

1

2

3

4

5

6

7

1. ΚΟΥΣΙΑΣ — 2. ΚΙΟΣΣΗΣ — 3. ΑΓΓΕΛΙΚΑΡΑΣ — 4. ΤΖΩΤΖΗΣ.

5. ΚΟΥΡΕΝΤΗΣ — 6. ΣΑΧΤΟΥΡΗΣ — 7. ΟΡΛΩΦ.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΜΟΥ ΕΛΕΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΛΛΗ.

1.

Ὅρφεύς κ' ἐγὼ ἄς ἤμην
νά ψάλλω λιγυρά,
καὶ μέ θυμῶν νά κρούω
τὴν λύραν κλαυθμηρά!

2.

Κατέβηκεν ἐκεῖνος
σ' τὸν Ἄδην ζωντανός
καὶ Ξέλας Περσεφόνην
καὶ Πλούτωνα κοινῶς,

3.

Τὴν Εὐρυδίκην πῆρε
βραβεῖον τῶν μελῶν·
τοὺς ἄφησε κ' ὁ φύλαξ
τῶν φοβερῶν πυλῶν.

4.

Οὕτω κ' ἐγὼ σ' τὸν Ἄδην
νά τρέξω τὸν ὄχρον,
νά εὔρω τὸν υἱόν μου
παράκαιρον νεκρόν!

5.

Τοῦ Πλούτωνος μαγεύων
κ' ἐγὼ τὴν ἀκοήν,
νά βραβευσῶ μέ νέαν
τοῦ τέκνου μου ζωήν.

6.

Ἄν ὄχι, νά προβάλω
Ψηφῶν δακρυβόων
νά λάβουν τὸν πατέρα
ν ἀφήσουν τὸν υἱόν!

I. P. ΝΕΡΟΥΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν ἑφημερίδων καὶ τῶν
ἄσα κατὰ τὸ 1866

Ὄνομα	Ἐκδόσεις		Σχῆμα	Ἀριθμὸς σελίδων ἐν ἑκάστῳ φύλλῳ	Ἀριθμὸς σελίδων ἐν ἑκάστῃ σελίδι.
	τόπος	ἔτος			

Α'. Ἐφη

1) αἱ Ἑλληνιστὶ

Ἀθηνᾶ	Ἀθῆναι	34 ^{ον}	Φύλλον μέγα	4	5
Αἰτωλικὸς Ἀστὴρ	Μεσολόγγιον	2 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Αἰών	Ἀθῆναι	28 ^{ον}	Φύλλον	—	3
Ἀλήθεια	»	2 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Ἀναγέννησις	Κέρκυρα	1 ^{ον}	Φύλλον	—	3
Ἀναμόρφωσις	Κεφαλληνία	1 ^{ον}	»	—	—
Ἀνατολή	Ἀθῆναι	13 ^{ον}	»	—	—
Ἀργολίς	Ναύπλιον	2 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Ἀρκαδία	Τρίπολις	10 ^{ον}	Φυλ. μικρόν	—	3
Ἀστὴρ Κυκλάδων	Ἐρμούπολις	10 ^{ον}	Φύλλον	—	—
Αὐγή	Ἀθῆναι	9 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Βροντή	Πάτραι	1 ^{ον}	»	—	—
Γερμανός	»	1 ^{ον}	»	—	—
Δικαιοσύνη	Ἀθῆναι	1 ^{ον}	Φύλλον	—	3
Δικαστικὸς Κλήτηρ	»	6 ^{ον}	Φυλ. μικρ.	—	4
Δίκη	Ζάκυνθος	1 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Ἐθνεγεσία	Ἀθῆναι	1 ^{ον}	Φυλ. μικρ.	—	3
Ἐθνος	Ἐρμούπολις	2 ^{ον}	Φύλλον	—	—
Ἐθνοφύλαξ	Ἀθῆναι	5 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Ἐλευθερία	Τρίπολις	1 ^{ον}	»	—	—
Ἐλπίς	Ἀθῆναι	31 ^{ον}	Φύλλον	—	3
Ἐπαγρύπνησις	Κεφαλληνία	1 ^{ον}	4 ^{ον}	8	2
Ἐρμούπολις	Ἐρμούπολις	3 ^{ον}	Φύλλον	4	3
Ἐφημερὶς τοῦ Λαοῦ	Κέρκυρα	1 ^{ον}	4 ^{ον}	—	—
Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος	Ἀθῆναι	33 ^{ον}	4 ^{ον} μέγα	8	2
Ἐφημερὶς τῶν Συζητήσεων	Τρίπολις	1 ^{ον}	4 ^{ον}	4	—

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ

περιοδικῶν συγγραμμάτων,
ἐξεδόθησαν ἐν Ἑλλάδι.

Περίοδος	Ποῖότης τῆς Ἐφημερίδος
----------	------------------------

μερίδες.

ἐκδιδόμεναι.

2 τῆς ἑβδομάδος	«Ἐφημερὶς Πολιτικὴ καὶ Φιλολογική.»
1 » »	«Ἐφημερὶς Πολιτικὴ καὶ τῶν Εἰδήσεων.»
2 » »	»
5 » »	»
1 » »	«Ἐφημερὶς τοῦ ὁμωνύμου πολιτικοῦ συλλόγου.»
4 τοῦ μηνός	«Ἐφημερὶς Πολιτικὴ.»
2 τῆς ἑβδομάδος	» Πολιτικὴ καὶ φιλολογική.»
1 » »	» τοῦ Λαοῦ.»
1 » »	» Πολιτικὴ καὶ φιλολογική.»
5 » »	»
1 » »	» γελοιογραφικὴ καὶ φιλολογική.»
1 » »	» Πολιτικὴ καὶ δικαστικὴ.»
2 » »	» τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν.»
3 » »	» τῶν εἰδήσεων καὶ τῶν δικαστικῶν κοινοποιήσεων.»
(Ἀορίστως)	» δικαστικὴ καὶ τῶν εἰδήσεων.»
2 τῆς ἑβδομάδος	» Πολιτικὴ καὶ φιλολογική.»
1 » »	» »
5 » »	» »
1 » »	» »
1 » »	» τῶν ἀρχῶν τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου.»
2 τοῦ μηνός	» ἐξελεγκτικὴ καὶ ἐπικριτικὴ.»
1 τῆς ἑβδομάδος	» τῶν κοινῆ συμφερόντων τῆς πατρίδος.»
1 » »	»
(κατὰ τὰς ἀνάγκας) τῆς ὑπηρεσίας.	(Νόμοι, διατάγματα κτλ. τῆς Κυβερνήσεως).
1 τῆς ἑβδομάδος	

Όνομα	Έκδόσεως		Σχήμα	Αριθμός σελίδων εν κάθε φύλλο.	Αριθμός στήλων εν κάθε σελίδα.
	τόπος	έτος			
Εὐαγγελισμός	Ἀθήναι	5ον	4ον	4	2
Εὐρύπος	Χαλκίς	2ον	4ον μέγα	—	3
Εὐφρόνη	Πάτραι	1ον	Φύλλον	—	—
Ἐωθινός Ταχυδρόμος	Ἀθήναι	1ον	4ον	—	2
Ἡλιος	»	9ον	Φυλ. μέγα	—	3
Ἡπειρος	Λευκάς	1ον	4ον	—	2
Θέμις	Κεφαλληνία	1ον	»	8	—
Θέμις	Ζάκυνθος	2ον	»	4	—
Κατήκον	Καλάμαι	1ον	»	—	—
Κεραυνός	Ἀθήναι	1ον	4ον μέγα	—	3
Λακωνία	Σπάρτη	6ον	Φυλ. μικρ.	2	—
Λευκάς	Λευκάς	1ον	»	4	—
Μαυρῆς (α)	Ἐρμούπολις	2ον	4ον	—	2
Μέλλον	Ἀθήναι	3ον	Φύλλον	—	3
Μέριμνα	»	9ον	»	—	—
Μεσσήνη	Καλάμαι	1ον	4ον	—	2
Μεσσηνία	»	10ον	»	—	—
Μύθος	Πάτραι	24ον	Φυλ. μικρ.	—	3
Νέα (τά)	Ἐρμούπολις	1ον	4ον	—	2
Νέα Γενεά	Ἀθήναι	5ον	4ον μέγα	—	3
Νέα Ἐποχή	Κεφαλληνία	9ον	Φυλ. μικρ.	—	—
Νέα Σπάρτη	Σπάρτη	2ον	4ον	—	2
Νόμος	Ἐρμούπολις	3ον	Φύλλον	—	3
Όμόνοια	Ζάκυνθος	1ον	»	—	—
Παρατηρητής	Ἀθήναι	2ον	»	—	—
Παλιγενεσία	»	5ον	4ον μέγα	—	2
Πάτραι	Πάτραι	16ον	4ον μικρόν	—	—
Πατρίς	Σύρος	1ον	Φύλλον	—	3
Πελοπόννησος	Καλάμαι	7ον	Φυλ. μικρόν	2	—
Πρωϊνός Κήρυξ	Ἀθήναι	21ον	4ον	4	2
Ῥαδάμανθς	»	26ον	Φυλ. μικρόν	—	3
Ῥομελιώτης	Μεσολόγιον	1ον	4ον	—	2
Τύπος	Λευκάς	1ον	»	—	—
Φάρος Όξυρος	Λαμία	11ον	Φυλ. μικρόν	—	—
Φήμη	Ἀθήναι	32ον	»	4	2
Φιλόδημος	Αἴγιον	1ον	4ον	—	—
Φιλόλαος	Ἀθήναι	8ον	4ον μέγα	—	—
Φιλόπατρις Ἑλληγ	»	12ον	»	—	—
Φοίνιξ	Πάτραι	9ον	Φύλλον	—	3
Φραγκλῖνος	Ἀθήναι	1ον	Φυλ. τετραγ.	—	—

(α) Τό ὄνομα καί τοῦ ἐκδότης αὐτοῦ.

Περίοδος	Ἐκδόσεως	Ποιότης τῆς Ἐφημερίδος
4 τῆς ἐβδομάδος		«Ἐφημερίς τῶν ἀρχῶν τῆς 10ης Ὀκτωβρίου.»
1 » »		» »
1 » »		» Ἐπαρχιακή.»
4 » »		«Πατρίς, πρόδος, νομιμότης.»
1 » »		«Ἐφημερίς πολιτική καί φιλολογική.»
1 » »		» δικαστική καί τῶν εἰδήσεων»
1 » »		(ἀτάκτως) » »
1 τῆς ἐβδομάδος		» »
2 » »		» »
1 » »		» πολιτική, φιλολογική καί τῶν εἰδήσεων.»
1 » »		» » καί φιλολογική.»
2 τῆς ἐβδομάδος		(Γελοιογραφική)
2 » »		» πολιτική καί φιλολογική.»
1 » »		» » »
1 » »		» τοῦ Μεσσηνιακοῦ Λαοῦ.»
1 » »		» » »
1 » »		» Ποικίλη καί τῶν εἰδήσεων.»
2 » »		» πολιτική καί τῶν εἰδήσεων.»
1 » »		» πολιτική.»
1 » »		» » φιλολογική καί τῶν εἰδήσεων.»
1 » »		» » καί φιλολογική.»
1 » »		» » »
2 » »		» » »
5 » »		» » »
1 » »		» » »
1 » »		«Ἐλευθερία καί τάξις, συντηρητικότης καί πρόδος.»
1 » »		«Ἐφημερίς πολιτική καί φιλολογική.»
1 » »		» » »
4 » »		» τῶν φορολογουμένων, ἐμπόρων, κτηματιῶν κτλ.»
1 » »		» πολιτική καί φιλολογική.»
1 » »		» » καί τῶν εἰδήσεων.»
1 » »		» Ἐπαρχιακή.»
1 » »		» πολιτική καί φιλολογική.»
2 » »		» φιλολογική, τοῦ ἐμπορίου καί τῶν εἰδήσεων.»
1 » »		» » »
2 » »		» » »
2 » »		» » »
1 » »		» » »
1 » »		» πολιτική, φιλολογική καί ἐμπορική.»

Όνομα	Έκδόσεις		Σχήμα	Αριθμός σελίδων εν εξαστῳ φολιῳ.	Αριθμός στηλῶν εν εκάστη σελίδι.
	τόπος	ἔτος			
Φωνὴ τοῦ Ἑλληνοσ	Ζάκυνθος	2 ^{ον}	Φυλ. μικρόν	3	4
Φωνὴ τοῦ Λαοῦ	Λαμία	5 ^{ον}	»	—	2
Φωνὴ τῶν Ἑπαρχιῶν	Τρίπολις	7 ^{ον}	»	2	3
Φωνὴ τῶν Χωρικῶν	Κέρκυρα	2 ^{ον}	4 ^{ον} μέγα	4	2
Φῶς	Ἀθήναι	7 ^{ον}	Φύλλον	—	3
Χάρτης	»	1 ^{ον}	4 ^{ον}	—	2
Χρηματιστήριον	Ἐρμούπολις	3 ^{ον}	4 ^{ον} μέγα	—	—

2) αἱ Ἑλληνιστὶ καὶ

Ἑλλάς-Hellas	Ἀθήναι	2 ^{ον}	Φυλ. μέγα	4	4
--------------	--------	-----------------	-----------	---	---

3) αἱ Γαλλιστί

Grèce	Ἀθήναι	4 ^{ον}	Φύλλον	4	3
Indépendance Hellénique	»	1 ^{ον}	»	—	4
Ordre	»	1 ^{ον}	»	—	—

Β'. Συγγράμμα

Ἀγανίπη	Ζάκυνθος	1 ^{ον}	8 ^{ον}	20	1
Ἄρτεμις	Ἀθήναι	1 ^{ον}	8 ^{ον} μέγα	16	2
Ἀσκληπιός	»	11 ^{ον}	8 ^{ον}	61	1
Ἀστὴρ Ἀνατολῆς	»	9 ^{ον}	4 ^{ον}	8	2
Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη	»	2 ^{ον}	8 ^{ον} μέγα	16	—
Ἐλευθερία τοῦ Ἐμπορίου	Ἐρμούπολις	2 ^{ον}	8 ^{ον}	—	1
Ἐφημερίς Νομικὴ καὶ τῶν Ἀγγελιῶν	Ἀθήναι	1 ^{ον}	4 ^{ον}	8	2
Ἐφημερίς τῶν Φιλομαθῶν	»	14 ^{ον}	»	—	—
Εὐαγγελικὸς Κήρυξ	»	10 ^{ον}	8 ^{ον}	48	1
Ὀνήσανδρος	»	3 ^{ον}	»	30	—
Πανδώρα	»	17 ^{ον}	4 ^{ον}	32	2
Φιλόστοργος Μήτηρ	»	5 ^{ον}	8 ^{ον}	16	—
Χρυσάλις	»	4 ^{ον}	4 ^{ον}	32	—

Περίοδος Ἐκδόσεως	Ποιότης τῆς Ἐφημερίδος
3 τοῦ μηνός	«Ἐφημερίς πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ.»
1 τῆς ἐβδομάδος	» » »
1 » »	» ἐβδομαδική.»
1 » »	» πολιτικὴ.»
1 » »	» σατυρικὴ καὶ πολιτικὴ.»
3 » »	»
1 » »	»

Γαλλιστί ἐκδιδόμεναι.

1 τῆς ἐβδομάδος

ἐκδιδόμεναι.

1 τῆς ἐβδομάδος «Journal politique et littéraire.»

1 » » » » »

1 » » » » »

τα περιοδικά.

1 τοῦ μηνός	«Μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα διὰ τὰς Κυρίας.» (ἄτάκτως) (Ἱατρικὸν περιοδικόν)
1 » »	
1 τῆς ἐβδομάδος	«Ἐφημερίς οἰκογενειακὴ.»
2 τοῦ μηνός	(Ἐμπορικὸν περιοδικόν)
1 » »	(Νομικὸν »)
3 » »	«φιλολογικὴ καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.»
1 » »	«Ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα.»
2 » »	«Ἐφημερίς στρατιωτικὴ.»
2 » »	«Σύγγραμμα παιδαγωγικὸν καὶ τερπνόν.»
2 » »	»

Ἡ συλλογὴ αὕτη σκοπὸν ἔχουσα νὰ καταδείξῃ τὴν πρόδοον καὶ τὴν διάδοσιν τῆς δημοσιογραφίας ἐν τῇ Ἑλευθέρᾳ Ἑλλάδι, περιωρίσθη αὐστηρῶς εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ ἐκεῖνα, ὅσα ἐδημοσιεύθησαν καὶ ἐκυκλοφόρησαν ἐν ἐνὶ μόνῳ ἔτει — κατὰ τὸ 1866.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω καταλόγου φαίνεται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὑπῆρχον: —

Α'. Εφημερίδες.		Ἐκ Μεταφορᾶς	63
α)	Ἐν Ἀθήναις, Ἑλληνιστὶ ἐκ- διδόμεναι 28 Ἑλλ. καὶ Γαλλ. » 1 Γαλλιστὶ » 3	ξ) Ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις: — 1) Κεφαλληνία 4 2) Κερκύρα 3 3) Ζακύνθος 4 4) Λευκάδι 3	14
β)	Ἐν Ἑρμουπόλει 8	τὸ ὅλον Ἐφημερίδες	77
γ)	Ἐν Πάτραις 6		
δ)	Ἐν Εὐβοίᾳ (Χαλκίδι) 1		
ε)	Ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι: — 1) Ἐν Μεσολογγίῳ 2 2) Ἐν Λαμίᾳ 2	Β'. Περιοδικὰ.	
η)	Ἐν Πελοποννήσῳ: — 1) Ἐν Τριπόλει 4 2) Ἐν Καλάμας 4 3) Ἐν Σπάρτῃ 2 4) Ἐν Ναυπλίῳ 1 5) Ἐν Αἰγίῳ 1	α) Ἐν Ἀθήναις 11 β) Ἐν Ἑρμουπόλει 1 γ) Ἐν Ζακύνθῳ 1	13
		τὸ ὅλον περιοδικὰ	
			63

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ καταλόγου φαίνεται ἐπίσης ὅτι κατὰ τὸ 1866 ἐκ μὲν τῶν ἐφημερίδων: —

29 διέτρεχον 1 ^{ον} ἔτος	1 διέτρεχεν 13 ^{ον} ἔτος	Ἐκ δὲ τῶν περιοδικῶν
12 » 2 ^{ον} »	1 » 16 ^{ον} »	3 διέτρεχον 1 ^{ον} ἔτος
4 » 3 ^{ον} »	1 » 21 ^{ον} »	2 » 2 ^{ον} »
1 » 4 ^{ον} »	1 » 24 ^{ον} »	1 » 3 ^{ον} »
5 » 5 ^{ον} »	1 » 26 ^{ον} »	1 » 4 ^{ον} »
2 » 6 ^{ον} »	1 » 28 ^{ον} »	1 » 5 ^{ον} »
3 » 7 ^{ον} »	1 » 31 ^{ον} »	1 » 9 ^{ον} »
1 » 8 ^{ον} »	1 » 32 ^{ον} »	1 » 10 ^{ον} »
5 » 9 ^{ον} »	1 » 33 ^{ον} »	1 » 11 ^{ον} »
3 » 10 ^{ον} »	1 » 34 ^{ον} »	1 » 14 ^{ον} »
1 » 11 ^{ον} »		1 » 17 ^{ον} »
1 » 12 ^{ον} »		

Ι. Γ. Γενναδίου.

ΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΜΟΥ.

Α'.

Η ΠΑΤΡΙΣ.

Ἄσαφῶς πως ἐνθυμούμαι τὰ παιδικὰ μου ἔτη· γνωρίζω ὅτι ἐγεννήθην εἰς Καρπενῆσι, πόλιν, ἢ μᾶλλον χωρίον τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ δὲ πατρικὸς μου οἶκος φαίνεται μοι τῶρα ὡς φανταστικὸς τις πύργος συγκεχυμένου ὄνεϊρου, χονδροειδὲς οἰκοδόμημα, ἄμορφον μίγμα λίθων, ἀσβέστου καὶ ξύλων, περιέχον ὡς ἐπιπλα ψάδας, σαμανία, σκευοθήκας, ξυλίνας κλίνας, τεθειμένας ὑπὸ πλοῦσια κωνοπεῖα· ὑπηρεταὶ δὲ πολυάριθμοι, κατηφεῖς τὸ ἦθος καὶ ἄφωνοι, ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἀψοφητὶ καὶ διεσταυροῦντο ὡσεὶ σκιαί. Ἡ αὐλὴ τῆς οἰκίας ἡμῶν ἐπληθε πάντοτε ἵππων καὶ ἐνόπλων ἀνδρῶν. Ὁ πατὴρ μου ἦν ἀρχηγὸς ἀρματωλῶν, ὑψηλὸς, ἰσχνὸς, ἡλιοκαῆς, βραδὺ καὶ μεγαλοπρεπὲς ἔχων τὸ βᾶδισμα· τὸ λάμπον βλέμμα του ἤστραπτεν ὑπὸ τὰς ἀψίδας τῶν πάντοτε συνασπασμένων μελανῶν ὀφρῶν του. Ὡμίλει ὀλίγα, καὶ ἡ φωνή του ἦτο τόσον ἀπότομος καὶ ἰσχυρὰ, ὥστε ἔτρεμον ἐνώπιόν του. Ἡ μήτηρ μου (ταλαίπωρε μητὲρ!) εἶναι τὸ μόνον πρόσωπον, ὅπερ ἐνθυμούμαι ἔτι περιπαδῶς· οὐτ' αὐτῇ, ὡς ὁ πατὴρ μου, μ' ἐδώπευσέ ποτε· τὸ βλέμμα της οὐδέποτε ἐπληρώθη τοῦ ἱλαροῦ ἐκεῖνου φωτός, δι' οὗ δάλοψιν αἱ μη-

τέρεις τὰ φίλτατά των, καὶ οὐδέποτε συνήντησεν ὁ ὀφθαλμὸς μου τὸ μειδιάμά της. Σήμερον, ὅταν βίψω τυχὸν τὰ βλέμματα ἐπὶ τινος Βυζαντινῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας, νομίζω ὅτι βλέπω τοὺς χαρακτῆρας τῆς μητρός μου· μεγαλοπρεπῆς, ἀλλὰ ψυχρὰ καὶ ἀσυμπαθῆς καλλονή. Ἦσανόμην, ὅτι με ἠγάπα παραφόρως· ἀλλ' ἦτο φύσις ἀμετάδοτος, χαρακτῆρ εἰδισμένος νὰ καταστέλλῃ τὰς ἐντυπώσεις του, καὶ μόνον στιγμιαῖαι, ἀλλὰ φωτειναὶ τινες ἐκλάμψεις, προέδιδον τὴν μητρικὴν της στοργήν.

Ἡμέραν τινὰ ἔπαιζον πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας, ἡ δὲ μήτηρ μου ἐκάθητο εἰς τὴν πρὸ τῆς θύρας κλίμακα στρέφουσα τὴν βροδάνην της. Αἴφνης ἵππος τις ἐκφυγὼν τοῦ σταύλου ὄρμα κατ' ἐμοῦ· ἐγὼ βλέπω τὸν κίνδυνον, ὃν δὲν δύναμαι ν' ἀποφύγω, ἀλλ' ἡ μήτηρ μου ταχὺ πηδήσασα φθάνει πλησίον μου, μὲ προασπίζει διὰ τοῦ σώματός της, καὶ διὰ βωμαλέας χειρὸς ἀναχαιτίζει τὸν ἵππον.

Εἶχον ἀδελφὴν νεωτέραν μου, ἣτις ἠσπένησεν ἐπικινδύνως· ἡ μήτηρ μου δὲν ἀφῆκεν ἐπὶ δύο μῆνας τὸ προσκεφάλαιόν της... ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ μου ἀπέθανεν. Ἐνθουμούμαι εἰσέτι μετὰ σπαραγμοῦ καρδίας τὴν ἀπελπισίαν τῆς μητρός μου· τὴν ἀπαθῆ συνήθως μορφὴν της παρεμόρφωσεν ἡ λύπη· ἡ πάτριος ὀροφὴ ἐσείσθη ἐκ τῶν κραυγῶν της, καὶ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας κατεκλείσθη εἰς τὸν θάλαμόν της· ἅμα δὲ πρῶτον ἐξῆλθε, κατηνθύνθη πρὸς τὸ μνημα τῆς ἀδελφῆς μου. Ἐγὼ συνώδευον τὴν μητέρα μου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ εὐσεβοῦς τούτου καθήκοντος. Διάταγμα τῆς τότε προσωρινῆς κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἀπαγορεύσειν τὴν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ταφὴν, τὸ δὲ πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως κείμενον νέον νεκροταφεῖον εἶχε πληρωθῆ ἐντὸς ὀλίγου πτω-

μάτων, διότι ὁ λοιμὸς, ἡ πείνα, ὁ πόλεμος ἀπεξέριζον τοὺς κατοίκους. Καιρὸς δὲν ἦτο νὰ κοσμῶνται οἱ νεκροὶ, καὶ ἐν ἀπλοῦν βράκος ἢ τετραυασμένον ἀγγεῖον ὀποιουδήποτε χρώματος εἰδείκνυε τὸ μέρος, ὅπου ἕκαστος τῶν θανόντων ἀνεπαύετο· ἡ λύσσα τοῦ ἀνέμου συνέχευε πολλάκις τὰ γνωρίσματα ταῦτα, καὶ τότε, τὸ μόνον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ζητουμένου τάφου καταφύγιον, τὸ μόνον μητρῶον τοῦ κοιμητηρίου, ἦσαν οἱ παρερρεθέντες εἰς τὴν κηδεῖαν. Μάτην ἐζητήσαμεν τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς μου. Ἡ μήτηρ μου ἦτο περιλυπὸς· ἐπὶ τινὰς στιγμὰς βεβυδισμένη εἰς τὸ ἄλγος της ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ σιωπηλή· εἶτα, συνελθούσα αἴφνης, διατάσσει τοὺς συνοδεύοντας ἡμᾶς ὑπερέτας ν' ἀνασκάψωσι τὸ νεκροταφεῖον· ὅλος ἐκεῖνος ὁ χώρος ἀνεστράφη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. ὦ! φρίσσω ἔτι καὶ νῦν ἀναπολῶν τὴν φοβεράν ἐκείνην σκηνήν! ἀποτρόπαιοι κεφαλαί, χεῖρες, κνήμαι, σκελετοί, βράκη σεσηπότα, ἀμμιγνύμενα καὶ συστρεφόμενα ἐντὸς στροβίλου κονιορτοῦ!...

Ὁ πατὴρ μου ἦν ἐπίφοβος, καὶ ἡ πόλις ὑπέστη τὴν βεβήλωσιν ἐκείνην, ἣν τὸ μητρικὸν φίλτρον διέπραξεν.

Ἡ μήτηρ μου παρηκολούθησε μετ' οὐ πολὺ τὴν ἀδελφὴν μου· ἐγὼ δὲ παρεδόθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου εἰς τινὰ θείαν μου, ἣτις με μετήγαγεν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· μ' ἐνηγκαλίσθη δὲ τρυφερῶς πρὶν ἢ μ' ἀποχωρισθῆ, καὶ μοι παρήγγειλε πολλὰ, ὧν τούτο μάλιστα μοι ἐπροξένησε ζωηρὰν ἐντύπωσιν· τὸ ἐνθουμούμαι ἔτι· «Ἐχε τὴν κατάραν μου, υἱέ μου, ἂν ἀρνηθῆς τὴν πίστιν σου, καὶ δὲν ἐδικιχῆς τὸν θανάτον μου.» Μετ' ὀλίγον οἱ Γοῦρκοι τὸν ἀνεσκολόπισαν. Ἡμεῖν τότε μόλις δεκαετῆς, ἡ δὲ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ πατρός μου ἀγανάκτησιν μᾶλλον ἢ λύπην μοι ἐνέπνευσεν. Κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἐκεῖνον πόλεμον, κατ' ὃν οἱ στρατιῶται

ἦσαν ἥρωες, τὰ δὲ παῖδια ἦσαν ἄνδρες, ἢ ἀτίμως ἦν ἐπιφοβωτέρα τοῦ θανάτου.

Φιλανθρωπική τις ἑταιρία μ' ἀπέστειλε μετ' ὀκτώ ἄλλων ὀρφανῶν εἰς Ἑλβετίαν, ἵνα ἐκπαιδευθῶ.

Ὁ ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ βίος ἀποτελεῖ παρά τοῖς πλείστοις τὰ ποιητικώτερα ἔτη τῆς ζωῆς των· ἀλλ' ἐγὼ πάντη πεζὴν αὐτῶν μνήμην ἐτήρησα. Ἡ μακρὰν ἐμοῦ εὐρισκομένη πατρὶς ἦν ὁ μόνος μου διαλογισμός, τὸ μόνον ἐπαγωγὸν δὲ ἐμὲ ὑποκείμενον ὀμιλίας, ἢ μόνη μου στοργή. Σήμερον, φθὰς εἰς ἡλικίαν, κατ' ἦν ἐξαλείφονται συνήθως αἱ χίμαιραι, ἐκπλήττομαι ἔτι, ὅταν ἀναπολήσω τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διὰ τὴν δύναμιν τοῦ τότε κατακυριευόντός με αἰσθήματος. Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν ἐμοὶ ὁ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρος ἰσχυρότερος ἢ κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τῆς ζωῆς μου. Ἄμα ἐβλεπον συμπατριώτην τινά, τὸν ἡρώτων ἐν ἐρωτικῇ σχεδὸν περιπάδειά περὶ τῆς καταστάσεως τῆς περιποδηίου πατρίδος, περὶ τῶν προόδων τῆς Ἑλλάδος. Ἐπεθύμουν ἢ ἀκούω ἱστορούμενα τὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, καὶ οὔτε ἐρευνῶν οὔτε ἀκούων ἀπέκαμνον. Μετὰ τῶν συμμαθητῶν ἐλάλουν περὶ τοῦ τόπου μου· εἰς τὰς συνδέσεις μου τ' ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰσεχώρει πανταχοῦ· εἰς τὰ παιγνίδια μου ἐκαλούμην πάντοτε στρατηγὸς ἐνὸς ἐλληνικοῦ στρατοῦ, καὶ ὄρμων ἐξ ἐφόδου κατὰ τῶν Τουρικῶν ταγμάτων, ἅτινα οὐδέποτε, ἐννοεῖται, κατέλειπον ἀνεξολόθρευτα· εἰς τὴν ἐκκλησίαν προσηυχόμεν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος μου, καὶ τὴν προσευχὴν ταύτην ἢ καρδιά μου μόνη εἶχεν ὑπαγορεύσειν.

Παραλλήλους ἄλλας ἀναμνήσεις μοι προσφέρει τὸ ἐκπαιδευτήριον, τὴν φυλακὴν, τὰ βρασμένα φασήλια, τὸν περίπα-

τον τῆς πέμπτης καὶ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων. Αἱ διακοπαὶ ἦσαν δι' ἐμὲ μαρτύριον· ὅλοι οἱ ἄλλοι συμμαθηταὶ μου μετέβαινον εἰς τὰς οἰκογενεῖας των, καὶ ἐγὼ μόνος ἕμενον κατὰ κλειστος εἰς τὸ κατηφές μοναστήριον.

Ἦμην ἐκκαιδεκαετής, ὅτε ἀνεκλήθην εἰς τὴν Ἑλλάδα. Θεὸς τις, οὕτινος ἠγγόουν τὴν ὑπαρξιν, ἔστειλέ μοι χρήματα, καὶ μ' ἐκάλεσε νὰ μεταβῶ πρὸς αὐτόν. Ὁ ἄγνωστος οὗτος συγγενῆς μου διέμενεν εἰς τὰς Ἴονίους νήσους· μετέβην λοιπὸν εἰς Τεργέστην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κέρκυραν, ὅπου ὁ θεὸς μου μ' ὑπεδέχθη ἀρκετὰ καλὰ, καὶ μοι προσέτεινε νὰ λάβω θέσιν εἰς τὸν ἐμπορικὸν τοῦ οἴκου· ἐδέχθην.

Δὲν ἦμην ὅμως φύσει προωρισμένος διὰ τὸ ἐμπόριον. Ἦσθ' ἀνόμην ἐνδόμυχον κλίσειν εἰς ἐνεργητικὸν βίον· καὶ ἢ μετὰ τῆς ὀσμῆς τῆς πυρίτιδος ἀναμειμιγμένη αὖρα τῶν ὀρέων, ἦν εἶχον ἀναπνεύσειν κατὰ τὰ παιδικὰ μου ἔτη, ἀνεκῦκα τὸ αἶμά μου. Ἡ ἐν Κερκύρα διαμονὴ ἦτο εἰς ἐμὲ λίαν δυσάρεστος· ἢ Ἀγγλικὴ τῆς φρουρᾶς, οἱ εὐρωπαϊζοντες κάτοικοί τῆς, ἐφαίνοντό μοι ὅλον τι διάφορον τῆς ἐλευθέρας καὶ ἀνεξαρτήτου Ἑλλάδος, τοῦ τόπου τῶν ὀνείρων μου, τῆς ἰδανικῆς πατρίδος, ἢν εἶχον ἀναπλάσειν ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ.

Περιεπάτουν συχνὰ παρὰ τὰ παραθαλάσσια τεῖχη τῆς πόλεως, ἵνα χορτάσω τοὺς ὀφθαλμούς μου βλέπων τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν· διήγον ὥρας ὀλοκλήρους θεωρῶν τὸ κυανοῦν χρῶμα τῆς· κατεδελγόμεν παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματός τοὺς κομψοὺς κυματισμοὺς τῆς, καὶ ἐμέτρουν μετὰ χαρᾶς ἀφάτου τὰ ἐν τῷ λιμένι ἠγκυροβλημένα ἐλληνικὰ πλοῖα. Ἄν τὸ μόνον πολεμικὸν ἀτμοκίνητον, ὅπερ εἶχε τότε ἢ ἐλληνικὴ ἐπικράτεια, διήρχετο τυχὸν διὰ Κερκύρας, ἔτρεχον νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ μετὰ παιδικῷ θαυμασμοῦ, καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς

Κερκύρας — πρὸ πάντων οἱ τῶν κατωτέρων τάξεων — ἐπλήρουν τὸ κατὰστροφά του, ἀποστρέφοντες τὸ βλέμμα ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἀγγλικῶν στόλων, καὶ περιχαίροντες διὰ τὸ ταπεινὸν ἑλληνικὸν σκάφος. Ὁ ἴδιός μου ἐνθουσιασμός δὲν μ' ἐμπόδισε νὰ παρατηρήσω μετ' ἐκπλήξεως τὴν πατριωτικὴν αὐτὴν περιέργειαν τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἣτις ὑψοῦτο σχεδὸν μέχρι σεβασμοῦ. Ἐπίσης, ὡσάντις ἑλληνικὴ στρατιωτικὴ στολὴ ἐφαίνετο εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Κερκύρας, ἐνθουσιάζει ἀνευφημίαι τὴν ὑπεδέχοντο. Μετὰ ποίου ᾄρησκουτικῆς σχεδὸν σεβασμοῦ δὲν ἐγένετο δεκτὸν πᾶν ὅτι ἔφθανεν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου . . . βιβλία, ἐφημερίδες, ἄνθρωποι! μετὰ πόσης παραφορᾶς οἱ εὐδαρσεῖς τῆς Κερκύρας κάτοικοι ἔτρεχον εἰς προὔπαντησιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ὡσάντις οὗτος προσωρμίζετο εἰς τὸν λιμένα των! Ὅσοι τῶν Κερκυραίων ἐπανήρχοντο ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐδεωροῦντο μετὰ πλείονος προσοχῆς, καὶ, νομίζω, μετὰ πλείονος σεβασμοῦ ἢ οἱ ἄλλοι· ἦσαν προσκυνηταὶ ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς ἁγίας γῆς, οὓς ἡρώτων ἅπαντες περιπατῶς, ἀπομνημονεύοντες καὶ τοὺς ἐλαχίστους λόγους αὐτῶν.

Εὐρίσκοντο τότε ἐν Κερκύρα Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ὁμῶν τῆς Τουρκίας ἐπαρχιῶν, φοροῦντες τὴν γραφικὴν των ἐνδυμασίαν, καὶ ἐλκύνοντες τὴν συμπατῆ τοῦ κοινοῦ προσοχὴν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ αὐτὸ αἶσθημα. Ἡ τὰ ἐμβλήματα τοῦ βασιλέως Ὄθωνος φέρουσα στολὴ ἐξεπροσώπει τὴν ἐλευθέραν πατρίδα, ἣ δὲ ὑπερήφανος φουστάνελλα τὴν δούλην. Οἱ ἠπειρῶται συνεμερίζοντο τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν Ἑπτανησίων διὰ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, καὶ ἔφερον ἀνηρητημένον εἰς τὸν λαϊκὸν των ἐν εἴδει φυλακτηρίου ἀργυρᾶ ἢ καὶ χρυσᾶ νομίσματα τοῦ βασιλέως Ὄθωνος. Πρὸς ἐκτίμησιν τῆς λεπτο-

μερείας αὐτῆς πρέπει ν' ἀναμνησθῆ τις, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων εἶναι συνηθέστατον τοῖς Ἕλλησι νὰ φέρωσι περὶ τὸν τράχηλον κεκρυμμένα ὑπὸ τὰ ἐνδύματα χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἰδρυτοῦ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ταχθέντος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐν τοῖς Ἁγίοις. Περιπατῶν διὰ τῶν εὐδαλῶν πεδιάδων τῆς Κερκύρας ἀπῆντων ἐνόησε τοὺς ταλαιπώρους φυγάδας, στρέφοντας τὰ βλέμματα πρὸς τὰ ὄρη των, καὶ νομίζοντας ἔτι ἀνέπνεον μετὰ τοῦ ἐκεῖθεν πνέοντος ἀνέμου τὰς ἀναθυμιάσεις τῶν ἀποτόμων πλευρῶν των, καὶ τὸν ἄερα, ὃν ἀνέπνεον αἱ γυναῖκες, αἱ ἀδελφαί, αἱ θυγατέρες των, στεναίχουσαι ἐν τῷ αἴσχει τῶν πασσαδικῶν χαρμελίων. Ἐνόησε τὰ βλέμματά των ἐτρέποντο πρὸς τὸ ἀντίπτεον μέρος τοῦ ὀρίζοντος, ὅθεν ἤρχιζον τὰ τεχνητὰ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου ὄρια, καὶ ἀόριστος στεναγμὸς διέστελλε τὰ στήθη των· σιγηλοὶ, μελαγχολικοὶ καὶ ἀξιοπρεπῶς βαδίζοντες, ἀνεμίμησάν με τὸν πατέρα μου. Δὲν ἐβράδυνον νὰ οἰκειωθῶ μετ' αὐτῶν, καὶ τοῖς ἀνεκοίνωσα εὐθὺς πόσον ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Ποιάν; μ' ἠρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν.

— Πῶς, ποίαν; εἶπον.

— Βέβαια, εἰς τὴν μεγάλην ἢ εἰς τὴν μικράν;

— Εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον!

— Καφερέ! ἀπήντησεν ἐκεῖνος, κινῶν τὴν κεφαλὴν.

Μάτην προσεπάθησα κατόπιν νὰ μάθω τὴν αἰτίαν τοῦ λόγου του. Βραδύτερον ὅμως κατενόησα καὶ τὴν ἐκφώνησιν καὶ τὴν μιμητικὴν του. Παρεκάλεσα τὸν δεῖόν μου νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ μεταβῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἤθελον νὰ ταχθῶ εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· ἐκεῖνος ἐζήτησε νὰ μ' ἀποτρέψῃ,

ἀλλὰ βλέπων ὅτι οὐδέποτε ἤδελε κατορθώσῃσι νά με καταστήσῃ καλὸν ἔμπορον, ἐπέσθη νά μοι δώσῃ συστατικά τινα γράμματα καὶ ὀλίγα χρήματα, καὶ οὕτως ἀπῆλθον περιχαρής.

Ἀπὸ τοῦ ἀτμοκινήτου, ὅπερ μ' ἔφερον εἰς Πάτρας, ἀνεξήτουν διὰ τοῦ βλέμματός τὰ ὄρη, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰ σημερινὰ τοῦ βασιλείου ὄρια· καὶ ὅτε μοι τὰ ἔδειξαν, ἡ φαντασία μου τὰ ἔπλασεν ὑπὸ ἰδιαίτερόν τι σχῆμα· ἡ Ἑλληνική των κλιτύς ἐφαντάσθη ὅτι μοι προσεμειδία ἐν μητρικῇ στοργῇ. . . . ἦτο ὠραιότερα, μεγαλοπρεπεστέρα· καὶ ὅμως ἦν ἐκατέρωθεν ὁ αὐτὸς βράχος, ἐπίσης φαλακρὸς καὶ τραχύς, ἀλλὰ καλλυνόμενος ἐντεῦθεν ὑπὸ τοῦ μαγευτικοῦ συναισθήματος τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτου πατρίδος, συναισθήματος ἐγώστικου, ἀνοίγοντος τὰς ἀγκάλας μου πρὸς τὴν ἐλευθέραν ἀδελφὴν καὶ κλείοντος αὐτάς πρὸς τὴν δούλην.

Εἶναι ἀνέφραστον ὅ,τι ἠσδάνθη πατῶν τὸ ἔδαφος τῶν Πατρῶν· ἐπάτουν τέλος τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν ἀγίαν, τὴν ἐλευθέραν γῆν. . . "Ὅλοι οἱ εἰς τὰς ὁδοὺς περιφερόμενοι ἄνθρωποι ἦσαν Ἕλληνες, καὶ Ἕλληνες ἐλεύθεροι· οἱ στρατιῶται φέροντες τὸ πυροβόλον μετ' ἀλαζονικοῦ βλέμματος καὶ ἀβρενωποῦ ἦδους ἦσαν στρατιῶται τοῦ στρατοῦ μας· αἱ τελωνιακαὶ καὶ ἄλλαι ἀρχαὶ παρίστων τὴν ἐθνικὴν κυριαρχίαν· ἡ κυανὴ σημαία ἐδέσποζεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης· ἡ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν βαυκαλήσασα γλῶσσα, ἡ ὠραία ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἐπλήρου τὸν ἀέρα διὰ τῶν ἠχηρῶν καὶ μελωδικῶν τῆς φθόγγων· ὁ ἀῆρ αὐτὸς ὁ τόσον καθαρὸς, τόσον γλυκὺς, τὸ διαφανὲς ἐκεῖνο φῶς τοῦ κεχρυσωμένου ἐρίζοντος. . . τὰ πάντα μ' ἐμέδυσκον καὶ μ' ἔφερον εἰς ἔκστασιν, σχεδὸν εἰς παραφροσύνην· ἔκλαιον ἐκ συγκινήσεως. Αἱ Πάτραι, πόλις, ἢ μᾶλλον κόμη τότε, μόλις διαγεγραμμένη, παρίστατο

εἰς τὰ βλέμματά μου ὑπὸ τὴν ὠραιότεραν ὄψιν. Ἡ Γενεὴ, ἡ Τεργέστη, ἡ Κέρκυρα ἐφαίνοντό μοι χωρὶα παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς Πάτρας. Διέτρεξα τὰς ὁδοὺς τῆς κατ' ὄλας τὰς διευδύνσεις, ἐπεσκέψθη τὸν ναὸν τοῦ προστάτου τῆς πόλεως, ἀγίου Ἀνδρέου· ἐγονυπέτησα πρὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ μετὰ δελκτικῆς συγκινήσεως ἐφίλησα τὰς ψυχρὰς πλάκας τῆς ἐκκλησίας (α).

B'.

ΛΗΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ.

Ἐπαελθὼν εἰς τὸ ἀτμοκίνητον εὔρον αὐτὸ βρίζον ἐπιβατῶν, ἐν Πάτραις ἐπιβιβασθέντων, ἐν οἷς διέπρεπον ἄνδρες τινὲς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος. Τούτους ἰδὼν ἐνεπλήσθη εὐσεβοῦς θαυμασμοῦ! Κατὰ πᾶσαν στιγμὴν προσεπάθουν νά βλέπω αὐτοὺς ἐκ τοῦ σύνεγγυς. . . ν' ἀκούω τῆς φωνῆς αὐτῶν. . . ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νά μετάσχω τῆς ὀμιλίας αὐτῶν. . . — Ἡ πατριωτικὴ αὕτη ἔκστασις ἐπὶ πολὺν καιρὸν κατεῖχέ με· καὶ τὰς Ἀθήνας, τὴν Πρωτεύουσάν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐθεώρουν ὡς ἄλλην γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Ἀλλὰ παραλείπων τὴν ἐκθεσιν τοῦ διαπύρου καὶ μυστηριώδους ἐνθουσιασμοῦ, ἐν ᾧ ἐπεσκέψθη καὶ τὰς ἐλαχίστας γωνίας τῆς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων, προβαίνω μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ βίου μου, ὅπερ διέθεσεν ἀποφασιστικῶς ὄλην τὴν ὑπαρξίν μου.

(α) Τὸ μέρος τοῦτο ἐδημοσιεύθη κατὰ πρῶτον ἐν τῇ Ἐστ. Ἡμ. τοῦ 1865 σελ. 331—9· δημοσιεύεται δὲ καὶ νῦν ἐκ δευτέρου χάριν τῶν μὴ ἐχόντων τὴν σειρὰν τοῦ Ἐστ. Ἡμ. Σ. Ε.

Τὰ χρήματα, ἅπερ ἔλαβον παρὰ τοῦ θεοῦ μου, ἐξηγητή-
 θησαν τέλος πάντων· καὶ ἐγὼ οὐδέποτε πρότερον εἶχον σκεφθῆ,
 ὅτι ὄφειλον νὰ φροντίσω, εἰ μὴ περὶ πλουτισμοῦ, τοῦλάχιστον
 περὶ τινος πόρου τοῦ ζῆν· νῦν δὲ ἔ σκέψις αὕτη με κατετά-
 ραξε, καὶ με ἐνέβαλεν εἰς λυπηρὰν ἀμηχανίαν. Ὁ ὑπερήφανος
 χαρακτήρ μου ἐκώλυέ με τοῦ νὰ καταφύγω εἰς παρακλήσεις
 πρὸς ἐπιτυχίαν πολιτικῆς τινος θέσεως· αἱ δὲ κλίσεις μου,
 αἱ ἐπιθυμίαι μου, τὸ ἠθὸς μου, τὸ παρελθὸν τῆς οἰκογενείας
 μου, αἱ παροῦσαι περιστάσεις, τὰ πάντα με παρώτρυνον
 πρὸς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον· καὶ τέλος πάντων κατετάχθην
 ἐν τοῖς ὀπλίταις. Ὅποίαν ἡσθάνθη ἐπιτυχίαν κατ' ἡμέ-
 ραν ἐνεδύθη τὴν γλαυκόχρουν ἐκείνην στολήν! μετὰ πόσης
 χαρᾶς περιέβλεπον ἐμαυτόν! κόσσον ὑπερηφάνως ἐβάδιζον! πό-
 σον ἀρεμάνως ἐχαιρέτιζον τοὺς ἀπαντῶντας! "Ω! ἔπρεπε
 τότε νὰ με ἴδῃ τις! Εἰς δὲ τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς ἐλιγμούς
 ὁποῖός τις ἐφαινόμην; τῇ ἀληθείᾳ ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἠδυνάμην νὰ
 διδάξω τὰ κατ' οὐλαμὸν γυμνάσια καὶ αὐτοὺς τοὺς προγυ-
 μναστάς μου. "Ας λέγωσιν οἱ θεωρητικοί, ὅτι τὰ τακτικὰ
 στρατεύματα οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ μηχαναί, καὶ ὅτι τοῦ στρα-
 τιώτου ἡ φυσικὴ ιδιότης ἐκμηδενίζεται! ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ
 ἐμπειρία καὶ ἡ παιδείαις τοῦ στρατιώτου ἀπείρως ἐπαυξά-
 νουσι τὴν ἰσχὺν τοῦ λόχου. Ἐντὸς τριῶν μηνῶν κατῴρθωσα
 νὰ λάβω τὸν βασιμὸν τοῦ Ἐπιλοχίου! καὶ μέχρι τοῦδε μετὰ
 πόσης κατανύξεως ἐνθυμοῦμαι τὴν εὐπάρυφον στολήν μου,
 ὡς ὑπαξιωματικοῦ! Κατ' ἡμέραν τὴν ἔλαβον ὀλίγον ἔλειψε
 νὰ καταφιλήσω τὸν ἀρχηγόν μου! ἐν δὲ ταῖς ὁδοῖς μετὰ
 πολλῆς δυσκολίας ἀπέκρυπτον τὴν χαρὰν μου· καὶ τῇ ἀλη-
 θεῖᾳ μοί ἦτο ἀκατανόητον ὅτι ὁ κόσμος ἐδείκνυε μικρὰν
 προσοχὴν εἰς τὴν στολήν ἐκείνην, ἥτις με διέκρινε τῶν ἄλλων

ἀνδρώπων, καὶ ἥτις κατεπλημμύριζε τὴν καρδίαν μου χα-
 ρᾶς καὶ εὐτυχίας. Μετὰ πόσης ἀγαλλιάσεως ἐνθυμοῦμαι
 ὁμοίως τὴν ἡμέραν ἐκείνην, κατ' ἡν ἐν ἐπιθεωρήσει τοῦ
 στρατοῦ, γινομένης παρελάσεως ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἔφερον
 ἐγὼ τὴν σημαίαν τοῦ τάγματος! ὁ Βασιλεὺς ἐφόρει στολήν
 ἱππάρχου καὶ παρίστατο ἔφιππος, ὑπὸ πολυαρτίσμου ἐπιτε-
 λείου περιστοιχούμενος· διαβαίνων δὲ ἐνώπιον ἐμοῦ ἐπέστησε
 τὸν ἵππον, ἀπέβλεψε πρὸς ἐμὲ ἀσκαρδαμυκτὶ, καὶ μετὰ τοῦτο
 στραφεὶς πρὸς τὸν παριστάμενον ἀρχηγόν μου εἶπέ τι πρὸς
 αὐτόν· ὁ ἀρχηγός μου ἀπέβλεψε πρὸς ἐμέ, ἐμεδίασε, καὶ
 στραφεὶς πρὸς τὸν Βασιλέα εἶπεν αὐτῷ λέξεις τινάς. Ὁ Βα-
 σιλεὺς συνέκλεισε πρὸς στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμούς ἀξιοπρεπῶς,
 περιστρέψε διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸν μύστακα, καὶ
 ἐπλησίασεν εἰς ἐμέ, ὅπως με παρατηρήσῃ ἐκ τοῦ σύγγυς·
 μετὰ δὲ τοῦτο ἀπεμακρύνθη βραδέως. Πόσον ἰσχυρῶς ἐπαλ-
 λεν ἡ καρδία μου κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπ' ἐμοῦ
 γενομένης ἐκείνης ἐπιβλέψεως!

Ἄλλ' ὅμως μετ' οὐ πολὺ κατενόησα, ὅτι ὁ βίος οὗτος
 τῶν στρατιωτικῶν παρατάξεων δὲν ἦτο ὁ ἀληθῆς στρατιωτι-
 κὸς βίος· κατενόησα, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν στολῶν ἐκείνων καὶ
 τῶν ὀπλισμῶν, οὐς ἐδάμασσα καὶ ἐζήλωσα ἐν Κερκύρα, δὲν
 περιορίζετο ἐν ταῖς πόλεσιν. . . ἐδάμαζον, ὅτι ἡ νέα γενεὰ
 δὲν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συμπληρώσῃ, ἢ τοῦλάχιστον
 νὰ ἐξακολουθήσῃ, τὸ ἔργον τῆς προλαβούσης.

Ἐν τούτοις ἐν ἀπόσπασμα τοῦ λόχου, εἰς ὃν ἀνήκον,
 ἐστάλη ὡς φρουρὰ εἰς Κ. . . ἐν τοῖς περιχώροις τῶν Ἀθηνῶν
 ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν ἐνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ, καὶ ἐγὼ συμπερι-
 λήφθην ἐν τῷ ἀποσπάσματι ἐκείνῳ. Τὸ χωρίον Κ. . . εἶναι
 ἄδλιον, κατοικούμενον ὑπὸ τινων γεωργῶν, καὶ συγκείμενον

ἐξ οἰκίσκων καλαμοσκεπῶν, συνήθως μὲν ἄνευ παραθύρων, φωτιζομένων δὲ διὰ τῆς θύρας, καὶ ταύτης κακῶς κλεισμένης· ἀλλὰ τὸ ἄλλιον τοῦτο χωρίον, κείμενον ἐπὶ στενῆς διόδου τοῦ ὄρους Πάρνητος, εἶναι ἐπίκαιρος θέσις πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας συγκοινωνίᾳ. Συμμορίαὶ δὲ ληστρικαὶ ἀναφανείσαι περὶ τὰ μεθόρια ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ προφυλακτικὰ μέτρα.

Τὸ ἡμέτερον ἀπόσπασμα ὄφειλε νὰ καταλάβῃ ἀναγκαστικῶς τὰς οἰκίας τοῦ χωρίου ὡς καταλύματα. Ὅσον ὁ μὲν ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ἐγὼ κατελύσαμεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δημάρχου, οἱ δὲ ἄλλοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται διεσπάρησαν εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἄλλων κατοίκων τοῦ χωρίου.

Ὁ φιλοξενίσας ἡμᾶς Δήμαρχος ὠνομάζετο Καπετὰν Βασίλης· ἦτο δὲ γέρον ἐβδομηκοντούτης, μετασχὼν εὐδοκίμως τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ὡς αὐτὸς ἐβεβαίω, καὶ τὸ ἐθνόσημον, ὃ ἔφερεν, ἐμαρτύρει· ἔχαιρε δὲ πολὺ διηγούμενος τὰ συμβάντα τοῦ ἀγῶνος, ὧν ὑπῆρξε μάρτυς αὐτόπτης. Χηρεύσας πρὸ πολλοῦ, ἔζη μετὰ τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς του, νεάνιδος ἐκκαϊδεκαετοῦς, ἣν πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε μεμνηστευμένην μετὰ τοῦ υἱοῦ πλουσίου τινὸς χωρικοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Β. . . γειτονεύοντος πρὸς τὸ χωρίον Κ. . . Ἡ Εἰρήνη (οὕτως ὠνομάζετο ἡ μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ Καπετὰν Βασίλη) ἦτο μετρίου ἀναστήματος, εὐκίνητος, ἀγχινοῦς καὶ λεπτόσωμος· ἡ δὲ Ἀλβανικὴ στολή, ἣν ἔφερεν ἐν τῇ πρωτοτύπῳ αὐτῆς ἀπλότητι, ὑπεδείκνυεν ὅλην τὴν κομψότητα τοῦ σώματος τῆς ὠραίας ἐκείνης νεάνιδος. . . καὶ εὐπάρυφος κεφαλόδεσμος περιεκόσμηε τὸ ὡσεὶδὲς αὐτῆς πρόσωπον, ἐν ᾧ διελαμπον ὠραῖοι καὶ κομψοὶ χαρακτῆρες, καὶ ὄψις ὑπαρχος.

Ἡ λαμπρότης τῶν ὀφθαλμῶν τῆς, ὧν ἡ μελανία ὁμοίαζε πρὸς τὴν τοῦ στίλβοντος γαγγίτου, ἔτι μᾶλλον ἐπηυξάνετο ἐκ τῶν πυκνῶν καὶ μελανῶν βλεφαρίδων τῆς. . . Τὰ χεῖλη τῆς μετριῶς παχέα ἦσαν πάντοτε βοδόχροα· καὶ δσάκις ἦσαν ἡμίκλειστα, ὑπεφαίνοντο οἱ μικροὶ καὶ εὐΐστοι ὀδόντες αὐτῆς, μαρμάρου λευκότεροι. Ὁ λαιμὸς τῆς ἡμισκεπῆς εἶχεν εὐκόλον καὶ χαριστάτην τὴν περιστροφὴν. Ἡ καταμελανὸς καὶ λαοσία κόμη τῆς, συνεσταλμένη εἰς μακρὸν πλόκαμον, ἦτο ἀτημελῶς ἐρβιμμένη ὅπισθεν τῶν ὠμων. Γυμνάς ἔχουσα τὰς κνήμας κατὰ τὸ ἔθος τῶν χωρικῶν γυναικῶν, ἔφερε μόνον εἰς τοὺς πόδας ἄσχημα σανδάλια, μόλις δυνάμενα νὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν καὶ τριβῶν τὸς ὑπ' αὐτῶν καλυπτομένους μικροὺς πόδας. Αἱ χεῖρες καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς, γυμνοὶ ὁμοίως, καὶ ἐκτεθειμένοι εἰς τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἦσαν ὑπομέλανοι· ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν εἶχον ἀπολέσειν τὴν φυσικὴν αὐτῶν χάριν. Ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα σκυδρωπὴ πάντοτε καὶ μελαγχολικὴ ἡ ὠραία Εἰρήνη, ἀπέφευγε νὰ μὲν μεθ' ἡμῶν μόνη, καὶ πρὸς τοὺς ἀπευθυνομένους πρὸς αὐτὴν λόγους μόλις ἀπεκρίνετο δι' ὀλίγων καὶ ξηρῶν λέξεων· ἀδύνατον δὲ ἦτο ν' ἀπολαύσῃ τις μακρᾶς συνεντεύξεως μετὰ τῆς ὠραίας ἐκείνης νεάνιδος.

Ὁ οἰκίσκος, ἐν ᾧ κατῴκει μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὁ Καπετὰν Βασίλης, συνέκειτο ἐξ ἐνὸς προσγείου οἰκήματος, ἐφ' οὗ ἦν καὶ ἀνώγειον, ἑκατέρου τῶν μερῶν τούτων διαιρουμένου εἰς δύο χωρίσματα· καὶ τὸ μὲν ἀνώγειον κατεῖχεν ὁ Δήμαρχος μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ· τοῦ δὲ προσγείου τὸ μὲν ἡμισυ ἐχρησίμευεν ὡς ἀποθήκη, τὸ δὲ λοιπὸν ὡς κοινὴ αἴθουσα, ἐνᾷα ἦν καὶ ἡ πρὸς τὸ ἀνώγειον ἄγουσα κλίμαξ. Ἐκ τῶν δύο λοιπῶν χωρισμάτων τοῦ προσγείου τὴν μὲν ἀπο-

ᾤκηνην κατέλαβεν ὁ ἀνδρπολοχαγός, τὴν δὲ αἰῶσαν ἐγώ. Εἶχε δὲ ὁ οἰκίσκος ἐκεῖνος, καὶ περίφρακτον αὐλήν, πεφυτευμένην διὰ τινων δένδρων· καὶ παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς αὐλῆς ἦτο ὠκοδομημένος κλίβανος, καὶ ἄλλο τι μικρὸν οἰκοδόμημα διὰ κεράμων ἐπεστεγασμένον, καὶ περιέχον δύο πυρεστίδας, χρησιμεῦον δὲ ὡς μαγειρεῖον· καὶ τέλος πάντων πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς εἰσόδου καὶ ἀπέναντι τοῦ κλιβάνου ὑπῆρχε φρέαρ. Δύο χωρικοὶ παῖδες, ἐξ ὧν ὁ μὲν ὠνομάζετο Γιάννης, ὁ δὲ Παντελῆς, ὑπερμεγέθης κύων ποιμενικός, ἐπικαλούμενος Μασκαράς, ἵππος ἰσχνός, ὀλίγαι ὄρνιθες, αἴγες καὶ ἀρνάδες, κατεῖχον ὁμοῦ τὴν περίφρακτον αὐλήν. Ἐὰ σκευὴ τῆς αἰδοῦσης συνίσταντο ἕκ τινων ξυλίνων ᾤρανιδίων καὶ κιβατίων κενῶν· στρωμά τι κατεβιβάσθη ἕκ τοῦ ἀνωγέου εἰς χρῆσιν τοῦ ἀνδρπολοχαγοῦ, ὅστις εὐχαρίστως προσεκάλεσε καὶ ἐμὲ νὰ κοιμηθῶ ἐπὶ τῆς κλίνης του· ἀλλ' ἐγὼ προσέτιμησα νὰ κατακλιθῶ μόνος ἐν τῇ αἰδοῦσῃ, εὐχαριστούμενος εἰς τὴν κλίνην μου, συσταμένην ἐξ ἐνὸς χονδροῦ τάπητος τῆς Δεβαδίας, ὃν ἐδίπλωσα, ἵνα καταστήσω τὴν στρωμνὴν μου μαλακωτέραν, μεταχειρισθεῖς ὡς ἐφάπλωμα τὸ ἐπανωφόριόν μου, καὶ ὡς προσκεφάλαιον τὴν πυριτοδῆκην μου.

Καὶ ὅμως ἡ κατοικία τοῦ Καπετὰν Βασίλη ἦτο ἡ πασῶν καλλίστη· διότι, κειμένη ἐπὶ ὑψώματος, ἐπεσκοπεῖ ὅλον τὸ χωρίον· αἱ ἄλλαι οἰκίαι ἦσαν σποράδην ὠκοδομημέναι κατ' ὄλην τὴν ἕκτασιν τῆς ὄρεινῆς διόδου· καὶ μικρὰ τις ἐκκλησία, ἣς ἡ αὐλὴ ἐχρησίμευεν ὡς νεκροταφεῖον, ὑπῆρχεν ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ χωρίου· ὁ δὲ γέρων ἱερεὺς Παπα-Γιῶργης, ὁ ἐφημέριος τῆς Ἐκκλησίας, κατόκει παρ' αὐτὴν ἐν ἀᾤλιστάτῳ οἰκίσκῳ. Οἱ τοῖχοι τῆς Ἐκκλησίας ἦσαν κατεφᾤαρμένοι, καὶ τὸ εἰκονοστάσιον εἶχε ληφθῆ ἐξ ἄλλης ἡρημωμένης Ἐκκλη-

σίας, καὶ εἶχεν ἐφαρμοσθῆ καταλληλότερον εἰς ἣν εὐρίσκετο ᾤσειν. Μονόλιθος βράχος ἀπετέλει τὴν ἀγίαν Τράπεζαν, κεκαλυμμένος διὰ τινος πεπαλαιωμένου ὑφάσματος, οὗ τὰ ἀρχικὰ χρώματα μετὰ πολλῆς δυσκολίας διεκρίνοντο. Ἡ ᾤρα τῆς Ἐκκλησίας ἦν κατεσκευασμένη ἕκ τινων συγκραφωμένων ξύλων, ἀλλὰ κακῶς συνηρμοσμένων· κατησφάλιζον δὲ τὴν τοιαύτην ᾤραν διὰ τινων ἀρχαίων μαρμάρων, ὅπως ἐμποδίζωσι τὰ ζῶα τοῦ νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἄποψις τῆς ᾤσεως ἐκεῖνης ἦτο λίαν εἰκονική. Δύο ὀξυκόρυφοι λόφοι, ποικίλας ἔχοντες καὶ συνδένδρους τὰς κλιτύας, ὑψοῦντο ἐκατέρωθεν τῆς διόδου, ἣτις, ὡς φαίνεται, ἦτό ποτε ἡ κοίτη μεγάλου χειμάρρου, οὗ τὸ ρεῦμα παρετράπη ἕκ τινος τῶν ἐν Ἑλλάδι συνήθως γινομένων ὑπογεῖων κλονισμῶν.

Ἐπέκεινα τοῦ χωρίου Κ . . . ἡ διόδος πλατύνεται ἐπισθῆτῶς, καὶ μετὰ ὀδοπορίαν μιᾶς ὄρας ἐπιφαίνεται πᾶσα ἡ πεδιάς τῆς Ἀττικῆς μετὰ τοῦ μεγάλου καὶ ποιητικῆς αὐτῆς ὀρίζοντος. Ὅλον δὲ τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἀττικῆς καλλιεργεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κ . . .

Δεκαπέντε ἡμέρας εἶχομεν ἤδη διατρίψειν ἐν τῷ χωρίῳ Κ . . . καὶ ὁ βίος οὗτος τῆς προφυλακῆς ἤρχισε νὰ με ἐπιβαρύνῃ. Αἱ πορεῖαι καὶ ἐπάνοδοι ἐν ταῖς κοιλάσι τοῦ ὄρους, ἐπαναλαμβάνόμεναι μετὰ τινος ἀηδοῦς μονοτονίας· οἱ κατὰ τὰς Κυριακάς συγκροτούμενοι χοροὶ τῶν χωρικῶν· τὰ στρατιωτικὰ συμπόσια ἐπὶ τῆς χλόης· τὰ ὑπόβρινα τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν ἄσματα· μικρὰ τις διασκέδασις, ἣν ἀπελάμβανον χαρτοπαικτῶν μετὰ τοῦ ἀνδρπολοχαγοῦ· ὅλα ταῦτα οὐδαμῶς ἠδύναντο νὰ τέρψωσι τὴν φυσικὴν μου δραστηριότητα καὶ φιλεργίαν. Ἡ ἀπραξία μου δὲν ἦτο μόνον σωματική, ἀλλὰ καὶ πνευματική· οὐδένα εἶχον, πρὸς ὃν νὰ

συνδιαλεχθῶ· οἱ στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ἡμετέρου ἀποσπάσματος ἦσαν ἅπαντες καλαὶ φύσεις ἀκαλλιέργητοι, ἦ, κατὰ τὴν δημώδη φράσιν, ξύλα ἀπελέκητα· ὁ δὲ ἀνῆλυτο-λοχαγὸς Σπῦρος ἦτο ἀμαδῆς καὶ ἀνάγωγος ἀνδρῶπος, εἰς ὑπερβολὴν φιλοπότης, καὶ ἄλλης τινὸς οὐχ ἦττον ἀξιωμαμπτου κακίας φίλος· καὶ ταύτην ἀμηχανῶν νὰ ἐκπληρῶσῃ ἐν τῷ χωρίῳ Κ . . . παρεδίδοτο ὅπως εἰς τὸν ρητινίτην, ὅπερ ἐπομένως ἀπεστέρει με τῆς συναναστροφῆς αὐτοῦ· ἐν ἐνὶ λόγῳ, διέμενον ἐκεῖ πάντῃ πάντως ἔρημος καὶ μεμονωμένος. Οὕτω λοιπὸν ἐστερημένος συναναστροφῆς καὶ βιβλίων, καὶ καταδεδικασμένος ἐξ ἀνάγκης εἰς ἀργίαν καὶ ἀπραξίαν, προσεπάδθησα νὰ στρέψω ὅλην τὴν ἀκμὴν τῆς ζωηρότητός μου εἰς βίον θεωρητικόν, ἀφορμὴν τινα παρηγορίας εὐρίσκων ἐν τῇ σκέψει ταύτῃ· “ἐὰν ἐτύγχανον κεκλεισμένος ἐν τινι φυλακῇ, τί ἤδυναμην νὰ πράξω; ἐνταῦθα τοῦλάχιστον δύναμαι νὰ κινῶμαι ἐλευθέρως καὶ κατ’ ἀρέσκειαν . . .” Προσεπάδθησα λοιπὸν νὰ συγκεντρώσω ὅλας τὰς σκέψεις μου ἐπὶ τινος ἀντικειμένου, καὶ ἡ φαντασία μου κόσμον ὅλον ἰδανικὸν ἐδημιούργει· ἀλλ’ ἡ τοιαύτη διανοητικὴ ἐργασία, ἀντὶ νὰ θεραπεύσῃ τὴν καταβιβρώσκουσάν με ἔλλειψιν τῆς σωματικῆς ἐργασίας, ἔτι μᾶλλον με συνεκίνει καὶ διηρέδιζεν, ὥστε ἡσδανόμην ἐμαυτὸν οἶον περιβρέεόμενον πανταχόθεν ὑπὸ πολλῶν βρυμάτων, ἅτινα ἐφαίνοντο ἐκπηγάζοντα ἀπὸ τῆς καρδίας μου. Ἐπαλλεν ἰσχυρῶς ὁ σφυγμὸς μου· ἀπόλωσα τὴν ἄλλοτε ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν μου θαναταζομένην ὄρεξιν τοῦ τρώγειν· κατελήφθη ὑπὸ ἐντελοῦς ἀϋπνίας· ζητήσας δὲ παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ μου τὴν ἄδειαν νὰ ἐπανέλθω εἰς Ἀθήνας δι’ ὀλίγας ἡμέρας, ἀπέτυχον, ἀρνηθέντος αὐτοῦ μετὰ κτηνώδους ἀναισθησίας νὰ μοι τὴν χορηγήσῃ. Τότε ἡ ἐπιθυμία τῆς εἰς Ἀθήνας ἐπα-

νόδου ἰσχυρῶς με κατεκυρίευσεν· ἀλλ’ ἡ ἰδέα μόνῃ τῆς λειποταξίας ἀνεχαίτισέ με τοῦ νὰ ἐγκαταλίπω τὴν ψῆσιν μου. Ἀνεβρίχθωμην ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν λόφων, ὅπως δυνηθῶ νὰ ἴδω μακρόθεν τὰς καταλεύκους τῶν Ἀθηνῶν οἰκίας, καὶ τὸ ἐλάχιστον χρεμέτισμα ἵππου ἔσυρε τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ὁ ἦχος ἤκούετο, ἐν τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἴδω προσερχόμενον κάτοικόν τινα τῆς πρωτευούσης . . . Ἐν τῷ συνεχῶς διακοπτομένῳ ὕπνῳ μου ὠνειρευόμην τὰς αἰθούσας τῶν Ἀθηνῶν, ἐν αἷς εἶχον εἰσαχθῆ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς μου εἰς τὸν στρατόν· ὠνειρευόμην τὰς ἐορτάς, ὧν καὶ ἐγὼ μετεἶχον . . . τὰς νέας καὶ ὠραίας χορευτριάς, λευκὰ καὶ ῥοδόχροα περιβεβλημέναις, καὶ ἀνδοστολίστους, στροβιλιζούσας ἐν μέσῳ τῆς λάμπειας ζωηροῦ φωτὸς καὶ ὑπὸ τὸν ἦχον ἀρμονικῆς καὶ μελιχίλου μουσικῆς . . . ἐκαθήμεν συνήθως ἐν τῇ σκιᾷ γωνίας τινός· ἐκεῖναι δὲ παρερχόμεναι ἔρριπτον ἐπ’ ἐμοῦ περιπατῆδες καὶ γλυκὺ βλέμμα . . . καὶ μετὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην διασκέδασιν ὠνειρευόμην, ὅτι εὐρισκόμην ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, καὶ ἔτρεχον ἔφιππος ἀπὸ ρυτῆρος, κρατῶν ἐρυδρὰν σημαίαν, φέρουσαν ἐν μέσῳ τὴν ἡμισέληνον, καὶ φωνάζων “Ἐκυριεύσαμεν τὴν Ἀγίαν Σοφίαν!” Τόσον γλυκέα καὶ πατριωτικὰ ὄνειράτα κατέδελγον τὴν ἐκ τῆς ἀπραξίας καὶ ἀπομονώσεως τεταραγμένην καὶ ἐξημμένην φαντασίαν μου!

Ἄλλ’ αἶφνης ἐν τινι νυκτὶ ἐξηγέρθη ὑπὸ κραυγῶν “εἰς τὰ ὅπλα! εἰς τὰ ὅπλα! οἱ λησταί!” καὶ πραγματικῶς οἱ λησταὶ εἶχον πλησιάσειν εἰς τὸ χωρίον. Ἐξεπήδησα ἐν τῇ αὐλῇ φέρων τὸ ὄπλον μου, καὶ εὔρον ἐν αὐτῇ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἀποσπάσματος ἐνόπλους. — Κύριε Ἐπιλοχία, μοι εἶπον, οἱ λησταί! — Ἐμπρὸς λοιπὸν, παιδιά! ἀνεβόησα, καὶ εὐδὺς ἐξῆλθον τῆς αὐλῆς. Μόλις εἶχομεν προχωρήσειν ὀλίγα

βήματα, καὶ ὁ ἀνδυπολοχαγὸς Σπύρος ἐπήλθε κατόπιν ἡμῶν.
— “Ποῦ στὸ Διάβολο πηγαίνετε;” ἐφώναξεν, ἅμα προσπαθῶν
νὰ περιζωσθῆ τὸν τελαμῶνα τοῦ ξίφους του, ἐνῶ προέβαινε.
— “Ἐπιλοχία, ἔχασες τὰ μυαλά σου; Ποιὸς σὰς ἐκάλεσε
στὰ ὄπλα;”

Ἐλάχιστοι πυροβολισμοὶ, ἀκουσθέντες πέραν τῆς εἰσόδου τοῦ
χωρίου, ἀπήντησαν πρὸς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀνδυπολοχαγοῦ.

Ἐσπεύσαμεν πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ἠκούσθησαν οἱ πυροβο-
λισμοὶ ἐν μέσῳ σκοτεινοτάτης νυκτός· καὶ φθάσαντες εἰς τὸ
στόμα τῆς διόδου, οὐδένα εἶδομεν. Ὁ Μασκαράς, ὅστις πα-
ρηκολοῦσται μεθ’ ἡμῶν ἐν σιωπῇ, αἴφνης ἔββηξεν ὀξὺν ὠρυγ-
μόν· καὶ εὐθὺς πυροβολισμὸς ἐκπεμφθεὶς ἀπὸ τῶν παρακει-
μένων δάμων ἠπλωσε κατὰ γῆς ἓνα τῶν στρατιωτῶν μου.
Τότε ὤρμησα μὲ προτεταγμένην λόγχην ἐντὸς τῶν δάμων,
προηγούμενου τοῦ Μασκαρά· δεύτερος καὶ τρίτος πυροβολι-
σμὸς ἐκίπτευσεν ἐξ αὐτῶν· ἀνδρωπὸς τις ὀρμᾶ κατ’ ἐμοῦ,
καὶ ἐγὼ ἄνευ ἀναβολῆς πυροβολήσας κατ’ αὐτοῦ ἐπέτυχον νὰ
τὸν φονεύσω... Οὐδὲ στιγμὴν ἀναμένω· ἀλλ’ εὐθὺς ὑπερ-
πηδήσας τὸν ἀνδρωπον, ὅστις ἔκειτο πρὸ τῶν ποδῶν μου,
τρέχω κατόπιν τοῦ Μασκαρά, ὅστις εἰσῆλθον εἰς τὸν δα-
μῶνα, ἀνιχνεύων τοὺς ἐν αὐτῷ κεκρυμμένους.

— “Μὴ με σκοτώσης”, ἀνεβόησεν ἀνδρωπὸς τις κατὰ
γῆς κείμενος.

— Εἶσαι μόνος;

— Μόνος καὶ πληγωμένος.

Ἀνύψωσα τὸ ὄπλον μου, καὶ ἐστράφην εἰς τὰ ὀπίσω,
ὅπως ἀνακαλέσω τοὺς συντρόφους μου· ἀλλ’ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν
ἦτο ἐκεῖ.

— Σηκώσου καὶ τράβα, ἐμπρός! εἶπον πρὸς τον πληγωμένον.

— Ἀδύνατον!

Ἦρχισα τότε νὰ φωνάζω μεθ’ ὅσης εἶχον δυνάμειος· Ἀπ’
ἐδῶ! ἀπ’ ἐδῶ!

— Ἀδελφέ, μὴ με σκοτώσης, καὶ σου δίδω ὅσα χρήματα
ἔδωξες.

— Σκυλί! ἐμπρός! εἰ δὲ μὴ, σὲ σκοτόνω ἀλύπητα.

— Σκότωσέ με, ἂν τὸ ἔδωξες· ἀλλὰ νὰ προχωρήσω δὲν
ἔμπορῶ.

Μετὰ δυσκολίας ἠδυνάμην νὰ κρατῶ τὸν Μασκαράν,
ὅστις ἤθελε νὰ κατασπαράξῃ τὸν ληστήν.

Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ ταύτῃ, συλλογιζόμενος, ὅτι, ἐὰν περιέ-
μενον μέχρι πρωίας, ἐνδεχόμενον ἦτο νὰ ἐπανέλθωσιν οἱ λη-
σταί, ἐφορτώσῃ τὸν αἰχμάλωτόν μου ἐπὶ τῶν ὤμων μου, καὶ
ἐπορευόμην πρὸς τὸ χωρίον.

— Εἶσαι Χριστιανός! Ναι, εἶσαι· ἐψιδύρισεν ὁ πληγω-
μένος.

Ἐνῶ προέβαινον ἐπιπόνως, κυρτούμενος ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ
φορτίου μου, ὁ Μασκαράς ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ὠρυόμενος· καὶ
ἀμυδρὸς τις ἦχος, ὡς ὄφειες σύριγμα, ἠκούσθη· ὁ δὲ ἀνδρω-
πος, ὃν ἐκόμιζον, ἀνταπεκρίθη πρὸς τὸν ἦχον ἐκεῖνον δι’ ὁμοίας
κραυγῆς· καὶ πρὶν ἀκόμη τὸν ἀποδέσω εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐν-
νοήσω τὴν δέσιν μου, εὐρέσθη περικυκλωμένος ὑπὸ τεσσάρων
ἀνδρώπων, οἵτινες ἐσκόπευον διὰ τῶν ὄπλων ἐπ’ ἐμοῦ.

— Μὴ τὸν σκοτώσετε, ἀδελφια! ἐφώναξεν ὁ αἰχμάλωτός
μου· αὐτὸς μοῦ ἴσωσε τὴ ζωή.

Ὁ Μασκαράς ἐπέπεσε κατ’ αὐτῶν· ἀλλ’ ἐκεῖνοι ἐπυρο-
βόλησαν ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς ζώου, ὅπερ κατέπεσεν οἰκτρῶς
ὠρυόμενον.

— Δὸς τὸ τουφέκι σου, σκυλόφραγκε, καὶ σύρε στὸ Διάβολο!

— Προτιμῶ νὰ με φονεύσετε, παρὰ νὰ λάβετε τὸ ὄπλον μου! ἐφώναξα, σφίγκων αὐτὸ ἐπὶ τοῦ στηῖθους μου.

— Ἄστε το! ἐφώναξε μὲ διακεκομμένην φωνὴν ὁ αἰχμάλωτός μου, ὃν ἡ παρουσία τῶν ληστῶν κατέστησεν ἐλεύθερον.

— Δὲν μᾶς κάμνει· εἶναι τουφέκι μὲ καιψούλαν — παρητήρησεν εἰς ἓκ τῶν ληστῶν.

— Σύρε λοιπὸν σκυλόφραγκε, καὶ σύρε γρήγορα, ἂν θῆς νὰ μὴν ἀρπάξης ἓνα βόλι στὴ βράχη.

Ἐφορτώσῃν εἰς τοὺς ὄμους μου τὸν Μασκαρᾶν, ὅστις μόλις ἀνέπνεε, καὶ διευδύνῃν πρὸς τὸ χωρίον Κ... Παρὰ δὲ τὴν εἴσοδον τῆς κοιλάδος ἀπήντησά τινας ἓκ τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἀποσπάσματος, καὶ εἰσῆλθομεν ὁμοῦ εἰς τὸ χωρίον.

Ἐν ταύτῃ τῇ συμπλοκῇ τρεῖς ἓκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν, οἱ μὲν δύο ἀπαντήσαντες τοὺς ληστὰς ἐν τῇ νυκτερινῇ περιπολείᾳ, ὁ δὲ τρίτος, ὅτε ὁ Μασκαρᾶς ἐξανάγκησε τοὺς ἐν τοῖς θάμνοις κρυπτομένους δύο ληστὰς. Τὴν ἐπιούσαν ἐπορεύθημεν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν πτωμάτων αὐτῶν· καὶ τότε εὔρομεν καὶ τὸ πτώμα τοῦ ὑπ' ἐμοῦ φονευθέντος ληστοῦ, ὃν οἱ σύντροφοί του ἀπεγύμνωσαν, καὶ ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν του, ἣν παρελάβον μεθ' ἑαυτῶν, ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῇ.

Τὸ συμβᾶν τοῦτο ἐπήνεγκεν εἰς τὸ πνεῦμά μου εὐτυχῆ ἀντιπερισπασμόν, καὶ με ἀπήλλαξε τῆς πυρετώδους ἐκείνης νωθρείας, ἣτις με κατετάραττε. Πρώτην ταύτην φορὰν παρευρέθη ἐν τῷ πῦρ τῆς μάχης, καὶ μετὰ γενναιότητος ὑπέστην αὐτό. Ἡμὴν εὐχαριστημένος διὰ τὴν γενναίαν διαγωγὴν

μου· ἀλλ' ἡ ἀκόλουθος σκέψις ἐπεσκίασε τὴν εὐχαρίστησίν μου ταύτην. “Κατὰ τίνας, ἔλεγον κατ' ἑμαυτόν, ἔσυρα τὸν πρῶτον πυροβολισμόν;... Καθ' ἑνὸς συμπολίτου μου... Καθ' ἑνὸς Ἑλληνοῦ!... καὶ πῶς; ἡ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι δὲν ἔχει ἐχθρούς, κατὰ τῶν ὁποίων νὰ πολεμῇ, καὶ πρέπει νὰ πολεμῇ κατὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς τέκνων...; τὰ δὲ λοιπὰ τέκνα της, ὅσα στενάξουσιν ὑπὸ τὸν ξένον καὶ βαρβαρικὸν ζυγόν, πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς τὴν ἀδλίαν αὐτῶν τύχην...; Δὲν ὑπάρχει τάχα ἐνδοξότερον πεδίου μάχης παρὰ τὸ ἐλευθέρων τούτο, καθ' ὃ ἀνευρίσκονται ὀπίσθεν τῶν θάμνων κεκρυμμένοι ὀλίγοι τινὲς λησταί; καὶ ἡ ληστεία αὕτη, ἡ πληγὴ τῆς ἡμετέρας πατρίδος, δὲν δύναται τάχα νὰ ἐξαλειφθῇ ῥιζηδόν;... πῶς ὑφίσταται;

Ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συμβᾶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς δικαστικὰς ἀνακρίσεις, εἰς ἀποστολὰς γραμματοκομιστῶν, εἰς ἐκδρομὰς καὶ ἐπανόδους κ. τ. λ. Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Σπύρος, ὁ Δήμαρχος Καπετᾶν Βασιλῆς, ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ Μερτρούδης, ὁ Παπα-Γιώργης, καὶ αὐτοὶ οἱ στρατιῶται, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ὁμίλου ἐπὶ τινας ἡμέρας, ἢ περὶ τῆς ἡμετέρας συγκρούσεως μετὰ τῶν ληστῶν, καὶ ἐπομένως περὶ τῆς ληστείας.

Πολλαὶ εἰσὶν αἱ αἰτίαι τῆς ληστείας ἐν τῇ Ἑλλάδι· πρωτίστη δὲ πασῶν εἶναι ἡ ὁροδεσία τοῦ Βασιλείου, ὁροδεσία πλαστῆ, καὶ οὐχὶ φυσικῆ, καθιστῶσα ἀδύνατον τὴν φρούρησιν τῆς ἡμετέρας ὁροδετικῆς γραμμῆς, καὶ εὐκολύνουσα τὴν διάβασιν τῶν ληστῶν ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος. Κατὰ δεύτερον λόγον αἰτία τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι ληστείας εἶναι ἡ ἐσφαλμένη ἰδέα, ἣν ἔχουσι περὶ αὐτῆς οἱ χωρικοὶ κάτοικοι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, οἵτινες ἔτι καὶ σήμερον συγ-

χέουσι τὸν ληστήν πρὸς τὸν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως κλέφτην, τὸν ἔκνομον, οὕτως εἰπεῖν, Ἑλληνα, ὅστις φεύγων τὴν Τουρκικὴν τυραννίαν, ἐγκατέλειπε τὰς πόλεις, καὶ ἐγένετο ὀρσιβίος, καὶ ἀδιάλλακτος πολέμιος τοῦ κοινου τυράννου. Πολλοὶ τῶν χωρικῶν νεανίδων ἀποποιοῦνται νὰ ὑπανδρευθῶσι τιμιώτατον νέον, διότι δὲν ἔδωκε δείγματα γενναιότητος, ἣν μόνη πιστοποιεῖ κατ' αὐτὰς ἢ εἰς τὰ ὄρη ἐξόρμησις μετὰ τοῦ πυροβόλου ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τῆς βομφαίας ἐπὶ τῶν μηρῶν. Ἀποβρίπτουσα τὸν προβαλλόμενον γάμον ἢ χωρικὴ νεανίς, τοιοῦτόν τινα προβάλλει λόγον· “Αὐτὸν τὸν παλιάνδρωπον θὰ πάρω, ὅπου κανεῖς δὲν τοῦ ἄκαμιν οὔτε ἓνα τραγοῦδι”; Διότι, καθὼς ἄλλοτε ἐστιχοῦργουν τοὺς ἄλλους τῶν κλεφτῶν, οὕτω καὶ νῦν στιχοῦργοῦσι τὰς ἐκδρομὰς τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος ληστοῦ. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ τοσαύτη ὑπάρχει ὁμοιότης μεταξὺ ἐκείνων καὶ τούτων, ὅστε ἡ σύγχυσις αὕτη δὲν εἶναι πάντῃ ἀδικαιολόγητος. Ἄλλοτε μὲν οἱ κλέφται ἠσπάζοντο τὸν ἐπικίνδυνον τοῦτον βίον, φεύγοντες τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ὁμότητα τῆς Τουρκικῆς τυραννίας· νῦν δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν ληστῶν εἰσι θύματα τῆς φατριαστικῆς διοικήσεως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς· καὶ ἐξανιστάμενοι κατὰ τῆς καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας, ρίπτουσι τὴν εὐδύνην τῆς γενομένης πρὸς αὐτοὺς ἀδικίας ἐπὶ πᾶσαν τὴν κοινωνίαν. Οἱ λησταὶ εὐρίσκουσιν ὑποστήριξιν παρὰ τοῖς χωρικοῖς, τὰ μὲν ἐκ συμπαθείας, μάλιστα δὲ ἐκ τοῦ φόβου, ὃν ἐμπνέουσιν· ἀλλὰ καὶ ἡ καταδίωξις αὐτῶν γίνεται ἡμελημένως· καὶ τῇ ἀληθείᾳ δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι οἱ ἀναδεχόμενοι τὴν καταδίωξιν τῶν ληστῶν ἔχουσι συμφέρον νὰ φειδῶνται αὐτῶν· τινὲς μὲν ἐκ τῶν κτηματιῶν ἐκουσίως ὑποφέρουσι νὰ καταβάλλωσι λύτρα ἐν σιωπῇ, ὅπως ἀποφύγωσι τὴν διαρπαγὴν

καὶ τὸν πυροπολισμὸν τῶν ἰδίων κτημάτων, καὶ οὕτω βοηθοῦσιν ἐμμέσως τοὺς ληστές· ἄλλοι δὲ οὐδεμίαν ἔχοντες ἄμεσον ἢ ἔμμεσον σχέσιν πρὸς τοὺς ληστές, δὲν δύνανται νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν κτήματα χωρὶς κινδύνου τοῦ νὰ συλληφθῶσιν ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ νὰ διασωσῶσι τὴν ζωὴν καταβάλλοντες λύτρα ἀνάλογα πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτῶν.

Παρὰ τὰς εἰρημένους αἰτίας, ἐξ ὧν ἡ ληστεία ὑποστηρίζεται, ὑπάρχει καὶ ἄλλη, ἢ πασῶν αἰσχίστη καὶ ἀποτροπαιστατή, ἣν μετὰ πολλῆς δυσκολίας δύναται τις νὰ περιγράψῃ. Ὑπάρχουσι κατὰ δυστυχίαν ἄνθρωποι τινες, μεταχειριζόμενοι τὴν ληστείαν ὡς ὄπλον πολιτικόν, ὡς μέσον ὑποστηρίξεως τῆς ἐπιτοπίου αὐτῶν ἐπιβροχῆς. Ὅταν ἀναφανῇ γενναῖός τις καὶ ἱκανῶς τολμηρὸς Ἕλληνας, ἵνα ἐκδέσῃ εἰς τὸ κοινὸν καὶ στιγματῆσι τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων τούτων ἀνθρώπων, καὶ Κυβερνήσις ἰσχυρὰ, ὅπως ἀπαγορεύσῃ αὐτοῦς, ἢ ληστεία θείει ἐκλείψειν ἐντελῶς. Ἡ ληστεία λοιπὸν ἐν τῇ Ἑλλάδι εἶναι ζήτημα, οὗ ἡ λύσις ὑφίσταται ἐν μόνῃ τῇ ἐπανορθώσει τῶν ὀρίων τοῦ βασιλείου, καὶ ἐν τῇ συστάσει ἀγαθῆς καὶ πατριωτικῆς Κυβερνήσεως· καὶ τῷ ὄντι, ὁσάκις ὑπῆρξε Κυβερνήσις ὀπωσοῦν σταθερὰ καὶ ἰσχυρὰ, εὐκρινῶς ἀποφασίσασα νὰ καταδιώξῃ καὶ νὰ καταβάλλῃ τὴν ληστείαν, τοῦλάχιστον πρὸς καιρὸν, πάντοτε ἐπέτυχεν.

Καὶ ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑπολάβῃ τις, ὅτι ἡ ληστεία εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἐνδημικὴ τις νόσος τῆς Ἑλλάδος, ὅποια ὑπάρχει εἰς τινὰς Ἐπαρχίας τῆς Τουρκίας, τῆς Ἰταλίας, καὶ ποτε τῆς Εὐρώπης ἀπάσης. Ἡ ληστεία εἶναι νόσος τις, πειράζουσα τὸν ὄραϊον τοῦτον τόπον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, εἶναι ἢ κιτρινοδέρμη τῆς πλουσίας ταύτης χώρας τῆς Μεσογείου. Εἰς τὸν καθαρῶς ὄραϊον τοῦτον τόπον ἀπὸ

τῆς αἰσχροῦς ταύτης νόσου, ἢ Ἑλλάς εὐγνωμονοῦσα ἀνυψώσει ἀνδριάντα παρὰ τοὺς μέλλοντας ν' ἀνυψωθῶσι ποτε — ὡς εὐελπιστοῦμεν — εἰς τοὺς γενναίους αὐτῆς ἐλευθερωτάς, τούς τε πρότερον καὶ τοὺς νῦν.

Τρεῖς ἑβδομάδας μετὰ τὸ συμβάν, ὃ διηγήσθη, τὰ πάντα καθύψυχασαν. Οἱ λησταί, οἵτινες ἀνεφάνησαν ἐπὶ τοῦ Πάρνητος, σκοποῦντες πιθανώτατα νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἀττικῆς, εἶχον ἐπανακάμψειν πέραν τῶν ὄριων τοῦ βασιλείου· ὑπετίθετο δέ, ὅτι ἀνῆκον εἰς τὴν ληστρικὴν συμμορίαν τοῦ φοβεροῦ ἀρχιληστοῦ Χατζῆ Μιχάλη, τοῦ τρόμου τούτου τῆς Θεσσαλίας. Ὁ Καπετὰν Βασίλης ἐπανελάβε τὴν διήγησιν τῶν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἀνεξαρτησίας ἐκστρατειῶν του· ὁ Παπα-Γιώργης διετέλει καπνίζων τὸν ναργιλέ του· ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Σπῦρος εἶχε χαλάσειν ἱκανῶς τὸν τελαμῶνα τοῦ ζωστήρος αὐτοῦ· ὁ Μασκαρᾶς, ἰατρὸς τῆς πληγῆς αὐτοῦ, ἐπανελάβε τὰς περὶ τὸ χωρίον ἐκδρομάς, ἄλλοτε μὲν μετὰ τῶν δύο ἀγροτικῶν ὑπηρετῶν, ἄλλοτε δὲ μετ' ἐμοῦ· ἡ δὲ Εἰρήνη ἐφαίνετο ὡραιότερα ἑαυτῆς, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ δυστυχίαν σιωπηλή.

Τὸ κατ' ἐμέ, δὲν ἐβράδυνα νὰ ὑποπέσω πάλιν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐκείνην κατάστασιν, ἐκ τῆς ὁποίας μ' εἶχεν ἀποσπάσει τὸ δραματικὸν συμβάν, εἰς ὃ ἔλαβον ἐνεργητικώτατον μέρος. Ἡσδάνθη πάλιν τὴν βαθεῖαν ἐκείνην βαρυσυμίαν, ἣν ἐπηκολούθησε πυρετώδης συγκίνησις, καὶ μετ' ὀλίγον ἀδυναμία φυσικὴ καὶ ἡθικὴ.

Πρῶταν τινὰ Κυριακῆς ἐξῆλθον εἰς περίπολον μετὰ τινῶν στρατιωτῶν· ἐπιστρέψας δὲ εἰς τὸ κατάλυμά μου, εὔρον τὸν οἰκίσκον τοῦ Καπετὰν Βασίλη μεταβεβλημένον παρὰ τὸ σῦνῆδες εἰς οἶκον εὐωχίας. — Ἐπιλοχία μου! — ἐφώνησεν ὁ

Καπετὰν Βασίλης εὐδὺς ἰδὼν με μακρόθεν — ἔλα πλειὸ γρήγορα νὰ πάρῃς καὶ σὺ τὴ μερίδα σου! — Ἐπλησίασα.

Περὶ τὴν τράπεζαν, δεμένην πλησίον τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας, ἐκάθητο ὁ Καπετὰν Βασίλης, ἡ Εἰρήνη, ὁ Παπα-Γιώργης, ὁ Σπῦρος, οἱ δύο ἀγροτικοὶ ὑπηρεταὶ Γιάννης καὶ Παντελῆς, καὶ νέος τις, ὃν τότε πρώτην φοράν εἶδον.

Ἄμνός ἐψημένος, καὶ ἤδη διαμεμελισμένος, παρέκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἥτις κατεκαλύπτετο ὑπὸ ποτηρίων καὶ πολλῶν κεραμείων φιαλῶν οἴνου ρητινίτου.

— Ἐπιλοχία! δὲν εἶσαι καλὸς χριστιανός! εἶπεν εἰς ἐμέ ὁ Καπετὰν Βασίλης. Γιατί δὲν ἤλθες τὸ πουργὸ στὴ λειτουργία; . . . λάβε, Κύριε Ἐπιλοχία, στὴν ὑγιά σου!

Καὶ ἀμφοτέροι ἐπίομεν, συγκρούσαντες τὰ ποτήρια.

— Ἄλλο ἓνα ποτήρι, Ἐπιλοχία μου!

— Στὴν ὑγιά σου! εἶπον ἐγώ, φέρων πρὸς τὰ χεῖλη μου καὶ τὸ δεύτερον πλήρες ποτήριον.

— Στὴν ὑγιά τοῦ Πέτρου, τοῦ γαμβροῦ μου! ἐφώνησεν ὁ Καπετὰν Βασίλης, ὑποδείξας μοι διὰ τινος νεύματος τὸν νέον ἐκεῖνον, ὃν πρῶτον ἤδη ἔβλεπον.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων ἠσδάνθη ἀκατανόητον σφοδρὰν συγκίνησιν κατ' ὄλον τὸ σῶμά μου, καὶ τὸ ποτήριον, ὅπερ ἔφερον πρὸς τὰ χεῖλη μου, συνετρίβη μετὰ τῶν δακτύλων μου.

— Αἷματα! ἐφώνησεν ὁ Παντελῆς, ἰδὼν τοὺς δακτύλους μου αἱματωμένους — κακὸ σημεῖο, Πέτρο μου, γιὰ τὸ γάμο σου!

— Γαῖδαρε! ἐφώνησεν ὁ Καπετὰν Βασίλης, βίψας τὸ ποτήριον τοῦ πλήρες οἴνου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Παντελῆ.

Ἐντεῦθεν ἐπῆλθε μικρά τις ταραχή, κατ' ἣν ἡ Εἰρήνη

ἐξεγερθεῖσα τῆς τραπέζης εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· ἐγὼ δέ, καίτοι τεταραγμένος, παρατήρησα ὅτι ἦτο κάτωχος· καὶ ἀπερχομένη, ἐβρίψεν ἐπ' ἐμοῦ ἐν τῶν διαρκῶν ἐκείνων βλεμμάτων, ἅτινα συνήθως ὑποκρύπτουσι τὸ μυστήριον ὀλοκλήρου μέλλοντος.

Ἡγάπων λοιπὸν τὴν Εἰρήνην! τοῦτο ἱκανῶς ἐβεβαίον ἢ ἐνόμουνος λύπη, ἢ ἡσδανόμην, βλέπων τὴν νέαν ἐκείνην προσδιωρισμένην σύζυγον ἄλλου, καὶ οὐχὶ ἐμοῦ. Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ἔρωτός μου, προσελθούσα ἐκ τῆς ψέας τοῦ μνηστῆρος ἐκείνου, ὃν μέχρι τοῦδε ἀγνωστὸν οὐδέως ἐσκεπτόμην περὶ αὐτοῦ, ἀπεκάλυψεν ὁμοίως εἰς ἐμὲ τὴν αἰτίαν τῶν παθημάτων ἐκείνων, ἅτινα ἐνόμιζον προερχόμενα ἐκ τῆς φαντασίας μου.

Ἐνόσουν λοιπὸν νόσον ἐρωτικὴν· καὶ πρώτην ταύτην φορὰν ἡσδανόμην τὸ τοιοῦτον αἴσθημα μετὰ σφοδρᾶς ὀρμῆς, ἢ ἢ ἐμπαθῆς κρασίς μου καὶ ὁ εὐερέδιστος χαρακτήρ μου ἐπηύξανον ἔτι μᾶλλον.

Ὁ ἔρωσ οὗτος εἰς ἐμὲ μόνον ἦτο γνωστός· οὐδεὶς ἄλλος τὸν ἐγίνωσκεν· — ἡδυνήθη τάχα ἢ Εἰρήνη διὰ τῆς φυσικῆς εἰς πάσας τὰς γυναῖκας εὐαίσθησας νὰ τὸν ἐνοήσῃ; τί ἐσήμαινεν ἄρα τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο βλέμμα, τὸ ψερμὸν καὶ ἄμα διαφανές, ὡς ὁ ἠλεκτρόχρους δυνατὸς οἶνος τῆς Ἑλλάδος; Ἐσήμαινεν ἄρα, ὅτι συμμερίζεται τὸν ἔρωτά μου; Ἐσήμαινε δυσαρέσκαιαν; Ἐσήμαινεν ἐπίπληξιν; ἢ μήπως ὑπεδείκνυε τὸν ψρίαμβον τῆς γυναικειᾶς ἐρωτοτροπίας; Ἐπειδὴ ἐγὼ τὴν ἡγάπων ἐν ἀγνοίᾳ μου, δὲν εἶναι τάχα δυνατὸν νὰ πάσχῃ καὶ ἐκείνη τὸ αὐτό;

Εἰς διάστημα δύο ἡμερῶν δὲν ἔλαβον εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἴδω· ὅτε δὲ τὴν εἶδον, ἦτο ψυχροτέρα καὶ μᾶλλον προφυλα-

κτικὴ παρὰ πρότερον. Τὴν ἐπλησίασα τρέμων· καὶ ἐπειδὴ ὁ μνηστῆρ τῆς εἶχεν ἀναχωρήσειν, τὴν ἠρώτησα, τί ἔμαθε περὶ αὐτοῦ· ἐκείνη δέ μοι ἀπεκρίθη.

— Θα εὐρῆ τὸ δρόμο του αὐτός!

Κατὰ κακὴν τύχην ἐπῆλθεν ὁ Καπετὰν Βασίλης κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, καὶ δὲν ἡδυνήθη νὰ ζητήσω παρὰ τῆς Εἰρήνης ἐξηγήσιν τῶν αἰνιγματικῶν ἐκείνων λέξεων, ὧν ἢ τελευταία εἶχε προφερθῆ μετὰ τινος ἐμφάσεως, ἀκατανοήτου εἰς ἐμέ.

Νὰ περιγράψω τὰς ἀγωνίας καὶ ψλίψεις μου εἶναι ὀδυνοῦν· μία μόνη σκέψις ἐπεκράτησεν ἔκτοτε εἰς τὸν νοῦν μου, πῶς νὰ κατασταθῶ ἀγαπητὸς εἰς τὴν Εἰρήνην... ἢ ζωὴ μου ἐξηρητήθη ἐκ τοῦ αἰφνιδίου ἐκείνου ἔρωτος, ὃν συνέλαβον δι' αὐτήν.

Πολλὰ παρήλθον ἡμέραι, καὶ πολλοὺς μεταχειρισθεῖς τρόπους, ἵνα κατορθώσω νὰ εὐρεθῶ μόνος μετὰ τῆς Εἰρήνης πέντε τουλάχιστον λεπτὰ τῆς ὥρας, δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἄμετρον ταύτην ἐπιθυμίαν μου. Ἀπροσδοκῆτως ἐλάβομεν διαταγὴν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἡμέτερον τάγμα. Ἄλλὰ ν' ἀναχωρήσω χωρὶς νὰ κατορθώσω νὰ δηλώσω τὸν ἔρωτά μου πρὸς τὴν Εἰρήνην;... χωρὶς νὰ πληροφορηθῶ, ἂν ἀνταγαπῶμαι ὑπ' αὐτῆς; Ἀδύνατον ἐνόμιζον τοῦτο! καὶ ὅμως ὄφειλον νὰ λάβω τὴν ὑπομονὴν τοῦ νὰ πράξω οὕτω, καὶ ν' ἀναχωρήσω ἐν τοιαύτῃ ταραχῇ καὶ ἀμφιβολίᾳ.

Ἐτοιμοὶ ἤδη ν' ἀναξεύξωμεν, παρετάχθημεν ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ Καπετὰν Βασίλη· καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου συνέτρεξαν, ὅπως ἴδωσιν ἡμᾶς ἀναχωροῦντας. Τὰ παιδιά περιεπλέκοντο εἰς τὰς κνήμας ἡμῶν· οἱ ἄνδρες μᾶς ἀπεχαιρέτιζον σφίγοντες τὰς χεῖρας ἡμῶν· γραῖαι τινες

ἔδιδον εἰς ἡμᾶς τὰς εὐχὰς των· αἱ δὲ νεάνιδες ἔβλεπον ἡμᾶς ἀναχωροῦντας μετὰ τινος περιεργίας καὶ ἀδιαφορίας. Ὁ ἀνδυπολοχαγὸς ἐπεδεώρησεν ἡμᾶς· ἐδεξιόσθη τινὰς ἐκ τῶν γνωρίμων αὐτοῦ χωρικῶν, καὶ τὸν Καπετὰν Βασίλην· καί, δοθέντος τοῦ σημείου τῆς ἀναζεύξεως, ἤρχισαμεν τὴν πορείαν. Τότε μηχανικῶς πῶς ἔστρεψα τὴν κεφαλὴν μου πρὸς τὴν πενιχρὰν ἐκείνην κατοικίαν, ἐν ἣ κατέλειπον ὄλην μου τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ βλέμμα μου συνητησθῆ πρὸς τὸ τῆς Εἰρήνης. Ἐσκίρτησα! ἐσκίρτησα ὑπὸ χαρᾶς ἀμέτρου! ἤσδάνθη φλόγα διατρέχουσαν πάσας τὰς φλέβας μου· οἱ μυῶνές μου ἐξωγκώσθησαν, καὶ ἡ καρδία μου ὀρμητικῶς συνεστέλλετο καὶ διεστέλλετο... Ἀληθῶς ἡ συναίσθησις αὕτη ὀλίγα μόνον δευτερόλεπτα διήρκεσεν· ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ στιγμιαίῳ τούτῳ διαστήματι ζωὴν ὄλην εὐτυχίας διῆλθον. Ἡ Εἰρήνη δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος εἶπε πρὸς ἐμέ πολὺ πλειότερα, παρ' ὅσα ἠδύνατο νὰ μοι εἴπη διὰ μακρῶν διαβεβαιώσεων ἀγάπης.

Κατὰ πρῶτον συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ στρέψω τὰ βήματά μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐγκαταλιπὼν τὸ ἀπόσπασμα· καὶ ἐν τῇ ἀκατανόητῳ ἐκείνῃ συγχύσει τῆς κεφαλῆς μου ἐστάθη ἀκίνητος.

— Ἐπιλοχία! τί Διάβολο ἔπαδες; ἐφώνησεν ὁ ἀνδυπολοχαγός.

Συνῆλθον εἰς ἑμαυτόν, καὶ ἐπανέλαβον τὴν ἴδυσιν μου· ἐν ᾧ δὲ ἀπεμακρυνόμεθα τοῦ ὑψώματος, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἡ κατοικία τοῦ Καπετὰν Βασίλη, ἐστράφη καὶ πάλιν πρὸς τὸν ἀγαπητὸν ἐκείνον οἰκίσκον, εἰς ὃν εἶχον ἐγκαταλείψειν ὄλην μου τὴν ζωὴν... ἀλλ' ἡ Εἰρήνη δὲν ἐφαίνετο πλέον εἰς τὸ παράθυρον.

Καθ' ὄλην ἡμῶν τὴν πορείαν δὲν εἶχον μετ' ἐμοῦ τὴν

κεφαλὴν μου... δὲν ἔβλεπον ἄλλο τι, ἢ τὴν ὠραίαν νεάνίδα τοῦ χωρίου Κ... Τὸ βλέμμα τῆς μ' εἶχεν αἰχμαλωτίσειν ὄλον· καὶ ἔν' ἀπολαύσω τῆς χαρᾶς τοῦ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῶ, ἠσδανόμην ὅτι πᾶσαν ἀνοήσιαν ἤμην ἔτοιμος νὰ πράξω. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπερβολικῆς ταύτης συγκινήσεως δὲν ἠδυνάμην ν' ἀκολουθῶ τὸ τακτικὸν τῆς πορείας βῆμα· ἀλλὰ ποτὲ μὲν προέτεινον τὸ βῆμά μου, ποτὲ δὲ συνέστελλον αὐτό· καὶ ὁ ἀνδυπολοχαγὸς κατὰ πᾶσαν στιγμὴν μ' ἐπέπληττε διὰ τὴν ἀταξίαν μου. Ἐσταθμεύσαμεν, ὅπως λάβωμεν ὀλίγην τροφήν· ἀλλ' εἰς ἐμέ ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ φάγω, ἢ νὰ πῖω· καὶ ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς Ἀθήνας, μετὰ μεγίστης ἀπαθείας διηρχόμεν τὰς ἄλλοτε ποδηγὰς αὐτῶν ὁδοὺς, ὅπως ὑπάγω εἰς τὸν στρατῶνα. Αἱ ὁδοὶ ἔβριθον ἀνδρῶπων· τὰ καφφενεῖα ἔβριθον τῶν συνήθων αὐτοῖς φοιτητῶν· εἰς πολλὰ παράθυρα ἴσταντο ἐναβρυνόμεναι νέαι καὶ ὠραῖαι γυναῖκες... τὰ πρόσωπα τῶν συντρόφων μου ἐφαίνοντο φαιδρὰ εἰς τὴν ἴδυσιν τῆς πρωτεύουσῆς... οἱ πάντες, καὶ αὐτὸς ὁ ἀνδυπολοχαγός, ἐφαίνοντο περιχαρεῖς... καὶ μόνος ἐγὼ ἠσδανόμην ἑμαυτὸν δυστυχή! Ἡ ἐν τῷ στρατῶνι ἐπάνοδος οὐδαμῶς μετέβαλε τὴν ἀδυναμίαν μου· ὄλην τὴν νύκτα διέμεινα ἄϋπνος· τὸ ἐγερτήριον μ' εὔρεν ἀγρυπνοῦντα· καὶ τοῦ τυμπάνου ὁ δοῦπος, ὅστις πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχε πλῆξει τὰ ὠτά μου, ἐπήνεγκεν ἐπ' ἐμοῦ παράδοξον ἀποτελεσμα. Ὁλος κατελήφθη ὑπὸ πολεμικῆς ὀρμῆς μέχρι παραφροσύνης· καί, ἂν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐξέριπτόμην εἰς τινὰ μάχην, τεράστια κατορθώματα ἠδυνάμην νὰ πράξω.

Ἡ ἔκστασις μου, ἐκδηλωθεῖσα ἐκ τινων ἀτάκτων κινήσεων καὶ ἀσυναρτήτων λόγων, παρατηρήθη ὑπὸ τινων ἐκ τῶν συστρατιωτῶν μου, καὶ οὕτω κατήντησα τὸ ἀντικείμενον τῶν

ἀστεϊσμῶν καὶ βωμολογιῶν των. Παρὰ τὴν συνήθειάν μου δὲν προσεπάδῃσα νὰ τοὺς ἐλέγξω προσηκόντως διὰ τὰς ἀηδεῖς εὐτραπέλειας των· ἀλλ' αἰφνιδία τις σκέψις ἐπῆλθεν εἰς τὴν νοῦν μου, τάχιστα μεταβληθεῖσα εἰς ἐπιθυμίαν ἰσχυράν, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, εἰς ἀνάγκην ἀκαταμάχητον — νὰ ἴδω πάλιν τὴν Εἰρήνην, καὶ νὰ τὴν ἴδω εὐθὺς εἰς τὴν στιγμὴν. Ἡ ἐπιθυμία αὕτη, ἡ ἀνυπερβλήτος αὕτη ἀνάγκη, τόσον ἦτο σφοδρά, ὥστε, διὰ νὰ τὴν ἐκπληρώσω, ἤμην ἔτοιμος καὶ τὸν στρατῶνα καὶ τὴν πόλιν ὅλην νὰ πυρπολήσω. Τί λέγω; ἤμην πρόθυμος καὶ φόνον νὰ διαπραξῶ, ὅπως ἴδω τὴν Εἰρήνην κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν — ἡ ὁρμὴ μου δὲν ἦτο ἀπλή νεανικὴ παραφορά, ἀλλ' ἐντελής παραφροσύνη. —

Ἐπὶ προφάσει σπουδαίας τινὸς ὑποθέσεώς μου ἐζήτησα καὶ ἔλαβον δωδεκακάρου ἀπουσίας ἄδειαν· κατέπεισα ἓνα τῶν λογχοφόρων φίλῶν μου νὰ με δανείσῃ τὸν ἵππον του· καὶ πρὸς χάριν μου ἔπραξεν ὁ φίλος μου σπουδαίαν παράβασιν τῶν κανονισμῶν καὶ τῆς τάξεως. Ὁ ἵππος ἐκεῖνος ἦτο ἄριστος κελῆς, δυνάμενος ἐντὸς πέντε ὥρῶν νὰ με μετακομίσῃ εἰς τὸ χωρίον Κ... ὑπολογίζων δὲ δύο ὥρας διαμονῆς ἐν τῷ χωρίῳ καὶ πέντε διὰ τὴν ἐπάνοδον, προέβλεπον ὅτι ἔμελλον νὰ φθάσω ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς εἰς τὸν στρατῶνα συγκαλέσεως. Ἐκδυσθεὶς τὴν στολήν μου ἐνεδύθην πολιτικὰ φορέματα, ἅτινα εὔρον μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἐνδυμάτων μου· ἐδανείσθην παρὰ τινος φίλου μου ζεύγος πιστολιῶν, καὶ ἀνεχώρησα τρέχων ὡς ἀστραπή.

Ἐφθάσα εἰς Κ... περὶ τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν, διατρέξας τὴν ὁδὸν μίαν ὥραν ὀλιγώτερον, ἢ ὅσον ἤλπιζον· καὶ εὔρον τοὺς κατοίκους ἅπαντας ἐνησχολημένους εἰς τὰ γεωργικὰ ἔργα των. Ἐν ᾧ δὲ παρεξετράπην τῆς ὁδοῦ, ἵνα

φθάσω τάχιον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καπετὰν Βασιλῆ, διαβαίνων ἔμπροσθεν τῆς μικρᾶς Ἐκκλησίας, εἶδον ἐνώπιόν μου τὴν Εἰρήνην· ἀνέκραξα... καὶ πρὶν ἐκείνη συνελθῆ ἐκ τῆς καταλαβούσης αὐτὴν ἐκπλήξεως κατεπτήδησα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ ἵππου μου, καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθην.

Ἡ Εἰρήνη ἐκπεπληγμένη δὲν ἠδύνατο νὰ συναρᾷρῶση οὐδὲ δύο λέξεις· ὡχρὰ καὶ τρέμουσα, ἐδακτυλοδεικτικῆσεν εἰς ἐμὲ χωρικούς τινας εἰς μικρὰν ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασιν ἐργαζομένους. Ἐγὼ περιέβλεψα πανταχόσε· καὶ ἰδὼν τὴν Ἐκκλησίαν ἠνεωγμένην, παρέσυρα πρὸς αὐτὴν τὴν Εἰρήνην, συνεπισύρων ὅπισθ' ἐν μου ἐκ τῶν βυτῆρων καὶ τὸν ἵππον μου.

— Τί κάμνεις; ἠρώτησεν ἡ Εἰρήνη κατεπτοημένη.

— Μὴ φοβεῖσαι τίποτε... Σ' ἀγαπῶ ὑπὲρ τὴν ζωὴν μου... Σὺ δ' αὖ ἦσαι ἡ σύζυγός μου.

— Ποτὲ δὲν δ' αὖ στρέξῃ ὁ πατέρας μου τέτοιο γάμο... Κ' ἔπειτα δὲν τὸ ξέρεις πῶς εἶμαι ἀββαβωνιασμένη;

— Ἀφοῦ τελεσθῆ ὁ γάμος σου μετ' ἐμοῦ, ὁ πατήρ σου δ' ἀναγκασθῆ νὰ μᾶς συγχωρήσῃ... Ἀλλά, ἐὰν μ' ἀγαπᾶς ὅσον ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, δὲν πρέπει νὰ φροντίξῃς περὶ οὐδενός...

— Ποτέ, ἐπανέλαβεν ἡ Εἰρήνη μετὰ φωνῆς περιφόβου, ποτὲ οἱ γάμοι, ὅπου γίνονται χωρὶς τὸ θέλημα τῶν γονιῶν, δὲν εἶναι εὐτυχισμένοι...

— Ναί... ἀλλ' ὁ πατήρ σου δ' αὖ μᾶς συγχωρήσῃ ἔπειτα... καὶ τότε δ' αὖ μᾶς εὐλογήσῃ... πρὸς τὸ παρὸν πρέπει νὰ φύγωμεν.

— Νὰ φύγω! Ν' ἀφήσω τὸν πατέρα μου... ποτέ! ποτέ! ἀνεβόθησεν ἡ Εἰρήνη μετὰ φωνῆς ἀποφασιστικῆς.

— Ἄκουσον, Εἰρήνη...

Διέκοψα τὸν λόγον, ἀκούσας ᾄδουρον ἐσπευσμένων βημά-

των· και ἅμα ἠκούσθησαν οἱ ἐξῆς λόγοι, διὰ φωνῆς δυνατῆς προφερόμενοι.

— Ποῖς κατατραμένος ἄφησεν ἀνοικτὴ τὴν πόρτα τῆς Ἐκκλησίας;

Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ Παπα-Γιώργη.

Ἔμεινα ὡς ἐμβρόντητος· ἀλλὰ μία τις ἰδέα, ταχεῖα ὡς ἀστραπή, ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου· ἐκρύβην μετὰ τῆς Εἰρήνης ὀπισθεν τοῦ ἵππου μου, τὸν ὁποῖον πάντοτε ἐκράτουν ἐκ τῶν ρυτῆρων.

Ὁ Παπα-Γιώργη εἰσῆλθε χωρὶς νὰ μας ἴδῃ.

— Ἔνα ἄλογο! ἐφώνηξε· τί ζητεῖ ἐδῶ μέσα τὸ ἄλογο!

— Καὶ δύο νέοι, Παπᾶ μου, ἔτοιμοι εἰς γάμον!...

— Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! ὑπετονδόρουσεν ὁ Παπα-Γιώργη, ὀπισθοδρομῶν ἔντρομος καὶ σταυροκοπούμενος.

— Καὶ τριάντα Δραχμαὶ πρὸς πληρωμὴν! προσέδηκα ἐγώ.

Ἡ Εἰρήνη ἔτρεμεν ὅλη.

— Λοιπόν, Παπᾶ μου, δὲν χρειάζονται φῶτα... ἡμεῖς δὴ σου φορέσωμεν τὸ πετραχῆλι... στεφάνωσέ μας χωρὶς νὰ ζητῆς πολλαῖς τσιριμόνιαις.

— Σῦρτε στὸ Διάβολο! ἐφώνηξεν ὁ Παπα-Γιώργη, ὅστις ἀνέλαβε τὸ δάβρος του, ἀφοῦ μᾶς ἀνεγνώρισε... δὴ βάλω νὰ σε τουφεκίσουν, Κύρ Ἐπιλοχία...

— Ἐπειδὴ λοιπόν, Παπᾶ μου, ἔχεις τοιοῦτον σκοπὸν... ἐγὼ δὴ σου τινάξω πρῶτος τὰ μυαλά... Ἐμπρός· ἄς δώσωμεν τοιοῦτον τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν! — εἶπον ἐγώ, τοποθετηθεῖς μετὰ αὐτοῦ καὶ τῆς θύρας, καὶ ὑποδείξας αὐτῷ διὰ νεύματος τὸ ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου τοῦ ἵππου μου παρηρητημένον πιστόλιον. — Ἄς ἴδωμεν λοιπόν, Παπᾶ μου, τί θὰ

προτιμήσης· ἢ πενήντα Δραχμὰς καὶ ἓνα καλὸν γάμον, ἢ τοῦτο· — καὶ πάλιν τῷ ὑπέδειξα τὸ πιστόλιον.

— Φέρε τὰς πενήντα Δραχμὰς, εἶπεν ὑπογογγύζων ὁ Παπα-Γιώργη, καὶ ὁ θεὸς νὰ Σᾶς συγχωρήσῃ.

Ἔδεσα τὸν ἵππον μου ἐπὶ τινος ἵπασσάλου, καὶ ἅμα ἀπέκλεισα τὴν εἴσοδον διὰ τοῦ κινήτου ἐκείνου φράγματος· ὁ δὲ Παπα-Γιώργη ἐν τῷ μετὰξὺ ἠτοίμασε τὰ εἰς τὸν γάμον ἀναγκαιοῦντα, κατασκευάσας δύο στεφάνους ἐκ δύο κλαδίσκων ἐλαίας, καὶ δέσας ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας ξύλινον κάθισμα, ὅπερ ἐμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἱερὰ τράπεζα. Παραδόξως δὲ πρὸ τινων στιγμῶν αὐτὴ ἡ Εἰρήνη ἐλθοῦσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν χάριν προσκυνήσεως, εἶχε γεμίσει τὰς κανδύλας ἐλαίου, καὶ εἶχεν ἀνάψει αὐτάς, μὴ προβλέπουσα ἡ ὠραία νεᾶνις, ὅτι ἐκπληροῦσα τὸ εὐσεβὲς τοῦτο καθήκον παρεσκευάζε τὰ εἰς τὸν γάμον τῆς χρησιμεύοντα.

— Καὶ δακτυλίδια; ἠρώτησεν ὁ Παπα-Γιώργη.

— Ἴδου τὸ ἰδικόν μου, εἶπον ἐγώ, ἐγγειρίσας αὐτῷ ἐν δακτυλίδιον, ὅπερ ἔφερον πάντοτε, καὶ ὅπερ εἶχον λαβὼν παρὰ τῆς θείας μου, ἥτις τὸ εἶχε λάβει παρὰ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς μου, ὅπως μοι χρησιμεύσῃ ποτὲ ὡς ἀββαβόν.

— Ἀλλὰ χρειάζονται δύο... παρετήρησεν ὁ Παπα-Γιώργη.

Ἐστράφη τότε πρὸς τὴν Εἰρήνην, ἥτις ἀκόμη δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ ἐκ τοῦ καταλαβόντος αὐτὴν τρόμου... παρετήρουν τοὺς δακτύλους τῆς... ἐκείνη δὲ ἐνόησασα τὴν αἰτίαν τῆς παρατηρήσεώς μου, ἔσυρεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τῆς ὃ ἔφερε χρυσοῦν ἀλυσίδιον, καὶ ἀποσπάσασα ἐξ αὐτοῦ ἐν δακτυλίδιον τὸ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Παπα-Γιώργη.

— Ταύτην τὴν ἄλλυσον ἐκκληρονόμησα παρὰ τῆς μητρὸς

μου, εἶπε πρὸς ἐμέ· εἶναι ὁ ἀρβραβῶν, τὸν ὁποῖον εἶχε δώσει εἰς αὐτήν ὁ πατήρ μου . . .

Ἐνηγκαλίσθη τότε τὴν Εἰρήνην, καὶ τὴν ἐφίλησα εἰς τὸ μέτωπον.

Ὁ Παπα-Γιώργης μετὰ προῦμίας ἐξεπλήρωσε τὴν τελετήν· ἡ Εἰρήνη ἔκλαιεν· ἐγὼ δέ, τὸ ὁμολογῶ, ἔτρεμον ὄλος ὑπὸ συγκινήσεως.

— Καὶ ποῦ δὲ τραβήξετε, τώρα; ἠρώτησεν ὁ Παπα-Γιώργης.

— Τοῦτο δὲν εἶναι ἰδική Σου δουλειά, Παπᾶ μου . . . πρόσεξε μόνον νὰ μὴ εἴπης ὅτι μᾶς εἶδες . . .

— Περιττὸν νὰ μου παραγγείλῃς· μένε ἤσυχος.

Δὲν εἶχον οὔτ' ἐγὼ ὠρισμένον τι σχέδιον· ἀφέθη ὄλος εἰς ἀπροβλεψίαν· καὶ τὸ μέγεδος τῆς εὐτυχίας μου δὲν μοι εἶχε δώσει μέχρι τοῦδε τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθῶ τὴν φρικτὴν δέσει, εἰς ἣν ἔβριψα ἑμαυτόν.

Ἡ Εἰρήνη ἐκρέμασε τοὺς νυμφικούς ἡμῶν στεφάνους, τοὺς τόσον ἐπιδειξίως κατεσκευασμένους ὑπὸ τοῦ γέροντος ἱερέως, ἐπὶ τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας, καὶ παρήγγειλεν εἰς τὸν Παπα-Γιώργην νὰ τοὺς ἐπιτηρῇ μετὰ προσοχῆς.

— Ἄκουσον, εἶπον πρὸς τὸν Παπα-Γιώργην· ἡμεῖς δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀναχωρήσωμεν πρὶν νυκτώσῃ . . . καὶ ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἔλθῃ τις ἐδῶ ζητῶν τὴν Εἰρήνην, στάσου εἰς τὴν εἴσοδον, καὶ μὴ ἀφήσῃς κανένα νὰ ἐμβῇ ἐδῶ μέσα . . . ἀλλὰ προλαμβάνω νὰ σοι εἴπω, Παπᾶ μου, ὅτι, ἐάν μου περάσῃ ἡ ἐλαχίστη ὑποψία, ὅτι σκοπεύεις νὰ μας προδώσῃς . . . εὐθὺς δὲ σου σύρω τὴν πιστολιάν . . . τώρα λοιπὸν ὑπάγε νὰ ἐκπληρώσῃς τὰ καθήκοντα τοῦ φρουροῦ.

— Μείνε ἤσυχος, παιδί μου, ἀπήντησεν ὁ Παπα-Γιώργης,

ὄν ὁ ἀπειλητικὸς καὶ ἀποφασιστικὸς τρόπος μου ἐφόβισεν ὑπερβολικά, καὶ ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ.

Καὶ τώρα, τί ἔπρεπε νὰ πράξω; νὰ ἐπανέλθω εἰς Ἀθήνας; . . . τοῦτο ἦτο δι' ἐμέ καὶ διὰ τὴν Εἰρήνην προφανῆς ἀπώλεια· διότι ὁ γάμος ἡμῶν ἔμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος, καὶ ἐγὼ νὰ καταδικασθῶ διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῆς ἀνήλικος νεάνιδος, ἔγκλημα, ὅπερ ἐπεβάρυνεν ἡ δέσις μου, ὡς στρατιωτικοῦ. Νὰ καταφύγω εἰς τὸ βουνόν, καὶ ἐκεῖ νὰ ἔλθω εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Καπετὰν Βασιλῆ; Ἄλλ' ἐάν ἡδυνάμην νὰ ἐλπίσω, ὅτι δὲ διαλλαχθῶ μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς Εἰρήνης, ἡδυνάμην τάχα ὁμοίως νὰ ἐλπίζω, ὅτι δὲ διαλλαχθῶ καὶ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως; . . . Τοιοῦτόν τι δὲν ἡδυνάμην νὰ ἐλπίσω· δὲν εἶχον ἐπὶ τούτῳ ἰσχυροὺς προστάτας εἰς Ἀθήνας . . . οὐδὲ πλούσιος ἤμην, καὶ ἐπομένως δὲν προσέβλεπον ἄλλο τι, παρὰ δίκην λειποταξίας καὶ ἀπαγωγῆς, ἥς ἡ ποινὴ ἔμελλεν εἶναι ἀφαίρεσις τοῦ βαδμοῦ μου, φυλάκισις, καὶ ἀκύρωσις τοῦ γάμου. Μία μόνη κατελείπετό μοι ὁδὸς σωτηρίας — νὰ ἐξέλθω τῶν συνόρων, καὶ νὰ ὑπάγω νὰ ριφθῶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ δαίου μου· τοῦτο ὀριστικῶς ἀπεφάσισα νὰ πράξω.

— Παπα-Γιώργη, εἶδες τὴν Εἰρήνην;

Οἱ λόγοι οὗτοι, ὡς βροντή, προσέβαλον τὴν ἀκοήν μου· καὶ ὄρμησα πρὸς τὴν θύραν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Εἰρήνη μ' ἐκράτησεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

— Ποῦ πηγαίνεις; εἶπεν — Στάσου! Ἡ φωνή, ἥτις τόσον με κατετάραξεν, ἦτο τοῦ ἀγροτικοῦ ὑπηρέτου Γιάννη.

— Δὲν εἶδα τίποτε, παιδί μου . . . ἀπεκρίθη ὁ Παπα-Γιώργης.

— Ποῦ στὸ Διάβολο νὰ ὑπῆγεν . . . ἐβγήκε μετὰ τὸ μεσημέρι, καὶ ἀπὸ τότε δὲν φάνηκε . . . ὁ πατέρας της νομίζει,

πῶς ἦλθε κατὰ τὴ συνήθειά της νὰ βάλῃ λάδι στὰ καν-
δύλια τῆς Ἐκκλησιᾶς . . .

Ἄπαπα-Γιώργης δὲν ἀπεκρίνετο . . . ἐγὼ δὲ ἀνεσήκωσα
τὸν λύκον τοῦ πιστολίου μου.

— Ξεφορτώσου με, Γαϊδαρε! ἐφώναξεν αἰφνιδίως ὁ Παπα-
Γιώργης. Σοῦ εἶπα, πῶς δὲν τὴν εἶδα· τράβα νὰ τὴν ζητᾶς
αλλοῦ . . . καὶ δεῖξέ μου τὴ βράχη σου . . .

— Τί ἐπάδες, Παπα-Γιώργη; τί σοῦ ἔκαμα, καὶ θυμό-
νεις, Παπᾶ μου; ἐπανέλαβεν ὁ Γιάννης ἀναχωρῶν.

Αἱ κιγκλίδες, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν θύραν τῆς Ἐκκλη-
σίας, ἀπεσύρθησαν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀνεπαισθήτως, διὰ νὰ ἐξελεῖθῃ
ὁ Παπα-Γιώργης· καὶ ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ βλέπω διὰ τοῦ
ἀνοίγματος τούτου τοὺς ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν ἐπιστρέφοντας
χωρικούς, ὧν οἱ πλείστοι διαβαίνοντες εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς
Ἐκκλησίας ἀπόστασιν ἐκαλλισπέρριζον τὸν Παπα-Γιώργην.
Εἰς πᾶσαν ἐπερώτησιν ἀκουομένην ἢ καρδίᾳ μου ἔπαλλε
σφοδρῶς· καίτοι δὲ ἐνόμιζον ἐμαυτὸν γενναῖον (καὶ ἀληθῶς
δύναμαι νὰ καυχηθῶ ὅτι εἶμαι), ἐφοβούμην εἰς ὑπερβολὴν.
Δὲν ἐτόλμων νὰ ὀμιλήσω πρὸς τὴν Εἰρήνην, φοβούμενος μὴ
ἀκουσθῆ ἢ φωνή μου· καὶ οἱ χρεμετισμοὶ τοῦ ἵππου μου
φόβον καὶ τρόμον μοι ἐνέπνεον. Τὸ πτωχὸν ζῶον οὐδὲν εἶχε
φάγει ἀπὸ τῆς πρώϊας· καὶ ἡ θερμότης τῆς ἡμέρας τόσην
δίψαν ἐπροξένησεν εἰς αὐτό, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ περι-
στρέφῃ τὴν γλῶσσάν του, καὶ σπασμωδικῶς τοὺς ὀφθαλ-
μούς του.

Δυσφόρητος ἦτο τῇ ἀληθείᾳ ἢ ἀγωνία μου! Ὁ ἥλιος
ἐπλησίαζεν εἰς τὴν δύσιν . . . καὶ ἀκαταπαύστως ἠνέχθη νὰ
ἐπέλθῃ ἢ νύξ, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ ἐξέλθωμεν τῆς κρύπτῃς
ἐκείνης, . . . ὅτε παρετήρησα μακρόθεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ

λόφου, τοῦ ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας κειμένου, συμμορίαν
χωρικῶν, ἧς προηγοῦντο κύνες πολλοί. Προησδάνθη, ὅτι ἡ
συμμορία ἐκείνη εἶχεν ἀποσταλῆ πρὸς ζήτησιν τῆς Εἰρήνης,
καὶ προέβλεπον, ὅτι, ἐάν ὁ Μασκαράς ἦτο μετ' αὐτῶν,
ἀφεύκτως ἐμέλλομεν ν' ἀνακαλυφθῶμεν. Εὐθύς λοιπὸν ἀφοῦ
ἡ συμμορία τῶν ἀνθρώπων ἀπεκρύβη εἰς τὰς κατωφερείας
τοῦ λόφου, ἀπέσπασα τὰς κιγκλίδας, ἐξῆλθον τῆς Ἐκκλησίας
μετὰ τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ ἵππου μου, ἀνέβην ἐπὶ τοῦ πτωχοῦ
ζώου, συμπαραλαβὼν ὀπισθεν ἐμοῦ καθήμενην καὶ ἐκείνην,
ἣν ἠδυνάμην ἐφεξῆς νὰ ὀνομάζω σύζυγόν μου, καὶ πρὶν ἔτι
ὁ Παπα-Γιώργης ἐννοήσῃ τὰ περὶ αὐτὸν γινόμενα, ἡμεῖς
ἐγενόμεθα ἄφαντοι ἀπὸ τοῦ ὄροπέδιου ἐκείνου. — Ἐφευγον
δὲ προχωρῶν ἀσκόπως καὶ κατὰ τύχην· διηρχόμεν κοιλιάδας,
φάραγγας, πεδιάδας, λόφους, ἀναβαίνων καὶ καταβαίνων δια-
φόρους κατωφερείας βραχείας καὶ ἀποτόμους . . . Δὲν ἔβλε-
πον πλέον . . . ἡσδανόμεν, ὅτι οἱ ὀφθαλμοί μου κατεκλύζοντο
ὑπὸ πληθώρας αἵματος . . . τὰ ὄτα μου ἐβόμβουν . . . καὶ
δὲν ἐσκεπτόμην πλέον οὔτε περὶ τῆς Εἰρήνης, ἣτις παρεσύ-
ρετο εἰς τὴν ὀρηκτικὴν ἐκείνην ἐκδρομὴν . . . Ἐν μόνον πρᾶγμα
ἡσδανόμεν μετὰ λύπης, ὅτι ἠλαττοῦτο ἐπαισθητῶς ἡ ταχύ-
της τοῦ ἵππου μου, καὶ διὰ τοῦτο ἐκέντησα διὰ τοῦ μύσπου
τὸ δυστυχεῖς ζῶον, ὅπερ ἔφευγε καλπάζον, ὅλον κατάρβυτον
ὑπὸ ἰδρώτος καὶ ἀφρίζον . . . Αἴφνης ἤκουσα τὸν ἦχον πυρο-
βολισμοῦ . . . σφαῖρα πυροβόλου ἐβρόίζησε περὶ ἐμέ . . . καὶ ὁ
ἵππος μου κλονισθεὶς ἔπεσε κατὰ γῆς, συμπαρασύρας καὶ
ἐμέ εἰς τὴν πτώσιν του.

Ἐνταῦθα ἡ μνήμη μ' ἐγκαταλείπει.

Ἡ ἐσπευσμένη ἐκείνη φυγὴ συγγέεται εἰς τὰς ἀναμνήσεις
μου μετὰ τινος θελακτικῆς εἰκόνας· ἔτι καὶ νῦν φαντάζομαι,

ὅτι εὐρίσκομαι ἐξηπλωμένος ἐπὶ πρασίνων χόρτων, ποικιλομένων ἐκ λευκανθήμεων καὶ ἴων καὶ ἄλλων ἀνθέων τοῦ ἀγροῦ, ὑπὸ πυκνήν σκιάν, καὶ παρά τινι βύακι δροσεροῦ καὶ διαυγοῦς ὕδατος . . . γλυκεῖα ὄσμη περιεχέετο ἐκεῖ πανταχόθεν . . . ὁ ἀήρ ἦτο δροσερός, καὶ τὸ φῶς διήρχετο ἐλαφρῶς ἐφαπλούμενον διὰ τῶν φυλλωμάτων τῶν δέν δρων . . . γλυκὺ δὲ κελάδημα πτηνῶν ἀοράτων ἀπετέλει θαναμασίαν ἀρμονίαν πρὸς τὸν ψιδυρισμὸν τοῦ βύακος . . . Ἡ φιλάτη μου σύζυγος ἐκάθητο παρ' ἐμοί . . . ἐγὼ δέ . . . ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι ὠνειρευόμην. Ἡρώτησα τὴν Εἰρήνην, ποῦ εὐρισκόμεθα, καὶ παρ' ἐκείνης ἔμαθον, ὅτι καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἴππου ἐκτύπησα σφοδρῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐντεῦθεν ἐλειποθύμησα· ἐκείνη δὲ κατ' εὐτυχίαν οὐδὲν ἔπαθεν· ἀλλὰ τὸ δυστυχὲς ζῶον, ἐφ' οὗ ἐφερόμεθα, ἐφονεύθη ἐκ πυροβολισμοῦ γενομένου κατ' ἡμῶν ὑπὸ τῶν ληστῶν, εἰς ὧν τὰς χεῖρας περιεπέσομεν· καὶ ταῦτα λέγουσα, ὑπέδειξέ μοι διὰ νεύματος εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα περίπου βημάτων δύο ἄνδρας, κατὰ γῆς καθήμενους, ἐξωπλισμένους μέχρις ὀδόντων, καὶ ἔχοντας ἀποτεθειμένα ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὰ πυροβόλα. Εἰς ταῦτα προσέειπεν ἡ Εἰρήνη, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν οἱ λησταὶ ἦσαν πέντε, ἀλλ' οἱ τρεῖς ἀπεσύρθησαν περὶ τὴν ἀγῆν, καὶ ὅτι προσηνέχθησαν πρὸς ἐκείνην μὲν μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ, πρὸς ἐμὲ δὲ μετὰ συμπαθείας . . . Ὑπελόγισα τότε, ὅτι ἔξ περίπου ὥρας διέμεινα εἰς παντελῆ ἀναισθησίαν.

Οἱ λησταὶ παρετήρησαν, ὅτι ἐγὼ συνῆλθον εἰς ἑμαυτόν· καὶ τότε ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐγερεῖς προσῆλθεν εἰς ἡμᾶς.

— Ὡρα καλὴ, ἀφεντικό . . . πῶς εἶσαι τώρα; ἐγὼ τὸ κατάλαβα πῶς ἦσουν ζαλισμένος . . . δὲν ἔχεις τίποτα . . . μιὰ καλὴ βρακιά θά σε κάμῃ πολὺ καλὰ.

Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν μοι ἦτο ἄγνωστος· παρετήρησα ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν ὁμιλήσαντά μοι, ἀλλ' ὑπῆρξεν ἀδύνατον ν' ἀναγνωρίσω τὸ πρόσωπόν του.

— Καλὰ δά, ἀφεντικό . . . τί με κυτᾶς ἔτσι; . . . γιὰ κύτα με καλὰ . . . ἐγὼ εἶμ' ὁ Μῆτρος . . . ὁ ληστής Μῆτρος . . . ἀμὰ τὸ κεφάλι μου δὲ γένηκε γιὰ τὴ γκελοτίνα . . . νᾶσαι βέβαιος.

— Σὲ κυτάζω ἔτσι, Μῆτρο, γιὰτι μοῦ φαίνεται νὰ σε γνωρίζω . . .

Ἀκούσας τὴν ὁμιλίαν μου ὁ ληστής ἐτινάχθη πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ πάλιν πλησιάσας παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τὸ πρόσωπόν μου.

— Μὰ τὴν Παναγία! ἐφώναξεν, ἐσὺ 'σαι ὁ στρατιώτης ποῦ μ' ἐπῆρε στὸ νῶμο!

— Πῶς; ἐφώναξα καὶ ἐγὼ — εἶσαι σὺ ὁ ληστής, τὸν ὁποῖον ἤχημαλώτισα;

— Βλέπεις, παλληκάρι μου, τί σωστὰ ποῦ τὸ λέγ' ἡ παροιμία — βουγὶ μὲ βουγὶ δὲ σμίγει.

— Καὶ πῶς συμβαίνει νὰ ἦμαι σήμερον ἐγὼ ἰδικός σου αἰχμαλώτης; . . . τί καλὸ πλιάτσικο νομίζεις ὅτι ἔκαμες;

— Τοῦτο δὲν εἶναι 'δική μου δουλειά, εἶναι δουλειὰ τοῦ γέρου (ἐννοῶν τὸν ἀρχιληστήν) . . . Ἐσὺ περνοῦσες 'σάν το λαγὸ ἴσια ἴσια στὴν ὥρα ποῦ μᾶς χρειαζόνταν ἓνα καλὸ ἄλογο . . . σοῦ φωνάξαμε νὰ σταθῆς . . . καὶ μᾶς κάνεις τὸν κουφό . . . τότες ἐμεῖς τραβίξαμ' ἀπάνω σου· ἀμὰ ἀντὶς ἐσένα σκοτώσαμε τ' ἄλογο . . . πέφτοντας ἐσὺ λιγοθύμησες . . . κ' αὕτη ἡ καλὴ κοπέλλα μᾶς εἶπε τὴν ἱστορία σας . . . τώρα ὁ γέρος μας λογιάζει νὰ κάμουμε ἓνα καλὸ, καὶ μ' αὐτὸ νὰ κάμουμε καὶ τὸ νιντερέσο μας . . . νὰ μηνύσουμε τοῦ Καπετὰν Βασιλῆ, ὁπῶς θά τοῦ δώσουμε τὴν κόρη του, καὶ νὰ

μας πλερώση καλὰ λύτρα, σὰν ποῦ τὰ λέτε σεις οἱ προκομ-
μένοι στὴν Ἀθήνα.

— "ὦ δυστυχία! ἀνέκραξα· καὶ ἀνετινάχθην ὄρσιος.

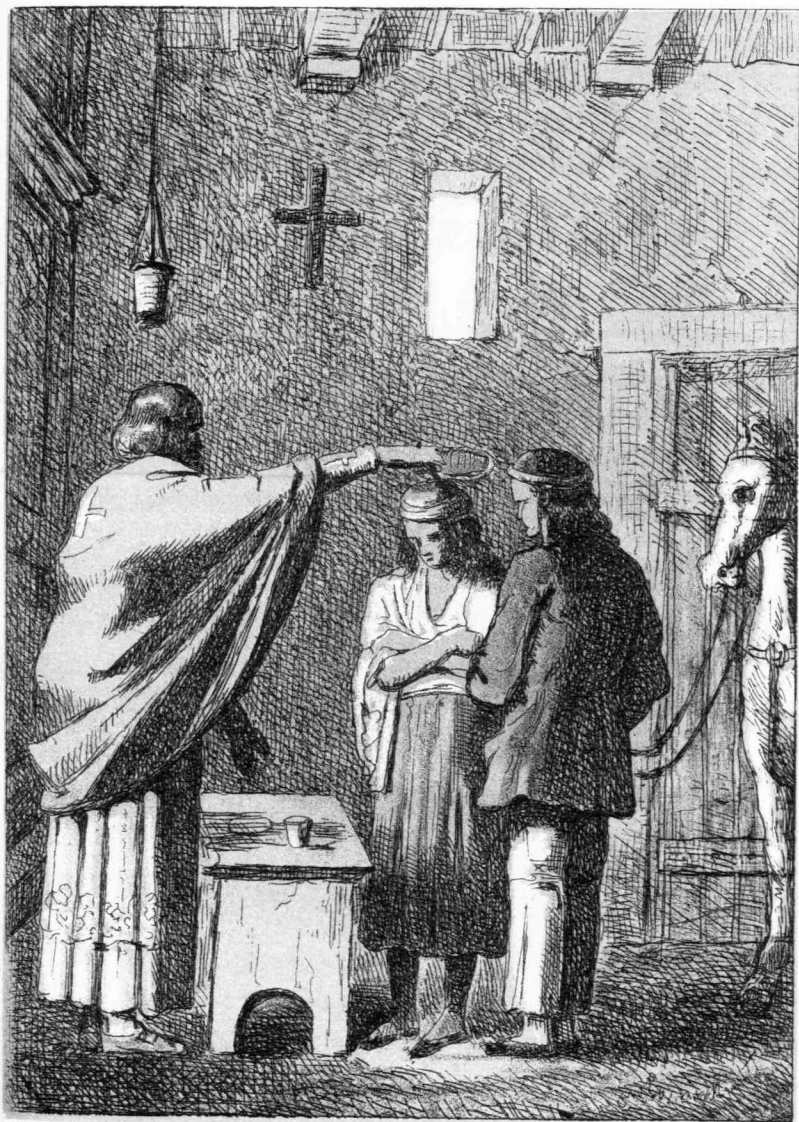
Ἵ Ο Μῆτρος διέμεινεν ἀπαθής, καὶ μοι εἶπεν.

— Τουλόγου σου, ἂν ἀγαπᾶς, μπορεῖς νὰ τραβίξῃς τὸ
δρόμο σου.

Ἵ Ἡ Εἰρήνη ἐβρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν μου· οἱ ὀφθαλμοὶ
τῆς ἤμαυρώθησαν, ἀλλὰ δὲν ἔχυσεν οὐδὲ ἓν δάκρυ.

Βαθεῖα σιωπὴ ἐπεκράτησεν . . . ὁ Μῆτρος ἀπεμακρύνθη
ἀφ' ἡμῶν βραδυπορῶν . . . ἐγὼ διέμεινα βεβυδισμένος ἐν τῇ
δυστυχίᾳ μου, καὶ πλήρης ἀθυμία με κατέλαβεν.

— "Ἀκουσον, Εἰρήνη, εἶπον πρὸς τὴν ἀτυχῆ σύντροφόν
μου . . . ἄς μὴ ἀπελιζώμεθα . . . οὕτως ἤθελῃσεν ὁ θεός . . .
ἴσως πρὸς καλόν σου δὲν συγχωρεῖ νὰ ἐνωθῶμεν ἐπὶ τῆς
γῆς . . . ἐκεῖνος διαλύει τὸν γάμον μας, διότι μόνος ἐκεῖνος
ἠδύνατο νὰ τὸν διαλύσῃ . . . — Ἐγεννήθη προωρισμένος νὰ
ζήσω ἐν δυστυχίαις . . . οὐδέποτε ἐγέλασαν τὰ χεῖλη μου
διαρκῶς· πάντοτε ἐπήρχετο μετὰ στιγμιαίαν χαρὰν πικρός τις
λογισμός, ἱκανὸς νὰ τὰ συστειλῇ ἐν ἀθυμίᾳ . . . Σὺ μόνη
μ' ἔκαμες νὰ αἰσθάνθῃ στιγμᾶς τινας ἀνεκφράστου εὐτυχίας·
ἀλλὰ τὸ μέλλον εἶναι ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς . . . Πρὶν σ' ἀγαπήσω,
περιπαθῆστατα ἠγάπησα τὴν πατρίδα . . . ἀλλὰ τὸ ἰδανικόν
τοῦτο ὃν ἀνελήφθη ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐδὲν ἄλλο κατέλιπεν εἰς
ἐμέ, εἰ μὴ πλάνας ἀκαταλογίστους . . . Σ' ἀγαπῶ ὅσον σπανίως
ἀγαπᾷ τις . . . πᾶσαν στιγμὴν, καθ' ἣν μένω πλησίον σου,
ὁπότε πάσαι αἱ σκέψεις μου ὑπὸ σοῦ ἀποβροφοῦνται . . .
ὁπότε ὅλαι αἱ αἰσθήσεις μου ἐπὶ σοῦ συγκεντροῦνται . . .
πᾶσα στιγμὴ τῆς τοιαύτης ὑπάρξεως εἶναι δι' ἐμέ ζωὴ οὐρα-
νίου εὐδαιμονίας . . . εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ θεός

ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἠδύνατο νὰ ζηλεύσῃ . . . Αὔριον ἐνδέχεται νὰ μοι καταστα-
θῆς ἀδιάφορος . . . βλέπεις ὅποια ὄβυσσος ἀνοίγεται ἐντεῦθεν,
Εἰρήνη; . . . Προτιμῶ λοιπὸν ν' ἀποδᾶνω, πρὶν νὰ γνωρίσω
τὴν τοιαύτην πλάνην . . . Ὅχι δὲν σε ἐγκαταλείπω μόνην
μετὰ τῶν ἀνδρώπων τούτων . . . αὐτὸς ἐγὼ δᾶ σε ὀδηγήσω
πρὸς τὸν πατέρα σου . . . καὶ μετὰ τοῦτο ἄς φυλακισθῶ, ἄς
τουφεκισθῶ, ἄς ἀποδᾶνω.

Ἡ Εἰρήνη ἔκλαιε· πρώτην ταύτην φορὰν εἶδον τὰ δάκρυσά
της· οὐδὲν κατενόησε βέβαια ἐξ ὧσων ἐγὼ εἶπον δεινολογού-
μενος· ἀλλ' αἱ τελευταῖαι λέξεις, ἄς κάλλιστα κατενόησε,
ἐκίνησαν τὰ δάκρυσά της.

— Ἀλλὰ κ' ἐγώ, ψυχὴ μου, σ' ἀγαπῶ . . . ἔλεγεν ἀνολο-
λύζουσα. Δὲν καταλαβαίνω καλὰ ὅσα μου λές . . . γιατί
εἶμαι ἀγράμματη . . . ἀλλὰ τοῦτο ξέρω πῶς σ' ἀγαπῶ, καὶ
σ' ἀγαπῶ τόσον πολὺ ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν, ὅπου σε
εἶδα . . . πολὺ δᾶ ἡμῶν εὐτυχισμένη πάντα νὰ σ' ἀγαπῶ
καὶ νὰ σε δουλεύω μ' ὅλην μου τὴν καρδιάν . . . γιατί λές
πῶς δ' ἀποδᾶνης; . . . ὁ πατέρας μου δᾶ μας συχωρέσῃ . . .
καὶ δᾶ ζητήσῃ καὶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι τὴ χάρι γιὰ σένα . . .
Ἐμεῖς εἴμεσθα τῶρα στεφανωμένοι . . . ἐσύ εἶσαι γαμβρός
του . . . δὲ ἔμπορεῖ ἡ Κυβέρνησι νὰ μὴ δώσῃ χάρι στὸ γαμ-
βρό του, ἀφοῦ ἔχει τόσαις καὶ τόσαις δούλεψαις στὸ ἔθνος . . .
Ἐνταῦθα τῆς ἀτυχοῦς κόρης ἡ φωνή, ἥτις βαδμηδὸν εἶχε
λάβειν ἰσχὺν καὶ τόνον, κατεπνίγη ὑπὸ νέων δακρῶων.

— Λέγουνε — ἐξηκολούθησε μὲ τόνον ὀλιγώτερον τοῦ προ-
τέρου ἰσχυρόν — πῶς τὸ ἔθνος μας εἶναι ἀχάριστο . . . ἀλλὰ
ὁ πατέρας μου δᾶ ἰσχυρὰ νὰ πέσῃ στὰ πόδια τοῦ Βασιλιά
μας — καὶ ἐνταῦθα πάλιν διέκοψε τὸν λόγον, καὶ μετ' ὀλί-
γον ἐπανέλαβε λέγουσα — Ἀλλὰ κ' αὐτὸς εἶναι ἄσπλαγχνος. —

Μετ' ὀλίγον δὲ ἀναλαβοῦσα ὄλην τὴν δύναμίν της ἐφώνησεν· —
"Ὅχι, ὄχι, ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ.

— Μ' ἀγαπᾶς λοιπόν, Εἰρήνη μου; — εἶπον ἐγώ, σφίγξας
τὴν νέαν κόρην ἐπὶ τοῦ στήθους μου.

— "ὦ! ναί, ἓνας Θεὸς τὸ ξέρει, πόσο σ' ἀγαπῶ...
"Ἐκαμα ὄ,τ' ἐμπόρεσα γιὰ νὰ μὴ σ' ἀγαπήσω, καὶ νὰ μὴ
σ' ἔχω στὸ νοῦ μου... μὰ σὰν σ' εἶδα ποῦ 'φευγες...
ὦ! ἡ καυμένη ἡ καρδιά μου ἐτσάκισε... τότε νὰ μ' ἐπαιρ-
νες μαζί σου, ἔφευγα... π'σα κλάματα ἔκαμα, σὰν
ἔφυγες!.. ποῦ τὸλπιζα νὰ σε ξαναδῶ;... καὶ δὰ μ' ἀρωτᾶς,
ἂν σ' ἀγαπῶ;...

— Καὶ τὸν Πέτρον τὸν ἀββαβωνιαστικόν σου δὲν τὸν
ἀγαπᾶς; — ἠρώτησα.

— Τὸν Πέτρο; — ἐσκέφθη μίαν στιγμὴν, καὶ ἔπειτα
ἐξηκολούθησε λέγουσα. — Τὸν ἀγαποῦσα σὰν ἀδελφόν... μὰ
ποτὲ δὲν τὸ βάλειν ὁ νοῦς μου πῶς θὰ τὸν 'πανδρευθῶ...
Μόνου σένα ψυχὴ μου, ἀγαπῶ.

Οἱ λόγοι οὗτοι τόσον με κατέβλεξαν, ὥστε μ' ἔκαμαν νὰ
λησμονήσω τὴν φρικτὴν θῆσιν, εἰς ἣν εὕρισκόμην. Ὁ Μῆτρος
πλησιάζας τὴν ἀνέμνησεν εἰς ἐμέ.

— Ὁραία περδικάρια μου! πρέπει νὰ πηγαίνουμε...
ὁ ἥλιος ψηλόνει... οἱ βοσκοὶ 'μπορεῖ νὰ περάσουν ἀπεδῶ,
γιὰ νὰ ποτίσουν τὰ κοπάδια... ἐμπρός, ἐμπρός, ἀκλου-
θᾶτε μου. Δημητρό! ἐφώνηξε στραφεὶς πρὸς τὸν σύντροφόν
του — ἐμπρός!

'Ἐξεκινήσαμεν. Ὁ Μῆτρος ἐπροπορεύετο· ἡ Εἰρήνη τὸν
ἠκολούθει· ἐγὼ ἠρχόμην μετ' ἐκείνην· καὶ ὁ Δημητρός ἐπη-
κολούθει εἰς ἀπόστασίν τινα κατόπιν ἡμῶν ἐν ἀτάκτῳ βή-
ματι, συχνάς ποιούμενος ἐπιστάσεις, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς

καιρὸν στρέφων εἰς τὰ ὀπίσω, ὅπως κατασκοπεύσῃ τὰς πέριξ
θῆσεις· τὸ ἀνήσυχον ἕφος τοῦ Δημητροῦ ἦτο πάντῃ ἀντίθετον
πρὸς τὸ ἀτάραχον τοῦ Μῆτρος, καὶ ἐγὼ τὸν ἠρώτησα περὶ τούτου.

— Κ' ἓνας ἄλλος, ἀπεκρίθη, ἀπ' τοὺς 'δικούς μας προ-
πατεῖ ἐμπρός, καὶ 'νοιάζεται γιὰ μᾶς.

Ὁ Μῆτρος ἦτο ὠραῖος καὶ ὑψηλὸς ἀνὴρ, ἔχων λαμπρὸν
μύστακα, μελانا καὶ λάσιον... ἡ μακρὰ κόμη του ἦτο περι-
δεδεμένη διὰ μελαίνης ταινίας καὶ ἐβριμμένη εἰς τὰ ὀπίσω...
ἡ ὠσειδῆς τῶν χαριέντων ὀφθαλμῶν του τομὴ συνεσκιάζετο
ὑπὸ λασίων βλεφαρίδων, αἵτινες παρεβλαπτον τὴν γλυκύτητα
τοῦ βλέμματός του... ὠραῖοι λευκοὶ ὀδόντες διεφαίνοντο,
ὀσάκισ ἦνοιγε τὸ στόμα του, οὔτινος τὰ λεπτὰ χεῖλη, ὀσάκισ
ἦσαν συγκεκλεισμένα, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὠραῖσμα
γυναικείας εἰκόνας... ἡ ρίς αὐτοῦ εἶχε κανονικότητα ἐρμογλυ-
φικὴν, καὶ οἱ λεπτοὶ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του, εἰ καὶ
ἠλιοκαεῖς, ἐφαίνοντο μᾶλλον σκυθρωποί, ὡς ἀνδρόπου βρεμβά-
ζοντος, ποιητοῦ μᾶλλον, ἢ ληστοῦ. Ὁ Μῆτρος ἐφόρει τὴν
Ἑλληνικὴν ἢ Ἀλβανικὴν στολὴν, ἀλλὰ πάντῃ ἀπλήν· τὰ
ἐνδύματά του, ὡς καὶ ὅλων τῶν ληστῶν, ἦσαν κατεβρύπω-
μένα, ἔχοντα τὸ χρῶμα τῆς τέφρας ἢ ἀργιλώδους γῆς· ἀλλ'
ἡ βυπαρότης αὐτῆ εἶναι τεχνητή· διότι οἱ λησταὶ ἐξεπίτηδες
καταβρύπουσι τὰ ἐνδύματά των, ὅπως ἔχουσιν ἀμαυρὸν χρῶμα,
καὶ μὴ ἐπισύρῳσι τὴν προσοχὴν τῶν ὁρώντων· παρεκτός δὲ τούτου
ἡ βρύπωσις αὐτῆ ἔχει τὸ πλεονέκτημα τοῦ ἀπομακρύνειν τὰ ἔντομα.

Ἰκανὴν ὥραν ἐπορευόμεθα ἐν ἄκρῳ σιωπῇ· ἐγὼ δὲ ἤρχισα
νὰ αἰσθάνωμαι ἀδυναμίαν· διότι ἀπέκαμον ἐκ τοῦ κόπου,
τῶν ἀκαταπαύστων κινήσεων, καὶ τῆς ἐλλείψεως τροφῆς·
ὄλας εἰκοσιτέσσαρας ὥρας διέμενον νήστης... ἡ βιαία ἐκείνη
ἵππασία εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις μου· καὶ μόνον τὸ

βραχίον και ὁ ὑπερβολικὸς ἐρεθισμὸς μου ἠδυνήθησαν νά με συντηρήσωσι μέχρι τοῦδε· ἀλλ' ἤδη ἡσδανόμενη ὑποτρέποντα τὰ γόνατά μου.

— Μῆτρο! . . . δὲν δύναμαι πλέον νά προχωρήσω . . . ἄς σταδῶμεν μίαν στιγμὴν, και δός με τίποτε νά φάγω.

Ἐὸ Μῆτρος ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ δερματίνου δῦλακος, ὃν ἔφερε, τεμάχιον ἀρνίου ἐψημένου, και τὸ ἔδωκεν εἰς ἐμέ, ἀναγκάσας με συγχρόνως νά προχωρῶ. Ἡ Εἰρήνη δὲν ἠθέλησε νά φάγῃ· ἀλλ' ἐγὼ κατέφαγον μόνος ὅλον τὸ τεμάχιον τοῦ ἀρνίου, και ἔπιον τὸ ἐντῆ βομβύλη (πλόσκα) τοῦ Μῆτρος ὑπόλοιπον τοῦ οἴνου· και οὕτως ἀνέλαβον δύναμιν· ἡσδάνθη ὅτι ἀνεγεννάτο ἐν ἐμοὶ ἐλπὶς ζωῆς, και ἠδυνάμην νά προβαίνω ἐν βήματι σταδερωτέρῳ.

Ἐν τούτῳ τραχύς τις δόρυβος ἠκούσθη ἔμπροσθεν ἡμῶν· ὁ δὲ Μῆτρος ἐστάθη, τείνων τὸ οὖς πρὸς τὸν δόρυβον.

— Ἀπ' ἐδῶ! ἐφώνηξε, λαβῶν τὴν Εἰρήνην ἐκ τοῦ βραχίονος, και ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς ἀτραποῦ τοῦ δάσους, δι' ἧς μέχρι νῦν ἐπορευόμεθα. Ὁ Δημητρός ἐπλησίασεν εἰς ἐμέ, και ἀμφοτέροι ἠκολουθήσαμεν τὸν Μῆτρον και τὴν Εἰρήνην· οὕτως ἐξῆλθομεν εἰς ἀνοικτὴν πεδιάδα.

— Τρέξτε γρήγορα! γρήγορα! ἐφώνηξεν ὁ Μῆτρος, και ἤρχισε νά τρέχῃ, σύρων κατόπι αὐτοῦ τὴν Εἰρήνην . . . — Ἐγὼ ἔτρεχον τόσον ταχέως, ὅσον αἱ δυνάμεις μου ἐπέτρεπον, και ὁ Δημητρός ἠκολούθει μοι κατὰ πόδα, διερεδίζων με εἰς τὸ τρέχειν διὰ χειρονομιῶν και νευμάτων . . . Εἰσῆλθομεν εἰς πεδιάδα ἀραβοσίτου, οὗ τὰ στελέχη ἦσαν ὑψηλότερα ἀνδρωπίνου ἀναστήματος . . . ὁ Μῆτρος ἐποίησεν εἰς ἡμᾶς σημεῖον ἐπιστάσεως· ἐγὼ ἔπεσον κατὰ γῆς κεκμηκώς· ἡ Εἰρήνη προσελθούσα ἐκάθητο παρ' ἐμοί . . . ἡ δυστυχὴς κόρη ἦτο ἐξηγνημένη ἐκ τοῦ κόπου, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νά τὸ ὁμο-

λογήσῃ. Μόλις δὲ κατεκρύβημεν ἐν τῷ ἀραβοσίτῳ, και ἠκούσαμεν βήματα κατεσπυσμένα . . . — Μωρέ Παντελῆ! εἶσαι, μωρέ, γαιδοῦρι! δὲν σοῦ τὸ 'λεγα, πῶς ἦταν ἀδύνατο νά βρῖσκονται ὡς τώρα τόσο μακριά! . . . — Ἐτρόμαξα, διότι ἡ φωνὴ ἦτο τοῦ Πέτρου, τοῦ μνηστῆρος τῆς Εἰρήνης. Ἡ δυστυχὴς κόρη ἔτρεμεν ὅλη.

— Ἀμή, ἀφέντη . . . — ἀπεκρίθη ὁ Παντελῆς — ἀφοῦ μᾶς τό βεβαίωσε ὁ Παπα-Γιώργης πῶς εἶχαν ἄλογο, ἤπρεπε νά 'ναι πολὺ πλιὸ μπροστὰ ἀπὸ μᾶς. — Σώπα, σοῦ λέγω, εἶσαι γαιδοῦρι, και δὲ ξέρεις τί σου γίνεται . . . τώρα πρέπει νά τρέξουμε γύρω τὸ δάσος . . . ἴσως ἀπαντήσουμε τὸ Γιάννη μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ.

Ἡ καρδία μου ἔπαλλε, και μόλις ἀνέπνεον . . . ὁ Μῆτρος και ὁ Δημητρός μᾶς ὑπέβλεπον, μὴ δραπετεύσωμεν. Περιστὸς φόβος . . . κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐγὼ εὐχαρίστως ἐγινόμενη σύντροφος τῶν ληστῶν, ὅπως ἀποφύγωμεν τὴν δίωξιν τοῦ Πέτρου.

Μετ' ὀλίγον αἱ φωναὶ δὲν ἠκούοντο πλέον ἐντὸς τοῦ δάσους. Ἡ δερμότης τοῦ ἡλίου κατήνησεν ἀφόρητος· ὅλοι κατεδιψάσαμεν· και ἐγὼ παρεκάλεσα τὸν Μῆτρον νά μας ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῶν ἀραβοσίτων.

— Ἀδύνατο! πρέπει νά 'χετε ὑπομονὴ ὡς τὸ βράδυ . . . και σὰν βγοῦμεν ἀπ' ἐδῶ, δὰ βροῦμε καλὸ δεῖπνο.

Ἐφοβούμην μὴ λειποδυμήσῃ ἡ Εἰρήνη, και διὰ τοῦτο ἐπέμενον παρακαλῶν τὸν Μῆτρον ν' ἀλλάξωμεν δέσιν.

— Νὰ 'φήσωμ' αὐτὴν τὴν κρυψιά; ζουρλὸς εἶσαι; . . . ἂμ' ἐδῶ εἴμαστε ξέχνοιαστοί . . . δὲν μποροῦνε νά μας δοῦνε . . . ποιὸς μπορεῖ νά βάλῃ στὸ νοῦ πῶς εἴχαμε τὴν παλληκαριά νά σταδοῦμ' ἐδῶ μέσα; αὐτοὶ μᾶς ζητᾶνε τώρα δῶδε κεῖδε . . .

Τὸ κατ' ἐμέ, οὐδαμῶς ἐσκεπτόμην περὶ τῶν παθημάτων

μου, βλέπων τὴν Εἰρήνην γενναίως ὑποφέρουσαν τὴν βάσανον ἐκείνην τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος, τῆς δίψης, τῆς πείνης, καὶ τοῦ κόπου.

Ὁ Μῆτρος καὶ ὁ Δημητρὸς διέμενον σιωπῶντες· εὗρισκον δὲ διασκεδάσιν καθαρίζοντας τὰς βροφάδας των, ὧν ἡ καθαριότης ἠδύνατο ἴσως νὰ κινήσῃ τὸν ζῆλον τῶν ἡμετέρων· μετεχειρίζοντο δὲ πρὸς τοῦτο τὸν μυαλὸν τοῦ προβάτου, ὃν ἐφύλαττον ἐν τινι κυτίῳ ἐκ πετάλου σιδήρου (τενεκέ), προσρητημένῳ εἰς τὴν ζώνην αὐτῶν. Ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν χωρικοὶ διέβαινον παρὰ τὴν πεδιάδα τοῦ ἀραβοσίτου, ἐν ᾧ ἐκρυπτόμεθα . . . οἱ λησταὶ κατέβητον τότε τὰς βροφάδας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνελάμβανον τὰ πυροβόλα . . . ἡμεῖς δὲ διεμένομεν ἐν τῇ αὐτῇ ἀγωνίᾳ.

Ἐπῆλθον ἡ νύξ· καὶ ἐγὼ ἤλπίζον, ὅτι μετ' ὀλίγον ἐμελλομεν νὰ ἐξέλθωμεν ἐκ τῆς καμίνου ἐκείνης· ἀλλ' εἰς μάτην· πρὸς τὰς ἀλλεπαλλήλους παρακλήσεις μου ν' ἀναχωρήσωμεν, οἱ λησταὶ ἀπεκρίνοντο — ὑπομονή!

Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη προβῆ· καὶ τὴν ὑπερβολικὴν καῦσιν διεδέχθη μετ' ὀλίγον ἡ νυκτερινὴ δρόσος, ἡ τόσον δρμεία καὶ λεπτὴ ἐν τῇ Ἀττικῇ . . . Ἡ Εἰρήνη ὑπέτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους, καὶ ὁ Δημητρὸς τὴν ἐκάλυψε διὰ τοῦ ἐπενδύτου του, ὁ δὲ Μῆτρος προσῆνεγκεν εἰς ἐμέ τὴν ἀπαλὴν κάπαν του, ἣν εὐχαρίστως ἐδέχθη. Αἶφνης ἠκούσθη ὁ τραχὺς ἐκεῖνος δόρυβος, ὃν εἶχομεν ἀκούσειν τὸ πρῶτ', καὶ ἐξ οὗ ἠναγκάσθημεν νὰ ἐξέλθωμεν τῆς ἀτραποῦ τοῦ δάσους. Ὁ Μῆτρος ἀνταπεκρίθη διὰ συρίγματος ὁμοίου πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ εἶχον ἀκούσειν τὴν νύκτα, κατ' ἣν τὸν ἐξήγαγον πληγωμένον ἐκ τοῦ θαμνῶνος πλησίον τοῦ χωρίου Κ . . . Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἤσπᾶνθημεν βήματα, καὶ δὲν ἐβραδύναμεν ν' ἀνακα-

λύψωμεν εἰς τὰ ἄκρα τοῦ δάσους, φωτιζόμενα ὑπὸ τῆς σελήνης, ἀνδρωπον, ὅστις ἐφαίνετο προχωρῶν ἐν ἀμφιβόλῳ τῷ βήματι.

Ὁ Μῆτρος προέβη πρὸς αὐτὸν βραδυπορῶν, ὑπὸ τὴν σκέπη τῶν ὑψηλῶν στελέχων τοῦ ἀραβοσίτου· φθάσας δὲ πλησίον τοῦ ἀγνώστου ἐξεκαλύφθη, καὶ ἐββίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ. Ἔμειναν δὲ συνδιαλεγόμενοι ἐκεῖ πολλὴν ὥραν . . . Δοθέντος ὑπὸ τοῦ Μῆτρος σημείου τινός, ὁ Δημητρὸς εἶπε πρὸς ἡμᾶς νὰ προχωρήσωμεν, καὶ ν' ἀκολουθῶμεν μακρόθεν τὸν Μῆτρον καὶ τὸν συνοδοιπόρον αὐτοῦ . . . Ἐπανήλθωμεν εἰς τὸ δάσος . . . ἀλλ' ὁ ἦχος κωδωνίσκου μᾶς ἠνάγκασε νὰ σταδῶμεν αἰφνιδίως. Εἷς τινὰ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασιν ἐφαίνετο μέρος τι φωτεινόν . . . Ὁ Μῆτρος μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου του ἐστάθη, καὶ ἡμεῖς ἐπερχόμενοι ἠνώθημεν μετ' αὐτῶν . . . τὸ φῶς τῆς σελήνης ἦτο λαμπρότατον καὶ διαυγέστατον.

— Ἐδῶ νὰ ξαπλωθῶμεν, εἶπεν ὁ Μῆτρος.

Κατενόησα, ὅτι ἡ ἀντανάκλασις τοῦ φωτός μᾶς ἀπέκρυπτε περισσότερον ἢ ἡ σκιά τοῦ δάσους· ἀλλ' ἐν τούτῳ ὁ κωδωνισμὸς ἠκούετο πλησιέστερον ἡμῶν, καὶ ἐπολλαπλασιάζετο κατ' ὅσον ἐπλησίαζεν.

— Κάποιος βοσκὸς ἔξωρισε — εἶπεν ὁ νεὸς ἡμῶν συνοδοιπόρος, ὅστις ἀνομάζετο Κουτσοχέρης. Ἠκούσαμεν ὑλακὴν σκύλου, καὶ μετ' ὀλίγον εἶδομεν πολυάριθμον ποιμνιον ἐξερχόμενον εἰς τὸ ἄδενδρον μέρος τοῦ δάσους· εἷς ποιμενικὸς σκύλος ἐπήδησε κατ' ἡμῶν.

— Ἐ! τσομπάνη, φώναξε ἴπισω τὸ σκυλί, ἡ σοῦ τὸ σκοτόνω.

Μία φωνὴ τρέμουσα ἀνεκάλεσε τὸν σκύλον.

— Σίμωσε τώρα καὶ σύ, τσομπάνη.

— Μὴ με πειράξετε . . . ἀφεντικά! παρεκάλει ὁ δυστυχὴς ποιμνίον.

— Μὴ φοβάσαι, γαῖδοῦρι . . . ἐφώναξεν ὁ Μῆτρος . . . —
γιὰ σερβήρησέ μας κάτι καλὸ δεῖπνο.

Ὁ ποιμὴν ἐξελέξατο ἐν τῶν καλλίστων ἀρνίων καὶ τὸ ἔσφαξεν· ἔπειτα δὲ τὸ διεπέρασεν εἰς κλάδον δένδρου προσητοιμασμένον· καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Δημητρός καὶ ὁ Κουτσοχέρης εἶχον ἐτοιμάσειν τὴν ἀνδρακιάν. Πρώτην ταύτην φορὰν εἶδον, κατὰ ποῖον τρόπον οἱ λησται ἀνάπτουσι πῦρ ἀφανῶς. Κατασκευάζουσι μετὰ σπουδῆς λάκκον στρογγύλον, καὶ περὶ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ περιφέρειαν ὑποσκάπτουσι ὀριζοντίους διώρυγας, συγκοινωνούσας μετὰ τοῦ ἀέρος δι' ἄλλων ὀρυγμάτων καθεύων· ρίπτουσι ἔπειτα κλάδους δένδρων ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ κατακαλύπτουσι αὐτοὺς διὰ μεγάλων πετρῶν, αἵτινες καταπλῖβουσι καὶ καταστέλλουσι τὴν φλόγα· ὁ δὲ καπνὸς τῆς τοιαύτης πυρεστίας διασκορπίζεται διὰ μέσου τῶν περὶ τὴν κάμινον κατεσκευασμένων σωλήνων.

Οὐχ ἦττον εὐφυῆς εἶναι καὶ ὁ τρόπος, δι' οὗ βράζουσι τὸ ὕδωρ. Θερμαίνοντες καλῶς ἐν τῇ ἀνδρακιᾷ χάλικας, ρίπτουσι αὐτοὺς ἐντὸς κύστης προβάτου, πρὸς τοῦτο παρεσκευασμένης, καὶ πεπληρωμένης ὕδατος· τὸ δὲ θερμὸν τοῦτο ὕδωρ χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς, ὅπως βράζωσι χόρτα (καὶ ταῦτα συνήθως εἶναι αἱ λεγόμεναι πικραλίδες), ὅταν δὲ ἔχωσι κρέας, ἢ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς Τεσσαρακοστῆς· διότι ὁ ληστής εἶναι ἐγκρατῆς ὅσον ὁ ἄριστος Χριστιανός, καὶ φυλάττει αὐστηρῶς ὅλας τὰς νηστείας, ὅσας ἡ Ἐκκλησία ἐπιβάλλει· πολλάκις μάλιστα χωρίζουσι ἀπὸ τῶν λαφύρων μέρος ἐξαιρετον, ὅπως ἀφιερῶσιν αὐτὸ εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν οἱ λησται τιμῶσιν ἰδίως.

Τὸ δεῖπνον ἦτο ἄφθονον· καὶ ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, ἀπεσκοράκισα ὅλους τοὺς πλιβερὸς διαλογισμούς μου, καὶ οὐδαμῶς

ἐσκεπτόμην πλέον οὔτε περὶ τῆς παρουσίας λυπηρᾶς ἡμῶν πείρας, οὔτε περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον λυπηροτέρας προσδοκιμένης. Ἡ Εἰρήνη ἐφαίνετο ὁμοίως οὐ μεμψιμοιροῦσα. Οἱ τρεῖς λησται ἐφαίνοντο εὐχαριστούμενοι, βλέποντες ἡμᾶς τρώγοντας μετὰ πολλῆς τῆς ὀρέξεως· καὶ ἐν ἐλλείψει ὕδατος ἐπίνομεν αἰγίον γάλα, ὅπερ ὁ ποιμὴν εἶχεν ἀμελεῖσιν δι' ἡμᾶς.

— Αὔριον, ἔλεγον οἱ λησται, πᾶν φάσσουμεν στὸ δάσος, καὶ ἀκόμη καλλίτερο δεῖπνο πᾶν ἔχομεν . . . τὰ παιδιὰ πᾶν μᾶς φέρουν ταξέτικο ψωμί, τυρί, καλὸ κρασί, καὶ νεράκι δροσερό.

Ὁ Μῆτρος διεμελισε τὸ ἀρνίον μετὰ παραδόξου ἐπιδειξιότητος· διεφύλαξε δὲ τὴν ὠμοπλάτην, καὶ ἐγκαθάρσας αὐτήν, τὴν παρετήρει μετὰ προσοχῆς, ὅπως ἀνακαλύψῃ τὸ μέλλον. Ἄπαντες ἐπαύσαμεν τὸ φαγητὸν, ὅπως ἐνοήσωμεν ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ Μήτρου τὰς ἀποκαλύψεις τοῦ μυστηριώδους ὄσπου· ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφάνη κατηφές ἐκ τῆς ἐπιβλέψεως τῆς ὠμοπλάτης . . .

— Βλέπω σταυρό . . . θανάτου σημάδι . . . νὰ τὸ δάσος ἐδῶ . . . νὰ καὶ 'μεῖς ἐκεῖ . . . τρεῖς ἀπὸ μᾶς φοβερίζει ὁ θάνατος . . . κι' ὁ ἓνας δὲ π' ἀργήσῃ ν' ἀποπᾶνῃ . . . πρέπει νὰ φύγομε στὴ στιγμή.

Οἱ λόγοι οὗτοι κατετάραξαν ὅλους· ὁ Μῆτρος διέταξε τὸν ποιμένα νὰ διασκορπίσῃ τὴν ἀνδρακιάν, καὶ νὰ ἐξαλείψῃ πᾶν σημεῖον τῆς ἐκεῖ διαμονῆς ἡμῶν· τὸ ποιμνιον διέπραξε ταύτην τὴν ἐργασίαν ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, καὶ αἱ αἴγες πρὸ πάντων ἐφάνησαν αἱ μᾶλλον ἐπιτήδειοι.

— Ἄν' πῆς τίποτε γιὰ μᾶς, τσομπάνη, σ' ὄχτὸ μέραις τὸ μαυδρί σου καὶ τὸ κεφάλι σου πᾶν γίνουν πατσᾶς. — Οὕτως ἀπεχαιρέτισεν ὁ Μῆτρος τὸν δυστυχῆ ποιμένα.

— Καὶ διὰ τί νὰ μὴ πληρώσωμεν τὸ πρόβατον εἰς

τὸν πτωχὸν τοῦτον βοσκόν; . . . ἡρώτησα ἐγὼ τὸν Μῆτρον.

— Ἐμεῖς οἱ κλέφταις ποτὲ δὲν πληρόνουμε τὸ σφαχτὸ μας, παρὰ μόνου σὰν τὸ πέρνουμε ἀφ' τοὺς δικούς μας φίλους . . . μὰ σταῖς μεγάλαις γιορταῖς, καὶ μάλιστα τῇ Δαμπρῇ καὶ τ' ἁγιοῦ Γιωργιοῦ, ὧ! τότες ναί, τὸ πληρόνουμε . . . γιατί τὸ ἔχουμε κακὸ ἀγοῦρι νὰ φᾶμε σφαχτὸ ἀπλέρωτο τέτοιαις ἡμέραις.

Μόλις εἶχουμεν ἐπιστρέψειν εἰς τὸ δάσος, καὶ ὁ ἥλιος κατεκαλύφθη, σπάνιον πράγμα ἐν τοιαύτῃ τοῦ ἔτους ὥρα, καὶ βροχὴ βαρδαλα κατέπιπτεν. Οἱ λησταὶ ἐν βίπῃ ὀφθαλμοῦ κατέκοψαν κλάδους, καὶ στιβάσαντες αὐτοὺς ὑπὸ ἐν δένδρον, εἶπον εἰς τὴν Εἰρήνην νὰ κατακλιθῇ ἐκεῖ· ἐγὼ δὲ ἐκάλυψα τὴν σύζυγόν μου διὰ τῆς μηλωτῆς τοῦ Δημητρου· ἡ βροχὴ καταπίπτουσα ἐπὶ τῆς Εἰρήνης διέβρεε διὰ τῆς ἀδιαβρόχου ἐκείνης μηλωτῆς, καὶ ἔπιπτεν εἰς τὴν γῆν· τῶν δένδρων δὲ οἱ κλάδοι προεφύλαττον ἀπὸ τῆς ὑγρασίας τὴν πτωχὴν σύντροφόν μου. Ἐγὼ ἐκαλύφθην διὰ τοῦ ἐπανωφορίου τοῦ Μῆτρον, καὶ ἔμενον ὄρδιος πλησίον τῆς Εἰρήνης· οἱ δὲ λησταὶ ἐκάθηντο ὀλίγα βήματα μακρὰν ἡμῶν, καὶ προεφυλάττοντο ἀπὸ τῆς βροχῆς ὅπως ἠδύναντο κάλλιον. Δυσκόλως δύναται τις νὰ πιστεύσῃ μέχρι τίνος βαδμοῦ φθάνει ἡ πρόνοια τῶν ληστών ὑπὲρ τῆς εὐζωΐας τῶν ὑπ' αὐτῶν αἰχμαλωτιζομένων· πολλάκις φθάνει μέχρι τοσούτου, ὥστε ν' ἀποδίδωσιν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπελευθερώσεώς των ὀλίγα χρήματα, ὅπως χρησιμεύσωσιν αὐτοῖς εἰς ἔξοδα ὀδοπορικὰ μέχρι τῆς εἰς τὰ ἴδια ἐπανόδου.

Ἡ βροχὴ κατέπαυσε, καὶ ἡμεῖς ἐπαναλαβόντες τὴν ὀδοπορίαν ἐφθάσαμεν εἰς τῶσιν τινὰ κατάξηρον, ἔνθα οὐδεμίαν ὑπῆρχε φυτεία, οὐδὲ βλάστησις· εὐρισκόμεθα εἰς τοὺς πρό-

ποδας λόφου πετρώδους καὶ κωνοειδοῦς, εἰς ὃν ἀνεβαίνομεν βραδυποροῦντες· οἱ δὲ λησταὶ προσέβαινον σκυδρωποὶ καὶ σιωπηλοὶ διὰ τὴν ἀπαισίαν ἐντύπωσιν, ἣν ἐνεποίησεν αὐτοῖς τὸ μάντευμα τῆς προτραϊίας.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων, ποῦ ὑπάγομεν; — ἡρώτησα τὸν Μῆτρον . . . φαίνεται μοι, ὅτι ἀφήνομεν ὀπίσω τὸ χωρίον Κ . . .

— Πᾶμεν, ἀφοῦ δὲν τὸ κατάλαβες ἀκόμη, νὰ βάλουμε τὴν κοκωνίτζα σὲ ἀσφάλεια, καὶ νὰ προσμένουμε τὴν ἀπόκρισι τοῦ Καπετὰν Βασίλη.

— Καὶ πόσα λύτρα ἐζητήσατε;

— Μόνον δύο χιλιάδες δραχμαῖς.

— Ἀλλὰ ὅλη ἡ κατάστασις τοῦ πατέρα μου δὲν εἶναι περισσότερη . . . ὑπεψιδύρισεν ἡ Εἰρήνη.

— Ξέρουμε ἡμεῖς, παιδί μου . . . οἱ κλέφταις ξέρουν πάντα τὴν ἀλήθεια . . . ἔχουμε ἡμεῖς παντοῦ κατασκόπους . . . καὶ φίλους ἔχουμε παντοῦ . . . ὁ πατέρας σου ἔχει ἕξε χιλιάδες δραχμαῖς σὲ κτήματα . . . τοῦ περισσεύου ἀκόμη καὶ τέσσαραις χιλιάδες νὰ σε προικίσῃ, καὶ νὰ ζήσῃ.

— Πολὺ γενναῖοι εἶσθε! . . . εἶπον ἐγώ.

— Αὐτὸ ἔναι τὸ δικό μας τὸ συνήθειο, παλληκάρι μου, δὲ ξεγυμνόνουμε ἡμεῖς ποτὲ ὅσους πιάνομεν . . . αὐτὸ ἔναι κακὸ ἔναι δικό μας.

— Καὶ ἂν ὁ Καπετὰν Βασίλης δὲν δέλῃ νὰ πληρώσῃ τὰ λύτρα;

— Τότες δὲν τοῦ στείλουμε τὸ κεφάλι τῆς κόρης του.

Ἡ Εἰρήνη διέμενειν ἀπαθῆς εἰς τοὺς λόγους τούτους.

— Καὶ τί σᾶς ὠφελεῖ αὐτὸς ὁ φόνος; . . . ἡρώτησα ἐγώ.

— Ἐμεῖς ποτὲ δὲ σκοτόνομε ἄδρωπο χωρὶς ἀνάγκη . . . μόνου γιὰ τὴ ἑδική μας ἀσφάλεια τὸ κάνουμε . . . ἡμεῖς κολοβόνουμε τοὺς προδόταις, αὐτὸ ἔναι ἀλήθεια, ἀμὰ δὲν τὸ

κάνουμε για εκδίκηση, μόνου για να μη τούς μιμούνται κι άλλοι· κι' αν δέν τὸ κάμουμε 'μεις, ἄλλη συμμορία δὰ τὸ κάμη για 'μᾶς . . . ὅλ' οἱ λησταὶ ἔχουμε τὸ ἴδιο σύμφερο. Ὁ ἄνθρωπος ποῦ δὰ πιάσουμε καὶ δὲ μᾶς πληρώση τὰ λύτρα του πρέπει νὰ σκοτόνεται, για νὰ τὸ γνωρίζουνε καλά, πῶς δὲ γλυτόνει κανεὶς ἀπὸ τὰ χέρια μας, χωρὶς νὰ πληρώση . . . Ὁ Καπετὰν Βασιλῆς, τοῦ συμφέρι νὰ μὴ μᾶς καταδιώξουν, καὶ νὰ 'μπορῆ ελευθερεῖ ἀρθεὶ σὲ ὀμιλίας μαζῆ μας, ἂν θεῖ νὰ μὴ χάση τὴν κόρη του . . . καὶ ἀκόμα σὰν χάσουμε κάδε ἐρπίδα, πρὶ πιασοῦμε καὶ σκοτωθοῦμε, πρέπει νὰ σκοτώσουμε τὸν ἄνθρωπο ποῦ κρατοῦμε . . . Ἔτσι δέν κάνουμε βεζῆλι τὸ κλέφτικο, καὶ δὲ μας περιγελάει κι' οἱ ἄλλοι λησταὶ.

Μετὰ φρίκης ἐβλεπον τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν καρτερίαν τῆς Εἰρήνης. Ἀφοῦ ἀνέβημεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, ὁ Μῆτρος ἀπεφάσισε νὰ κάμωμεν ἐκεῖ λιμέρι (νὰ διημερεύσωμεν ἐκεῖ). Δέν ὑπῆρχεν ἐκεῖ οὐδὲ φανὶς ὕδατος, καὶ προσέβλεπον, ὅτι ἡ Εἰρήνη ἔμελλε νὰ ὑποστῆ νέας ταλαιπωρίας. Εἶχομεν μετακομίσει μεδ' ὑμῶν τὰ λείψανα τοῦ δείπνου τῆς προτεραίας καὶ ὀλίγον γάλα ἐν τῇ βομβύλῃ (πλόσκα), ὅπερ ὅμως ἦτο ἤδη πεπηγμένον.

— Ἐδῶ, εἶπεν ὁ Μῆτρος, ἔπρεπε νὰ γένη τὸ καβούλι (ἡ σύσκεψις)· ἀλλὰ ὁ γέρος δέν ἔφθασεν ἀκόμη . . .

— Ποῖος εἶναι ὁ ἀρχηγός σας . . . ; Ποῖος εἶναι ὁ γέρος . . . ;

— Θαρβεῖς, παλληκάρι μου, πῶς δὰ σοῦ τὸ πῶ; . . . ἔρχεισαι μαζῆ μας . . . ; ἀμὰ λόγιαξε πῶς δ' ἀφήσης αὐτὴν τὴν ἔμορφη κοπέλλα.

— Τί ἐνοεῖς; τὸν ἠρώτησα.

— Σὺ δὲ ξέρεις, πῶς οἱ κλέφταις πρέπει νὰ 'ναι μακριὰ

ἀπὸ γυναῖκες; ποῦ ἢ γυναῖκες εἶναι ὁ μεγαλείτερός των ἐχθρός; . . . εἶναι σὰν τὴ λέπρα . . . τὴν ἴδια 'μέρα ποῦ ἀγγίξης γυναῖκα, δὰ σε πάρη τὸ βόλι . . . δέν εἶναι πρᾶμα στὸν κόσμο ποῦ νὰ τραβᾷ τὸ βόλι, σὰν τὴ γυναῖκα . . . ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάγη! (καὶ ταῦτα λέγων ὁ Μῆτρος ἐσταυροκοπήθη) . . . Ἄκουσε, ἐξηκολούθησε λέγων — σὰν γένης κλέφτης, κύτα καλά νὰ μὴν ἀγγίξης γυναῖκα, νὰ 'χης πάντα μιὰ πλάτη τοῦ ἀρνιοῦ για νὰ τηρεῖς τὴ δουλειά σου, ἕνα καλὸ γιαταγάκι, ἕνα καλὸ τουφέκι . . . καὶ δὲ φοβᾶσαι τίποτα . . .

— Καὶ οἱ χωροφύλακες; εἶπον ἐγώ.

Ὁ Μῆτρος ἀπεκρίθη πρὸς τὴν ἐρώτησίν μου ταύτην δι' ἐνὸς σχήματος, ὅπερ ἀνεβίβασε τὸ αἷμα εἰς τὴν κεφαλὴν μου.

Ἦμην ἔτοιμος νὰ τιμωρήσω τὸν αὐθάδη, ὅτε ὁ ἦχος πυροβολισμοῦ διέσπειρε τὸν φόβον ἐν ἡμῖν.

Ἡ τοποθεσία, ἐν ἣ ἀπεφασίσαμεν νὰ διημερεύσωμεν, ἦτο ὕψωμα μετὰ προβολῆς· καὶ ὅπισθεν τῆς τραχείας ἐκείνης προβολῆς, ἣτις ὁμοιάζε πρὸς ἐπιτείχισμα, συνήθροισαν ἡμᾶς οἱ λησταὶ, ὅπως μᾶς ἀποκρύψωσι, καὶ αὐτοὶ συνεκρύβησαν μεδ' ἡμῶν.

Ὁ πυροβολισμὸς ἐξηκολούθει.

— Τὸ γέρο βαροῦν! Παναγία μου! ἐφώνησεν ὁ Μῆτρος.

— Νὰ τρέξουμε νὰ τοῦ βοηθήσουμε, εἶπεν ὁ Κουτσοχέρης.

— Ζουρλὸς εἶσαι; παρετήρησεν ὁ Δημητρός . . . νὰ πᾶμε νὰ κτυπήσουμε τ' ἀποσπάσματα στὸν κάμπο;

Ὁ πυροβολισμὸς ἔπαυσε· καὶ ὁ Μῆτρος ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, ἕνα παρατήρησεν· τὸ βλέμμα του διήρχετο πᾶν τὸ διάστημα.

— Τί βλέπεις, Μῆτρο;

— Βλέπω, μωρὲ ἀδελφια, ἀγγαρεαῖς, στρατιώταις, χωροφύλακες . . . χάλασ' ὁ Κόσμος, ἀδελφια . . . οἱ στρατιώταις

σκότωσαν τὸ γέρο . . . δὲν εἶν' ἄλλος παρ' αὐτός . . . γυρνᾶνε τώρα στὸ δάσος . . . σωθήκαμε.

Ἄνεπνευσα· σκληρὰ τῇ ἀληθείᾳ δέσεις, ἣτις με παρεκίνηει νὰ εὐχῶμαι τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ληστῶν! Ἡ Εἰρήνη ἦτο ἀτάραχος, καὶ τὸ βλέμμα της ἐξέφραζε τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἀταραξίαν μάρτυρος.

— Θ' ἀποδάνω! εἶπεν εἰς ἐμέ, ἀποδέσασα ἐπὶ τῶν ὤμων μου τὴν ἐκ τοσοῦτων σκληρῶν ταλαιπωριῶν καταπεπονημένην κεφαλήν της . . . δ' ἀποδάνω, ψυχὴ μου . . ., καὶ σὺ δ' ἀπάρης ἄλλη γυναῖκα . . . μὴ τὴν ἀρῆς, ψυχὴ μου, χωρὶς το δέλημα τῶν γονιῶν της . . . ὁ γάμος ποῦ γίνεται χωρὶς τὸ δέλημα τῶν γονιῶν ποτὲ δὲν εἶναι εὐτυχισμένος.

— Εἰρήνη! . . . τί λόγια εἶν' αὐτά . . .; χθὲς ἦσο τόσον σαββαλέα . . . τόσον γενναία . . . εἶχες τόση καρδιά . . .

— Ναί . . . ἀλλὰ ἡ πλάτη του ἀρνοιῦ ἔδειξε πῶς δ' ἀποδάνω . . .

— Νὰ πάρῃ ὁ Διάβολος ὄλαις ταῖς πλάταις . . .

— Σῶπα, βρὲ παιδί! . . . ἡ πλάτη ξέρει πολὺ πλειότερα παρὰ σένα . . . εἶπε μὲ διακεκομμένην φωνὴν ὁ Μῆτρος.

— Δὲν δ' ἀπάρης ἄλλην γυναῖκα βέβαια εὐδὺς εὐδύς· δὲν εἶν' ἀλήθεια . . .; ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ Εἰρήνη . . . Ν' ἀποδάνω τόσον νέα! . . . δὲν εἶναι τοῦ λυπημοῦ . . . πόσον εὐτυχισμένη δ' ἦμουν μαζί σου . . . εἰς τὸ μικρὸ μας τὸ χωριό . . . δ' ἀεκάναμεν πολὺ ὠραῖον τὸ σπητάκι μας . . . μὰ δὲν τὸ δελ' ὁ Θεός . . . ἄκουσέ μου, ἀγαπημένε μου ἄνδρα! (πρῶτην ταύτην φορὰν ἀπὸ τῆς φυγῆς ἡμῶν μ' ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ πολὺ ἠύχαριστεῖτο νὰ τὸ ἐπαναλαμβάνῃ, εὐρίσκουσα τέρψιν τινὰ εἰς τὴν παράτασιν τῆς προφορᾶς του) . . . ἄκουσε, καλέ μου ἄνδρα . . . νὰ πᾶς στὴν Ἐκκλησιὰ νὰ ζητήσης τὰ

στέφανα τοῦ γάμου μας, καὶ νὰ τὰ βάλῃς μέσα στὸν τάφο μου . . . δὲ δ' ἀ μοῦ κάμῃς αὐτὴ τῇ χάρι, ἄνδρα μου;

Εἰς μάτην προσεπάδουν νὰ κρατῶ τοὺς ὀλολυγμούς μου . . . ἐββήξα σπαραξικάρδιον ὀλολυγμόν, ὅστις καὶ αὐτοὺς τοὺς ληστὰς συνεκίνησεν.

— Ἄκουσέ μου, παλληκάρι μου . . . εἶπεν ὁ Μῆτρος . . . ἔλα νὰ γένῃς κλέφτης . . . ἔλα νὰ γένῃς δ' ἰκός μας, καὶ νὰ ἴσαι τὸ πρωτοπαλλήκαρό μου, καὶ ἔτσι μπορεῖ νὰ μὴ χαθῇ κ' αὐτὴ ἡ φτωχὴ κοπέλλα.

— Ἐμπορεῖ νὰ μ' ἀκολουθῇ . . .; ἠρώτησα μετὰ πολλῆς ἀγωνίας.

— Θὰ τὴν πᾶμε στὰ κλεφτοχώρια μας στὴν Ἰουρκιά . . . νὰ κάδ'ετ' ἐκεῖ μὲ τῆς δ' ἰκαῖς μας μανάδες κ' ἀδελφάδες . . .

Παρετήρησα τὴν Εἰρήνην· τὸ βλέμμα της ἦστραπτεν.

Ἄπο Μῆτρος, ὅστις ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν ἀνῶρδου τὴν κεφαλήν του, ὅπως περιβλέπη εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἐφώναξε·

— Διάβολε! νὰ τους πάλι . . . προσοχή . . .

Μετ' ὀλίγον ἠκούσθησαν κραυγαί.

— Ἄπ' ἐδῶ ἐρχοῦνται . . . ἐξηκολούθησεν ὁ Μῆτρος· κάποιος τοὺς ὀδηγᾷ, βρὲ παιδιά . . . αὐτὴ τὴν κρυψιὰ μόν' ὁ γέρος τῇ ξέρει . . . βέβαια ἴσια καταπάνου μας ἐρχοῦνται . . . νὰ ξεφύγουμε τρόπος δὲν εἶναι . . . σ' ὀλίγο δ' ἀμας τριγυρῶσιν·

Ἐγὼ ἔτρεμον ὄλος· ἡ δὲ Εἰρήνη ἐφαίνετο ὡς ἀναίσθητος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔμειναν ἀκίνητοι εἰς τὸν ὀρίζοντα.

— Παιδί μου! . . . εἶπεν εἰς ἐμέ ὁ Μῆτρος μετὰ φωνῆς λυπηρᾶς . . . Παιδί μου! . . .

Κατενόησα τὴν ἀπαίσιον ἐκείνην φωνήν.

— Δός με τὸ ὄπλον σου! ἐφώναξα· ἐγὼ δ' ἀποδάνω πρὸ τῆς Εἰρήνης!

Ἡ Εἰρήνη ἔβρηξε φωνὴν περιχαρῆ· καὶ ἀνορθώσασα ἐφώνησεν.

— Καὶ σέ 'μένα δότε ἕνα τουφέκι! καὶ ἤρπασε τὸ ὄπλον τοῦ Κουτσοχέρη.

”Ω! πόσον ἦτο ὠραία! οἱ λησται καὶ ἐγὼ ἐβλέπομεν αὐτὴν ἔκσταμβοι.

”Ἐλαβον ἐγὼ τὸ ὄπλον τοῦ Δημητροῦ· ὁ δὲ Κουτσοχέρης καὶ ὁ Δημητρός ἤτοιμάσθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὰς πιστόλας των.

— ”Ἐνα σκυλί! . . . ἕνα σκυλί! . . .

— Αὐτὸ τὸ διαβολόσκυλο μᾶς ἐξίχνιασε . . . ἐφώνησεν ὁ Μῆτρος.

Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς ὁ Μασκαρᾶς περιστρέφετο εἰς τοὺς πόδας τῆς Εἰρήνης.

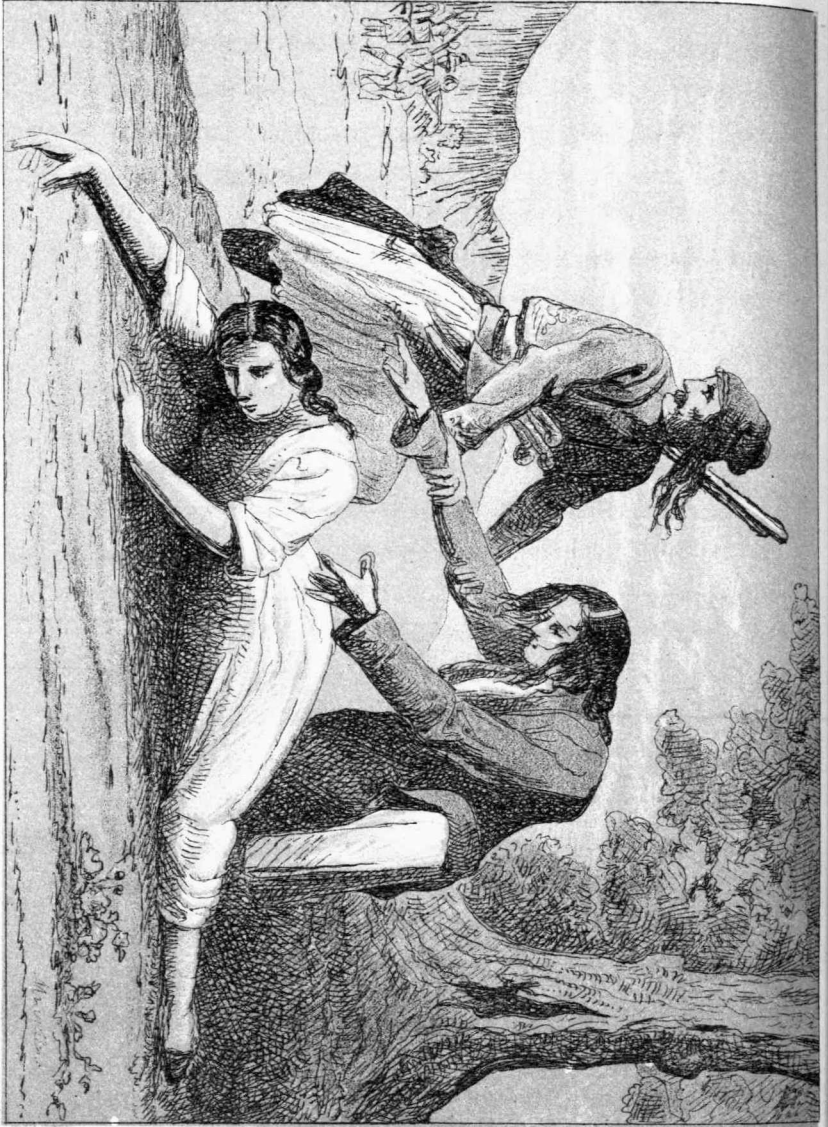
Τὸ πτωχὸν ζῶον! ἀκουσίως μᾶς εἶχε προδώσειν.

— Γρουσούζικο σκυλί! σέ γνωρίζω! ἐφώνησεν ὁ Μῆτρος, καὶ ἤτοιμάζετο νὰ κόψη τὸν Μασκαρᾶν μὲ τὸ γιαταγάνι.

— Μὴ σκοτώσης τὸ σκυλί μου! ἐφώνησεν ἡ Εἰρήνη.

Κατόπιν τοῦ Μασκαρᾶ ἔφθασαν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου τὸ ἀπόσπασμα τῆς χωροφυλακῆς καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοῦ Καπετὰν Βασίλη, οἵτινες ἐξῆλθον εἰς καταδίωξιν ἡμῶν· μεταξὺ τῶν πρώτων ἀνεγνώρισά τινας παλαιούς στρατιώτας τοῦ τάγματος, εἰς ὃ ἀνῆκον καὶ ἐγώ, καὶ μεταξὺ τῶν δευτέρων εἶδον τὸν Πέτρον, τὸν Παντελῆ καὶ τὸν Γιάννην. Προσεκλήθημεν νὰ παραδοθῶμεν· ἀλλ' ἡμεῖς ἀπεκρίθημεν διὰ πυροβολισμῶν· δύο χωροφύλακες καὶ ὁ Παντελῆς ἐφονεύθησαν εἰς τὸν πρῶτον πυροβολισμόν . . . — Οἱ προσβαλόντες ἡμᾶς ἀπεσύρθησαν καὶ συνεσκέφθησαν . . . ἤλλαξαν σχέδιον· διεχωρίσθησαν, καὶ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν προσεπάθησε ν' ἀναβῆ κατ' ἰδίαν εἰς τὸν λόφον, ἐφ' οὗ εἶχομεν κρυφθῆ· ἡμεῖς δὲ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΙΦΗΝΗΣ.

ἀπεφασίσαμεν τότε νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τῆς διασποράς τῆς δυνάμεως τῶν προσβαλόντων ἡμᾶς, καὶ νὰ τραπῶμεν εἰς φυγὴν.

— Στὴν Καλὴ βρῦσι! παιδιά! . . . καὶ ὁ Θεὸς μαζί σας! . . . ἐφώνησεν ὁ Μῆτρος.

Ἡ Εἰρήνη καὶ ἐγὼ ἠκολούθησαμεν τὸν Μῆτρον· ὁ Μασκαρᾶς κρεμάσας τὰ ὄτ'α του ἤρχετο μεθ' ἡμῶν· ὁ Δημητρὸς καὶ ὁ Κουτσοχέρης ἠκολούθησαν ἄλλην ὁδόν.

Εἶχομεν ἤδη καταβῆ ἐκ τοῦ λόφου, καὶ ἐπλησιάζομεν νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸ δάσος, ὅτε σφαῖραί τινες ἐσύριξαν πέριξ ἡμῶν. Ἡ Εἰρήνη ἔπεσε κατὰ γῆς.

— Ἐπληγώθηκα . . . φύγε . . . εἶπε πρὸς ἐμέ.

— Νὰ φύγουμε! εἶπεν ὁ Μῆτρος, βραδύνων τὸ βῆμά του . . . Ὡὰ τῆ ξαναβροῦμε . . .

— Ἀδύνατον! ἐφώνησα.

Ἐστάθημεν . . . οἱ διώκται ἡμῶν εἶχον προχωρήσειν· καὶ δεύτερος πυροβολισμὸς ἀντήχησε πέριξ ἡμῶν . . . ἡ Εἰρήνη ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔμεινεν ἄπνους.

— Ἀπέθανε! ἄς φύγουμεν, ἐφώνησεν ὁ Μῆτρος, προσπαθῶν νὰ με σύρῃ μεθ' ἑαυτοῦ.

— Ὅχι· ἄφησέ με! . . . καὶ ἐβρίφθη ὀλοφυρόμενος ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τῆς Εἰρήνης.

Τί συνέβη μετὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην στιγμὴν, οὐδαμῶς ἐνθυμοῦμαι. Αἴφνης βλέπω ἑμαυτὸν ὀδοιποροῦντα ὀπισθάγκωνα ἐν μέσῳ δύο χωροφυλάκων· ὁ Μῆτρος, ὄμμα γενόμενος τῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς ἡμᾶς, πορεύεται παρ' ἐμοί· πρὸ ἡμῶν δὲ δύο ἄνθρωποι φέρουσι τὸν νεκρὸν τῆς Εἰρήνης, κρατοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν . . . Ἡ κόμη τῆς ἀτυχοῦς κόρης, ὁσάκις ὁ ἕτερος τῶν φερόντων αὐτὴν ἐκυπτεν ἐκ τοῦ βάρους τοῦ πτώματος, ἐσύρετο ἐν τῇ

κόνει . . . Ὁ Μασκαράς ἐπηκολούθει τὴν ἐπικήδειον ταύτην πομπήν, ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην πρὸ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν του, καὶ ἐκπέμπων ἀπαισίους ὠρυγμούς . . . ἐνίοτε δὲ ἔλειχε τὸ κατῆμαγμένον πρόσωπον τῆς ἀγαπητῆς αὐτοῦ κυρίας.

Ἔπισην ἡμῶν βλέπω χωροφύλακας καταλελυτρωμένους . . . καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Πέτρος προβαίνει, διάπυρον ἔχων καὶ ἀπειλητικὸν τὸ βλέμμα . . . φαντάζομαι ὅτι μοι ὁμιλεῖ τις· ἀλλ' ἐγὼ εὐρίσκομαι εἰς πλήρη ἀναισθησίαν

— Ἀγαπητέ Κύριε Βρετέ! πολλὴν ὄραν ἠγάπησας τὸν ἀσθενῆ μου νὰ φλυαρῇ . . .

Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ ἱατροῦ Κυρίου Ῥώτα, τοῦ πολυτίμου συμπολίτου μου, διευθυντοῦ ἐνός τῶν ἐν Παρισίοις ἀρίστων φρενοκομείων.

— Julien . . . ἐφώνησεν ὁ ἱατρὸς Ῥώτας, ἀποτεινόμενος Γαλλιστὶ πρὸς τινα ὑπηρέτην τοῦ νοσοκομείου . . . reconduisez le No. 22 dans son pavillon . . . Ἐπειτα δὲ στραφεὶς πρὸς ἐμέ προσέειπεν· — Ἄ! φίλε μου! φίλε μου! πόσον κακῶς ἐπραξας, ἀναγκάσας αὐτὸν νὰ φλυαρῆσῃ τόσον πολὺ! . . . παρατήρησον εἰς πόσῃν ἀδυναμίαν τὸν ἔβριψας

Οἱ προσερχόμενοι ἁπογενεῖς εἰς Παρισίους δύνανται, ἐὰν θελωσι, νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν δυστυχῆ ἐραστὴν τῆς Εἰρήνης, λαμβάνοντες προηγουμένως παρὰ τοῦ ἱατροῦ Κ. Ῥώτα τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ.

Μαρίνος II. Βρετός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΗΛΑΡΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ. (α)

Σάτυρος εἶμαι· σ' ὄλα γελάω.
Τὸν ἴδιον Μῶμο δὲν τὸν ψηφάω.
Μακρόθεν στέκα· μὴ μὲ πειράξῃς.
Τί σὲ δαγκάνω, καὶ θὰ φωνάξῃς.

Ἔνας κάπιος μιὰ φορὰ,
Μοῦ εἶπε· φίλε Σάτυρε·
Τὴ γλῶσσα σου καμπόσο
Νὰ κόντευες, ὡς τόσο.

Καὶ μὲ μούτρα σοβαρὰ
Τέντωσε τὸ δάχτυλο,
Ἔως μέτρο νὰ διορίσῃ
Στὴ φρόνιμή του κρίσι.

Ἄμ γιατί; παρακαλῶ,
Ῥώτησα, καὶ γέλασα,
Κουτζόγλωσσον μὲ θελείς,
Καὶ μοῦ τὸ παραγγέλλεις;

(α) Ἴδε Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον, ἔτος Ε', σελ. 133 καὶ ἔτος Ζ' σελ. 33.

"Η γιατί περιγελῶ,
Τὰ πολὺ παράξενα,
Τὰ λέγω παρβήσιχα
Μ' ἔλευτεροστομία.

Φανερά κατηγορῶ
"Οπιον μὲ ἀδίκησε,
Καὶ τὰ παράπονά μου
Δὲν κρύβω στὴν καρδιά μου.

Μὴν ἐπάντεχες παρβῶ·
Πῶς γιατί φλυάρησες
Καὶ ὀπίσω μου κι' ὀμπρός μου
Ἐγίνηκες ὀχτρός μου,

Καὶ δὴ σὲ ξεδικηθῶ;
Μὴ, μὴ τὸ φαντάζεσαι,
Τὸ νοῦσου μὴ σκοτίζεις,
Παρόμια νὰ φροντίζης.

Μ' ὄπιον ἄλλον συγῆστῃ
Νὰ πεισμώσω ἐνδέχεται.
Μπορῶ ν' ἀποφασίσω
Τῆ γλῶσσα νὰ τροχίσω.

Τ' ἀλαφράσου τὰ μυαλά,
Δὲν ξεσυνερίζομαι.
Τὰ λόγια σου δὲν πιάνω,
Τὸν κόπο μου δὲ χάνω.

Ποῦ μετριοῦνται τὰ πολλὰ,
"Αμμος εἶναι θάλασσας!
Τὰ μασκαράτικὰ σου
Καὶ λόγια κι' ἔργατά σου,

Κι' ὄχι τάχα νὰ κοπῆ,
Μὸν δὴ τὴν ξεβρίζοια
Τῆ γλῶσσα μου ἀκέρια
Μὲ τὰ δικά μου χέρια,

Να ἀναβάλη, ἢ νὰ εἰπῆ,
"Αν ἐκαταδέχονταν,
Τὴν ἀχρειότητά σου,
Τὸ ἄτιμο ὄνομά σου.

ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Ὁ καυμένος Χρυσολάτρης
Ξάπλα κείτεται, βογγάει,
Μὲ τὸ χάρο πολεμάει·

Ἐλαιμάργησεν ὁ δόλιος
Τὶ γιομάτισε σὲ σπῖτι
Κάπιου πλούσιου συμπολίτη.

Τοῦ ἐπρόβαλαν καμπόσοι
Μὲ καρδιάς κι' ἀγάπης ζέση
Τὸ γιατρὸ νὰ προσκαλέση.

Τώρα αὐτὸς καὶ τὴν ἀβρώστια,
Καὶ τὸν κίντυνο λογιάζει,
Μὸν τὰ ἔξοδα τρομάζει.

"Ενας φίλος του άστεϊος,
Μέ σκοπό νά χορατέψη,
Τοῦ εἶπε· μήπως ἐξοδέψη
Πλιὸ παράνω στή θανάη του,
"Αν ἀπέμνησκεν ἀκόμα
"Ετζι ἀνήμπορος στὸ στρῶμα.
Τότε πλιὸ ἐκαταζαλίστη.
Παντοχὴ καὶ θάρβος χάνει,
Καὶ φωνάζει· θὰ πεθάνη.
Καὶ οἱ πόνοι τοῦ ἀβγαταίνουν,
Καὶ γιατροῦ ζητάει τὴ χάρι,
Μὴ ὁ θάνατος τὸν πάρη.
"Εξανάλαβε ὡστόσο
Μέ ὀλίγα τὴν ὑγιὰ του.
Μὸν γι' αὐτὴ τὴ συμφορὰ του.
"Εκαμε ὄρκον, ὅσο ζήση,
Νὰ διπνᾷ μὸν τὸ βράδυ
Μέ νερὸ καὶ παξιμάδι.

ΨΕΜΜΑΤΑΡΗΣ.

Τόσο ὁ Μυθούλης νὰ ψεμματάη
"Απὸ μικροῦδε τὸ συνηθᾷει,
"Οποῦ ἢ γλῶσσα νὰ τοῦ λαθέψη
Δὲν εἶναι τρόπος, καὶ ν' ἀληθέψη,
Καὶ ὄν κανένα, ἀπ' ὅσα λέγει,
Τὸ δέχετ' ἄλλος καὶ τοῦ τὸ στρέγει,

Τα ψέμματά του διπλᾷ ἀρμαδιάζει,
Μέ γληγοράδα τ' ἀπανωτιάζει·
Σὰ νὰ φοβοῦταν μὴν ὑποφτέψουν
"Αλήθιαν εἶπε, καὶ τὸν πιστέψουν.
Μεγάλῃ ἀνάγκῃ τὸν καταφέρει
Μιὰ κάπια ἀλήθια νὰ ἀναφέρει.
Μὸν δὲν προφταίνει νὰ τὴν προβάλλη,
Κανεὶς δὲ μνησκει αὐτὶ νὰ βάλῃ·
Καὶ τὸν ἀφίνουν προμοῦ ἀκόμα
Καλαρχινήση ν' ἀνοίξῃ στόμα.
Λοιπὸν ὠρκίστη ἀπ' ὅ, τι ξέρει
Νὰ μὴ τραβήσῃ ποτέ του χέρι.
Κι' ὡς νὰ πεθάνῃ, νὰ μὴ θελήσῃ
Ποτέ του ἀλήθια νὰ ξεφωνήσῃ.
Πολλοὶ παντέχουν, πῶς μᾶς γελάει·
Τοῦ ψεύτη ὁ λόγος λέν, δὲ φελάει.
"Εγὼ σᾶς τάζω, πῶς τὸν κρατάει·
Αὐτὸν τὸν ὄρκο δὲν τὸν πατάει.

ΜΩΡΟΠΕΡΗΦΑΝΟΣ.

Φίλος μου ἤλεγε,	πρὸς γνωριμὸ του,
	ἀπὸ θυμὸ του,
"Αμ. τί ὀγκόνεσαι,	παραφουσκόνεις,
	καὶ καμαρόνεις;
Σὲ πιά φαντάζεσαι	χαρίσματά σου
	ἐχωριστάσου;

Η φύση σ' έπλασε ακριβοχέρα
 μέ ύλης λαίρα.
 'Η τύχη σ' άφηκε καδούλου ξένον,
 κ' αποβρμιμένον,
 Κι' ή ποταπότατη άνατροφή σου,
 πρώτη πομπή σου
 Μήν έχεις μάδησι, ή επιστήμη,
 ή τέχνης φήμη!
 'Εσύ 'σαι όλόγυμνος, μονάτο σκῆμα,
 άμάδιαις φτύμα,
 Τι τόσο ύψόνεσαι, παρακαλώσε,
 και έρωτώσε;
 Για τήν περίστασι ποϋ πανταράδα
 άπλη μονάδα
 Σ' άδρώπους τάχατες, κι' έσύ μετρίεσαι,
 μη δά καυκείσαι;
 Αυτό για άμέτρηγα, μηδέ τά χτήνη
 κανείς άφίνει·
 Μή φίλε, εφώναξα· του κάκου κρένεις·
 και άποσταίνεις·
 Γιατι του γένεσαι διπλή αιτία
 στην φαντασία.
 "Ας παραπέρνεται στον εαυτότου
 σα φυσικό του.
 Μόν ας μη βιάζεται, και να λογιάζη
 πώς κάτι αξιάζει.

ΛΟΓΙΟΤΑΤΟΣ.

'Ο λογιότατος Μιαλούδης
 Τέλιος δά γραμματικός,
 Είναί πάντα σ' άπορίαις,
 Κι' όλο μνήσκει έκστατικούς,
 'Αμαδιεις παρατηρόντας
 Κι' αναλφάβητα μιαλά,
 Πλιδ όρδα να συλλογιούνται,
 Να βαδαινουν πλιδ καλα
 'Απ' αυτον, κι' απ' όσους άλλους
 Προκομμένους σαν κι' αυτον
 Λογικῆς σπουδάζουν μέτρα
 Με άγωνα άρκετον.
 Πως! φωνάζει· κι' έχει δικιο
 Να φων'ξη και να ειπη.
 Σαν κι' εγω με τόσα φωτα,
 Κι' επιστήμης προκοπή,
 Το σκοπο ποϋ μελετήσω
 Μ' εγνιαν άκρας προσοχῆς,
 Πάντα ανάποδα να βγαίνη
 Πάντα να είμαι άτυχῆς!
 'Η καδημερνήμου πράξι,
 'Ως και στα παραμικρά,
 Μου άποδείχνει, ότι παίρω
 Σ' όλα μέτρα σφαλερά.
 Και να βλέπω το χωριάτη,
 Το άνήλικο παιδί,
 Να εργάζονται με λόγο;

Κι' ἐγὼ ἄκαρπο βραβδί.
Θυμομένος ὡς τὸ ἄκρο,
Κι' ἀναμμένος ἀπ' ὄργῃ,
Καὶ σχεδὸν ἀπελπισμένος
Γιὰ μιὰ κάπιαν ἀλλαγὴ,
Ποῦ γελάστηκε κι' ἐπῆρε
Παλιοφόρεμα κοντὸ,
Κι' ἔδωκε τὸ ἐδικό του
Πιλοῦ καινούργιο καὶ σωστὸ,
Ἐποφάσισε μὲ γνώμη
Ἐτέλμα ξεδικιτικῆ,
Καὶ συγγράφει ὀλονένα
Κι' ἀναιρεῖ τὴ Λογικῆ.

ΓΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ.

Βογγομαχοῦσεν Ἄσπτενης
Κατάκειτος στὴν κλήνη,
Τοῦ χάρου παίρει, δίνει·
Καὶ λυπημένη, καὶ πικρῆ
Ἡ μαύρη σύζυγός του
Θρηνοῦσε στὸ πλευρό του.
Σὲ τοῦτο μπαίνει κ' ὁ γιατρός
Καὶ τὸ σφυγμὸ τοῦ πιάνει,
Τὸν ἐρωτᾷ· τί κάνει.
"Ὅχ! τί νὰ κάμω, δὲν μπορῶ.
Χειρότερα ὅσο πάνω·
Φοβοῦμαι τὰ περὶ ὦ.

Μὴ δὰ τὸ θάνατον ἐφτὺς
Στοχάζεσαι, δειλιάζεις,
Καὶ τοῦ πατρός σου ὀμιάζεις.
Ὁ μακαρίτης, σὰν κι' ἐσύ
Μοῦ ἤλεγε, θυμοῦμαι,
Γιατρέ δὲν τὸν πατοῦμα
Τὸ χάρο πούτην τὴ φορᾶ.
Μὸν κεῖνος ἦταν γέρος,
Καὶ τοῦ θανάτου μέρος.
Δὲν ἔχω δύναμι γιατρέ,
Μηδὲ γιὰ νὰ μιλήσω.
Καὶ δὲ θάρρῶ νὰ γλύσω.
Τὸν ἴδιον εἶχε, καὶ σωστᾶ,
Ὁ μακαρίτης θιός σου.
Τὸ φόβον τὸ δικόσου.
Μὸν ἐσύ, φίλε μου, ἀγκαλᾶ
Ἐποπολλῆς στὸ στρῶμα
Χαμβαστιέσαι ἀκόμα,
Καλὸ δὲ βλέπω, κύρ γιατρέ,
Δὲν τρώγω, δὲν κοιμοῦμαι·
Πῶς λές νὰ μὴ φοβοῦμαι;
Σοῦρᾶν στὸ νοῦ κατῶς θωρῶ,
Τὰ λόγια τοῦ ἀδερφοῦ σου
Τοῦ μεγαλήτεροῦ σου.
Ὁ μακαρίτης φαγητὸ,
Καὶ ὕπνον ἐποδοῦσε,
Καὶ μὲ συγχωροτοῦσε.
Μὸν ἐσύ, φίλε μου, ἐπροχτὸ
Ζουμί θάρρῶ, καμπόσο

Νὰ βούφησες ὥστόσο.
Αὐτὰ ν' ἀκούῃ ἢ ὀρφανή
Γυναϊκατοῦ ἀρχινάει
Νὰ κλαίγῃ νὰ θρηνάῃ.
"Ὁχ! λέγει ὁ ἄντρας· ἄμ γιατί
Τοῦ κάκου νὰ λυπιέσαι,
Καὶ δὲν παρηγοριέσαι;
Κᾶν τὸ γιατρὸ δὲν ἀγρηκᾶς,
Ποῦ λέει νὰ παντέλω,
Καὶ κίντυνο δὲν ἔχω;
"Ἄμ μὰ τί θάξβρος, καὶ καρδιά;
Ἡ ἄτυχῃ φωνάζει,
Βαριᾶ ἀναστενάζει,
'Αφοῦ ἀκέρια φαμηλιά
Τὴν ἔχει μακαρίσει,
Σ' ἐσένα θὰ εὐτυχίσει!

ΦΘΟΝΕΡΟΣ.

Μὰ τί ἔχει μετ' ἐσένα
'Ὁ Γλωσσᾶς ὁ ἀχρειάνης,
Καὶ σὲ κράζει φτονερό;
"Ἐχει διάφορο κανένα
Νὰ ξετάξῃ ἐσὺ τί κάνεις,
Καὶ νὰ χάνῃ τὸν καιρὸ;
Μὸν ἄς εἶναι· δὲν τὸ θῆλει,
Τάχα νὰ κατηγοράῃ,
Μόνε τὸ 'χει φυσικό.

Γιὰ τὰ ξένα νὰ τὸν μέλει
Τὰ δικάτου ν' ἀμελάῃ,
Καὶ νὰ λέγῃ τὸ κακό.
"Ἐχει δίκιο ἄντα εὔρη
Εἰς τὸν ἄλλον μιὰν αἰτία
Κᾶπως εὐλογοφανῇ,
Νὰ χορταίνῃ ὅπως ξεύρει
Τῆς καρδιάς του τὴ μανία,
Νὰ σηκόνῃ τὴ φωνή.
Εἰς ἐσένα, φίλε, ὅμως,
Φτόνου πῶς μικρὸ σημάδι
Νὰ ξανοίξῃ ἤμπορεῖ;
Καὶ σ' ἐσένα! ποῦ ὁ Μῶμος
'Αλαφρότατο ψηγάδι
Νὰ κολήσῃ ἀπορεῖ.
Φθονερούς ἐκείνους κράζου
Ποῦ τῆς ξέναις εὐτυχίαις,
Καὶ τῆς ξέναις ἀρεταῖς,
'Εδικαίς τους λογαριάζου
Συφοραῖς καὶ δυστυχίαις
Τρομεραῖς καὶ δυναταῖς·
Εἶδὲ μὴ, σ' ἐσένα λάθος! . .
"Ὡ χοντρή συκοφαντία,
"Ὡ κακόβουλε Γλωσσᾶ!
Φίλε μου, ἄφστον, ἔχει πάθος
Πρὸς ἐσένα καὶ κακία,
"Αφινέτον νὰ λυσσᾶ.
Τέτιαν ἔκανα ὀμιλία
Σ' ἓνα κᾶπιον γνώριμό μου

Μ' ἀδωότητα πολλή.
Δίχως τάχατε ὑποψία
Ἔως τότε στὸ σκοπὸ μου
Νὰ ἔχη φτόνου ὑπερβολή.
Ἄντα ἴδα αὐτὸν τὸ φίλο,
Ἄπ' ὀργῆ πολλῇ καὶ ζάλη,
Εἰς τὴν ὄψι νὰ χαλνάη·
Βλέπεις, μοῦ εἶπε, αὐτὸν τὸ σκύλλο,
Μὲ τῆ μύτη τῆ μεγάλη,
Ποῦ διαβαίνει, καὶ γελάει;
Εἶναι γείτονας δικός μου
Τόσους χρόνους δὲν τὸν ἴδα
Μιὰν ἡμέρα, μιὰ βραδιά,
Σὰν κάθ' ἄνθρωπον τοῦ κόσμου
Μὲ παραμικρὴ φροντίδα,
Μὲ κακὴ ποτὲ καρδιά.
Μ' ὄλους χαίρεται φιλία,
Ὁ καθεὶς τὸν ἀγαπάει,
Τὸν ζητάει μετὰχαρᾶς.
Καὶ γιατί τόση εὐτυχία;
Ἄφορμῆς γελοιοπάει,
Κι' ἐπειδὴ εἶναι μυταρᾶς!

ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΟΣ.

Σ' ἄλλα πράγματα θαρρῶ,
Ὅσους θελω νὰ εὐρῶ,
Ἐναν μ' ἄλλον νὰ συγκρίνω,
Καὶ σὲ λάθος νὰ μὴ μείνω·

Στὴ δικήσου προκοπῇ
Κάνας ἄλλος μὴν εἰπῆ
Εἰς τῆς σφαίρας μας τὴν πλάσι,
Πῶς νὰ ἐφῆσσε, ἢ δὲ φτάσει,

Κοιλιάδουλοι πολλοὶ
Ἰστοροῦνται καὶ δεινοί.
Ὅμως ἡ γαστριμαργία,
Ἡ δική σου εἶναι μία.

Φαγητὰ, πιοτὰ καλὰ,
Σὰν κι' ἐσένα, ἢ πολλὰ,
Μήτε γεύτηκεν ἀκόμα,
Ἡ θελὰ γευτῆ πλιὸ στόμα.

Κι' ἔχεις δόντι αἰσθαντικὸ
Ὅς τὸ ἄκρο τεχνικὸ
Τὸ καλὸ νὰ ξεχωρίζη,
Τ' ἀχαμνὸ νὰ μὴν ἐγγίξη.

Τραπεζιοῦ περιγραφῆ,
Τόσο ἔμπειρα σοφῆ,
Ἄνθρωπος νὰ παραστήση,
Βολετὸ ἄς μὴν ἐλπίση,

Πόσα εἶδη φαγητὰ,
Ἡ βρασμένα, ἢ ψητὰ,
Ἡ ἄλλιως μαγειρεμένα,
Δὲν ἀλησμονᾶς κανένα.

Κρέας, ψάρι πλαστικό,
Ζαχαράτω βοσπορικό
Λάχανο, γλυκό, σαλάτα.
Πολυσύνθετα, μονάτα,

Σ' όλα τέλιον ἀριθμό
Μέ ψηλό λογαριασμό,
Καί μέ νοῦ μεγάλο βάρος
Καταστρόνεις δίχως λάθος.

Μέ τί τάξι νά βαλθοῦν,
Καί μέ πιά νά φαγοῦν
Μόνος εἶσαι, ποῦ γνωρίζεις
Μόνος ἄξιος νά φροντίξης.

Κι' ἔτσι ἡ γλώσσα σου ἱστορεῖ
Γιόμα, δεῖπνο, ποῦ μπορεῖ
Σ' ὄλους ὄρεξι νά φέρη
Εἰς αὐτά ν' ἀπλόσουν χέρι.

Εἶναι χάρι φυσική
Μὸν ἐνόση ἡ πραχτική,
Ὅθεν σύντρεξαν νά γένης
Πρῶτος τύπος οἰκουμένης.

Ἄλλης δὰ καμμιὰς δουλιὰς
Χωριστὰ ἀπὸ τῆς κοιλιὰς,
Λόγο, ξέρω, δὲ σ' ἀρέγει.
Τὸ ἀχειλίσου νά λέγη.

Σ' ἤκουσα πολαῖς φοραῖς
Σὲ συμπόσιου χαραῖς,
Τῆς ζωῆς σου ἔγνια πρώτη,
Καθ'αυτὸ τὸ φαγοπότι.

Ζῆσε, ζῆσε γιὰ νὰ τρῶς,
Γιὰ νὰ γένεσαι χοντρός.
Ὅτι ὡς φαίνεται, ἡ φύση
Πιταυτοῦ σὲ ἔχει χτίση,

Νὰ χωνεύης σαυμαστᾶ,
Νὰ μιλήης γι' αὐτὸ σωστᾶ,
Νὰ δειπνᾶς, νὰ γιοματίζης,
Κι' ἄλλο τί νὰ μὴν ἀχρήξης.

ΣΤΟΛΙΔΑΡΗΣ.

Σέ γάμον ἄρχοντος,	προσκαλεσμένος,
Ο Νούλας βρίσκονταν,	ἀπελπισμένος,
Τὶ δὲν ἐγένονταν,	νά καταφτάσουν,
Σκουτιὰ δλοκαίνουργα	νά τοῦ τοιμάσουν.
Νὰ πάη δὲν ἔστρεγε,	καθ'ὡς φοροῦσε,
Κι' ἀπαρηγόρητος	ἐβλαστημοῦσε.
Τοῦ λέγει φίλος του·	καὶ τίς ἡ χρεῖα
Νὰ καταδλίβεσαι	χωρὶς αἰτία.
Μή γὰρ εἶν' ἄφευχτο	ν' ἀντραλοδοῦμε,
Ἐκεῖ γιορτιάτικοι	γιὰ νὰ φανοῦμε;
Παρόμοιαι πρόληψες	γιὰ τὰ στολίδια
Μικρῶν κι' ἀνγλικῶν	ἀνδρῶπων ἴδια.

Κί' ἐγὼ ἐκίνησα	μέ τὰ παλιά μου,
Μηδὲ κ' ἄν διάλεξα	τὰ πλιὸ καλά μου.
Ὁ φίλος πάσκαγε	μέ λόγου κρίσι
Τὸν ἰσχυρόγνωμο	νὰ καταπέσει.
Χαμένα ἀπόσταινε	τὸ λιάραγκά του.
Ἐκεῖνος ἤθελε	τῆ φορεσιά του·
Κριτὴ μ' ἐζήτησαν	ν' ἀποφασίσω,
Τῆ γνώμη μου ἔδωκα.	χωρὶς ν' ἀργήσω·
Καὶ πρὸς τὸ σύμβουλον	εὐτὺς τηρόντας
Παρόμια ἐμίλησα	χαμογελόντας.
Φρονεῖς ἐξαίρετα	ἢ ἀφεντιά σου·
Μὲν' ἓνα δίκιο του	καλοστοχάσου·
Ἄν πάνει ἀστόλιγος,	καὶ δὲ φαντάξει,
Πιὸς τὸν στοχάζεται	νὰ τὸν κυττάξει;

ΑΜΥΣΤΙΚΟΣ.

Δὲν τὸν ξετάζω παντελῶς
 Μὲ γνῶσι ἂν εἶναι, ἢ τρελός.
 Μὲν ἔχει ἰδίωμα κακὸ
 Νὰ μὴ φυλάγη μυστικὸ,
 Καὶ ὅσο θελεῖς, ἢμπορεῖς,
 Πικρᾶ νὰ τὸν κατηγορῆς
 Καὶ καταμόνας καὶ κοινᾶ,
 Μὲ δίκιο σου παντοτινᾶ,
 Μὲν' ἂν ὀλίγο δὲ βιαστῆς,
 Θελήσεις νὰ συλλογιστῆς,
 Πληροφοριέσαι κατὰρᾶ,

Πῶς παίρει μέτρα σφαλερᾶ.
 Μηδὲ τὸ κάνει ἀπ' ἀφορμῆ
 Νὰ βλάβη ἄλλου τὴν τιμῆ.
 Δὲ βλέπεις πόσο ἀδυνατεῖ
 Μὲς τὴν καρδιά του νὰ κρατῆ
 Τὰ ἐδικιάτου μερικᾶ
 Ἀπόκρυφα συμβεβηκᾶ,
 Στὰ ξένα πλιὸ τί καρτερεῖς;
 Για πονηρὸν μὴ τὸν θαρβεῖς.
 Πορεύεται ἄκακα κι' ἀπλᾶ
 Καὶ μὲ ἀνήλικα μιालὰ,
 Ἄν θελεῖς, γέλα, νὰ σοῦ εἰπῶ
 Τὸν παιδιασίσιτου σκοπὸ.
 Για μυστικὸ αὐτὸς νογᾶει
 Κρυφᾶ νὰ τὸ κοινολογᾶ.

ΠΟΛΥΛΑΛΟΣ.

Ὅχι· δὲ σὲ κολακεύω.
 Μὴ παντέχεις χορατεύω.
 Σ' εἶδος ποῦ δὲν ἀπεικάζω,
 Ἐχω δίκιο νὰ θαυμάζω.
 Ἡ ἀσίγητή σου γλώσσα,
 Πῶς μπορεῖ νὰ κόφη τόσα,
 Καὶ μὲ τέτια γληγοράδα,
 Ποῦ ποτὲ σχεδὸν ἀράδα,
 Σὲ κἀνέναν δὲν ἀφίνει,
 Ἄντα βάνεται νὰ κρίνη.

Κι' ὅσο ἔμπρὸς αὐτὴ πηγαίνει,
"Ὅχι μόνον ἀποσταίνει,
Μόνε σὰ νὰ σοῦ τροχέται,
"Ὅσο πλιότερο κινιέται,
"Ἐχει πάντα νιὸν ἀδέρα
Νὰ μὴ παύη ἄλημέρα,
Προξενάει σωστὴν αἰτία
Νὰ μπουὶν ὅλοι σ' ἀπορία·
Κι' ἂν σοῦ λέγει ὁ νοῦς σου, σφάλλει,
"Ὅμια γλώσσα νάχουν κι' ἄλλοι,
Σὺ εὐτύς ὅπου ξυπνήσης
Καὶ τὰ λόγια σου ἀρχινήσης
Σύνορο σ' αὐτὰ δὲ βάνεις,
Μήτε δέλεις ν' ἀνασσάνης,
Κι' ὅσο νὰ ἀποπλαγιόσης
Μεταβιάς δὲλὰ τελιόσεις.
"Ἄντα εἶσαι σ' ὀμιλία
Δὲ θυμᾶσαι ἄλλη χρεία.
Κι' ἂν μ' ἀέραν ἤμποροῦσες,
Σὰν ὁ τζίντζιρας νὰ ζοῦσες,
"Ἡ δουλιὰ ἢ ἐδικήσου
Νὰ λαλής ἐπιζωῆς σου.
Πόσο ἐλάδῃψεν ἢ φύση
"Ἀργοπόδη νὰ σ' ἀφήση!
Τὶ ἀνίσως τῆς πατούσας
Σὰν τὴ γλώσσα σου κινουῦσες,
Δὲ δ' ἦταν βεβαιόσου,
Πεξοδρόμος δευτέρός σου.

ΑΣΕΒΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ.

Περίσιο εἶναι νὰ μοῦ λὲς
Τὰ ἴδια ἄπειραις βολαῖς.
Νὰ μοῦ παράπονεσαι.
Καὶ νὰ δικαιολογέσαι,

Πῶς 'ς τοῦ θυμοῦ σου τὴν ὄρμη,
Σοῦ δίνουν πάντοτε ἀφορμὴ,
Οἱ ἄτυχοι γονεῖς σου,
Καὶ πέφτουν στὴν ὄργη σου.

Πῶς σὲ μισᾶν ἀπὸ κακὴ
Καρδιὰ ποῦ ἔχουν φυσικὴ,
Ἐαργοῦ σὲ παροργίζου
Διὰ νὰ σὲ συγχύζου.

Πῶς νὰ σὲ ἴδουὶν δὲν ἤμποροῦν,
Σὲ ὅλα σὲ κατηγοροῦν.
Σὲ ὅλα σοῦ ἀντιλέγου
Καὶ πάντα ἐμεινοὶ φταίγου.

Καὶ γιὰ νὰ λείπουν ἢ συχναῖς
Λογοτριβαῖς σ' ἐσᾶς κοιναῖς,
Λοιπὸν ἀποφασίζεις,
Καὶ τοὺς συχοξυλίζεις.

Σοῦ ἀποκρένομαι κι' ἐγὼ
Ὡς μὲ τὴ γνώσι μου νογιῶ.

Πῶς χάρις ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα
Τὰ δίκαια τὰ μεγάλα,

Φτάνει αἰτία μοναχῆ,
Ὅπου ἡ ἀχρεία σου ψυχῆ
Στὸν κόσμον ἐγεννήθη,
Μ' ἀδρώπους ἐμετρήθη,

Γιὰ νὰ πεδεύονται σκληρὰ
Αὐτοί, ποῦ πρέπει τρομερᾶ
Νὰ σὲ καταμισήσουν.
Γιατὶ νὰ σ' ἀναστήσουν.

ΥΠΟΘΕΣΙΑΡΗΣ.

Τὸν Πανταγιάτον νὰ μὴ γνωρίζης.
Τὶ μοῦ δορίζεις!
Νὰ μὴ τὸν ἴδες πολὺ λαθεύεις,
ἄν τὸν πιστεύεις·
Δὲν εἶναι μέρος ποῦ νὰ μὴν ἔχη
δουλιὰ νὰ τρέχη.
Ὅχι τίνος γάμο, θανάτου λύπη,
ποτέτου λείπει;
Εἴν' ἄλλος πρῶτος σὲ πανηγείρια,
καὶ σὲ κριτήρια;
Ποῦ νιός, ἢ κόρη νὰ προξενιέται,
καὶ δὲ βωτιέται;
Ποῖ διὸ μαλόνουν, νὰ μὴν ὠρμήση
νὰ τοὺς χωρίση;

Τῆς χώρας ὅλης αὐτὸς ἀργάτης.
καὶ ἐπιστάτης.
Σὲ κάθε σπίτι ἀρχιτεχνίτης,
κοινὸς μεσίτης.
Γνωρίζει ξένον καὶ τὸν ἐντόπιον,
διαβάτην ὅπιον.
Σκοποὺς γιομάτος γιὰ ἓναν κι' ἄλλον,
μικρὸν μέγαν.
Σὲ κάθε μέρος, σὲ πᾶσα πρᾶξι·
Ἄν βάλῃ τάξι·
Μὲ ἓνα λόγο παντοῦ τρεχάτος,
καὶ πάνταγιάτος.
Αὐτὰ τ' ἀκούω, μὸν δὲν ἤξεύρω,
ποῦ νὰ τὸν εὔρω.
Στὴν κατοικιάτου νὰ μὴ ζητήσης,
ἄν τὸν θελήσης.
Κι' ἄλλου νὰ γύρης ὅπου ἤμπορέσης,
Ἄν τὸν ἀντέσης.

ΧΑΧΛΑΝΑΣ.

Χαρχαροῦδα μὴ θυμόνεις,
Καὶ τὰ μάτια μοῦ γκριλλόνεις,
Νὰ σκιαχτῶ, νὰ σὲ ἐντραπῶ.
Μὴν ἐλπίζεις· Ἄν σ' τὸ εἰπῶ.

Πρὶν ἀκόμα ἀρχινήσης
Ἔνα τι νὰ ἱστορήσης,
Θὰ σ' ἀκούσουν πανταχοῦ.
Χὰ χὰ χὰ, καὶ χὰ χὰ χου.

Ὅμιλόντας δ'ὰ γελάσεις,
Τοσοποῦ, πῶς δ'έλα σκάσεις
Σ'άν τῆ φύσκα σέ σαβροῦν,
"Ὅσοι στέκουν καὶ τηροῦν.

Καὶ ἂν ὡς τέλος καταντήσης,
Λόγο ν' ἀποξεστομήσης,
Τότε πέφτεις καταγῆς
"Ὅχ τὰ γέλια νὰ πνιγῆς.

Καὶ κατ'ὡς σέ γαργαλίζουν,
Ἐένα δάχτυλα ἂν σ' ἐγγίξουν,
"Ἐτζι ἀπ' ὅσα κακολές,
Ἐεκαρδίξεσαι ποῦ κλαίς.

Μήπως ἔχεις φαντασία,
Νὰ διηγέσαι τάχα ἀστεία,
"Ὅθεν παίρεις ἀφορμὴ
Νὰ γελᾷς μὲ τόση ὀρμῆ;

Καὶ ἂν γελᾷν οἱ ἄλλοι, ξεύρεις,
Ἐαπατός σου νὰ τὸ εὔρης;
Μὴ σέ κόφτει, ἐδὼ εἶμαι ἐγὼ.
Σέ διὸ λόγια σ' τὸ ξηγῶ.

"Ὅσοι, φίλε, σέ κυττάζουν,
Καὶ νὰ παρασκυθρωπάζουν,
Δὲν μποροῦν νὰ κρατηθοῦν,
Νὰ γελάσσουν δ'ὰ βαλθοῦν.

Γιατὶ εἶσαι ἄξιος γέλιου,
Κάτ'ε εἶδος περιγέλιου,
"Ἡ μιλεῖς ἢ σιωπᾶς,
"Ἡ χοντρογελοκοπᾶς.

ΜΩΡΟΣΟΦΟΣ.

Πῶς ὁ Πάνσοφος ἐξέχει
Μὲ τὸ πνέμα αὐτὸ ποῦ ἔχει,
Φανερᾷ τ' ὁμολογῶ.

Καὶ πῶς δείχνει νοῦ καὶ φρένας
Σπάνια νὰ ἔχη κι' ἄλλος ἕνας,
Συμφωνῶ μ' ἐσᾶς κι' ἐγὼ.

Ναίσκε, εἶναι ἀπὸ τῆ φύση
Πολυμάθιας πλούσια βρύση,
Σέ ἀνότατο βαδμὸν.

Καὶ ὑποτάζει μ' ἄκρα χάρι
Πᾶσα βίβα καὶ κλωνάρι,
Καὶ τεχνῶν, κι' ἐπιστημῶν.

Βλέπω μ' ὅσην εὐκολία
"Ὅποια δῆποτε ἀπορία
Ἐξηγάει, καὶ διαλιεῖ.

Καὶ σέ ὅλα μὲ τί κρίσι
Ἐμπορεῖ ν' ἀποφασίσῃ
Χωρὶς τάχα ἀναβολή,

Πάντα ὅμιος δέχως λάθος,
Καὶ σέ ὕψος, καὶ σέ βάθος,
Σέ μεγάλα σέ μικρὰ,

Τ' άλλα στόματα ὀμπροστά του,
Ἦς πρὸς τὰ χαρίσματά του,
Μνήσκουν ἄλλαλα, νεκρά.
Εἶναι, εἶναι, ἀλήθεια τέρας
Τῆς τωρεσινῆς ἡμέρας,
Τοῦ αἰῶνα ἡ στολή·
Μόνε σ' ἓνα πρᾶμμα σφάλλει
Τὸ ἀμίμητο κεφάλι,
Ποῦ χοντρᾶ παραλαλεῖ.

ΑΝΟΣΤΑΝΑΛΛΑΔΟΣ.

Ἄκόμα δὲν ἀγρήκησα
τινᾶν νὰ εἰπῆ,
Μιά χάρι νὰ ἔχης τάχατε,
σὺν οἱ λοιποὶ.
Κι' ἄντα τζωπαίνεις, ἄτυχος,
κι' ἄντα μιλάς.
Κι' ἄντα δακρύξεις, ἄχαρος,
κι' ἄντα γελάς.
Στὸ κάτξημό σου ἀνάποδος,
καὶ στὸ φαγῆ.
Στὰ μέτωρά σου ἄτζαλος,
καὶ στὴν ὀργῆ.
Καὶ ἡ φρονιμάδα σου ἄτοπη,
χωρὶς καιρὸ.
Κι' ἡ τρελαμάδα σου ἄπρεπη,
Μὲ τὸ σωρό.

Δὲ μνήσκεις ἀψηγάδιαστος
καμμιὰς λογιῆς.
Σὲ ὅλα σου ἀνάλατος,
κοντολογιῆς.
Πῶς εἶσαι ἀφύσικος, φίλε μου,
Δὲν τ' ἀναιρῶ,
Ἦς πρᾶμμα ἀναντιλόγητο,
καὶ φανερό,
Μόνε μοῦ φαίνεται ἄδικα,
νὰ τὸ παρβοῦν,
Ἦσοι κατῶλου γιὰ ἄδρωπο
δὲ σὲ μετροῦν.
Γιατὶ ὅσο κι' ἂν εἶσαι ἄνοστος
μ' ὑπερβολή,
Χωρὶς κἄνα προτέρημα
λίγο πολὺ,
Μὲ κάδε δίκιο πρέπει σου
βαδμὸς πρωτιάς
Σὺν κατᾶυτὸ πρωτότυπου
τῆς ἀνοστιᾶς.

ΠΑΡΑΠΟΝΟ.

Ἔτζι εἶναι· ναίσκε, τὸν καιρὸ,
Ποῦ χαίροσιν βαδμὸ λαμπρὸ
γιατὶ πλουτοῦσες,
Σὲ ὅλα ἦσουν θαμαστός,
Παντοῦ καὶ πάντοτε γνωστός,
καὶ φημισμένος.

Καὶ ἀφοῦ ἡ τύχη σου ἡ σκληρῇ
 Τῇ σήμερο σέ ὑστερεῖ
 τὰ πρῶτα δῶρα,
 Μικροὶ μεγάλοι ἀρχινᾶν,
 Τελείως νὰ σ' ἀλησμονᾶν,
 νὰ μὴ σέ ξέρουν.
 Σέ ταῦτο ὡς πρᾶμμα φανερό,
 Νὰ εἰπῶ τὸ ὄχι, δὲν μπορῶ.
 μόνε σοῦ λέγω,
 Πῶς ἔχεις ἄδικο πολὺ
 Νὰ δείχνεις κάκητας χολή
 κατὰ τοῦ κόσμου.
 Καλοστοχάσου το, κι' εὐδῶς
 Σωστᾶ δὰ πληροφορηθῆς,
 πῶς ὄχ τὴν τύχην.
 Νὰ παραπονεθῆς μπορεῖς,
 Ὅπου σέ ἄφηκε χωρὶς
 χρυσὸ σαμάρι.

ΑΠΟΦΥΓΗ.

Μοῦ εἶπε γνώριμος	ἀπαριθμόντας
Γιὰ τὸν Κοκρόγλωσσο,	κακὰ πολλὰ.
Τοῦ ἀποκρίθῃκα	χαμογελόντας,
Λές δικαιοτάτα,	μιλεῖς καλᾶ,
Μὲν τί πειράζεσαι	στὸ φέρεσμό του,
Μὴ δὲν τὸν γνώρισες	καμμιά φορά;
Ἄν τοῦ ἐδόθῃκε	γιὰ φυσικό του

Νὰ κρένη ἄτζαλα,	καὶ βρομερά.
Μ' ὄχτροὺς καὶ φίλους του	νὰ ὀμιλήσῃ,
Ἢ μ' ὅπιον ἔλαχε	νὰ πρωτοἰδῇ,
Κακὰ, ἐνάντιατους	δὰ τζαμπουνίσει,
Σὰ νὰ τὸν ξύλιζαν	μὲ τὸ βραβδί.
Τὸ στόματου ἄκοπα	ποτάμι τρέχει
Ἐπὸ ἀπερίγραφταις	χοντροβρισιαῖς
Ὁξέδρα ἀκάθαρτη	ποτέ δὲν ἔχει
Δυσωδικιώτεραις	μαγαρισιαῖς.
Ὁς καὶ γιὰ λόγου του,	ἄντα ξηγέται,
Τόσα ἀσκημόλογα	δὲλὰ εἰπῇ,
Ὅπου κι' ἀναίσχυντος	νὰ τὰ διηγέται
Μὲ βεβαιότητα	δὲλὰ ἐντραπῇ.
Μὴ παίρεις, φώναξα,	αὐτὰ πρὸς βάρου,
Τοῦ λόγου σου ἄδικα	μὴ τὸν λυπᾶς·
Σὰ δὲν ὀρέγεσαι	πορδές γαιθάρων,
Ποτέ ἀποπίσωτους	κοντᾶ μὴν πᾶς.

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.

Πές μου, Μῶκο, στὴ ζωὴ σου·
 Πῶς τὸ νιόθεις τὸ κορμί σου,
 Ζωντανὸ κανένα πρᾶμμα,
 Ἢ τῆς τέχνης εἶσαι διᾶμα;
 Ἀγαποῦσα νὰ τὸ ξεύρω,
 Μόνε πῶς νὰ σοῦ τὸ εὔρω!
 Δέ μοῦ λείξ τὴν ἀπορία;
 Φίλος εἶμαι, τί ἔχεις χρεία.

Πέτρα είσαι; Λές κινέσαι.
Μή είσαι δέντρο; Μόνε ξιέσαι.
"Ορνιο τάχα; Ξά πετούσες.
Μαϊμού; δέ Ξά μιλούσες.
"Ερπετό; δέν περπατούσες.
Κήτητος; Ξέλα κολυμπούσες.
Κτηνος; μόν όρδοποδίξεις.
Μέταλλο; άμ δέν άχρήξεις.
Με κανένα δέν ταιριάζεις,
Και άπ' όλα προσουμάξεις.
Πόσον είχα και μεγάλο
Σε μιá τάξι να σε βάλω.
Πές μου, Μώκο, στα σωστά σου,
Μή είσαι τάχα; . . . Στάσου, στάσου.
Τρῶς, μουγκρᾶς, κοιμάσαι, πίνεις.
"Υποψία δέν άφίνεις.
Ζῶο είσαι δίχως άλλο.
Σοῦ τὸ πítυχα· δέ σφάλλω.
"Αμ τί ζῶου είδος είσαι,
Δέ μᾶς λές; τὸ προσποιεΐσαι;
"Ο,τι είπα να είσαι σόνει.
Κι' από πιά, δέ μᾶς ζημόνει.

ΒΡΟΜΑ.

Διαβαίνοντας στὸ δρόμο
Πουρνὸ πουρνὸ μιὰ ἡμέρα,
Συναπαντάω τὸ Μῶμο.

Μοῦ λέγει, καλημέρα.
Τὶ κάνεις ποῦτητέ μου,
Παλιέ συναδερφέ μου.

᾽Ω πόσο ἐπιδυμούσα
Στιμὴ να σ' ανταμόσω.
Κι' ἀποπολλῆς ποδοῦσα
Τὸ βάρος να σοῦ δόσω
Γιὰ κάπιον γνώριμό μας,
Και φίλον ἐδικό μας.

Και πρὶν καιρὸ μοῦ ἀφίση,
Γιὰ πῶν να τὸν βρωτήσω,
Τὸ στόμα του σά βρύση
Ἐπήγαινε ξοπίσω
Νὰ λήη για κείνον τόσα.
Ποῦ τοῦ ἀποσταίνει ἡ γλώσσα.

Και ἀφοῦ ἀποξεδυμαίνει
Νὰ τὸν κατηγορήη,
Ἐνήσυχος προσμένει·
Στὰ μάτια μὲ τηράει,
Νὰ ἰδῆ τί γνώμην ἔχω,
Κι' ἂν στὰ νεράτου τρέχω.

Κὺρ Μῶμε, τὸ σκοπό σου,
Τοῦ λέω, καλᾶ ἀπεικάζω.
Μηδὲ τὸ φέρσιμό σου
Ἐγὼ καταδικάζω,

Μὸν δὲν μπορῶ ν' ἀκούσω
Γιὰ νὰ σέ ὑπακούσω.

Ὁ Κόπρος, ποῦ ὀνομάζεις
Καὶ ὄραϊα ζωγραφίζεις,
Μὲ χάρι ψηγαδιάζεις,
Κι' ὁποῦ καλᾶ γνωρίζεις,
Εἶν' ἄνθρωπος μὲ φρένας,
Στὸν κόσμον ἴσως ἕνας.

Κ' ἐγὼ, κ' ἐγὼ βουλιόμουν
Τῆ γλῶσσα νὰ ταραξῶ,
Προχτέ φιλοτιμόμουν
Νὰ τὸν χαμοπειράξω·
Μὸν μ' ἔκαμε νὰ μείνω,
Καὶ λόγο νὰ μὴ κρίνω.

Καὶ μοῦ εἶπε· Σάτυρέ μου,
Μὲ γνῶσι σέ παρβροῦσα,
Μηδὲ ἤλιζα ποτέ μου,
Μηδὲ τὸ καρτεροῦσα,
Χωρὶς νὰ συλλογέσαι,
Μ' ἐμένα νὰ μετρίσαι.

Θαρβεῖς σὰν ὄνειδίζεις
Τῶν ἀμαδῶν τὸ πλήθος,
Μπορεῖς ἐσὺ νὰ γγίξης
Καὶ φιλοσόφων ἦθος,
Μὲ ὅλα τὰ σωστά σου!
Σιώπα, κι' ἀφηκρά σου.

Καὶ μάθε, πῶς ἡ φύση
'Αδιάφορη μητέρα
Χωρὶς ν' ἀναμερήση
Στῆ γῆ καὶ στὸν ἀγέρα
Κάνενα ἀπ' ὅσα φέρει,
Στὸν κόρφο της τὰ σέρει.

Καὶ ὁ σοφὸς ποῦ θελεῖ,
'Αφύσχος νὰ μὴ γένη,
Γιὰ πάστραις δὲν τὸν μέλει,
Στῆς βρόμαις μπαινοβγαίνει.
Γυμνὴ τῆ φύση βλέπει·
Νὰ τῆ μιμῆται πρέπει.

Καὶ ἐπειδὴ στῆ βρόμα
'Ο ἄνθρωπος γεννιέται,
τὴν ἔχει πρῶτο στρώμα,
Σὲ ταύτη νὰ γκυλιέται
'Ανάγγη εἶν' ὅσο ζήση,
Σ' αὐτὴ νὰ ξεψυχήση.

Ο ΚΡΑΣΟΠΑΤΕΡΑΣ.

Μεταβίαις γλυκοχαράζει,
Στὰ βουνὰ ἢ αὐγὴ χαράζει,
Κι' ἀρχινάει — Τὸ σκοτάδι νὰ σκορπάη.
Στρόδῃκε ὁ Κρασσοπατέρας.
Πρώτη ἔγνια τῆς ἡμέρας,
Μὸν ξυπνήση — Τὸ ποτῆρι νὰ σφουγγίση·

Καὶ προμοιὸν τὰ μάτια τρίψη,
Τὴν κοιλιά του γιὰ νὰ νίψη
Μιά κανάτα — "Ὁχ τὸν πῆρο νηστικάτα.
Κιαπὲ ὕστερα ὡς τὸ βράδου,
Ποῦ νὰ πιᾶκη τὸ σκοτάδι,
Τὸ λαγήνι — "Ὁχ τὸ χέρι δὲν τ' ἀφίνει,
Μὸν βουφάει, καὶ μόνε ζάφτει.
Κι' ὅσο πίνει, τόσο ἀνάφτει.
"Ὁλο πίνει — Κι' ὄλο γένεται καμίνι.
"Ὁχ τὸν πῆρο δὲ σπαρνάει.
Τὸ βαγένι μὸν τηράει.
Καὶ ἡ σβάνα — Εἰν' τῆς δίψας του ἡ καμπάνα.
Μυριοστέφανο βαγένι,
Πές μου, τί θελ' ἀπογένη
Στὰ σωστά σου — 'Ὡς τὸ τέλος ἡ κοιλιά σου;
Τῆς κανάταις ὁποῦ ἀδιάζεις,
Καὶ σὲ ταύτη τῆς σοδιάζεις,
Πῶς χωνεύεις — Καὶ νὰ τίνης μὸν χαλεύεις;
Τὸ κρασί ποῦ σβαναρίζεις,
Τὰ λαγήνια ποῦ στραγγίζεις,
Μέγα πρᾶμμα — Πῶς δὲ σκάζεις εἶναι Σιᾶμα!
ᾠ κοιλιά μὲ δίχως πάτο.
Κρασσοσφούγγαρο μονάτο!
ᾠ πηγᾶδι — Δίχως βᾶδου κἂν σημάδι.
ᾠ καδδὶ ποῦ δὲ χορταίνεις,
Καὶ ποτὲ δὲν ἀποσταίνεις
Σ' ὅσο βρίσκεις — Κι' ἄδιο πάντα σου ἀπομνήσκεις!
ᾠ καρούτα ἀναιώνια
Ποῦ νὰ ρίχνουν χίλια χρόνια,

Στὰ χαμένα — Θὰ παιδεύονται μ' ἐσένα!
ᾠ κρασιοῦ ἀλήθεια τάφε,
Τ' ἄντερά σου βάφε, βάφε! . . .
"Ε κοντύλι — Μοῦρδε πλιὸ ἢ ψυχὴ στ' ἀχειλί.
Πές κάνα ἄλλο κι' ἄφς τὴ βρόμα;
Θέλα εἰπῆς, μοῦ λές, ἀκόμα;
"Αμ σὲ πιάνω — Κι' ὄλο τρίμματα σὲ κάνω.

ΑΣΧΗΜΑΔΑ.

Φεῦγα νὰ μὴ σὲ ἰδῶ
φεῦγα ἀπομπρός μου.
ᾠ μοῦτρο φοβερό,
σκιάχτρο τοῦ κόσμου.
Πιὰ μάνα ἦταν αὐτὴ,
Καὶ πιδε πατέρας,
Ποῦ σ' ἔκαμαν νὰ βγῆς
σὲ φῶς ἡμέρας.
Τόσο πολὺ κακὸ
τόσο ψηγάδι,
Νὰ βρίσκεται ποτὲ
σ' ὄλον τὸν ἄδη!
Νὰ ἴδε, ἢ θεὰ ἰδῆ
τέρας κἀνένα
"Ὁ ἥλιος πουθενᾶ,
ὡσὰν κι' ἐσένα!
"Ὁχι, γιατί μ' ὀργῆ
ἢ ἴδια φύση,

Τὸ καλούπι σου εὐτὺς
τὸ ἔχει τζακίσει

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Αὐτὸς καὶ ἔχι ἄλλος,
Ὁ φαντασμένος,
Γιὰ προκομμένος,
Ἐλληνιστὴς μεγάλος·

Σιμᾶ στὸν Ελικῶνα
Σὰν κατοικοῦσε,
Χαμοδαββοῦσε
Ἀνίδρωτον ἀγῶνα

Στὴν πολυμάθειά του
Τὴ στιχοργία.
Μ' ἀδιαντροπία
Ἀρχίζει στὰ σωστά του

Τοὺς ἄλλους νὰ μιμείται·
Τὴ λύρα ἀδράζει,
Βαρεῖ, φωνάζει,
Καὶ ποιητὴς λογέται.

Τῆς ἀνοιξίς ἢ χάρι
Σὲ λουλουδάκια,
Σὲ χορταράκια,
Καὶ μὲ λαμπρὸ φεγγάρι,

Ἐκεῖ ποῦ εἶχε πλαγιασῆ
Νὰ ξαποστάσῃ,
Νὰ ἠσυχάσῃ,
Τοῦ εἶχε ἐνδοουσίασῃ

Τὸ γνωστικὸ κεφάλι,
Νὰ τραγουδήσῃ
Τὴν πλούσια φύσι
Τὰ ἀμίμητάτης κάλλι.

Ἡ Μοῦσες ξυπνημέναις
Στὴν ταραχὴ του,
Πολλὴ κραυγὴ του,
Πετιοῦνται ξαφνισμέναις,

Καὶ ἀπανωταῖς προβαίνουν,
Μὲν σὰν τὸν ἴδαν
Ἀκέριον Μίδαυ,
Γελᾶν, καὶ μεταμπαίνουν.

Ο ΜΑΤΖΟΥΚΑΣ

Η

Ο ΑΥΤΟΔΙΔΑΧΤΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ.

Σ' ἓνα μέρος σ' ἓναν τόπο
Μὲ πολὺ θαμάσιον τρόπο,
Μὲ ξαπόρεσι κοινῇ,
Καὶ σὲ διάστημα ἡμέρας,

Ἐγεννήθηκε ἓνα τέρας
Σπάνιο ἄλλο νὰ φανῆ.
Δίχως νὰ ᾿χη ὑποψία,
Ἄν εὐρίσκονταν βιβλία,
Ἐπιστήμαις καὶ σπουδῇ
Ὁ Ματζούκας ὄχ τὰ γίδια,
Ἐξημέροσε στὰ ἴδια.
Τοῦ Ἀσκληπιοῦ παιδί.
Ὅσοι ἀκοῦν αὐτό, διαμάζουν
Καὶ ἔχουν δίκιο νὰ φωνάζουν,
Πῶς διηγοῦμαι ὑπερβολῇ.
Λέω μονάτη τὴν ἀλήθεια·
Δέν προβάνω παραμύθια·
Μαρτυρᾶν σ' αὐτό πολλοί.
Ὅχ τῇ φύσει διδαγμένος,
Καὶ γιατρός τελειομένος
Στῆς μητρὸς του τὴν κοιλιᾶ
Κι' ὁ Ματζούκας ἀποράει.
Τὸ χωριό του τὸν τηράει
Γιὰ σοφίας τῇ φωλιᾶ.
Κι' ὄχι τέχναις φαρμακίας,
Καὶ μυστήρια τῆς χημείας,
Σὲ πολλοὺς κοινὰ κι' ἀπλά.
Μόνε ξέρει, τὸ βεπάνι,
Μές τὸ σῶμα, ὡς πόσα κάνει
Κακοσύναις, καὶ καλὰ.
Σκόρδο, πράσο, καὶ κρομμύδι,
Θεραπευτικὰ τὰ δίδει,
Ὅπου ἡ χρεία τὰ καλεῖ.

Καὶ μὲ μέθοδο δικήτου
Πασαέναν ἄστενῆ του
Προχειρότατα ὠφελεῖ·
Μήτε δελεῖ νὰ ἡξέυρη
Ν' ἀγωνίζεται νὰ εὕρη
Ἄρεταις στὰ ξενικά·
Τοῦ χωριοῦ οἱ κῆποι ὅλοι
Πατρικότου περιβόλι,
Ποῦ φυτρώνουν γιατρικὰ
Τὰ σταφύλια, τ' ἀγγουράκια,
Σῦκα, μῆλα, πεπονάκια
Ποῦ δροσίζουν τὸ λαίμω
Δίχως ἄνοσταις πικράδαις,
Γιατρικίσαις φαρμακάδαις,
Περετοῦν στὸ διορισμό.
Ὅλα αὐτὰ μὲ πλούσιο χέρι
Τὰ μοιράζει καλοκαίρι,
Σὰν πολὺ δροσιστικά,
Τὸ χειμῶνα ἔχει πάλι
Στὸ σοφότου τὸ κεφάλι
Ὅλα τὰ πυροτικά.
Ὅθεν ὅλους τοὺς γιατρεῦει.
Πᾶσα νόσο θεραπεύει,
Μὲ μιὰ χάρι χωριστῇ.
Κι' ὅποιον τοῦτος νὰ σηκόση,
Πιὸ ὁ χάρος νὰ σκοτόση,
Νοῦς νὰ μὴ τὸ φανταστῇ.
Μὲν ἢ ἄκρατου σοφία,
Κάθαρσι, φλεβοτομία,

Έχει για ἄρματα κοινά·
Καί μ' αὐτὰ πρωταρχινάει,
Κάθε πάθος κυνηγάει
Σταδερὸς παντοτινᾶ.
Τοῦ Ματζούκαμας τὴν πράξι.
Πιὸς εἶν' ἄξιος νὰ ξετάξῃ
Ἡ τὴν ἄλλη προκοπή!
Ὡς σὲ πῶν βαδμὸ καὶ στάσι,
Τῆς σοφίας ἔχει φτάσει,
Σφάλλει ὅποιος νὰ τὸ εἰπῇ.
Τὰ ρωτήματα δὲ δέλει·
Γιὰ σφυγμὸ μηδὲ τὸν μέλει·
Τέτια ὁ φίλος τὰ γελᾷ.
Σ' ἄλλο ὕψος μέγα πάνει·
Τῆ διάγνωσίτου κάνει
Μὲ ἀλλιότικα μιαλά.
Μὲ τῆ μυρουδιά καὶ μόνον,
Στοῦ ἀββώστου του τὸν πόνον
Τῆς κοιλίας τὸ περιττό,
Ἡ τὸ οὔρος, μὲ τῆ γέψη
Λιγοντὶ νὰ σημαδέψῃ,
Τοῦ εἶναι πάρα ἄρκετό.
Μὲ παρόμιαι γνώσις φῶτα,
Ἐστερνά για αὐτὸν καὶ πρῶτα,
Ἄκοπα θαματουργεῖ.
Τόσα κατορθώματά του,
Ἄχ τὰ πλιὸ καθήμερνά του,
Δὲ χωράει ἀκέρια γῆ.
Τὰ παχιά κορμιά ἀχαμναίνει,

Τ' ἀχαμνά σου τὰ παχαίνει,
Δίνει μάτια τῶν στραβῶν·
Τοὺς ψηλοὺς, εὐτύς χαμηλώνει,
Τοὺς κοντοὺς κι' αὐτοὺς ψηλώνει,
Βάνει γλῶσσα τῶν βουβῶν.
Στά μικρὰ τὰ πάδια ὅμως,
Τὸ νοητό του εἶναι τρόμος·
Κάθε νοῦς τὸν ἀπορεῖ.
Ἐνα σύμπτωμα ν' ἀκούσῃ,
Μὴ φοβᾶσαι νὰ προσκρούσῃ·
Μὲς τῆ ρίζα πάει βαρεῖ.
Πέες του, βήχῳ· πῆρες κρῦο·
Ἐνα κι' ἓνα κάνουν δύο·
Αἷμα, αἷμα παρευτῶ·
Καὶ τὴν κάδαρσιν ἀντάμα,
Νὰ ἰδῆς τῆς τέχνης διαῖμα,
Θιαῖμα τέχνης σάν κι' αὐτῆς!
Ἄνεμοβροντῶ ἀποκάτω·
Εἶναι κρῦο, καὶ μονάτο,
Αἷμα καὶ καρδαρτικὸ
Τῆς χολαῖς νὰ ἐλαττώσουν,
Τ' ἄντερά σου ν' ἀλαφρόσουν,
Ἄπ' αὐτὸ τ' ἀνεμικὸ.
Νιόσω κάψι στὸ κορμίου·
Πῆρες κρῦο, στή ζωή μου,
Καὶ τὸ πῆρες τὴν αὐγή·
Κάμε ἀρχὴ φλεβοτομήσου,
Καὶ κατόπι καρδαρῆσου·
Σοῦ περνάει, δὲν ἀργεῖ!

"Αμ τὰ τεχνικά του χέρια,
Γιὰ βεντούζαις, γιὰ μαχαίρια,
Ποῦ εἴμ' ἄξιος νὰ εἰπῶ!
Τὰ ἀφίνω· τί ἀπεικάζω,
Σὲ κεφάλι δὲν τὰ βγάζω.
"Ομως δυὸ δὲν τὰ σιωπῶ.
Τὸ πιστότου τὸ νιστέρι,
Ποῦ χυμάει σάν τὸ ξεφτέρι,
Καὶ βουτάει ὡς τὸ λαϊμό·
Καὶ τὸ μέγα του ἀγκλυστήρι,
"Οποῦ δὲν κρατάει χατίρι,
Καὶ ἀναβράει κατακλυσμὸ,
Εἶναι ἀμίμητα ἐργαλεῖα,
Καὶ σάν ταῦτα ἡ χειρουργία,
Σὲ κανένα της καιρὸ,
Σ' ὅσους ἔλαβε ὀπαδοὺς της,
Καὶ μεγάλους καὶ μικροὺς της,
Νὰ τὰ ἴδε, δὲ Σαββῶ.
Μόνε τέτιον προκομμένον
"Οχ τῆ φύσι προικισμένον,
Νὰ τὸν λέγουν μερικοὶ,
Πῶς εἶναι ἄδιος, κούφιος ὅλος,
Καὶ ψευτιάς μονάτης δόλος . . .
Πῶς οἱ ἄνθρωποι εἶναι κακοὶ!
Δὲν αὐτοὶ, ἕνας νὰ προφτάση
Στοὺς πενήντα, νὰ μὴ σκάση,
'Απ' ἐκεῖνους ποῦ τηράει,
Εἶναι ἀπόρεμα μεγάλο.
Μὲν αὐτὸ, ἐγὼ ἂν δὲν σφάλω,

Μὲς τὸ νοῦ μου δὲ χωράει
"Ο Ματζούκας τάχα φταίγει.
Τοῦ ἀβρώστου του ἄντα λέγει
Νὰ βουφήση αὐγὸ ψητὸ,
Καὶ ὁ ἀβρώστος πεδαίνει,
'Αφορμῆς παραχορταίνει
'Απ' αὐγὸ σφιχτᾶ βραστό;
"Αν τὸν ἄστενῆ διορίση,
Τὸ καδάρσιο νὰ στραγγίση,
Κι' ὁ ἐμπαδῆς, νὰ καταπιῇ
Μὴ μπορόντας, τὸ ἀφίνει,
Καὶ λαβαίνει κακοςύνη,
Πιὸς τοῦ εἶπε νὰ μὴ πιῇ!
"Αν ὁ τρίτος τοῦ παγαίνει,
'Επειδὴ καὶ δὲν προσμένει,
Νὰ τοῦ κάμη ὁ γιατρός,
"Οσα ἡ τέχνη ὑπαγορεύει,
'Ο Ματζούκας μας λαθεύει
"Η τοῦ φταίγει ὁ καιρὸς·
Μὲν αὐτὰ τῶν σύντεχνῶν του
Λόγια ἐνάντια στὸ σκοπόντου
Δὲν τὰ βάνει παντελῶς·
Καὶ εἶναι ἄνθρωπος μὲ γνῶσι
Νὰ δανείση καὶ καμπόση,
Καὶ ὄχι ὡς λέν αὐτοὶ, ζουρλός.
Σᾶς παρακινᾶω φίλοι,
Μὲ ἀληθοσύνης χεῖλι,
Κατηγορία ν' ἀφεθῇ·
Κι' ὅπου τύχη νὰ τὸν βρῆτε,

Πρόθυμα ὅλοι νὰ τὸν φτιῦτε,
Γιὰ νὰ μὴν ἀβασκαῶνῃ.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΓΙΑΤΡΩΝ.

Υἱὸς ὀλομονάκριβος,
γονέων εὐγενῶν,
Μ' ἀββῶστιας πέφτει βάσανο
παραδαρμὸ δεινόν·
Εὐθύς Γιατροὺς δὲν ἄργησαν
τοὺς πλιὸ ὀνομαστούς,
Νὰ προσκαλέσουν τέσσαρους
τῆς χώρας θαυμαστούς.
Πλακίωνουν οἱ Ἐξοχώτατοι
μὲ ἄκρα σιωπή.
Ἐμβαίνουν ὅλοι κάθονται,
βαρεῖς καὶ σκυθρωποί·
Κατὰ σειρά ὑστερώτερα,
κυττάζουν τὸ σφυγμό·
Τοῦ ψηλαφοῦν τὴ γλώσσα του,
μὲ μέγα στοχασμό.
Ῥωτᾶν διὰ συμπτώματα
μικρὰ καὶ δυνατὰ·
Ξετάζουν τῆς ἀσθενείας
καὶ ὥραις, καὶ λεπτά.
Κιαπὲ ἀρχηγῶν σοφώτατα,
τὰ πάντα νὰ ξηγοῦν,
Αἰτιατὰ καὶ αἷτια,

νὰ φυσιολογοῦν.
Σὰν ἀποσυνομιλήσαν
γιὰ ὥρα ἀρκετὴ,
Καθένας στήν ἀράδα του
λοιπὸν, γνωμοδοτεῖ.
Καὶ πρῶτος, λέει ὁ νιότερος,
Τοῦ στήθους πλησμονή·
Ἐπὶ πληθῶραν αἵματος,
θεωρῶ τὸν ἀσθενῆ.
Καὶ ὅλα τὰ συμπτώματα,
κι' οἱ χτύποι τοῦ σφυγμοῦ
Μᾶς δείχνουν τέλια φλόγωσι
ἀνώτατου βαδμοῦ.
Φλεβοτομία ἀφθονη,
ἐδὼ μᾶς ὠφελεῖ
Νὰ γένη, Ἐξοχώτατοι,
χωρὶς ἀναβολή·
Εἶπε· καὶ ἐξεδηγάρωσε
νιστέρι κοφτερό,
Καὶ ἀναμένει ἔτοιμος
τῆς ἄδειας τὸν καιρό.
Συμπάδιο, εἶπε ὁ δεύτερος·
Δὲν εἶν' φλογιστικὸ
Τὸ πάθος, Ἐξοχώτατοι,
ἀλλὰ χολερικόν.
Τὰ συχναναγουλιάσματα,
ἢ δίψα ἢ πολλή,
Μᾶς ἀποδείχνουν ἄσφαλτα,
χωλῆς ὑπερβολή·

Διορίζω, Ἐξοχώτατοι,
λοιπὸν ἐμετικὸν,
Στὰ πάσῃ τὰ παρόμοια
τὸ μόνο ἰατρικόν.
Ποτήρι φέρτε, φώναξε,
Καὶ κάμποσο νερό.
Ἄνάγκη νὰ μὴ χάσωμε
Σὲ λόγια τὸν καιρὸ.
Καὶ εὐδὺς ἀπὸ τὸν κόρφο του
Κι' ἀπὸ μικρὸ κουτί,
Μιὰ σκόνη ἀνακάττει
Σὲ δόσι ἀρκετὴ.
Ὁ τρίτος, τὴν συγχώρει,
τοὺς λέγει, σᾶς ζητῶ,
Ἄν καὶ στοὺς δύο ἐνάντια
τολμῶ γνωμοδοτῶ.
Τὸ πάθος τοῦ ἀββώστου μας
Δὲν εἶν' φλογιστικόν,
Δὲν εἶναι, Ἐξοχώτατοι,
μηδὲ χολερικόν.
Ἡ γλῶσσα τόσο ἄπαστρη,
φωνάζει, καθαρᾶ
Πῶς μόνον εἰς τὰ ἄντερα
φωλιάζει φανερά.
Ἡ ὕλαις ἐσωρευθῆκαν,
καθόλου στήν κοιλιά.
Αὐταῖς νὰ καθαρίσωμε,
νὰ κάμωμαι δουλιὰ.
Καθαρικὸ χρειάζεται,

κι' ὀλίγο δυνατὸ·
Ἐγὼ τὰ καταπότια
στὴ χούφτα τὰ κρατῶ.
Καλὰ, καλὰ καὶ τίμια
αὐτὰ τὰ ἰατρικὰ,
Ἄλλ' ὄχι, Ἐξοχώτατοι,
καὶ θαραποτικὰ,
Τοὺς λέγει ὁ πλιὸ γέροντας,
Μὲ σχῆμα σοβαρὸ·
Καὶ πρέπει νὰ ξετάξωμε
τοῦ χρόνου τὸν καιρὸ.
Ὅπόσους φλεβοτόμησα
τὴ φετινὴ χρονιά,
Τοὺς ἴδα, Ἐξοχώτατοι,
νὰ σβύσουν καπανιᾶ.
Κανείς δὲν ὠφελήθηκε
ἀπὸ ξερατικόν·
Καὶ πάντοτε μετάνισα
διὰ τὸ καθαρτικόν·
Λοιπὸν τὸ πάθος, βλέπετε,
μᾶς μένει σκοτινόν.
Κι' ἀπόσα ἐπροβάλλθησαν,
δὲν εἶναι πιθανόν
Νὰ λάβῃ κἄνα ὠφελος
ὁ νέος ἀσθενής.
Καὶ ἴσως ἐσυμπέρανε,
μοῦ φαίνεται, κἀνεὶς,
Μὲ πλέον βεβαιώτητα
καὶ λόγον καθαρὸν,

Ἄνίσως τὸ ἀπόδιδε
τῶν μοναχῶν νευρῶν.
Δὲ αὐτὸ νομίζω ἄφευκτα,
τὰ ἐρεδιστικά·
Καὶ νὰ ποῦ ἔχω πρόχειρα
τὰ ἐπιδετικά·
Σ' αὐτὰ σηκώσῃ ἄπειρη,
Λογοτριβὴ σφοδρῆ,
Καῖνας δικαίονεται,
τὸν ἄλλον ἀναιρεῖ,
Καῖεις διῦσχυρίζεται
Καὶ ἰσχυρογνωμάει,
· · · · ·
· · · · ·
Ὁ ἄβρωστος κοιτάζοντας
νιστέρια, γιατρικά
Καὶ ἀκούοντας τὰ λόγιατους
πολύ προσεκτικᾶ.
Ἐλπίζοντας, φοβούμενος,
σὲ ταραχὴ πολλή,
Κι' ἀγῶνα μβῆκεν ἄσωστο,
ὁποῦ τὸν ὠφελεῖ.
Διατὶ ἡ ἀγανάκτησι
τοῦ προξενάει μ' ὀρμή,
Πολὺν καὶ πλούσιον ἴδρωτα
ἀπ' ὅλο τὸ κορμί.
Ν' ἀλλάξῃ ὁ νιὸς ἐγύρεψε,
καὶ νὰ λεφτερωθῇ,
Ἦχ τῶν Γιατρῶν τὴν σύγχυσι

γιά νὰ ἀποκοιμηθῇ.
Καὶ ἔτσι οἱ Ἐξοχώτατοι
πλιὸ δὲν χασομερῶν,
Φιλονικῶντας ἄκοπα
ἐκεῖδε ἀναχωρῶν.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

ΤΗΓΑΝΙΤΑΙΣ ΤΟΥ ΤΑΛΙΑΠΕΡΑ.

Ἄναχωρᾶτε φιλοσοφία,
Καὶ λογομέτρα πολιτικῆ!
Μακριὰ φευγᾶτε ἡγεμονία,
Καὶ πᾶσα τάξι εὐγενικῆ!
Ἐλάτε ἀγάπη, σωστὴ φιλία,
Ἄπλῃ καὶ ἴσια, καλὴ καρδιά,
Χαρὰ καὶ γέλια κι' ἰσοτιμία,
Στὴ συντροφία μας τούτ' τὴ βραδιά.
Φιλοδοξία καὶ φιλαυτία
Δὲν ἔχουν τόπο, ποῦ νὰ σταθοῦν·
Υπερηφάνια καὶ φαντασία,
Ἐδῶ ἀπόψε νὰ μὴ βρεθοῦν.
Γερά τὰ δόντια, καλὸ στομάχι,
Καὶ καταπιόνα μακρῶν πλατῶ,
Ἄπὸ τοὺς φίλους καῖνας νᾶχη,
Κι' ὄρεξιν ὅλοι καὶ δυνατῆ.
Ἐδῶ δὲν εἶναι λογομαχίαις
Γιὰ Νόμους τάχα, καὶ διαταγαῖς·

Τιμαῖς δὲν εἶναι γιὰ προεδρίας,
Μεγαλοσύναις καὶ προσταγαῖς.
Γιομάτο στόμα, δοντιῶν φροντίδα,
Συχνὸ κατάπιμα ἠδονικὸ.
Οὐσία, γέφυς, κοιλιὰς ἐλπίδα,
Καὶ συχορούφημα, πιετὸ γλυκὸ.
Ἐλάτε φίλοι, συμαζωχθῆτε,
Στὸ τοιμασμένο τοῦτο σκαμνί,
Ἀπλώστε χέρι καὶ μὴν ἀργῆτε,
Στῶν τηγανίτων τὴν ἠδονή.
ᾠ! τηγανίταις καλοφκιασμέναις,
ᾠ! τηγανίταις μὲ τὸ σωρὸ·
Ζαχαρωμέναις καὶ μελωμέναις,
Καὶ μὲ σουσάμι τ' ἀσπροδερό.
ᾠ! τηγανίταις, ὦ! νοστιμάδα.
ᾠ! νοικοκύρης. ὦ συνοδιά!
ᾠ! εὐχαρίστησι. ὦ! τί γλυκάδα.
ᾠ! χαροκόπα, καλὴ βραδιά.
Νὰ ζήσης φίλε, κύρ Ταλιαπιέρα.
Εὐτυχισμένος καιρὸν πολὺ·
Καὶ πᾶσα νύχτα, καὶ πᾶσα ἡμέρα
ᾠ! τὴ ζωὴ σου νὰ εἶναι καλή.
Ἀφήτε, φίλοι, τὴ χασομέρια,
Ἀνοῖξετε στόμα, κι' ἀπλώστε χέρια·
Ἀπλώστε πᾶρτε, κιὰπὲ βουτᾶτε
Στὸ μέλι μέσα προμοῦ νὰ φᾶτε,
Παιδί μου, κέρνα τὸ ποτηράκι,
Μὴ τὸ γιομίζης ἀπὸ λιγάκι.
Δὲν εἶν' τοῦ κράσου αὐτὸ τὸ αἶμα,

Πολὺ νὰ πιοῦμε· μόν' εἶν' τὸ πνέμα.
Κέρν' ἀπὸ λίγο, γιὰ ὄρεξι μας,
Καὶ νὰ βοηθήσῃ τὴν χωνεψί μας.
Μασᾶτ' ὡς τόσο, καὶ καταπιέτε,
Τὸ ποτηράκι ἀδειάστε, πιέτε.
Κιὰπὲ κατόπι σὰν ἀποφᾶτε,
ᾠσο θελήστε φυσιολογᾶτε.
ᾠ! Ἴπποκράτης, δὲν ἔχει τώρα
Σταῖς τηγανίταις, καδῶλου χώρα.
Γιὰ τηγανίταις αὐτὸς δὲν λέγει.
Κι' ἀνίσως εἶπε, πῶς τοῦ τὸ στρέγει;
ᾠ! εἶπε, βλάβουν, μὲ συμπαῶσαι·
Γιατὶ ἀπὸ τούταις δὲν ἔχει φάει.
Γιὰ φᾶτε φίλοι, καὶ μὴν τραβιέστε,
Πῶς δὲν χωνέψτε, μὴν συλλογέστε.
ᾠ! Ἄλεθει ὁ μῆλος; εἴξτου νὰ ἀλέσῃ
Κριδάρι, στάρι, ὅ,τι μπορέσῃ.
Μὸν ἄντα τρῶτε, νὰ φυλαχτήτε,
Νὰ μὴ γελᾶτε, νὰ μὴ πνιγῆτε.
Κι' ἀγαλιγάλι, μὴ λαυμαργᾶτε,
ᾠ! Εἰσεῖς ποῦ εἶστε θελὰ ταῖς φᾶτε.
Μὴ ἔτζι ἀφύσικα, καὶ ὅλοι ἀντάμα,
Σὰν τ' ἄγρια ζῆνια στὸ ψόφιο πρᾶμμα.
Μὲ τάξι πᾶρτε, μὲ τὴν ἀράδα
Γιὰ νὰ πεικάστε καὶ νοστιμάδα.
Δὲν εἶναι ἔτζι, κύρ Ταλιαπιέρα,
ᾠ! ἢ λέγω τάχα τὴ νύχτα ἡμέρα;
ᾠ! ἀνίσως, φίλε, θαρβῆς πῶς σφάλλω,
ᾠ! Εγὼ τζοπαίνω, δὲν κρένω ἄλλο.

Κι' ὁ Παπαγιάνης αὐτὴν τὴν κρίσι,
Σὰν Ἱερέας ἄς μᾶς χωρίσῃ.
Πῶς λὲς Ζαγόρι, ὅπου γνωρίζεις,
Καλὰ σὲ ταῦτα, νὰ 'ποφασίζῃς;

Γιὰ τὸ τραπέζι, γιὰ τὸ ποτήρι,
Ποτὲ δὲν κάνεις τινὸς χατήρι.
Κι' αὐτὸ σὰ 'δέλεις νὰ τὸ διαλέξῃ
'Αφίνω πάλε τὸν κύρ 'Αλέξη.
Ποῦ ἀλήθεια τρώγει καὶ κοκκινίζει,
Μόνε σὲ τέτοια τὴ γλῶσσα ὀρίζει.
Κι' ἔχω μαρτύρους νὰ τὸ βεβιώσουν,
Καὶ τὴν ἀλήθεια νὰ μὴ προδώσουν.
'Ἐχω κύρ Σπίρο τὸν Ἀλαμάνο,
'Οποῦ μετάνοια βαδῖα τοῦ κάνω.
Τὸν Μπικιαρούλη, ποῦ συχνοπίνει,
Τὸν Νικολάκη ποῦ καταπίνει.
Κι' ὁ Μπροῦτζος σ' τούτους κι' ὁ Οἰκονομάτης
Γραμματισμένους ἀνοιχτομάτης,
'Αφ' οὔ καὶ δώκουν τὴ μαρτυρία,
Δὲν εἶναι ἄλλη ἀντιλογία.
Στὴν ὑγιά τοῦ νοικοκύρη,
Φίλοι, ἀδειᾶστε τὸ ποτήρι.
Κι' εὐχηθῆτετον νὰ ζῆ,
Μὲ τοὺς φίλους του μαζή.

ΕΥΛΟ-ΓΑΤΑ.

"Ακουσε καὶ νὰ 'πορήσῃς,
Κι' ἂν εἶσ' ἄξιος νὰ μὲ λύσῃς.
"Ἡξευρέ με τέτλιας φύσης,
Ποῦ κ' εἰς δυὸ νὰ μὲ χωρίσῃς,
Δὲν 'μπορεῖς νὰ μ' ἀφανίσῃς,
Καὶ τὸ πρῶτό μου δ' ἀρχίσῃς
'Ὡς φυτὸ νὰ τὸ μετρήσῃς,
Καὶ στὸ δέφτερό μ' ἐπίσῃς,
Τὴ ζωὴ δ' ἀ συμφωνήσῃς.
'Ἄλλ' ἀνίσως καὶ δελήσῃς,
"Ὅλο τάχα νὰ μ' ἀφήσῃς,
'Αψυχο δ' ἀ δειωρήσῃς,
'Οποῦ μέσα δ' ἀ παντήσῃς
Ζῶα ἔμφυχα ἐκ φύσης.

ΧΑΡΑ-ΜΑΤΙΑ.

Τὸ πρῶτο μ' ὅποιος ἔχει,
Τὴ λύπη δὲν κατέχει,
Γιατὶ τὴν κυνηγᾷ.
Κι' ἀπὸ τὸ δεύτερό μου,
Πάντοτε τὸ σκοπὸ μου
'Ὁ ἔξυπνος νογᾷ.
'Ακέριαν ἂν δελήσῃς,
Διὰ νὰ μὲ γνωρίσῃς
Μ' εὐρίσκεις καὶ συχνά,

Ἀκίνητη ἡσυχάζω,
Κι' ὄσαν νὰ σέ κυττάζω,
Χάσκω παντοτινῶ.

ΠΡΑΣΣΟ.

Ἄκληρος πάντα μέ φορεῖ,
Ὅταν ἀκέφαλο μ' εὐρῆ.
Ἄλλ' ἂν ἀκέραιο μέ ᾤωρῆ,
Μόνον ᾤροφή δ'ὰ μέ χαρῆ.

ΚΟΡΗ-ΟΡΗ.

„Ὅπότεν εἶμαι μοναχή,
Ἐχω καὶ λόγο καὶ ψυχῆ,
Κι' ἂν στερηθῶ τὴν κεφαλή,
Γένομαι τότε πολλαπλῆ.
Πολλαῖς κορφαῖς ὑψόνω,
Ἄμέτρως μεγαλόνω.
Ὅλη τῆ γῆ καταπατῶ,
Ὅποῦ κι' αὐτὴ καὶ ᾿γω βαστῶ.
Μιὰ εἶναι ἡ ζωὴ μας,
Καθὼς καὶ ἡ ἀρχὴ μας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ. (α)

Πολλοὶ τῶν νεωτέρων λογίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπίσημοὶ ἄνδρες κατὰ τὴν παιδείαν, ἐνῶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καθ' ἑαυτὴν βελτιοῦται πλησιάζουσα πρὸς τὴν ἀρχαίαν, ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες μεταχειρίζονται ξενισμοὺς καὶ κυρίως γαλλισμοὺς, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ σολοικισμοὺς.

Ἴσως ἡ τῶν ξενισμῶν παραδοχὴ ἀποδεικνύει τὴν γνησιότητα ἡμῶν ὡς ἀπογόνων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων· διότι, ὡς οἱ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν παρεισφρήσαντες μακεδονισμοὶ ἐμόρφωσαν τὴν ἀλεξανδρινὴν διάλεκτον· ὡς οἱ ἄσιανοὶ ἰδιω-

(α) Τῷ Κ. Μ. Π. Βρετῶ.

Ἄξιότιμε Κύριε!

Εἰ καὶ ἀρχίζω ἄνευ εἰσαγωγῆς, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴ ἐπαναλάβω τὸ χιλιάκις ἤδη ἀκουσθὲν, ὅτι δηλαδὴ τὸ ὑμέτερον ἡμερολόγιον εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξιον καὶ κατέχει τὰ πρωτεῖα μεταξὺ τῶν ἡμερολογίων πάντων τῶν ἐθνῶν.

Βλέπων, ὅτι διὰ τῆς βίβλου ὑμῶν ἐκδίδονται οὐ μόνον εὐχάριστα ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ ὠφέλιμον, καὶ ἀναγνούς ἐν αὐτῇ διατριβάς ἀξιολόγους περὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐτόλμησα καὶ ἐγὼ νὰ συνδέσω τὸ ὅποιον εὐρίσκετε συνδεμάτιον. Τοῦτο δ' ἐποίησα ὅχι φανταζόμενος ἐμαυτὸν ἐφάμιλλον πρὸς τοὺς γράψαντας ἐκεῖνα, ἀλλ' ἐλπίζων, ὅτι δύναται ἴσως καὶ ἐκ τούτων νὰ προκύψῃ ὠφέλειά τις. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἀναγνώσατε τὸ πεμπόμενον, καὶ, ἂν τύχῃ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως, δημοσιεύσατε αὐτὸ διὰ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμερολογίου.

Δέξασθε, κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου μου ὑπολήψεως.

Ἐκ Ῥοστοβίου, 1867.

Ἀλέξανδρος Κατακουζηνός.

τισμοί, ἀναμειγμένοι μετὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐμόρφωσαν τὴν γλῶσσαν τῶν ἑλληνιστῶν· καὶ ὡς οἱ βαβαρισμοὶ τῶν ἔθνων τῆς Δύσεως καὶ τοῦ Βορῆα ἀνέδειξαν τὴν γλῶσσαν τῶν βυζαντινῶν συγγραφέων, οὕτω καὶ οἱ σημερινοὶ ἡμῶν λόγιοι, ἢ μεταβάντες εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, καὶ κυρίως εἰς τὴν Γαλλίαν, ἢ μόνον σπουδάσαντες ξένην γλῶσσαν, εἰσάγουσιν, ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες, βαρβαρισμοὺς καὶ κυρίως γαλλισμοὺς.

Καὶ τοῦτο μὲν ἴσως οὕτως ἔχει· ἐγὼ δὲ θεωρῶ τὸ πρᾶγμα μίαν σπουδαῖον, καὶ, ἀκούων τὰ ξένα ταῦτα καὶ παράμουςα, ἀναμειγνύμενα μετὰ τῆς παλαιᾶς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐκάστοτε αἰσθάνομαι δυσάρεστόν τι εἰς τὰ ἀκουστικά μου ὄργανα, ὡς ὅταν ἀκούσω μουσικὴν παραφωνίαν.

Ἐλπίζων, ὅτι διὰ τῆς παρατηρήσεώς μου δύναται ἴσως οἱ διαφθείροντες τὴν γλῶσσαν ἡμῶν νὰ γείνωσι προσεκτικοὶ καὶ νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ κακὸν, ἐκδέτο ἐνταῦθα τινὰ τῶν περιῶν ὁ λόγος, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν ἀπαντῶνται εἰς τὰ νέα συγγράμματα, ἄλλα δὲ, κατ' εὐτυχίαν, μόνον εἰς τὴν ὁμιλίαν.

1.

Φράσεις κατὰ λέξιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετνηγεμέναι, ἐν αἷς γίνεται χρῆσις τῆς παρὰ.

1. Δὲν ἔγραψε παρὰ ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πατρίδος. — 2. Δὲν καταγίνεται παρὰ εἰς τὸ ἐμπόριον. — 3. Δὲν ἀπαντᾶται παρὰ σπανίως. — 4. Ἡ ἀηδὼν δὲν θαυμάζεται παρὰ διὰ τὴν φωνὴν τῆς. — 5. Δὲν ἐτύπωσε παρὰ 300 ἀντίτυπα. — 6. Δὲν ἦτο παρὰ ὑποπλοίαρχος. — 7. Δὲν ἐπέστρεψε παρὰ μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ φρουρίου. — 8. Δὲν ἔφθασε παρὰ δύο ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. — 9. Δὲν πετᾶ

παρὰ τὴν νύκτα. — 10. Δὲν τρώγει παρὰ κρέας. — 11. Δὲν βλέπει τὸν ἥλιον παρὰ τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας. — 12. Δὲν ἔκαμε παρὰ ἀτελεῖς σπουδάς. — 13. Δὲν ἔκαμα παρὰ τὸ χρέος μου. — 14. Δὲν ἔκαμα παρὰ νὰ τὸ βρέξω. — 15. Ὁ Νῶε δὲν εἶχε παρὰ τρεῖς υἱούς. — 16. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ τὸν παρακαλέσης. — 17. Δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ τὸν θαυμάζη. — 18. Δὲν ὁμίλησε παρὰ ὀλίγα. — 19. Δὲν ἔχω παρὰ νὰ σπουδάσω τὴν στενογραφίαν. — 20. Δὲν ἔχει παρὰ τὸ αἰσθημα τῆς ἐκδικήσεως. — 21. Δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ ὑπακούσῃ. — 22. Δὲν ἦτο νεώτερος παρὰ κατὰ δύο ἔτη. — 23. Δὲν τὸν ὑπερέβαινε παρὰ κατὰ μίαν σπιθαμὴν.

Τινὲς τῶν λογίων τὴν παρὰ μετέβαλον εἰς εἰ μὴ· ἄλλοι δὲ εἰς ἢ, καὶ τότε δὲ τὸ πρᾶγμα κατήντησεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀηδίαν.

Διὰ νὰ ἐκφράσωμεν τὰ προεκτεθέντα παραδείγματα ἑλληνιστὶ ἀρκεῖ νὰ προσέξωμεν πῶς ὁμιλοῦσιν οἱ μὴ γινώσκοντες γαλλικά, καὶ ἐπομένως ὁμιλοῦντες καὶ σκεπτόμενοι ἑλληνιστὶ. Δοκιμάσωμεν δὲ νὰ μεταποιήσωμεν ἐπὶ τὸ ὅρῳ τὰ παραδείγματα ταῦτα, τὸ ὁποῖον γίνεται διαφόρως κατὰ τὴν περίστασιν.

1. Ἐγραψε μόνον ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πατρίδος. — 2. Εἰς οὐδὲν ἄλλο καταγίνεται ἢ εἰς τὸ ἐμπόριον· ἢ, Μόνη ἀσχολία του εἶναι τὸ ἐμπόριον. — 3. Ἀπαντᾶται σπανίως. — 4. Ἡ ἀηδὼν θαυμάζεται μόνον διὰ τὴν φωνὴν τῆς. — 5. Ἐτύπωσε μόνον 300 ἀντίτυπα. — 6. Ἦτο μόνον ὑποπλοίαρχος· ἢ, Ἦτον ἀπλοῦς ὑποπλοίαρχος. — 7. Δὲν ἐπέστρεψε πρότερον ἢ μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ φρουρίου. — 8. Ἐφθασε δύο ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. — 9. Πετᾶ μόνον τὴν νύκτα. — 10. Οὐδὲν ἄλλο τρώγει ἐκτὸς κρέατος· ἢ,

Τρώγει μόνον κρέας. — 11. Βλέπει τὸν ἥλιον μόνον τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας. — 12. Ἄτελῶς ἐσπούδασεν ἢ, Ἐποίησεν ἀτελεῖς σπουδάς. — 13. Ἐκαμα τὸ χρέος μου ἢ, Ἐκαμα μόνον τὸ χρέος μου ἢ, Δὲν ἔκαμα ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον τὸ χρέος μου. — 14. Τὸ ἔβρεξα μόνον. — 15. Ὁ Νῶε εἶχε μόνον τρεῖς υἱούς. — 16. Παρακάλεσέ τον μόνον ἢ, Ἀρκεῖ νὰ τὸν παρακαλέσης. — 17. Πρέπει νὰ τὸν ἰδῶμαι. — 18. Ὡμίλησεν ὀλίγα μόνον. — 19. Ἀρκεῖ νὰ σπουδάσω τὴν στενογραφίαν. — 20. Ἐχει μόνον τὸ αἶσθημα τῆς ἐκδικήσεως. — 21. Πρέπει νὰ ὑπακούσῃ. — 22. Ἦτο κατὰ δύο μόνον ἔτη νεώτερος. — 23. Τὸν ὑπερέβαινε μόνον κατὰ μίαν σπιθαμήν.

2.

Ὡς δευτέρου βαρβαρισμοῦ παραδείγματα ληφθήτωσαν τὰ ἐξῆς·
 Τὸν κῆπον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἐκεῖνον τοῦ δασοφύλακος.
 Τὰ ἐνδύματα τοῦ μαγείρου καὶ ἐκεῖνα τοῦ ὑπηρέτου.
 Ἡ παροῦσα ἐκδοσις διαφέρει ἐπαισιωχτῶς ἐκείνης τοῦ 1846.
 Ἐνταῦθα αἱ ἀντωνυμίαι ἐκεῖνον, ἐκεῖνα, ἐκείνης, ἀποτελοῦσι τὸν βαρβαρισμόν· πρέπει δὲ νὰ λέγωμεν· Τὸν κῆπον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τὸν τοῦ δασοφύλακος, καὶ οὕτω καθεξῆς.

3.

Τινὲς τῶν σημερινῶν λογίων τὰ ὀνόματα πλοίων, τυπογραφείων, ἐφημερίδων κτλ. θέτουσι κατ' ὀνομαστικὴν, καὶ ὅταν ἢ σύνταξις ἀπαιτῆ ἄλλην πτῶσιν· οὕτω λέγουσιν.
 Ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ὁ Μαξιμιλιανός. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου ἡ Μνημοσύνη. — Πρὸς τὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἀνεξάρτητος.
 Ἐὰν ὅμως οἱ λόγοι οὗτοι ἀκούσωσιν τινα λέγοντα· „Ὁ

πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν του ὁ Ἰωάννης” βεβαίως θέλουσι παρατηρήσει, ὅτι ἡ φράσις ἀντιβαίνει εἰς τοὺς γραμματικoὺς κανόνας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ λέγωμεν· „Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν του τὸν Ἰωάννην.”

Ὁ Πλούταρχος ὁμιλῶν περὶ Ἀριστείδου ἔγραψεν· „Ὅθεν ἀνὴρ δημοτικὸς ἐκτίησάτο τὴν βασιλικωτάτην καὶ θειοτάτην προσηγορίαν τὸν Δίκαιον” καὶ ὅχι „ὁ Δίκαιος”.

4.

Ἄλλος γαλλισμὸς εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ βήματος εὐρίσκω εἰς τὰς ἀκολουθίας καὶ παρομοίας φράσεις.

Πῶς εὐρίσκετε τὴν πόλιν μας; Πῶς εὐρίσκετε τὸ φαγητὸν τοῦτο; Πῶς εὐρίσκετε τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν;

Οἱ καλῶς ὁμιλοῦντες πρέπει νὰ λέγωσι· πῶς σᾶς ἀρέσκει, ἢ, πῶς σᾶς φαίνεται ἡ πόλις, καὶ οὕτω καθεξῆς.

5.

Γαλλισμὸς ἀπηχῆς καὶ δυσάρεστος εἶναι τὸ νὰ θέτῃ τις εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀδιαφόρως τὸ βῆμα κατόπιν τοῦ ὑποκειμένου. π. χ. Ὁ πατὴρ σου ἔφθασεν; ὁ Γεώργιος εἶναι πλούσιος; Λέγω ἀδιαφόρως, διότι διαφέρει νὰ ἐρωτηθῆ τις· Ὁ πατὴρ σου ἔφθασεν; ἢ, ἔφθασεν ὁ πατὴρ σου; Καὶ ὁ Γεώργιος εἶναι πλούσιος; ἢ, εἶναι πλούσιος ὁ Γεώργιος; Τὸ νὰ θέτωμεν δὲ πάντοτε τὸ ὑποκείμενον ἐμπρὸς εἶναι κατ' ἡμᾶς γλωσσικὸν ἀμάρτημα, σύνηδες δὲ εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν.

6.

Ἀξιοκατάκριτος εἶναι ὁ ζῆλος τινῶν θελότων νὰ εισάξωσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν προφορὰν καὶ γραφὴν τὰ ξένα γράμ-

ματα Β. D. G. Τοῦτο ἀπαντᾶται κυρίως εἰς κύριά τινα ὀνόματα. Ὡς παραδείγματα ληφθήτωσαν τὰ ἐξῆς· Οἱ ξένοι, μεταφέροντες εἰς τὴν ἑαυτῶν γλῶσσαν τὰ ὀνόματα Βαΐλλας, Δάρας, Γούρας, προφέρουσι τὰ ἀρχικὰ αὐτῶν γράμματα, ὡς ἀπαιτοῦσι τὰ τρία ἀντιστοιχοῦντα γράμματα τῆς ἑαυτῶν γλώσσης. Ἀκούοντες τοῦτο οἱ πιθικίζοντες Ἕλληνας, ὅχι μόνον τὴν προφορὰν ἔσπευσαν νὰ μιμηθῶσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γραφὴν ἐπενόησαν νέον τι, ἀναπληρώσαντες τὰ Β. Δ. Γ. διὰ τῶν Μπ. Ντ. Γκ., καὶ γράψαντες Μπαΐλλας, Ντάρας, Γκούρας. Τοῦτο δ' ἐποίησαν οὐχὶ μόνον εἰς ἑλληνικὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένα ὀνόματα, ὅσα ἔχουσι τὰ φηθέντα γράμματα, ὡς π. χ. εἰς τὰς λέξεις Μπαλκὶν ἀντὶ Βαλκὶν, Γκιλφὸρδ ἀντὶ Γιλφὸρδ, κτλ. Ἐπρεπε δὲ κατ' ἀναλογίαν νὰ γράφωσι καὶ νὰ προφέρωσι καὶ Μπάρμπαρας ἀντὶ βάρβαρος, καὶ γκαλλικὸς ἀντὶ γαλλικὸς· ἀλλ', ὡς προσέφηται, τὸ κακὸν κατέλαβε κύριά τινα ὀνόματα.

7.

Παράδοξος εἶναι ἡ χρῆσις αὐτοενεργητικῶν τινων ἀποθετικῶν φημάτων εἰς σημασίαν ἐνεργητικὴν. Παραδείγματα ληφθήτωσαν τὰ ἐξῆς·

Ὁ βασιλεὺς εἰσελθὼν ὑπεδέχθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ βασιλεὺς δὲν ὑπεδέχθη, ἀλλ' ὁ λαὸς ὑπεδέχθη τὸν βασιλέα· καὶ ἐπειδὴ τὸ φῆμα σημαίνει ἐνεργεῖαν, πρέπει, διὰ νὰ φανερώσωμεν πάθος, νὰ τρέψωμεν τὴν φράσιν ὡς ἀκολουθῶς περιπτου· Ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν ὑποδοχὴν ἢ ὑποδεξίωσιν ἐνθουσιώδη.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μεταχειρίζεται τὸ ὄργανον. Ὅχι τὸ ὄργανον μεταχειρίζεται, ἀλλ' ὁ τεχνίτης μεταχειρίζεται

τὸ ὄργανον· πρέπει λοιπὸν νὰ λέγωμεν· χρησιμεύει, εἶναι εἰς χρῆσιν τὸ ὄργανον. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ φράσις· Οἱ τρόποι οἱ μεταχειριζόμενοι πρὸς γνώρισιν τῆς διαφορᾶς τῶν ὄρων εἶναι τὰ λεγόμενα ὄροφυλάκια. (Γεωγραφία Κοκκῶνη 38). Ἐνταῦθα ἐκτὸς τοῦ μεταχειριζόμενοι εὕρισκει ὁ ἀκριβῆς παρατηρητῆς καὶ ἄλλα ψόγου ἄξια·

Τὸ εἶδωλον ἐκεῖνο σέβεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Τὸ εἶδωλον δὲν σέβεται, ἤγουν δὲν ἐνεργεῖ, ἀλλ' ὁ λαὸς σέβεται αὐτό· πρέπει λοιπὸν νὰ λέγωμεν· Τὸ εἶδωλον εἶναι σεβαστὸν εἰς τὸν λαόν, ἢ, χαίρει τὸ σέβας τοῦ λαοῦ, ἢ, ὁ λαὸς σέβεται τὸ εἶδωλον.

Βεβαίως τὰ πλεῖστα τῶν φημάτων τούτων εἶχον καὶ τύπον ἐνεργητικόν, ὡς τὸ μεταχειρίζω, σέβω κτλ. καὶ εἰς τοῦτο ἴσως βασίζονται οἱ μεταχειριζόμενοι αὐτὰ ὡς παθητικά· ἀλλ' ὁ ἐνεργητικὸς ἐκεῖνος τύπος εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν εἶναι ἄχρηστος καὶ ἄγνωστος, ὁ δὲ παθητικὸς ἔλαβε καὶ ἔχει σημασίαν μόνον ἐνεργητικὴν.

Ἡ χρῆσις τῶν ἐνταῦθα ἐκτιθεμένων εἶναι καθαρὸς γερμανισμὸς· καὶ τὸ μὲν ὑπεδέχθη κατὰ τοὺς γερμανίζοντας τούτους ἀναλογεῖ πρὸς τὸ wurde empfangen, τὸ δὲ μεταχειρίζεται πρὸς τὸ wird gebraucht, τὸ δὲ σέβεται πρὸς τὸ wird verehrt. Ἀλλὰ παρατηρητέον, ὅτι ἡ γερμανικὴ γλῶσσα ἔχει τῶν φημάτων τούτων καὶ τὸν ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν τύπον καὶ τὴν ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν σημασίαν.

8.

Ἐπὶ τῆς παρακμῆς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐλησημονήθη βαδμηδὸν ἢ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος, αὕτη, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ αὐτὸς, αὐτή. Ἡ αὐτὸς καὶ

αὐτὴ λοιπὸν ἦτον εἰς χρῆσιν καὶ ὡς δεικτικὴ καὶ ὡς αναφορικὴ (α), τῆς δὲ δεικτικῆς μόνον τὸ οὐδέτερον τοῦτο ἀπηντάτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἀνεπληροῦτο ἀδιαφόρως διὰ τῆς αὐτοῦ. Τοῦτο, παρατηρήσαντες οἱ σημερινοὶ λόγιοι ἔσπευσαν νὰ ἐπαναφέρωσι τὰ παλαιὰ, ἀλλὰ τινες, μὴ αἰσδανόμενοι τὴν διαφορὰν τῆς ἀναφορικῆς καὶ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, τρέπουσιν ὅλα τὰ αὐτὸς, αὐτῆ, αὐτὸ εἰς οὗτος, αὐτή, τοῦτο, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ποιήσωσι τοῦτο μόνον εἰς τὰς ἐχούσας δεικτικὴν σημασίαν. Παραδείγματα·

“Ὅτε οἱ ἀντάρται κατεδιώκοντο αὐτὸς ἠδυνήθη νὰ σώσῃ τὸ πλεῖστον μέρος τούτων (χρειάζεται αὐτῶν).

Κατέλαβον τὸ φρούριον, καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τούτου (χρειάζεται αὐτοῦ) ἔστησαν τηλεβόλα.

Τοιοῦτον τέλος ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ, σὺν τῷ παθῆματι δὲ τούτου (χρειάζεται αὐτοῦ) ἔπαθεν ὅλη ἡ Ἑλλάς.

Τιμήσας τὸν νεκρὸν τοῦ ἥρωος ἀπέδωκε τούτῳ (χρειάζεται αὐτῷ) ταφὴν κτλ.

9.

Ἡ χρῆσις τοῦ εἰς, μία, ἓν, ὡς ἀόριστου ἀντωνυμίας εἶναι ξενισμός. Ἡμεῖς ἔχομεν τὴν ἀόριστον τις, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ εἶναι περιττὴ εἰς τὰς πλείστας τῶν φράσεων. Ὡς παραδείγματα ληφθῆτωσαν τὰ ἐξῆς. Ἡ πρᾶξις ἦτο μία φανερά κλοπή. Τὸ μία εἶναι περιττόν. Εἷς γέρων ἔκοπτε ξύλα. Ἀντὶ τούτου δύναμεθα νὰ εἰπωμεν· Γέρων τις ἔκοπτε ξύλα, ἀλλὰ προκριώτερον· Γέρων ἔκοπτε ξύλα. Ὅνειρον μιᾶς Ἑλληνίδος. Πόσον ἀρμονικώτερον εἶναι, Ἑλληνίδος ὄνειρον!

(α) Ἡ αὐτὸς, ὡς ἀναφορικὴ, ἦτον εἰς χρῆσιν μόνον εἰς τὴν ὀνομαστικὴν, αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις ἦσαν τοῦ, τῷ (σπανίως) τὸν — τῶν, τοῖς (σπανίως) τοῦς· τῆς, τῆ, (σπανίως) τῆν κτλ.

10.

Ἄξια παρατηρήσεως εἶναι ἡ λέξις χάρις, ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις. „Τὸ κακὸν προελήφθη χάρις εἰς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ προξένου. Ταῦτα κατώρῳσε χάρις εἰς τὴν ἑαυτοῦ λιανότητα.” Δὲν ἀπῆντησα τοιοῦτόν τι εἰς τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, ἀλλ’ ἀπαντῶ αὐτὸ καθ’ ἡμέραν εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ συγγράμματα τῶν Γάλλων. Ἄραγε οἱ τὰ τοιαῦτα γράφοντες Ἕλληνες θεωροῦσι τὴν λέξιν χάρις ὡς ὀνομαστικὴν ἀπόλυτον; Ἀμφιβάλλω. Γνωρίζουσιν, ὅτι ἡ γαλλικὴ λέξις grâce ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἐλληνικὴν χάρις· σχηματίζουσι τὴν φράσιν γαλλιστί, μεταφράζουσιν αὐτὴν ἀκολουθῶς κατὰ λέξιν, καὶ ἰδοὺ πῶς ἀπεκτήσαμεν καὶ τὸ καινοφανές τοῦτο.

11.

Καὶ τὰ ἐξῆς εἶναι ψεκτέα καὶ ἀποβλητέα.

α'. Τὸ μόλις ἢ τὸ ἅμα ἀκολουθούμενα ὑπὸ τοῦ καί, π. χ. Μόλις ἤρχισεν ἡ βράβευσις καὶ ἤχοι κλαυθμηροὶ ἠκούσθησαν. Τὸ καὶ εἶναι περιττόν.

β'. Τὸ ἐπειδὴ ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ καί, π. χ. Ἐπειδὴ καὶ ἀγαπᾶς τὰ ὀπωρικὰ σοὶ πέμπω κτλ. Ἐπειδὴ καὶ εἶσαι ἀσπενῆς πρέπει νὰ μείνης εἰς τὴν κλίνην. Τὸ καὶ εἶναι περιττόν.

γ'. Τὸ μὴν ἀντὶ τοῦ μῆ. Τινὲς θεωροῦσι τὸ ν ὡς ἐφελκυστικόν, γράφοντες αὐτὸ πρὸ φωνήεντος καὶ ἀφαιροῦντες πρὸ συμφώνου· ἀλλὰ μάταιος αὐτῶν ὁ ζῆλος, διότι τὸ ἀπαγορευτικὸν μὴ πρέπει νὰ γράφεται πάντοτε ἄνευ ν.

δ'. Ἡ χρῆσις τοῦ ὄθεν ὡς δευτερευούσης λέξεως, ἐνῶ πρέπει πάντοτε νὰ προηγῆται ὡς ἡ ἀλλά. Δὲν δύναμεθα

νά εἴπωμεν· Ἡμεῖς ὅθεν θεωροῦμεν, ἀλλὰ πρέπει νά εἴπωμεν, ὅθεν ἡμεῖς θεωροῦμεν.

ε'. Δέν εἰξεύρω ἂν πρέπη νά ὀνομάσωμεν βαρβαρισμὸν ἢ σολοικισμὸν καὶ τὸ νεωστὶ εἰσαχθέν· Τοῦ βιβλίου πρώτου, τοῦ κεφαλαίου δευτέρου, τοῦ παραγράφου τρίτου κτλ. εἰξεύρω μόνον, ὅτι εἶναι ἀπηχέστατον καὶ ἐκφυλλοφορητέον. Τὸ ἐπίδετον πρέπει νά προηγηῆται τοῦ οὐσιαστικοῦ· δέν λέγομεν· Ὁ μαθητῆς ἐπιμελῆς σπουδάζει, ἀλλ' ὁ ἐπιμελῆς μαθητῆς σπουδάζει.

Ἡδυνάμην νά καταλέξω καὶ ἄλλα, ἀλλ' ἀρκείωσαν ταῦτα, ὡς συνηθέστερα καὶ τρόπον τινὰ καθιερωμένα. Λυπηρὸν δέ, ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν σεσημειωμένων εὐρίσκονται οὐ μόνον εἰς μυθιστορήματα καὶ ἄλλα ἐπουσιώδη συγγράμματα, ἀλλὰ καὶ εἰς διδακτικὰ βιβλία, καὶ οὕτως ἐξβρίζονται εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν διδασκομένων. Ἐπρεπε τοῦλάχιστον οἱ συγγραφοντες διδακτικὰ βιβλία, διὰ πᾶσαν μὲν ἡλικίαν ἐγγένει, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν παιδικήν, νά προσέχωσι περισσότερον περὶ τὴν γλῶσσαν, ὥστε ν' ἀναδεικνύωσιν ἔργα καθαρῶντα παντὸς ἀτόπου καὶ πλημμελοῦς.

Ἀλέξανδρος Κατακουζηνός.

1

2

3

4

5

1. ΒΑΡΝΑΒΑΣ. — 2. Λ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. — 3. ΜΑΝΟΥΣΟΓΙΑΝΑΚΗΣ.

4. Α. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ — 5. Ι. ΜΑΜΟΥΡΗΣ.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ.

Πρὸς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος
Πρόσβλεψον ἐξ οὐρανῶν·
Πλάστα, σκέπε τῆς Ἑλλάδος
Τὸν μονάρχην τὸν κλεινόν.
Εὐκλεῶς ἐν σοὶ ἀρχέτω,
Διαλάμπων ὡς ἀστήρ,
Καὶ τὸ κράτος εὐδυνέτω
Νομοφύλαξ καὶ πατήρ.

Τῆς Ἑλλάδος τὰς σημαίας
Τροπαιούχους κατ' ἐχθρῶν
Κοσμησάτω δόξης νέας
Στέμμ' ἀπαύστως ἀνδρῶν.

Ἡ Ἑλλάς, καὶ νῦν ἐστὶ
Τῆς παιδείας, τῶν τεχνῶν,
Κατεχέτω τὰ πρωτεῖα
Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἔθνων.
Ἐστω πλήρης εὐμενείας
Ὁ Θεὸς καὶ Ποιητῆς,
Τ' ἀγαθὰ μετ' ἀφθονίας
Καταχέων ἐπ' αὐτῆς.

Ὅδηγείτω τάσις μία
 Τὰς ψυχὰς, τὸν νοῦν ἡμῶν,
 Ἐνωμένων ἐν συμπνοίᾳ
 Εἰς ἀδελφικὸν δεσμόν.
 Ὑπὲρ θρόνου καὶ πατρίδος
 Εἰς τῆς μάχης τὴν βοήν
 Δῶμεν πάντες μετ' ἐλπίδος
 Τὴν ἐσχάτην ἐκπνοήν.

θεία χάρις παρεχέτω
 Ἄνδ' εἰς θρόνον ἀγλαον,
 Καὶ ἀγάπη συνεχέτω
 Βασιλέα καὶ λαόν.
 Οὔτω πάντες πρὸς ἐκείνον
 Ἄνακράξωμεν κοινῶς·
 „Ζήτω, ζήτω τῶν Ἑλλήνων
 Ὁ μονάρχης ὁ κλεινός.”

Ἐπὶ θεαρέστου θρόνου
 Παρεδρεύει προσφιλῆς
 Ὁ βλαστὸς ἀρχαίου γόνου,
 Ἡ Ἑλλήνων βασιλῆς.
 Ποῖον μέλλον προσδοκίᾳς
 Εἰς ἀπείρους γενεάς!
 Ζήτω, ζήτω μετ' εὐκλείας
 Ἡ βασιλικὴ δυάς!!

A. Κατακουζηνός.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

1.

Ἐκ τῶν τοῦ Κράτητος τοῦ Θηβαίου
 Ἄν τὸν ἔρωτα δὲν παύσῃ πείνα, χρόνος, ἀπουσία,
 Δένδρον ὑψηλὸν καὶ βρόχος εἶναι μόνῃ θεραπείᾳ.

2.

Ἐκ τῶν τοῦ Ζηνοδότου τοῦ Ἐφεσίου.
 (Εἰς Ἔρωτος ἄγαλμα, πλησίον βρύσεως ἱστάμενον.)
 Τίς τὸν Ἔρωτα μορφώσας ἔδρασε παρὰ τῆ βρύσει,
 Ἐκ τοῦ ὕδατος νομίζων τὸ πῦρ τοῦτο ν' ἀφανίσῃ;

3.

Ἐκ τοῦ Ἀρχίου.
 Νὰ φεύγῃ τις τὸν Ἔρωτα προσπάθεια ματαία.
 Ὁ μὲν πεζὸς, ὁ δὲ πτηνὸς, ἢ δ' ἄγρευσις βεβαία.

4.

Ἐπιτύμβιον.
 Κοιμοῦ, μικρά! Ὁ ὕπνος σου, μακρὰν κλαυθμῶν καὶ πόνων,
 Γλυκύτερος, οὔ ὕπνωττες εἰς τῆς ζωῆς τὸν χρόνον.

5.

Ἐπιτύμβιον
 Ὁ θάνατός σου πρόωρος καὶ ἡ ζωὴ βραχεῖα,
 Ἄλλ' ἢ ἐνθύμησις πρὸς σέ μακρὰ καὶ αἰωνία.

6.

Ἄνηρ πρὸς σύζυγον, περὶ ματαίων φροντίζουσιν καὶ τῶν
 ὠφελίμων ὀλιγωροῦσαν.
 Περὶ περιττῶν ἐσκέψῃς καὶ ἀνωφελῶν, χρυσῇ μου,
 Ἄλλ' οὐδέποτε φροντίζεις καὶ περὶ τινος χρησίμου.

7.

Εἰς Ἄναν.

Μακρὰν ἐμοῦ ἀναχωρεῖς
Χωρὶς νὰ με φιλήσης·
Ἄναχωρεῖς, Ἄνα, χωρὶς
Ἐν δάκρυ κὰν νὰ χύσης
Ἄν ὤμοτάτη ἢ πληγὴ
Τὸ στῆθος μου σπαράττη,
Νὰ δώση δίκην δὲν ἀργεῖ
Ὅργη ἀνομωτάτη.

A. Κατακουζηνός.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Διὰ τῆς ἐπωνυμίας Ἐκκλησιαστικῆς τῶν Ἰονίων νήσων μουσικῆς, ἥτοι Ἰονικῆς, καλεῖται ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν ἢ τετραφώνος ἱερὰ μουσικῆ, ἢ ψαλλομένη ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς Ἐκκλησίαις τῶν νήσων κυρίως Ζακύνθου καὶ Κερκύρας, ἣτις ἐκ παραδόσεως προσαγορεύεται παρ' ἡμῖν τοῖς Ζακυνθίοις μέχρι τῆς σήμερον “ΚΡΗΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ”.

Περὶ τῆς μουσικῆς ταύτης πολλὰ μὲν ἐρρέθησαν καὶ διεφλονεικῆθησαν μεταξὺ αὐτοχθόνων καὶ ἀλλοδαπῶν, οὐδεὶς ὅμως ἄχρι τοῦδε ἐπεχείρησε νὰ γράψῃ ἰδίᾳ περὶ αὐτῆς, ὅπως, εἰ μὴ ἐδύνατο νὰ συντάξῃ πλήρη ἱστορικὴν ἢ τεχνολογικὴν πραγματείαν, ἐνέγκῃ τοῦλάχιστον εἰς φῶς τὰς ὅσον ἐνῆν περὶ αὐτῆς διαδοθῆναι πληροφορίας, καὶ τοῦτο, ὡς νομίζομεν, διότι οὐχὶ τοσοῦτον εὐκόλον κατῆστο τῷ βουλομένῳ ἐπιχειρῆσαι τὸ ἔργον, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοιαύτην πραγματείαν βοηθημάτων. Τὸ δυσχερὲς τοῦ ἔργου ἀρκούντως καὶ ἡμεῖς ἠσθάνομεθα, οὐχ ἥττον ὅμως καὶ τὴν, ἣν ὁ χρόνος ἐπέβαλλεν ἡμῖν, ἀνάγκην τῆς τοῦ κενοῦ τούτου πληρώσεως. Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν ἀναλαβόντες πρὸ καιροῦ τινος τὸ ἔργον, ἠδυνήθημεν, τό γε ἐφ' ἡμῖν, νὰ σχηματίσωμεν πρωτότυπον τῆς μουσικῆς ταύτης ἱστορίαν ὑπὸ τὸν τίτλον

“Ιστορικὸν δοκίμιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἰδίως δὲ τῆς Ζακύνθου ἤτοι Κρητικῆς”· ἣς τὴν ἀγγελίαν ἐξεδώκαμεν διὰ τύπου εἰς φῶς (ἔρα τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἐφ. “Φωνὴν τοῦ Ἑλληνοσ” 1865, ἔτος ἀ. ἀριθ. 6).

Ἐπὶ δευτερευόντων ὅμως λόγων ἀναγκασθέντες ἵνα ἀναβάλωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν τύπωσιν ταύτης, ἀπεφασίσαμεν ἵνα γράψωμεν πρὸς ὥραν ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῆς, ἕως νὰ ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ τῆς ἐκδόσεως ἐκείνης χρόνου. Ἐνταῦθα λοιπὸν δὲν σκοπεύομεν νὰ εἰσελθῶμεν εἰς ἐκτενῆ περὶ τῆς μουσικῆς ταύτης ἀφήγησιν, ἀλλὰ θελομεν περιορίσει ὅσον οἷόν τε συνοπτικῶς τὸν λόγον ἡμῶν εἰς τὰ ἐξῆς δύο ἀ'. Διὰ τίνα λόγον ἐπωνυμεῖται ἐν Ζακύνθῳ Κρητικὴ μουσικὴ, ἐν ᾧ σήμερον ἐν Κρήτῃ αὕτη δὲν ψάλλεται· β' Ὅποιόν ἐστὶ τὸ φυσικὸν καὶ τεχνικὸν εἶδος αὐτῆς· τὰ δὲ πλείονα ἐν τόπῳ ἀρμοδιωτέρῳ ἔστωσαν.

Α'. Διὰ τίνα λόγον ἐπωνυμεῖται ἐν Ζακύνθῳ Κρητικὴ μουσικὴ, ἐν ᾧ σήμερον ἐν Κρήτῃ αὕτη δὲν ψάλλεται.

Ἡ ἱερὰ μουσικὴ τῶν χριστιανῶν Ἑλλήνων ἐξ ἀρχῆς ἦτο μία καὶ ἡ αὐτὴ, ψαλλομένη ἐν μὲν ταῖς ἐν πόλεσιν ἐκκλησίαις ἐπὶ τὸ κατὰ τέχνην ἐμμελέστερον, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ὅπου ἐνίστε ἐκοσμεῖτο δὲ ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ μουσικὸς χορὸς καὶ διὰ τῆς συμπράξεως τῶν ἰδίων αὐτοκρατόρων (“ἐπειδὴ ἐκαλλιεργεῖτο ἡ χειρονομία καὶ ὑπὸ βασιλέων καὶ ἐνοστιμεῦτο νὰ χειρονομηῖ οὗτος δὲ Αὐτοκράτωρ ἐν φαιδραῖς πανηγύρεσιν” Μ. Θεωρ. τῆς μουσικῆς. Χ. Προύσης, σελ. 93)· ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς Μοναῖς, ἐν αἷς ἐπεκράτησεν ἡ ἀπλοϊκότης καὶ ἀφελεια τῶν μοναστῶν, ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον καὶ τῆς τέχνης μέτριον, διὰ τε τὰ πολλὰ

καθημερινῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ψαλλόμενα ἄσματα καὶ το διαφόρον τοῦ μοναδικοῦ πολιτεύματος. Ἀκριβῶς δὲ, ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας μαρτυροῦμεν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐξόχων μουσουργῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ Κοσμά τοῦ ἐξ Ἱεροσολύμων, εἰς οὓς κυρίως ὀφείλει τὴν πρώτην συστηματικὴν αὐτῆς μόρφωσιν, μέχρι τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου (ἀπὸ τοῦ 736—1453) ἔφθασεν εἰς μέγαν βαθμὸν ἐντελείας, φέρουσα ὄνομα τῆς “Βυζαντινῆς μουσικῆς”.

Ἀλωθέντος, κρίμασιν οἷς Κύριος ἐπίσταται, τοῦ Βυζαντίου, ἐπόμενον ὅτι καὶ ἡ ἔμμουσος ψαλμοδία τῶν Βυζαντινῶν ἔπρεπε νὰ παρακμάσῃ καὶ νὰ ἀσχημισθῇ ἡ ἑλληνικὴ μουσικὴ ὑπὸ τῆς βαρβάρου μούσης τῶν Ὄσθωμανῶν, ὧν ἡ κατὰ τέχνην διεσκόρπισε πάσας τὰς ἐπιστήμας καὶ ὠραίας τέχνας, τὰς παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἕως τότε διατηρηθεῖσας, εἰς τὴν ἐσπερίαν Εὐρώπῃν, ἔνθα μετενάστευσαν οἱ λόγιοι καὶ καλλιτέχναι τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ ὑπολάβωμεν ὅτι ἡ καταστροφὴ αὕτη τῆς μουσικῆς συνέβη διὰ μιᾶς εἰς ἅπασαν τὴν πολυπαθῆ ἡμῶν Πατρίδα· διότι ὑποδουλωθέντος τοῦ Βυζαντίου καὶ τοῦ πλείστου μέρους τῆς Ἑλλάδος, ἡ μεγάλη καὶ περιώνυμος νῆσος Κρήτη καὶ αἱ Ἰόνιοι νῆσοι διατελοῦσαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑνετῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου γενόμεναι καταφυγίον τῶν διασπαρέντων Βυζαντινῶν, ἠδύναντο ἀναμφιβόλως νὰ διασώσωσι βράδιον, ἢ πᾶς τις ἄλλος τόπος, τὴν ἐκκλησιαστικὴν τῶν Βυζαντινῶν μουσικὴν, καὶ ἔτι μᾶλλον, ἐν ᾧ οἱ ἐν αὐταῖς Ὀρθόδοξοι κάτοικοι οὐδόπως διεκωλύοντο εἰς τὸ νὰ ἐξασκήσωσι τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ἱεροτελετὰς μετὰ τῆς εἰδικῆς τῇ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ ἀξιοπρεπειας, ὡς ὁ πολυμαθὴς Χρῦσανδος Προύσης λέγει: “Ὅταν ἐξέλιπεν ἀπὸ Κων-

σταντινουπόλεως ἡ ἔμμουσος ψαλμωδία ἐσώζετο ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ταῖς κατὰ Πελοπόννησον καὶ Κρήτην” (Μ. Ψεωρ. σελ. 42).

“Απαντες, τέλος πάντων, οἱ ἱστορικοὶ συμφωνοῦσιν ὅτι ἡ εὐκλεῆς Κρήτη ἐπὶ μακρὸν χρόνον διετήρησε πᾶσαν τὴν εἰς αὐτὴν μετακομισθεῖσαν ἐλληνικὴν τῶν Βυζαντινῶν καλλιτεχνίαν, καὶ ὅτι ἡ τῶν Τούρκων κατάκτησις ἐπετάχυνε καὶ ἐντεῦθεν, ὡς πρὸ 216 ἐτῶν ἐκ τοῦ Βυζαντίου, τὴν ἀναχώρησιν τῶν Μουσῶν. Κλίνασα ἄρα καὶ ἡ Κρήτη τὸν ἀύχενά ὑπὸ τὴν στυγεράν τῶν βαρβάρων δουλείαν, ἀπεδέξατο σὺν ταῖς ἄλλοις καὶ τὸ ὕφος τῆς τῶν ὑποδεδουλωμένων ἤδη τοῖς Τούρκοις Ἑλληνῶν μουσικῆς, τῆς πρὸ χρόνου μετακομισθείσης ἐκ τοῦ ἁγίου Ὄρους τοῦ Ἄδω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐντεῦθεν εἰς ἅπασαν τὴν δούλην Ἑλλάδα. Εἰρήσῃ ἐμπαρόδως ὅτι ἡ βῆθρα μοναστηριακῆ μουσικῆ μία καὶ ἡ αὐτὴ ἦτο μετὰ τῆς Βυζαντινῆς κατὰ τὰς πρωτοτύπους βάσεις καὶ τὸ ἀρχαῖον ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων μουσουργῶν δοθὲν σχέδιον, ὡς μέχρι σήμερον φαίνεται· ἀλλ’ ὡς ἀπλουστερα καὶ ἀνεπεξέργαστος, ὡς ξηρὰ καὶ γεγυμνωμένη πολυμελείας, ἦτο ὀλισθηροτέρα εἰς τὸ νὰ δεχθῆ ἢ ν’ ἀναμιχθῆ τόνισμασιν ἄλλοτριῶν ἐλληνικοῦ χαρακτήρος. Τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς πειθόμεθα νὰ πιστεύσωμεν, διότι ἐκ πολλῶν ἀποδείξεων ἐπιβεβαιοῦται ὅτι αὕτη, χωρὶς ν’ ἀπολέση ἢ ν’ ἀλλάξη τὰ γνήσια ἐλληνικὰ τοῦ σχεδίου αὐτῆς χαρακτηριστικὰ, ψάλλεται σήμερον ὑπὸ ἄλλας διαφόρου ὕφους μορφᾶς, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νῦν Κωνσταντινουπολιτικὴ μουσικὴ. Πότερον λοιπὸν εἶναι παλαιὰ ἢ νέα; οὔτε παλαιὰ οὔτε νέα, ἀλλ’ ἡ αὐτὴ ἐλληνικὴ μετὰ τινων παραμορφώσεων, ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ διασωθεῖσα καὶ ἀναπτυσθεῖσα ὅσα αἱ περιστάσεις τοῦ ἔθνους ἐπέτρεψαν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐνταῦθα περὶ τῆς μονοτονου Κωνσταντινουπολιτικῆς.

Ἐπανέλθωμεν νῦν εἰς τὸ περὶ ἧς ὁ λόγος ζήτημα τῆς Κρητικῆς μουσικῆς. Προηγουμένως εἶπομεν ὅτι ἐξέλιπε καὶ ἐκ Κρήτης ἡ ἔμμουσος ψαλμωδία ἀπὸ τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῆς καὶ ἐντεῦθεν. Ἡ Κρήτη ὑπεδουλώθη ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸ 1669 ἐπὶ συνθήκῃ, ἧς φέρομεν τὸν Ζ’ ὄρον ὡς χρησιμεύοντα εἰς τὸν σκοπὸν ἡμῶν. “Ὅρος Ζ’ Ἡ φρουρὰ ἐξέρχεται μετ’ ὅπλων καὶ σκευῶν καὶ μετὰ ἀνοικτῶν σημαίων. Οἱ δὲ ἐγκάτοικοι ἔχουσι τὴν ἄδειαν ἢ νὰ μένωσιν ἀπείρακτοι ἐν τῇ πατρίδι, ἢ νὰ ἐξέλθωσιν ἐλευθέρως καὶ πανοικί μετὰ σκευῶν εἰκόνων καὶ λειψάνων βρῆσκευτικῶν· ὁ δὲ στρατηγὸς Μοροζίνης ὀφείλει νὰ δεχθῆ ἅπαντας τοὺς βουλομένους νὰ μεταικήσωσιν εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου ἢ εἰς ἄλλας χώρας τῆς Βενετικῆς πολιτείας.

Κυρωθεῖσης τῆς συνθήκης ὑπὸ τῆς Ἑνετικῆς Γερουσίας, τοῦ Πρίγγιπος καὶ τοῦ Σουλτάνου, ἐπιβεβαιώθησιν ἐν πλοίοις πολλὰ οἰκογένεια Κρητικὰ μετόκησαν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, κυρίως εἰς Ζάκυνθον ἕνεκα τῆς τοποθετικῆς αὐτῆς θέσεως, καὶ ἀκολουθῶντες εἰς Κέρκυραν ὡς πρωτεύουσαν τοῦ Ἰονίου Κράτους. Τὰ αὐτὰ ἐπιβεβαίωσιν καὶ ὁ κ. Ἰωσήφ Κάρτραϊτ ἐν τῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐν Λονδίῳ ἐκδοθέντι ἀγγλιστί περὶ Κρήτης φυλλαδίῳ ἐξ οὗ φέρομεν τὴν ἐξ ἧς περικοπὴν “Τῇ 6 Σεπτεμβρίου παρεδόθη εἰς τοὺς Τούρκους ἡ Κρήτη ἀφ’ οὗ ἐπολέμησε πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ 25 ἔτη. Τὸν ὄσωμανικὸν στόλον δις κατέστρεψαν οἱ Ἑνετοί. Ἡ Κρήτη ἅμα παραδοθεῖσα ἀπέβαλε τὴν γερουσίαν τῆς, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐημερίαν, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ πᾶν ὅ, τι ἀπεδείκνυεν αὐτὴν ἀποικίαν εὐδαίμονα ὑπὸ τοὺς Ἑνετούς. Ὅλαι σχεδὸν αἱ πλούσιαι οἰκογένεια ἀπὸ τῆς νήσου, καὶ πολλὰ αὐτῶν προσέφυγον εἰς τὴν τότε ὑπὸ τοὺς Ἑνετούς διατελοῦσαν

Επτάνησον. Γνωστὸν εἰς πάντα Ἑλληνα εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ Ζακύνθου ποιητοῦ κόμητος Σολομοῦ. Κρητες ἦσαν οἱ πρόγονοί του, οἵτινες ἀπεδήμησαν ἐκ τῆς Κρήτης ὅπως διεκφυγῶσι τὰς βιαιοπραγίας τοῦ Τούρκου καὶ εὔρον ἄσυλον ἐν Ζακύνθῳ.” (“Ὅρα ἐφημ. Κλειώ. ἔτος στ΄. ἀρ. 282). Αἱ ἐν τῇ Ζακύνθῳ διαμείνασαι οὐκ ὀλίγαι κρητικαὶ οἰκογένειαι κατέβησαν ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς παντοδαπὰς ἱερὰς εἰκόνας καὶ σκεύη καὶ ἄγρια λείψανα διαφόρων ἀγίων, ἅτινα, συντομίας ἕνεκα, παραλείπομεν. Ταῦτα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένα ἐν τοῖς κώδηξι τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν αἷς ἀφιερῶθησαν, ὑπὸ τὴν κρητικὴν ἐπωνυμίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ προφορικῆς παραδόσεως παρὰ πᾶσι τοῖς Ζακυνθίοις μέχρι σήμερον ὀνομάζονται κρητικά. Ἴδου λοιπὸν ὅτι ἐπὶ ἀλώσεως τῆς Κρήτης εἰσῆχθησαν εἰς Ζάκυνθον ἐκκλησιαστικὰ τῶν Κρητῶν πράγματα, εἰσῆχθη ἐκκλησιαστικὴ καλλονή, εἰσῆχθησαν, τέλος, ἐκκλησιαστικὰ κοσμήματα, ἅτινα κατ’ ἐξαιρέσειν, καίτοι ἡ Ζάκυνθος καταλλήλως ἔχει τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὀνομάζονται κατὰ παράδοσιν κρητικά. Ἴδου ἡ εἰσαξις εἰς τὴν τῆς Ζακύνθου Ἐκκλησίαν τῆς κρητικῆς ὀνοματοκλησίας ἐπὶ πραγμάτων τῶν ὄντι γνησίων κρητικῶν, ἐπὶ ἀλώσεως ἐκεῖθεν μετακομισθέντων “Ὅθεν διὰ τοιούτων λόγων, ὡς καὶ διὰ τινων μουσικῶν ἐγγράφων τῆς παλαιᾶς μεθόδου, ἐν οἷς γέγραπται „Κρητικὰ ἄσματα” οὐμὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ κύρους καὶ αὐθεντείας τοῦ χρόνου, ἐπικυροῦντος τὴν τοιαύτην ἐπωνυμίαν, τρανώτατα ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ παλαιὰ μουσικὴ τῶν Ζακυνθίων βελτιωθεῖσα ὑπὸ τῶν εἰς ταύτην προσφυγόντων, ἐπὶ ἀλώσεως, Κρητῶν, καὶ διδασθεῖσα παρ’ αὐτῶν εἰς τοὺς Ζακυνθίους ἐντεχνωτέρως παρ’ ὅσον ὑπὸ τῶν αὐτοχθόνων διδασκάλων ἐδιδάσκετο, διασώζεται μέχρι σήμερον μετὰ τινων μεταρρυθμίσεων ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς

„Κρητικῆς μουσικῆς” λόγῳ μὲν ὅτι, ὑποδουλωθέντος τοῦ Βυζαντίου, μετέπεσαν ἀπὸ βυζαντινῆς εἰς κρητικὴν ἐπωνυμίαν, λόγῳ δὲ ὅτι ἡ πρώην ἀτελής μουσικὴ ἐβελτιώθη μέχρι τινὸς ἐπὶ τὸ κανονικώτερον ὑπὸ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἀποικησάντων Κρητῶν.

Β’. Ὅποιόν ἐστὶ τὸ φυσικὸν καὶ τεχνικὸν εἶδος αὐτῆς.

Ἐκ τῶν προηγουμένων φαίνεται ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ διακρίνεται εἰς δύο, Κωνσταντινουπολιτικὴν δηλαδὴ καὶ Κρητικὴν. Ταύτας θεωρητικῶς τε καὶ πρακτικῶς ἐξετάζοντες, εὐρίσκομεν μεγάλην σχέσιν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης. “Ὅθεν ἐνταῦθα βέλομεν διαλάβειν περὶ τοῦ φυσικοῦ αὐτῶν συνδυασμοῦ καὶ τῆς σχετικῆς ἐκατέρως τούτων ἀνεξαρτησίας, ἐξ ὧν ἐκδηλοῦται ὅποιόν τὸ εἶδος τῆς κρητικῆς.

Ἡ Κρητικὴ μουσικὴ, ὡς ἡ Κωνσταντινουπολιτικὴ, ἔχει τοὺς δι’ ὧν ψάλλονται τὰ ἱερὰ ἄσματα ὀκτώ Ἦχους, ἤτοι Πρῶτον, Δεύτερον, Τρίτον, Τέταρτον, Πλάγιον τοῦ α΄. Πλάγιον τοῦ β΄. Βαρὺν καὶ Πλάγιον τοῦ δ΄. ψαλλομένους καὶ κατὰ τὰ τρία μέλη, ἤγουν κατὰ τὸ Στιχηραρικόν, Εἰρμολογικόν καὶ Παπαδικόν. Ἐχει ἐπίσης τὰ τρία συστήματα ἤτοι τὸ Διαπασῶν, τὴν Τετραφωνίαν, ὅπερ καὶ Τροχὸς λέγεται, καὶ τὴν Τριφωνίαν. Καὶ ταῦτα οὐχὶ κατ’ ὄνομα ἀλλὰ καὶ ἐν πράγματι, διότι ψαλλομένη διακρίνει, ὡς ἡ ἑτέρα, Ἦχον πρὸς Ἦχον, Σύστημα πρὸς Σύστημα, χρόνον πρὸς χρόνον καὶ μέλος πρὸς μέλος. Ἄλλως, πῶς ἤθελεν ἐπιτυγχάνει ἡ Κρητικὴ ψαλμῳδία, ἐὰν ἐψάλλετο οὗτος, φέρει εἰπεῖν, ἢ ἐκεῖνος ὁ ὕμνος, ἢ ὁ Εἰρμὸς, ἢ τὸ Προσόμοιον κατ’ ἄλλον τρόπον τοῦ ἤχου, coll’ altro motivo del tono o dell’ aria, ὅπως διάφορον τοῦ κατ’ ὄν ἐρρυθμίσθη ὑπὸ τοῦ πρώτου μελοποιῦ; Πασίγνωστον

ὅτι πάντες οἱ ἱεροὶ Ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας, Προσόμοια λεγόμενα τροπάρια, Ἰδιόμελα καὶ λοιπὰ τοιαῦτα μελῦδρια, διαροῦνται ἄλλοτε μὲν εἰς ἴσα καὶ ὅμοια κῶλα, καὶ κόμματα, ἄλλοτε δὲ εἰς ἄνισα καὶ ἀνόμοια κατὰ ποικίλας στροφάς. Ἐὰν ταῦτα ἀκριβῶς ἐν τῇ ψαλμωδίᾳ δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὴν πρωτότυπον τῶν ὑμνωδῶν ἰδέαν, τότε καὶ ὁ ρυθμὸς ἀπώλνυται καὶ ἡ ἄρμονία τοῦ μέλους λύεται, κατακερματίζονται δὲ καὶ αἱ λέξεις καὶ ἡ προσῳδία, ναυαγεῖ, τέλος, καὶ αὐτὸ τὸ νόημα τῶν τροπαρίων, καὶ τοῦτο πολὺ μᾶλλον εἰς τὰ κατὰ τὸ εἰρηολογικὸν μέλος ψαλλόμενα ἄσματα, ἅτινα προσόμοια λέγονται. Διὰ τοῦτο κατ' οὐδὲν ἄλλο σχεδὸν διαφέρουσι τὰ τῆς Κρητικῆς προσόμοια πρὸς τὰ τῆς κωνσταντινουπολιτικῆς, εἰμὴ ὅτι ἐκείνης μὲν ψάλλονται διὰ τετραφώνου ἄρμονίας, ταύτης δὲ μονοτόνως δι' ἀπλοῦ ἰσοκρατήματος. Κατὰ δὲ τὰ ἰδιόμελα λεγόμενα τροπάρια διαφέρουσιν ἀλλήλων, ἐπειδὴ ἐκεῖνα ἴδιον μέλος ἔχοντα, κατὰυποτάσσονται μᾶλλον εἰς τὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ὕφους μέλος, μὴ ἀναγνωρίζοντα ἄλλου ἄσματος ὠρισμένον μέτρον ἢ ρυθμὸν, ὡς αἱ κρουσματικαὶ ᾠδαὶ τῶν παλαιῶν λυρικῶν ποιητῶν.

Πρὸς τούτοις, τέλος πάντων, φαίνεται ἡ στενὴ αὐτῶν τῶν δύο μουσικῶν συγγένεια καὶ ἐκ τῶν γραμματικῶν στοιχείων τῆς τέχνης, διότι κατὰ τε τὸ παλαιὸν καὶ νέον σύστημα τῆς μουσικῆς μεθόδου ἔχουσι τὴν αὐτὴν γραμματικὴν, τὴν αὐτὴν σημειογραφίαν, τοὺς αὐτοὺς κανόνας, τὴν αὐτὴν, ἐπὶ λόγῳ, θεωρίαν, κατὰ τὰ μουσικὰ βιβλία μαρτυροῦσιν. Ἄπασαι οὖν αἱ τοιαῦται ἀποδείξεις πείθουσιν ἡμᾶς ἵνα ἀποκαλέσωμεν ταύτας δύο ἀδελφάς, θεωρουμένης ὡς μητρὸς αὐτῶν τῆς ἐξ ἧς πηγάζουσι βυζαντινῆς, αἵτινες φυλαξάμεναι τὸ πρότυπον σχέδιον καὶ τὰ ἑλληνικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν,

διατηροῦνται ψαλλόμεναι σήμερον μετὰ τῶν κατ' ἐποχὰς ἰδίᾳ γενομένων ἐν ἑκατέρᾳ μεταρρυθμίσεων καὶ ἀλλοίων πλεονεκτημάτων. Ἀρκούμενοι δὲ εἰς τὰ μέχρι τοῦδε βηθέντα περὶ τοῦ φυσικοῦ αὐτῶν συνδυασμοῦ, ἐξετάσωμεν νῦν καὶ τὴν σχετικὴν ἑκατέρας τούτων ἀνεξαρτησίαν.

Ἡ παρ' ἡμῖν Κρητικὴ μουσικὴ πέφυκε μουσικὴ τις μελωδικὴ καὶ ἄρμονικὴ· μελωδικὴ μὲν ὡς ψαλλομένη μονοφώνως ἦτο κατὰ μελωδίαν, ὡς ἡ κωνσταντινουπολιτικὴ ἄρμονικὴ δὲ ὡς ἐκτελουμένη καὶ τετραφώνως ἦτο κατὰ ἄρμονίαν, ἣτις ἐστὶ τέχνη τοῦ τέρπειν τὴν ἀκοήν διὰ κράσεως τεσσάρων φωνῶν ἅμα ἀκουομένων, ἥπερ καὶ συμφωνία ἢ συνῳδία καλεῖται, accompagnamento, ἥστινος στερεῖται ἡ ἑτέρα.

Τὰ μέρη τῆς ἄρμονικῆς ταύτης μουσικῆς εἰσὶ τέσσαρα.

Μέρος πρῶτον	Soprano	ἢ	Primo (α)
„ δεύτερον	Secondo	ἢ	Contralto
„ Τρίτον	Sottana	ἢ	Tenore
„ Τέταρτον	Basso		

Τὸ πρῶτον μέρος, ὅπερ καὶ ἀρχικὸν μέλος ὀνομάζεται, εἶναι ἡ βάσις τῆς μουσικῆς, ἡ ψαλμωδία δηλαδή, τὰ δὲ λοιπὰ τρία εἶναι τὰ τῆς ἄρμονίας μέρη, ἅτινα συμπαλλόμενα ἀποτελοῦσι τὴν μουσικὴν τετραφώνον, παραλειπομένην δὲ τούτων, καὶ μόνου τοῦ πρώτου μέρους ψαλλομένου, κατὰ

(α) Ἀφίνομεν τὰς αὐτὰς ἰταλικὰς λέξεις, αἷς χρῶνται οἱ τῆς τοιαύτης ψαλμωδίας ψάλται, αἵτινες, καίπερ ἰταλικάι, δὲν ἀνταποκρίνονται ἐντελῶς πρὸς τὰ μέρη, κατ' ἃ χρῶνται ταύταις οἱ Εὐρωπαῖοι, διότι ἐπέθεσαν αὐτὰς οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν μουσικοὶ ἄνευ θεωρίας, καὶ γνώσεων εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, ἀλλὰ κατὰ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν, ἵνα ἔχωσιν ὄνομα εἰς ἕκαστον μέρος τῆς ἄρμονίας.

σταται ἡ μουσικὴ μονότονος καὶ μετρίως εὐάρεστος, ἔνεκα τῆς τοιαύτης ἀπογυμνώσεώς της.

Ἡ μουσικὴ αὕτη ἐκτελεῖται κατὰ δύο τρόπους ἁρμονίας·

Τρόπος α'. τῆς ἁρμονίας.

- Μέρος α'. Soprano Ψάλλει κατὰ τὸν ἤχόν του τὸ ἄσμα.
 Μέρος β'. Secondo Συμφάλλει ταυτόχρονως καὶ ταύτο-
 συλλάβως διὰ φωνῆς ὀξυτέρας ἢ
 βαρυτέρας κατὰ τι μέτρον.
 Μέρος γ'. Sottana Συμφάλλει διὰ φωνῆς βαρείας.
 Μέρος δ'. Basso Συμβοηθεῖ χαμηλότερον πάντων.

Ἐνίοτε γίνεται καὶ ε'. μέρος ὀνομαζόμενον Falsetto, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος πάντοτε τῆς ψαλμωδίας, δι' ὃ ὀνομάζεται finale.

Τρόπος β'. τῆς ἁρμονίας·

- Μέρος α'. Primo Ψάλλει κατὰ τὸν ἤχόν του τὸ ἄσμα.
 Μέρος β'. Contralto Συμφάλλει ταυτόχρονως καὶ ταύτο-
 συλλάβως διὰ φωνῆς ὀξυτέρας τοῦ
 πρώτου.
 Μέρος γ'. Tenore Συμφάλλει ὁμοιοτρόπως διὰ φωνῆς
 βαρυτέρας τοῦ δευτέρου.
 Μέρος δ'. Basso Συμβοηθεῖ διὰ φωνῆς βαρυτέρας
 πάντων.

Οὗτος ὁ β'. τρόπος τῆς ἁρμονίας παρὰ τοῖς προγεγεστέ-
 ροις ἦτο ὁ ἐπισημότερος, ἐκτελούμενος ἐν ταῖς πανηγύρεσιν
 καὶ καλούμενος ἰδίῳ ὀνόματι Musica. Εἰς τὰς Ἐκκλησίας
 λοιπὸν διχῆ διανεμόμενοι οἱ ψάλται εἰς τοὺς δύο κατὰ τὸ
 ἔθος τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας χορούς, τέσσαρες δηλαδὴ ἐκ
 δεξιῶν καὶ τέσσαρες ἐξ ἀριστερῶν, ἀντιψάλλουσιν ἄλληλοις,
 ἀναλαμβάνων ἕκαστος τὸ κατάλληλον μέρος, ὅπερ ἡ ἰκανότης
 καὶ τὸ ὄργανον τῆς φωνῆς ἐπιτρέπουσιν αὐτῶ. Ἐκ τῶν ῥη-

θέντων ἐξάγεται ὅτι ἡ Κρητικὴ μουσικὴ, ὡς ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας
 αὐτῆς φύσεως, ἰδίου ἔχει κανόνας καὶ εἶδη καὶ σχέσεις καὶ
 ἀποτελέσματα. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἐνταῦθα
 πλατύτερον νὰ διευκρινήσωμεν τίνι τρόπῳ συνδυάζονται αἱ
 τέσσαρες φωναὶ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς τοιαύτης ἁρμονίας, ἀρ-
 κείσῃ μόνον νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ μουσικὴ αὕτη ὡς πρὸς τὸ
 θεωρητικὸν αὐτῆς μέρος φαίνεται ἐλλειπτής, διότι γράφεται,
 ἔνεκα τοῦ ἀκαταλλήλου τῆς σημειογραφίας, τὸ ἐν ἐκ τῶν τεσ-
 σάρων μερῶν αὐτῆς, ἦτοι τὸ ῥυθμικὸν μέρος, il Soprano, τὰ
 δὲ ἕτερα τρία ἐκτελοῦνται κατὰ πρακτικὴν παράδοσιν. Ἄλλ'
 ἔνεκα τῆς τεχνικῆς ἀτελείας αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ ἐξαγάγω-
 μεν καταβιβαστικὸν τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἀξίας συμπέρασμα,
 διότι τὴν ἀτέλειαν ταύτην ἀναπληροῦσι μέχρι τινὸς οἱ Ζα-
 κύνδιοι ψάλται, οἵτινες, ὅταν τύχωσιν ἠδύφωνοι καὶ περὶ τὴν
 τέχνην φυσικῶς ἐπιτηδεῖοι, ψάλλουσιν ἐπιτυχῶς τὴν εὐάρεστον
 ταύτην τετράφωνον ψαλμωδίαν, σχεδὸν εἰπεῖν, ὡσανεὶ ἦτο
 τέλειον θεωρητικῆ.

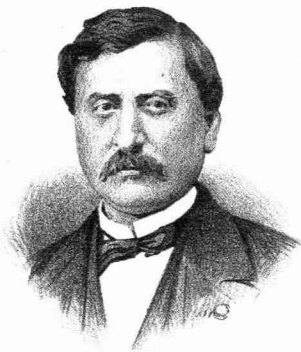
Ἐξετάζοντες, ἐπὶ τέλους, τίνι τρόπῳ ἔφθασεν αὕτη ἡ
 μουσικὴ εἰς ἣν κατὰστασιν σήμερον ὑπάρχει, εὐρίσκομεν ὅτι
 ἀφ' ἐνὸς μὲν, οὕσα φύσει δεκτικὴ ἁρμονίας, ἐφέλικεν ἐν αὐτῇ,
 ὡς ἀντικεραύνιος βλάβδος, τὰς ἐκ τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς
 ἐξερχομένας ἁρμονίας, λαμβάνουσα πρακτικῶς ἐξ ἐκείνης
 διαφόρους ὠραϊσμοὺς, οἵτινες προσήπτοντο ἐν αὐτῇ μετὰ μεγί-
 στης ὄσης τῆς εὐκολίας. Ἀφ' ἑτέρου δὲ, αὐτάδελφος οὕσα
 τῆς κωνσταντινουπολιτικῆς, καὶ τὰ πλεῖστα μετ' ἐκείνης
 συμφωνοῦσα, μετεββύμισθη ἐπεξηγηθεῖσα διὰ τῆς ἐντέχνου καὶ
 ἐπιστημονικῆς μεθόδου τοῦ νέου μουσικοῦ συστήματος. (Τοῦτο
 ἐποφείλεται εἰς τὸν σεβαστὸν γέροντα καὶ ἡμέτερον διδάσκα-
 λον κ. Θεόδωρον Κουρκουμέλην Κοῦρη, περὶ οὗ πολλὰ θελομεν

εἰπεῖ ἐν ἀρμολιωτέρῳ καιρῷ. Ὅμοίως καὶ περὶ τοῦ μουσικο-
διδασκάλου ἐν Ἱερεῦσι κ. Εὐσταθίου Θεριανοῦ, νῦν ἐφημέριου
τοῦ ἐν Τεργεστή ἁγίου Νικολάου, οὕτινος ἡ Μοῦσα μέχρι σή-
μέρον ὑπερεπαινεῖται ὑπὸ τῆς ἡμετέρας πατρίδος).

Τοιοτοτρόπως λοιπὸν βοηθηθεῖσα ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων
μουσικῶν ἡ Κρητικὴ μουσικὴ ἐπέτυχε καὶ αὕτη νὰ μὴ δια-
μείνῃ ὅπως στάσιμος εἰς τὴν παλαιὰν αὐτῆς ξηρότητα καὶ
ἀνεπεξεργασίαν, ἀλλὰ νὰ προαχθῇ ἢ προοδευτικὴ αὐτῆς
μέχρι τινὸς τελειοποίησις μέσως πως, ὅεστι διὰ πρακτικῆς ἐκ
τῆς μὲν, θεωρητικῆς ἐκ τῆς δὲ συνεισφορᾶς. Ὅσον σήμερον
τοῦ πρώτου αὐτοῦς μέρῃς ψαλλομένου, ὡς εἵπομεν, κατὰ
θεωρίαν, καὶ συναδομένου μετὰ τῶν τριῶν τῆς ἀρμονίας με-
ρῶν, τῶν ἀνευ γραφῆς ἀλλὰ κατὰ πρᾶξιν ἐκτελουμένων, δια-
τηρεῖται καὶ διασώζεται ἐν τῇ μικρᾷ γωνίᾳ τῆς Ἑλλάδος, τῇ
νήσῳ Ζακύνθῳ, (καὶ Κερκύρα, ἀλλ' ἄλλοτε περὶ ταύτης)
προδοκῶσα περιστάσεις κρείττονας, ὅπως καὶ αὕτη λάβῃ τὴν
δυνατὴν αὐτῇ τελειότητα.

Ἐν Νεαπόλει, Ἰούνιος 1867.

Παναγιώτης Γριτσάνης.

1

2

3

4

5

6

7

1. Π. ΖΑΝΟΣ. — 2 ΣΤΙΛΙΑΝΟΣ — 3. Σ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ. — 4. ΙΓΝΑΤΙΟΣ
5. Α. ΕΡΑΓΓΕΡ. — 6 Σ. ΔΕΝΑΡΙΝΟΣ — 7 Ν ΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Σατυρικὸν ποίημα

διὰ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1855. (α).

“Καφέ καὶ ζάχαρη!
„Γόβαις, καὶ μικρὰ παπουτζάκια!”
(Μισχομάγα τῶν Ἀθηνῶν.)

I.

Δὲν ψάλλω μάχας κρατερὰς, οὐδὲ ἥρώων φόνους,
Δὲν τραγωδῶ τοῦ ἔρωτος τοὺς γλυκυπέτρους πόνους,
Οὐδέ εἰς λύραν τρυφηλὴν προσψαύω τοὺς δακτύλους!
Ὡς Δὸν-Κισσότης, πόλεμον εἰς τοὺς ἀνεμομύλους
Κηρύττω! . . . Ὡσάν Δαναίς τὸν τετρυμμένον πίῶν
Ν’ ἀναπληρώω προσπαῖῶ, κατὰ τὸν πάλαι μῦθον! . . .

(α) Ἐν τῷ ποιητικῷ διαγωνισμῷ τῷ συστηθέντι παρὰ τοῦ ἐν Τεργέστη φιλογενοῦς κυρίου Ἀμβροσίου Ῥάλλη, πρὸς τοὺς ἄλλοις καλοῖς ποιήμασιν ὑπεβλήθη κατὰ τὸ 1855 καὶ σάτυρά τις ὑπὸ τὸν τίτλον “Ἡ Πόλις τῶν Ἀθηνῶν”, πολλὰ καὶ περίεργα ἀτοπήματα τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας διακωμωδοῦσα, ἔργον τοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητικὸν διαγωνισμὸν στεφθέντος ποιητοῦ Κυρίου Θεοδώρου Ὀρφανίδου διὰ τὸ συνυποβληθῆν μετ’ αὐτῆς ἐπικὸν ποίημά του “Ἄννα καὶ Φλώρος, ἢ Ὁ Πύργος τῆς Πέτρας.”

Καὶ τὸ μὲν ἐπικὸν ἐκεῖνο ποίημα κατέστη οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι γνωστὸν διὰ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἐκδόσεων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Νεωτέρᾳ φιλολογίᾳ διὰ τῆς ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων καταχωρηθείσης πραγματείας τοῦ ἑραστοῦ τῶν καλλωνῶν τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνικοῦ Παρνασσοῦ τοῦ ἀξιοτίμου κυρίου Ὑμενεῖ, τοῦ συγγραψαντος

Ὡς ὁ Ἰξίων κυνηγῶ νεφέλην! . . . μ' ἄλλους λόγους
Ἐπιχειρῶ ἀδύνατα! . . . ἐπιχειρῶ μὲ φόγους,
Καὶ σκώμματα, τὴν γάγγραιναν τοῦ Ἐδνους μου νὰ καύσω,
Τοῦ γάρου ελαττώματος τὴν κεφαλὴν νὰ θραύσω,
Καὶ νὰ σᾶς δείξω σύσσωμον τὴν ἠδικίην πανώλην
Ἥτις ἐπέσκηψε δεινὴ ἔς τῶν Ἀδηνῶν τὴν πόλιν.

τὸν παράλληλον τῆς Μούσης τοῦ κ. Ὀρφανίδου καὶ τοῦ Γεωργίου Ζαλακώστα.

Ἡ κομπή ὅμως ἐκείνη σάτυρα ἔμεινε μέχρι τοῦδε ἀδημοσίευτος, ἔνεκα σπουδαιότερων ἴσως ἐπιστημονικῶν ἀσχολιῶν τοῦ ποιητοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ὁ κύριος Ὀρφανίδης τὴν καλοκαγαθίαν, κατὰ τὴν τελευταίαν εἰς Ἀθήνας ἐπιδημίαν μας, νὰ μᾶς ἐμπιστευθῆ τὸ χειρόγραφόν του πρὸς ἀνάγνωσιν, ἐζητήσαμεν συγχρόνως καὶ ἐλάβομεν τὴν συγκατάθεσίν του νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ τινὰ ἀποσπάσματα, ὅπως δώσωμεν ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ ἔργου του εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ “Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου”.

Ἐλπίζομεν δὲ βραδύτερον νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ ὀλόκληρον τὸ ποίημα, ἀφ’ οὗ, ὡς μᾶς ὑπεσχέθη ὁ ποιητής, τὸ ἀναθεωρήσῃ καὶ τὸ ἐπεξεργασθῆ.

Ἀναγνόντες δὲ αὐτὸ, τὸ θεωροῦμεν, συμφώνως μετὰ τοῦ αὐστηροῦ καὶ δικαίου περὶ τὰς τοιαύτας κρίσεις σεβαστοῦ μας φίλου καὶ διδασκάλου κυρίου Φιλίππου Ἰωάννου, τοῦ καὶ εἰσηγητοῦ τῆς δικασάσης Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου, — “Ποίημα ἐμφαίνον ἀληθῶς οὐκ ἕλιγον σατυρικὸν πνεῦμα, καὶ σατυρίζον οὐχὶ πρόσωπα, ἀλλὰ πράγματα μεμπτὰ τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, ἔχον δὲ “λεκτικὸν καθαρὸν, ὁμαλὸν, καὶ στιχοιουργίαν τελείαν.” (Ἴδε ἔκθεσιν Φιλίππου Ἰωάννου τοῦ 1855 σελ. 32.)

Ἀφ’ ὅσα ἀνέγνωμεν ἐν τῷ χειρογράφῳ ποιήματι “Ἡ Πόλις τῶν Ἀδηνῶν” περιλαμβάνει ὅσα εἶδεν ἐντὸς δύο ἡμερονυκτιῶν ἐν Ἀθῆναις ὁ ποιητής, ὅστις ἀνέρχεται ἐκ Πειραιῶς ὡς ξένος. Κατὰ τὰς δύο ἡμέρας περιέρχεται τὴν πόλιν, τὰ καφενεῖα, τὴν ἀγοράν, τοὺς περιπάτους, τὰ Δημόσια καταστήματα, τὰ Βουλευτήρια κ. τ. λ. Κατὰ δὲ τὰς δύο ἑσπέρας παρευρίσκειται εἰς τὰς συναστροφάς τῆς Ὑψηλῆς καὶ Χαμηλῆς κοινωνίας, ὅπου συλλέγει διάφορα ἀνέκδοτα, προσκαλεῖται εἰς τὰς ἐσπερίδας τῶν λεγομένων ἀριστοκρατῶν καὶ τῶν ἐπισήμων ξένων· ὑπάγει εἰς τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμα, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον, εἰς τοὺς χοροὺς τῶν Ἀνακτόρων, καὶ τέλος μᾶς πληροφορεῖ

II.

“Ὅθεν μὲ βλέμμα ζωηρὸν, μὲ μειδιῶντα χεῖλη
Καὶ εὐθυμίαν πρέπουσαν τολμᾷ νὰ ἀπαγγείλῃ
Κ’ ἡ μετριόφρων Μοῦσά μου τὰ Ἰαρά της ἔπη.
— “Ἄλλ’ εἰς ἀγῶνα σοβαρὸν ἡ Σάτυρα δὲν πρέπει!”
Θὰ κράξῃ ἴσως σύνοφρος Ἀρίσταρχος κἀνέας.
“ὦ! τὸ χεράκι του φιλῶ! καὶ σώας ἔχων φρένας
Ἡξεύρ’ ὅτι δὲν εἶν’ ὀκτῶ αἱ Μοῦσαι, ἀλλ’ ἐννέα!
Πλὴν δ’ ἀ προσδέσῃ — “Κύτταξε, τί φράσις ἀγοραία!
“Τί ὕφος ὅπως ταπεινόν!” — Ἄλλ’ ὅταν δ’ ἀ γελάσῃς
Θηρεῖεις ἀπαρέμφορα καὶ τورνευμένας φράσεις,
Καὶ λέξεις ἀπὸ τῶν σοφῶν ἐγκάτων τοῦ Βαρίνου,
Ἡ περὶ ὕψους αὐστηροὺς κανόνας τοῦ Δογγίνου;

III.

Ἐπάρχουσι σοφοὶ (κ’ ἐγὼ γνωρίζω ἓνα δύο,
Τὸ στόμα πλὴν δι’ ἄτομα ἐρμητικῶς τὸ κλείω)
Συγγέοντες τὸ ποταπὸν καὶ ἀγενές γελοῖον
Μ’ ἔτι καλεῖται ὑψηλὸν καὶ εὐγενές ἀστεῖον·
Φέροντες πλήρη κόνεως τὰ ὑποδήματά των
Καταβρενδύονται εἰς τὰ ὀμματουάλια των·
Διὰ νὰ φαίνωνται σοφοὶ βαδίζουσι μονάχοι,
Φυχροὶ ὡς πάγοι τοῦ Βορβᾶ, σιωπηλοὶ ὡς βράχοι,

δι’ ἀστειοτάτης ἀφηγήσεως, πῶς λύνονται τὰ δυσκολώτερα πολιτικὰ ζητήματα εἰς τὰ οἰνοπωλεῖα τῆς Πλάκας καὶ εἰς τοὺς γάμους τοῦ Γιακουμῆ. Ἐκαστὸν κεφάλαιον εἶναι αὐτοτελές τι ἐπεισόδιον, ὅπου διασύρεται καὶ διακωμωδεῖται τὸ ἐλάττωμα καὶ οὐχὶ τὸ ἄτομον.

Καταχωρίζομεν κατὰ πρῶτον τὴν ἀρχὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Σατύρας, ἥτις πρὸς τὸ ἐπαγωγὸν ἔχει πολὺ καὶ τὸ διδακτικόν, καὶ ἐνδυμίζει οὐκ ὀλίγον τὸν Γάλλον ποιητὴν τῆς “Art poétique.”

Καὶ βλέπουσι βαδίζοντες τῆς μύτης των τὴν ἄκραν·
Ἦ γνῶσις ὅλη, κατ' αὐτοὺς, οἰκεῖ ὑπὸ φαλάκραν,
Καὶ ὑπὸ τρίχας πολιὰς κ' εἰς αὐλακας ρυτίδων
Ἐγκρύπτονται οἱ θησαυροὶ τῶν θείων Πιερίδων·
Εἰς χεῖράς των ἂν ἐπιπτον ἐκ τάφου ἀναστάντες
Ἄριστοφάνης, Μένανδρος, Λουκιανὸς καὶ πάντες
"Ὅσοι εἰς τέρψιν τὰς ψυχὰς ἐκίνουν τῶν προγόνων
Κακὰ τὴν εἶχον! ἐπειδὴ χωρὶς καρδίας πόνον
Διὰ τὴν τόσην χάριν των, τὸ πνεῦμα, τὴν βραστόνην
Ἄμέσως θὰ ἐπέμποντο εἰς ὑψηλὴν ἀγχόνην.
Πιστεύων τὴν σοφίαν των εἰάν τοὺς ἐρωτήσης
Ἐποῖαν γνώμην ἔχουσι καὶ ποῖας φέρουν κρίσεις
Περὶ τοῦ Γάλλου Βοαλώ; σοὶ λέγουν· εἶν' ἀχρεῖος!
Κακοζήλος! ἀναίσθητος! ἀνούσιος! γελοῖος!
Καὶ ὁ Μολιέρος; — "ὦ! αὐτὸς τοῦ Πλάτου Διασώτης,
Τοῦ Τερεντίου μιμητής, ἀξίζει ὁ προδότης
Νὰ λάβῃ ἐπὶ τῶν γλουτῶν πληγὰς καὶ μαστιγώσεις!"
— Καὶ ὁ Βειλλάνδος; — "Τοῦ μωροῦ αὐτοῦ ἂν ἀναγνώσης
Τοὺς Ἀβδηρίτας, θὰ ἰδῆς ὅτ' ἔγινεν εὐγλώττως
Μὲ τῶν γαδάρων τὰς σκιὰς ὁ γάδαρος ὁ πρῶτος!"
— Ὁ Κοτζεβού; — "Ἀνάξιος διὰ τὴν ἔχῃ τάφον!"
— Καὶ ὁ Κερβάντης; — "Δὸν-Κισσὸτ, τὸν Δὸν-Κισσὸτ
συγγράφων!"

IV.

E pur si muove! οἱ βροτοὶ ἀπὸ Ἀδάμ. καὶ Νῶε,
Καὶ ἀπὸ Δευκαλίωνος, γελῶμεν· αἱ ἀΰραι
Κινήσεις τῆς καρδίας μας δι' ὧν ἀντανακλᾶται
Ἐ τὰ χεῖλη τὸ μειδίαμα εἶναι ζωῆς γεμάται,

Καὶ μόνον τότε σβύνεται, ἂν καὶ πολὺ προσκαίρωσ
Τοῦ βίου τὸ πολύδακρυ καὶ ταραχῶδες μέρος.
Πρὸς τί, λοιπὸν, προτίμησις ποιήσεως θρηνηούσης;
Πρὸς τί ἢ καταφρόνησις τῆς τερπνοτέρας Μούσης;
Πρὸς τί; . . . ἀφ' οὗ καὶ ἄνθρωποι καὶ ὄλ' ἢ κοινωνία
Δὲν εἶναι, ἢ διηγετικῆς ἀστεία κωμῳδία,
Κι' ἀφ' οὗ στασιμίζῃ ὁ σοφὸς καὶ δογματίζει τέλος
"— Ὅτι βαρύνει ὁ κλαυθμὸς ὁπόσον καὶ ὁ γέλωσ;"

V.

Πλὴν εἶναι τέχνη τὸ γελᾶν καὶ τέχνη λεπτοτάτη·
Εὐρεῖα, ὡς ἂν πέλαγος ποῦ ἄνεμος ταραττεῖ,
Κι' ὅπου εὐρίσκοντ' ὕφαλοι καὶ Συμπληγάδες νῆσοι·
Ἄλλοίμονον εἰς τὸν θνητὸν ὅστις ποτὲ τολμήσῃ
Ἀφρόνως νὰ τὸ διαβῆ ποντοπορῶν μὲ ὄσα
Τὸν ἔμαθε τῆς παλαιᾶς ποιήσεως ἢ γλῶσσα,
Ἦ μὲ τῶν ἀναγνώσεων τὸν ξένον ὅλως πλοῦτον,
Ἦ φύσει δὲν αἰσθάνεται προορισμὸν τοιοῦτον.
Ἐ κωμικὸς (καθὼς ἐγὼ τὸν ἐννοῶ) ἐμβλέπει
Ἐκεῖ ποῦ πρέπει, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ποῦ δὲν πρέπει.
Αὐτὸς εἰς μίαν κίνησιν, ἐν βλέμμα, λέξιν μίαν,
Κατανοεῖ τὴν ἔνοχον, ἢ ἀσθενῆ καρδίαν.
Γελῶν ἐνίοτε κινεῖ τὸν κοπετὸν τῶν ἄλλων,
Καὶ παίζων, εἶν' ὁ μέγιστος τῶν σοφοδιδασκάλων.
Ἐὰν σκοπίμως σιωπᾷ, δίκην καλοῦ τεχνίτου,
Εἶν' εὐγλωττος ὡς καὶ αὐτὴ ἀκόμ' ἢ σιωπὴ του.
Διότι φέει πύρινον τὸ αἷμά του ἔς τὰς φλέβας,
Δὲν τὸν ναρκόν' ἢ ἐντροπή, δὲν τὸν πτοεῖ τὸ σέβας,
Καὶ βλέπ' εἰς τὸν πατέρα του αὐτὸν μὲ ἦθος κρύον
"Ὅτ' ἔχει οὐχὶ ὁ πατήρ, ἀλλ' ὁ θνητὸς γελοῖον.

VI.

Τώρα, φαιδρά μου Θάλεια, ὅα περιμένης ἴσως
 Θερμῶς νὰ σ' ἐπικαλεσῶ. Πλὴν μέγα τρέφω μῖσος
 Εἰς τὰ συνήθη· τὸ καινὸν ἐνίστε μ' εὐφραίνει.
 Πολλοὶ σ' ἐπεκαλέσθησαν καὶ εἶσ' ἀπηυδημένη!
 Ξαπλώσου! Εἰς τὸ μαλακὸν θρονίον σου ξαπλώσου!
 Καὶ τὸσον ἀδιάκριτος δὲν εἶμαι ὀπαδός σου.
 Ἐντὸς φιάλης ἢ ὕδατος οἰκεῖ τῆς εὐγλωττίας,
 Καὶ τοῦ Ἡπίτου ὁ καλὸς μ' ἐμπνέει ἀνδοσμίας (α)
 Ὡσάν νὰ ἔχω δεκτικῶ ἐνδοσυϊαδεις Μούσας
 Τὴν φαντασίαν ἔς ἀχανεῖς ἐκτάσεις ὀδηγούσας.
 Ἐπειτα, κόρη μου χρυσῆ, μὴ πρόκειται νὰ ψάλω
 Ἀρματωλοῦς, ἢ Ἄπατριν, ἢ ὅμοιον τι ἄλλο;
 Ἄς ἔχη δόξαν ὁ Θεὸς, ἐγὼ σκοπὸν δὲν ἔχω
 Ὡς ὁ Φαέδων εἰς κενὸν διφρηλατῶν νὰ τρέχω,
 Ἀλλὰ ὡς σκώληξ πάμμικρος σκωληκοκοινωνίας
 Νὰ ψάλω τοῦ βορβόρου τῆς τὰ αἴσχη καὶ κακίας.
 Ἄν πάλιν, χρυσοπλόκαμος καὶ προσφιλέης μοι Μοῦσα,
 Γενναῖον διασώτην σου μεγάλως εὐνοοῦσα
 Θελήσης μὲ τὴν χάριν σου τὸν νοῦν του νὰ φωτίσης,
 Τὸν Μῶμον πέμψον παρ' ἐμοί, ἢ πονηρά μας φύσις
 Τὰ πύρινά του σκώμματα ἂν δοκιμάσῃ, ἴσως
 Συστείλῃ τὸ κατ' Ἀρετῆς διηνεκές τῆς μίσος,
 Κι' Ἰόλαος μὲ Ἡρακλῆν διὰ βελῶν πικρίας
 Ἴσως καταδαμάσωμεν τὴν Ὑδραν τῆς Κακίας.

(α) Ἀναφέρει ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸν μακαρίτην φίλον του τὸν
 Ἰατρὸν Ἡπίτην, ὅστις πρῶτος κατέγεινε σπουδαίως ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ
 ἀντικειμένου τῆς Ἑλληνικῆς Οἰνοποιίας, καὶ ἀπέδειξεν ἐπιτυχῶς, ὅτι
 ἢ ἀπειροκαλία μας εἶναι κυρία πηγὴ τῆς ἑλληνικῆς πτωχείας.

VII.

Ἀνέρχομαι λοιπὸν πεζὸς ἐκ Πειραιῶς, ὡς ξένος,
 Καὶ τὸ Θησεῖον χαιρετῶ καταβεβακχευμένος.
 Ἀντίκρου μου ὁ Παρθενῶν, ἢ Πνύξ, καὶ τόσα ἄλλα
 Ἐν ἐρειπίοις τέλεια, καὶ ἐν μικροῖς μεγάλα,
 Τὸν νοῦν μου ἠλεκτρίζουσι· κ' ἐνῶ μ' ἐν βῆμα μόνον
 Εἴκοσι δύο σκοτεινῶν διαπερῶ αἰώνων
 Τὸ ἀχανές διάστημα· ἐν ᾧ ἔς ἐκστάσεις ὕψους
 Συνομιλῶ μὲ τὰς σκιὰς τῆς παλαιᾶς εὐκλείας,
 Ὡς ἄλλοτε ἐνδοσυϊῶν ὁ Ἀγγλο-Ἑλλην Βύρων·
 Αἰσθάνομαι ὅτι μὲ ὠθοῦν . . . στρέφω . . . κι' ἀγέλη χοίρων
 Μὲ γρυλλισμὸν χαρμόσυνον θηρίων σαρκοβόρων
 Παντόθεν μὲ πολιορκεῖ στενωῶς ἐντὸς βορβόρων.

VIII.

Ἀδυνατῶν διὰ μιᾶς νὰ στρέψω ἔς τὰ ὀπίσω,
 Καὶ τῶν χρυσῶν μου ἰδεῶν τὸ νῆμα νὰ ἀφήσω,
 Κ' ἐνδοῦς εἰς ὅσα παριστᾶ ἢ πλάνος φαντασία
 Τοὺς χοίρους Δῆμον θεωρῶ ἐν πλήρει ἐκκλησίᾳ,
 Καὶ ἓνα Δημοσθενικὸν “ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!”
 Ὡς τὰ μειδιῶντα χεῖλη μου εἰρωνικῶς ἐκπνέει . . .
 Πλὴν συνελθὼν τὰ πέριξ μου παρατηρῶ μὲ τρόμον,
 Διὰ τὸ λάθος μου γελῶ, κι' ἀκολουθῶ τὸν δρόμον,
 Ἄφ' οὗ διὰ τῆς βλάβου μου τῆς ἐμπνευσάσης φρίκης
 Εἰς τοὺς πολιορκουντάς με ἐπέβαλα συνθήκην.

IX.

Ἡρώτησα ἓνα τρανὸν καὶ ἄρχοντα τοῦ τόπου
 Πῶς ἢ διόρθωσις ἀργεῖ ἐνὸς φρικτοῦ ἀτόπου,

Ἐρβρίως δὲ μ' ἀπήντησε πλὴν σοβαρῶς ἐκεῖνος·
 — “Τὸ πρᾶγμα ἐξακολουθεῖ νὰ γίνετ' ἀκινδύνως,
 ”Καὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τοὺς ἐλευθέρους νόμους
 ”Οἱ χοῖροι εἶν' ἐλεύθεροι νὰ τρέχουν εἰς τοὺς δρόμους·
 ”Ἐπειτα, μοὶ ἐπρόσθεσεν, ὀλίγον μειδιάσας,
 ”Ἄν ἐξετάσης τῶν ἔθνῶν τὰς πρωτεύουσας πάσας
 ”Χεῖρ χειροτέρας δ' ἀ εὐρῆς ὅτ' ἔχουσιν εἰσόδους,
 ”Ἐν ᾧ μυρίας ἔκαμον κοινωνικὰς προόδους·
 ”Καὶ ἓνας λογιώτατος, σατυριστὴς ἐν μέρει,
 ”Μᾶς ἐβεβαίονε προχθές, ὅτι μεγάλως χαίρει
 ”Διὰ τὰς βελτιώσεις μας, προσθέσας τελευταῖον,
 ”Ὅτ' εἴμεθα ἀνώτεροι καὶ αὐτῶν τῶν Εὐρωπαϊῶν!”
 Οἱ λόγοι μὲ κατέπληξαν τοῦ Ἀβδηρίτου τούτου,
 Καὶ εἶδα, βοηθεῖα των, τὸ μέγεθος τοῦ νοῦ του.

.

(Περιγράφων κατόπιν ὁ ποιητὴς τὰς κυρίας μας, δίδει περὶ αὐτῶν τρεῖς τύπους· ἓνα τὸν τῆς Κυρίας τοῦ συρμοῦ, ἓνα τὸν τῆς Κυρίας τῶν Ἐπαρχιῶν, ὅπου τὰ ἀγνὰ ἀκόμη διασώζονται ἤδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ ἓνα τὸν τῆς ἀναμιγνυομένης εἰς τὰς πολιτικὰς τῆς ἡμέρας μικροβραδιουργίας. Δημοσιεύομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸν πρῶτον τύπον τῶν ἐν Ἀθήναις Κυριῶν τοῦ συρμοῦ, ἃν καὶ ὀλίγον ἀτελεῖ, καὶ ἐπικαλούμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀδῶου συγγραφέως τὴν εὐμένειάν των.)

XXIII.

Αὐτὴν ἴδητε τὴν κομψὴν καὶ εὐγενῆ Κυρίαν . . .
 Παρισινὸν φιλάρεσκος εἰς τὴν ἐνδυμασίαν,

Ὡς σμαραγδόπτερον πτηνὸν τοῦ Γάγγου καὶ τῆς Κίνας
 Κοσμεῖ τὰς πλήρεις κλασικοῦ κομποροῦ Ἀθήνας.
 Εἰς τὰ ἀκμαῖα βλέποντες καὶ θελκτικὰ τῆς κάλλη,
 Τὴν χαιρετῶσι καδ' ὀδὸν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 Κι' αὐτὴ μὲ ἐν μειδιάματι τοὺς πάντας ἀνταμείβει.
 Ἀρχαία μὴν ἐκλάβητε πῶς εἶναι ἴσως Ἡβη,
 Διότι εἶναι ἡ γνωστὴ Madame! Κρομμυδοπούλου,
 Ἡ τὰς καρδίας δένουσα σφιγκτὰ μ' ἀλύσεις δούλου.

XXIV.

Περιπατεῖ, κ' ἐν ᾧ σειστὴ πηδᾷ καὶ καμαρόνει,
 Μὲ φόρεμα μεταξωτὸν τὰς ἀγυῖας σαρόνει·
 Εὐλογημένη ἡ στιγμή, ἡ ὥρα καὶ ὁ χρόνος,
 Καδ' ὃν μᾶς ἤλθε καὶ αὐτὴ ἡ μόδα τοῦ αἰῶνος.
 — Ἡ μόδα; . . . — Ὅχι, ὁ συρμός! κ' εἶν' ὄντως μ'
 εὐστοχίαν

Συρμός κατα τῆς λέξεως τὴν ἔλην σημασίαν.
 Πλὴν τρεῖς γίνονται καλὰ μὲ τὰ παρακαλὰ των
 Ἀπὸ τὸν γραφικὸν αὐτὸν συρμὸν τῶν φορεμάτων·
 Πρῶτον οἱ ἔμποροι πωλοῦν κ' οἱ σύζυγοι πληρόνουν,
 (Καὶ τὸν εὐρέτην δι' αὐτὸ τιμῶ ὡς μεγαλόνουν)·
 Δεύτερον γίνεται δραχμῶν τουλάχιστον μυρίων
 Οἰκονομία 'ς τὸ πτωχὸν δημοτικὸν Ταμεῖον·
 Διότι οὐτ' εἰς σάρωδρα ὁ δῆμος ἐξοδεύει,
 Οὔτε εἰς σαρωτὰς ἑδῶν· καὶ τρίτον προστατεύει
 Καὶ κρύπτει τὸ συρόμενον, Κυρίαί, φόρεμά σας
 Τοὺς πόδας σας καὶ μὲ αὐτοὺς κἀνὲν ἐλάττωμά σας.
 Πλὴν συγχωρεῖτε, ὡς τυφλὸς πλανῶμαι νυκτοβάτης
 Ἀφίσας τὴν Κυρίαν μας διὰ τὸ φόρεμά της.

XXV.

Εἶναι μικρὸς υπάλληλος ὁ νέος σύζυγός της,
 Πλὴν τί μὲ τοῦτο; . . . πάμμικρος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις
 Δὲν ἔξεύρει ἀπὸ τὰ μικρὰ νὰ πορισθῇ μεγάλη.
 Τρέχουν, λοιπὸν, ἔς τὸν οἶκόν των τὰ πάντα μελι γάλα,
 Καὶ ἂν λαμβάνη ὡς μισθὸν δραχμὰς διακοσίας,
 Δὲν ἔξεύρω πως ἔς τὸν Διάβολον! γεννοῦν αὐταὶ χιλιάς!
 Καὶ ἐπειδὴ ὁ φίλος μας περιπατῶν κοιμᾶται,
 Ἐπὶ ἀμάξης βράδυμος νυχθημερὸν πλανᾶται.

XXVI.

Θνητοὶ τινὲς ἀπέκτησαν ἐπὶ ἐκάστης χώρας
 Τὴν κακοπεριέργειαν τῆς μυθικῆς Πανδώρας,
 Τῶν πάντων ἐξετάζοντες τὴν ῥίζαν καὶ τὴν φύτραν,
 Καὶ τί ἄμαγευστος ὁ καθείς εἰς τὴν μικρὰν του χύτραν.
 Τοῦ κύρ Κρομμυδοπούλου μας αὐτοὶ παρατηροῦντες
 Τὰ ἔξοδα, ὠρμάσθιασαν χρυσοδουλειαῖς μὲ φούνταις!
 Κι' ἄλλοι μὲν βεβαιόουσιν ὅτι κερδίζει παίζων,
 Ἄλλοι δὲ ὅτι μυστικὸν γνωρίζει τῶν Κινέζων,
 Καὶ τὸν χαλκὸν μεταποιεῖ εἰς ἄργυρον· καὶ ἄλλοι
 Ὅτι εἰς τὰ κατὰστιχα ὀλίγον μεταβάλλει
 Τοὺς ἀριθμοὺς, καὶ γίνονται τὰ ἑκατὸν, ἑννέα,
 (Κ' εἰς τοῦτο κεῖτ' ἡ μέθοδος τοῦ πλουτισμοῦ ἢ νέα).
 Μὲ γελιοῖον Σατανικὸν, τέλος, γνωστοὶ ἐχθροὶ του
 Κηρύττου πῶς τὸν εὐνοοῦν Οἱ προῖστάμενοί του.
 (Τὸ Οἱ δὲ ἄρᾶρον, κύριοι, ἀρσενικὸν ὅτ' εἶναι
 Καὶ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ ἐξεύρετε.) Πλὴν χύνε,
 Ναί, χύνε, φῶνε τὸν δριμῦν ἰόν σου ἐν μαυρίᾳ,
 Καὶ δὲν ἰδρώνουν τὰ τρανὰ τοῦ φίλου μας ὅτ' αἰ . . .

XXVII.

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτὸν ἐν ᾧ τερπνῶς ὑπνώττει,
 Κι' ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν κυρὰν Συμβίαν του, διότι
 Αὐτῆς ἡ συμπεριφορὰ, τὰ ἦδη καὶ οἱ τρόποι
 Εἶν' ἐκ τῶν δώρων τῶν λαμπρῶν ποῦ στέλλει ἡ Εὐρώπη.
 Ἄς τὴν ἀκολουθῆσωμεν. Ἄφ' οὗ ἔς τοῦ Μαλανδρινίου
 Ἐγενεε κτήτωρ γαλλικοῦ καὶ νέου καπελίνου,
 Ἄφ' οὗ ἐπεδωρῆσε μετ' ἀκριβολογίας
 Ὅσα μᾶς φέρουσιν οἱ „Frères Philippe” ἐκ Μασσαλίας,
 Ἄφ' οὗ εἰς τῆς κυρᾶς Ζιρῶ ἠγόρασε κρεπόνι,
 Κ' ἐπλήρωσεν, ὡς λέγουσι, τὸν τζιτζικα γι' ἀηδόνι,
 Καὶ εἰς τῆς Λιζιέ ἢ πρὶν ὡς κάμπη τῆς κοπρίας
 Μετεμορφῶδη χρυσαλλίς στιλπνὴ τῆς Βραζιλίας,
 Ἄφ' οὗ κατανεστάτωσε Γιαννάκον καὶ Φιμούλην
 Μὲ τὴν Παρδάλω, τὴν καλὴν καὶ τὴν πιστὴν της δούλην,
 Ἐπάγει εἰς τῆς φίλης της Κυρίας Πανταρώτα
 Νὰ μάθῃ δεκαεξ ὥρων φαιδρὰ συμβεβηκότα . . .

XXVIII.

Φιλιαναγνώστρια δεινὴ! ἀνέγνωσε μὲ ζῆλον
 Τοὺς Τρεῖς Σωματοφύλακας, τὸν μαῦρον Πικουῖλον,
 Τοῦ Paul de Cock τὰ ἅπαντα (ὅπου μὲ Σαυμασμὸν της
 Ἀπὴντησ' ἕνα ἦρωα ὡσὰν τὸν σύζυγόν της).
 Ἄλλὰ “ὁ Ῥήγας τοῦ Καβρῶ” τὴν ἐπληξεν ὡς βέλος
 Κ' ἐντύπωσιν τῆς ἔκαμε πρὸ πάντων εἰς τὸ τέλος (α).

(α) Διτηγημάτιον ἔχον τὸ τέλος λίαν σκανδαλώδες, καὶ δημο-
 σιευθὲν πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς ἕν τῶν ἐκλεκτοτέρων περιοδικῶν συγγραμ-
 μάτων μας.

XXIX.

Μὲ τρυφερὰν λοιπὸν τροφήν τραφεῖσα ἡ ψυχὴ της
Τρυφερωτέρα Δριδάκος κατέστη· κί' ὡς πυρίτις
Ἐξήναψε διὰ μιᾶς μ' ἓνα μικρὸν σπινθῆρα,
Καὶ ἐξεβράγη μὲ σεισμούςς εἰς φλογερὸν κρατῆρα.
Ἄν δεῖγμα δὲ Δελήσητε τῶν ὅσων λέγω δῆλον,
Ἀκούσατε τί ἔλεγε 'ς ἀναχωροῦντα φίλον·
“Θὰ ἀπομάσῃ ἡ ἡχὼ φωνὰς νὰ ψιττακίζῃ,
“Θὰ λησμονήσ' ὁ Ἥλιος τὸν κόσμον νὰ φωτίζῃ,
“Κ' ἡ Ἰλαρὰ Πανσέληνος τὸ κῦμα νὰ χρυσόνη,
“Καὶ ἡ τερπνὴ Δ' ἀπαρνηθῆ τὸ ἔαρ ἀνεμώνη,
“Καὶ ἡ τρυγῶν προδότρια τὴν σύντροφον Δ' ἀφήσῃ,
“Ἄλλ' ἡ καρδία μου ποτὲ δὲν Δ' ἀ σέ λησμονήσῃ.” —
— Ὡ σεῖς οἱ μεταλλεύοντες τὸ πῦρ τῶν αἰσθημάτων
Ἀκάματοι μεταφρασταὶ τῶν μυθιστορημάτων,
Ἰδέτ' ὅτι δὲν 'σπεύρατε κατὰ πετρῶν τὸν σπόρον,
Καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μου προσδέχθητε τὸν φόρον.

XXX.

Ἐν τούτοις ἂν τὸν οἶκόν της ὀλίγον ἐξετάσῃς,
Θέλεις ἰδεῖ τὰ πράγματα ὑπ' ἀντιθέτους φάσεις·
Διότι τὰ μὲν τέκνα της μετὰ κλαυθμῶν ὀδύνης
Διὰ νὰ παίξωσι ζητοῦν τὸν δίσκον τῆς Σελήνης,
Τοῦ δὲ ἀνδρός της τὰ καλὰ φορέματα ἐν βίᾳ
Μὲ λύχνους ταμιεύονται καὶ ἐλαιοδοχεῖα·
Ἐδὼ δοχεῖον χρήσεως νυκτερινῆς ἀφίνει
Ἐπὸ τὸ κλειδοκύμβαλον ἀρώματα νὰ χύνῃ·

Ἐκεῖ, ἐν βράκος βυπαρὸν ἐν μέσῳ τῶν δωμάτων
Ὡς μέτρον καθαρότητος ὑπάρχει τῶν σωμάτων·
Τὰ ἐπιπλά της κόνεως λεπτὴ καλύπτει πάχνη,
Καὶ πλέκει ὑπ' αὐτὰ ἱστούς ἢ φιλεργὸς ἀράχνη·
Εἰς δὲ τὸ μαγειρεῖόν της ὅστις τυχὸν κατέβη,
Εἰς πόλεμον ἐμφύλιον ἀπήντησε τὰ σκεύη,
Καὶ εἶδε σύννεφα μυιῶν φαιδρῶν καὶ ἀπτοήτων
Θορυβωδῶς νὰ ἵπτανται ἐπάνω τῶν λεβήτων,
Ἐν ᾧ εἰς μάγειρος παχὺς προσψηλαφῶν τὸ οὖς του
Ἐκονδυλομαγεύειε τοὺς λογαριασμούςς του.

XXXI.

Εἰς τοὺς χοροὺς δὲ τῆς αὐλῆς . . . κ. τ. λ.

Τοσαῦτα δημοσιεύομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ τοῦ περιέργου
τούτου ποιήματος, ἐπιφυλασσόμενοι ἄλλοτε νὰ κοσμήσωμεν
τὸ Ἡμερολόγιον ἡμῶν διὰ περικοπῶν ἔτι μᾶλλον ὠραιοτέρων
καὶ περιεργοτέρων.

Ὁ Ἐκδότης.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 1821.

Ἡ πόλις τῆς Χίου διηρείτο εἰς τρία κύρια μέρη, ὧν τὸ μὲν ἐλέγετο Ἀπλοταρία, τὸ δὲ Ἐγκρεμὸς, τὸ δὲ Παλαιόκαστρον. Ἐν ἐκάστῳ τούτων ἦτο ἀνάκασθεν ἐν δημοσίον Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, ἐν δὲ ἡ νεολαία ἐδιδάσκετο τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὑφ' ἐνὸς μόνου διδασκάλου. Ἐξότου ὅμως τὸ ἐμπόριον ἤρξατο νὰ ἐκτείνηται, καὶ ἐκ τούτου ἡ εὐπορία νὰ αὐξάνηται, οἱ Χίοι φύσει ὄντες φιλομαθεῖς, καὶ ἔτι μᾶλλον τότε τὴν χρεῖαν τελειότερας παιδείας συναισθανόμενοι, συνεστήσαντο ἐν τῇ Ἀπλοταρίᾳ Γυμνάσιον, ἐν ᾧ ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις ἐγένετο ἀσυγκρίτως τελειότερα.

Ὅτε κατὰ τὸ 1815 ἐπανῆλθεν ἐκ τῶν Παρισίων ὁ Ν. Βάμβας, προσκεκλημένος ὑπὸ τῆς πατρίδος αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀναδεχθῆ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γυμνασίου, ἦσαν ἐν αὐτῷ δύο καθηγηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τρεῖς διδάσκαλοι τῶν κατωτέρων, εἷς καθηγητὴς τῆς Ξεολογίας, εἷς τῆς ἀριθμητικῆς, γεωμετρίας καὶ ἀλγέβρας, καὶ εἷς τῶν ὑψηλοτέρων μαθηματικῶν ὁ ἀξιόλογος μαθηματικὸς Ἰωάννης Τσελεπῆς, ἀνὴρ συγκεκριημένος καὶ μὲ ἄλλας πολλὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις, ἀνὴρ ἀξιοσέβαστος καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ καταστάσει ἦτο τῆς Χίου τὸ Γυμνάσιον, ὅτε ἀνεδέχθη τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ κατὰ δημοσίαν πρόσκλησιν ὁ Ν. Βάμβας.

Οἱ ἔφοροι τοῦ Γυμνασίου τῆς Χίου ἐξελέγοντο ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων πολιτῶν καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν· καὶ εἶχον παρὰ τῶν δημογερόντων ἀπόλυτον σχεδὸν ἐξουσίαν εἰς πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν πρόοδον αὐτοῦ. Ὅθεν προδύμως ἐδέχοντο καὶ ἐξετέλουν πάντα τὰ δυνατὰ καὶ κοινωφελῆ, ὅσα ὁ διευθυντὴς προέτεινεν αὐτοῖς. Οἱ Χίοι, καίτοι ὑποτεταγμένοι ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν τυραννίαν, διὰ τὴν φρόνησιν ὅμως αὐτῶν καὶ ὁμόνοιαν περὶ τὰ κοινὰ συμφέροντα εἶχον ἀριστοκρατικὴν τινα κυβέρνησιν. Δίς τοῦ μηνὸς συνήρχοντο οἱ ἔφοροι τοῦ Γυμνασίου μετὰ τοῦ Γυμνασιάρχου, καὶ συνεσκέπτοντο.

Οὕτω λοιπὸν ἐπὶ τῆς γυμνασιαρχίας τοῦ Ν. Βάμβας προσετέθησαν εἰς τὸ Γυμνάσιον τῆς Χίου ὁ αἰδιδιμος Κ. Βαρδολάχος καθηγητὴς τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης πειραματικῆς φυσικῆς, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, εἷς καθηγητὴς τῆς Λατινικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ζωγραφικῆς, εἷς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ἀμφότεροι Γάλλοι λίαν ἀξιογάπητοι, καὶ εἷς τῆς Τουρκικῆς. Ὁ δὲ Ν. Βάμβας ὁ διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου ἐδίδασκε τὴν χημείαν μετὰ τῶν πειραμάτων αὐτῆς, τὴν ἠθικὴν, καὶ τὴν βητορικὴν. Πρὸς τούτοις ἠκοδομήθη βιβλιοθήκη καὶ ἐπλουτίσθη τοῖς ἀξιολογωτέροις συγγράμμασι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καὶ τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ πολλοῖς ἐπιστημονικοῖς τῆς σοφῆς Εὐρώπης· προσετέθη ἐν τῷ Γυμνασίῳ καὶ πλήρες τυπογραφεῖον ἐκ δύο πιεστηρίων πρὸς ἔκδοσιν διδακτικῶν βιβλίων.

Ἐν τοιαύτῃ ἀνδρηρᾷ καταστάσει ἦτο τὸ Γυμνάσιον τῆς Χίου, ὅτε ἐξεβράγη ὁ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἀγών. Ὁ δὲ Ν. Βάμβας μόλις διαφυγὼν τὸν ἐπικρεμάμενον κίνδυνον, διεσώθη εἰς Ἰδραν δι' ἄλλους ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς κοινῆς πα-

τρίδος· τὴν δὲ ἐνεγκοῦσαν, τὴν ὡραίαν Χίον, ἐπελθόντες μετ' ὀλίγον οἱ βάρβαροι, οἱ σήμερον προστατευόμενοι καὶ συντηρούμενοι ὑπὸ τῶν σοφωτέρων Δυνάμεων τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, κατέκαυσαν, ἔσφαξαν, ἤχμαλώτευσαν!!! Τίσειαν, Θεέ, ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσαι!!!

N. BAMBAΣ.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου οἱ διασωθέντες, καίτοι ἐνδεεῖς, ἤρξαντο ὅμως πάλιν νὰ κυβερνῶνται κατὰ τὸ πρότερον αὐτῶν σύστημα, καὶ νὰ ἐπιμελῶνται τῆς παιδείας, συστήσαντες ἐν Γυμνάσιον, καὶ ἀλληλοδιδασκτικὴν σχολὴν τῶν κορασίων.

Ὁ αὐτός.

Σ. Ε. Ἡ παροῦσα σημείωσις ἐγράφη κατ' αἴτησίν μου κατὰ τὸ ἔτος 1853 καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ Ἐπ. Ἡμ. τοῦ ἔτους 1862.

1

2

3

4

5

1. Χ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ. — 2. ΓΕΝΙΣΑΡΑΗΣ. — 3. Α. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ.

4. Γ. ΡΑΛΛΗΣ. — 5. Γ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

ΠΕΡΙ

ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ

ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ.

Α

ΑΓΓΕΛΙΚΑΡΑΣ (Α.) ἐκ Ψαβρῶν· ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1827 ἐκ γονέων εὐκαταστάτων· δωδεκαετῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸ ναυτικὸν στάδιον, ἐκπλεύσας ἐπὶ πατρικοῦ πλοίου, καὶ δεκαπενταετῆς ἐπλοιάρχευσεν τὸ ἴδιον πλοῖον· ἐταξείδευσε κατ' ὅλην τὴν Μεσόγειον, τὸν Εὐξείνιον Πόντον, καὶ δεκατετράκις τὸν Ὀκεανὸν. Καίτοι ἰδιοκτῆτης δύο πλοίων κατὰ τὸ 1858 προσεκλήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας ὡς πρῶτος πλοίαρχος· διέσωσε δὲ τὸ Πανελλήνιον διὰ τοῦ γνωστοῦ στρατηγήματος τῶν ἀχύρων.

ΑΡΙΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Περικλῆς). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ 1809, ἐκ πατρὸς Ἰακώβου, διατελέσαντος, ἐπὶ Σουλτάνου Μαχμούτ τοῦ Β', Μεγάλου Διερχομένου τοῦ Ὄθωμανικοῦ Κράτους. Ἐσπούδασεν τὴν νομικὴν εἰς Παρισίους ἢ ἐδίδαξεν εἰς Ἀθήνας, ὡς καθηγητῆς τοῦ διενοῦς δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν· ὑπῆρξε πολλακίς βουλευτῆς, καὶ ἅπαξ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν (κατὰ Μάιον 1854)· ἀπέθανεν τὴν 28 Δεκεμβρίου (Ν. Ε.) 1860. Ὁ Περικλῆς Ἀργυρόπουλος ἐξέδωκε πραγματείας περὶ τῆς δημοτικῆς νομοθεσίας ἐπιγραφομένην *Τὰ Δημοτικά* (Ἀθήνησι 1843) καὶ *Πανηγυρικὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀποβόρων* (Ἀθήνησι 1847) ὃν ἐξεφώνησεν κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυσίν του ὡς Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου· πρὸ δὲ τούτων ἐξέδωκεν (ἐν Ἀθήναις 1836) τὰ "*Στοιχεῖα τοῦ Δημοσίου Δικαίου*", σύγγραμμα τοῦ Κ. Μακαρέλ, ὅπερ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μετέφρασεν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ΑΣΩΠΙΟΣ (Κωνσταντίνος). Ἐγεννήθη ἐν Ἡπειρῷ περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος· ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῆς ἐν Τεργέστῃ Ἑλληνικῆς Σχολῆς (1817 καὶ 1818)· κατὰ τὸ 1818 μετέβη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γοττίγκης πρὸς τελειοποίησιν τῶν φιλολογικῶν του μελετῶν, δι' ἐξόδου τοῦ Κόμητος Φριδερίχου Γκίλφορντ· ἐν ἔτει 1824 διωρίσθη Καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ· ἐν ἔτει 1843 μετέβη εἰς Ἀθήνας προσκληθεὶς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς Καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ ὁποῦ τρεῖς ἐχρημάτισε Πρύτανις. Ἐξέδωκε πολλὰ φιλολογικὰ καὶ γραμματικὰ συγγράμματα τοῖς πᾶσι γνωστά, ἐξ ὧν τὸ Συντακτικόν, ὁ Βίος Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα, ἡ εἰς Πίνδαρον εἰσαγωγή (ἀτελής) καὶ ἡ Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων (ἐπίσης ἀτελής) εἰσὶ τὰ σπουδαιότερα· ἴδε Βρετοῦ Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν Τ. Β' σ. 242.

Β

ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ (Σπυρίδων). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1815 ἐν Λευκάδι· ἐξεπαιδεύθη εἰς Παρίσιους· ὑπῆρξε πολλάκις Βουλευτὴς Λευκάδος καὶ δις Γερουσιαστὴς ἐν τῇ Ἰονίῳ Πολιτείᾳ, πληρεξούσιος Λευκάδος εἰς τὴν Β' Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τῶν Ἀθηνῶν, (1864) καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κατὰ τὸ ἔτος 1866.

ΒΑΡΝΑΒΑΣ (Ἰωάννης). Ὑἱὸς τοῦ γνωστοῦ ἐν Ἀθήναις ξενοδόχου Βαρνάβα, ἐκ Κύπρου, μόλις ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐκ Παρισίων, ὅπου ἐσπούδαζεν, περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1866, μετέβη εἰς Κρήτην ὡς ἐδελοντὴς καὶ ἐφρονεῦθη ἐν Βαφῆ τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1866 μόλις ἄγων τὸ εἰκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

ΒΑΣΙΑΔΗΣ (Ἡροκλῆς, Κωνσταντίνος), διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς καὶ Φιλολογίας, ἐγεννήθη τῇ 30 Μαρτίου 1821 ἐν Δελβινικῷ τῆς Ἡπειροῦ, ἐξεπαιδεύθη δὲ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ἐν ἣ καὶ ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ 1843 μέχρι τοῦ 1847. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1847) ἐξέδωκεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τέσσαρας τῶν Φιλιππικῶν τοῦ Δημοσθένους μετὰ ἐκτεταμένων κριτικῶν καὶ ἐξηγητικῶν σημειώσεων. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ 1859 ἐσπούδασε τὰ τῆς Ἱατρικῆς καὶ Φιλολογίας ἐν Παρίσιος καὶ Βερολίνῳ, καὶ ἔλαβε τὰ διδακτορικὰ πτυχία τῶν Ἐπιστημῶν τούτων.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν περὶ τὰ τέλη τοῦ 1859 προσελήθη τῷ 1860 παρὰ τοῦ μακαρίτου Ποτλῆ, διέποντος τότε ἐν Ἑλλάδι τὰς παιδείας, νὰ καταλάβῃ ἔδραν τακτικοῦ καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ ἔθνικῷ πανεπιστημίῳ ἐπὶ μισθῷ 500 δραχμῶν κατὰ μῆνα· ἀλλ' ἀπεποιήθη, προτιμήσας χάριν τῆς δούλης

Ἑλλάδος νὰ μείνῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαγγελλόμενος τὴν Ἱατρικὴν καὶ συνεργαζόμενος μετ' ἄλλων λογίων εἰς καθ' ἑδρασιν ἐκπαιδευτικοῦ Φροντιστηρίου (φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας) πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τοὺς ὀρθοδόξους λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἄνευ διακρίσεως καταγωγῆς, ἢ γλώσσης, καὶ εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὃς τοσοῦτον εὐδοκίμησε, διεγείρας τὸ ἔθνικὸν φρόνημα καὶ τὴν φιλομάθειαν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῶν ἐμβριδῶν πραγματειῶν, ἃς δημοσιεύει ἐν τῷ ὁμωνύμῳ αὐτοῦ περιοδικῷ, καὶ διὰ τῶν δημοσίων φιλολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν μαθημάτων, ἃ παραδίδωσιν.

Ὁ Κ. Βασιάδης καὶ ὡς ἰδρυτὴς καὶ ὡς πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν πρόδον αὐτοῦ· διαπρέπει δὲ μεταξὺ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμογενῶν ὡς ἐνθερμος ζηλωτὴς καὶ ὑπέρμαχος τῆς μεγάλης ἰδέας καὶ λίαν φιλελεύθερος, ὑπόστας καὶ ὑφιστάμενος ἕνεκα τούτου χρηματικὰς ζημίας οὐκ ὀλίγας. Ὁ Κ. Βασιάδης, δεχθεὶς τῷ 1862 τὴν ἔδραν τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, μόλις ἐδίδαξε δύο μῆνας παυθεὶς κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν. Ὁ Εἰσαγγεῖλιος αὐτοῦ λόγος ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Κλειοῖ καὶ ἐν τῇ νέᾳ Ἐπτὰλόφῳ τοῦ 1866. Ἐκτός δὲ τῶν Φιλιππικῶν τοῦ Δημοσθένους ὁ Κ. Βασιάδης ἐδημοσίευσεν καὶ πραγματείας περὶ Γυμναστικῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ἄλλας ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐν αἷς καταφαίνεται ἡ φιλοπατρία καὶ πολυμάθεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἀκριβὴς γνώσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

ΒΑΣΙΑΕΙΟΥ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1828, ἐν Ἐρμιόνη (Κρανίδιον), ἐξεπαιδεύθη εἰς Ἀθήνας τὴν ἱατρικὴν· κατὰ τὸ 1852 διωρίσθη δόκιμος στρατιωτικὸς ἱατρός· καὶ ἐν ἔτει 1854 μετέσχε τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τῆς Ἡπειροῦ καὶ Θεσσαλίας· ἐφρονεῦθη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Κρήτης τὴν 16 Ἰανουαρίου 1867.

ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ (Ἀναστάσιος). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1838 ἐν Μεγαρόβῳ, ὀρεινῷ χωρίῳ πλησιεστάτῳ τῶν Βιτωλίων ἐν Μακεδονίᾳ· ἐξεπαιδεύθη εἰς Ἀθήνας· κατὰ τὸ ἔτος 1859 μετέσχε τοῦ Ἰταλικοῦ ἀγῶνος ὑπὸ τὸν Γαριβάλδην, πρὸς ὃν ἔδραμε καὶ ἐκ δευτέρου κατὰ τὸ 1862 εἰς Ἀσπρομόντε· ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐπέδωκε εἰς τὴν μελέτην τῆς νομικῆς· ἀλλὰ μόλις λαβὼν τὴν ἄδειαν τοῦ δικηγορεῖν ἐν Ἀθήναις, ἐπειδὴ ἐξεβράγη ἡ ἐν Κρήτῃ ἐπανάστασις ἔσπευσε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαναστατήσασαν νῆσον, ὅπου ἐφρονεῦθη ἐν Βαφῆ τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1866.

ΒΟΥΓΑΡΗΣ (Δημήτριος). Ἐγεννήθη ἐν Ἰδρᾷ ἐν ἔτει 1796· ὑπῆρξε μέλος τῶν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἔθνικῶν Συνελεύσεων· κατὰ τὴν ἄφιν τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος εἰς τὴν Ἑλλάδα (1833) ἦτο ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν· παραιτηθεὶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ τῆς ὑπουργικῆς ἑδρας ἐξελέχθη δήμαρχος Ἰδρας, διατελέσας ὡς τοιοῦτος μέχρι τοῦ

έτους 1843· τῷ 1844 διορίσθη Γερουσιαστής· ἐν ἔτει 1847 διορίσθη ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν καὶ μετ' ὀλίγον ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν· ἐν ἔτει 1855 ἐπὶ τῆς ἀγγλο-γαλλικῆς κατοχῆς τοῦ Πειραιῶς διορίσθη Πρωθυπουργὸς παραιτηθεὶς περὶ τὰ τέλη τοῦ 1857· ὑπῆρξεν ὁ δραστηριώτερος ἀρχηγὸς τῆς Ὀκτωβριανῆς μεταπολιτεύσεως· νῦν θεωρεῖται ὁ ἐπισημνότατος πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Ἑλλάδος.

ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ (Χρήστος). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1805· τῷ δὲ 1825 μετέβη εἰς Ἀθήνας καταταχθεὶς στρατιώτης τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Φαβιέρων· συμμετέσχεν ὄλων τῶν ἀγῶνων τοῦ στρατοῦ τούτου· τεθείς εἰς ἀργίαν τῷ 1838 ἔνεκα δημοσιογραφικῶν πονημάτων του, δι' ὧν ὑπερησιζέτο τὸν παρηγγελισμένον τότε στρατὸν ἐπεδόθη ἔκτοτε ἰδίως εἰς φιλολογικὰς ἐργασίας· συνέγραψε Α' ἱστορίαν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος· Β' κανονισμόν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ, καὶ ἄλλους στρατιωτικὸς κανονισμοὺς μεταφράσας τούτους ἐκ τοῦ γαλλικοῦ· Γ' ἱστορίαν τοῦ Ναπολέοντος, ἐρηνισθεῖσαν ταύτην ἐκ τῆς πολυτόμου ἱστορίας τοῦ Θιέρς· Δ Στρατιωτικὴν ἐφημερίδα, καὶ πολλὰς μεταφράσεις ἀφορώσας εἰς τὰ στρατιωτικὰ· ἐπανελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῷ 1843 προυβιβάσθη βαζμηθὸν μέχρι τοῦ βαζμοῦ συνταγματάρχου (εἰς ἀποστρατείαν)· περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου 1866 διοργανίσας σῶμα ἐξελοντῶν μετέβη εἰς Κρήτην.

Γ

ΓΑΒΡΙΗΛ. Ἠγούμενος τῆς ἐν Κρήτῃ μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου· ἀπέθανεν ἐν τῇ καταστροφῇ τῆς Μονῆς, ἐμπρήσας τὴν πυριταποθήκην· λυπούμεθα τὰ μέγιστα μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξιστορήσωμεν τὰ κατ' αὐτὸν, ἀγνοοῦντες τὰς λεπτομερείας τοῦ βίου τοῦ μάρτυρος τούτου.

ΓΕΝΗΣΑΡΗΣ. Συνταγματάρχης τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ· ἔλαβε μέρος ἐνεργὸν εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης τοῦ 1866 καὶ 1867.

ΓΚΙΑΦΟΡΑ (Φριδερίκος), ἢ Φριδερίκος Νόρτ, Κόμης Γυλφορδ, ἐγεννήθη ἐν Λονδίῳ τὴν 7 Φεβρουαρίου 1766· ἀπέθανεν ἐν Λονδίῳ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1827· ἰδρυτὴς τῆς ἐν Κερκύρᾳ Ἴονίου Ἀκαδημίας· ἔδε τὴν βιογραφίαν τοῦ μεγάλου τούτου εὐεργέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους συγγραφείσαν Ἑλληνιστὶ καὶ Ἰταλιστὶ παρὰ Α. Παπαδοπούλου Βρετοῦ· ἐν Ἀθήναις 1846.

Δ

ΔΑΜΙΑΝΟΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη ἐν Ἰδρᾷ ἐν ἔτει 1813, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1860· ἐξεπαιδευθεὶς τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῷ ἐν Αἰγίνῃ Λυκείῳ· ἐπεδόθη εἰς τὸ δικαστικὸν καὶ δικηγορικὸν στάδιον· ἐξελέχθη ἀντιπρόσωπος τῆς Ἰδρας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν

Συνέλευσιν τοῦ ἔτους 1844, χρηματίσας καὶ εἰσηγητῆς τοῦ σχεδίου τοῦ συντάγματος· ἐχηματίσεν ἀκολούθως Βουλευτὴς καὶ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης· κατὰ τὸ δεκάμηνον διάστημα τῆς ὑπουργείας του συνέταξε τὸν περὶ ναυτοδανείου νόμον.

ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη ἐν Βυτινῇ τῆς Γόρτυνος τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας τὴν 20 Μαρτίου 1835, ἐκ πατρὸς ἀγωνιστοῦ, συνταγματάρχου· περατώσας τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς του κατετάχθη ἐξελοντῆς εἰς τὸν πεζικὸν στρατὸν· προβιβασθεὶς βαζμηθὸν ἀνθυπολοχαγὸς προσελήφθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν εἰς τὸ στρατιωτικὸν τμήμα· τῷ 1855 ἔλαβε μέρος ἐνεργὸν εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἠπείρου· τῷ 1866 μετέβη εἰς Κρήτην μετὰ τοῦ Κωριωνάου, ὅστις τὸν διώρισε φρούραρχον τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου, ὅπου ἠρωϊκῶς ἐφονεύθη τὴν 9 Νοεμβρίου 1866· ἀπαξάπαντες γνωρίζουσιν ὅτι μετὰ τὴν ἐκφυροσκορήσιν, ἣτις ἐτίναξεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν μονὴν τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ τοὺς πολιορκοῦντας ταύτην ἔμεινεν ἀβλαβὴς μία πτέρυξ τῆς καταστροφείσης μονῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο ὁ Δημακόπουλος ὅστις ὤρμησε ξιφῆρης ἐπὶ τῶν Τούρκων, συνελήφθη παρὰ τούτων καὶ ὑπέστη θάνατον μαρτυρικὸν ὀδυνηρότατον· τὸ πτώμα του εὐρέθη ἀκολούθως φέρον 18 πληγὰς ἀπάσας ἐπενεχθείσας διὰ μαχαϊρῶν καὶ λογχῶν.

ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ἀριστοτέλης). Ἐγεννήθη τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1839 ἐν Μεσολογγίῳ· τῷ 1855 κατετάχθη εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων· διορίσθη ἀνθυπασιστής τοῦ πυροβολικοῦ ἐν ἔτει 1862· ἐπληρώθη θανάσιμως κατὰ τὴν Σλιβεράν στάσιν τοῦ Ἰουνίου 1864 ἐν Ἀθήναις, ἐνώπιον τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, θῦμα γενόμενος τοῦ κατῆγοντός του.

ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ (Σπυρίδων). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1811 ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶχε χρηματίσει ἀντιπρόσωπος εἶτα πρεσβευτῆς τῆς Ἐπτανήσου Πολιτείας· τῷ 1821 μετέβη εἰς Ὀδησσὸν μετὰ τῆς Ῥωσικῆς πρεσβείας καὶ ἐκεῖ ἐμασῆτευσεν· κατὰ τὸ ἔτος 1829 καὶ 1830 διορίσθη παρὰ τῷ πληρεξουσίῳ Προέδρῳ τῶν Ἡγεμονιῶν Κόμητι Κίσειφ, παρ' ᾧ ἐργάσθη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νέων ὀργανικῶν νόμων καὶ μεταρρυθμίσεων, αἵτινες συνετάχθησαν ὑπὸ τῆς προσωρινῆς Ῥωσικῆς Κυβερνήσεως ἐν Μολδοβλαχίᾳ. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἡγεμόνων (Ὀσποδάρων) ὁ Δενδρινὸς ἔμεινεν ἐν Βουκουρεστίῳ ὡς γραμματεὺς παρὰ τῷ ἐκεῖ Γενικῷ Προξενίῳ τῆς Ῥωσίας· τῷ 1850 διορίσθη Πρόξενος ἐν Τραπεζοῦντι· μετὰ τὴν ἐκρηξὴν τοῦ πολέμου ἀπῆλθε κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν εἰς Τιφλίδα παρὰ τῷ Ῥώσῳ στρατάρχῃ· ἐπιστρέψας μετὰ τὴν εἰρήνην εἰς Τραπεζοῦντα διορίσθη μετ' ὀλίγον Γενικὸς Πρόξενος εἰς Βρασιλίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἠπειρον, καὶ ἐπ' ἐσχάτων εἰς Κρήτην ὅπου διαμένει μέχρι τῆς σήμερον.

E

ΕΡΑΑΓΓΕΡ (Αιμίλιος). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1832 εἰς Φράγκφορτ τῆς Γερμανίας· διάσημος τραπεζίτης, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις· ὑπῆρξε καὶ ἐπίτροπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἐκδήσειν τῶν Παρισίων ἐν ἔτει 1867.

ΕΣΣΑΕΝ (Νικόλαος, Φερδινάνδος). Ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας, λήγοντος τοῦ 1841, ἐκ μητρὸς Ἑλληνίδος καὶ πατρὸς Γερμανοῦ τοῦ Ἰουλίου Ἐσολεν, μετερχομένου εἰς Ἀθήνας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τραπεζίτου· ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς, ὁ Φερδινάνδος μόλις τρισκαίδεκαετῆς μετέβη πρὸς ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ εἰς Γερμανίαν καὶ Ἑλβετίαν· ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας τὸν Ἰούνιον μῆνα τοῦ 1866, καὶ μεταβάς εἰς Κρήτην ἐφονεύθη ἐν Βαφῇ τὴν 12 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Z

ZANOS (Πέτρος). Ἐγεννήθη ἐν Θήρᾳ ἐν ἔτει 1817· ἐξεπαιδευθεὶς εἰς Παρισίους· ὑπῆρξε Πληρεξούσιος εἰς τὴν Α' Ἑθνικὴν Συνέλευσιν Ἀθηνῶν (1844), δις βουλευτὴς Θήρας, Α' Γραμματεὺς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἣν διεύθυνεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη· νῦν διατελεῖ Γενικὸς Πρόξενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου, ἔχων βαθμὸν διπλωματικοῦ Πράκτορος.

ZACHARIAS (Μαθᾶς). Ἐγεννήθη ἐν Ἄνδρῳ, νήσῳ τῶν Κυκλάδων, ἐν ἔτει 1800· ἐκάρη μοναχὸς ἐν ἔτει 1812· ἐχειροτονήθη διάκονος ἐν ἔτει 1818· τῷ 1822 συνεστράτευσεν μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Καρυστίας Νεοφύτου εἰς Κάρυστον· τῷ 1837 ἐξέδωκεν ἐν Ναυπλίᾳ τὴν ἱστορίαν τῶν Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, σύγγραμμα ἀξιολογώτατον· τῷ 1843 ἐξέδωκεν Ἀνασκευὴν τῆς κατὰ Πατριαρχῶν διατριβῆς τοῦ Μισαῆλ Ἀποστολίδου, τῷ δὲ 1846 Συλλογὴν Ἐκκλησιαστικῶν ῥήσεων περὶ πάσης ἡθικῆς ὑποθέσεως, καὶ Πασχάλιον παντοτεινόν· τῷ αὐτῷ ἔτει ἐχειροτονήθη ἱερεὺς· διεκρίθη τὰ μάλιστα ὡς ἱεροκῆρυξ συντάξας ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα λόγους· ὑπῆρξε πρῶτος γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐν ἔτει 1860 ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Θήρας, καὶ θεωρεῖται σήμερον ὡς ἐν τῶν διασημοτάτων μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

I

ἸΓΝΑΤΙΕΦ. Πρεσβυτὴς τῆς Ῥωσσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

K

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ ἐν ἔτει 1766· ἐξεπαιδευθεὶς ἐν Ἰταλίᾳ· ἐν ἔτει 1803 διωρίσθη Γραμματεὺς τῆς

Γερουσίας τῆς Ἐπτανησιακῆς Πολιτείας· μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Πολιτείας ἐκείνης ὑπὸ τοὺς Γάλλους (1807), ὁ Καποδίστριας ἠρνήθη νὰ δεχθῆ νέαν ὑπηρεσίαν, καὶ μετέβη εἰς Ῥωσσίαν ἐν ἔτει 1809 γενόμενος ἀμέσως δεκτὸς εἰς τὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν διεκρίθη τὰ μέγιστα, φθάσας εἰς βαθμὸν ὑπουργοῦ, μὴ θελήσας ὅμως ποτὲ νὰ δεχθῆ διορισμὸν πραγματικόν, εὐχαριστούμενος νὰ ἐνεργῆ πράγματι καὶ ν' ἀφίγη τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὑπουργικῶν τιμῶν εἰς τὸν ὀνόματι ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν Νεσσέλροδ· ἐκλεχθεὶς Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος τὴν 2 Ἀπριλίου 1827 παρὰ τῆς Γ' Ἑθνικῆς Συνελεύσεως (ἐν Τροιζήνι) ἐγκατέλειπε τιμὰς, δόξαν, πλοῦτη καὶ ἡσυχίαν, ἵνα θυσιασθῆ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν 6 Ἰανουαρίου 1828 ἀπεβιβάσθη εἰς Ναύπλιον, ὅπου ἐδολοφονήθη τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1831, θῦμα γενόμενος ἀκαριαφοῦς καὶ μαρτυρικοῦ πατριωτισμοῦ. Ἴδε τὴν δίτομον βιογραφίαν αὐτοῦ συνταγμένην γαλλιστὶ παρὰ Α. Παπαδοπούλου Βρετοῦ (α).

ΚΙΟΣΣΕΣ (Θεόδωρος). Ἐγεννήθη εἰς Ὑδραν ἐν ἔτει 1802 ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν συγγενῶν τοῦ Τουμπάζιδων, ὀκταετῆς μόλις ἐπεβιβάσθη ἐφ' ἑνὸς πλοίου τῶν συγγενῶν τοῦ· προεβιβάσθη βαθυηδὸν, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1821 ὅτε ἐξεβράγη ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ἔλαβε βαθμὸν ἀξιοματικῶν ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν Τουμπάζιδων καὶ συμμετέσχεν ὄλων τῶν ναυμαχιῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος· τῷ 1828 διωρίσθη παρὰ τοῦ Κυβερνήτου διευθυντῆς τῆς Ἑθνικῆς γολέττας Ἄργος, ἣν διεύθυνε μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὀδωνος (1833) ὅτε ἐζήτησε νὰ τεθῆ εἰς διαθεσιμότητα· καὶ ἀγοράσας πλοῖον ἀνέλαβεν ἐμποροναυτικὰς ἐπιχειρήσεις. Τῷ 1855 διωρίσθη πλοίαρχος τῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρείας· διεύθυνε τὸ Πανελλήνιον καὶ τὸ Ἀρχάδιον εἰς τὰς εἰς Κρήτην ἀποστολάς.

ΚΟΡΑΚΑΣ (Μιχαῆλ). Κρῆς· ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 καὶ τοῦ 1866.

ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ (Ἀνδρέας). Ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας ἐν ἔτει 1810· ὁ πατὴρ αὐτοῦ Χατζῆ Λάμπρου ἦτο ὄπλαρχηγὸς καὶ ὑπέστη ἐν ἔτει 1826 μαρτυρικὸν θάνατον, ζωγραφηθεὶς παρὰ τῶν Τούρκων· ὁ Ἀνδρέας Κορομηλάς κατελείφθη οὕτως ὀρφανὸς καὶ ἄπορος, καὶ ἠναγκάσθη νὰ γίνῃ ἐργάτης τοῦ ἐν Αἰγίνῃ συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου Ἑθνικοῦ Τυπογραφείου· κατὰ τὸ 1833 ὁ Νεόφυτος Δούκας ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Παρισίους ὅπως τελειοποιήθῃ εἰς τὴν τυπογραφικὴν τέχνην· ὁ Κορομηλάς μετέφερεν ἐκ Παρισίων τὸ ὕλικόν τοῦ ἐν Αἰγίνῃ τυπογραφείου, εἰς ὃ ἐξεδόθησαν τὰ πολλὰ συγγράμματα τοῦ Δούκα· τῷ 1835 ὁ Ἀνδρέας Κορομηλάς ἀποκατεστάθη εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἐξέδωκε σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐν χρήσει ἐν τοῖς Σχολείοις τοῦ Βασιλείου διδακτικὰ βιβλία.

ΚΟΤΖΙΑΣ (Ἀνδρέας Χ. Γ.), γεννηθεὶς τῷ 1818 εἰς Φαρρὰ κατὰ

(α) Πωλεῖται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδομένης ἐφημερίδος Πανδώρας.

γεται καὶ πατρόςθεν καὶ μητρόςθεν ἐκ τῶν τὰ μάλιστα εὐπατριδῶν τῆς πατρίδος αὐτοῦ οἰκογενειῶν.

Πρὸ πάντων δὲ ἢ πρὸς πατρός οἰκογένεια αὐτοῦ χάριν τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου βασιυπλοῦτος καταστάσα, ἐθύσασε κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἱερὸν ἀγῶνα καὶ πλούτη μεγάλα καὶ πλοῖα πολλά, πολεμικά τε καὶ πυρπολικά, καὶ ἄνδρας κατ' αὐτὸν τὰ μάλιστα διαπρέψαντας.

Ὁ δὲ Ἄνδρας ὑπὸ τῶν μεγάλων ἰδεῶν καὶ τῶν ἐνδόξων ἔργων τῆς πατρίδος καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἰδίως δὲ τῶν ἔργων τῶν διαπρεψάντων ἀδελφῶν του Δημητρίου καὶ Κωνσταντίνου, ἠρῶσαντο ὄρμην εἰς τὸ ναυτικὸν στάδιον· διὸ τῷ μὲν 1830 ἐπέβη ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ θείου του Ν. Χ. Δ. Κοτζιά ὡς δόκιμος, τῷ δὲ 1835 ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ σημαιοφόρου λόγῳ πατρικῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων. Ἐξηκολούθησε δὲ τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα ἐπὶ ἐμπορικῶν τῆς οἰκογενείας πλοίων διευθύνων ταῦτα καὶ εἰς τὰς θαλάσσας τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ εἰς τὰς τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι τοῦ 1845, ὅτε ἡ τότε κυβέρνησις προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ· καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1847 ὑπηρετήσεν ἐπὶ τῆς γολέτας Ματθίλδης ὡς ὑποπλοίαρχος, καὶ ἐπὶ τῆς Ναυπλίας καὶ Μυκάλης ὡς διευθυντής, ἀπὸ δὲ τοῦ 1847 μέχρι τοῦ 1851 ἐπὶ τῆς κορβέτας Λουδοβίκου· τῷ δὲ 1849 ἀναδεχθεὶς τὰ χρέη φρουράρχου καὶ ἐπὶ κεφαλῆς 180 ἀνδρῶν τεθελὲς ἐπανήγαγε τὴν τάξιν κατὰ τὰς ἐν Γυθείῳ ἐκλογάς, καὶ αὐτὴν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν διετήρησεν. Τῷ δὲ 1851 ἐπιβάς ἐπὶ τῆς κορβέτας Ἀμαλίας συνέλαβε διὰ τῆς λέμβου αὐτῆς κάτωθεν τῆς Καλύμνου εἰκοσι καὶ ἑννέα πειρατὰς μετὰ τοῦ πειρατικοῦ αὐτῶν· τῷ δὲ 1852 ὡς ὑποπλοίαρχος τῆς Ἀμαλίας διέσωσε τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτας αὐτῆς ναυαγησάσης εἰς Περίστέρια Σαλαμίνος.

Μετὰ δὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου νόμου κατὰ τὸ 1852 καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν τάξεων τῷ 1856 προβιβασθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν πλωτάρχου ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς βιαίῳ τῷ τρόπῳ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀποστράτων.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ παρελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας. Ἐκραγείσης δὲ ἐν Κρήτῃ τῆς ἐπαναστάσεως ἐξετέλεσε τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀποστολὴν εἰς Κρήτην ἐπὶ τῆς Ὑδρας, ἀφιχθεὶς δ' εἰς Σούγια ἀπεβίβασεν ἐκεῖ ἐντὸς δύο καὶ ἡμισίας ὥρας ἅλον τὸ φορτίον τῶν πολεμοφοδίων καὶ τοὺς ἐβελοντὰς μετὰ σπανίας ταχύτητος, εὐτολμίας καὶ δεξιότητος. Ὅτι δ' ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῆς ἀποστολῆς ἐκείνης εἰς Κρήτην ἔσωσεν αὐτὴν, ἐπιβεβαιοῖ καὶ αὐτὴ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις (ἴδε Παλιγγενεσίαν 24 Ἰανουαρίου 1867).

ΚΟΥΡΕΝΤΗΣ (Ἀναστάσιος). Γαλαξειδιώτης, ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1829. Ἐμποροπλοίαρχος ὢν διεύθυνε πλοῖον τῆς οἰκογενείας του ἐπὶ

πολλὰ ἔτη, δεκάκις διαπλεύσας τὸν Ὠκεανὸν, καὶ πολλάκις τὴν Μεσόγειον καὶ τὸν Εὐξείνου Πόντον. Κατὰ τὸ ἔτος 1860 προσεκλήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀτμοπλοῖαν ὡς ὑποπλοίαρχος, καὶ κατὰ τὸ 1862 προεβιβάσθη εἰς πλοίαρχον· πολλάκις τὰ ταξείδια τῆς Κρήτης ἐπὶ τοῦ Πανελληνίου καὶ τοῦ Ἀρκαδίου ἐξετέλεσεν· πλοίαρχοῦντος αὐτοῦ τὸ Ἀρκαδίον ἐπυρπολήθη, τὴν 7/19 Αὐγούστου 1867, παρὰ τὴν Ἀγίαν Ρούμελην τῆς Κρήτης, ὅσως μὴ πέση εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ.

ΚΩΛΕΤΤΗΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη εἰς Ἡπειρον περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος· ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας ἐν ἔτει 1847· ὑπῆρξε διάσημος κομμάτάρχης κατ' ὄλον τὸν ἀγῶνα, ἀντιπολιτευόμενος τὸν Μαυροκορδάτον, καὶ θεωρῶν ἑαυτὸν ὡς προστατευόμενον τῆς Γαλλίας· ὑπῆρξε πολλάκις πουργός, ἀντιπρόσωπος, καὶ βουλευτής· διέμεινε ἔτη πολλὰ ἐν Παρισίαις ὡς πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος, συνουκειωθεὶς μετὰ τοῦ Γυιζώτου καὶ αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου· ὑπῆρξε Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐξασκήσας μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος.

Λ

ΛΕΒΑΔΕΥΣ (Ἰωάννης Νικολαΐδης). Ἐγεννήθη ἐν Λεβαθεῖα ἐν ἔτει 1800· διδάχθεις αὐτόν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἰταλικὴν γλῶσσαν μετέβη κατὰ τὸ 1816 μετὰ τοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ Νικολάου Νάκου, προστώτος Λεβαθείας, εἰς Ἰωάννινα, ὅπου ἐπὶ ἔν δόκλων ἔτος ἤκουσε διάφορα μαθήματα ἐν τῷ σχολείῳ τοῦ Ἀθανασίου Φαλίδα· ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδαξεν ὕστερον ἐν Θήβαις, ἐκεῖθεν δὲ παρακολουθήσας τὸν θείον αὐτοῦ Νικόλαον Βριζάκην προσετώτα Θηβῶν ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου εὗρέθη κατὰ τὴν βῆξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως· ἀπὸ δὲ Κωνσταντινουπόλεως μεταβάς εἰς Ὀδησὸν ἔμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς μακαριτίδος ἡγεμονίδος Παλλοῦς Μουρούζη ὡς διδάσκαλος ἐνὸς υἱοῦ καὶ τριῶν θυγατέρων ἕως τοῦ 1827 ὅτε ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ 1832, σπουδᾶσας ἐκεῖ τὴν Ἱατρικὴν ἐπιστήμην, ἧς ἀνηγορεύθη διδάκτωρ. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἑλλάδα διωρίσθη ἀλληλοδιαδόχως καθηγητῆς τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῇ κεντρικῇ σχολῇ τῆς Αἰγίνης, μέλος καὶ γραμματεὺς τοῦ Ἱατροσυνεδρίου, πάρεδρος ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς παιδείας, καθηγητῆς Ἱατρικῶν μαθημάτων ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ σύμβουλος τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου. Κατὰ τὸ 1848 ἀπομακρυνθεὶς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου μετῆλθε τὸ τοῦ ἱατροῦ ἐπάγγελμα μέχρι τοῦ 1852. Ἐκτοτε ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἰδιωτεύει ἐνασχολούμενος εἰς φιλολογικὰ ἔργα.

Αἱ κυριώτεραι συγγραφαὶ τοῦ Ι. Ν. Λεβαδέως εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Ἡὼς, σύγγραμμα περιοδικὸν (μηνιαῖον) ἀπὸ τοῦ 1837 μέχρι 1838.

Μνημοσύνη, σύγγραμμα περιοδικόν, ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμεριαν, ἀπὸ τοῦ 1841 μέχρι τοῦ 1843.

Ἑραριστῆς, σύγγραμμα περιοδικόν, συνεργαζομένων τοῦ Φιλίππου Ἰωάννου, Γ. Βελίου, Κωνσταντίνου Παπαβήροπούλου, καὶ Περικλέους Ἀργυροπούλου, ἀπὸ τοῦ 1844 μέχρι τοῦ 1846.

Λεξικὸν Γαλλελληνικὸν μετὰ τῆς συνεργασίας τοῦ Α. Ρ. Ραγκαβῆ καὶ Α. Σαμουράσση.

Ἐπιτομὴ τῆς παθολογίας τοῦ Γρυζόλου· 1854.

Λεξικὸν Γαλλελληνικὸν, δίτομον, ὀγκῶδες, τὸ πληρέστατον πάντων παρ' ἡμῶν, μετὰ τῆς συνεργασίας Μ. Σχινᾶ.

Τὸ κάτοπτρον τῆς κοινωνίας, 1865· ἔργον φιλοσοφικὸν καὶ ἱστορικὸν πρὸς χρῆσιν πάντων καὶ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, ἐπαινετὸν παρ' ὁμοειδῶν καὶ ἀλλοφύλων βιβλιοκριτῶν ἰδίως ἐνεκα τῆς ἀπλουστάτης καὶ τὰ μάλιστα καθαρουσύνης Ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ συγγραφέως.

Κατ' αὐτὰς ἐκδίδεται καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, συμπλήρωμα οὕτως εἰπεῖν τοῦ κατόπτρου τῆς κοινωνίας, ἢ Ἱστορία πλήρης τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων ἡρησκειῶν· ἔτοιμα δὲ πρὸς ἔκδοσιν εἶσι καὶ τὰ ἑξῆς·

1) Νοημοσύνη καὶ ἥδη τῶν ζώων.

2) Φυσικὸν, ἠθικὸν καὶ κοινωνικὸν χαρακτῆρες τῶν Ἑθνῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων.

3) Περιγηγητῆς τοῦ κόσμου.

4) Θαύματα τῆς φύσεως.

5) Κοσμολογία, ἀποδεικνύουσα τὴν σοφίαν, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ (Ἀλέξανδρος), ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου, υἱὸς τοῦ περιφήμου ἀρχηγοῦ τῶν Σαμίων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν Λογοθέτου Λυκούργου, ἐγεννήθη ἐν Σάμῳ τῇ 4 Νοεμβρίου 1827· κατὰ τὸ 1845 ἀπεπεράτωσε τὰς Γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, καὶ ἐνεγράφη φοιτητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, καὶ ἠκροάσατο τῶν Θεολογικῶν, φιλοσοφικῶν καὶ φιλολογικῶν μαθημάτων μέχρι τοῦ 1850, ὅτε ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὑποστράτηγος καὶ γερουσιαστὴς ἀπεβίωσεν. Ἐκτὸς δὲ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἴδιον οὕτως εἰπεῖν, διδάσκαλον καὶ ὀδηγὸν ἔσχε τὸν ἀοίδιμον Οἰκονόμον, ἐκ τῶν συναναστροφῶν καὶ σοφῶν συνδιαλέξεων τοῦ ὁποίου πλείστας ὄσας ἠρύσατο ὠφελείας· κατὰ συμβουλήν αὐτοῦ ἐπεδόθη ἐπὶ διετίαν εἰς ἰδίαν μελέτην τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἁγίων Πατέρων· εἰς ἄκρον δὲ ζηλωτῆς ὦν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐδημοσίευσεν κατὰ τὸ 1851 Ἔλεγχον κατὰ τοῦ ἱεροποστόλου Ἰωανᾶ Κίχκ. Τῷ 1852 ἀπεστάλη παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπότροφος εἰς Γερμανίαν, διαμείνας δ' ἐν αὐτῇ ἕξ ἔτη, τὸ πλείστον τοῦ χρόνου

τούτου διήνυσεν ἐν Λειψία, ἄλλων τε τῶν ἐπισήμων καθηγητῶν ἀκροώμενος καὶ Βινέρου τοῦ πάνυ· ἐν δὲ Χάλλῃ διήκουσε τῶν διασημῶν Θεολόγων Θεολοκίουτε καὶ Ἰουλίου Μυλλέρου, τοὺς δὲ τελευταίους ἕξ μῆνας τῆς ἐν Γερμανίᾳ διατριβῆς αὐτοῦ διήνυσεν ἐν Βερολίῳ, ἀκροώμενος τοῦ πολυμαθοῦς Στράους καὶ ἐγγυμαζόμενος εἰς τὴν ῥητορικὴν τοῦ ἄμβωνος. Ἀπήγγειλε δ' ἐν τῷ φροντιστηρίῳ τῆς πρακτικῆς ὀμιλητικῆς τῷ διευθυνομένῳ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἐκείνου καθηγητοῦ καὶ πρώτου ἱεροκήρυκος τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας τοὺς ἑξῆς λόγους· Περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν — Περὶ τῆς ζώσης πίστεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας — Περὶ τῆς τελετῆς τοῦ Πάσχα κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν — Περὶ τῶν συμβολικῶν αὐτῆς βιβλίων. Οἱ λόγοι οὗτοι κατηύφραναν πάντας, μάλιστα δὲ τὸν γηραῖον καθηγητὴν, ὃς ἀπὸ τῆς ἔδρας ἐν τινι τῶν συνεδριάσεων τοῦ φροντιστηρίου εἶπε τὰ ἑξῆς· “Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ μὴ συμμερισθῶ μετ' ὑμῶν τὰς πεποιθήσεις, ἅς διήγειρεν ἐν ἔμοι ὁ λόγος τοῦ Κ. Λυκούργου. Τριάκοντα ἕξ ἔτη παρήλαον, ἀφ' ὅτου κατ' ἑβδομάδα συχνάζω εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην· ἐνταῦθα καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἔλαβον, οὕτως εἰπεῖν, τὰς πρώτας πτέρυγας, ἐνταῦθα καὶ ἄλλους διδάσκω νὰ ἴπτανται ἄλλ' οὐδέποτε ἔσχον τοιαύτας συναισθησεις, ὅποιας σήμερον. Ὑμεῖς, Κ. Λυκούργε, οὕτως ἐπενεργήσατε εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ θαυμαστοῦ ὑμῶν λόγου, ὅστις μοὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς λίαν σπουδαίας σκέψεις, ἅς οὐ κρύψω ἀφ' ὑμῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων ὀκτῶ αἰώνων τοῦ χριστιανισμοῦ· αὕτη καὶ νῦν ἐστὶν Ἐκκλησία τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς ἔστη ἀπὸ τῆς ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐπομένως αὕτη ἐστὶν ὁ μόνος τύπος τῆς ἀρχαίας διδασκαλίας καὶ τῶν ἀρχαίων ἐθίμων.” Ὁ Ἀλέξανδρος ἐγκαταλιμπάνων τὴν Γερμανίαν, ἐπεσκέψθη καὶ διαφόρους ἄλλας πανεπιστημιακὰς πόλεις αὐτῆς, ἐν αἷς ἐγνωρίσθη μετὰ διαφόρων σοφῶν Θεολόγων, καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ ἐν Στρασβούργῳ περιωνύμου Reuss. Διατρίψας δὲ καὶ τέσσαρας μῆνας ἐν Πάρισίῳ, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας ὄργανον πρὸς διδασκαλίαν· ἄλλ' ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ἀνεστάλη ἐπὶ ἔν καὶ ἤμισυ ἔτος· ἤρξατο τότε δημοσιεύων τὸν Ἱερομνήμονα, σύγγραμμα ἐπιστημονικὸν Θεολογικόν, περιέχον ὕλην ἐκ πάντων τῶν κλάδων τῆς Θεολογίας. Τῷ 1860 διωρίσθη καθηγητῆς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, καὶ ἐδίδαξε λίαν εὐδοκίμως μέχρι τοῦ 1866. Τῷ 1862 ἐχειροτονήθη ἐν Ἱεροσολύμοις ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Κυρίλλου ἀλληλοδιαδόχως ἱεροδιάκονος, πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης. Εὐδοκίμησε δὲ καὶ ὡς ῥήτωρ τοῦ ἄμβωνος εὐφραδείας ἐνεκα καὶ καλῆς ἀπαγγελίας· ἐκ τῶν ἐκφωνηθέντων δὲ λόγων αὐτοῦ ἐτυπώθησαν δεκατέσσαρες· ἐχειροτονήθη τῇ 12 Ἰουνίου 1866 ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου.

M

ΜΑΜΟΥΡΗΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1797 εἰς τὸ χωρίον Δρέμισαν τῆς Παρνασίδος, καὶ δεκαεπταετῆς μόλις κατετάχθη μεταξὺ τῶν ὀρεσβίων κλεπτῶν τῆς Στερεᾶς· ἐν ἔτει 1821 ἐτάχθη ὑπὸ τὸν Πανουργιᾶν, καὶ ὑψώσας μετ' αὐτοῦ ἐν Ἀμφίση τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, φονεύει ἰδιοχείρως τὸν ἀρχηγὸν τῆς τουρκικῆς φρουρᾶς Χαΐνταν. Ἐνδραγάθησε μετὰ ταῦτα εἰς Χαλκομάταν καὶ εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιάς· εἰς δὲ τὰ στενά τῶν Βασιλικῶν, ἐκυρίευσεν τὴν τουρκικὴν σημαίαν τῆς ἐφόδου, φονεύσας ἰδίᾳ χειρὶ τὸν σημαιοφόρον τῆς· ἐν Μαραθῶν τῶν Ἀθηνῶν κατέστρεψε τὸ ἄνθος τῶν γενιτσάρων καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν Ὁμερ Πασσᾶν· ἀνελθὼν ἀλληλοδιαδόχως τοὺς στρατιωτικούς βαθμοὺς μέχρι τοῦ ἀντιστρατήγου ἐτελεύτησεν ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἀπριλίου 1867.

ΜΑΝΟΥΣΟΓΙΑΝΑΚΚΗΣ. Κρής· ἀγωνιστῆς τοῦ 1821 καὶ τοῦ 1866.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ (Comte de Marcellus). Συγγραφεὺς Γάλλος· ἐγεννήθη τῷ 1795, ἀπέθανε τῷ 1865· ἀνεκάλυψε καὶ μετέφερεν εἰς Γαλλίαν τὴν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου· διέμεινεν ἔτη τινὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸ τοῦ 1821 ὡς πρῶτος γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας καὶ ἐσχέτισθη μετὰ πολλῶν ἐπισήμων Ἑλλήνων· ἔγραψε πολλὰ περὶ Ἑλλάδος καὶ ἀνατολῆς ἐν γένει, ἐξ ὧν ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς·

Souvenirs de l'Orient (δύο τόμοι· ἡ δευτέρα ἔκδοσις ἐτυπώθη τῷ ἔτει 1853).

Épisodes littéraires en Orient (1851, δύο τόμοι).

Grecs anciens et grecs modernes (1865).

Chants populaires de la Grèce (δύο τόμοι· ἡ δευτέρα ἔκδοσις ἐτυπώθη τῷ ἔτει 1860· καὶ τὴν παράφρασιν τῶν Διονυσιακῶν τοῦ Νόννου (1855).

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ (Ἀλέξανδρος). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1791· ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας ἐν ἔτει 1865· κατάγεται ἀπὸ τὸν ἑνδοξον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον τὸν ἐξ ἀπορρήτων· ἐξεπαιδεύθη ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐν ἔτει 1817 μετέβη εἰς Βουκουρέστιον μετὰ τοῦ Ὀσπαδάρου Ἰωάννου Καραδζᾶ καὶ προήχθη ἐκεῖ εἰς μεγάλα ἀξιώματα· μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Καραδζᾶ μετέβη εἰς Πίζαν τῆς Ἰταλίας, καὶ ἐκεῖθεν ἐν ἔτει 1821 ἀνεχώρησεν διὰ Μεσολόγγιον· ὑπῆρξε μετὰ τὸν Κυβερνήτην ὁ ἐπισημότετος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ (Νικόλαος), υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων· ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπερμεσοῦντος

τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος καὶ ἀπέθανε τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1730· ὑπῆρξε Μέγας Διερμηνεύς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, Ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας (1709), ἡγεμὼν Οὐγγροβλαχίας (1716)· φιλόλογος καὶ φιλόσοφος ἄριστος, ἐπροστάτευσεν τὴν παιδείαν, συστήσας ἐν Βουκουρεστίῳ Ἑλληνικὴν Σχολὴν. Ἴδε Α. Π. Βρετοῦ Νεοελληνικὴν φιλολογίαν Β' μέρος σ. 306 καὶ Βιογραφίας τῶν Ἑλλήνων Μεγάλων Διερμηνέων τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ὑπὸ Ε. Τ. Σταματιάδου (Ἀθήνησι 1865) σ. 94.

ΜΕΤΑΞΑΣ (Ἀνδρέας). Ἐγεννήθη ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐν ἔτει 1786· ἔδραμεν ἐξ ἀπαρχῆς εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα κατ' ὃν διεκρίθη καὶ εἰς τὸ στρατιωτικὸν (εἰς τὴν Λάλαν (1822) ἰδίως) ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον· ἐστάλη εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Βερόνας (1822) ὡς πληρεξούσιος τῆς Ἑλλάδος· ὑπῆρξε πολλὰκις ὑπουργός, πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπρόσωπος εἰς τὰς ἔθνοσουλεῦσεις, βουλευτῆς, πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῷ ἔτει 1844 μετὰ τὴν Σεπτεμβριανὴν Μεταπολίτευσιν ἣς ὑπῆρξεν ὁ ἀρχηγός· ἀπέθανε ἐν 1860 ἐν Ἀθήναις. Ὁ Μεταξᾶς ὑπῆρξεν εἰς ἕκ τῶν νουνεχεστάτων, τιμιωτάτων, καὶ εὐφροεστάτων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος.

ΜΗΝΙΑΤΗΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη ἐν Ἀργοστολίῳ τῆς Κεφαλληνίας ἐν ἔτει 1817 ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ πανελληνίου Μηνιάτου· κάλλιστος ζωγράφος ἐκπαιδευθεὶς ἐν Ῥώμῃ, νῦν εἶναι ἐγκαταστημένος ἐν Φλωρεντίᾳ, ὅπου θεωρεῖται παρ' ὄλων τῶν εἰδημόνων τῶν καλῶν τεχνῶν ὡς ἄριστος πινακογνώμων, ἰδίως τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀναφέρεται εἰς διάφορα περὶ καλῶν τεχνῶν συγγράμματα· δυστυχῶς οὐδεμίαν ἐνθάβρῶσιν ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ παρὰ τῶν κατὰ καιρὸν ἐντίμων Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι τοσοῦτον ἀφθόνως καὶ ἀπρεπῶς ἐπιδαφιλεύουσι τὸ Ἑλληνικὸν παράσημον!

ΜΗΝΙΑΤΟΥ (Μαργαρίτα). Τὸ γένος Ἀλβάνια, ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν ἐν ἔτει 1825, διήγεν ἔτη πολλὰ ἐν Ῥώμῃ μετὰ τῆς θείας αὐτῆς συζύγου τοῦ ἄλλοτε Ἀρμοστοῦ τῆς Ἑπτανήσου Ἀδαμ, καὶ ἔτυχεν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκείνῃ πόλει παιδείας καὶ ἀγωγῆς ἐξόχου· ὑπανδρευθεῖσα μετὰ τοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνου Γεωργίου Μηνιάτου περιηγήθη πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, καὶ πρὸ δέκα ὀκτῶ ἐτῶν ἀποκατεστάθη εἰς Φλωρεντίαν, ὅπου χαίρει ἄκραν παρὰ τοῖς λογιῶσι καὶ σοφοῖς ὑπόληψιν· ἐξέδωκεν ἀγγλιστὶ καὶ ἰταλιστὶ πάμπολλα περὶ καλῶν τεχνῶν καὶ περὶ δημοσίας ἐκπαιδευσεως· ἐξέδωκε τῷ 1865 ἀγγλιστὶ τὸν βίον τοῦ Δάντε· ἐκπονεῖ νῦν ἐπίσης ἀγγλιστὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Φλωρεντινῆς δημοκρατίας.

ΜΟΡΡΗΣ (Ἐδουάρδος, Ζώνη). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1819 ἐν Φιλadelphίᾳ τῆς Πενσυλβανίας (ἐν Ἀμερικῇ) ἐκ πατρὸς ἐμπόρου. Ἐν ἔτει 1840 περιηγήθη τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Συρίαν καὶ τὴν Παλαιστίνην· τὴν περιήγησίν του ταύτην ἐξιστόρησεν ἐν διτόμῳ

συγγράμματι ὃ ἐδημοσίευσεν τῷ 1842· τῷ 1844 ἐξελέχθη ἀντιπρόσωπος τῆς Πενσυλβανίας εἰς τὸ Ἐθνικὸν Συνέδριον τῆς Οὐάσιγκτωνς· τῷ 1861 διωρίσθη Πρεσβευτὴς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς παρὰ τῷ Σουλτάνῳ· ὁ Μόρβης εἶναι κάτοχος ἐννέα γλωσσῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς· ἀνήκει εἰς τὸ φιλελεύθερον κόμμα τὸ λεγόμενον ἐν Ἀμερικῇ δημοκρατικὸν· εἶναι δὲ εἰς τὸ ἔπακρον φιλέλληνα.

ΜΟΥΣΤΟΞΥΔΗΣ (Ἀνδρέας). Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1785 ἐν Κερκύρα, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ πατρίδι του τὴν 17 Ἰουλίου 1860· φιλόλογος διάσημος. Ἴδε τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ συνταχθεῖσαν ἰταλιστὴ (ἐν Ἀθήναις 1860) παρὰ Α. Παπαδοπούλου Βρετοῦ καὶ περὶληψιν αὐτῆς Ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ Μέρος Β' σ. 309.

Ο

***ΟΛΓΑ.** Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος, θυγάτηρ τοῦ Μεγάλου Δουκῆς Κωνσταντίνου, ἀδελφοῦ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Β'· ἐγεννήθη τὴν 22 Αὐγούστου (3 Σεπτεμβρίου) 1851· ἠβραβωνίσθη τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος Γεώργιον τὸν Α' τὴν 26 Ἰουνίου (8 Ἰουλίου) 1867.

***ΟΛΥΜΠΙΟΣ** (Γεώργιος, Νικόλαος). Ἐγεννήθη τῷ 1772 εἰς κωμόπολιν Βλαχοεἰβασθον εἰς τὸν Ὀλυμπον τῆς Θετταλο-Μακεδονίας, ἐξ ἀρχαίας οἰκογενεῖας Καπιτανέων Ἀρματωλῶν· πολεμήσας ἔτη πολλὰ εἰς τὸν Ὀλυμπον ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας τῆς χώρας ἐκείνης κατὰ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ καὶ ἄλλων Πασσάδων τοῦ Σουλτάνου ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλος νὰ καταφύγῃ εἰς Σερβίαν (1799) ἐπαναστατήσασαν κατὰ τῆς Τουρκίας· μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτονομίας τῆς Σερβίας ὁ Ὀλύμπιος μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν στρατοῦ μετέβη εἰς Βλαχίαν (Ἰανουάριον 1804) ἧς ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης τὸν προσέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του· ἐκραγέντος τοῦ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας πολέμου, ὁ Ὀλύμπιος ἐσχίματισε σῶμα 3,000 Ἑλληνο-σέρβων καὶ συνεξεστράτευσεν μετὰ τῶν Ῥώσων, καὶ ἔκτοτε ἔλαβεν ἐνεργητικώτατον μέρος εἰς ὅλους τοὺς πολέμους ὧν αἱ Ἡγεμονίαι καὶ ἡ Σερβία ὑπῆρξαν τὸ αἰματηρὸν πεδῖον, πάντοτε διακριθεὶς διὰ τὸ θάρρος αὐτοῦ· εἰς τὴν ἐν Βαρσοβίᾳ μάχην (1812) ὁ Ὀλύμπιος μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν Ἑλληνο-σέρβων ἐπολέμησε κατὰ τῶν Γάλλων ὑπὸ τὴν Ῥωσικὴν σημαίαν· τῷ 1813 μετέβη εἰς Πετροῦπολιν ἵνα συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Καποδιστρίου, τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου καὶ ἄλλων ἐπισήμων προσώπων περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους· ἐν ἔτει 1814 μετέβη κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν εἰς Βιέννην, διαρκούντος τοῦ συνεδρίου· ἀπὸ τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1818 διετέλεσε παρὰ τῷ ἡγεμόνι τῆς Βλαχίας Καρατζᾶ ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἐγγυωρίων στρα-

τευμάτων· τῷ 1819 ἀνέλαβε τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὸν διάδοχον τοῦ Καρατζᾶ Ἀλεξάνδρον Σούτζον· τῷ 1821 ὅτε ἐξεβρόγθη ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ὑπὸ τὸν Ἀλεξάνδρον Ὑψηλάντην ὁ Ὀλύμπιος διωρίσθη ἀρχιστράτηγος τῆς Μολδοβλαχίας μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὑψηλάντου· δραμὸν εἰς Δραγασάνην ἠδυνήθη νὰ σώσῃ πλείστους ἐκ τῶν ἱερολοχιτῶν καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου δι' συνάδευσε μέχρι τῶν αὐστριακῶν συνόρων καὶ τὴν ἀναχώρησιν ὄλων τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν, ὁ Ὀλύμπιος συναβροίσας ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους μαχητὰς καὶ παραλαβὼν συναγωνιστὴν τὸν Ἰωάννην Φαρμάκην ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ μάχεται κατὰ τῶν Τούρκων, ὅπως φέρῃ περισπασμὸν τινα ὑπὲρ τῶν ἐγερθησομένων Ἑλλήνων ἐν ἄλλαις χώραις, ὅπως ἦτο συμπεφωνημένον· ἑκατὸν χιλιάδες Τούρκοι συνεσωματώθησαν ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις· ὁ Ὀλύμπιος ὠχυρώθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ μοναστήριον Νιαμζούλου, λίαν ὀχυρὰν θέσιν εἰς τὰ Αὐστριακὰ σύνορα, ἀλλ' ἠναγκάσθη παρὰ τῶν Αὐστριακῶν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν ταύτην καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μοναστήριον Σεκουλοῦκ· ἐκεῖ ὑπερησίσθη ἐπὶ ἱκανὸν καιρὸν· ἀλλὰ ἐπὶ τέλος πολιορκηθεὶς παρὰ πολυαρίθμου στρατοῦ, ἔνοιξε τὰς πύλας τοῦ εὐρυχωροτάτου μοναστηρίου· καὶ ὅταν οἱ Τούρκοι εἰσῆλθον ἅπαντες ἐν αὐτῷ, ὁ ἐν τοῖς ὑπογείοις καταφυγὼν Ὀλύμπιος ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν ἐν αὐτοῖς εὕρισκομένην πυριτοθήκην καὶ κατέστρεψε μετ' αὐτοῦ μυριάδας ἔχθρων.

Ὁ Ὀλύμπιος ἐδαπάνησεν ἄπειρον χρηματικὸν ὑπὲρ τῆς ἐπαναστάσεως· ἡ δὲ πολυπλοῆ χῆρα αὐτοῦ ἐβυσσάσεν ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἀφήσασα δύο τέκνα πενιχρῶς ζῶντα ἐν Ἀθήναις, καὶ ἡρωϊκῶς καὶ ἀγογγύστως καὶ ταῦτα ἀνεχόμενα τὴν ἀκηδεῖαν τῶν κατὰ καιρὸν Ἑλληνικῶν κυβερνήσεων. Οὕτω ἐπίσης καρτερικῶς πένεται ἡ ἀνύπανδρος καὶ προβεβηκυῖα κόρη τοῦ ἑταιριστοῦ Ξένου, ἀναλογούτων ἀπάντων ἡμῶν!

ΟΡΛΩΦ (Βασίλειος Α.). Γεννηθεὶς εἰς τὴν ἱστορικὴν νῆσον τῶν Σπετσῶν κατὰ τὸ ἔτος 1829. Παιδιόθεν ἐξελέξατο τὸν ναυτικὸν βίον καὶ ἐχρημάτισεν ἐμποροπλοίαρχος μέχρι τοῦ ἔτους 1859, ὅτε προσεκολλήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοίας ὡς ὑποπλοίαρχος. Κατὰ τὴν ἐν Σύρῳ ἐπανάστασιν τοῦ 1862 πλοιαρχῶν τῆς Καρτερίας ἀπεβίβασεν εἰς Κῦθον τὸν Λεωτσάκον, Μωραϊτίνην καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἐπαναστάτας, οὓς, ὡς γνωστόν, προσέβαλον ἐκεῖ τὰ κυβερνητικὰ ὄπλα. Ἐπιοδήρησε πολλάκις τοῦ Πανελληνίου καὶ τοῦ Ἀρχαδίου εἰς τὰς ἀποστολάς τῆς Κρήτης.

Π

ΠΑΝΑΣ (Φώτιος). Ἐγεννήθη ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐν ἔτει 1832· ἐξεπαιδευθή ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἔγεινεν εἰς ἓκ τῶν καλλίστων ἱατρῶν τῶν Παρισίων, ὅπου ἐξασκεῖ ἐπιτυχέστατα τὴν ἐπιστήμην του.

ΠΑΝΤΑΖΗΣ (Δημήτριος). Ἀθηναῖος, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1813, ἐξεπαιδευθή ἐν Ὑδρᾷ, Αἰγίνῃ καὶ Ἀθήναις. Κατὰ τὸ 1850 διωρίσθη διδάσκαλος τοῦ ἐν Αἰγίνῃ Ἑλληνικοῦ σχολείου, εἶτα μετετέθη εἰς Ἀθήνας, καὶ κατὰ τὸ 1856 προσελήφθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδύσεως ὅπου καὶ ἔκτοτε διατελεῖ· διευθύνει δὲ νῦν ἐν τῷ εἰρημένῳ Ὑπουργείῳ τὸ τμήμα τῆς ἀνωτέρας καὶ μέσης Ἐκπαιδύσεως, συγχρόνως δὲ ἐκδίδει, δεκαπέντε ἡδη ἔτη, καὶ τὴν φιλολογικὴν ἐφημερίδα τῶν Φιλομαθῶν, ἣτις εἶναι οἰονεὶ ἡμιεπίσημος τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου ἐφημερίς, διότι δι' αὐτῆς δημοσιεύονται πᾶσαι αἱ πράξεις αὐτοῦ.

Φιλοπονήσας ὁ Δημήτριος Πανταζῆς ἐξέδωκε τὰ ἑξῆς βιβλία·

1) Γεωγραφίαν τῶν ἁγίων τόπων, ἣτις ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

2) Συλλογὴν βίων τῶν κλασικῶν ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς Ἑλλάδος.

3) Περιγραφὴν τῆς Ἀθήνησιν Ἀκροπόλεως.

4) Ἱερὰν ἱστορίαν εἰς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων.

5) Σύνοψιν Γενικῆς Ἱστορίας πρὸς τὴν αὐτὴν χρῆσιν.

6) Ἐπιτομὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας κατὰ τὴν τοῦ Δουρουῆ, ὑπουργοῦ νῦν τῆς Παιδείας ἐν Γαλλίᾳ.

7) Μεταφράσας ἐξέδωκε τὰ Καθήκοντα τῶν παίδων πρὸς τοὺς ἐαυτῶν γονεῖς τοῦ Βαρῶ.

8) Μεταφράσας ἓκ τῆς Ἀγγλικῆς ἐξέδωκε τὸ περίφημον καὶ μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας τοῦ N. Smith μετὰ 250 εἰκονογραφικῶν.

9) Ἐγραψε καὶ γράφει ὀσημέραι διάφορα φιλολογικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ ἄρθρα εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ πολλὰ εὐτράπελα μετὰ πολλῆς θυμηδίας ἀναγιγνωσκόμενα.

Φαίνεται δὲ ὅτι ἔχει καὶ ἄλλα πονήματα ἀνέκδοτα, τὰ ὅποια σκοπεύει νὰ ἐκδώσῃ, ἀφ' οὗ πληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος ἕνα λάβῃ τὴν σύνταξίν του, ἀποσυρόμενος τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, δηλαδὴ μετὰ δύο ἔτη.

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος· νεώτατος εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ῥωσσίας καὶ ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ ἀνατολικά ζητήματα, ἰδίως εἰς τὴν

1

2

3

4

5

Φ. ΠΑΝΑΣ. ——— 2 Γ. ΜΗΝΙΑΤΗΣ. ——— 3 ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΜΑΘΑΣ.
4 Η. ΒΑΣΙΑΔΗΣ. ——— 5 Ι. ΡΑΣΠΟΝΗΣ.

Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν· ὑπῆρξεν ἕτη πολλὰ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ῥωσσίας ἐν Ἀθήναις· νῦν συνταξιούχος ὢν ἰδιωτεύει ἐν Ἑλλάδι.

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ (Κωνσταντίνος). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1815 ἐκ πατρὸς τοῦ τραπεζίτου Δημητρίου τοῦ Παπαρρήγοπούλου, καταγομένου μὲν ἐκ Βιτίνης τῆς Πελοποννήσου, μέγα δὲ ἰσχύσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ θανατωθέντος δὲ τῷ 1821 μετ' ἑνὸς τῶν υἱῶν, ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν καὶ ἑνὸς τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ ἐπὶ Συγατρί. Τότε ἐδημιούνη συγχρόνως καὶ ἅπασα ἡ ἐκ πολλῶν ἑκατομμυρίων συγκειμένη περιουσία αὐτοῦ, ὥστε ἡ μήτηρ τοῦ Κ. Παπαρρήγοπούλου ἠναγκάσθη μετὰ τῶν περιωθέντων τὸ πλεῖστον ἀνηλικίων αὐτῆς τέκνων νὰ ζητήσῃ ἄσυλον εἰς τὰ φιλόξενα παράλια τῆς Ῥωσσίας, καὶ κατέφυγεν εἰς Ὀδησσόν. Ἐκεῖ ὁ νέος Κωνσταντίνος Παπαρρήγόπουλος ἐξεπαιδεύθη αὐτοκρατορικῇ δαπάνῃ εἰς τὸ λύκειον Richelieu μέχρι τοῦ 1830, ὅτε συγκατήλαε μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου συνεπλήρωσε τὴν Ἑλληνικὴν αὐτοῦ παιδείαν παρὰ τῷ ἀοιδίμῳ διδασκάλῳ Γεωργίῳ Γεναδίῳ. Τῷ 1833 εἰσήλαε νεώτατος ἔτι εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς δικαιοσύνης, ἐν ᾧ προήχθη μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου, καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ ἔτους 1845 ὅτε ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας καταταχθεὶς παραδόξως εἰς τοὺς ἑτερόχθονας κατὰ τὸ διαβόητον ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀ' ἡς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ἀλλὰ μετὰ ἕν ἔτος διωρίσθη αὖτις καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Γυμνάσιον. Τῷ 1851 διεδέξατο τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθέδραν τοῦ μακαρίτου Κ. Δ. Σχιναῖ διορισθέντος τότε πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ. Ὁ Κ. Παπαρρήγόπουλος διατελεῖ ἔκτοτε εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διδάσκων τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Καὶ τοι μὴ ἐκπαιδευθεὶς εἰς οὐδὲν πανεπιστήμιον ἐτρέπη πρωτόματα κατ' ἴδιαν εἰς ἱστορικὰς μελέτας, καὶ ἐξέδωκε κατὰ πρῶτον τῷ 1842 τὴν περὶ τῆς ἐποικίσεως ἐν τῇ Πελοποννήσῳ Σλαυικῶν τινων φυλῶν πραγματείαν αὐτοῦ· μετὰ ἕν ἔτος δὲ ἑτέραν πραγματείαν περὶ τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, ἣτοι ἀκριβέστερον περὶ τοῦ ἔτους κατ' ὃ ἐγένετο ἡ ἄλωσις τῆς Κορίνθου ὑπὸ τοῦ Μομμίου. Περὶ ἀμφοτέρων τῶν πραγματειῶν τούτων ἐγένετο πολὺς λόγος ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως παρὰ τοῖς Γερμανοῖς· τὸ δὲ ἐν Μονάχῳ πανεπιστήμιον ἀπένειμεν ἕνεκεν αὐτῶν εἰς τὸν Κ. Παπαρρήγόπουλον τὸ ἀξίωμα τοῦ διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας. Ἀπὸ τοῦ 1850 ἐγένετο εἰς ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος ἡ Πανδώρα, ἐν ἣ κατεχώρισε πολλὰς καὶ ποικίλας ἱστορικὰς πραγματείας, ὧν τινες ἐξεδόθησαν καὶ κατ' ἴδιαν τῷ 1858. Τῷ 1853 ὑπῆρξεν ὠσαύτως εἰς ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τοῦ Spectateur de l'Orient (Θεατοῦ τῆς Ἀνατολῆς) τοῦ ὁποῦ καὶ τὴν διευθύνσιν ἀνάλαβεν ἐπὶ

τριετίαν, καὶ ἐν ᾧ ἐδημοσίευσεν ποικίλας πολιτικο-ιστορικός πραγματείας, ὧν τινες ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν Γερμανικὴν (ὡς ἡ περὶ τῶν Ἀλβανῶν πραγματεία μεταφρασθεῖσα παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Ρόσο) περὶ ἄλλων δὲ οὐκ ὀλίγος λόγος ἐγένετο τότε ἐν ταῖς Γαλλικαῖς ἐφημερίσιν. Τῷ 1860 ἐπεχείρησε τὴν ἔκδοσιν τῆς μεγάλης αὐτοῦ συγγραφῆς ἐπιγραφομένης „ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων χάριν τῶν πολλῶν“. Ταύτης, ἣτις μέλλει ν' ἀποτελέσῃ τέσσαρας μεγάλους τόμους, ἐδημοσιεύθησαν ἤδη οἱ δύο πρώτοι καὶ ἐκτυπῶνται ὁ τρίτος. Παρεκτὸς τῶν διαφόρων τούτων ἔργων ὁ Κ. Παπαβήγγιππος ἐξέδωκε καὶ διάφορα ἄλλα καθαρώς διδακτικά βιβλία, καὶ ἐπὶ δύο ἔτη τὸ 1858 καὶ τὸ 1859 ὑπῆρξε διευθυντὴς τῆς πολιτικῆς ἐφημερίδος ὁ "Ἑλλην.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Λεωνίδας). Ἀγωνιστὴς τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866· ἐφονεύθη εἰς Ὀμαλόν.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη εἰς Κρήτην ἐν ἔτει 1825· καθηγητὴς τῆς ἀστρονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν· συνεργάτης ἀφιλοκερδέστατος τοῦ Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου ἀπὸ τοῦ Ἀ' ἔτους τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ (1860).

ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΗΣ (Δημήτριος). Ἐγεννήθη εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος εἰς Μάννην τῆς Πελοποννήσου· ἀντισταγματάρχης τῆς Φάλαγγος· διεκρίθη μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ Χατζηπέτρου κατὰ τὸ ἔτος 1854 εἰς Καλαμπάκην τῆς Θεσσαλίας· μετέβη εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Κρήτην εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1867.

ΠΟΥΖΔΔ (Μαρία Εὐγενίου), τὸ γένος Γκίκα· ἐγεννήθη ἐν Βουκουρεστίῳ ἐν ἔτει 1832, ἀπέθανεν ἐν Ταυρίῳ τῷ 1866· διέπρεψεν ἐπὶ ἀρετῇ καὶ καλλονῇ· ὑπῆρξεν ἐκ τῶν εὐαρίθμων γυναικῶν τῆς Βλαχίας τῶν κατόχων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· ὑπανδρεύθη ἐν ἔτει 1850 μετὰ τοῦ Εὐγενίου Πουζάδ, Γενικοῦ Προξένου καὶ διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς Γαλλίας ἐν Βουκουρεστίῳ, συγγραφεὺς καλλίστων συγγραμμάτων περὶ Ἀνατολῆς· ἦτο ἐγγονὴ τοῦ ἡγεμόνος Γρηγορίου Γκίκα οὕτινος ἐδημοσιεύσαμεν τὴν εἰκόνα καὶ τὴν βιογραφίαν ἐν τῷ Ἑθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1867, σελίδα 361.

ΠΡΑΪΔΗΣ (Ἀλέξανδρος). Ἐγεννήθη εἰς Ναύπλιον ἐν ἔτει 1836· ἐξεπαιδευθὴν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Γαλλίᾳ· ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ· πληρωθεὶς εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ναυπλίου τὴν 1 Μαρτίου 1862· ἐφονεύθη ἐν Βαφῆ τῆς Κρήτης τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1866.

P

ΡΑΓΚΑΒΗΣ (Ἀλέξανδρος Ρίζος). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1810· ἀρχαιολόγος, φιλόλογος καὶ ποιητὴς ἐκ τῶν φερόντων

τὰ πρώτα παρ' ἡμῶν· ὑπῆρξεν ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν (1855—1857) καὶ βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου (1857) οὕτινος διατελεῖ πρὸ εἰκοσι καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν καθηγητῆς. Ἴδε λεπτομερῆ βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιτάφῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΡΑΛΛΗΣ (Γεώργιος Ἀλεξάνδρου). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 8 Ἀπριλίου 1805. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος Ράλλης διατελέσας εἰς διαφόρους τῆς Ὄθωμανικῆς Κυβερνήσεως ὑπηρεσίας, ἰδίως δὲ ὡς ἐπιτετραμμένος τῆς Ὑψηλῆς Πύλης παρὰ τῇ Γαλλικῇ Δημοκρατίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1802 καὶ 1803, μετὰ τὴν ἐκ Παρισίων ἀναχώρησιν τοῦ διαπραγματευθέντος τὴν συνθήκην τῆς 25 Ἰουνίου 1802 (6 Messidor an X) Πρέσβεως Μεχμέτ Ταῖτ Γαλίπ Πασά, ὑπέστη, ἐκραγείσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τὸν θάνατον τοῦ μαρτυρίου μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ γένους προυχόντων, κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1821 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἄγων τότε τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ὁ Γεώργιος Α. Ράλλης μετέβη κατὰ τὸ 1822, χάριν τελειοτέρας καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, πρώτον μὲν εἰς Βιέννην τῆς Αὐστρίας, κατὰ δὲ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1823 εἰς Παρίσιους, ὅπου ἀποπερατώσας ἐν τρισὶν ἔλοισ ἔτεσι τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ἐν τῷ Λυκείῳ τοῦ Ἑβρίκου Δ' (νῦν Lycée Napoleon) διήκουσε τῶν μαθημάτων τῆς Νομικῆς σχολῆς ἀναγορευθεὶς κατὰ τὸ 1828 προλύτης τῆς Νομικῆς.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Παρίσιος διατριβῆς αὐτοῦ ὁ Γεώργιος Α. Ράλλης ἐξέδοτο μέρη τινὰ Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ λογογράφου μετὰ γραμματικῶν καὶ φιλολογικῶν σημειώσεων πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν Λυκείων. Κατὰ δὲ τὸ 1828 διορίσθη ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, βασιλεύοντος τοῦ φιλέλληνος βασιλέως Καρόλου τοῦ δεκάτου, Καθηγητὴς τῆς ῥητορικῆς ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς παρὰ τὴν Βουρδιγάλην πόλεως Μαρμάνδης. Ἄλλ' ὑπὸ ζήλου πατριωτικοῦ φλεγόμενος, παρητήθη τῆς θέσεως ταύτης, καὶ μετέβη εἰς Ναύπλιον, καθέδραν τότε τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ μετ' οὐ πολὺ, διορίσθη Γραμματεὺς τοῦ ἐν Ἀργεὶ συσταθέντος Ἀνεκκλήτου Δικαστηρίου, καὶ μετὰ ταῦτα Δημόσιος Συνήγορος, πρώτον μὲν παρὰ τῷ αὐτῷ Δικαστηρίῳ ἀντὶ τοῦ παρατηθέντος Χ. Κλονάρη, εἶτα δὲ παρὰ τῷ ἀνωτάτῳ Δικαστηρίῳ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐξέδοτο τὴν ὑπ' αὐτοῦ Ἑλληνιστὶ μεταφρασθεῖσαν περὶ τοῦ διεθνούς δικαίου πραγματείαν τοῦ Βατέλου, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1832 μετέσχε τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Καθρέπτου μέχρι τοῦ 12 αὐτοῦ ἀριθμοῦ.

Καθιδρυθείσης τῆς Βασιλείας, διορίσθη Εἰσαγγελεὺς παρὰ τῷ ἐν Θήβαις Ἑγκληματικῷ Δικαστηρίῳ, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1835 Εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, καὶ ἐπὶ ἐν περίπτῳ ἔτος συγχρόνως Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῷ Ἑλεγκτικῷ Συνεδρίῳ.

Μετὰ δὲ τὴν σύστασιν τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος, Σχολάρχης τῆς Νομικῆς Σχολῆς, τέλος δὲ κατὰ τὸ 1839 Πρύτανης τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἕως τοῦ ἔτους 1841.

Εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνωτάτης τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας ἐκπαιδεύσεως ἄοκνον τοῦ Γ. Α. Ῥάλλης ζῆλον ὀφείλεται ἰδίως καὶ ἡ ἰδέα τῆς διὰ Συνδρομῶν τῶν Ὁμογενῶν καὶ τῶν φιλελλήνων ἀνεγέρσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐργάδους καὶ ἐννικωτάτου τούτου ἔργου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1837 προήχθη ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὴν τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, τὸν δὲ Αὐγούστον τοῦ 1841 ἐκλήθη εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας, διευθύνας ἐπὶ ἐν σχεδὸν ἔτος συγχρόνως καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Κατὰ δὲ τὸ βραχὺ τοῦτο διάστημα τῆς Οἰκονομικῆς αὐτοῦ διαχειρίσεως, ἐνομοθετήθησαν πλείστου λόγου ἄξια οἰκονομικὰ μέτρα· ἐξεδόθη ὁ σήμερον ὑφιστάμενος τελωνιακὸς ὀργανισμὸς, καθηργήθη ὁ ἐπὶ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καταβλητικώτατος τελωνιακὸς φόρος, ὠργανίσθησαν τὰ δασονομεῖα, ἐνομοθετήθη ἡ διὰ τὴν ἐγγώριον γεωργίαν τοσοῦτον προστατευτικὴ τότε κινητὴ κλίμαξ περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν εἰσπρακτέου δικαίωματος κτλ. κτλ.

Ὡς Γραμματεὺς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ὁ Γ. Α. Ῥάλλης διωργάνισε τὴν ἀνακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν ἐν τῷ Ὁθωμανικῷ Κράτει Προξένων, ἐββύλιμυσεν ὀριστικῶς τὴν περιφέρειαν τῶν Εἰρηνοδικείων, ὑπέβαλε πρῶτος εἰς τὸν Βασιλέα λεπτομερεῖς ἀπολογισμοὺς τοῦ ὕπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ὡς πρὸς τὰ ἔτη 1836, 1837, 1838, 1839, 1840 καὶ 1841, δι' ἐκθέσεως δημοσιευθείσης ἐν τῷ ἄρ. 8 τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1842, καὶ εἰσήγαγε μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ Κ. Χρηστίδου νόμον, καδ' ὃν παρετάθη ἡ δοθεῖσα εἰς τοὺς ὑπευθύνους συντάκτας τῶν πολιτικῶν ἐφημερίδων προθεσμίαι τοῦ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ τύπου νόμου τοῦ 1837 ὡς πρὸς τὰ νόμιμα αὐτῶν προσόντα.

Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 ὁ Γ. Α. Ῥάλλης, καταδιωχθεὶς πολιτικῶς ἕνεκα τῆς πρὸς τὴν Βασιλείαν ὑπερβολικῆς ἀφοσιώσεώς του, διετήρησε μόνην τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγησίαν τῆς Ἐμπορικῆς νομοθεσίας, διατρέξας συγχρόνως καὶ τὸ δικηγορικὸν στάδιον.

Κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἐποχὴν ἐξέδοτο τὸ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἐμπόριον τοσοῦτον ὠφέλιμον αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Νομοθεσίας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1848 τὴν 25 Ἰουνίου ὁ Γ. Α. Ῥάλλης ἐκλήθη ἐκ δευτέρου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Κυ-

ρίου Γεωργίου Κουντουριώτου, διευθύνας ἐπ' ὀλίγον χρόνον καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἑξωτερικῶν, μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1849, ὅτε διωρίσθη Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἐκ δευτέρου διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὁ Γ. Α. Ῥάλλης διωργάνισεν ἀκριβέστερον τὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων παραπόνων, εἰσήγαγε τακτικὴν μισθοδοσίαν ὑπὲρ τῶν Εἰρηνοδικῶν, καὶ ἀπήλλαξε διὰ τοῦ μέτρου τούτου τοὺς πολίτας ἐκ τῆς ἄλλοτε παρὰ τοῖς Εἰρηνοδικείοις βαρυτάτης δαπάνης.

Κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1857 ὁ Γ. Α. Ῥάλλης ἐκλήθη ἐκ τρίτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Κ. Α. Μιαούλη. Ἀλληλουχία διαφόρων περιστάσεων καὶ ἐν μέρει ἡ ἀποποίησις αὐτοῦ νὰ συναίνεση εἰς τὸν ἐπιζητούμενον τρόπον τῆς λύσεως ζητήματος διεθνούς λὴν ἐνδιαφέροντος (τοῦ περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δῆθεν λεγομένου Βαυαρικοῦ δανείου) ὑπεχρέωσαν τὸν Γ. Α. Ῥάλλην νὰ ζητήσῃ μετ' ἐπιμονῆς τὴν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου παραίτησίν του, ἥτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ κατὰ τὴν 14 Μαρτίου 1860.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς Ὑπουργείας αὐτοῦ ὁ Γ. Α. Ῥάλλης ἐπροσπάθησε νὰ πληρώσῃ διάφορα κενὰ τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας, καὶ ἐξεδόθησαν οὕτω νόμοι ῥυθμιζόντες συμφωνότερον μὲ τὴν τελευταίαν κατάστασιν τῆς λοιπῆς νομοθεσίας, τὸ περὶ τῆς εἰς τὰ πολιτικὰ δικαίωμα ἀποκαταστάσεως τῶν ποινικῶν καταδικασθέντων, τὸ περὶ ἐκδικήσεως τῶν ἐξυβρίσεων καὶ τῶν πλημμελημάτων τοῦ τύπου, ἐπὶ τῶν δικῶν τοῦ ὀποίου ἐπεκράτει ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτῶν εἰσαγωγῆς τοῦ ὀρκωτικοῦ συστήματος πλήρης ἀοριστία καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀληθῆς ἀρνησιδικία· πρῶτος ἐπέμεινε καὶ εἰσήγαγε νομοσχέδιον περὶ ἀυξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὅπερ ῥαδιουργία τις πολιτικῆ ἀνέστειλεν ἐπὶ ἐν ἔτος, ἕως οὗ, ἐπιμόνῃ πάλιν αὐτοῦ προτάσει, κατέστη κοινόν τὸ μέτρον τοῦτο καὶ εἰς τὴν λοιπὴν ὑπαλληλίαν. Κατιέρωσε δὲ πράγματι τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χερῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν δικαστικῶν Ὑπαλλήλων, εἰσάξας νόμον δι' οὗ ἐσυνταξιοδοτήθησαν διάφοροι χήραι καὶ ὄρφανὰ ἐγκαταλειμμένα πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν. Τέλος, ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς παρεσκεύασε μετ' αὐτῆς τὸ περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν Ὑπαλλήλων νομοσχέδιον, καὶ διάφορα μέρη τοῦ Ἀστυκοῦ Νόμου.

Ὁ Γ. Α. Ῥάλλης ἐξέδοτο ἐκτὸς τῶν προμνησθέντων συγγραμμάτων, τὴν παράφρασιν τῶν Εἰσηγήσεων τοῦ Θεοφίλου μετὰ ποικίλων σημειώσεων, τὸ περὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐγχειρίδιον τοῦ Μακελδέη, ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Κ. Μ. Ρενιέρη μεταφρασθέν, τρεῖς ἤδη τὴν συλλογὴν τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ὑπὸ τὸ ὄνομα „Ἑλληνικοί

Κώδικας“ καὶ τέλος, συμπράξει τοῦ Μ. Ποτλῆ, τὸ σύνταγμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἀρχαίων ἐξηγητῶν Ζωναρά, Βαλασαμῶνος, Ἀριστηνοῦ καὶ Βλάσταρη εἰς τόμους ἕξ.

Ὁ Κ. Γ. Α. Ῥάλλης ἐτιμῆθη δις διὰ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐκλεχθεὶς κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1848 βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ δὲ τὸ 1859 βουλευτὴς τῆς Ἀττικῆς.

ΡΑΣΠΟΝΗΣ (Ἰωάννης). Μέλος τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς, φιλέλλην. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶναι θυγάτηρ τοῦ τουφεκισθέντος Βασιλέως τῆς Νεαπόλεως Μουράτ, γαμβροῦ τοῦ Ναπολέοντος Α΄.

ΡΙΖΟΣ ὁ ΝΕΡΟΥΛΟΣ (Ἰάκωβος). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1778, ἀπέθανεν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τῷ 1850· διάσημος φιλόλογος. Ἴδε λεπτομερῆ βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1867 σελίδα 390.

Σ

SAINT-MARK ΓΙΡΑΡΔΙΝΟΣ (Μάρκος Γιραρδίνος). Ἐγεννήθη ἐν Παρίσις τὴν 12 Φεβρουαρίου 1801 ἐκ γονέων ἐμπόρων· διάσημος φιλόλογος, συγγραφεὺς καὶ καθηγητῆς· εἰλικρινέστατος φιλέλλην. Περιηγήθη τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν κατὰ τὸ ἔτος 1840.

ΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Νικόλαος). Ἐγεννήθη ἐν Μήλω τὸ ἔτος 1825· ὑπῆρξεν ἐκ νεότητος δικαστικὸς ὑπάλληλος· ἐν ἔτει 1865 διορίσθη μέλος τοῦ Προξενικοῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως· νῦν διατελεῖ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Χανίοις τῆς Κρήτης.

ΣΑΧΤΟΥΡΗΣ (Ν.). Ἐγεννήθη ἐν Ὑδρᾷ τῷ 1825· υἱὸς τοῦ Ἀντιναύαρχου Σαχτούρη· ὑπηρέτησεν εἰς τὸ Βασιλικὸν Ναυτικὸν ἀπὸ τοῦ 1842 μέχρι τοῦ 1850 ἐμποροπλοίαρχεῖ· πρὸ ἐπταετίας διατελεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας. Κατὰ τὸ 1854 παρέλαβεν ἐν Τεργεστῇ τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα πωληθέντα παρὰ τῆς Ῥωσσίας τρία πολεμικὰ πλοῖα καὶ κατὰ τὸν κατάπλου καταδιωχθεὶς παρὰ τῶν Ἀγγλογάλλων διέσωσεν αὐτὰ καταφυγὼν εἰς Ῥαγοῦζαν τῆς Δαλματίας. Πρῶτος κατέπλευσεν εἰς Κρήτην μετὰ τὸ Πανελλήνιον, καὶ καταδιωχθεὶς δλόκληρον ἡμέραν παρὰ τουρκικῆς κορβέτας διεσώθη λοξοδρομῶν.

ΣΙΝΑΣ (Σιμεών). Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1825 εἰς Βιέννην ἐκ γονέων Ἑλλήνων, καταγομένων ἐκ Μακεδονίας· ζῆπλος, ἐδωρήσατο ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια φράγκων εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ νῦν κτίζει ἐν Ἀθήναις τὸ λαμπρὸν μέγαρον τῆς μελλούσης Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας.

STIAMANN (Γουλιέλμος, William). Ἐγεννήθη ἐν Νέα Ἰόρκῃ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς· πρόξενος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐν Κρήτῃ· ἄκρος φίλος τῶν χριστιανῶν.

ΣΤΟΥΡΤΖΑΣ (Μιχαήλ). Γεννηθεὶς τὴν 14 Ἀπριλίου 1795 ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαβίας, ἠγεμόνευσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Μολδαβίᾳ, προστατεύσας πάντοτε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα. Ἴδε λεπτομερῆ βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1867 σελίδα 395.

Τ

ΤΣΩΤΣΗΣ (Γεώργιος Ν.), ἐγεννήθη εἰς Φαβρᾶ κατὰ τὸ 1813. Ἠσπάζθη παιδίον τὸν ναυτικὸν βίον ὑπηρετῶν εἰς ἐμπορικὰ πλοῖα. Εὐρέθη εἰς λίαν νεαρὰν ἡλικίαν ἐντὸς τοῦ πλοίου τοῦ βελοῦ του Δημητρίου Παππανικολῆ εἰς διαφόρους ναυμαχίας. Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Βασιλείας διορίσθη σημαιοφόρος τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ μέχρι τοῦ 1844, ὅτε προεβιβάσθη εἰς βαθμὴν Ὑποπλοίαρχου ὑπηρετήσας μέχρι τοῦ 1847. Τότε τεθεὶς εἰς διαθεσιμότητα ἐπανέλαβε τὸ ἐμπορικὸν στάδιον ὡς ἐμποροπλοίαρχος ἐκτέλεσας διαφόρους πλόας τῆς Μεσογείου καὶ ἐπτάκις ταξειδεύσας εἰς Ἀγγλίαν. Κατὰ τὸ 1861 προσεκληθῆναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοίας ὡς ὑποπλοίαρχος, εἰς ἣν θέσιν διατελῶν μέχρι τοῦδε ἐπλευσε καὶ εἰς Κρήτην ὡς πλοίαρχος τοῦ Πανελληνίου κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1866.

Υ

ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ (Γρηγόριος). Ἐγεννήθη τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1835 ἐν Ὁδησσῷ· νῦν πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἐν Πρωσσίᾳ.

Φ

ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ (Θεόκλητος). Ἐγεννήθη ἐν Λαρίσῃ τῆς Θεσσαλίας τῇ 25 Ἰανουαρίου 1784, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατὰ Μάϊον 1862· λόγιος ἐκ τῶν ἀρίστων. Ἴδε λεπτομερῆ βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1867, σελίδα 402.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΑΚΗΣ.

Ἰωάννης Ἀνδρέου ὁ Βαρβάκης, μέλος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Συμβουλίου τῆς Ρωσσίας, ἐγεννήθη ἐν τῇ μικρᾷ νήσῳ Φάρβων ἐν ἔτει 1750, καὶ ἀνετράφη παρὰ τοῖς ἑαυτοῦ γονεῦσιν. Οὐδεμιᾶς δ' ἠύμοίρησεν ἀνωτέρας παιδείας διὰ τε τὴν τότε ἔλλειψιν σχολείων καὶ τὴν τῶν δεσποζόντων Ὀθωμανῶν καταπίεσιν, πλὴν τινος στοιχειώδους μαθήσεως, ἣν ἐκτήσατο ναυτιλλόμενος ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τούτου κληρονομήσας μικρὸν πλοίαριον καὶ τινα περιουσίαν ἐξηκολούθησε τὸ πάτριον ἐπάγγελμα.

Ἄλλὰ σὺν τῇ περιουσίᾳ αὐτῇ ἐκληρονόμησε καὶ τὸ κατὰ τῶν δυναστῶν τῆς πατρίδος πάτριον μῖσος. Δι' ὃ καὶ ὅτε Αἰκατερίνα ἡ Β' ἐκήρυξε τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον αὐτεπάγγελτος ὁ Βαρβάκης, ἅμα τῇ ἐμφανίσει εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀρχιπέλαγος τοῦ ὑπὸ τὸν ναύαρχον Ὀρλώφ ῥωσσικοῦ στόλου, ἐξοπλίσας ἰδίῳι ἀναλώμασι μικρὸν δίκροτον, προσήλθεν εἰς τὴν ῥωσσικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀριστεύσας δὲ κατὰ τὴν ἐν Τσεσμέ ὑπὸ τῶν Ῥώσων πυρπόλησιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου ἠξιώθη τοῦ βαθμοῦ ὑπολοχαγοῦ.

Εἰρήνης γενομένης, ὁ Βαρβάκης ἐξητήσατο παρὰ τοῦ Ῥώσσοῦ ναυάρχου ἵνα μεταβάς ἐγκαταστή εἰς ῥωσσικόν τινα λιμένα τοῦ Εὐξείνου ἐμπορίας χάριν. Ἄλλ' ἐνῶ διήρχετο

διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ Ὀθωμανοὶ, παρ' οἷς γνωστὸν ἦν ἤδη τὸ ἡρωϊκὸν αὐτοῦ ὄνομα, τὸ μὲν πλοῖον, τὸ δίκροτον ἐκεῖνο, μετὰ πάσης τῆς ἐν αὐτῷ περιουσίας αὐτοῦ κατέσχον, αὐτὸν δὲ κατεδίωξαν δεινὰ ἀπειλοῦντες, καὶ μόλις διεσώθη καταφυγὼν παρὰ τῷ Ῥώσσω πρέσβει, ὅστις ἐξαπέστειλεν αὐτὸν ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥωσσίαν. Ἄλλὰ γυμνωθεὶς ἀπάσης α' τοῦ τῆς περιουσίας, ἀπεφάσισεν ἵνα προσέλθῃ τῇ Αὐτοκρατείρᾳ Αἰκατερίνῃ πρὸς ἐπίτευξιν χάριτός τινος. Διὰ τὴν ἄκραν δὲ αὐτοῦ ἔνδειαν, ἠναγκάσθη ἵνα πεζῇ μεταβῆ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Ῥωσσίας, ἔνθα ἡ Αὐτοκράτειρα ἐδωρήσατο αὐτῷ 1,000 φλορία καὶ τι ὑπουργήμα ἐν τῷ νομῷ τῆς Ἀστραχάνης ὅπου μετέβη.

Ἐν Ἀστραχάνῃ δὲ αἱ ἀρεταὶ καὶ τὸ μεγαλεπήβολον τοῦ ἀνδρὸς ἠνεγκον αὐτὸν εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν· καθότι τῇ μὲν δραστηριότητι αὐτοῦ ὠνησάμενος τὰ παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἀλιεῖα, προήλθεν εἰς πλοῦτον, τῇ δ' ἄκρα αὐτοῦ εὐδύτητι καὶ ὀξυνοῖᾳ ἠξιώθη ὑπουργημάτων ἐν οἷς διεκρίθη, κατ' ἐπανάληψιν αἵρεθεὶς ὑπὸ τῶν εὐγενῶν τῆς χώρας — Προϋστάμενος (Maréchal de la noblesse).

Εἰς πολλοὺς ὁ πλοῦτος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ μέσον πρὸς θεραπείαν κενοδόξου φιλαυτίας καὶ ἐπιπολαίων ὀρέξεων κόρεσιν: τῶν ὀψιπλούτων δὲ μάλιστα οἱ πλείστοι ἐπιλανθανόμενοι τῆς προτέρας τύχης καὶ εἰς μόνην τὴν τρυφὴν καὶ μαλθακότητα ἀφιέμενοι, οὐδέποτε τείνουσι χεῖρα ἀββρωγὸν τοῖς πάσχουσι. Ἄλλ' οὐδεὶς βεβαίως δύναται ἐλέγξει κατὰ τοῦτο τὸν Ἑλληνα, ἀείποτε ἀκμαῖον τηροῦντα τὸ φιλάνθρωπον, μάλιστα δὲ τὸ φιλόπατρι. Ὅπόσοι τῶν ὁμογενῶν, διὰ μυρίων στερήσεων καὶ μόχθων κτησάμενοι πλοῦτον, ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς ἐκτέλειαν ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, καὶ ὠφέλιαν τῆς πατρίδος! Ἐν

πᾶσιν ὅμως ὡς ἀστὴρ φαινὸς διαλάμπει ἢ ευγενὴς καὶ εὐεργετικωτάτη ψυχὴ τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη. Πολλὰ καὶ ποικίλα εἰσι τὰ ἀγαθὰ, ἅπερ ἀφειδῶς ἐχορήγησεν εἰς τε τὴν ἄλλοδαπὴν, ἣν ὡς ἄλλην πατρίδα ἠσπάσατο, καὶ εἰς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ γῆν Ἑλλάδα. Ἀφηγούμενοι δὲ τὰ κατὰ τὸν ἄνδρα, οὐ νομίζομεν ἄπο σκοποῦ, ἵνα παρακατιόντες ἐκδέσωμεν λεπτομερέστερον τὰς κυριωτέρας τῶν ἀγαθοεργιῶν, αἵτινες κοσμοῦσιν αὐτοῦ τὴν μνήμην. — Κατὰ τα ἔτη 1788 καὶ 1800 ἀνήγειρεν εἰς τὸν ἐν Ἀστραχάνῃ ναὸν τῆς Εἰσόδου κωδωνοστάσιον λίθινον, καὶ τρεῖς ἐν τῇ πόλει ἔκτισε γεφύρας ξυλίας, ὧν μίαν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κουτούμ, δαπανήσας ὑπὲρ τὰς 23,000 ρουβλίων.

Τῶν Περσῶν δολοφονησάντων τῷ 1805 παρὰ τὴν πόλιν Βοτεοῦ τὸν ἀρχιστράτηγον τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ στρατοῦ πρίγκηπα Ταιτσιάνωφ, ἡ Κυβέρνησις ἔχρηξε ταχείας ἀποστολῆς τῶν πρὸς πολέμον ἐπιτηδεύων, ἐνῶ ὁ βωσικὸς στόλος ἀπὴν θαλασσοπορῶν. Ὁ δὲ Βαρβάκης ἐπαγρυπνῶν πάντοτε εἰς τὰ συμφέροντα καὶ τὴν τιμὴν τῆς δευτέρας αὐτοῦ πατρίδος Ῥωσσίας, οὐδόλως ὤκνησεν ἀναπληρῶσαι τὸ ἐλλείπον· καὶ πάραυτα ἐκφορτώσας τὰ ἴδια αὐτοῦ πλοῖα τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπορευμάτων, μετεκόμισε δωρεὰν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον ἅπαντα τὰ τοῦ πολέμου, ὑποστὰς οὕτως οἰκοῦν τὴν ἐκ τῆς γενναϊότητος ταύτης προελθούσαν ζημίαν, μείζονα τῶν 20,000 ρουβλίων.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος δεινὸς ἐμάστιζε λοιμὸς τὴν χώραν καὶ πλήθος ἐργατῶν ἐρχομένων εἰς Ἀστραχάνην ἐκ τῶν βορείων ἐπαρχιῶν πρὸς βιοπορισμὸν, κατατρυχομένων ὑπὸ τῶν στερησεων καὶ μηδ' εἰς τὰς ἐστίας αὐτῶν δυναμένων ἐπανελθεῖν, ἔμμενον ἄστεγοι καὶ ταλαιπωρούμενοι ὑπὸ τοῦ νοσήματος. Ἄλλ' ὁ ἀείποτε γενναῖος καὶ εὐσπλαγχνος Βαρβάκης προ-

θύμως παρέσχε τῇ ἀνδρωπότητι ἀβρωγὸν χεῖρα, μετατρέψας εἰς ξενοδοχεῖον τὸν ἐν Ἀστραχάνῃ ξύλινον οἶκον αὐτοῦ, καὶ συστάσας ἐν αὐτῷ νοσοκομεῖον ὑπὲρ 50 ἀσθενῶν, οἷς παρέσχεν ἀνέτως πάντα τὰ χρειώδη. Ἀλλὰ τοῦ μιάσματος διαδοθέντος εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, μετ' ὅλας τὰς ληφθεῖσας προφυλάξεις, ἐδέησε κατ' αἵτησιν τῆς ἀρχῆς ἵνα οἱ πάσχοντες μετνεχθῶσιν εἰς τὸ τῆς πόλεως δημόσιον νοσοκομεῖον, καθὼ εὐρυχωρότερον, ἐνθα δαπάνη τοῦ Βαρβάκη ἐξηκολούθησαν περιδάλπομενοι οἱ νοσοῦντες, ὥσπερ καὶ πρὶν. 15,000 ρουβλίων ἐδαπανήθησαν πρὸς τὸν βηθέντα σκοπὸν.

Ἄλλ' ἵνα καταστήσῃ διαρκὲς τὸ θεάρεστον ἔργον, ὅπερ μετὰ τοσοῦτου ζήλου ἀνεδέξατο πρὸς περιδάλψιν τῶν πασχόντων, ἤγειρε τὸ ἐπίον ἔτος 1807, ἀντὶ τῆς ξυλίνης αὐτοῦ οἰκίας, λίθινον νοσοκομεῖον περιέχον 50 κλίας, καὶ παρ' αὐτῷ ναὸν, δαπανήσας πρὸς τοῦτο ὑπὲρ τὰς 75,000 ρουβλίων· ὡς μόνιμον δὲ κληροδότημα τοῦ τε βηθέντος νοσοκομείου, καὶ τοῦ ἐν Μόσχᾳ ὑπάρχοντος Βρεφοκομείου παρακατέθηκε παρὰ τῇ Τραπεζῇ 40,000 ρουβλίων.

Οὐχ ἥσσονα δὲ μέριμναν ἐπεδείκνυεν ὁ ἀνὴρ πρὸς τὸν καλλωπισμὸν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἱερῶν ναῶν τοῦ Ὑψίστου. Τῷ 1808 ἠκοδόμησε λαμπρὸν κωδωνοστάσιον ἐν τῷ εἰς Ἀστραχάνην ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου δαπανήσας 137,000 ρουβλίων.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς αὐτῆς πόλεως ὑπάρχει ἔκπαλαι διωρυξὲς ἐκτάσεως δύο βερστίων καὶ ἡμίσεος, ἥτις πρὸ πολλοῦ μὴ καθαρῶς ἐκκαθαρισμένη τῶν ἐν αὐτῇ συσσωρευομένων ἀκαθαρσιῶν, καθίστατο δι' ὅλου τοῦ ἔτους πηγὴ δυσωδίας ἀκρας καὶ μιάσεως, προκαλούσης λοιμώδη νοσήματα, ὑφ' ὧν οἱ κάτοικοι ἐμαστιζόντο καὶ ἐδεκατίζοντο. Καίτοι δὲ πρὸς θεραπείαν

τοῦ δεινοῦ μέγα ἀπηρτίτο χρηματικὸν ποσὸν ὁ γενναῖος Βαρβάκης οὐδόλως ἐδίστασεν ἵνα ὑποστῇ πᾶσαν ὕσιν πρὸς διαφύλαξιν τῆς υἰείας τῶν περιοικούντων, καὶ ἐν βραχεῖ ἐξετελέσῃ τὸ ἔργον. Ἀλλὰ τὸ ἐκ τούτου προκύψαν εὐεργέτημα οὐδόλως περιωρίσθη μέχρι τοσούτου. Καθότι μετὰ τὴν ἐκκάθαρσιν, πλωτῆς γενομένης τῆς διώρυγος, ἵνα καταστήσῃ καὶ ἐν ἄλλοις χρήσιμον, ἤνωσεν αὐτὴν μετὰ τῶν ποταμῶν Βόλγα καὶ Κουτούμ, ἐξ ὧν αὕτη ἔσχε τὴν ἀρχὴν, καὶ κατεσκεύασε λαμπρὰς προκουμαίας κατ' ὅλον τὸ μῆκος, καὶ γεφύρας ἐπ' αὐτῆς ξυλίας τέσσαρας. Τὰ ἔργα δὲ ταῦτα πρὸς τῇ διευκολύνσει τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας τῶν παροχθίων κατοίκων, οὐχ ἦττον συνεβάλοντο καὶ πρὸς ὠραϊσμὸν τῆς πόλεως, καὶ τόποι τῶν δημοσίων περιπάτων ἐγένοντο. Γενναιοτάτη ἦν ἡ μετὰ πολλοῦ ζήλου ὑπὸ τοῦ Βαρβάκη καταβληθεῖσα δαπάνη 600,000 βουβλίων, ἣτις προστιθεμένη εἰς τὰς προγενεστέραις αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν χάριτας ἐξηγεῖ ἡμῖν, πόσον εὐλόγως ἐτίμων καὶ ἠγάπων οἱ κάτοικοι τῆς χώρας τὸν μέγαν τοῦτον εὐεργέτην, ἀφ' οὗ καὶ τὴν διώρυγα ταύτην ἐπωνόμασαν Βαρβάκειον.

Ὁ ὑπὲρ τῶν καλῶν ὅμως ζῆλος ἦν ἀνεξάντλητος παρ' αὐτῷ. 50,000 βουβλίων ἐδαπάνησε τῷ 1814 πρὸς ἐπισκευὴν τῆς Μητροπόλεως τῆς Ἀστραχάνης, καὶ 40,000 προσήνεγκε τῷ 1815 πρὸς ἀνοικοδομὴν τῶν ἐτοιμοβρόπων τειχῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἀγίου Νικολάου.

Τέλος ὁ ἐπισκεπτόμενος τὰ Καυκάσια καθορᾷ καὶ βαλανεῖον αὐτόντι κείμενον δαπάνη τοῦ αὐτοῦ οἰκοδομηθέν.

Ἀλλὰ προβεβηκῶς ἤδη ὁ Βαρβάκης καὶ πάσχων μετέβη πρὸς ἀνάβρωσιν εἰς Γαϊγάνιον, πόλιν πολλῶν εὐκρασεστέρων καὶ ὑγιεινοτέρων τῆς Ἀστραχάνης. Ἐγκαταστάς δὲ οὐ διέλειψε

παρέχων καὶ ἐνταῦθα τεκμήρια τῆς φιλανθρωπίας καὶ μεγαλοδωρίας αὐτοῦ. . . Εὐσεβῆς ὢν πρὸς τὰ θεῖα ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ καὶ μὴ ἀνεχόμενος ὄρᾶν τοὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁμογενεῖς αὐτοῦ Ἕλληνας διὰ τὴν τῆς ῥωσικῆς γλώσσης ἄγνοιαν ἐστερημένους ναοῦ ἰδίου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς, ὅπερ κατελύπει τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ καρδίαν, ἐπεδύμησεν ἵνα θεραπεύσῃ τὴν διττὴν ταύτην ἀνάγκην, καὶ οὕτω τῇ συναινεσει τῆς Ἀρχῆς ἢ πόλις ἐκοσμήθη τῷ 1813 διὰ μεγαλοπρεποῦς καὶ εὐρέος ναοῦ, ὅπερ μετ' οὐ πολλῷ ἀφιέρωσε τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ, ἵνα ταῖς αὐτοῦ προσόδοις βοηθῶνται τὰ ἐκεῖ μοναστήρια. Ἡ ἀφιέρωσις αὕτη τῇ παραστάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ῥωσσίας ἐπεκυρώθη δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἔχοντος ὡς ἐξῆς.

“Ὁ ἐν Γαϊγανίῳ Ἑλληνικὸς ναὸς μετατρέπεται εἰς μοναστήριον Β' τάξεως ὀνομασθῆναι Ἱεροσολυμικὸν Ἀλεξανδρινόν, ὅπως ἐσχεῖ ὑπόκειται τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ. Ἐξέσται δὲ τῷ τῶν Ἱεροσολύμων Πατριάρχῃ ἐκλέγειν πρὸς διεύθυνσιν αὐτοῦ ἀνά πᾶσαν πενταετίαν Ἀρχιμανδρίτην, ὃν ἀποστελεῖ σὺν τοῖς ἀκολούθοις αὐτοῦ.”

Πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Μονῆς ταύτης τῶν περὶ αὐτὴν κτιρίων καὶ πάντα ἐν γένει καλλωπισμὸν ἐδαπάνησεν 600,000 βουβλίων, ἐπροίκισε δὲ αὐτὴν καὶ ἐτέραις 60,000 βουβλίων πρὸς συντήρησιν αὐτῆς, κατατεθέντων τῷ Ἐπιτροπικῷ βουλευτηρίῳ Μόσχας.

Ἐγένοντο δὲ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῷ 1815 καὶ ἔκτοτε κατὰ τὰ διατεταγμένα πέμπεται παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Ἕλλην ἀρχιμανδρίτης, ἐκτελῶν τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν. Ἡ ἐπὶ τῆς ῥωσικῆς γῆς ἐγκαθίδρυσις τῆς Μονῆς ταύτης καὶ ἡ ἀφιέρωσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς

κληροδότου τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ, νέον ὑπάρχει τεκμήριον τοῦ ἱεροῦ δεσμοῦ τοῦ ἀρρήκτως ἐνοῦντος τὰς δύο ἀδελφὰς Ἐκκλησίας, Ἑλληνικὴν καὶ Ρωσικὴν, ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ.

Εἰς τινὰ τῶν μεσημβρινῶν νομῶν τῆς Ῥωσσίας ἀναγκαῖα καδίστατο ἡ σύστασις Ἑλληνικοῦ σχολείου πρὸς ἐκπαίδευσιν ἱκανῶν αὐτότῳ ὁμογενῶν νέων. Ὁ πάντοτε πρόδρυμος εἰς πᾶν ἀγαθὸν καὶ κοινωφελές, νῦν δὲ καὶ ὑπὸ διακαοῦς φιλοπατρίας φλεγόμενος, ἄτε δὴ τοῦ ἔργου ἀφορῶντος τὸν φωτισμὸν τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ, κατέβαλλεν 20,000 ρουβλίων τῷ 1817 πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς ὁμογενοῦς νεολαίας. Πρὸς τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἴδρυσεν τὴν ἔτι καὶ νῦν σωζομένην σχολὴν ἐν Καίσαρειᾷ τῆς Καππαδοκίας.

Πλείστοι ὅσοι τῶν δυστυχῶν ὁμογενῶν ἐτηροῦντο κατεργαμένοι ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως χρεῶν ἕνεκα. Ὁ εὐσπλαγχνος ἀνὴρ ἐξαποστέλλει τῷ 1819 ἐκ Ταϊγανίου τῷ Οἰκουμηνικῷ Πατριάρχῃ τρία πλοῖα πλήρη σίτου, ὅπως χρησθῆται τῷ ἀντιτίμῳ πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῶν δυστυχῶν τούτων. Ἡ εὐεργεσία αὕτη ἰσοτιμήθη πρὸς 60,000 ρουβλίων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μετέτρεψεν εἰς Πτωχοτροφεῖον μίαν τῶν ἰδίων αὐτοῦ λιθίνων οἰκιῶν πρὸς περιθαλάψιν τῶν πενήτων τῆς πόλεως Ταϊγανίου, δαπανήσας ὑπὲρ τὰς 25,000 ρουβλίων. Πρὸς διαρκῆ δὲ τοῦ ἰδρύματος συντήρησιν προσδιώρισε τοὺς τόκους 200,000 ρουβλίων, ἅπερ κατέδωκε εἰς τὸ ἐν Αἰκατερινουσαύῃ δημόσιον ταμεῖον.

Ὅτε δ' ἐπέστη ἡ ὥρα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος προσεκάλει τὰ ἀπανταχοῦ τέκνα, ἵνα συνεργήσωσιν εἰς ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, ἐν τοῖς πρώτοις ὁ Βαρβάκης ἐνήργησεν ὡς γνήσιον τῆς πατρίδος τέκνον.

καὶ τῷ μὲν Ἠγεμόνι Ὑψηλάντῃ προσήνεγκεν 100,000 ρουβλίων, αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ ἐφοδιάζε διὰ πάντων τῶν ἀναγκαίων ὄπλων καὶ χρημάτων τοὺς ἀπερχομένους εἰς τὸν ἀγῶνα ὁμογενεῖς. Πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι οἱ Πελοποννήσιοι ἐστεροῦντο χρημάτων καὶ πολεμοφοδίων ἐπεμψε πάραυτα πρὸς αὐτοὺς τῷ 1822 100,000 ρουβλίων ἀξίας ὄπλα καὶ τὸ ἐπιπλὺν ἔτος 200,000 ρουβλίων διὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐν Ταϊγανίῳ μονῆς. Συγχρόνως δ' ἀπέστειλεν ἱκανὰ φορτία σίτου εἰς Ψαρῶν πρὸς διατροφήν τῶν ἐνδεῶν κατοίκων καὶ τοῦ στρατοῦ.

Ταῦτα πάντα ὅμως οὐδόλως ἐξήρησαν εἰς τὸ μετριάσαι τὸν πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἄσβεστον ἔρωτα· ἀλλ' ἐπεδύμησε καίτοι προβεβηκῶς καὶ πάσχων ἵνα αὐτοπροσώπως μεταβῇ εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ αἰμοσταγῆ Ἑλλάδα, ὅπως ἐκ τοῦ σύγγεγυς παράσχηται αὐτῇ πᾶσαν βοήθειαν. Ἐλθὼν δὲ πάντα κατέβαλε ζήλον πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ὁμογενῶν ὑπὸ μυρίων κατατρυχομένων τότε βασάνων.

Ὅτε δὲ κατὰ τὴν οἰκτρὰν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν οἱ κάτοικοι μετόκησαν εἰς Μονεμβασίαν, καὶ οἱ πλείστοι ἐστεροῦντο τῶν πάντων, καὶ αὐτῶν τῶν ἐνδυμάτων, ὁ Βαρβάκης ἐνέδυσεν αὐτοὺς, ἐφοδιάσας ἕνα ἕκαστον τοῖς ἀναγκαίοις χρήμασι πρὸς συντήρησιν.

Ἀφικθεὶς δὲ εἰς Ναύπλιον κατέβαλεν 25,000 ρουβλίων πρὸς ἴδρυσιν τῆς διὰ δημοσίας συνεισφορᾶς ἀνεγειρομένης σχολῆς.

Ἀναγκαιοτάτη κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκρίθη ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἄλωσις τοῦ φρουρίου τῆς Μεσῶνης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις ἐχρήτο τῷ στρατῷ εἰς ἔργα ἔτι μᾶλλον τούτου κατεπειγόντα, οὗτος συστήσας ἰδίᾳ δαπάνῃ τάγμα στρατοῦ, καὶ διορίσας τὸν ἀργηγόν, ἐκέλευσεν ἵνα πολιορκῇ τὴν πόλιν.

Τέλος ὁ Βαρβάκης Ψνήσκων ἐπεσφράγισε τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἀποστολὴν, ἅπασαν σχεδὸν τὴν χρηματικὴν αὐτοῦ περιουσίαν συμποσομένην εἰς 1,400,000 βουβλίων καταλιπὼν εἰς τὴν φίλην αὐτοῦ πατρίδα Ἑλλάδα. Μετήλλαξε δὲ τὸν βίον ἐν ἔτει 1825 τῇ 10^ῃ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου· ἀλλ' ἡ μνήμη τοιοῦτου ἀνδρὸς παραμενεῖ ἀθάνατος ἐσθρῆ καὶ ἀγήρως. Εἴθε ἔχοι πολλοὺς τοὺς μιμητὰς καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς δημογενέσιν, οὓς ἡ ἔτι οἰκτρὰ τῆς πατρίδος τύχη ἀπομακρύνει τῶν κόλπων τῆς γλυκυτάτης ἡμῶν μητρός. Ἴδε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1867 σελίδα 64 (α).

Α. Π.

(α) Ἴδε περὶ τῶν ὁστέων τοῦ ἀξιόλογον διατριβὴν τοῦ λογίου Ἀρχιμανδρίτου Κατραμῆ δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ Πανδώρα.

1

2

3

4

5

1. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. — 2. Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ — 3. Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ

4. Ι. Ν. ΛΕΒΑΛΕΤΣ. — 5. Δ. ΠΑΝΤΑΖΗΣ.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

— Κατὰ τοὺς φυσιολόγους δύναται τις νὰ διανείμῃ τὴν μακροβιότητα τῶν ζῶων οὕτως· ὁ κούνικλος ζῆ 6 ἕως 7 ἔτη, ὁ σκίουρος 7 ἕως 8 ἔτη, ἡ ἀλώπηξ 14 ἕως 15, ἡ γαλῆ 15 ἕως 16, ὁ σκύλλος 16 ἕως 18, ἡ ἄρκτος καὶ ὁ λύκος 18 ἕως 20, ὁ ρινόκερος 20 ἕως 25, ἡ ὄρνις 25 ἕως 28 ἔτη, ἡ χελώνη 110 ἔτη, ὁ ἀετὸς 120, ὁ κύκνος 160, ὁ ἐλέφας 400, ἡ φάλαινα 1000 ἔτη.

Νομίζομεν ὅτι αὕτη ἡ στατιστικὴ εἶναι ψευδὴς ὡς πρὸς τὸν ρινόκερον, ὅστις πρέπει σαφῶς νὰ πλησιάσῃ τὸν ἐλέφαντα κατὰ τὴν μακροβιότητα. Ἔστω καὶ ἡ ὄρνις, καὶ μάλιστα ἡ χελώνη· ἀλλὰ τίς δὲ μαρτυρήσῃ πόσον ἡ ζῆάλαινα;

— Ἡ ἀναφορὰ τῆς γενικῆς διοικήσεως τῶν ταχυδρομείων ἐν Ἀγγλίᾳ, ἣ πρὸ ὀλίγου παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν σφραγιδοφύλακα περιέχει τινὰς λεπτομερείας ἀξιακούστους εἰς τὸ κοινὸν κατὰ τὴν στατιστικὴν.

Εὐρίσκομεν ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τοῦ ἠνωμένου βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἦτο τὸ 1865 κατὰ τινὰ ἀπαρίθμησιν 20 ἑκατομμυρίων 710,077 ἀτόμων, κατεχόντων 5 ἑκατομμύρια 306,226 οἰκῶν. Θὰ ἦτο ἐκείνο τὸ ἔτος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ Galles ἀΐξησις 40,712 κατοικοιμένων οἰκῶν, καὶ 2,229 ἐν Σκοττίᾳ. Ἐν δὲ Ἰρλαν-

διὰ ἐγένετο τῶν κατοίκων ὀλιγότευσις 30,226 ἀτόμων καὶ 5,188 κατοικουμένων οἰκῶν.

Ἡ πληθὺς τῶν γραμμάτων τῶν διανενημένων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ Galles τὸ 1865 ἐγένετο 597 ἑκατομμυρίων 277,616, τὸ ὁποῖον δίδει μέσον ὄρον 28 γραμμάτων ἀνὰ ἄνθρωπον καὶ αὐξήσιν 6,59 τοῖς 100 πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ἐν Σκοττίᾳ 67 ἑκατομμύρια 48,891 γραμμάτων διανεμήθησαν δίδοντα μέσον ὄρον 21 γράμματος ἀνὰ ἄνθρωπον καὶ αὐξήσιν 433 τοῖς 100. Ἐν δὲ Ἰρλανδίᾳ ἡ διανομὴ ἐγένετο 56 ἑκατομμυρίων 140, 500 γραμμάτων, ἢ δέκα ἀνὰ ἄνθρωπον, καὶ αὐξήσις 3,05 τοῖς 100.

Διανεμήθησαν 43 ἑκατομμύρια 569,955 ἐφημερίδων προπεληρωμένων καὶ 53 ἑκατομμύρια 682,811 ἀποστολῶν βιβλίων, περιλαμβανομένων τῶν περιοδικῶν ἐπιθεωρήσεων, κτλ. Ὁ σύμπας ἀριθμὸς ὄλων τῶν ἀποστολῶν, γραμμάτων, ἐφημερίδων, φακέλων, ἀναβαίνει λοιπὸν εἰς 818 ἑκατομμύρια 990,000.

Ἐπεὶ 12,000 γραμμάτων ἐτέθησαν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον χωρὶς διεύθυνσιν, καὶ 298 τούτων τῶν γραμμάτων, περιεῖχον χρήματα, δανειακὰ γραμμάτια, χαρτόσημα, κτλ., ὀλικῆς ποσότητος 92,500 φράγκων. Αἱ δὲ ἀποστολαί, ἀργυροπρακτικῶν συμβόλων καὶ δανειακῶν παρέσχον ἀριθμὸν 453 ἑκατομμυρίων 513,750 φρ. Ἠρίθησαν 611,819 ἀποστολαὶ χρημάτων εἰς Savings Banks ἢ Caisses d'épargne (ἀποταμιευτικὸν ταμεῖον), ἀναβαινούσας εἰς τὴν ποσότητα 163 ἑκατομμυρίων 135,000 φρ.

— Κατὰ τινὰ κοινοποίησιν τοῦ K. Boboeuf διὰ νὰ κατασκευάσωμεν νερον ἐναντίον τῆς σήψεως, οὗτινος ἡ ὠφέλεια εἶναι μεγίστη ἐν ταῖς μάχαις, ἀρκεῖ νὰ πηλήσωμεν καπνοφόρον

σιφῶνα (τζιμποῦκι) γήϊνον διὰ χάρτου, διὰ τιλοῦ καὶ καπνῶν ῥακῶν ἢ βαμβακίου. Εἰσπνέει τις τὸν καπνὸν, τὸν ὁποῖον ἐγγεῖ ὕστερον διὰ τινος σωλῆνος καπνοφόρου σιφῶνος εἰς λάγηνον ἢ ἀμφορέα γέμοντα νεροῦ κατὰ τὰ τρία τέταρτα. Φροντίζει, ἐμφυσῶν τὸν καπνὸν εἰς τὴν λάγηνον, ὥστε ὁ σωλὴν τοῦ καπνοφόρου σιφῶνος νὰ εἰσδύσῃ ὅσον δυνατὸν βαθύτερα εἰς τὸ νερὸν, καὶ μετὰ ἐκάστην ἐμφύσησιν πρέπει νὰ φροντίζῃ, νὰ κινή τὴν λάγηνον ἐμφράττων τὸ στόμιον διὰ τοῦ δακτύλου. Ἡ δὲ κίνησις ἔχει σκοπὸν καὶ ἀποτέλεσμα νὰ διαλύσῃ καλῶς εἰς τὸ νερὸν τὰ οὐσιώδη ἔλαια τὰ περιεχόμενα εἰς τὸν καπνόν.

Τὸ δὲ ποσὸν τῶν οὐσιωδῶν ἐλαίων τῶν περιεχομένων εἰς τὸν καπνὸν τὸν παρηγμένον ὑπὸ τοῦ καπνοφόρου σωλῆνος ἀρκέσει νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸ νερὸν τὰς ἐναντίας τῆς σήψεως ἀρετὰς τῶν οὐσιωδῶν ἐλαίων.

Οἱ στρατιῶται ταχέως θὰ μάθωσι τί περὶ τούτου πρέπει νὰ φρονῶσιν.

— Ο ΔΙΜΗΝ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1865.

Ἡ ἐφημερίς “Παγκόσμιος Λόγος” δημοσιεύει τὰς ἐξῆς πληροφορίας περὶ τῆς κινήσεως τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ διὰ τῆς Αἴγυπτου.

“Κατὰ τὸ 1865 κατέπλευσαν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἀλεξανδρείας (παλαιὸν καὶ νέον) 4,283 πλοῖα.

Ἐὰν διαιρέσωμεν τὸν ὀλικὸν τοῦτον ἀριθμὸν κατὰ τοὺς τόπους τῆς προελεύσεως, ἡ χώρα ἢ τὰς πλείστας σχέσεις ἔχουσα πρὸς τὴν Αἴγυπτον εἶναι ἡ Ἀνατολή (Μικρασία)· διότι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἔστειλεν αὐτῇ 513 πλοῖα ὑπὸ ὀθωμανικὴν σημαίαν, 149 ὑπὸ ἐλληνικὴν, 9 ὑπὸ αἰγυπτιακὴν

καὶ 19 ὑπὸ διαφόρους· τὸ ὅλον 600 πλοῖα μετερχόμενα τὴν ἀξιόλογον ταύτην ἀκτοπλοῖαν, χρησιμεύουσιν κυρίως εἰς μεταφορὰν ἐμπορευμάτων, ἐπειδὴ τὰ 600 πλοῖα ἐκόμισαν εἰς τὴν Αἴγυπτον μόνον 924 ἐπιβάτας. Ἡ ἀκτοπλοῖα τῆς Συρίας ἀπ' ἐναντίας ἔστειλε μόνον 470 (τὸ τρίτον ὑπὸ ὀθωμανικὴν σημαίαν) καὶ 14,791 ἐπιβάτας.

“Πλείστου λόγου ἀξία εἶναι ἡ ἐξ Ἑλλάδος πρὸς τὴν Αἴγυπτον κίνησις. Ἡ μικρὰ μὲν, ἀλλ' ἐνεργητικὴ καὶ ἐμπορικωτάτη Ἑλλάς ἔστειλεν εἰς τὴν Αἴγυπτον 152 πλοῖα (ὧν 118 ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν), φέροντα 1,454 ἐπιβάτας. Ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος δὲν ἐξισοῦται διόλου πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἦλθον καὶ ἀποκατεστάθησαν ἐν Αἰγύπτῳ. Ὁ αἰγυπτιακὸς λαὸς συμπαθεῖ πρὸς τοὺς Ἑλληνας καὶ προσοικειοῦται αὐτούς, οὗτοι δὲ προσέρχονται πανταχόθεν. Ἐπὶ τοῦ ἰσλαμοῦ τοῦ Σουεῦ ἀπὸ τῆς ἀδελφίας ἐφόδια διοικούμενα ὑπὸ ναυτῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐπὶ τῶν πενιχρῶν τούτων πλοιαρίων μὲ ἐν λατινικὸν λεγόμενον πανίον διαπλέουσι τὸ πέλαγος· προσορμίζονται εἰς Πόρτ Σαῖδ, εἰσέρχονται εἰς τὴν θαλασσίαν διώρυγα, καὶ χάρις εἰς τὴν ἐλαφρότητα τῶν λέμβων αὐτῶν, φθάνουσιν εἰς τὴν Ἰσμαηλίαν, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς γλυκείας διώρυγος εἰς Σουεῦ, ὅπου ὑπάγουσι νὰ μετέλθωσιν ἐμπόριόν τι. Ἡ παράδοξις αὕτη διὰ τῆς ἐρήμου ἀκτοπλοῖα εἶναι γραμμὴ διαβατῶν· οἱ ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἐκ τῶν νήσων Ἑλλήνες διέρχονται ἐκεῖθεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰγύπτου.

“Θεωροῦντες τὴν μακροπλοῖαν, βλέπομεν ὅτι τὴν Ἀγγλίαν ἐκπροσωπεύουσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 637 πλοῖα (ὧν 462 ὑπὸ ἀγγλικὴν σημαίαν), κομίσαντα εἰς Αἴγυπτον 4,842 ἐπιβάτας· γνωστὸν δὲ ὅτι διὰ τῆς Αἰγύπτου μεταβαίνουσι πολλοὶ ἐξ

Ἀγγλίας εἰς τὴν Ἰνδικήν, τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἀυστραλίαν. Ἡ Γαλλία ἔστειλε 248 πλοῖα, κομίσαντα 9,354 ἐπιβάτας διὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ 2,843 στρατιώτας δι' ἄλλα μέρη. Ἡ Κωνσταντινούπολις 320 πλοῖα καὶ 8,527 ἐπιβάτας· ἡ Αὐστρία 198 πλοῖα καὶ 6,721 ἐπιβάτας· ἡ Ἰταλία 117 πλοῖα καὶ 3,594 ἐπιβάτας.

“ὑπὸ αἰγυπτιακὴν σημαίαν κατέπλευσαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν 169 πλοῖα· ὑπὸ ὀθωμανικὴν 807· ὑπὸ γαλλικὴν 322· ὑπὸ ἀγγλικὴν 932· ὑπὸ ἐλληνικὴν 576· ὑπὸ πρωσικὴν 15, ὑπὸ ἀμερικανικὴν 9, κτλ.

“Ἡ ἐμπορικὴ εὐτυχία, τὴν ὁποίαν ἀποδεικνύει ἡ κίνησις αὕτη, αὐξάνει συγχρόνως μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιβατῶν. Ἡ χωρητικότης τῶν πλοίων τοῦ 1865 εἶναι 1,350,876 τόνοι, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἐπιβατῶν 73,990. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι κατὰ τὸ 1864 ἦσαν μόνον 1,334,837 καὶ 56,612.

“Κατ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀτμοπλοῖαν, αὕτη προοδεύει ἐξ ἴσου. Τῷ 1864 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτμοπλοίων ἦτο 966, κατὰ δὲ τὸ 1864 ἀνέβη εἰς 1,145.

“Πλοῖα πολεμικὰ κατέπλευσαν δι' ὅλου τοῦ ἔτους μόνον 2 ἱστιοφόρα καὶ 26 ἀτμοκίνητα.”

— Ἡ Αἴγυπτος περιέχει 5 1/2 ἑκατομ. κατοίκους, ἡ δὲ περιφέρεια αὐτῆς 9,000 τετραγωνικὰ μίλια. Ἐκ τινος ἐπισήμου στατιστικῆς τοῦ ἔτους 1860, ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀξία τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 2,500,000 λίρ., ἡ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 2,800,000 λίρ. Ἐν ἔτει 1863 ἡ μὲν εἰσαγωγὴ ἦτο 4,000,000 λίρ., ἡ δὲ ἐξαγωγὴ 8,500,000 λίρ. Τὸ δὲ γενικὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐμπόριον ἀναβαίνει εἰς 20,000,000 λίρ., ἐξ ὧν σχεδὸν τὰ δύο τρίτα ἐμπορεύεται μετὰ τῆς Ἀγγλίας.

— Ἐκ τινος ἐκδέσεως περὶ τοῦ Κάτω Δουνάβεως, τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν ἡ ἐπὶ τούτῳ Εὐρωπαϊκῇ Ἐπιτροπῇ, κυρίως περὶ τῆς εἰς τὸν ποταμὸν τοῦτον κινήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, ἀποσπῶμεν τὰ ἐξῆς: Κατὰ τὸ 1865 ἐξῆλθον ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως ἐν συνόλῳ 2676 πλοῖα, χωρητικότητος 442,229 τόνων, συμπεριλαμβανομένων καὶ 44 αὐστριακῶν, 40 γαλλικῶν καὶ 34 ῥωσικῶν ἀτμοπλόων. Τὰ πλοῖα ταῦτα διαιροῦνται κατ' ἐθνικότητος ὡς ἐξῆς: 1071 πλοῖα ἑλληνικὰ, 145,388 τόνων χωρητικότητος, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ 4 ἀτμόπλοα. 473 τουρκικὰ πλοῖα καὶ 3 ἀτμόπλοα, 41,276 τόνων. 254 ἰταλικὰ, 213 ἀγγλικὰ, 210 αὐστριακὰ, μεταξὺ τῶν ὁποίων 78 ἀτμόπλοα, ἐν ὅλοις 55,361 τόνων, 145 ῥωσικὰ, 111 τῆς Ἑπτανήσου. Αἱ Ἀνσεατικαὶ πόλεις, ἡ Πορτογαλλία καὶ Ἀμερικὴ σημειοῦνται διὰ τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ, τοῦ ἐνὸς πλοίου. Ἐν τῷ ὄρμῳ τοῦ Σουλινᾶ ἐναυλώθησαν 5 ἀγγλικὰ πλοῖα, 3 ἰταλικὰ καὶ ἀνὰ 1 αὐστριακόν, πρωσικόν, ἑλληνικόν καὶ ῥωσικόν πλοῖον· εἰς Σουλινᾶ 99 ἀγγλικὰ, 76 ἰταλικὰ, 66 αὐστριακὰ, 16 ἑλληνικὰ, 13 νορβεγικὰ, 10 μεκλεμβουργικὰ, 9 πρωσικὰ, 4 ῥωσικὰ, 4 τουρκικὰ, 3 ἰονικὰ καὶ 1 γαλλικόν πλοῖον. Τὰ εἰσπραχθέντα τέλη ἀνέβησαν εἰς 941,245 φράγκων. Κατὰ τινὰ πίνακα παραβάλλοντα τὴν κίνησιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1861 μέχρι τοῦ 1865 κατ' ἐθνικότητος, αἱ διαταλαντεύσεις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων καὶ τῆς χωρητικότητος τῶν τόνων εἶναι ἐν συνόλῳ ἀσήμαντοι, ἰδίως διὰ τὰ αὐστριακὰ ἀτμόπλοα, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὰ προμνησθέντα πέντε ἔτη παρίσταται ὡς ἔπεται: 108, 101, 129, 41, 44.

— Τὸ παρελθὸν ἔτος ἐποιήσαμεν λόγον περὶ τοῦ μεγαλειτέρου ἀγγλικοῦ ζυθοποιείου. Ἦδη δὲ ἐκδέτομεν λεπτομε-

ρείας περὶ αὐτοῦ τοῦ ζύθου εἰλημμένης ἐκ τῆς Ἰατρικῆς ἐνώσεως.

Ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς τὸν Ἡρόδοτον καὶ πολλοὺς ἄλλους ἱστορικοὺς Ἑλλήνας καὶ Λατίνους, ὁ ζύθος ἐφευρέθη εἰς τὸ Πηλοῦσιον, καὶ ἡ χρῆσις του ἐγενικεύθη ταχέως ἐν Αἰγύπτῳ.

Οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμασαν αὐτὸν πηλοῦσιανὸν ποτὸν, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς καταγωγῆς του. Ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὰ συγγράμματά του ἐλάλησε περὶ τοῦ ζύθου καὶ πρὸ πάντων περὶ τῆς δυνάμεως πρὸς παραγωγὴν τῆς μέθης. Ὁ Θεόφραστος τὸν ὀνομάζει κριδίτην οἶνον. Οἱ Γερμανοὶ, οἱ Γαλάται καὶ οἱ Ἰσπανοὶ μεγάλην χρῆσιν ἐποιοῦντο τοῦ ζύθου. Εἰς Γαύλους, κατὰ τὸν Πλίνιον, ὠνομάζετο Cerovisia δηλ. δῶρον τῆς Δήμητρος, καὶ ὁ σπόρος ὁ χρησιμεύων πρὸς παρασκευὴν αὐτοῦ ὠνομάζετο ζυθοποιός.

Καὶ αὕτῃ ἡ Νορμανδία ἡ τοσοῦτον καυχωμένη διὰ τὸν μηλίτην (ποτὸν διὰ τῶν μῆλων κατασκευαζόμενον), οὐδὲν ἄλλο ποτὸν εἶχε μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος, ἐκτός τοῦ ζύθου· τὸ γεγονός τοῦτο ἀπεδείχθη διὰ πλήθους πρακτικῶν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης. Ὁ ζύθος εἶναι ὑγιεινὸν ποτὸν, το-νικόν, δροσιστικόν καὶ διουρητικόν. Διὰ τὸ δώσωμεν ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς σπουδαιότητος, τὴν ὁποίαν κέκτηται τὴν σήμερον ἡ κατασκευὴ τοῦ ζύθου, ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι εἰς Παρισίους καταναλίσκεται οὐχὶ ἕλαττον τῶν 14—15 ἑκατομμυρίων λιτρῶν ἑτησίως, καὶ ὅτι εἰς τὸ Λονδίνον ἡ κατανάλωσις αὕτη φθάνει μέχρι τῶν 250 ἑκατομμυρίων λιτρῶν.

— Γιγάντεια ἔργα ἐπερατώθησαν πρὸ μικροῦ ἐν τῇ πρώτῃ πόλει τῆς Αὐστραλίας, τὸ Μελβούρνον· ἐκ τῆς ἐξῆς διηγήσεως δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ κρίνη.

Μακράν τοῦ Μελβούρνου ἐννεὰ λεύγας, ἔκτισαν κολοσσαῖον καὶ ἀδιαπέραστον φραγμὸν διὰ τῆς ὑπερτάτης ἐσχατιᾶς ὑψηλῆς τινος κοιλάδος· ἐκεῖ δὲ συναχθῶσι τὰ πότιμα ὕδατα, ἅτινα δὲ κρατῶνται 200 περίπου μέτρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑψηλοτέρων ὑδάτων. Εἰς τὸ ὑδροφυλακεῖον τοῦτο κατωρῶσθη νὰ χυθῶσι τὰ ὕδατα ὀνομαστοῦ τινος ποταμοῦ, Ἄφρονίας καλουμένου.

Δι' ὑπογείου, κοιλανθέντος παρ' ἀνθρωπίνης χειρὸς καὶ διασχίζοντος ὄρος, διερχόμενα τὰ ὕδατα πληροῦσι τὴν τοσοῦτο μεγαλοπρεπῶς παρασκευασθεῖσαν τεχνητὴν λίμνην μέχρι 32 ἑκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων. Τὸ παμμέγεδες τοῦτο ποσὸν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ἑπταπλάσιον πληθυσμὸν παρὰ τὸν τοῦ πολυανδρώπου Μελβούρνου καὶ τῶν προαστείων αὐτοῦ. Δι' ὑδραγωγείων ἐχόντων ἕκτασιν 122 χιλιαμέτρων διοχετεύεται τὸ ὕδωρ, καὶ διὰ σίφωνος ἀνέρχεται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας οἰκίας τῶν ὑψηλοτέρων συνοικιῶν.

Τὸ μοναδικὸν τοῦτο ἔργον ἐπεραιώσθη, καίτοι ὑπαρχούσης ὑπερτιμημένης τῆς ἐργασίας τριπλασίως καὶ τετραπλασίως παρὰ τὴν δαπανηροτέραν Εὐρωπαϊκὴν. Παρατηρητέον, ὅτι ἡ κολοσσαία αὕτη ἐπιχειρήσις, δυναμένη νὰ παραβληθῆ πρὸς τὰ ὑπόγεια ὑδραγωγεία, τὰ ὑπὸ τῆς εὐφυΐας τῶν Ταρκυνίων κτισθέντα, ἐξετελέσθη εἰκοσι σχεδὸν ἔτη μετὰ τὴν κτίσιν τοῦ Μελβούρνου.

— Ἐκ τοῦ χωνευτηρίου τοῦ φρουρίου Πίτ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐξῆλθε τηλεβόλον ναυτικὸν 20 δακτύλων τὴν διάμετρον. Τὸ τηλεβόλον τοῦτο ζυγίζον 63,500 χιλιογράμματα, ἐκπέμπει σφαίρας 492 χιλιογράμματα. Ἐχρειάσθησαν δὲ διὰ τὴν ἀποψύχρανσίν του εἴκοσι πέντε ἡμέραι. Κατὰ τὴν Ναυ-

τικὴν καὶ ἀποικιακὴν ἐπιθεώρησιν εἶναι ὠρισμένον πρὸς ὀπλισμὸν τοῦ πυργίσκου τοῦ Πουριτάν, νέου Σωρακωτοῦ, ναυπηγηθέντος ἐν τῷ λιμένι τῆς Νέας Ὑόρκης.

Δὲν ἀναφέρεται τὸ ποσὸν τοῦ τακέντος ἀργύρου εἰς τὸ τηλεβόλον τοῦτο, ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ὅτι πολλὰ οἰκογένεια ἠδύναντο νὰ διατηρηθῶσιν ἐφ' ὄρου ζωῆς.

Προτιμότερον δὲ τοῦ τηλεβόλου εἶναι τὸ ἐξῆς· Οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν διαβίβασιν τῶν τηλεγραφημάτων μηχανικοὶ διὰ τοῦ ὑπερωκεανείου καλωδίου κατώρῶσαν πρὸ δύο ἡμερῶν (Ἀπρίλιον 1867) μεγάλας προόδους. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπέστελλον ἐξ ἑνὸς μόνον λέξις εἰς τὸ λεπτόν, μετὰ δὲ ταῦτα δέκα. Ἦδη δύναται νὰ μεταβιβάσῃ ἐντὸς τοῦ λεπτοῦ δεκανεὰ λέξεις.

— Ἡ Ζωολογία τῶν Ἰνδιῶν εἶναι ἴσως ἐκ τῶν πλουσιωτέρων τῆς γῆς. Αἱ θάλασσαί, αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς γέμουσιν ἐπίσης ἐκ περιέργων εἰδῶν, ἴσως οἷς παρατηρεῖται ὁ ἀναβρίχτικὸς ἰχθὺς, εὐρισκόμενος ἐνίοτε ἐπὶ τῆς πυκνοκόμου κορυφῆς φοινίκος τινος, καὶ ὁ μακρομάσταξ, ἡ κυνηγετικὸς ἰχθὺς, περὶ τοῦ ὁποίου ποιεῖται τὴν ἐξῆς περιγραφὴν ἀγγλος τις φυσικός.

Ὁ παράδοξος οὗτος ἰχθὺς ἀρκούντως μικρόσωμος ὢν ἀπαντᾶται εἰς ποταμούς τινας καὶ ἔλη τῆς Ἰάβας. Εἰς ἐν τούτων ἔστησά ποτε βράβδον, δύο πόδας περίπου ὑπεράνω τοῦ ὕδατος ἐξέχουσαν, καὶ φέρουσαν ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα τεμάχια ξύλων ἔνθα ὑπῆρχον διάφορα ἔντομα τεθειμένα. Αἴφνης ἐνθ' τὰ ὕδατα ἦσαν ἐντελῶς ἤρεμα, ἤρχισαν βυτιδούμενα, οἱ δὲ ἰχθύες, οἵτινες εἶχον ἀποσυρθῆ, τοῦ πορύ-

βου γενομένου, ἐπανήλθον πολυάριθμοι κολυμβῶντες ἤδη περὶ τὴν ῥάβδον.

Μετὰ μικρὸν εἰς τούτων ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, προσήλωσε τὸ βλέμμα του ἐπὶ τινος τῶν ἐντόμων ἐφ' ἱκανὴν ὥραν, καὶ ἀνέπτυσε κατ' αὐτοῦ μικρὰν ποσότητα ὑγροῦ ὁμοίου ὕδατι μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, δυνάμεως καὶ ἀκριβείας, ὥστε τὸ ζῶον ἔπεσεν ἐκ τοῦ ξύλου εἰς τὸ τέλμα, καὶ κατεβρώσθη. Παρευθὺς δὲ ἄλλος μακρομάσταξ φανείξ ἐξετέλεσε τὸ αὐτὸ πείραμα, καὶ οὕτω καδεξίης μέχρι τοῦ τελευταίου ἐντόμου. Ὅτε δὲ κατὰ σύμπτωσιν ὁ ἰχθὺς ἀπετύγχανεν, ἐφόρμα ἐκ νέου δις ἢ τρίς, ἕως οὗ κατώρῳανε ἡ ἀποσπάση τὴν ἄγραν του· ἀλλὰ σχεδὸν πάντοτε ἡ πρώτη ἐκτόξευσις τοῦ ὕδατος ἤρκει.

Ἡ τοῦ θαλασσίου τούτου Νιμβρώδ συνήθης διατριβὴ εἶναι ἡ ὄχθη τῶν ποταμῶν· ἴσταται δὲ ἐνεδρεῦον ἐντὸς τοῦ ὕδατος παρὰ τῷ ποταμῷ, καὶ ἅμα ἰδὼν μυῖαν κατῆμένην ἐπὶ τινος τῶν εἰς τὰ ρηχὰ ἀύξανόντων φυτῶν, προχωρεῖ μέχρι πέντε ἢ ἕξι ποδῶν, ἐκσφενδονίζει ἐκ τοῦ σιφωνοειδοῦς ῥύγχους του σταγόνας τινὰς, ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ, ἀνατρέπει τὴν μυῖαν, τὴν ἀρπάζει καὶ τὴν καταπίνει.

— Εἰς τὰ βόρεια τῆς Σιβηρίας καὶ εἰς τὴν νῆσον Διακόβην κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπάρχει συσπείρασις ἄμμου, πάγου, καὶ ἐλεφαντοδόντων. Ἐνὰ πᾶσαν τρικυμίαν ἡ θαλάσσια ἐκφέρει εἰς τὰς ὄχθας τῆς νέα λείψανα σκελετῶν τῶν ὀρυκτῶν ἐλεφάντων (μαμμούσων), οἱ δὲ κάτοικοι δύνανται νὰ κάμνωσιν ἐπικερδὲς ἐμπόριον ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκβρασσομένου ἐλεφαντοστοῦ. Τὸ πῆρος ἀναρίθμητοι λέμβοι ἀλιευτικαὶ

διευθύνονται πρὸς τὴν ὀστεοδόχον νῆσον, καὶ ἐν καιρῷ χειμῶνος ἄπειρα κιββάνια λαμβάνουσι τὴν αὐτὴν ὁδόν.

Αὐταὶ αἱ συνοδαὶ ὑπὸ κυνῶν ἐλκόμεναι ἐπανερχονται φορτωμέναι ἐξ ἐλεφαντόδοντος, ἔχοντος ἐκάστου βάρους ἀπὸ 150 μέχρι 200 λιτρῶν. Ὁ ὀρυκτὸς ἐλεφαντόδουτος οὕτω συναθροϊζόμενος εἰς τὰς βορείας παγωμένας θαλάσσας μεταφέρεται εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Εὐρώπην, ὅπου χρησιμεύει διὰ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, δι' ἃς καὶ τὸ σὺνήθως ἐλεφαντοστοῦν, χορηγούμενον, ὡς γινώσκομεν, ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ἐλέφαντος, καὶ τοῦ ἱπποποτάμου τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ ὀστεοδόχος νῆσος ἔχει ἐπτὰ ὀρυχεῖα ἐκ τῆς πολυτίμου ταύτης ὕλης μεταφερομένης εἰς τὴν Κίναν πρὸ πεντακοσίων καὶ ἐπέκεινα ἐνιαυτῶν· εἰς δὲ τὴν Εὐρώπην πρὸ ἑκατονταετηρίδος καὶ ἔτι πρό· καὶ ὅμως ἡ πρόσοδος τῶν παραδόξων τούτων ὀρυχείων δὲν ἐξηγητήθη.

— Ἐχίνος ὁ ἐδώδιμος, εὐρισκόμενος ἐν ἀφρονίᾳ εἰς τὰ παράλια καὶ ἐπὶ τῶν βράχων τοῦ Μονάκου τῆς Ἰταλίας, ἔχει σχῆμα καὶ μέγεθος μήλου· τὸ ὄστρακόν του περιβάλλεται ὑπὸ ἀκανθῶν, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη θαλάσσιος ἀκανθόχοιρος, ἢ κάστανον θαλάσσιον. Αἱ ἀκανθαὶ του εἶναι βραχεῖαι καὶ συνήθως ἰοειδεῖς· ἐνίοτε δὲ τὸ σῶμα τοῦ ἐχίνου εἶναι πρασινωποῦ χρώματος, αἱ δὲ ἀκανθαὶ πελιδνοῦ πρασίνου.

Ἐπὶ τῶν παραλίων τοῦ Ὀκεανοῦ κατὰ τὸ ἕαρ πρὸ πάντων εὐρίσκεται ἐν ἀφρονίᾳ εἰς τὰς ἀγορὰς ὁ ἐχίνος· ἀλλ' ἐπὶ τῶν παρακτίων τῆς Μεσογείου, ὅπου κατὰ τὸ ἕαρ καὶ τὸν χειμῶνα ἐπικρατεῖ ἡ αὐτὴ καὶ μόνη ὦρα, ἡ ἀλιεῖα εἶναι μᾶλλον προσοδοφόρος τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον.

Τὰ ζῶα ταῦτα ἐνδιαιωμένα τὰ μὲν ἐπὶ τῆς ἄμμου τῶν

παραλίω, τὰ δὲ ἐπὶ τῶν βράχων, ἢ κρυπτόμενα ὑπὸ τὰς πέτρας καὶ μεταξὺ τῶν φυκίων εἶναι εὐκόλον ν' ἀγρεύσῃ τις. Οἱ ἀλιεῖς ἐπλίζονται διὰ μακρᾶς βράβδου εἰς τὸ ἄκρον ἐχούσης διπλοῦν σιδηροῦν ἄγκυστρον, ὅπερ βυθίζουσι εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐχίνου. Δαλιῶ ἐνταῦθα περὶ τῶν εὐγενῶν ἀλιέων καὶ περιηγητῶν, οἵτινες μιμούμενοι τοὺς ἐπὶ τῶν εἰκόνων κομφούς κυνηγούς, δὲν ἀπέρχονται εἰς τὴν θύραν ἄνευ ἐντελοῦς ὀπλισμοῦ· ἀλλ' οἱ αὐτόχρημα θαλασσινοὶ δὲν ἔχουσι ἀνάγκην τοιούτου ὀργάνου. Εὐχάριστοῦνται κρατοῦντες μακρὸν κάλαμον, οὗτινος τὸ ἄκρον σχίζουσι σταυροειδῶς· ἔπειτα διὰ τινος πώματος ἀποχωρίζαντες τοὺς τέσσαρας ἐκ τῆς τομῆς παραχθέντας βραχίονας, βυθίζουσι ἐπὶ τοῦ ἐχίνου τὴν τετραδόντον ταύτην περόνην.

Οἱ γαστρονόμοι πρὸ πολλοῦ ἐκτιμήσαντες τὸ εὐχυλον τοῦτο ζῶον, τρώγουσι μόνον τὰς ὠοθήκας αὐτοῦ, αἵτινές εἰσι ὀγκώδεις, ἐρυθροειδεῖς καὶ ἐκλεκτῆς γεύσεως.

— Γράφουσι ἐκ Στοκχόλμης τὴν 4 Φεβρουαρίου 1867· εἰς τὴν τελευταίαν σύνοδον τῆς Ἑταιρίας Ἰδούν παρετέθη εἰς τὸ δεῖπνον περίεργον φαγητόν· δηλ. βόειον κρέας διατηρούμενον πρὸ τέσσαράκοντα ἐτῶν. Τὸ 1827 ὁ Παρβὺ εἶχε θέσει εἰς τὸ School Point, ἐν Σπιτσβέργη, ἀποθήκην κρέατος ἐντὸς θηκῶν ἐκ λευκοσιδήρου, κεχυμμένων ὑπὸ πέτρας. Αἱ δὲ λευκαὶ ἄρκτοι ἀνατρέψασαι τοὺς λίθους κατέστρεψαν μέρος τῶν θηκῶν· τινὲς ὅμως μείνασαι ἄδικτοι μετηνέχθησαν εἰς τὴν Λουνδίαν ὑπὸ τῆς Λουνδικῆς ἐπιστημονικῆς ἐκδρομῆς εἰς Σπιτσβέργη. Ἐκ τῶν θηκῶν τούτων ἔδωκεν ὁ καζηγητῆς Θεορέλ Λουνδ εἰς τὴν ἑταιρίαν Ἰδούν, ἧτις εὗρε τὸ περιεχόμενον νοστιμώτατον.

— Δίαν περίεργον ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Βισχνου μετεκομίσθη εἰς Βορδῶ ἐκ τῶν Ἰνδιῶν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Ταιλχάδη, διοικητοῦ τοῦ πλοίου Guiruzcoano.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ἰνδικὴ τριάς σύγκειται ἐξ ἐνὸς δημιουργοῦ θεοῦ, Βράχμα· ἐνὸς συντηρητοῦ θεοῦ, Βισχνου, καὶ ἐτέρου καταστρεπτικοῦ, τοῦ Σίβα.

Ὁ Βισχνου, τὸ δεύτερον πρόσωπον, παρίσταται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς πλείονας τῶν εἰκοσιν· ἀλλ' ἡ συνηθεστέρα, εἶναι μορφή ὠραίου τετράχειρος νεανίου. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ καλλιτέχγου δοθεῖσα εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦτο.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄγαλμα εἶναι ἐκ κοκκωτοῦ γρανίτου λεπτοτάτου, ἔχον ὕψος 2 μέτρων καὶ 45 ἑκατοστῶν. Εἶναι ἐν πλήρει ἀκεραιότητι καὶ ἄκρας τελειότητος εἰς τὰ λεπτότερα μέρη. Ὁ Ἰνδικὸς θεὸς παρίσταται ἰσάμενος μεθ' ἑλῶν τῶν ἰδιαζόντων αὐτῷ συμβόλων· δηλ. ἡ τιάρα, τὸ περιδέριον τοῦ Βράχμα, καὶ αἱ τέσσαρες χεῖρες, ἐξ ὧν δύο φέρουσι ἄνθος λωτοῦ.

Ἰδού δὲ καὶ ἄλλαι τινὲς πληροφορίες ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Τὸ εἰς Βορδῶ μετεχθέν ἄγαλμα εὗρέθη μακρὰν τῆς Ποντιχερῆ πέντε λεύγας, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Γαλλικοῦ χωρίου Τεριβουβανέ, παρά τινι μικρᾷ δεξαμενῇ, κατασκευασθεῖσα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν παραπλησίων παγοδῶν τῶν εἰς τὸν Βισχνου ἀφιερωμένων ὑπὸ τὸ ὄνομα Περογμάλ, ὅστις ἰδίως εἶναι θεὸς τῶν ποιμνίων.

— Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ Δανιμαρκία κατὰ τὸν πόλεμον τῶν δουκάτων ἀπώλεσε τὰς δύο αὐτῆς ὠραιότερας ἐπαρχίας, τὸ

Χολστέιν Γερμανικὸν ὑπάρχον, καὶ τὸ Σλέσβιγ ἐντελῶς Δανικόν. Ἄλλ' ἐτήρησεν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Ἰουτλάνδης τὰς πολυαρίθμους νήσους τῆς, ἐν αἷς ὑπάρχει ἡ πρωτεύουσα Κοπεγχάγη, καὶ πρὸ πάντων ἡ Ἐλσενόρῃ. Ἡ Ἐλσενόρῃ εἶναι ἡ κλεις τοῦ Σούνδου, καὶ τὸ μόνον εὐκόλον πέρασμα, δι' οὗ πρέπει νὰ διέρχωνται τὰ πλοῖα, καὶ μάλιστα τὰ ἐλικοκίνητα, ἵνα μεταβαίνωσιν ἐκ τῆς Βορείου εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν.

Ὁ πορθμὸς τοῦ Σούνδου φαίνεται, ὅτι εἶναι προορισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως νὰ ὑπάρχη ἡ θάλασσία ὁδὸς, δι' ἧς διέρχονται ἄπειροι ποσότητες ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία καὶ αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Πρωσσία, ἡ Βόρειος Ῥωσσία, καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Σουηδία ἀνταλλάσσουν ἀδιακόπως.

Δύο ἀρίθμοι θέλουσι μᾶς δώσει ἰδέαν περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ λιμένος τούτου· συχνάκις φαίνονται ἐπὶ τῆς ἀγκύρας, πρὸ τῆς Κρονοβόργγης, τοῦ ὑπερασπίζοντος τὴν Ἐλσενόρην φρουρίου, τριακόσια ἕως τετρακόσια πλοῖα ἀναμένοντα οὐριον ἄνεμον διὰ νὰ ἐξελθῶσι τῆς Βαλτικῆς, ἢ νὰ εἰσελθῶσι. Κατ' ἔτος δὲ διέρχονται πρὸ τῆς Ἐλσενόρῃς τριάκοντα ἕως τεσσαράκοντα χιλιάδες πλοῖα.

Εἶναι πρὸς τούτοις γνωστὸν, ὅτι ὁ πλοῦς τῆς θάλασσης ταύτης δὲν εἶναι σχεδὸν ἐντελῶς ἐλεύθερος, εἰμὴ πέντε μόνον μῆνας κατ' ἔτος. Οἱ πάγοι κωλύουσι τὴν ἐπιτυχίαν, ἢ κωδιστῶσι τὴν διάβασιν κινδυνώδη κατὰ τοὺς ἑπτὰ ὑπολοίπους μῆνας. Οἱ φορτοστόλοι λοιπὸν ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξάγωσι τὰ φορτία των ὀλικῶς καὶ χωρὶς νὰ ἦναι πωλημένα. Ἐπειτα ἐπελθόντος τοῦ χειμῶνος, δηλαδὴ πηγνυμένης τῆς θάλασσης, διανέμουσι τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα εἰς διαφόρους

ἀποθήκας, ὅπου μένουσι πολλὸν καιρὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ὑπερτιμῶνται κατ' ὑπερβολήν.

Λοιπὸν, πρὸς βορρᾶν τῆς Ἐλσενόρῃς, δηλαδὴ εἰς τὸ στενὸν ὅπου ἡ θάλασσα κυμαίνεται μεταξὺ τῆς Σουηδικῆς παραλίας καὶ τῆς νήσου Σηλανδίας, εἰς τὴν Δανιμαρκίαν ἀνηκούσης, τὸ ρεῦμα στενούμενον, καὶ ἐπομένως ἰσχυρότατον γινόμενον, κωλύει τοὺς πάγους νὰ συνενῶνται, καὶ κωδιστῶ τὴν θάλασσοπορίαν ἐντελῶς ἐλεύθεραν κατ' ὅλον τὸ ἔτος· ὅθεν ἤθελεν εἶσθαι μέγα πλεονέκτημα, νὰ κατασκευασθῇ εἰς τὸ μέρος τοῦτο μέγας λιμὴν, ὅπου νὰ ἦναι δυνατὸν νὰ ἐλλιμενίζωνται τὰ μεγάλης χωρητικότητος πλοῖα, καὶ εὐρύχωρα ἐπίπνεια, ὅπου τὰ φορτία ἤθελον εὐρίσκει πάντοτε θέσιν καὶ ἀγοραστὰς.

Ἡ ἰδέα αὕτη ἐπήλθεν εἰς τινὰ Γάλλον, ὅστις μέλλει νὰ κτίσῃ πρὸς βορρᾶν τῆς Κρονοβόργγης, δηλ. εἰς τὸ ἐλεύθερον μέρος τοῦ Σούνδου κατ' ὅλον τὸ ἔτος, ἀπέραντον ἀλληλεσθῆν ἄποθήκην, ἐμπορικὸν λιμένα, οὐχὶ ἕλαττον τῶν δύο ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν μέτρων, περιλαμβανομένων τῶν ἐπιπέδων, τῶν διωρύγων, τῶν ναυπηγείων, κτλ.

Ἡ ὀλικὴ δαπάνη κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κ. Καρλέ, δὲν θέλει ὑπερβῆ τὰ 8 ἑκατομμύρια φράγκα. Τὸ δὲ παράδοξοτατον πάντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἧς ἡ ἔναρξις γενήσεται τὸ προσεχὲς ἔαρ, εἶναι ὅτι Ἐλβετός τις, Κ. Σταίμωφλης, ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐλβετικῆς διαίτης, καὶ ἤδη διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς τοῦ Βερολίνου, θὰ καταβάλῃ τὰ τρία τέταρτα τοῦ ὅλου κεφαλαίου· τὸ ἄλλο τέταρτον, 2 ἑκατομμύρια, θὰ παραχθῇ ἐκ τῆς πωλήσεως γαιῶν.

Ἄγνουῦμεν τίς ἔσται ἡ ἔκβασις τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης· ἀλλὰ νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν

ἡμῶν ἐπ' αὐτῆς. Ἡ Γαλλία ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς πᾶν τὸ ἀφορῶνεις τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν θαλασσῶν.

(Le Siècle.)

— Ἴππειον κρέας. Πάντες γινώσκουσιν, ὅτι ἐν Παρισίοις ἠνεύχθη κρεωπωλεῖον ἰδίως προωρισμένον πρὸς πώλησιν ἵππειου κρέατος. Ἡ ἰδέα τοῦ τρώγειν τὸ κρέας τοῦτο εἶναι κοινότερα ἢ ὅσον φαντάζεται τις, καὶ ἐν Γαλλίᾳ πόρρω ἀπέχει νὰ ἦναι νέα. Κατὰ τὴν σιτοδείαν τοῦ 1789, οἱ κάτοικοι τῶν Παρισίων ἔφαγον ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἐκ τοῦ κρέατος τούτου.

Τὸ πάλαι οἱ κάτοικοι τοῦ Βορβᾶ καὶ τῆς Δύσεως τῆς Εὐρώπης κατηγάμισκον τὸ κρέας τοῦτο ὡς τὸ βόειον καὶ προβάτειον. Τόσον δὲ ἐτιμᾶτο εἰς τὰ βόρεια μέρη, ὥστε ὁ ἵππος παρίστατο εἰς τὰς θρησκευτικὰς θυσίας, καὶ ἡ σὰρξ του ἐτρώγετο κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐορτῶν ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς θρησκείας τοῦ Ὀδίνου.

Οἱ πάπαι θέλοντες νὰ καταστρέψωσι τὰ εἰδωλολατρικὰ ταῦτα θρησκευτικὰ ἔθιμα, μετεχειρίσθησαν τὴν ἐπιβρόχην τῶν ἵνα ἀποσοβήσωσι τὴν χρῆσιν τοῦ ἵππειου κρέατος. Εἰς τὸν 8ον αἰῶνα ὁ πάπας Γρηγόριος γ' ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἅγιον Βονιφάτιον, ἀρχιεπίσκοπον τῆς Μαυένης, συνιστῶν αὐτῷ τὴν αὐστηρὰν τῶν ἐσθιόντων ἵππειον κρέας τιμωρίαν.

Ἐν Δανιμαρκίᾳ, ὅπου οἱ κάτοικοι ἀμυνομένοι τελευταῖον ἠναγκάσθησαν νὰ τρώωσιν ἵππειον κρέας, βλέπομεν νῦν κρεωπωλεῖα τοῦ τοιοῦτου κρέατος προστατευόμενα ὑπὸ τῆς ἐξουσίας. Ἐν Βαυαρίᾳ, Αὐστρίᾳ, Βυρτεμβέργῃ, Σαξωνίᾳ, Βοσμίᾳ, Πρωσσίᾳ, ἡ ἕξις αὕτη εἶναι ἀνεπτυγμένη.

Παραλείπομεν πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, οἵτινες

οὐδέποτε ἔπαυσαν θεωροῦντες τὸ κρέας τοῦ ἵππου ἐξαίρετον τροφήν, καὶ καταναλίσκοντες αὐτὸ, ὡς ἡμεῖς τὸν βοῦν καὶ τὸ πρόβατον.

— Ἐνίοτε γίνεται λόγος εἰς τί χρησιμεύουσιν οἱ μύρμηκες καὶ πρὸ πάντων οἱ λευκοὶ, φοβερὰ ἀντικείμενα διὰ τοὺς κατοίκους τῶν τροπικῶν. Περιηγητῆς τις πρὸ μικροῦ ἐπανελθὼν ἐκ τῶν δυτικῶν μερῶν τῆς Ἀφρικῆς ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην διὰ τῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Ἐδιμβούργου ὡς ἔπεται. “Οἱ ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν τόποι ἤθελον εἰσθαι ἀκατοίκητοι ἄνευ τῶν ἐντόμων τούτων, ἀπαλλασσόντων αὐτοὺς ἀκαταπαύστως ἀπὸ πάσης σηπτικῆς ὕλης. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μυρμηκῶν ὑπερβαίνει τὸν ὑπὸ τῆς θερμότερας φαντασίας δυνάμενον νὰ συλληφθῆ. Ἡ δὲ παμφάγος ὄρεξις τῶν καταστρέφει πᾶν τὸ προστυχόν.

Οἱ λευκοὶ μύρμηκες τῆς Λιβηρίας (Ἀμερικανικὴ ἀποικία τῆς ἀρκτικής Γουϊνέας) ἔχουσι βασιλίσσας, ὧν οἱ ὑπήκοοι διαιροῦνται εἰς τρεῖς κλάσεις· εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐργάται, οἱ πολεμισταὶ καὶ ἀποκλειστικοὶ γεννήτορες τοῦ εἴδους. Αἱ κατοικίαι τῶν ἐντόμων τούτων, πολλῶν ὑπερέχουσαι ὡς πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τὰς τῶν μαύρων καλύβας, εἰσὶ τὰ ὀραιότερα μνημεῖα τὰ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀφρικῆς συναντώμενα. Τὸ ὕψος ποικίλεται ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τῶν δέκα μέτρων, καὶ τινες τῶν πυραμίδων τούτων ἔχουσι βάσιν, ἧς ἡ διάμετρος εἶναι τριῶν μέχρι τεσσάρων μέτρων. Περιέχουσι δὲ ἄπειρα χωρίσματα πρὸς διαφόρους χρήσεις προωρισμένα, καὶ κοινωνοῦντα διὰ πληθῆδος στοῶν, ἐξ ὧν τινες χώνονται εἰς ἱκανὸν βάθος ἐντὸς τῆς γῆς. Ὀλόκληρος ἡ οἰκοδομὴ τὴν στερεότητα τοῦ γρανίτου ἔχουσα σύγκειται ἀπὸ ἄργιλλον ἐπιχρισμένην

ἐξ ἀμμοκονίας, ὣν ἡ Εὐρωπαϊκὴ βιομηχανία μόλις ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ τοιαῦτα Σαυμάσια.

— Κατ' ἐπίσημον πληροφορίαν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξελεῖσθόντων ἐν τῶν Βρετανικῶν λιμένων μεταναστῶν ἦτο 209,801 ἐν οἷς 61,345 Ἀγγλων, 12,870 Σκόττων, 100,676 Ἰρλανδῶν καὶ 20,619 ξένων, ἐκτὸς 6,291 ἀτόμων μὴ βεβαιωθεῖσης καταγωγῆς. Ἐπὶ τοῦ μνημονευθέντος ὅλου ποσοῦ 147,258 μετανάσται προωρίσθησαν διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, 17,211 διὰ τὴν Ἀγγλικὴν βορείαν Ἀμερικὴν, 37,283 διὰ τὴν Αὐστραλίαν, καὶ 8,049 δι' ἄλλα μὴ δηλωθέντα μέρη. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀναλογία τῶν Ἰρλανδῶν εἶναι 47,91% καὶ ἀποτελοῦσι πλέον τοῦ ἡμίσεος (55,74%) ἐπὶ τῶν ἐπιβιβαζομένων ἀτόμων διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

— Τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν Ὑπουργείων ἐν Ἀγγλίᾳ, κατ' αἵτησιν τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ἐδημοσίευσεν τὸν ἀριθμὸν τῶν μαστιγωθέντων ἐν τῷ στρατῷ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας. Ἡ ἐπίσημος ἐκθεσις ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1865 ἔτους. Ἡ ἐκθεσις αὕτη ἔχει τὸ σπουδαῖον τοῦτο, ὅτι δηλώνει ἐπίσης καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν διὰ κεκαυμένου σιδήρου ἐστιγματισμένων μὲ τὸ γράμμα D-deported (κατάδικος) καὶ μὲ τὸ B C-bad character (ἀχρεῖον ὑποκείμενον).

Τὸ 1863 ἐφραγγελώθησαν 518 ἄνδρες· τὰ δὲ ὅλα μαστιγώματα ἀνέβησαν εἰς 24,150. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐστιγματίσθησαν διὰ τοῦ κεκαυμένου σιδήρου τοῦ D 136 ἄτομα, καὶ 115 μὲ τὰ γράμματα B. C.

Τὸ 1864, ἐφραγγελώθησαν 528 ἄνδρες (ἀριθμὸς τῶν

μαστιγωμάτων· 26,000)· 1,438 ἔλαβον τὸ στίγμα D. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, δι' ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς λόγον, δὲν ἀναφέρει τὸν ἀριθμὸν τῶν διὰ τοῦ κεκαυμένου σιδήρου ἐστιγματισθέντων στρατιωτῶν ἕνεκα ἀκολασίας.

Τὸ τελευταῖον ἔτος οἱ φραγγελωθέντες ἦσαν ὀλιγώτεροι, δηλ. 441· ἀλλὰ πρὸς ἰσοσταθμίαν ἐστιγματίσθησαν διὰ τοῦ γράμματος D. οὐχὶ ἐλάσσονες τῶν 1,502 ἀτόμων. Τὰ δὲ γράμματα B C ἐτέθησαν μόνον ἐπὶ 90 στρατιωτῶν.

— Τὸ λαχεῖον. Τὰ λαχεῖα φαίνονται ὅτι εἶναι Ῥωμαϊκῆς καταγωγῆς· τουλάχιστον, εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐπεμελοῦντο τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ παιγνιδίου, καὶ παρὰ τοῖς αὐτοκράτορσι μάλιστα ἦτο ἐν ὑπολήψει. Ἡ χρῆσις του διεδόθη ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ λαχεῖον εἰσέδυσεν ἐν Γαλλίᾳ μικρὸν πρὸ τοῦ 1520. Διάταγμα τοῦ 1539 ἐπιτρέψαν τὴν σύστασιν πολλῶν καταστημάτων τοιοῦτου εἶδους ἐπὶ τῷ ὄρφ νὰ καταπέτωσι 2,000 λίρας εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, κατηργήθη διὰ νόμου τῆς 17 Μαΐου 1836.

Οἱ ἀπαγορεύσαντες τὸ παιγνίδιον τοῦ λαχείου πάσαι ὑπῆρξαν οὗτοι· Ἰννοκέντιος XI, τὴν 3 Δεκεμβρίου 1665· Ἰννοκέντιος XII, τὴν 24 Μαρτίου 1696· Βενέδικτος XIII τὸ ἀπηγόρευσεν αὖτις διὰ διατάγματος χρονολογουμένου τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1725 ἐπὶ ποινῇ καθεύξεως εἰς τὰ κάτεργα, καὶ ζημίας 1,000 σκούδων (ταλλήρων). Ὁ Κλήμης XIII ἐπεκύρωσε τὸ δόγμα τοῦ προκατόχου του, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1732 ἐπέτρεψε τὸ λαχεῖον εἰς τὴν ἐπικράτειάν του, ἀπειλῶν ὅμως δι' ἀφορισμοῦ τοὺς ἐκτὸς τοῦ κράτους παίζοντας τὸ παιγνίδιον τοῦτο.

— Κατὰ τὴν γενικὴν περὶ τῆς ναυτικῆς καταστάσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἔκθεσιν, ὑποβληθεῖσαν ἐσχάτως εἰς τὴν συνέλευσιν, ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἀναβαίνει εἰς 258, ὀπλισμένων μὲ 2,551 τηλεβόλα· 115 ἐκ τῶν πλοίων τούτων φέροντα 1,029 τηλεβόλα εἰσὶν ὀπλισμένα καὶ διαμοιρασμένα εἰς τοὺς διαφόρους σταθμοὺς, καὶ ἐπὶ τῶν παραλίων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ Ἀμερικανικὸν ναυτικὸν μετρᾷ ἕξ ναυτικὰς μοίρας εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν πρὸς βορρᾶν, εἰς τὸν Εἰρηγικὸν Ὠκεανὸν πρὸς Δυσμὰς, καὶ εἰς τὸν κόλπον τοῦ Μεξικικοῦ.

— Αἱ ἐξῆς περὶ τοῦ βάμβακος λεπτομέρειαι νομίζομεν, ὅτι θέλουσιν εὐχαριστήσαι τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

Εἰδὸς τι ὀνόματι βάμβαξ τῆς Σιάμης, διότι ἐκ τοῦ βασιλείου τῆς Σιάμης προσεκλιματίσθη εἰς τὰς Ἀντίλλας, παράγει τὴν σήμερον τὴν ὀραιότεραν καὶ καλλιτέραν ποιότητα. Ὁ βάμβαξ οὗτος εἶναι ἀνωτέρας ἀξίας τῆς τοῦ ἐρίου καὶ τῆς μετᾶξης.

Ἡ χρῆσις τοῦ βάμβακος εἶναι ἀρχαιοτάτη διὰ τὰ ἐνδύματα. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει τὴν βαμβακίαν μεταξὺ τῶν Ἰνδικῶν φυτῶν, καὶ ὁ Πλίνιος λέγει, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἤρεσκοντο νὰ ἐνδύωνται βαμβακηρὰ ὑφάσματα. Τὰ Βαβυλωνίων ἐνδύματα συνίσταντο εἰς βαμβακηροὺς χιτῶνας, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφερον τοιούτους.

Τὰ Νότια Κράτη ἐν Ἀμερικῇ ἤρξαντο καλλιιεργεῖν τὸν βάμβακα τὸ 1790, καὶ ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν ἐξεκομίσθησαν 138,328 λίτραι. Μετ' ὀλίγον ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν παραλίων γινομένη συγκομιδὴ ἦτο πολὺ ἀνωτέρας ποιότητος

δι' ὃ καὶ ὁ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν βάμβαξ τῶν ναυτικῶν νήσων, διακρίνεται.

Ἡ ρηθεῖσα ἀνακάλυψις τοῦ ἀγρίου βάμβακος, φουμένου ἀφθόνως ἐν Ἀφρικῇ, ἐγέννησε τὴν ἰδέαν, ὅτι, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ σύμβασις τις μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Δαχομέης, ἤθελεν εἶσθαι ἐκεῖ κέντρον σπουδαίας παραγωγῆς.

Ἐπιπίπτει ὅτι ὁ βάμβαξ μετηνέχθη ἐξ Ἀφρικῆς εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑπὸ μαύρων ὑποκυψάντων εἰς τὴν δουλείαν. Οὐδόλωσ ἀδύνατον, διότι οἱ Περουβιανοὶ ἐκαλλιέργουν τὸν βάμβακα πολὺ πρὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἰσπανῶν.

Σπείρεται δὲ ὁ βάμβαξ τὸν Μάρτιον καὶ συλλέγεται τὸν Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον. Ἀφοῦ συλλεχθῆ ὁ βάμβαξ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον· γυναῖκες καὶ παιδιά ἐπιφορτίζονται τὴν εὐκόλον ταύτην ἐργασίαν.

— Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ Standard. Πρὸ ὀλίγου ἀνεκάλυψαν ἐν τῇ Ἀμερικῇ μηχανὴν πρὸς τὸ δρέπειν τὸ βαμβάκιον, ἣτις φαίνεται ὅτι θὰ ἀφελῆ μεγάλως, ἀναπληρόνουσα αὐτοῦ τὴν σπανιότητα, ἣτις ἐπροξενήθη ἐκ τῆς ταραχῆς τῆς παλαιᾶς βιομηχανικῆς διοικήσεως εἰς τὰ νότια τῆς Ἀμερικῆς Κράτη. Καθ' ὃν καιρὸν ἡ ἐργασία τῶν μαύρων ὑπέκειτο εἰς δυνατωτάτην πειθαρχίαν καὶ εἰς ὀφελιμώτατον διοργανισμόν ἡ συλλογὴ τοῦ βαμβακίου εἶχε πάντοτε μεγάλας δυσκολίας ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ κάμνειν τὸ ἔργον εἰς ὀλίγιστον δαλεῖμμα καιροῦ. Ἄλυσος ὄπειρος ἰδιαιτέρων σχημάτων, ἐνεργούσα διὰ τινος σωλήνος κινουμένου ὑπὸ λαβίδος στρεφομένης, εἶναι τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς νέας μηχανῆς. Κατὰ τὴν ἐργασίαν ἡ ἄκρα τοῦ σωλήνος συνάπτεται μετὰ τοῦ δρεπτείου βαμβακίου, ὅστις παρευθὺς ἀποσπᾶται ἐκ τοῦ φυτοῦ, μετα-

φέρεται εἰς τὸν σωλῆνα καὶ ἀποδέτεται εἰς σάκκον προσκεκολλημένον εἰς τὴν ζώνην τοῦ ἐργάτου. Ἡ μηχανὴ εἶνα ἀπλουστάτης κατασκευῆς, καὶ δὲν εἶναι βαρυτέρα τοῦ χιλιogramμου. Κάμνει ἔργον πέντε ἀνδρῶπων καὶ τόσον ἀξίως καὶ ἀσφαλῶς, ὥστε δύναται νὰ φέρῃ ἐν τῷ περισμῷ τοῦ βαμβακίου αὐξήσιν 10 τοῖς 100 πρὸς τὸ δρεπόμενον διὰ τῆς χειρός.

— Πιστεύεται γενικῶς, ὅτι αἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα θαλάσσιοι ἀφρός *écume de mer* καπνοσύριγγες εἶναι τρώντι κατεσκευασμένοι ἐκ θαλασσιῦ ἀφροῦ, ὡς ἐὰν ἡ θαλάσσα ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ τοιούτου εἶδους ὕλην.

Ἡ ἐξ ἧς κατασκευάζονται τὰ ἔργα ταῦτα ὕλη εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς γῆς, ὀνομαζομένη μαγνησία, καὶ συγκριμένη ἐκ 52 μερῶν χαλικίου, 23 μαγνησίας καὶ 25 ὕδατος. Ἀνωρύσσεται δὲ εἰς τὰ περίξ τῶν Παρισίων, ἐν Πεδεμοντιῷ, ἐν τῇ Ἐλάσσονι Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Λόγου γενομένου περὶ καπνοσύριγγος, πληροφορούμεθα ὅτι σπουδαία φιλονεικία διηγήρη ἐσχάτως μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Δημάρχου τοῦ Βούσουμ (Ἀρκτῶα Ὀλλανδία). Ὁ Δήμαρχος ἠξίου, ὅτι ἡ ἐξίς τοῦ καπνίζειν ἐν ταῖς δημοσίαις συνεδριάσει τοῦ συμβουλίου εἶναι ἀνόικειος πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς συναδριόσεως. Οἱ δὲ σύμβουλοι ὑπεστήριζον τὸ ἐναντίον βασιζόμενοι ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος τοῦ ἐθίμου. Καὶ ὁ μὲν Δήμαρχος ἀπετάθη πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων, οὔτοι δὲ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Ὑπουργὸς ἀπήνησεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου δὲν ἀντέκειτο οὔτε εἰς τὸν νόμον, οὔτε εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα.

Ἄμα περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἀπαντήσεως ταύτης, οἱ σύμβουλοι ἐξαγαγόντες τὰς πίπας των ἐπλήρωσαν τὸ δωμάτιον ἐκ νεφῶν καπνοῦ, καὶ ἐορτάσαντες οὔτω τὴν νίκην των ἐδυμίασαν τὸν Ὑπουργόν.

— Κατὰ τὴν Γερμανικὴν στατιστικὴν, οἱ τόποι τῆς Εὐρώπης, ὅπου τελοῦνται πλείονες γάμοι εἶναι ἡ Σαξωνία. ἐνταῦθα ὑπολογίζεται εἰς γάμος ἐπὶ 117 κατοίκων ἐτησίως. Ἀκολουθῶς ἔρχονται κατὰ τάξιν τὸ Ἀνόβερον, ἡ Ἰταλία, ἡ Δανιμαρκία, αἱ Κάτω Χῶραι, ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Αὐστρία, ἡ Γαλλία, ἡ Νορβηγία, ἡ Σουηδία, ἡ Βελγικὴ, ἡ Πρωσσία, ἡ Ἑλλάς, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ Βαυαρία, ἐνθα ὑπολογίζεται ἐτησίως εἰς γάμος ἐπὶ 161 κατοίκων. Δύναται τις νὰ ἴδῃ ὅτι εἰς τὴν στατιστικὴν ταύτην ἡ Ἰταλία κατέχει ἀρκούντως διακεκριμένην θέσιν.

— Ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἰθαγενῶν ἐλαττοῦται ἐπαισθητῶς εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν. Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπαρίθμησιν, ὁ ὀλιγὸς ἀριθμὸς τῶν Ἰνδῶν, τῶν διεσπαρμένων εἰς τὴν ἀπέραντον γῆν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 295,774.

Ἄλλ' ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀντιζυγίζεται πρὸς τὸν τῆς Εὐρωπαϊκῆς μεταναστεύσεως εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἥτις ἀνέβη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, μέχρι τῆς 14 Νοεμβρίου, εἰς 212,752 ψυχὰς· τὸ παρελθὸν ἔτος, κατὰ τὴν αὐτὴν περιοδὸν, εἶχε φθάσει μέχρι τῶν 168,336.

— Κατὰ τὸν Ἀγγελιοφόρον, ἡ κάπνισις διὰ θρυαλλίδων ἐκ στυπίου ἐμβεβεργμένου εἰς νίτρον καὶ ὄξος ἀνεγνωρίσθη ὡς προφυλακτικὸν τῆς υγείας ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν.

— Περὶ τῶν γάμων τῶν ἐν Αὐστραλίᾳ ἰθαγενῶν μᾶς παρέχει λεπτομερείας τινὰς ἡ Ἀγγλικὴ ἐπιθεώρησις, τὸ Ἀθῆναιον.

Ὁ γάμος παρὰ τοῖς αὐτόχθουσι τῆς Αὐστραλίας εἶναι ἀληθῆς ἐμπορικὴ συναλλαγὴ. Ἡ ἀξία τῆς γυναικὸς συνίσταται εἰς δέρματά τινα τῶν ζώων καγκουρού καὶ σαριγιῶν· τοῖς δὲ πλουσίοις ἐπιτρέπεται ἡ πολυγαμία.

Ἐὰν στερεῦνται δερμάτων τῶν καγκουρού καὶ τῶν σαριγιῶν, ὑπάρχει ἕτερός τις ἀπλούστατος τρόπος πρὸς γάμον. Ὁ ἀπλούστατος καὶ συνηθέστατος οὗτος τρόπος εἶναι ὁ ἐξῆς· δηλ. εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ τις ἔριδα μετὰ τινος ἐγγάμου. Ὑβρισέ τον καὶ δάρηδι μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἔσο ἰσχυρότερος· ἐὰν λοιπὸν ἐξέλθῃς νικητῆς ἐκ τῆς πάλης, ἡ γυνὴ τοῦ ἡττηθέντος ἀνήκει εἰς σέ.

Ἡ δὲ τελετὴ τοῦ γάμου παρὰ τοῖς ἰθαγενέσι τῆς Νέας Ζηλανδίας γίνεται ὡς ἐξῆς· Ἡ νεάνις ὀδηγεῖται ἐνώπιον τοῦ νυμφίου ὑπὸ τοῦ πατρὸς, κρατοῦντος διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς λόγχην, διὰ δὲ τῆς ἄλλης πέλεκυν. Ἡ δυστυχῆς νέα, τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων ἔχουσα, τὴν κεφαλὴν καταβιβασμένην, καὶ ὑπὸ λυγμῶν πνιγομένην, ἀνδίσταται ὀπωσοῦν. Τότε ὁ πατὴρ καταφέρει κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς βράβδισμα, ἡ νέα ἐκφέρει κραυγὴν, καὶ ἡ μήτηρ ποιεῖ τὸ αὐτὸ. Ὁ νεανίας δελεῖ νὰ λάβῃ διὰ τῆς βίας τὴν μνηστῆν του, αὐτὴ ἀνδίσταται, ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὰ αὐτὰ οἶα καὶ ὁ πατὴρ μέσα. Τότε ἐκρήγνυται συνωμοσίᾳ προμεμελετημένη καὶ προαποφασισμένη ὑπὸ ἀνδρῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὴν νεάνιδα, καὶ ἀπαιτούντων τὴν χεῖρά της.

Ὁ νυμφίος πορεύεται ἐνώπιον τῶν ἀντιπάλων του καὶ τοὺς προκαλεῖ· τότε δὲ συγκροτεῖται μάχη κρατερὰ, ἣς τὸ

ἀποτέλεσμα ἐνίοτε εἶναι τὸ νὰ φονεῦσῃ ὁ μελλόνυμφος διὰ λογχίσματος. . . Οἱ γέροντες ἔχοντες μόνου τὸ δικαίωμα τοῦ προστάζειν, παρεμβαίνουνσι σνήδως. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἡ μὲν κόρη σπεύδουσα ὑπανακάμπτει πρὸς τὴν μητέρα, ἀλλὰ περατωθείσης τῆς πάλης, ὁ πατὴρ ἐπιστρέψας ζητεῖ αὐτήν, καὶ ἀρπάξας ἐκ τῆς κόμης τὴν σύρει μέχρι τῆς καλύβης τοῦ συζύγου. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ τὸ δυστυχὲς θῦμα ὑποστῇ διαφόρους κακώσεις, παραδίδεται, καὶ καταντᾷ προϊόντος τοῦ χρόνου ἀξιόλογος οἰκοκυρὰ, ἢ μᾶλλον ταπεινοτάτη δούλη.

Ἐντὸς ὀλίγου οἱ ἰθαγενεῖς δὲ ἐξαφανισθῶσιν ἐκ τῆς Αὐστραλίας, καὶ οἱ ἀναγνώσταί μας δὲν δὲ δεωρήσωσιν τοῦτο ἴσως μέγα δυστύχημα.

— Ἴδου ὅποια ὑπῆρξεν ἀπὸ πέντε αἰώνων ἡ πρόοδος τοῦ Παρισίου πληθυσμοῦ.

Τὸν 13 αἰῶνα οἱ τῶν Παρισίων κάτοικοι ὑπελογίζοντο εἰς 120,000· τὸ 1474, εἰς 150,000· ἐπὶ Ἐρβρίκου β', εἰς 210,000· τὸ 1590, εἰς 200,000· ἐπὶ Λουδοβίκου ιδ', εἰς 492,600· τὸ 1719, εἰς 509,640· τὸ 1776 εἰς 658,000· τὸ 1778, εἰς 670,000· τὸ 1784, εἰς 660,000· τὸ 1798, εἰς 640,000· τὸ 1802, εἰς 672,000· τὸ 1817, ἀπογραφῆ, 713,966· τὸ 1827 ὄμ. 890,431· τὸ 1836, ὄμ. 909,126· τὸ 1841 ὄμ. 912,033· τὸ 1846, ὄμ. 1,053,897· τὸ 1851, ὄμ. 1,053,262· τὸ 1856, ὄμ. 1,174,346· τὸ 1861, ὄμ. 1,696,141· τὸ 1866 ὄμ. 1,825,291.

Ἐνὶ λόγῳ, ἀπὸ τοῦ 1841 ὁ πληθυσμὸς τῶν Παρισίων ἐδιπλασιάσθη.

— Ἐκ στατιστικῆς ἐργασίας τῆς ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν σιδηροδρόμων Διευθύνσεως περὶ τῶν συμβαινόντων ἀπεικταίων συνάγεται, ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους δώδεκα μῆνας μετακομίσθησαν διὰ τῶν σιδηροδρόμων 71 ἑκατομμύρια ὄδοιπόροι. Παραβάλλοντες τὸν ἀριθμὸν τοῦτον πρὸς τοὺς φονευθέντας καὶ πληγωθέντας, εὐρίσκομεν ἓνα μὲν φονευθέντα ἐπὶ πλεόν τῶν 15 ἑκατομμυρίων, καὶ ἓνα σχεδὸν πληγωθέντα ἐπὶ τοῖς 900,000.

Ὅσον ὄλιγα εἶναι τὰ γενόμενα δυστυχήματα, ὁ ἀριθμὸς δαυτῶν δὲν εἶναι ὅμως καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐμπνεύσῃ σπουδαίαν ἀνησυχίαν, ἐὰν παραβληθῇ πρὸς τα συμβαινόντα δυστυχήματα εἰς τὰς διὰ ξηραῶς καὶ θαλάσσης ὄδοιπορίας, καὶ ἂν ὑπολογίσωμεν πρὸ πάντων τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν διὰ τῶν σιδηροδρόμων μεταφερομένων ἀτόμων.

— Ἡ ἐφημερίς τοῦ Μιλάνου, Λομβαρδία, δίδει τὴν ἐξῆς στατιστικὴν περὶ τοῦ νῦν μεμισθωμένου μελωδικοῦ κόσμου ἐν τοῖς θεάτροις τοῦ Ἰταλικοῦ μελοδράματος. Καὶ αἱ μὲν ὑψίφωνοι ἀναβαίνουν εἰς 292, οἱ δὲ μεσόφωνοι εἰς 227, οἱ βαρύτονοι εἰς 129, καὶ οἱ βαθύφωνοι εἰς 144, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ χοροῦ, τῶν μίμων, τῶν χοροδιδασκάλων, καὶ τοῦ ὄλου σώματος τῶν χορευτῶν, μηδὲ συμπεριλαμβανομένων τῶν καλλιτέχνων ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν μήπω μισθωθέντων.

— Πρὸ τινος χρόνου ἐπειράθησαν τὴν χρῆσιν τοῦ μαγνησιακοῦ φωτὸς πρὸς φωτογράφισιν μνημείων ἢ μέρους τοιούτων οὐδέποτε ὑπὸ τοῦ φωτὸς ὄραθέντων. Οὕτω λοιπὸν εἶδομεν ἐν Ἀγγλίᾳ φωτογραφίας λίαν καλῶς ἐξαχθεῖσας ἐκ τοῦ ἐνδοτέρου τῶν πυραμίδων.

Ὁ καθηγητὴς Κ. Ρεισίγγερ, καὶ διευθυντὴς τοῦ πολυτεχνικοῦ σχολείου τῆς Αὐστριακῆς πόλεως Λεμβέργης, ἤδυνηθη νὰ φωτογραφίση διὰ τοῦ μαγνησιακοῦ φωτὸς τοὺς ὑπὸ τὸ ὑπόγειον τῆς ἐκκλησίας τῶν Δομινικανῶν ἀρχαίους τάφους ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει Λεμβέργῃ.

Τὸ φῶς ἦτο λίαν ἰσχυρὸν, καὶ τοι ἦττον ζωηρὸν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτὸς, ἢ δὲ φωτογραφία ἐπέτυχεν ἐντελῶς.

— Τὸ μικροσκόπιον ἀποκαλύπτει ὑμῖν, ὅτι μικρὸν στίγμα μελανόν, ἴσον καρφίδος κεφαλῆς, ἐπὶ γεωμήλου, περιέχει διακόσια περίπου ἄγρια θηρία, ἄτινα, ἔχοντα τὸ σχῆμα κολοπτέρου, κατασπαράττουσιν ἄλληλα λίαν λυσσωδῶς.

Ἐννοεῖται εὐκόλως, ὅτι γεώμηλον ἔχον τοιοῦτον ἐμφύλιον πόλεμον εἶναι ἀσθενές.

— Ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἐνόμως ἢ ἀνόμως γεννηθέντων τέκνων ἐν Ἰσπανίᾳ ἀπὸ τοῦ 1858 μέχρι τοῦ 1861, καὶ τῶν δύο τούτων ἐτῶν περιλαμβανομένων, ὅτι ἐσημειώθησαν εἰς τὸ δημοτολόγιον 2,162,679 τέκνα τῆς πρώτης κατηγορίας καὶ 127,518 τῆς δευτέρας, ἦτοι 5 ἐπὶ 50 τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ, ὅστις εἶναι ὀλίγον ὑψωμένος, ἐὰν παραβληθῇ πρὸς τοὺς καταλόγους τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Οὕτως εἰς τὸ Ἀνόβερον, παραδείγματος χάριν, ἐν Αὐστρίᾳ, ἐν Δανιμαρκίᾳ, ἢ ἀναλογία εἶναι 11 πρὸς 10 καὶ πλεόν τι· ἐν Σαξωνίᾳ ὑπερβαίνει 14, καὶ 20 ἐν Βαυαρίᾳ, ἐν Σαρδηνίᾳ μόνον, δὲν προχωρεῖ εἰς μὴ εἰς 2 καὶ 4¹/₂ ἐν Ὀλλανδίᾳ.

— Ὑπελογίσθη ὅτι τῶν κατοίκων τῆς ὑδρογείου σφαίρας ὄντων διακοσίων μέχρι τριακοσίων ἑκατομμυρίων, ὁ

ἀριθμὸς τῶν ἀποδνησκόντων κατ' ἔτος πρέπει νὰ εἶναι 32 ἑκατομμύρια περίπου. Ἐπὶ τῆς ἀναλογίας ταύτης ἀποδνήσκουσι κατ' ἑκάστην σχεδὸν 88,000 ἄτομα· ἀνὰ πᾶσαν δὲ ὥραν πλείονα τῶν 3600, καὶ ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον 60. Ἡ ἀνδρώπινος ζωὴ λοιπὸν σβέννυται εἰς ἕκαστον δευτερόλεπτον, ὅπερ κτυπᾷ εἰς τὸ μέγα τῆς φύσεως ὥρολόγιον. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων ὑπερβαίνει πολὺ τὸν τῶν ἀποδνησκόντων, δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι εἰς ἕκαστον δευτερόλεπτον γεννῶνται ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας τούλάχιστον 70 ἄτομα.

— Εἰς Βιενναίαν τινὰ ἐφημερίδα εἰδοποιεῖ τὸ κοινὸν διδάσκαλός τις ὅτι τὰ διδάξῃ τοὺς μαθητάς, «ὅλας τὰς ἐν τῇ Αὐστριακῇ Αὐτοκρατορίᾳ λαλουμένας γλώσσας, δηλαδὴ τὴν Βοεμικὴν, τὴν Πολλωνικὴν, τὴν Ῥωσικὴν, τὴν Οὐγγρικὴν, τὴν Κροατικὴν, τὴν Σερβικὴν, τὴν Σλαβικὴν, τὴν Ῥουμουρικὴν, τὴν Ἰταλικὴν, κατὰ φυσικῶ τῷ λόγῳ, καὶ τὴν Γερμανικὴν», τουτέστι δέκα γλώσσας.

— Δημοσιεύονται ἤδη ἐν Ἑλβετίᾳ 360 ἐφημερίδες, ἐξ ὧν 239 Γερμανιστί, 106 Γαλλιστί, 12 Ἰταλιστί, 2 καὶ 1 Πολλωνιστί.

Εἶναι ἀρκούντως ἱκανὰ τὰ φύλλα ταῦτα διὰ τόσον μικρὸν τόπον, οὗτινος ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερβαίνει πολὺ τὰ δύο ἑκατομμύρια.

Ἐὐ τύπος εἶναι ἐλεύθερος ἐπὶ τοῦ ἐλβετικοῦ ἐδάφους.

— Τὸ διάδημα, ὅπερ φέρει ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας σύγκειται ἀπὸ λιθοκολλητοὺς ἀργυροῦς κρίκους μετὰ τοῦ ἐξ

ἀδαμάντων εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος μεγαλοσταύρου. Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἀνωτέρου μέρους ὑπεράνω τοῦ κρίκου εἶναι ἄλλοις τις μεγαλόσταυρος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου φαίνεται ὁ τὸν πῖλον τοῦ Μέλανος Πιρίγκηπος κοσμῶν ποτε ἀκατέργαστος ἄνδραξ. Καὶ ἡ μὲν βάσις τοῦ στέμματος εἶναι ἐξ ἰώδους βελούδου, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐσωτέρου κρίκου ἐγκεικολλημένου ἐκ πολυέδρων ἀδαμάντων ὑπάρχουσιν ἄνθη κρίνων, καὶ ὁ ἐκ πολυέδρων ἀδαμάντων μεγαλόσταυρος. Φέρει δὲ προσέτι τὸ στέμμα πολλοὺς ἄλλους πολυτίμους λίθους, οἷον σμαράγδους, ἄνδρακας, σαπύρους, καὶ ἀνδοδέσμας μαργαριτῶν μεγάλης ἀξίας. Ἴδου ἡ ἀποτίμησις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ διαδήματος τούτου· οἱ τοῦ κροταφιαίου κρίκου εἴκοσι ἀδάμαντές εἰσι ἀξίας 30,000 φράγκων· οἱ δύο μεγάλοι κεντρικοὶ ἀδάμαντες 4,000 . . . οἱ παρὰ τὰς γωνίας τῶν πρώτων τεθειμένοι πεντήκοντα τέσσαρες μικροὶ ἀδάμαντες 1000 . . . οἱ τέσσαρες μεγαλόσταυροι, οἱ ἐξ εἰκοσιπέντε ἀδαμάντων συγκείμενοι ἕκαστος 12,000 . . . οἱ ἐπὶ τῶν ἀνδῶν τῶν κρίνων δώδεκα ἀδάμαντες 10,000 . . . οἱ διὰ τὴν διακόσμησιν τῶν ἀνδῶν τούτων δεκαοκτὼ μικροὶ ἀδάμαντες, 2000 . . . οἱ λοιποὶ ἀδάμαντες, μαργαρίται, κλπ. 13,000 . . . τὸ ὅλον 112,000. . . Τὸ διάδημα τῆς Ἀγγλίας τὸ διὰ τὸν Γεώργιον γ', κατασκευασθὲν ἐζύγιζεν 7 λίτρας περίπου. Ἔνεκα δὲ τῆς ἐπιτηδειότητος τῶν νῦν λιθοκολλητῶν, τὸ διάδημα τῆς Βικτωρίας ἐλαφρότερον τοῦ ἀρχαίου φαινόμενον εἰς τὸν ὀφθαλμόν, εἶναι τρόντι ἥττον βαρὺ, διότι μόλις ζυγίζει πλέον τῶν 5 λιτρῶν.

— Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸν Ἐπέτειον Πολιτικὸν, εἶδος ἡμερολογίου τοῦ Ἀγγλικοῦ Γόττσα, λίαν περιεργον συγκριτι-

κὴν στατιστικὴν, δεικνύουσιν τί ἦτο ἡ Εὐρώπη τὸ 1817, καὶ τί ἔσται τὸ 1868. — εἰς δὲν ὑπολογίξῃ ἐσφαλμένως.

Κατὰ τὸν ἥμισυ τούτου αἰῶνα ἐσβέσθησαν τρία βασιλεια, ἐν Ἀρχιδουκάτῳ, ὀκτὼ δουκάτα, τέσσαρα πριγκιπάτα, μία ἐκλεκτορία καὶ τέσσαρες δημοκρατίαι. Ἐγεννήθησαν δὲ τρία νέα βασίλεια, καὶ ἐν μετεσχηματίσθη εἰς αὐτοκρατορίαν. Ὑπάρχουσιν ἐν Εὐρώπῃ ἑπτὰ κράτη τεσσαράκοντα καὶ ἐν, ἀντὶ τῶν κατὰ τὸ 1817 ὑπαρχόντων τεσσαράκοντα ἐννέα.

Οὐχ ἦττον ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ τῶν ὀρίων ἔκτασις τῶν μεγαλειτέρων κρατῶν τοῦ κόσμου. Εἰς τὴν Ῥωσσίαν προσηρτήθησαν 567,364 τετραγωνικά μίλια γῆς· εἰς τὰς Ἡνωμένας πολιτείας 1,968,000· εἰς τὴν Γαλλίαν 4,620· εἰς τὴν Πρωσσίαν 29,781. Ἡ Σαρδηνία ἐκταθεῖσα εἰς τὴν Ἰταλίαν, ηὔξήθη μὲ 83,041· τὸ Ἀγγλικὸν κράτος τῶν Ἰνδιῶν ηὔξήθη μὲ 451,616.

Τὰ πρώτιστα κράτη, τὰ ἀπολέσαντα γῆν, εἰσι· ἡ Τουρκία, τὸ Μεξικόν, ἡ Αὐστρία, ἡ Δανιμαρκία καὶ αἱ κάτω χῶραι. Αὗται εἰσιν αἱ ἀπὸ ἡμίσεως αἰῶνος μεταβολαί. Ἐν ἐτέρῳ ἡμίσει αἰῶνι, ὅποια ἔσται ἡ κατάστασις τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου;

— Πολλάκις λέγεται ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἔτι τῶν Ἀγγλων, ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶναι ἔθνος κατηλικόν· ἔστω! ἀλλ' ἰδοὺ ἀποδείκνυται, ὅτι ἡ Μεγάλη Βρετανία, ἐργαστήριον ἢ μὴ οὖσα, πόρρω ἀπέχει τοῦ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τῆς εἰς τὴν νοητικότητα.

Κατὰ τὴν χορηγηθεῖσαν ὑπὸ ἰδικῆς τινοῦ ἐφημερίδος στατιστικὴν, ἐτυπώθησαν ἐν Λονδίῳ 4,204 νέα ἔργα κατὰ

τὸ ἐκπινεῦσαν ἔτος· αὐτὰ τὰ 4,204 συγγράμματα σύγκεινται ἐξ 194 ἱστορικῶν ἢ βιογραφικῶν, 160 ἱατρικῶν, 167 πολιτικῶν, 147 φυσικῆς ἱστορίας, 196 περιηγήσεων, 361 φιλολογικῶν, 544 διὰ τὴν νεολαίαν, 34 ἀρχιτεκτονικῆς, 64 γεωργικῆς, 849 θρησκευτικῶν, καὶ 322 δράματα ἢ ποιήματα, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διὰ τῶν περιοδικῶν δημοσιευμένων μυθιστορημάτων.

Παράδοξον πρᾶγμα! Τὸ βιομηχανικὸν καὶ ἐμπορικὸν τοῦτο ἔθνος παρήγαγε μόνον 79 ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ συγγράμματα τὸ 1866.

— Ἐπίσημος Ἀγγλικὴ ἔκθεσις δίδει περιέργους λεπτομερείας ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ζῶων. Οὕτως εὐρίσκομεν, ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους ἑπτὰ μῆνας τοῦ 1866 ἡ Γαλλία ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν διὰ τῶν λιμένων τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Μάγχης 11,705 βόας καὶ ταύρους, 564 ἀγελάδας, 1,590 μόσχους, 31,141 πρόβατα, 457 ἀρνία, 9,363 χοίρους.

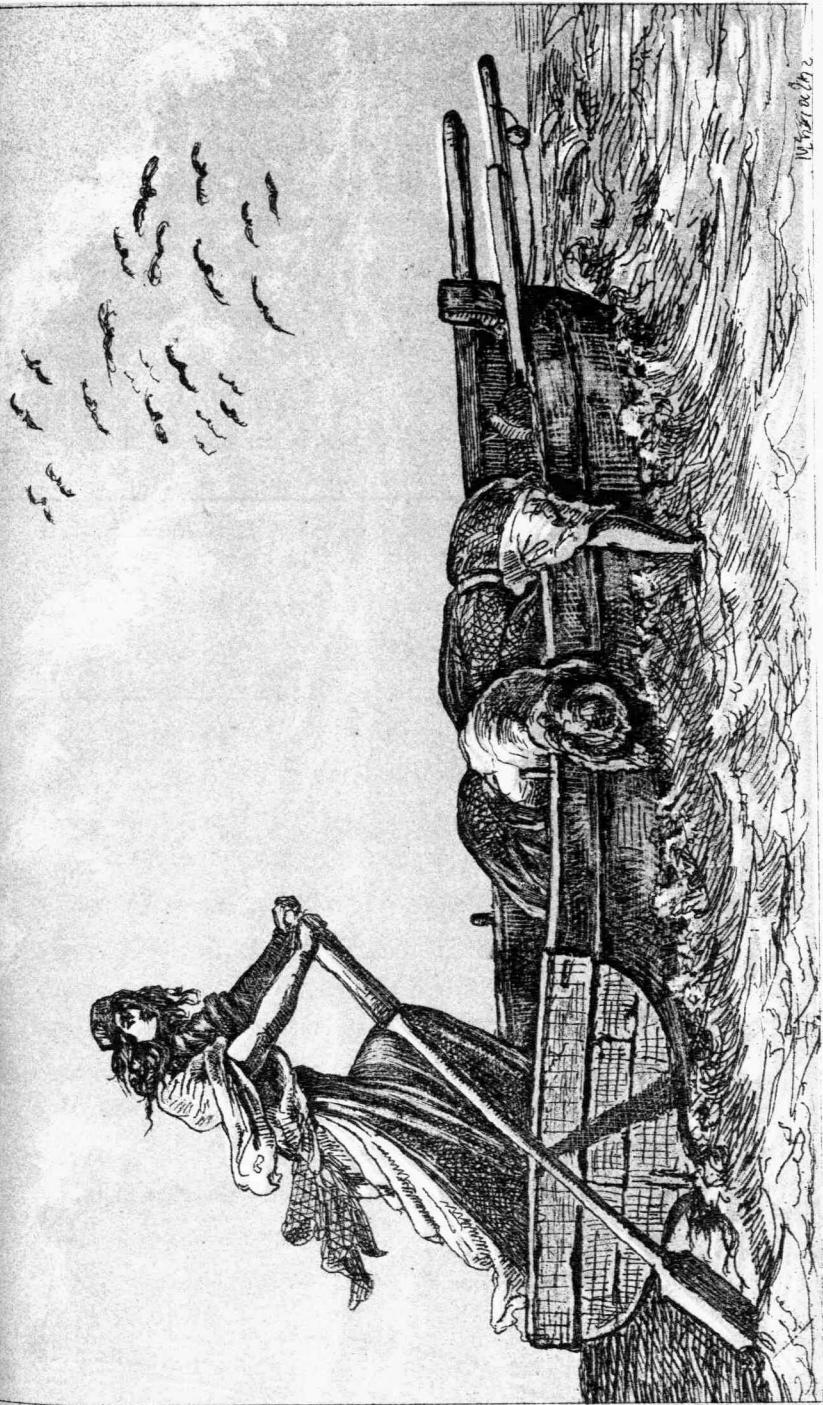
Οἱ ἄλλοι τόποι ἐξήγαγον ὡς ἐξῆς· ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία 2,935 βόας καὶ ταύρους, 91 ἀγελάδας, 99 μόσχους, 290 πρόβατα, 4 ἀρνία, 248 χοίρους· ἡ Δανιμαρκία 4,101 βόας καὶ ταύρους, 775 ἀγελάδας, 68 μόσχους, 3583 πρόβατα, 319 ἀρνία, 255 χοίρους· ἡ Ὀλλανδία, 21,805 βόας καὶ ταύρους, 1,143 ἀγελάδας, 5,532 μόσχους, 33,427 πρόβατα, 5 ἀρνία, 13,646 χοίρους· ἡ Βελγικὴ, 1,450 βόας καὶ ταύρους, 233 ἀγελάδας, 2,717 μόσχους, 181,950 πρόβατα, 520 ἀρνία, 2,505 χοίρους· ἡ Ἰσπανία 3,526 βόας καὶ ταύρους, 4 μόσχους, 4 πρόβατα, 1 χοῖρον· ἡ Πορτογαλία 2,664 βόας καὶ ταύρους, 24 πρόβατα, 4 χοίρους· ἡ Γερμανία, 31,083

βόας καὶ ταύρους, 4,261 ἀγελάδας, 927 μόσχους, 211,727 πρόβατα, 4,280 ἀρνία, 7,816 χοίρους.

— Ὁ μεταλλικὸς πλοῦτος τῆς ἐπαρχίας Μισσουρή εἶναι τεράστιος. Μεταξὺ ἄλλων Σαυμασιῶν εὐρίσκεται ἐκεῖ ὄρος 800 ποδῶν ὑψηλόν, συγκείμενον σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ σιδήρου εἰς στερεὰν κατάστασιν. Ἄπειροι πλάκες ἐκ μετάλλου καλύπτουσι τὰ πλευρὰ τοῦ λόφου, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν του ἀνακαλύπτεται τὸ μέταλλον συμπεπηγμένον εἰς μάζαν συμπαγῆ, ὡς ἐὰν ᾔτο χυτόν.

Εἷς τῶν δοκιμωτέρων σοφῶν τοῦ Νέου κόσμου, ὁ καθηγητῆς Σὺλλιμαν, ὑπελόγησεν, ὅτι ὁ σίδηρος ἐκτείνεται εἰς βᾶθος μέχρι 1,200 Ἀγγλικῶν ποδῶν, καὶ ἀπαιτοῦνται χίλια ἔτη νὰ ἐξαντληθῇ τὸ μέταλλον τοῦτο ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἐξωρύχθη δὲ μέχρι τοῦδε πολλὰ ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ, διότι δὲν εὐρέθη εἰσέτι γαιάνδραξ εἰς τὸν Μισσουρήν. Ἄλλὰ τὸ Πιλὸτ Κνὸβ (οὕτως ὀνομάζεται τὸ ὄρος) δὲν δᾷ μείνη βεβαίως ἐπὶ πλέον ἀπλή τῆς φύσεως περιέργεια.

— Ὁ Σινικὸς λαὸς εἶναι ὁ μᾶλλον γινώσκων νὰ ὠφελῆται ἐκ τοῦ μεταξοσκώληκος. Οὕτω λοιπὸν ὁ μεταξοσκώληξ, καταντήσας εἰς τὸ τέρμα τῆς ἀναπτύξεώς του, δὲν εὐρίσκεται ἀρκετὰ πλησίον τῶν κλάδων, διὰ νὰ δύναται νὰ δένη τὴν κλωστήν του, αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις του ἐξαντλοῦνται, ἡ ὕλη τῆς μετάξης χονδραίνει ἐντὸς τοῦ σώματός του, σμικρύνεται τὸ ἔντομον, καὶ ἀποθνήσκει μὴ πλέκον· τότε ὀνομάζεται κοινῶς σκώληξ βραχύς· ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ οἱ Κινέζοι ἐκτελοῦσιν εἰδικὴν τινα ἐργασίαν· βίπτουσι τὸ μέρος τοῦ σώματος, ἐξ οὗ ἐκκρίνεται ἡ μέταξα, εἰς θερμὸν ὕδωρ, ὅπως

W. H. & Co.
Imp. Lemercier & Co. Paris

ΓΥΝΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ.

ἐξαγάγωσιν εὐκολώτερον τὴν ὕλην, ἢν τὰ ὄργανα περιέχουσι, καὶ τῆς ἐκκρίσεως ταύτης ἐπιτευχθεΐσης, ἐξατμίζουσι τὸ ὕδωρ, καὶ εὐρίσκουσι κατακάθισμα, ὠραιότατον βερνίκιον, δι' οὗ ἴαλείφουσι τὰς λεπτοτέρας χαλκογραφικὰς ἢ λιθογραφικὰς εἰκόνας. Τὸ βερνίκιον τοῦτο διαφανέστατον ὡς ἡ ὕλη ὑπάρχον προφυλάττει τὸν χάρτην ἐκ τῆς ὑγρασίας, τῆς εὐρωτιάσεως, καὶ τῶν ἐντόμων.

— Ὁ Ἀλληλεΐων ἡς, ἐφημερίς ἐν Λονδίῳ ἐκδιδομένη, δίδει περίεργον στατιστικὴν περὶ τῆς πληθῆος τῶν ὄρησκυτικῶν λειτουργῶν ἐν Γαλλίᾳ. Τὴν ἐπαναλαμβάνομεν ἄνευ σχολίων, διότι οἱ ἀριθμοὶ ἔχουσι διδασκαλίαν, εἰς ἣν αἱ σκέψεις δὲν ἤθελον δυνηθῆν νὰ δώσωσι πλεοτέρα δύναμιν.

Ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ 79,584 ἱερεῖς καὶ 108,119 μοναχοί, ὅπερ ἀναλογεῖ, 2 ἱερεῖς καὶ τρεῖς μοναχοὶ εἰς ἕκαστον δῆμον. Ὑπολογίζονται 86 ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, 189 γενικοὶ ἐπίτροποι.

Ἐκ τῶν 79,584 ἱερέων 35,000 μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων.

Αἱ κοινότητες διαιροῦνται εἰς κοινότητας διδασκάλων, εἰς κοινότητας φιλοξενικὰς, διευθύνουσαι τὰ πτωχοκομεῖα, ἢ γεωργικοὺς συλλόγους διὰ τοὺς παῖδας ἢ, εἰς κοινότητας ἀσκητικὰς ἢ ἀφιερωμένας εἰς καθ' ἑαυτὰ καθαρῶς ὄρησκυτικά.

Οἱ ἄνδρες χορηγοῦσιν εἰς τὰς κοινότητας ἀριθμὸν ἐξ 90,343. Τὸ ὅλον 108,119. — 71,728 διδάσκουσι· 20,687 διευθύνουσιν ὄρφανοτροφεῖα.

Οἱ Ἰησουῖται παριστῶσιν ἐν Γαλλίᾳ τὸν ἀριθμὸν 1,085, ἐξ ὧν 703 διδάσκουσι καὶ 383 ἐπιθεωροῦσι. — Πῶς;

Οἱ ἀδελφοὶ τῶν Χριστιανικῶν σχολείων (6,341) καὶ οἱ μικροὶ ἀδελφοὶ τῆς Μαρίας (1,639) ἀντιπροσωπεύουσι τὴν πολυπληθεστέραν φάλαγγα τοῦ διδάσκοντος Ὀρησκευτικοῦ σώματος.

Ἐπάρχουσιν ἤδη 26,592 σχολεῖα κορασίων, διατηρούμενα ὑπὸ 13,491 διδασκαλιστῶν λαϊκῶν, ἐφοδιασμένων διὰ διπλωμάτων ἐκπαιδείας, καὶ ὑπὸ 13,101 καλογραιῶν, ἐξ ὧν 12,336 ἔχουσι μόνον ἀδείας ὑπακοῆς.

— Κληρική τις ἐφημερὴς τῆς Γερμανίας ἀπαριθμῆι τοὺς μοναχοὺς καὶ μοναχὰς ἐν τοῖς κατ' ἅπασαν τὴν ὑψηλὴν διεσπαρμένους μοναστηρίοις. Ἐπολογίζει δὲ 310,000, ἐξ ὧν 142,000 καλόγηροι, οὕτω διηρημένοι: Φραγκισκάνοι 50,000· ἀδελφοὶ τῶν σχολείων, 50,000· Ἰησοῦται, 8,000· μοναχοὶ νοσηλεύοντες τοὺς ἀσθενεῖς, 6,000· Βενεδικτῖνοι, 5,000· Δομινικανοὶ, 4,000· Αὐγουστινιανοὶ, 4,000· Καρμηλίται 4,000· Κιστέρκιαι καὶ Τραπιστῖνοι, 4,000· Λαζαρισταί, 2,000· Ἀντωνιανοὶ, 2,000· Ἀδελφοὶ τῆς Λυτρώσεως, 1,500· Θεατῖνοι 1,000· Ἐρημίται 1,000. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τινὰς χιλιάδας Μαριστῶν, Εὐκκτηριανῶν, Σουλπικιανῶν, μοναχῶν Γερμανῶν, Βρασιλιανῶν κτλ.

Αἱ μοναχαὶ ἀναβαίνουνσιν εἰς 190,000, ἐξ ὧν 162,000 ἐν Εὐρώπῃ (10,000 ἐν Γαλλίᾳ), πολὺ κατώτερος τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ. Ἡ Βελγικὴ ἔχει τὸ κατ' ἑαυτὴν 10,000, ἡ Ἰταλία 30,000, ἡ Γερμανία 8,000, ἡ Ἰσπανία 7,000, ἡ Ἀγγλία 4,000, ἡ Ἑλβετία, 1,340, ἡ Πολλωνία 1,000, ἡ Οὐγγαρία 2,000, ἡ Ἀμερικὴ 20,000, ἡ Ἀσία, 4,000, ἡ Αὐστραλία, 1,000.

Ἐκ τῶν 162,000 καλογραιῶν, 22,000 εἰσὶ φραγκισκάναι,

20,000 ἀδελφαὶ τῶν σχολείων, 10,000 ἀδελφαὶ τῆς ἱερᾶς καρδίας, 8,000 ἀδελφαὶ τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ, ἄλλαι τόσαι εἰσὶν ἀδελφαὶ τῆς Παρθένου, 7,000 ἀδελφαὶ τῆς Παναγίας, 7,000 ἀδελφαὶ Οὐσκλίνας, 6,000 ἀδελφαὶ τοῦ ἁγίου Σταυροῦ, 5,000 ἀδελφαὶ τοῦ ἁγίου Καρόλου Βορωμαίου, 4,000 Δομινικαναι, 3,000 Καρμηλίτιδες, 3,000 Αὐγουστινιᾶναι, 2,500 ἀδελφαὶ τῆς Σοφίας, 2,000 Κιστερικαναι καὶ 46,000 διάφοροι ἄλλαι, οἷαι αἱ Βεγαναι, πτωχαὶ δοῦλαι τοῦ Χριστοῦ, θυγατέρες τοῦ ἁγίου Πνεύματος, Ἀδελφαὶ τοῦ Καλοῦ Ποιμένου, γυναῖκες τῆς ἁγίας Εὐχαριστίας, ἀδελφαὶ τῆς Ναζαρέτ, κτλ. κτλ.

ᾠ Θεέ! ὅποσα ἀνωφελῆ στόματα!

— Περαιωθεῖσης ἤδη τῆς ἀπαριθμήσεως ἐν Γαλλίᾳ, περιέργον εἶναι ν' ἀναφέρωμεν, κατὰ τὰς Mittheilungen, τὰς ὑπὸ κατοίκων ἄνω τῶν 100,000 κατοικουμένας πόλεις.

Λονδῖνον, 3,067,536· — Παρίσιοι, 1,825,000· — Κωνσταντινούπολις, 1,075,000· — Βερολίνον, 632,749· — Βιέννη, 578,525· — Πετρούπολις, 530,122· — Λιβερπούλη, 484,337· — Γλασκώβη, 432,265· — Νεάπολις, 418,968· — Μαγχεστέρη, 358,855· — Μόσχα, 351,627· — Βιρμιγγάμη, 335,798· — Λυών, 318,803· — Δουβλίνον, 318,437· — Μασσαλία, 300,000· — Μαδρίτη, 298,426· — Ἀμστερδάμη, 261,455· — Βαρσοβία, 243,512· — Λειδὴ, 228,187· — Λισβῶνα, 223,063· — Ρώμη, 210,701· — Μιλάνον, 196,109· — Βορδῶ, 194,200· — Βαρκελώνη, 189,948· — Βρυξέλλαι, 186,341· — Σχεφιέλδη, 185,172· — Τουρίνον, 180,520· — Ἀδριανούπολις, 180,000· — Ἀμβούργον, 175,683· — Ἐδιμβούργον, 175,128· — Βρεσλαύα, 173,915· — Παλέρμον, 167,625· — Μόνα-

χον, 167,054· — Βριστόλη, 163,680· — Δρέσδη, 145,728·
— Αίλλη, 154,800· — Κοπενάγη, 135,145· — Πράγα
142,588· — Στοκχόλμη, 133,361· — Πέστα, 131,705· —
Γενεύη, 127,986· — Τωλώσα, 126,900· — Γάνδη, 124,441·
— Άνβέρση, 122,665· — Κολωνία, 122,162· — Βουκουρέ-
στιον, 121,734· — Βελφόρδη, 119,718· — Όδησσός, 118,970·
— Σηβίλλη, 118,298· — Βενετία, 118,172· — Φλωρεντία,
114,363· — Ροτερδάμη, 114,052· — Νάντη, 113,625· —
Σαλφόρδη 112,904· — Νεοκαστέλλον, 109,108· — Κολωνία,
107,703· — Βραδφόρδη, 106,218· — Τεργέστη, 104,207·
— Λέγη, 102,888· — Κενισβέργη, 101,507· — Τρέντ,
101,207· — Ρουένη, 100,650.

— Έν τινι έπιστολή γεγραμμένη έν Χανίοις τής Κρήτης
τὴν 11 Ζυλιτζιε (14/26 Ἀπριλίου 1866) αναγινώσκωμεν τὰς
ἀκολουθούσας λεπτομερείας ένδιαφερούσας τὸ εμπόριον·

Κατὰ τὸ 1865 ἡ Κρήτη εξέγγαγεν 900,000 μίστατα
(9,000,000 ὀκάδες) ελαίου, ἀξίας περίπου 11½ εκατομμυ-
ρίων φράγκων. Αἱ τιμαὶ κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον
ἦσαν ἀπὸ 56 ἕως 57 γρόσια (14 ἕως 14 δρ. 25 λ.) τὸ μί-
στατον. Τὸ ἐξαχθέν έλαιον φαίνεται, ὅτι ἐχρησίμευσεν εἰς
τὰ σαπωνοποιεῖα τοῦ τόπου, ἀλλὰ μὲ ὀλίγον ὄφελος ἕνεκα
τῆς ὑψώσεως τῆς τιμῆς. Ἡ τιμὴ τῶν κουκουλίων ἀνέβη εἰς
9,000 χιλιογράμματα. Ἡ ἀναλογία δὲ τῆς μετάξης τοιαύτη
οἷα καὶ ἡ τοῦ κουκουλίου ὑπῆρξεν ἐλαχίστη, καὶ ἐπομένως
μόλις ὑπ' ἔρχει δι' εξαγωγήν.

— Ἡ ἀλιεῖα τοῦ κοραλλίου γίνεται κατὰ διαφόρους τό-
πους τῆς Μεσογείου. Οἱ Γάλλοι πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων

καταγίνονται εἰς τὴν εξαγωγήν τῶν ὑποθαλασσίων τούτων
φυτῶν ἐπὶ τῶν Ἀλγεριανῶν παραλίων.

Τὸ παρὰ τὰς Σαρδηνιακὰς ὄχθας συναγόμενον κοράλιον
φύεται ἰδίως εἰς τὰ βῆχὰ ὕδατα τῆς Καρλοφόρτης, τῆς
Μαγδαλινῆς καὶ τοῦ Ἀλγέρου.

Ἐν Ἀλγέρῳ, ὅπου τὰ ὑποθαλάσσια φυτὰ εἰσιν ἀφθονώ-
τερα, δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζωμεν ὀλιγότερα τῶν 290 πλοίων,
έν οἷς 150 Νεαπολιτικά, 20 Τοσκανικά καὶ 20 Σαρδικά,
φερόντων 1,930 ἄνδρας μετὰ τῶν ὀπλισμῶν τῆς ἀλιεῖας, ἥτις
ἄρχεται μὲν κατ' ἔτος τὸν Μάρτιον, λήγει δὲ τὸν Ὀκτώ-
βριον.

Ἡ ἀξία τοῦ ἐτησίως εξαγομένου κοραλλίου εἶναι 1,500,000
φράγκων. — Τὸ βοδόχρουν κοράλιον, ὅπερ καὶ μᾶλλον τιμᾶται,
πωλεῖται εἰς ὑπερόγκους τιμὰς· Τεμάχιον σπανίας καλλο-
νῆς, καὶ ζυγίζον έννέα οὐγγίας ἐπληρώθη ἀρτίως ἀντὶ 2,000
φράγκων. Ἡ συνήθης ἀξία εἶναι 600 φράγκα τὸ χιλίο-
γράμμον.

Τὸ ἐρυθροῦν κοράλιον τιμᾶται 150 φράγκα τὸ χιλίο-
γράμμον. Τὸ λευκὸν δὲ συχνότατα φθειρόμενον ὑπὸ τῶν
σκωλήκων καταβαίνει εἰς 60 φράγκα, καὶ τὸ κεράμιον εἰς
6 φράγκα.

Τὰ παντὸς εἶδους κοράλια ἐκπέμπονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον εἰς Torre del Greco, πλησίον τῆς Νεαπόλεως. Οἱ
Σάρδοι καὶ Τοσκανοὶ ἀποστελλουσι τὴν πρόσσodon τῆς ἀλιεῖας
των εἰς Γένουαν καὶ Λιβόρνον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων 1,500,000 φρ. πρέπει
νὰ ἐκπέσωμεν 1,170,000 φρ. διὰ τὰς δαπάνας. Μένει δὲ
καθαρὸν κέρδος 330,000 φρ. πρὸς διανομὴν μεταξὺ τῶν
ἐργολάβων.

— "Απασαι αἱ ἐφημερίδες ἀναφέρουσι τὸ ἐσχάτως λαβὸν χόραν φοβερὸν δρᾶμα δυστυχοῦς τινος, ἐνταφιασθέντος ζῶντος καὶ μὴ διασωθέντος.

Εἰς τὰς ἐξοχὰς, ὅπου οἱ θάνατοι δὲν βεβαιοῦνται ὑπὸ ἱατρῶν, ἤδελεν εἶναι σπουδαιότατον νὰ γινώσκωμεν καὶ ἐφαρμόζωμεν τὰ ἀσφαλῆ καὶ ἀπλᾶ μέσα, περὶ τῆς βεβαιότητος τοῦ θανάτου, πρὶν ἐνταφιασθῶσιν οἱ νεκροί.

Ἴδου δὲ ὁ βέβαιος καὶ ἀπλούστατος τρόπος ἱατροῦ τινος.

Ἐκτίθεται τὸ ἄκρον τοῦ μεγάλου ἢ ἄλλου τινὸς δακτύλου τοῦ ποδὸς εἰς τὴν φλόγα ψευδαργύρου ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα, εἰς ἥμισυ ἑκατοστόμετρον περὶ τὸ δέρμα.

Ἡ ἀνύψωσις τῆς ἐπιδερμίδος δὲν βραδύνει νὰ γίνῃ, καὶ ὅταν ἢ τάνυσις ἦναι ἰσχυρωτάτη διαβρῆγγυται μετὰ μικροῦ τινος χρότου ξηροῦ, καὶ ἐνίοτε μετὰ δυνάμεως ἱκανῆς νὰ σβέσῃ τὴν φλόγα.

Ἡ παραγωγή ἀτμοῦ εἶναι ἀντόχημα νεκροσκοπικῆ, καὶ ἅμα ἐπιτευχθέντος εἴμεθα βέβαιοι περὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἐπομένως δυνάμεθα νὰ διατάξωμεν τὸν ἐνταφιασμόν.

Ὁ τρόπος τοῦ Κυρίου Μαρτινὲ εἶναι ἀπλούστατος, εὐχάριστος, καὶ ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ ἦναι ψηλαφητός. Οὐδὲν στοιχειωδέστερον τοῦ νὰ θέσῃ τις εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου πυρίον, καὶ νὰ ἴδῃ ἂν ἢ φλύκταινα ἐκβάλλῃ ἀτμόν.

Οἱ πάντες θέλουσι παραδεχθῆ ἄσμενως τὸ λίαν περιωρισμένον τοῦτο ἔγκαυμα, ὅπερ ἀρκεῖ ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς φόβους, καὶ νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι τὸ φέρον ἔχει ἐν ἑαυτῷ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον νεκρόν.

— Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἐφημερίδα The lancet ἀναφέρε-

ται τὸ ἐξῆς· Βεβαίως δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ συμπλακῶμεν μετὰ τῶν κυριῶν, οὐδὲ νὰ προξενήσωμεν αὐταῖς λίαν ἰσχυρὰς συγκινήσεις· ὅμως θεωροῦμεν λυσιτελὲς νὰ εἰδοποιήσωμεν περὶ τοῦ ἐπικινδύνου συρμοῦ τῆς ὀπισθέτου κόμης, ἀναφέροντες περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν γνώμην Ῥώσσου τινὸς ἀνταποκριτοῦ ἡμῶν, τοῦ ἱατροῦ Λινδεμάν.

Κατὰ τὸν σοφὸν ἱατρὸν, αἱ τρίχες, αἱ πρὸς κατασκευὴν τῶν ὀπισθοδέτων κομῶν ἐν Ῥωσίᾳ, 60% εἰσὶ μεμολυσμένα ὑπὸ παρασίτου τινὸς, ὀνομαζομένης γρηγορίνης.

Αἱ γρηγορίναι τρίχες ὁμοιάζουσιν ἀπολύτως πρὸς τὰς λοιπὰς τρίχας· ἀλλὰ διὰ τοῦ μικροσκοπίου, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, δύναται τις νὰ ἴδῃ εἰς τὸ ἄκρον αὐτῶν κόμβον ἢ κύκλον βαδῶν μελάγγρου· αὐταὶ δὲ εἶναι αἱ γρηγορίναι. Τὰ παράσιτα ταῦτα ἔχουσι καὶ καταγωγὴν καὶ διατριβὴν λίαν ἀγενῆ. Εὐρίσκονται δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ pediculus capitis, καὶ δὲν καταστρέφονται εὐκόλως. Ἀντίστανται εἰς τὴν ἀποξήρανσιν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ βραστὸν ὕδωρ. Διὰ τῶν ὀξεῶν, τῶν ἀλκαλιῶν, τοῦ αἵθερος, καὶ ἄλλων χημικῶν σκευασιῶν πιθανῶς καταστρέφονται, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ χρῆσις τῶν τοιούτων καυστικῶν ὑλῶν ἄνευ βλάβης τῶν τριχῶν.

Αἱ αἴδουσαι τοῦ χοροῦ, κατὰ τὸν ἱατρὸν Λινδεμάν, φαίνονται συντελεστικαὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γρηγορινῶν, εἴτε ἔνεκα τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας, εἴτε ἔνεκα ἄλλης τινὸς αἰτίας. Τὰ παράσιτα ταῦτα γεννῶνται ἢ ἀναζωογονοῦνται, αὐξάνουσιν ἢ πολλαπλασιάζονται κατὰ χιλιάδας, καὶ διασπείρουσι δαψιλῶς τὰ παρὰ τοῦ δόκτορος καλούμενα σφαιροειδῆ σπέρματα.

Αἱ τρίχες, ἅς μεταχειρίζονται ἐν Ῥωσίᾳ διὰ τὰς ὀπισθοδέτους κόμας προέρχονται ἀπὸ τὰς χωρικὰς τῶν Μαρδουίνων

ἢ Βοσνιακῶν, λαΐσκων παρὰ τὸν Βόλγαν οἰκούντων, καὶ μέγα ἐμπόριον ἐκ τούτων ποιουμένων. Αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν τούτων, ἀπερχομένηαι τὸ ἔαρ μακρὰν τῆς κατοικίας των νὰ ἐργασθῶσι, λαμβάνουσι μετ' ἑαυτῶν λευκὸν ὑποκάμισον, ὅπερ διατηροῦσι μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς των, τὸ φθινόπωρον. «Ἐκεῖ δὲ, λέγει ὁ Ῥώσσοσ δόκτωρ, ὑπάρχει εὐκαιρία πρὸς ἐπαύξεισιν τῶν γρηγορινῶν . . . ἀλλ' ὁ συρμός δὲν συλλογίζεται· δὲν μεταχειρίζεται μικροσκοπία ἵνα ἀνακαλύψῃ τὰ βλαβερὰ εἰς τὴν ὑγίαν. Καὶ ἐκ πάντων τῶν τεχνητῶν πραγμάτων, ἅτινα μεταχειρίζονται αἱ γυναῖκες πρὸς εὐπρεπισμόν, οὐδὲν κινδυνωδέστερον τῶν γρηγορινῶν κομῶν . . .

Τῇ ἀληθείᾳ, κυρίαί μου, ὅλον τοῦτο, οὔτε λίαν παρῆρ-
τικὸν εἶναι, οὔτε λίαν ἀβρόν. Τί φρονεῖτε;

— Ὁ Μαρκήσιος τῆς Οὐεστμινστέρης κατέχει τὴν δευ-
τέραν πῆξιν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μεγάλων γεωκτημόνων τῆς
Ἀγγλίας· μέλλει ὅμως αὐτὸς ἢ ὁ κληρονόμος του οὐχὶ μό-
νον ν' ἀναβῆ εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνῃ ὁ
πλουσιώτατος ἀνὴρ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου, καὶ ἰδοὺ πῶς.
Πρὸ ὀγδοήκοντα περίπου ἔτων ὁ πρῶτος μαρκήσιος τῆς
Οὐεστμινστέρης ἐνοικίασε διὰ ἐννεήκοντα ἐννέα ἔτη τὸ δυτι-
κὸν μέρος τοῦ Δονδίνου, ὀλοκλήρον σχεδὸν ἀνῆκον αὐτῷ, καὶ
κατασταθῆν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Βελγρᾶβία, μία τῶν κομψοτέρων
συνοικιῶν τῆς Δυτικῆς Ἀκρας, ἐνῶ πρότερον ἦτο λίαν ἀπό-
κεντρον καὶ πτωχότατον προάστειον τοῦ Δονδίνου.

Ἐννοεῖται ὁποῖα τις ἔσται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου
καὶ νέου εἰσοδήματος· βεβαιουῖται δὲ, ὅτι τὸ τελευταῖον
τοῦτο δὲν εἶναι ἔλαττον τῶν 10 ἕως 20,000 λ. στερ. (250
ὡς 500,000 φράγ.) κατ' ἐκάστην!

Ὁ ἐφεστὼς μαρκήσιος τῆς Οὐεστμινστέρης ἄγει τὸ 72
ἔτος τῆς ἡλικίας του· ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱός, κόμης
Γρόσβενορ, ἄγει τὸ 47, τούτου δὲ τὸ μεγαλείτερον τέκνον, ὁ
μικρὸς λόρδος Βελγρᾶβίας, τὸ 13 ἔτος.

— Δικαστικά. — Πταισματοδικεῖον. Ὁ κόσμος τῶν
Καμελείων ἔχει τοὺς ἥρωάς του, οἵτινες μὲ πλαστὸν ὄνομα, μὲ
πλαστὸν τίτλον, μὲ ἐνδύματα, ὑποδήματα, γεύματα καὶ χρή-
ματα ἐπὶ πιστώσει, ἐπιδείκνυνται εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὸ
καφενεῖον τοῦ Τορτόνη, εἰς Βάδεν, εἰς τὸ Ἀγγλικὸν καφενεῖον,
καὶ ἀλλοῦ, μέχρι τῆς ἡμέρας, κατ' ἣν γίνεαι γνωστὸν, ὅτι
ὁ ὑπολαμβανόμενος δεῖνα ὑποκόμης εἶναι βράπτου υἱός, καὶ
οὔτω ὁ ψευδοσυγενῆς ἤθελε παρηρηθῆ γελοῖος, καὶ τὸ σπου-
δαιότερον αἰσχροκερδῆς.

Μέλλομεν νὰ ἴδωμεν ἕνα τῶν κυρίων ἐκείνων τοῦ κόσμου
τούτου, ὅστις, ἀφοῦ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐπεδείχθη ὡς ἀκόλου-
θος τῆς πρεσβείας, κατ' ἃ ὁ ἴδιος ἔλεγε, παρέστηκε παλιβερὸν
πρόσωπον ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ πταισματοδικεῖου, ὡς κατηγο-
ρούμενος ἐπὶ αἰσχροκερδείᾳ καὶ κλοπῇ.

Ὁ πρῶτος κόμης Γεώργιος Μάρκελλος, ὁ πρῶτος κύριος
Σαιν-Κλαίρ, μέλος τοῦ Συλλόγου τῆς ὁδοῦ Royale-Saint
Honore, εἶναι οἰκτρῶς τὴν σήμερον Μάρκελλός τις, πρῶτος
ὑπάλληλος εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων εἰς
Βουκουρέστιον, Ἕλληνας τὸ γένος.

Μέλλομεν ἤδη νὰ ἴδωμεν ὅτι συντηρεῖται διαρπάζων δυ-
στιχῇ τινα παρῆρ, ἔμπορὸν τινα χειροκτίων, καὶ λωποδυτῶν
σπουδαστῆν τῆς νομικῆς.

Ὁ παρῆρ εἶναι ἐκ τοῦ Συλλόγου ἐκείνου, περὶ οὗ ἐγέ-
νετο ἤδη λόγος.

Τὴν 22 Αὐγούστου, λέγει ὁ δυστυχῆς Ψυρῶρος, παρουσιάζεται ὁ κύριος εἰς τὸ δωμάτιόν μου, μοῦ λέγει, ὅτι εἶναι ὁ Κ. Σαῖν-Κλαίρ, μέλος τοῦ Συλλόγου, καὶ ὅτι μὴ δεῖλον νὰ ζητήσῃ 15 φράγκα, ὧν εἶχεν ἀνάγκη, ἀπὸ τὸν ταμίαν τοῦ Συλλόγου, Κ. Ἀχιλλέα, μετ' οὗ δὲν ἐπεθύμει νὰ ἔχη σχέσεις, μὲ παρεκάλεσε νὰ τῷ δανείσω τὸ ποσὸν τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ μικροῦ ἤμην Ψυρῶρος τοῦ Συλλόγου, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Κ. Σαῖν-Κλαίρ ἦτο γεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον, δὲν ἐτόλμησα ν' ἀποποιηθῶ τὰ 15 φράγκα. "Ὅμως, ἐπειδὴ ἐφαινόμην διστάζων, ὁ κύριος οὗτος μοὶ εἶπε· «Θελετέ τι ἐνέχυρον; τὸ ὠρολόγιόν μου, καρφίτσαν ἀδαμαντίνην; . . .» Δὲν ἤδελησα, καὶ ἔδωκα τὰ 15 φράγκα εἰς τὸν κύριον, φοβούμενος μήπως ὑποπέσω εἰς ἀτόπημά τι, ἐὰν ἀπεποιούμην.

Μοῦ ἔδωκε τὸ ἐπισκεπτήριόν του, φέρον τὸ ὄνομα Σαῖν-Κλαίρ, καὶ τὴν διεύθυνσίν του, διὰ νὰ μεταβῶ εὐθὺς τὴν ἐπαύριον καὶ ζητήσω τὰ χρήματά μου. Γρόντι μετέβην, κατὰ τὴν δοδεῖσάν μοι διεύθυνσιν, ἀλλ' ἔλαβον ἀπάντησιν, ὅτι δὲν ἐγνώριζον τὸν Κ. Σαῖν-Κλαίρ.

Κυρία Μικόλτη, χειροκτιοπῶλις. — Κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου, ὁ κύριος οὗτος, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζον παντάπασιν, ἤλθε δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας καὶ ἠγόρασεν ἀνὰ ἓν ζευγὸς χειροκτίων, καὶ πάντοτε ἐπλήρωνεν αὐτὰ τοῖς μετρητοῖς.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπανέρχεται καὶ μοι δίδει παραγγελίαν 32 φράγκων, τὰ ὅποια δὲν πληρώνει, ἀλλ' ἀφίνει τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσίν του· Κ. Σαῖν-Κλαίρ, Βουλευτὸν Haussmann, διὰ νὰ τοῦ στείλω τὴν ἐπαύριον τὸ ἐμπόρευμα καὶ τὴν ἐξόφλησιν. Ἐξελεθὼν δὲ ἐπιστρέφει πάραυτα, καὶ λέγων, ὅτι ἐλησμόνησε τὸ χρηματοφυλάκιόν του μὲ παρα-

καλεῖ νὰ τοῦ δανείσω ὀλίγα χρήματα, διὰ ν' ἀγοράσῃ σιγάρα, ὑποσχόμενος νὰ μοι πληρώσῃ καὶ ταῦτα μετὰ τοῦ λοιποῦ λογαριασμοῦ. Τοῦ ἐδάνεισα 5 φράγκα, καὶ ὅτε τὴν ἐπαύριον μετέφερον ὁ σύζυγός μου τὰ ἐμπορεύματα εἰς τὸ Βουλευτῆριον Haussmann κατὰ τὴν δοδεῖσάν διεύθυνσιν, τοῦ ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν ἐγνώριζον τὸν Κ. Σαῖν-Κλαίρ.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς αἰσχροκερδείας.

Μὴ ἐμφανισθέντος δὲ τοῦ μάρτυρος ἵνα καταδέσῃ τὰ περὶ κλοπῆς, ὁ εἰσαγγελεὺς ἀναγινώσκει τὴν ἐξῆς κατάδεσιν.

Ἐγκαλῶ δι' αἰσχροκερδεῖαν καὶ κλοπὴν ἄτομον τι, ὅπερ μοι εἶπεν, ὅτι ὀνομάζεται κόμης Γεώργιος Μάρκελλος, καὶ εἶναι ἀκόλουθος τῆς πρεσβείας. Τὸ ἄτομον τοῦτο, ὅπερ μοι ἐσύστησε φίλος τις, ἀφήρπασε τὴν ἐμπιστοσύνην μου μετ' ὑπερβαλλούσης ἐπιτηδειότητος, καὶ ἐφείλκυσε τὴν ἀγάπην μου. Σήμερον ἔμαθον, ὅτι εἶναι ἱππότης βιομηχανίας λίαν ἐπικινδύνου. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν σπανίως τὸν εἶδον· δέκα δὲ σχεδὸν ἡμέρας μετὰ τὴν πρὸς ἐμὲ σύστασιν συνέδεσα μετ' αὐτοῦ συχνοτέρας σχέσεις.

Κατῶκει δὲ τότε εἰς τὴν ὁδὸν Μαρτύρων. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου, μοὶ εἶπεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, διότι ἐκράτει δωμάτιον ἐπιπλωμένον, ὁδὸς Faubourg-Saint-Honoré 73· ὅτι τοῦ δωματίου ἐκείνου μὴ ὄντος ἐλευθέρου, ἔμελλε νὰ κατοικήσῃ προσωρινῶς εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Τῷ προέτεινα νὰ κατοικήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐδέχθη εὐχαρίστως· ἔμεινε δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν μου μόνος τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς 4 μέχρι τῆς 7 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, κατ' ἃς ἐγὼ ἔλειπον. Ἐπιστρέψας δὲ παρετήρησα τὴν ἐξα-

φάνισιν ζεύγους μικρῶν πιστολίων μὲ κοντάκιον ἐξ ἐβέννου. Ὁ Μάρκελλος ἐρωτηθεὶς ἀπήντησεν, ὅτι εἶχον ἀνάγκη ἐπισκευῆς, καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τινὰ ὀπλοποιόν.

Τὴν Δευτέραν, 17 μεσοῦντος, ὁ Μάρκελλος, ὅστις ἐξηκολούθει νὰ κατοικῆ παρ' ἐμοί, ἤλθεν ἐνώπιον μου λίαν κατηφής, καὶ μοι διηγήθη, ὅτι ἐνῶ διέβαιναν ἐκ τῆς Maison Dorée, ὅπου, κατὰ τὸ λέγειν του κατόκει καὶ εἶχεν ἀφήσει τὰ ἐφόδια του ἐνέχυρον ἀντὶ 200 φράγκων, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας ἐκείνης τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἠπειλήσεν, ὅτι δὲ ἀπαρπονῶν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἔσχον τὴν καλωσύνην νὰ δανεισθῶ 200 φρ., τὰ ὅποια τοῦ ἔδωκα. Χθὲς δὲ ἐπληροφορήθη, ὅτι ποτὲ δὲν κατόκησεν εἰς τὴν Maison-Dorée, καὶ ὅτι ἦτο ἄγνωστος εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν.

Τὴν Τρίτην κατώρῳσε νὰ με ἀπομακρύνῃ τῆς οἰκίας, καὶ ἡ ἀπουσία μου διήρκεσε τρεῖς ὥρας. Ἐπανελθὼν παρετήρησα, ὅτι εἶχον γίνῃ ἀφαντα εἰς ὀδοπορικὸς σάκκος τῶν φορεμάτων, εἰς ἐπενδύτης καὶ τὰ λευκά μου ἐνδύματα. Εὗρον δὲ παρὰ τῷ θυρωρῷ τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν·

« Ἀγαπητὲ Ἀλφρέδε,

» Τὴν ὥραν κατ' ἣν λάβης τὴν ἐπιστολήν μου, δὲ εὗρίσκωμαι εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Μασσαλίας. Σύνγνωστί μοι, ἀλλ' ἔπρεπε, πιστευσόν με· ἀρκούντως ἐπάλαισα μὲ τὴν συνείδησίν μου, καὶ μόνον ἀφοῦ ἀπώλεσα πᾶσαν ἐλπίδα, ἔπραξα, ὅπως ἐνόμισα, ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξω.

». . . Ἐπρεπε νὰ καταφύγω εἰς μηχανευσίαν τι· ὅθεν εἶπον κατ' ἐμαυτὸν· Ἄς υπάγω εἰς Μασσαλίαν· ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἔχω τὸν πατέρα μου καὶ γνωριμίας, δὲ δυνηθῶ χωρὶς στε-

νοχωρία νὰ ζητήσω ἀπ' αὐτοὺς, ἐν περιπτώσει κατ' ἣν ὁ πατήρ μου δὲν δελήσει νὰ μοῦ προκαταβάλλῃ τὰ 9,600 φράγκα τῆς τριμηνίας τοῦ Ὀκτωβρίου· οὕτω δὲ ἐπιστρέφω ὀπωσδήποτε εἰς Παρισίους μὲ χρήματα.

» Ἀλλὰ μοῦ ἐχρειάζοντο χρήματα διὰ τὸ ταξίδιον, καὶ ἐσυλλογίσθη τὰ δέκα λουδοβίκια, τὰ ὅποια εἶχες τὴν καλωσύνην νὰ δανεισθῆς δι' ἐμὲ χθὲς τὸ ἑσπέρας, καὶ μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα ἐξετέλεσα τὸ ταξίδιον μου. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχον τὰ κιβώτιά μου, ἤσχυρόμην νὰ ἐπιστρέφω εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον ἄνευ ἐφοδίων· ὅθεν ἐπέτρεψα εἰς ἐμαυτὸν νὰ λάβω πράγματά τινα ἐκ τῆς οἰκίας σου, διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψω μὲ χεῖρας κενάς.

» Αὐτὰ ἔπραξα, καὶ τώρα δύνασαι μὲ μίαν λέξιν νὰ με καταστρέψῃς, ἢ νὰ μὲ σώσῃς σιωπῶν· σήμερον εἶναι τρίτη, λοιπὸν τὴν πέμπτην ἢ τὸ πολὺ τὴν παρασκευὴν δὲ ἐπανέλθω μὲ χρήματα, τὰ πάντα δὲ πληρωθῶσι, καὶ δὲ ἀδύνατον τοῦ λοιποῦ βίον εὐφρόσυνον κ.τ.λ. κτλ.»

Ὁ Μάρκελλος ἔλεγεν ὅτι ἐγνώριζε στενωτάτα τὸν Μουσταφᾶ πασᾶν καὶ τὸν ἡγεμόνα Γκίλιαν. Μοῦ εἶπε πρὸς τοῦτοις ὅτι ἐπὶ πολὺν χρόνον διετέλεσε γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος Κούζα. Φέρει τὴν ταινίαν τοῦ Μετζιδιέ.

Τὴν Κυριακὴν μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν Ῥωσικὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἠξίου νὰ ἴδῃ τὸν πρίγκηπα Δεμιδόφ. Ἐκεῖ συνελήφθη ἐπὶ τῇ αἰτήσει Χριστοφόρου τινὸς, μεσίτου Ἑλλήνου.

Ὁ κατηγορούμενος Ἑλληνικῆς καταγωγῆς ὑπάρχων, διηγήθη, ὅτι ἦτο ὑπάλληλος εἰς τὸ γραφεῖον τῶν διαβατηρίων ἐν Βουκουρεστίῳ· ὅτι, πεσόντος τοῦ πρίγκηπος Κούζα, ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὴν θέσιν του, καὶ τότε ἐλθὼν εἰς Παρι-

σίους, καὶ διατρίβων ἄνευ πόρου κατήνησεν εἰς μεγίστην ἀδλιότητα· ἰσχυρίζεται δὲ ὅτι μόνον τὰ δι' ὅσα ἐγκλήματα κατηγορεῖται ἐπραξεν. — Ἐξηπατήδῃ, ἔλεγεν, ἀπὸ ἄτομόν τι, ὅπερ τὸν ἔφερον εἰς Βάδεν, καὶ ἐκεῖ ἐπαίξεν ἐπ' ἐλπίδι νὰ κερδήσῃ καὶ ἐξέλθῃ τῆς ἀδλιότητος. Ἐπὶ τέλους ὁμολογεῖ, ὅτι ἔπταισεν, ὅτι πρέπει νὰ τιμωρηθῇ, καὶ ἡ τιμωρία αὐτῆς δὲ τὸν σωφρονίσῃ.

Τὸ δικαστήριον τὸν κατεδίκασεν εἰς ἑνὸς ἔτους φυλάκισιν, 50 φρ. πρόστιμον, καὶ δύο ἐτῶν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

(Ἐκ τῆς Δικαστικῆς Ἐφημερίδος Παρισίων 1866.)

— Πολυδρῦλλητος δίκη· Ὁ Κ. Κ. . . ἀπέθανε πρὸ μικροῦ εἰς Παρίσιους εἰς λίαν προβεβηκυῖαν ἡλικίαν. Ἡ δίκη του πρὸ πολλοῦ λησμονηθεῖσα, ἀντήχησε μεγάλως πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν· ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος ἀνηκούστου ἕως τότε, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ Ἐδνικὴ Γνώμη ἀναφέρει διαφόρους λεπτομερείας.

«Ὁ Μ. . . ἦτο διευθυντὴς σπουδαίου βιομηχανικοῦ καταστήματος· ἦτο ἀνὴρ χρηστότατος, τιμιώτατος καὶ ἀκεραίου χαρακτῆρος. Ὁ υἱὸς του Ε. . . , δεκαοκταετῆς τὴν ἡλικίαν, τῷ ἔδωκε σπουδαίας παραπόνων ἀφορμὰς· κατεῖχετο ὑπὸ αἰσχυρῶν παθῶν, ἅτινα ὁ πατὴρ ματαίως ἐπειρᾶτο νὰ καταβάλλῃ.

«Ὁ Μ. . . κατῆμενος εἰς τὴν οἰκίαν του ὑπεδέχθη ἐσπέραν τινὰ φίλον του ἔμπορον, τὸν Κ. Δ. . . , εἰς ὃν ἔδωκε μεγάλην ποσότητα χρημάτων ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ του Ε. . . Μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ ἔμπορος ἀπεσύρθη περὶ τὴν δεκάτην τὸ ἐσπέρας, ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἐνδιαίτημά του μικρὸν ἐκεῖ-

θεν ἀπέχον. Ἐνῶ διήρχετο δὲ διὰ δρόμου μεταξὺ μικροῦ δάσους, αἴφνης ἐμφανίζεται τις ἐνώπιόν του μὲ μαυρισμένον πρόσωπον, καὶ ζητῶν ἢ τὸ βαλάντιον ἢ τὴν ζωνὴν τοῦ προτείνει δύο πιστόλια.

Ὁ Κ. Δ. . . κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθη νὰ ὑπερασπισθῇ ὠπλισμένος ὢν· ἀλλὰ νομίσας ὅτι ἀνεγνώρισε τὸ ἄτομον ἐκεῖνο, τοῦ ἔβριψε τὸ βαλάντιον. Οὗτος δὲ λαβὼν αὐτὸ ἀπέρχεται τάχιστα.

«Τὴν ἐπαύριον λίαν πρωῒ ὁ Κ. Δ. . . ἐπιστρέψας παρὰ τῷ Μ. . . διηγεῖται τὸ συμβᾶν καὶ τῷ λέγει·

«— Ἐκ τῆς προφορᾶς, τοῦ σχήματος, καὶ ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν, τὰ ὁποῖα ἴδυνήθηεν νὰ διακρίνω, καίτοι μαυρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου τοῦ κλέπτου, ἐνόησα ὅτι ἦτο αὐτὸς ὁ υἱὸς σας.

«— Πρέπει νὰ βεβαιωθῶμεν, εἶπεν ὁ Μ. . . ἔκπληκτος γενόμενος· ἔλθετε. Καὶ ἀρπιάσας κλεπτοφάναρον, ἀπέρχεται ἡρέμα εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Ε. . . , βαδέως κοιμωμένου. Ὁ πατὴρ, οὐτινος ἡ χεὶρ τρέμει, φέρει περὶ αὐτὸν τὰς ἀκτινας τῆς λυχνίας. Οἱ βλοσυροὶ ὀφθαλμοὶ του περιφέρονται πανταχοῦ καὶ ἀνακαλύπτουσιν ἐβρύπωμένον χειρόμακτρον ἐκ μελανῶν κηλίδων, δύο πιστόλια καὶ τὸ βαλάντιον τοῦ ἐμποροῦ, κεκρυμμένον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Ε. . .

«— Αἴ! κοιμᾶται, εἶπε χθραμαλῆ τῇ φωνῇ ὁ πατὴρ, οὐτινος τὰ βλέμματα ἐξήστραπτον παράδοξον λάμψιν. Ἐπειτα διὰ δραστηρίας κινήσεως, δράττεται ἐνὸς τῶν πιστολίων, τὸ γεμίζει, καὶ πρὶν ὁ Κ. Δ. . . ὑποπτευσθῇ τὸν σκοπὸν του, τὸ ἐκκενώνει ἐγγύθεν κατὰ τοῦ κρανίου τοῦ υἱοῦ του.

«Καταδικασθεὶς ὁ Μ. εἰς ἀειφυγίαν, ἔλαβε τὴν ἄδειαν μετὰ δέκα ἔτη νὰ ἐπανέλθῃ ἐν Γαλλίᾳ. Ἐχων δὲ καὶ

εκανήν περιουσίαν, ἔζησε μεμονωμένος εἰς Παρισίους, ὑποβαθείας μελαγχολίας κατεχόμενος, ἕνεκα τοῦ αἱματηροῦ συμβάντος, βεβαίως, οὔτινος ἐμνημονεύσαμεν.

— Ἡ Ἐλαιόπολις. Ἴδου ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ πετρελαίου τῶν πέντε τελευταίων ἐτῶν, ἀπὸ τῆς 1^{ης} Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου:

1862	8,900,000	γαλλονίων.
1863	24,500,000	»
1864	30,000,000	»
1865	22,000,000	»
1866	56,000,000	»

Ἡ δὲ παροῦσα χρῆσις παρουσιάζει τεραστίαν αὔξησιν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ 1861 ἡ Νέα Ἰόρκη ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ λιμένος τῆς 112,476 γαλλόνια πετρελαίου· τὸ δὲ 1866, ἐν διαστήματι μόνον δέκα καὶ ἡμίσεος μηνῶν 29,400,000 γαλλονίων.

Μεγάλη ποσότης πετρελαίου ἐχορηγήθη ἐκ τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Αἱ παραγαγούσαι αὐτὸ πηγαί εἰσιν ἐκ τῶν ἀφθονωτέρων γνωστῶν πηγῶν· οὐδέποτε χρυσορυχείου ἀνακαλύψις παρήγαγε ἔργασμὸν ὅμοιον πρὸς τὸν γεννώμενον ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως ἐλαιοφόρων τόπων.

Ἡ περιοχὴ αὕτη ὀνομάζεται Γῆ Πετρελαίου· ἐκάστη δὲ πηγὴ ἔχει τὸ ἰδιαιτέρον αὐτῆς ὄνομα. Ἐν Γαλλίᾳ ὁσάκις συνοικίζεται χωρίον, κατ' ἀρχὰς κτίζεται ἐκκλησία, καὶ περὶ αὐτὴν οἰκοδομοῦνται οἰκίαι. Ἐν δὲ τῇ Γῇ τοῦ Πετρελαίου, ἡ μὲν πηγὴ ἀντικαθιστᾷ τὴν ἐκκλησίαν, ἡ δὲ ἐργασία τὴν προσευχὴν.

Ἀνακαλύπτεται πηγὴ ἐν τινι πεδιάδι; μετὰ δεκαπέντε

ἡμέρας ἡ πηγὴ αὕτη ἔχει ἰδίαν ὀνομασίαν, καὶ μετρᾷ δώδεκα ἕως δεκαπέντε χιλιάδας κατοίκων. Ἡ περιοχὴ ἐκείνη, ἕς τὸ μυριόμετρον ἦτο ἀξίας πρῶτερον τεσσαράκοντα φράγκων, νῦν ἀναλογεῖ πρὸς πολλὰ ἑκατομμύρια· ἡ περιουσία ἐξέρχεται ἀναπηδῶσα διηλεκτῶς ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς γῆς.

Πρέπει δὲ νὰ προπαρασκευασθῇ ἰδίως τὸ αἰσθητικὸν νεῦρον, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀντέχη εἰς τὴν ἐκπεμπομένην ἀποφορὰν· αἱ οἰκίαι, τὰ ἔπιπλα, τὰ ἀκάτια, οἱ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα, τὰ πάντα ἐμπίπλονται ἐλαίου.

Ἀφοῦ δὲ τὰ ἐνδύματα τῶν κατοίκων λίαν ρυπανθῶσιν ἢ καταστῶσι βαρύτατα ἐκ τοῦ πετρελαίου, ὥστε νὰ μὴ τὰ φέρῃ τὸ σῶμα ἐπὶ πλέον, τὰ τρίπτουσι κατ' ὄδον, καὶ εἰς τὸ πρῶτον ἱματουργεῖον, τὸ ὁποῖον δ' ἀπαντήσωσιν ἐνδύονται ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

Ἡ ἐλαιόπολις ἵδρυται 96 μυριόμετρα μακρὰν τῆς Νέας Ἰόρκης, δυτικώτατα τῆς Πανσυλβανίας· ὑπάρχουσι δὲ ἐκεῖ ἀναπηδητικά φρέατα ἀποφέροντα εἰσόδημα τοῖς ἰδιοκτῆταις 100,000 φρ. κατ' ἐκάστην!

Τὸ δῶμα τοῦ ἐδάφους εἶναι ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς· εἰς τὰς ἐντὸς τῶν βράχων ἠνεωγμένας τάφρους φαίνονται τὰ λείψανα ἀπολιθωμένων ἀρχαίων δασῶν· γιγάντεια δένδρα ἀρχαίας ἐποχῆς εἰσιν ἐπισεσωρευμένα ἐκεῖ, ὡς ἔπесον ἐν τῇ ἡμέρᾳ μεγάλου κατακλισμοῦ.

Ἡ Ἐλαιόπολις συνίσταται εἰς σειρὰν παραπηγμάτων ἀπὸ σανίδας, φύρδην μίγδην τεθειμένων. Ἀκαταπαύστως πηγνύουσι τοιαύτας, ἀδιακόπως ἐπισωρεύονται· αἱ ἀρχαιότεραι φαίνονται καταπίπτουσαι ὅπως παραχωρήσωσι τόπον εἰς τὰς νεωτέρας, καὶ ἀποτελοῦσι καταπληκτικὸν ἀμφιδέατρον. Οὐδαμοῦ δῆατρα, οὐδαμοῦ παλάτια· πανταχοῦ ὅμως πῖδος

πετρελαίου, σωρείαι ἀχρήστων μηχανῶν. Ἀκάτια πρόσδεδεμένα εἰς τὰς οἰκίας, ἀκάτια ἀναπληροῦντα τὰ ἐπιπλωμένα ξενοδοχεῖα διασταυροῦνται ἐπὶ βορβορώδους θαλάσσης.

Ἰδιοκτῆτης οἰκῶν ἐν τοιαύτῃ καλύβῃ ἐκέρδησεν ἐκ τοῦ πετρελαίου δύο ἢ τρία ἑκατομμύρια δολαρίων.

Δρόμους δὲν ἀνοίγουσι, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο χρόνος.

Οἱ ἄνθρωποι, ὡς καὶ ἡ πόλις, εἰσὶ βορβορώδεις καὶ ἐλαιώδεις· διὰ τὸ βεβαιώσωμεν τὴν γενικὴν θεωρίαν τῆς πόλεως, τὸ ἔλαιον καὶ τὰ χρήματα ἀρκοῦσιν.

Ἀπὸ ὄρου βιβλίου μέχρι νυκτὸς ἅπαντες ἐργάζονται. Ὁμοιάζουσι μὲ κυψέλην μελισσῶν· οὐδόλως κηφήνες, ὁ ὀκνηρὸς ἀποπέμπεται.

Γενομένης ἀποφάσεως νὰ ὀρυχθῇ φρέαρ ἐπὶ τινος περιοχῆς, στήνουσι γέρανον καὶ ἀπλοῦν ἰκρίωμα (σκαλωσίαν) ἕως πεντήκοντα ποδῶν ὑψηλόν. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑπάρχει τροχαλία μὲ σχοινίον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου εἶναι δεδεμένον τρυπάνιον κατὰλληλον πρὸς κατασκευὴν ὅπως 6 μὲν δακτύλων τὴν διάμετρον, 600 δὲ ποδῶν τὸ βάθος.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις ἀπλοϊκώτερον τῆς συσκευῆς ταύτης· ἐκτὸς τῆς μηχανῆς πάντα τὰ λοιπὰ προμηθεύονται ἐκ τοῦ πλησίον δάσους. Εἰς τὴν διατρύπησιν τοιοῦτου φρέατος δαπανῶνται 25,000 φράγκων περίπου, περιλαμβανομένων τοῦ ὕλικου καὶ τῆς ἐργασίας.

Παρ' ἐκάστῳ φρέατι ὑπάρχει πάσσαλος φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν· Ἀπαγορεύεται τὸ καπνίζειν. Ἡ ἐντολὴ αὕτη οὐ χρίζει σχολίων· τὰ πάντα ἐκεῖ εἰσιν εὐφλεκτα, καὶ πολλάκις τὰ φρέατα κατεστράφησαν ἐκ τοῦ πυρός.

Πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων ἀπευκταίων ἐφοδιάζουσι τὸ

φρέαρ διὰ σίφωνος χυτοῦ, δι' οὗ ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται τὸ πετρελαίον, ὡς καὶ ὁ ὑδράργυρος ἐν τῷ σωλῆνι τοῦ βαρομέτρου κατὰ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς.

Ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς ἀνωρύξεως φρέατος ἐπεύχονται τὸν ἐργάτην διὰ τῶν ἐπομένων λέξεων. «Εἶδε νὰ ἀπαντήσης τὸ στρῶμα τοῦ ἐλαίου!» Ἡ τυπικὴ αὕτη ἔκφρασις εἰκονίζει διὰ μιᾶς λέξεως τὸν πληθυσμὸν τῆς Ἐλαιοπόλεως, καὶ ἐάν ὁ Σατανᾶς ἐστρατολόγει μόνον παρὰ τοῖς ὀκνηροῖς, τὸ ἐπάγγελμά του ἀπώλετο ἐν τῇ Γῆ τοῦ πετρελαίου. Ἡ παρομμία Ὁ χρόνος εἶναι χρήματα, ἀντικατέστη ἐκεῖ κάτω διὰ τῆς, Τὸ ἔλαιον εἶναι χρήματα.

— Πολλὰ μὲν ἐλέχθησαν περὶ τῶν Ἀγγλικῶν Χριστογενέων, εἶναι δὲ ἥττον γνωστὴ ἡ Καλὴ Νὺξ τῶν Ἰσπανῶν. Ἡ ἑορτὴ τῶν ὑπερπυρηναίων γειτόνων τῶν Γάλλων περιγράφεται ὡς ἐφεξῆς εἰς σύγγραμμά τι δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Σέλβα.

Ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ Καλὴ Νὺξ εἶναι ἐκ τῶν δορυβδεστέρων νυκτῶν. Οὐδεὶς κοιμᾶται· τὰ τύμπανα, τὰ σείστρα (δέφια), τὰ κρόταλα, καὶ τὰ λεγόμενα rabos συναερίζονται ποῖον νὰ προξενήσῃ περισσότερον πάταγον. Ἄσματα, κραυγαί, ὄρυγμοὶ ἀκούονται πανταχοῦ. Τοιαύτη δὲ βοήθῃ γίνεται, ὥστε ἀγνοεῖ τις ποῦ νὰ κρυφθῇ ἢ πῶς νὰ φράξῃ τὰ ὄτα του.

Τὰ rabos εἶναι ὄργανα λίαν ἀγροῖκα. Ῥάβδος διερχομένη διὰ τεταμένης μεμβράνης παράγει βρυγμὸν παραβαλλόμενον πρὸς τὸν κλωγμὸν τοῦ Ἰνδόνιδος, ἐπειδὴ ἔδωκαν εἰς τὸ rabo τὸ ὄνομα τοῦ πτηνοῦ τούτου.

Ἐκτὸς δὲ τῶν κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστογενέων δορυ-

βούτων rabos ἐκ μεμβράνης, ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἀληθῆ rabos.

Εἶναι συρμὸς εἰς κλάσιν τινὰ τῆς κοινωνίας ν' ἀνταλλάσσωσι φυσικὰ δῶρα, δυνάμενα νὰ χρησιμεύωσιν εἰς τὰ μετὰ τὸ μεσονύκτιον δεῖπνα ἢ τοὺς δειπνητάς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἰνδόνος εἶναι τὸ κυριώτερον φαγητὸν τοῦ δείπνου τούτου, ὅσοι ἔχουσι πολλοὺς φίλους λαμβάνουσι καὶ πολλοὺς ἰνδιάνους. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἔχοντες ὀλοκλήρους ἀγέλας. Μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ τοὺς φάγωσι διὰ μιᾶς, τοὺς κλείουσιν εἰς δωμάτιον διὰ νὰ τοὺς παχύνωσι, καὶ ἅπαντες οἱ οἴκοι μετασχηματίζονται εἰς ὀρνιθῶνας.

— Ἡ ἐπὶ τῆς ὑέλου ζωγραφικὴ. Ἐκ τοῦ τελευταίου ἀριθμοῦ τοῦ Καλλιτέχνου ἐραυζόμεθα τὸ ἐξῆς σπουδαῖον ἱστορικὸν περὶ τῆς ἐπὶ τῆς ὑέλου ζωγραφικῆς.

Οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Φοίνικες, οἱ Σιδῶνιοι, οἱ Αἰθίοπες, οἱ Ἕλληες, οἱ Πέρσαι, οἱ Ἰνδοὶ, οἱ Γαλάται καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐζωγράφουν ἐπὶ τῆς ὑέλου. “Τινὲς, λέγει ὁ Παλίσσης, ἀποφαίνονται, ὅτι, τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ βαλόντων πῦρ εἰς τὴν δάσος, τὸ πῦρ ἐξετάθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐδέρμανε τὸ νίτρον μετὰ τῆς ἄμμου, καὶ ἔρβευσε διὰ τῶν ὀρέων· ἔκτοτε δὲ ἐκ τοῦ τυχαίου τούτου συμβάντος κατέγειναν εἰς τὴν τεχνητὴν κατασκευὴν τῆς ὑέλου.”

Ὁ δὲ Νέρης, νεώτερος ἱστορικὸς τῆς ὑέλου, λέγει, κατὰ τὸν Πλίνιον, τὸν Τάκητον, τὸν Στράβωνα, τὸν Ἀγρικὸλαν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Παλίσσην· “Ἡ τύχη ἐδώρησε τὴν ὑέλον ἐν Συρίᾳ, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Βήλου, εἰς ἐμπόρους ὑπὸ καταιγίδος ἐκεῖ καταφυγόντας. Ἠναγκασμένοι ὄντες νὰ διατρέψωσιν ἐπὶ μικρὸν, ἤναψαν πῦρ παρὰ τὴν ὄχθη διὰ νὰ

μαγειρεύσωσι τὰς τροφάς των. Εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εὐρέθη μεγάλη ποσότης ἐκ τοῦ χόρτου τοῦ καλουμένου κάλιος (ἀναμφιβέλως εἶναι ἡ θαλασσία σόδα τοῦ Λιυναίου, ἢ περιέχουσα μέγα μέρος τοῦ ὑπανδρακικοῦ ἄλατος τῆς σόδας) οὕτινος ἡ τέφρα δίδει τὴν ὑέλον. Ἐνεκα δὲ τῆς τοῦ πυρὸς ὀρμῆς, ἐνωσάσης τὸ ἄλας μετὰ τῆς σποδοῦ τοῦ φυτοῦ, τῆς ἄμμου καὶ τῶν ἀρμοδίων πρὸς ὑέλωσιν πετρῶν, ἐσχηματίσθη ἡ ὑέλος.” Ὁ Νέρης ἀναβαίνει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Ἰωβ· ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἀναβῶ εἰς τὸν κατακλυσμόν. Νεώτερός τις, ὀνομαζόμενος Μερέτι, ζητεῖ εἰς μιάτην χωρίᾳ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἐνθα νὰ γίνηται μνεῖα περὶ ὑέλου, ἐνῷ σπανίως γίνεται λόγος εἰς τὴν Νέαν, εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Παύλου, τοῦ Ἰακώβου, καὶ εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, ἀνήκουσαν εἰς τὸν Ἰωάννην, ὡς γινώσκετε.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν Ἰουδαίων· περὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων Ἀμφοδισίσις τις, καὶ ὁ περιφημὸς ποιητὴς Ἀριστοφάνης πρῶτοι ἐλάλησαν, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Ἴδου τί λέγει ἐκεῖνος. “Αἱ ὑέλοι συντρέβονται ἐὰν αἰφνης περμανθῶσιν ἐν καιρῷ χειμῶνος.” Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης εἰς τὰς Νεφέλας του· “Οἱ φαρμακοπῶλαι πωλοῦσιν ἐν Ἀθήναις ὑέλον καὶ πολυτίμους λίθους.” Ἦδη ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν σχολιαστήν. “Καλοῦμεν ἰδίως ὑέλον τὴν ὕλην ἐκείνην, τὴν ἀποτελουμένην διὰ τῆς ἐκκαύσεως χόρτου, καὶ χρησιμεύουσαν πρὸς κατασκευὴν ἀγγείων καὶ ἄλλων εἰδῶν.”

Περὶ τῆς ζωγραφικῆς ἐπὶ τῆς ὑέλου, ὁ Πλίνιος βεβαιεῖ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὸ πλεονέκτημα τοῦ ζωγραφεῖν ἐπὶ τὴν ὑέλον διὰ διαφόρων χρωμάτων, καὶ ἀπομιμείσθαι τοὺς πολυτίμους λίθους. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπῆρχον ἄπειρα ὑελουργεῖα· ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ὁ Ἀπελλῆς εἶχεν ἴσως τοὺς ζωγράφους τοῦ τῶν

παραπυροῦέλων, εἰς οὓς ἔδιδε σχέδια, ὡς ὁ Ῥαφαήλ εἰς τοὺς Γάλλους καλλιτέχνας, καὶ ὡς ὁ Ἰωάννης Κουσίνοσ εἰς Pinalgrier.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ, κατὰ τὸν Μαρτιάλ, λαλοῦντα τὴν φορὰν ταύτην ἄνευ σκώμματος, κατεσκευάζον ἀξιόλογα Μωσαϊκὰ λιπώστρωτα ἐκ χρωματιστῆς ὑέλου. Οἱ Γαλάται εἶχον διαπεράσειν τὸν ποταμὸν Ῥουβίκωνα ἐξ ἐξωγραφημένης ὑέλου πρὸ τῶν Ῥωμαίων. Οἱ Γότθοι εἶχον ὑέλινα χρωματιστὰ Μωσαϊκὰ. Οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον ἐργαστῆ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν Διόσπολιν, ὡς ἡμεῖς οἱ Γάλλοι τὸ ἐργαζόμεθα εἰς τὸ Choisy-le Roi. Παρὰ τοῖς Κ'πταις τὰ ὑελουργεῖα ἦσαν ἀξιόλογα, ὡς κατασκευάζομεν ταῦτα εἰς Μέτς. Οἱ τὴν ναυτηλίαν ἐφευρόντες Φοίνικες ἐχρωμάτιζον τὴν ὑέλον, ὡς λέγεται, πρὸ τοῦ Ἡροδότου. Οἱ Πέρσαι πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐθαλασσοπόρου ἐν ὑελίνοις πλοίοις. Αἱ βιβλιοστῆλαι τῆς Σπάρτης καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν πλήρεις σφαιρῶν ἐκ λευκῆς καὶ χρωματισμένης ὑέλου. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐχρωμάτιζον παντοῦ τὴν ὑέλον, εἰς τὰ τέιχη, εἰς τοὺς δόλους, εἰς τὰ λιπώστρωτα τῶν ναῶν, τῶν ἀνακτόρων, καὶ αὐτῶν τῶν οἰκιῶν. Ἀγγεῖα, ποτήρια, σφαῖραι ἦσαν ἐκ χρωματιστῆς ὑέλου τετορευμένης καὶ κεχρυσωμένης. Κάλπαι τεφροδόχοι, φιάλαι τῶν θυσιῶν, λάγνηοι τοῦ καλλωπισμοῦ, ἦσαν ἐκ χρωματιστῆς ὑέλου ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν. Οἱ ψευδεῖς λίθοι, κυρίαί μου, δι' ὧν ἐκοσμούντο αἱ Ῥωμαῖαι, τὰ ἐνώτια, τὰ περιδέραια, οἱ δακτύλιοι, αἱ σφραγίδες ἦσαν ἐκ χρωματιστῆς ὑέλου, μηκτυριζούσης τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὑάκινθον, τὸν σάπφειρον, τὸ τοπάζιον καὶ τὸν σμάραγδον. Ἡ πρώτη ἱστορία τῆς ἐπὶ τῆς ὑέλου ζωγραφικῆς ἀνήκει ὀλόκληρος εἰς τὴν ἀρχαιότητα.

Ὁ πρῶτος αὐτῆς τρόπος τῆς ὑπάρξεως διηγείται τὴν Ἰλιάδα πρὸ τῆς Βίβλου· διαγράφει τοὺς ἄλλους τοῦ Ἡρα-

κλέους πρὸ τῶν θαυμάτων τοῦ Μωσέως· κατακεραυνώνει τοὺς Τιτᾶνας ὑπὸ τοῦ Διὸς, πρὶν σταματηθῆ ὁ Ἥλιος ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ.

Κατ' ἀρχὰς ἐλαύνεται ἡ Ἥρα ἐν τῷ ἄρματι μετὰ ταῶν, πτηνῶν, μυκῶνων καὶ κρῖνων. Βραδύτερον ἡ Μαγδαλινὴ δὲ ἦναι πρὸ τοῦ σταυροῦ μετὰ λευμένην τὴν κόμην. Κατ' ἀρχὰς ὁ Ἀπόλλων εἶναι εἰς τὸν Ὀλυμπον· κατόπιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν ἐλαιῶνα. Ἡ χαρὰ τῆς εἰδωλολατρείας πρὸ τῆς Χριστιανικῆς δλίψεως· τὰ εἰδωλολατρικὰ μωσαϊκὰ πρὸ τῶν ὑελοδύρων τοῦ καθολικισμοῦ.

Διὰ τῶν εἰδωλολατρικῶν μωσαϊκῶν εἰκονίζονται πάντα τὰ ἱστορικὰ ἀντικείμενα, πολεμικὰ, ἀστρονομικὰ, εὐτράπελα, σπουδαῖα, κωμικὰ, ἀγροτικά. Σκηναὶ βακχικαὶ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ Κρόνια τῆς Ῥώμης. Θεοὶ, θεαί, μοῦσαι, πολεμισταί, ἥρωες, μυθολογικὰ σύμβολα ἐν τοῖς ναοῖς, ἐν τοῖς ἀνακτόροις, εἰκόνες ὀλόσωμοι ἢ προτομαὶ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐπὶ τῆς ὑέλου περίοδος τῆς ζωγραφικῆς.

Ἡ δευτέρα περίοδος ἄρχεται ἐκ τῆς παρακαμαζούσης Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, καὶ προβαίνει μέχρι τοῦ 11 αἰῶνος· ἡ δὲ τρίτη προχωρεῖ μέχρι τοῦ 14 αἰῶνος. Τότε ἐγκαταλείπονται τὰ μωσαϊκὰ. Ἡ τέχνη τοῦ σχεδίου ὀρίσθη ὑπὸ τοῦ Γιώττου καὶ Κιμαβουέ, ἀμφοτέρων ὑπὸ Δάντου ἐξυμνηθέντων. Παρῆλθον ὁ Ἀλαρίχος, ὁ Ἀττίλας, ὁ Γενσερίχος, ὁ Ἰουστινιανός, ὁ Κάρολος Μέγας, ὁ Οὐγούος Κάπετ, καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος Λουδοβίκος· τὰ Χριστιανικὰ ὑάλια τῶν παραδύρων κατήντησαν εὐαγγέλια ζῶντα, βιβλία ἱστορικὰ, καὶ δρασκευτικὰ χρονικὰ διὰ τοὺς ἱερεῖς, τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς λαούς.

Ὁ πύργος καὶ ἡ μονὴ εἰσι τὰ δύο Χριστιανικὰ σύμβολα

τοῦ Μεσαιῶνος. Ὁ πύργος εἶναι πολεμικὸν καὶ πολιτικόν· ἡ δὲ μονὴ εἰρημικὸν καὶ θρησκευτικόν. Ὁ πύργος ἔχει αὐλάς, τεῖχη, προπύργια, ἐπάλξεις, προμαχῶνας, αἰρομένās γεφύρας καὶ στρατιώτας. Ἡ μονὴ ἔχει ἐκκλησίας, θυσιαστήρια, ἐσω-νάρθηκας, παραθύρουῦλους καὶ καλλιτέχνας.

Ὁ κλῆρος ἀγιάζει τὰ πλούτη, εἰσάγει τὴν πολυτέλειαν εἰς τοὺς ναοὺς, κωλύει τὴν ἀναρχίαν καὶ καταστρέφει τὴν βαρβαρότητα τῶν αἰῶνων. Ἀνακαλεῖ τὴν τέχνην, μεταχειρίζεται τὸν χρωματισμὸν ἐπὶ τῆς ὑέλου, χαράττει ἐπὶ τῶν παραθύρων τῶν ἐκκλησιῶν τὴν θρησκείαν του, ἥτις εἶναι ἡ πολιτικὴ του. Δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἀπλῶς μωσαϊκὰ διὰ τοὺς θόλους, ἀλλὰ ζωγραφίαι ἐπὶ πάντων τῶν ὑελοπαραθύρων. Ἐκτίθεται ἡ Παλαιὰ καὶ Νέα Διαθήκη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μὴ γνωσκόντων ἀνάγνωσιν. Τὰ ὑελοπαραθύρα συνδέονται μετὰ τῆς ποιήσεως, τῆς βητορικῆς, καὶ τῆς ἱστορίας. Ἡ πνοὴ τοῦ θεοῦ εἰσέρχεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἔθνους. Ἡ Γαλλία γεννᾷ καλλιτέχνας ὑελοργοὺς, μὴ σημειοῦντας τὰ ἔργα των, πρέπει νὰ προσμείνωμεν τὴν Ἀναγέννησιν διὰ νὰ μάθωμεν τὰ ὀνόματά των.

Οἱ Κ. Κ. Μαρσεὶς ἀποδεικνύουσιν ἐπὶ τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων, ὅτι ἡ τέχνη τῆς ἐπὶ τῆς ὑέλου ζωγραφικῆς δὲν ἀπωλέσθη ποτὲ, ὡς τινες ἀξιοῦσιν.

Οὐδὲν ἀπολέσαμεν ἐκ τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης τέχνης, δόξα τῷ θεῷ, οὔτε καὶ αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, δι' ἧς μανθάνομεν, ὅτι ἡ ὑελος εἶναι τόσον ἀρχαία, ὅσον καὶ ὁ κόσμος, καὶ ὅτι ἡ ἀρχαιότης ἐγίνωσκεν ὅλας τὰς τέχνας.

— Ὁ ἱεροκῆρυξ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας Ὁνωρὲ συνήθως ἐπραγματεύετο τὰς ὑψηλοτάτας ἀληθείας τῆς θρη-

σκείας διὰ γελοίων σχημάτων. Εἰς διδασχὴν του τινὰ περὶ τῆς τελευταίας κρίσεως παρουσιάσας ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος εἰς τὸ ἀκροατήριόν του κεφαλὴν νεκροῦ, καὶ ἀποτείνων πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον· «Δάλησον, λάλησον», τῇ εἶπε. Μήπως εἶσαι κρανίον δικαστοῦ; Δὲν ἀποκρίνεσαι; Ἡ σιωπὴ σου λοιπὸν εἰς κατάφασιν». Καὶ βάλλων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ταύτης τὸν δικαστικὸν πῖλον· «Ὁμολόγησον λοιπὸν τώρα, ἐξηκολούθει λέγων, ὁμολόγησον· δὲν ἐπώλησας πολλάκις τὴν δικαιοσύνην μὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον; δὲν ἐκώφευσας πολλάκις εἰς τὰ δίκαια τῶν ἄλλων; δὲν συνεννοήθης μετὰ τοῦ δικηγόρου, μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως διὰ νὰ ἀδικήσης τὴν χήραν καὶ τὸν ὀρφανόν; Δὲν ἀποκρίνεσαι; Ἡ σιωπὴ σου εἰς κατάφασιν. Ἄπελθε λοιπὸν νὰ λάβῃς τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀνομίας σου». Καὶ ῥίπτων τὴν κεφαλὴν ταύτην, ἐλάμβανεν ἄλλην, πρὸς ἣν καὶ ἀποτείνων πάλιν τὸν λόγον, «Εἰπέ μας, τῇ ἔλεγε, μήπως εἶσαι κρανίον ὠραίας κυρίας, ἡ ὅποια εἰς ἄλλο δὲν ἐνησχολήθη κατ' ὄλην τῆς τὴν ζωὴν εἰμὴ νὰ καλλωπίζηται, ἀφωσιωμένη ὅπως διόλου εἰς τὰς ἐρωτοτροπίας καὶ τὴν πολυτέλειαν; δὲν ἀποκρίνεσαι; Ἡ σιωπὴ σου εἰς κατάφασιν. Ποῦ εἶναι λοιπὸν τώρα, ὦ κενόφρον κεφαλὴ, ποῦ εἶναι ἐκεῖνα τὰ ἡδυπαθῆ βλεφάρά σου, τὰ μεγάλα καὶ χαροπὰ ὄμματά σου, τὰ ὅποια ἦσαν τόσον ἐξησχημένα εἰς τὴν μαγευτικὴν, εἰς τὴν γοητευτικὴν τέχνην των; ποῦ εἶναι τὸ θελκτικὸν ἐκεῖνο στόμα σου, τὸ ὅποιον μὲ τὰ παμπόνηρα μειδιάματά του ἔκαμε πολλοὺς νὰ κλαίωσι τώρα εἰς τὸν ἕδην; ποῦ εἶναι, κεφαλὴ ματαιόφρον, οἱ ὡς ἀληθεῖς μαργαρίται ὀδόντες σου, μὲ τοὺς ὁποίους ἐμάγευες τοὺς ἀνοήτους; ποῦ εἶναι τὰ ψιμύδιά σου αἰ βαφαί σου;

Καὶ οὕτω ῥίπτων τὴν μίαν κεφαλὴν καὶ λαμβάνων τὴν

ἄλλην ὁ ἱεροκῆρυξ, παρίστα διαφόρους καταστάσεις τοῦ ἀνδρώπου, καὶ ἐλάλει περὶ ἐκάστης κατὰ τὸ κρανίον ὅπερ ἐκράτει.

Ὁ Δουδοβίκος ΙΔ΄ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἠρώτησε ἱτὸν περιφήμον ἱεροκῆρυκα Βουρδαλῶν, ποίαν ἰδέαν ἔχει περὶ τοῦ Ὀνωράτου; Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Βουρδαλῶς, ὁ ἱεροκῆρυξ οὗτος ἐκδέρει (ξεγδέρνει) τὰ ὦτα, πλὴν διαπερᾶ τὴν καρδίαν. Εἰς τὰς διδαχὰς δ' αὐτοῦ ἀποδίδονται τὰ βαλάντια, τὰ ὁποῖα ἐσυλήθησαν εἰς τὰς ἰδικὰς μου.

— Ὁ πρὸς τὴν πατρίδα ἔμφυτος ἔρωσ. Ὁ περιφήμος τῆς Ῥωσσίας ποιητῆς Δομονσόφ ἐποίησε τὸν ἀκόλουθον ἀπόλογον περὶ τοῦ ἐμφύτου πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτος.

Σουλτάνος τις συνέλαβεν ἀηδόνα, καὶ ἐπειδὴ ἠγάπα κατ' ὑπερβολὴν τὸ κελάδημα τοῦ πτηνοῦ τούτου, διέταξε νὰ τῷ κατασκευάσωσι μεγαλοπρεπὲς κλωβίον, νομίζων ὅτι ἡ ὠραιότης τῆς κατοικίας του ἤθελε τὸ κάμει νὰ κελადῆ τερπνότερον. Ἄλλ' ἡ ἀηδὼν ὑπὸ ἄκρας καταληφθεῖσα κατηφείας καὶ πλίψεως ἐντὸς τοῦ παλατιοῦ τῆς, οὐδὲν ἄλλο διὰ μελαγχολικῆς φωνῆς ἐπανελάμβανεν ἀκαταπαύστως εἰμὴ ἦχον τινα ὁμοιάζοντα τὰς δύο ταύτας λέξεις «Πατρίς μου! πατρίς μου!» Οὐδ' ἐξήρχοντο τοῦ λάρυγγός τῆς αἱ θαυμάσιαι ἐκεῖναι ἐλικοφωναίαι τῆς, ἃς ἠγάπα τοσοῦτον πολὺ ὁ Σουλτάνος. Ἐκπλησσομένης δ' οὗτος τὰ μέγιστα «Ἐπειδὴ, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ἄλλο δὲν ἀκούομεν ἀπὸ τὸ στόμα αὐτῆς τῆς ἀηδόνος παρὰ τὰς μονοτόνους ταύτας λέξεις «πατρίς μου! πατρίς μου!» πρέπει βέβαια νὰ εἶναι κανὲν εὐφρόσυνον μέρος, τὸ ὁποῖον ἀναπολεῖ τόσον πολὺ εἰς τὸν νοῦν τῆς, καὶ

διὰ τοῦτο ἐδῶ εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ κλωβίον τῆς εἶναι τόσον σκυθρωπῆ. . . . Ἄς τὴν ἐξαπολύσωμεν λοιπὸν, καὶ ἃς ἴδωμεν ποῦ καὶ ὑπάγῃ». Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ τῇ ἀποδώσωμεν τὴν τοσοῦτον ποδητὴν πατρίδα τῆς. Οἱ ὑπηρέται ἀφίνουσι τὴν ἀηδόνα κατὰ διαταγὴν τοῦ σουλτάνου, καὶ τρέχουσιν ὅπισθεν αὐτῆς. Πρὸς μεγάλην δ' αὐτῶν ἐκπληξιν ἡ ἀηδὼν πορευθεῖσα ἐκάθησεν ἐπὶ ἀκανθώδους βάτου, καὶ ἐκεῖ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ τὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ὕμνον τῆς διὰ τῆς μελωδικωτάτης φωνῆς τῆς.

— Ἀλλόκοτοι νόμοι τῆς Ἀγγλίας διασωζόμενοι ἔτι καὶ νῦν. Εὐρίσκομεν κατὰ τὸν Μεσαιῶνα νόμους τινὰς ἐν Ἀγγλίᾳ μαρτυροῦντας τὴν βαρβαρότητα τῶν τότε χρόνων. Οἱ μὲν ἐντέλλονται νὰ μαστιγώνωσι τὸν ἔνοχον μέχρις αἵματος, οἱ δὲ νὰ στίζωσι τὸ μέτωπον διὰ πεσυρακτωμένου σιδήρου, ἄλλοι νὰ κόπτωσιν εἴτε τὰ ὦτα καὶ τὴν ρίνα, εἴτε τοὺς πόδας, εἴτε τὰς χεῖρας. Εἰς τῶν παραλόγων νόμων τούτων παρέχει τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν ἄνδρα νὰ δέρῃ τὴν γυναῖκά του. Καὶ ναὶ μὲν, οἱ εὐγενέστεροι τῶν Ἀγγλῶν δὲν προσέχουσιν εἰς τὸν ἀνόητον τοῦτον νόμον, ὅστις ἀτιμάζει ἐπίσης καὶ τὰ δύο γένη, ἀλλ' ὁ λαὸς ὅστις ἐμμένει πάντοτε εἰς τὰ ἀρχαῖά του ἔτιμα ἀναφέρει συχνάκις τὸν νόμον τοῦτον καὶ δὲν λείπει πολλάκις καὶ νὰ τὸν βάλλῃ εἰς πρᾶξιν. Εἰρησῶ δ' ἐν παρόδῳ ὅτι τοῦτο δὲν γίνεται εἰς μόνην τὴν Ἀγγλίαν.

Ἄλλος νόμος δεικνύων τὰ παχυλὰ ἦθη τῶν βαρβάρων αἰώνων, παρέχει τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν ἄνδρα νὰ πωλῇ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ πρέπει καὶ αὕτη νὰ συγκατανεύῃ εἰς τοῦτο. Ὁ νόμος οὗτος ἐκτελεῖται ἐνίοτε καὶ τὴν σήμερον. Ὁ ἀνὴρ φέρει τὴν γυναῖκά του εἰς τὴν ἀγορὰν σύρων αὐτὴν διὰ

σχοινίου εἰς τὸν λαιμὸν (κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ νόμου) ὡς κτηνός· ἀκολούθως δὲ τὴν ἐκδέτει εἰς πλειστηριασμὸν, καὶ αὕτη παραδίδεται εἰς τὸν ὅστις προσφέρει περισσότερα, συνήθως εἰς ἐλαχίστην τιμὴν, ὅπερ φαίνεται ὅτι εἶναι μόνον διὰ τὸν τύπον. Διάφορα τοιαῦτα περιστατικὰ ἀναφέρονται περὶ τῆς ἀξιωμαέμπτου ταύτης συνηθείας. Πρὸ ὀλίγων χρόνων συνέβη μία τῶν σκηνῶν τούτων, καὶ ἦν ἀνὴρ τις τεσσαρακοντούτης φαινόμενος κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἤλθε περὶ τὰς ἐννέα ὥρας τὴν πρῶταν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Νιού-Ἰσλίγκτων (New-Islington) μὲ νέαν γυναῖκα ἔχουσαν εἰς τὸν λαιμὸν σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον τὴν ἔσυρεν. Ἐνῶ δ' ἠτοιμάζετο νὰ τὴν ἐκδέσῃ εἰς πλειστηριασμὸν, μεσολαβήσαντές τινες ἴναντιώθησαν εἰς τὴν πώλησιν. Δυσαρεστηθέντες τὸ ζεῦγος τοῦτο, ἐμβήκαν εἰς ἄμαξαν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Smithfield. Ἐκεῖ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν προσεφέρθησαν πέντε σελίνια, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἡ δυστυχὴς ἐπωλήθη εἰκοσιῆξ σελίνια. Ὁ ἀνὴρ ἐπιστρέψας εἰς τὸν οἶκόν του ἐκαλοτύχιζεν ἑαυτὸν ὅτι ἐτελείωσε καλῶς τὴν ὑπόθεσίν του, καὶ ἔλεγεν ὑψηλοφώνως ὅτι ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡ ὠραιότερα τῆς ζωῆς του. Καὶ ἄλλου εἴδους τοιοῦτοι ἀλλόκοτοι νόμοι ὑπάρχουσιν ἔτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Παραδείγματος χάριν ὑπάρχει τοιοῦτος νόμος γραφθεὶς κατὰ τῶν μάγων τῷ 1603, ὅτι ὅστις ἀποδειχθῆ ὅτι συνεβουλεύθη κακοποιὸν πνεῦμα, ὅτι συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἔκαμε χρῆσιν αὐτοῦ ἢ ὅτι ἔκαμε πληρωμὴν εἰς αὐτὸ διὰ τὰς ὑπηρεσίας του, καταδικάζεται ἀμέσως εἰς θάνατον.

Καταδικάζεται ὁμοίως εἰς θάνατον ὅποιος ἐκδέσῃ τὸ σῶμα ἀνδρός, γυναίκος, ἢ παιδίου, καὶ ὅποιος ἐκβάλλῃ τὸ δέρμα, τὰ ὅσα ἢ ἄλλο τι διὰ νὰ κάμῃ μαγεῖαν.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ. Ἴδου ἡ κίνησις τῆς ἐλληνικῆς ναυτιλίας εἰς διαφόρους ξένους λιμένας.

Γαλάζιον. Τὴν ἀ τριμηνίαν τοῦ μεσοῦντος ἔτους, κατέπλ. πλ. 47, τόν. 11,194. Καὶ τινα μὲν αὐτῶν ἔφερον φορτίον πορτογαλλίων καὶ λεμονίων, ἄλλα δὲ ἦσαν κενά· ἀπέπλ. δὲ τὰ αὐτά, τὰ μὲν φέροντα σίτον καὶ ἀραβόσιτον, τὰ δὲ κενά.

Τεργέστη. Τὴν β' τριμηνίαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατέπλευσαν εἰς Τεργέστην 34 πλοῖα τόν. 4767, καὶ ἀπέπλευσαν 36, τόν. 4601. Καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα ἔφερον διάφορα εἶδη, ὧν ἡ ἀξία ἀνέβη, τῶν μὲν καταπλευσάντων εἰς 628,290 δρ. τῶν δὲ ἀποπλευσάντων εἰς 821,200.

Μελίτη. Τὸν παρελθόντα μῆνα Μάιον κατέπλ. εἰς Μελίτην 32 πλ. τόν. 4962, καὶ ἀπέπλ. 31 τόν. 4511. Τὰ καταπλεύσαντα ἔφερον σίτον, χοίρους, ξυλάνδρακας, ἔρμα, κουκία, ἐλαιοκούκια, πιζέλια, κριθήν, οἶνον, βαμβακόσπορον, κλ. τὰ πάντα ἀξίας 547,370 δρ. τὰ δὲ ἀποπλεύσαντα, πλάκας, ἔρμα, σίτον καὶ διάφορα, ἀξίας 42,650 δρ.

Ἀμστελδόδαμον. Ἄμεσος συγκοινωνία τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ὀλλανδίας δὲν ὑπάρχει· εἰσάγεται δὲ ἐκεῖ πολλή ποσότης κορινθιακῆς σταφίδος διὰ Λονδίνου καὶ Τεργέστης· ἄλλοτε ἐστέλλετο ἀπ' εὐθείας τὸ σάκχαρ εἰς τὴν Ἑλλάδα· σήμερον ὅμως στέλλεται ἐκ Μασσαλίας.

Τούλτσα. Τὴν δευτέραν τριμηνίαν τοῦ παρόντος ἔτους κατέπλ. εἰς Τούλτσαν πλ. 13, τόν. 2193, τὰ μὲν κενά, τὰ δὲ φέροντα ἔλαιον καὶ ἄλας ἀξίας 12,000. ἀπέπλ. δὲ ἐπίσης 13 τόν. 2240 φέροντα κριθήν καὶ σίτον ἢ καὶ ἄνευ φορτίου, ἀξίας 184,055.

Δαρδανέλλια. Τὸν παρελθόντα Ἰούνιον κατέπλ. εἰς Δαρδανέλλια 11 ἐλ. πλ. τόν. 1505· ἀπέπλ. δὲ τὰ αὐτά.

Γένουα. Τὴν δευτέραν τριμηγίαν τοῦ ἔτους τούτου κατέπλευσαν εἰς Γένουαν καὶ ἀπέπλευσαν ὀκτώ πλ. ἑλλην. Τὰ καταπλ. τόν. 1987 ἔφερον ὄλα σίτον ἀξίας 429,808 δρ. τὸ δὲ ἀποπλ. τόν. 1875 ἔφερον ὄρύζιον, δέρματα, στουπέτζι, μάρμαρα, κεράμους, πέπερι, καφέν, ἀμύγδαλα, ἀξίας 256,964. Τινὰ δὲ ἀνεχώρησαν κενά.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς δευτέρας τριμηγίας τοῦ ἔτους τούτου κατέπλευσαν καὶ ἀπέπλευσαν εἰς τοὺς κατωτέρω ξένους λιμένας τὰ ἐξῆς ἑλληνικὰ πλοῖα·

Γένουα. Κατέπλευσαν πλοῖα ἐξ τόν. 6118.

Λιβόρνος. Κατέπλ. 84, τόν. 19,923, φέροντα σίτον ἀξίας 6,254,000 δρ. Ἀπέπλ. δὲ 60, τόν. 13,482, φέροντα διάφορα βιομηχανικὰ εἶδη διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀξίας 375,000 δρ. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ 48 τούτων ἀνεχώρησαν κενά. Τὰ γεννήματα κατ' ἅπασαν τὴν Τοσκάνην ἀπέτυχον ἐφέτος ἔνεκα τῆς ἀνομβρίας.

Μεσσήνη. Κατέπλ. 179, καὶ ἀπέπλ. 180. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔφερον σίτον, κριθήν, βρώμην, ξυλείαν, ἀραβόσιτον, γαιάνδρακας, λεμόνια, πορτογάλλια, σίδηρον καὶ πίσσαν· τὰ δὲ ἄλλα ξυλοστέφανα, βουτσία, σαρδέλας κλ. Πολλὰ δὲ ἀνεχώρησαν κενά.

Ἀττάλεια. Κατέπλ. 64, τὰ πλεῖστα μὲν κενά, τὰ λοιπὰ δὲ φέροντα ἄλας, σάπωνα, ἔλαιον, καφέ, πέτρας καὶ τινα ἄλλα εἶδη ἀξίας 224,300 δραχ. Ἀπέπλ. δὲ ἴσος ἀριθμὸς μετὰ σίτου καὶ ξυλικῆς ἀξίας 822,790. τινὰ δὲ ἦσαν κενά.

Δαμιάτειον. Κατέπλ. ἐντὸς τῆς πρώτης ἐξαμηγίας 13, φέροντα σίτον, κριθήν, καπνὸν, ἀρνία, ξύλα κλ. ἀξίας 150,000

δραχ., ἀπέπλ. δὲ 14, τὰ πλεῖστα μὲν κενά, τὰ δὲ λοιπα φέροντα δέρματα, τυρὸν καὶ ξύλα ἀξίας 55,000 δρ.

Ἐν δὲ Μελίτη κατέπλ. τὸν παρελθόντα Ἰούνιον 21, τόν. 1875, φέροντα ἔλαιον, χοίρους, ποτσολάναν, ξύλα, ελαιόκουκα, τυρὸν, σίτον, ξυλάνδρακας, οἶνον κλ. ἀξίας 253,000 δ. ἀπέπλ. δὲ 21, τόν. 2575, φέροντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔρμα καὶ πλάκας ἀξίας 36,900.

— ΝΑΥΑΓΙΑ. Ἡ ἐν τῷ Δουνάβει εὐρωπαϊκὴ ἐπιτροπὴ ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως περιέργους εἰδήσεις περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1855 μέχρι τοῦ 1864 συμβάντων ναυαγίων κατὰ τὰ στόμια καὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα τοῦ Δουνάβεως, εἰς ἃ συχναίονται μεγάλα πλοῖα. Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων ἐξάγεται ὅτι μετὰ τὴν μετασκευὴν καὶ βελτίωσιν τοῦ στομίου τοῦ Σουλινᾶ τὰ ναυάγια ἠλαττώθησαν κατὰ τὸ ἥμισυ· διότι ἐνῶ πρὶν συνέβαινον 65 τοῖς 0/0, κατήντησαν σήμερον εἰς 39 τοῖς 0/0. Ἑλληνικὰ δὲ ἰδίως πλοῖα τὸ μὲν 1855 ἐναυάγησαν 6, τὸ δὲ 1856, 7, τὸ 1857, 10, τὸ 1858, 2, τὸ 1859, 8, τὸ 1860, 4, τὸ 1861, 7, τὸ 1862, 6, τὸ 1863, 3, καὶ τὸ 1864, 2, τὸ ὅλον 55.

ΑΙΜΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς δευτέρας τριμηγίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους κατέπλευσαν 111 ἑλλην. πλοῖα, τόνων 17,500, φέροντα ξυλείαν, καπνὸν, ἄνδρακας, πορτογάλλια, καυσόξυλα, σίτον, βόας, ἔλαιον, κριθήν, πρόβατα, οἶνον, κλ. ἀξίας 3,106,650 δρ. Ἀπέπλευσαν δὲ 123, τόν. 25,468, τὰ πλεῖστα μὲν κενά, ὀλίγα δὲ ἔφερον λίθους, κεράμους, δέρματα, κλ. ἀξίας 998,750 δρ.

ΑΙΜΗΝ ΧΑΝΙΩΝ. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς β' τριμηγ. κατέπλευσαν 59 ἑλλην. πλ. τόν. 1834, φέροντα σίτον, ξυλείαν, αἶγας, πίπλους, δεῖχωμα, ἄλας, καυσόξυλα κλ. ἀξίας 151,700.

Ἄπέπλ. δὲ 75, τόν. 2020, τὰ πλεῖστα κενά, ἄλλα δὲ φέροντα πορτογάλλια καὶ λεμόνια.

ΔΙΜΗΝ ΡΕΘΥΜΝΟΥ. Κατέπλ. ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι 24, τόν. 872, φέροντα πίπρους, ψειρόχωμα, σίτον, κλ. ἀπέπλ. δὲ ἴσος ἀριθμὸς, καὶ ἔφερον βαλάνους, σάπωνα καὶ ἔλαιον.

ΔΗΜΝΟΣ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τριμηνίαν κατέπλ. πλ. 71 φέροντα ἔλαιον, σάκχαρ, σίτον, ἀνδρακας, ξυλικήν, ἄλας, κατράμιον, λεμόνια, ἄλευρα κλ. ἀξίας 140,000 δρ. ἀπέπλ. 66, φέροντα μαλλία, κριθὴν, τυρὸν καὶ τὰ πλεῖστα κενά, ἀξίας 13,000 δρ.

ΜΕΛΙΤΗ. Τὸν παρελθόντα Ἰούλιον κατέπλ. 16 πλ. τόν. 1962 φέροντα χοίρους, γαιάνδρακας, σίτον, ελαιόκουκα, κρόμμου κλ. ἀξίας 518,885 δρ. ἀπέπλευσαν 18, τόν. 1843, φέροντα πλάκας, ἔρμα, ἀξίας 49,000, τὰ πλεῖστα δὲ κενά.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ. Τὴν β'. τριμηνίαν κατέπλ. 87, πλ. τόν. 18,367, φορτίον ἔχοντα 315,500 δρ. ἀπέπλ. δὲ κενά 87, τόν. 18,420, φορτίον ἔχοντα ἀξίας 253,000 δρ. Εἰσήγαγον σίτον, βρώμην, βαλάνους, πίτυρα, γαιάνδρακας, κλ.

ΚΑΣΤΕΛΛΑΜΑΡΕ. Ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι κατέπλ. 209 τόν. 42824 φέροντα σίτον ἀξίας 9,528 δρ. ἀπέπλ. 199 τόν. 41,959 τὰ πλεῖστα κενά, τὰ δὲ λοιπὰ φέροντα σίτον ἐκ 4,937,405 δρ. (Ἐκ τῆς Πανδώρας τοῦ ἔτους 1865.)

ΑΙ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩ ΕΙΚΟΝΕΣ.

ΑΡΚΑΔΙΟΥ (Μονὴ τοῦ). Ἡ ἐνταῦθα ἐκδομένη λιθογραφία ἀντεγράφη ἀπὸ χαλκογραφίαν ἐκδοδομένην εἰς σύγγραμμα γερμανικὸν ἐπιγραφόμενον Nach der Insel Kreta; im Griechischen Archipelagus von Gieber ὑπὸ Reise ἐν Λευφία 1823. Ἡ μονὴ τοῦ Ἀρκαδίου ἦτο τῷ ἔτει 1866 κατὰ τὸ λέγειν τῶν ἰδόντων αὐτὴν, εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, ἣν ἐξεικόνισεν ὁ Nache. Περὶ αὐτῆς ἀναφέρει πολλὰ ὁ Tournefort.

ΑΡΚΑΔΙΟΝ (Τὸ). Ἀτμόπλοιον δωρηθὲν παρὰ τῶν ἐν Μαγισστρία ὁμογενῶν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Κρητῶν· πυρποληθὲν τὴν 9/21 Αὐγούστου 1867, πλοιαρχοῦντος τοῦ Κουρεντῆ, παρὰ τοῦ ἰδίου πληρώματος ὅπως μὴ περιπέσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ.

ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ (Ἴδε σελίδα 233 τοῦ παρόντος ἡμερολογίου).

ΓΥΝΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ. Ἀντίγραφον Ἐλαιογραφίας Γεωργίου Μηνιάτου· ὁ πίναξ τοῦ εἰρημένου δοκίμου Ἑλληνοσ καλλιτέχνη παριστᾷ Ἑλληνίδα μεταφέρουσαν κρύφα, πρὸς ἐνταφιασμὸν, ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης εἰς ὄχθην κατεχομένην παρὰ τῶν ἐπαναστατῶν, πτώματα τῶν πεσόντων Ἑλλήνων. Ἴδε Brofferio = Scene Elleniche.

ἜΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (Συνεδρίασις τῆς). Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι ἔργον Ἰταλοῦ ἐδελοντοῦ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ (Ἴδε σελίδα 257 τοῦ παρόντος ἡμερολογίου).

ΜΥΤΙΑΙΗΝΗ (Η). Ἡ ἀρχαία Λέσβος· μία ἐκ τῶν μεγαλειτέρων νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους κειμένη πλησίον τῆς Χίου, ἔχουσα πληθυσμὸν κατὰ τοὺς μὲν 100,000 ψυχῶν, κατὰ τοὺς δὲ 60,000 ἐξ ὧν 35,000 εἰσὶν Ὀσῶμανοί· ἡ πόλις ἔχει πληθυσμὸν δέκα χιλιάδων κατοίκων. Ἡ ἐκδιδομένη ἐνταῦθα λιθογραφία ἀπεικονίζει τὴν πόλιν πρὸ τῆς καταστροφῆς αὐτῆς ἀπὸ τὸν σεισμὸν τοῦ 1867.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ (Τδ). Ἀτμοπλοῖον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας, ἐπίκουρον τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως.

ΣΟΥΔΑΣ (Ὁ λιμὴν τῆς). Εὐρύχωρος καὶ ἀξιόλογος λιμὴν πλησίον τῶν Χανίων τῆς Κρήτης.

ΣΦΑΚΙΑ (Τὰ), ἤτοι τὰ Λευκὰ Ὀρη τῆς Κρήτης. Ἴδε περὶ Κρήτης διατριβὴν καταχωρηθεῖσαν ἐν τῷ Ἑθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους Γ' σελίδα 81.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (α)

Ἀθήνησιν, τῆ 10 Ἰουλίου 1867.

Φίλε Μ. Βρετέ!

Ἐν οἷς τῆ πρώτῃ Μαρτίου ἐπέσταλκά σοι δημοτικοῖς καὶ ἄλλοις ἀσματίοις ἦν καὶ τι Στατηρᾶ ἱατροῦ, περὶ οὗ τότε οὐδὲν εἰδὼς ἔγραφον. Ἦδη δ' ἐντυχὼν τιμὴ τῶν τοῦ μακαρίτου Δούκα ἐπιστολῶν, τῆ 641, καλὸν ἔκρινα τὴν περὶ τοῦ Στατηρᾶ περικοπὴν ἀντιγράφας παραδοῦναι μικρὰ τινα τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, εἴπως καὶ ἄλλοι προσδόμενοι συναπαρτίσειεν ὅλον κατὰ τὸ Ἡσιόδειον. Ὁ μὲν οὖν Δούκας ἐν τῇ βῆνδρα ἐπιστολῇ λόγον περὶ τῆς πρώτῃ ἐν τῇ παιδείᾳ προκοπῆς τῶν μαθητευομένων ποιούμενος, γεραίρει τὸν ἀείμνηστον Δάμπρον τὸν Φωτιάδην, ἄλλως τε καὶ ὅτι “τῶν αὐτῶ ἑμιλησάντων πολλοὶ ἐν τούτῳ αὐτῶ ἔτι ὄντες, τὸ συγγραφέας γενέσθαι προσεποίησαντο, μήπω τὸ εἰκόστων ὑπερελάσαντες ἔτος. Γρηγόριος Βραγκοβάνος, Παναγιώτης Στατυρᾶς, Μιχαὴλ Σαρῆς . . . οὗτοί τε καὶ ἕτεροι τούτων πλείους, ἄλλοι ἄλλα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώττῃ πεζὰ τε καὶ ἔμμετρα μαθητεύοντες ἔτι συνέταξαν“ (Βλ. Ἐπιστολ. πρὸς τινὰς ἐν διαφόρ. περιστάσεσι. Τόμ. Α. σελ. 111. ἐν Αἰγίνῃ, 1839). Ἐκ τούτων τοίνυν τρία τινα περὶ τοῦ Στατηρᾶ ἔστιν εἰκάσαι.

(α) Ἴδε σελίδα 106.

α) "Οτι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα παρὰ τῷ περιπύστῳ Λάμπρῳ ἔμαθε. β) "Οτι τῶν εὐμαθῶν αὐτοῦ καὶ οὗτος ἦν μαθητῶν, ὥστε καὶ κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος συγγράφειν, καὶ γ) τέλος, ὅτι τὴν ἐγκύκλιον παιδευθεὶς παιδεῖαν πρὸ τοῦ 1804 ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ διδασκάλου, ἔπειτα εἰς τὴν Δυτικὴν ἀποδημήσας Εὐρώπην προσέμαθε καὶ τὰ ἱατρικὰ καὶ μετὰ τοῦτο ἱατρὸς ὦν ἐποίησε τὸ παρὸν ποίημα. Ἴσως δ' οὐκ ἀπεικὸς καὶ περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ προσθεῖναι, ὅτι τοῦνομα Στατηρᾶς, καὶ Στατήρης, καὶ Στατηρὸς, καὶ Στατηράκης συνηθέστατον ἐν Τσαριτσάνῃ. Ταῦτα μὲν ἡμεῖς. Ἡ δὲ σὲ λογιότης κεχρήσθω ἢ δοκεῖ. "Ερῶσο.

Σ. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν συνεισενεγκόντων εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἑθνικοῦ
Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1867.

Μιχαὴλ Στοῦρτζας	φράγκα 1,000
Γρηγόριος Ὑψηλάντης	500
Χαρίκλεια Ὑψηλάντου	200
Ζωὴ Μαρασλῆ	200
Γρηγόριος Μαρασλῆ	200
Ἰωάννης Μαυρογορδάτος	50

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν συντακτῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ
ἔτους 1868.

- Βαλέττας (Ἰωάννης Ν.).
Βλάχος (Ἄγγελος).
Βρετὸς (Μαρίνος Παπαδόπουλος).
Γεννάδιος (Ἰωάννης Γ.).
Γριτσάνης (Παναγιώτης).
Δωραδίστρια.
Κατακουζηνὸς (Ἀλέξανδρος).
Κλεόβουλος (Εὐστάσιος).
Λεβαθεύς (Ἰωάννης Νικολαΐδης).
Οἰκονόμος (Σοφοκλῆς).
Ὅρφανίδης (Θεόδωρος).
Παπαδάκης (Ἰωάννης Γ.).
Παπαρῆγγόπουλος (Κωνσταντῖνος).
Παπαρῆγγόπουλος (Δημήτριος).
Πανταζῆς (Δημήτριος).
Ραγκαβῆς (Ἀλέξανδρος Ρίζος).
Φίλιππος Ἰωάννου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Ἑλληνικῆς χώρας, ὅπερ ἀποσπασθὲν τοῦ Τουρκικοῦ κράτους ἐν ἔτει 1831 ἀπέτελεσε τὸ νῦν καλούμενον Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, δὲν ὑπῆρξεν ἀπλοῦν δικαιοσύνης, φιλελευθερίας καὶ φιλανθρωπίας ἔργον· ἀλλ' ἡ βραδεῖα ἐκείνη καὶ ἀσπενῆς ἀναγέννησις ὠφέλησε μεγάλως τὰς τέχνας, τὰ γράμματα, οὐχ ἦττον δὲ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν τῆς Εὐρώπης. „Ἡ ἐν Ναβαρίνῳ νίκη“ ἔλεγε πρὸ μικροῦ ὁ Κύριος Κάρολος Βλάχκης ἐν τινι ἀξιολόγῳ ἄρθρῳ περὶ τῆς νεωτέρας τέχνης, „ἐλευθερώσασα τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀνοίξασα ἡμῖν τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Πελοπόννησον, αἵτινες ἀπὸ τῆς τῶν Τούρκων εἰσβολῆς, τουτέστιν ἀπὸ μέσου τοῦ 11^{ου} αἰῶνος, ἦσαν κεκλεισμένοι, ὑπῆρξε κάλλιστος πρίαμβος τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ τῆς ἀξιωματικότητος ἐκείνης ἡμέρας ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν, νὰ θαυμάσωμεν, νὰ σπουδάσωμεν, νὰ ἐρευνησωμεν, νὰ μετρήσωμεν, νὰ ἀνακαινίσωμεν τὰ ἀληθῆ ἀριστουργήματα τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς“ (α).

Τοιαύτη τις ἐγένετο πρόοδος καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀπὸ τοῦ 1821, οὐχ ἦττον ἐπαισθητῆ τῆς γενομένης κατ' ὅλα τὰ λοιπὰ ἔργα τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος·

(α) Ἴδε τὸν Γαλλικὸν Χρόνον (le Temps) τῆς 25^{ης} Αὐγούστου 1867.

Οὐδέποτε ἐν τοῖς παρελθούσι χρόνοις ἢ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων σπουδὴ προήχθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἐν τοῖς τελευταίοις τριάκοντα ἔτεσιν. Ἡ Γερμανία, ἢ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία διεκρίθησαν εἰς τὴν μακρὰν καὶ πολυμόχλον ταύτην ἐργασίαν, καὶ ἦν εὐφυΐα καὶ πολυμάθεια διέλαμψαν ἐξ ἴσου. Ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἣν ἔχομεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, οὐδέποτε ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἐβρέικου Στεφάνου τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἐτιμῆθησαν μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους χρόνους· ἀρκέσει δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου μόνον νὰ μνημονεύσωμεν τὰ μεγάλα ὀνόματα τῶν Boissonade, Hase, Egger, Brunet de Presle, Miller, Déhéque, Dübner, καὶ νὰ δακτυλοδεικτῆσωμεν τὴν ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴν Σχολὴν, ἣς μόνῃς τὰ ἔργα βιβλιοθήκην ὄλην ἀρχαιολογίας, ἱστορίας, καὶ φιλολογίας δυνατὸν ν' ἀποτελέσωσιν. Ἀποβλέψωμεν ἐν τούτοις μετὰ δικαίου θαυμασμοῦ καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ πρὸς τὴν ἀρτισύστατον Ἐταιρίαν ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων σπουδῆς ἐν Γαλλίᾳ, ἣς ἡ σύστασις ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὸν σεβάσιμον ἄνδρα, τὸν ἀληθῆ φιλόσοφον καὶ φιλέλληνα Κύριον Γουστάβον Δ' Εἰχθάλ, ὅστις οὐ μόνον ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι αὐτοῦ ζήλῳ ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὡς τινες ὑπέλαβον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐν τῷ συμφέροντι τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ, ἐπραγματεύσατο ἐν ἰδίᾳ διατριβῇ περὶ χρήσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς γλώσσης παγκοσμίου. Ὁ αὐτὸς Κύριος Δ' Εἰχθάλ καὶ ἕτερον ἔργον φιλελληνικὸν διεπράξατο, παραστήσας τῷ νῦν Ὑπουργῷ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐν Γαλλίᾳ, τῷ ἐξέχῳ ἀνδρὶ Βίκτωρι Δουρουῖ (Victor Duruy) τὴν ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης ὠφέλιαν, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως πλειοτέρων ἐδρῶν εἰς

διδασκαλίαν αὐτῆς. Ὁ Κύριος Duruy δὲν ἐβράδυνε νὰ συστήσῃ καὶ ἐν Μασσαλίᾳ ἐδραν τοιαύτην^(α)· καὶ εἰ μὴ ἀντικατέστησε μέχρι τοῦδε τὴν ἐν χρήσει κακόφωνον προφορὰν τῆς Ἑλληνικῆς διὰ τῆς ἡμετέρας, ἀπέδωκεν ὅμως δικαίαν τιμὴν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ, ὁμολογήσας ἐν τῇ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἐκδόσει αὐτοῦ, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ πρωτίστη τῶν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Εὐρώπῃ λαλουμένων γλωσσῶν^(β).

(α) Γνωστὸν ὅτι τὴν ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν τῶν Παρισίων ἐδραν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς κατέχει ἐπαξίως ὁ πολυμαθὴς Καθηγητὴς K. Brunet de Presle.

(β) „Δὲν θέλωμεν“ ἔλεγε πρὸς τινὰ λόγιον Ἕλληνα ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας, ὁ σοφὸς φιλέλληνας Κύριος Δουρουῖ, „δὲν θέλωμεν τὰ καταλάβωσι τὴν Κωνσταντινούπολιν οὔτε οἱ Ῥώσοι οὔτε οἱ Αὐστριακοί. „Σεῖς δὲ οἱ ἡμεδαποὶ δὲν ἀναδεικνύσετε ἔτι δυστυχῶς ἱκανοὶ ν' ἀναπληρώσητε τοὺς Τούρκους.“ Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ Ἕλληνας τὰ εἰκόστα, ἐν οἷς ἐπρώτευσεν τὸ ἐξῆς ἐπιχείρημα; „Πῶς νὰ πράξωμεν ἔργα μεγάλα, ὡς ἀπαιτεῖτε, ἐνῶ παρεμβάλλετε προσκόμματα παντοῦ; Πῶς νὰ ζυμώσωμεν ἄρτυρον ἱκανὸν δι' ἅπαντα τὸν Ἑλληνισμόν, ὅτε τὸν ἑλληνικὸν ἄλευρον τὸν κατακρατεῖ ἡ Τουρκία;“ Ὁ δὲ διάσημος ὑπουργὸς ἀνταπήντα; „Ἐκ τῶν μικρῶν πράξατε μεγάλα. Ἡ κυριαρχία τῆς Ἀνατολῆς ἀνήκει εἰς τὸν ἐμπορικώτερον καὶ ναυτικώτερον λαόν· ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πρασακτᾷ φύσει τὰ δύο ταῦτα προσόντα. . . Ἐμπρὸς λοιπὸν . . . κατακτήσατε τὴν Ἀνατολὴν διὰ τοῦ ἐμπορίου, τοῦ ναυτικοῦ, τῆς βιομηχανίας, καὶ ἀνεπαισθήτως θέλετε κηρυχθῆ κύριοι τῆς διαπληκτικῆς ταύτης χώρας. . . Μήπως δὲν κατεκτήσατε ἤδη τὴν Αἴγυπτον; Ἀκούω ὅτι ὑπὲρ τοὺς εἰκοσάκις ἑκατὸν Ἕλληνας νέμονται τὴν Αἴγυπτον. . . ὅτι ἡ γλώσσα ἢ Ἑλληνικὴ εἶναι ἢ ἐπικρατοῦσα γλώσσα ἐν τῇ χώρᾳ, ἐκεῖνη, ὅτι πρωτεύει καὶ αὐτῆς τῆς Ἰταλικῆς. . . Ἐμπρὸς λοιπὸν. . . Ὁ Ἕλληνας εἶναι ὁ νοημονέστερος τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. . . κατὰ τοῦτο μόνον εἶναι ἐπιλήψιμος, ὅτι ἡ νοημοσύνη του καὶ τάσις, τις σοφιστικὴ τὸν παρασύρει εἰς λεπτότητας λίαν λυπηρὰς εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ κοινωνικὰς συναλλαγὰς του, κατὰ τοῦτο διαφέρων τοῦ κατόικου τοῦ Βορρᾶ, τοσοῦτον εὐθέως εἰς ὅλας τὰς πράξεις του ὄντος. „Σεῖς οἱ ἐξασκούντες ὅποιανδήποτε ἐπιβροχὴν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, εἴτε ὡς πολιτικοὶ, εἴτε ὡς προύχοντες, εἴτε ὡς συγγραφεῖς ἢ δημοσιογράφοι, προσπαθήσατε νὰ διορθώσητε τὴν στρεβλὴν ταύτην τάσιν.

Τὸ περὶ σχηματισμοῦ καὶ κανονισμοῦ τῆς ἡμετέρας γλώσσης ζήτημα μετὰ ζήλου πολλάκις ἐβασανίσθη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος αἰῶνος· ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων ὑπεβλήθη εἰς ἐκτενεστέρας ἐρεύνας, εἰς ἃς φυσικῶ τῷ λόγῳ ἔδωκεν ἀφορμὴν ἡ ὁσημέραι βελτιουμένη καὶ καλλωπιζομένη γραπτὴ γλῶσσα τῶν ἡμετέρων λογίων. Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον ἱκανὸν αὐτοῦ μέρος παρεχώρησεν εἰς τὰς ἀξιολόγους ταύτας ἐρεύνας, ἐν αἷς διακρίνεται ἡ ἐν ἔτει 1863 (τόμ. Γ' τοῦ Ἡμερολογ.) δημοσιευθεῖσα διατριβὴ τοῦ Κυρίου Φιλίππου Ἰωάννου. Ἐν ᾧ δὲ γίνονται αἱ τοιαῦται περὶ γλώσσης ἐρευναι, ὁ δὲ καλὸς κάγαθός Κύριος Χριστόπουλος (ἐξέστω μοι νὰ μὴ τὸν ὀνομάσω Ἐξοχώτατον) συνιστᾷ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ προκατόχου Richelieu εἰδός τι Ἀκαδημίας Ἑλληνικῆς, ἡ γλῶσσα βασιμῆδον κανονίζεται καὶ καλλωπίζεται. Τίτι δὲ τρόπῳ γίνεται ὁ κανονισμὸς καὶ ὁ καλλωπισμὸς οὗτος, οὔτε καιρὸς οὔτε τόπος ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν. Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον, ὡς προείπομεν, ἱκανῶς

„Παρ' ὑμῖν ὁ Ὀδυσσεὺς εἶναι θαυμαστός, ἐνῶ παρὰ τοῖς Δυτικοῖς θαυμάζεται ὁ ἥρωας οὗτος ὡς ἐπιτήδειος κατεργάρας, μετ' οὗ οἱ τίμιοι ἄνθρωποι δὲν σχετίζονται.“

Ἄγνοῶ τί ἀπήντησε καὶ εἰς ταῦτα ὁ συμπολίτης ἡμῶν· ἀλλὰ ἦτον ἡ ἀπάντησις λίαν δυσχερής. Πρὶν καταπαύσω τὸν λόγον περὶ τοῦ Κυρίου Δουρουῆ θέλω σὰς εἶπει, ὅτι προσεχῶς λίαν εὐτυχῶς θέλει εἰσαχθῆ κατ' ἅπαντα τὰ δημόσια Σχολεῖα τῆς Γαλλίας ἡ κατ' ἡμᾶς προφορὰ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐσχάτως δὲ ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ἐγκαθίδρυσεν διδάσκαλον τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς Μασσαλίας, καὶ τοιοῦτον διώρισε προσωρινῶς τὸν γνωστὸν παρ' ἡμῖν K. Blancard. Ὁ K. Duruy εἶναι συγγραφεὺς καλλίστης διτόμου ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος· τὴν εἰκόνα δὲ αὐτοῦ βλέπετε εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ 1867 τοῦ K. Μαρίνου Βρετοῦ. (Ἐξ Ἀλληλογραφίας τῶν Παρισίων 18/30 Ὀκτωβρίου 1866 δημοσιευθεῖσης ἐν τῷ Αἰῶνι Ἀθηῶν τῶν 24 Νοεμβρίου 1866 Ἀρ. 2188.)

ἀλλοτε συνετέλεσεν εἰς τὸ ἐθνωφελές τοῦτο ἔργον, δημοσιεύσαν πρὸς αἰώνιαν διατήρησιν ὅλας τὰς ἐν τῷ μεταξὺ συγγραφείσας περὶ τούτου πραγματείας, αἵτινες δημοσιευθεῖσαι πρότερον, αἱ μὲν ἐν ἐφημερίσιν, αἱ δὲ ἐν ἰδιοῖς τεύχεσιν, ἐκινδύνευον νὰ παραρριφθῶσιν ἄχρηστοι εἰς τὰς μελλούσας ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας. Καὶ ἐν τῷ παρόντι δὲ τόμῳ δημοσιεύομεν ἀνεκδότους ἀξιολόγους τινὰς παρατηρήσεις τοῦ Κυρίου A. Κατακουζηνοῦ, δυναμένας ἐπωφελῶς νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἐξάλειψιν πολλῶν ξενοφωνιῶν καὶ σολοικισμῶν, ἐκ κακῆς ἔξεως παρεισφρησάντων εἰς τὴν γραφομένην γλῶσσαν, καὶ ἀναντιρρήτως ἐξαλειπτέων. Καὶ συντόμως εἰπεῖν, ὁ τόμος οὗτος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς περιλαμβάνων τὸ ἐξαγόμενον τῆς μεγάλης ἀντιλογίας περὶ τῆς πρακτικῆς προόδου καὶ ἀναμορφώσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, κατ' ἃς ἔθετο περὶ τούτου ἀρχὰς ὁ πρῶτος καὶ μέγιστος αὐτῆς ἀναμορφωτής, ὁ αἰίδιμος Ἀδαμάντιος Κοραΐης.

Τοιοῦτον ἔχει σκοπὸν, καὶ ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν ἐπιτυχίας τοῦ ἐθνικοῦ τούτου σκοποῦ, παραδίδεται καὶ ὁ παρὼν τόμος εἰς χεῖρας τῶν ἀναγνωστῶν ἐκείνων, οἵτινες δὲν περιορίζουσι τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἡμερολογίου εἰς μόνην τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ἐν αὐτῷ εἰκόνων, ἀλλ' ἀναγινώσκουσι καὶ τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας διατριβάς, συντεταγμένας ὑπ' ἀνδρῶν λογίων, οὐ μόνον εἰς τὸν ἡμέτερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἀπανταχοῦ φιλολογικὸν κόσμον ἐγνωσμένων καὶ τιμωμένων. Ἄλλὰ φεῦ! πόσον ὀλιγάριθμοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι ἀναγνώσται! Ὁ παρὼν τόμος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου παρουσιάζει ἐν τοῖς γράψασιν τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας διατριβάς τὸν Φίλιππον Ἰωάννου, τὸν Νικολαΐδην Δεβαδέα, τὸν Ἀλέξανδρον Ραγκαβῆν, τὸν Κωνσταντῖνον Παπαρβήγόπουλον, τὸν Σοφοκλέα

Οικονόμον, τὸν Θεόδωρον Ὀρφανίδην, τὸν Ἰωάννην Βαλέτταν, ὅπερ ἐστὶ τοὺς πρωτίστους τῶν παρ' ἡμῖν συγγραφέων, ὧν τὸ γραφικὸν ὕφος ἐστίν, οὕτως εἰπεῖν, ἢ τελευταία λέξις, τὸ κύριον σημεῖον, εἰς ὃ προήχθη μέχρι νῦν ἡ καλουμένη νεωτέρα Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Εἰς τὰ ὀνόματα ταῦτα δὲν προσέδθηκα τὸ ὄνομα τοῦ νέου καὶ ἀξιολόγου φίλου μου Κυρίου Ἀγγέλου Βλάχου, συγγραφέως λαμπρᾶν ὑποδεικνύοντος τὴν ἐν τῷ μέλλοντι εὐδοκίμησιν, ἐξ ὧν μέχρι τοῦδε συνέγραψεν, οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ σεβαστοῦ μοι φίλου Κυρίου Δημητρίου Πανταζῆ, οὕτινος ὁ κάλαμος ἀποστάζει χάριν καὶ Ἀττικισμὸν, ἀλλ' ὅστις μοίρα τιμὴ κακῆ συγκαλύπτει τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν θαυμαστὴν εὐφυΐαν ὑπὸ τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ καιροὺς ἐχωχωτάτων, ὧν τὰς ἐκδόσεις καὶ τὰ ὑπομνήματα συντάσσει ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἡ διατριβὴ τῆς πολυτίμου Ἑλληνίδος Δώρα δ' Ἰστρία, συγγραφεῖσα Γαλλιστὶ ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου, μετεφράσθη ὑπὸ τινος τῶν ἡμετέρων λογίων, καὶ ἐπεξεωρήθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου Γ. Γ. Παπαδοπούλου. Αἱ βιογραφίαι καὶ τὰ ποικίλα οὐδεμίαν ἔχουσι φιλολογικὴν ἀξίωσιν, καὶ ἐπικαλοῦμαι ὑπὲρ αὐτῶν τὴν εὐμένειαν τοῦ ἀναγνώστου. Τὰ ποικίλα ταῦτα χρησιμεύουσιν εἰς ἀνάγνωσιν, ὅταν τις κατακλίνηται πρὸς ὕπνον· καὶ διὰ τοῦτο θεωρητέα ὡς τὰ συνήθως ἐπιγραφόμενα Διάφορα ἐν ταῖς ἐφημερίσιν (α).

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ διηγήματος „αἱ Ἀναμνήσεις μου“

(α) Ὁ Κύριος Μ. Ρ., εἰς τῶν μᾶλλον πλουσίων καὶ μᾶλλον εὐφῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων ἐν Δουδίῳ, ἔλεγέ μοι πρό τινων ἐτῶν „τὸ μόνον βιβλίον, ὅπερ φροντίζω πάντοτε ν' ἀγοράζω, εἶναι τὸ Ἡμερολόγιόν σου· ἀναγινώσκω δὲ αὐτὸ, ὅταν ὑπάγω εἰς τὴν κλίνην, καὶ κοιμῶμαι πάντοτε μετὰ . . .“ Οὕτω λοιπὸν διὰ δεκαπέντε φράσεων ἠγόραζεν ὁ καλὸς Ἑλληὴν ἔτους ὀλοκλήρου ὕπνον.

γράφων τὰς ὀλίγας ἐκείνας σελίδας, ἐποίησεν κατὰ τὸ κοινὸν λόγιον τῶν Γάλλων (α) „δύο κτύπους μὲ μίαν πέτραν“· τουτέστι προὔτιθετο νὰ ἐγκαινίση τὴν σύνταξιν ἐθνικῶν μυθιστορημάτων τῶν κατ' ἡμᾶς, καὶ ἅμα νὰ προβάλλῃ ὑπόδειγμα τῆς καταλλήλου πρὸς τὰ τοιαῦτα συγγράμματα γλώσσης· προσεπάσθη νὰ συμβιβάσῃ, ὅσον δυνατὸν, τὴν ὀρθολογίαν πρὸς τὴν φυσικὴν ἔκφρασιν. Ὁ ἦρωσ τοῦ διηγήματος, ὅστις εἶναι δῆδεν ὁ διηγούμενος τοῦτο, ἐξεπαιδεύθη ἐπιμελῶς· ὁμιλεῖ λοιπὸν γλῶσσαν εὐπαιδευτοῦ ἀνδρὸς, ὅταν ἀποτείνῃ τὸν λόγον πρὸς ὁμοίους αὐτῷ· ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης τροποποιεῖ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, εἴτε ἀποτεινόμενος πρὸς ἀνδράποους κατωτέρας ἀνατροφῆς, εἴτε παρεισάγων αὐτοὺς ἐν τῷ διαλόγῳ. Παρ' ἡμῖν ἐλέχθη, καὶ παρ' ἡμῖν πρὸ πάντων ἐφαρμόζεται τὸ „ἀνδρὸς χαρακτήρ ἐκ λόγου γνωρίζεται“· εὐκόλως δύνασαι νὰ γνωρίσῃς, εἰς ποίαν ἀνήκει τάξις ὁ διαλεγόμενος, ἐκ τῆς γλώσσης, ἢ ὁμιλεῖ· καὶ ἐν τῇ αὐτῇ τάξει τῶν ἀνθρώπων δυνατὸν ἐκ τῆς γλώσσης νὰ διακριθῇ τοῦ ἀπαιδευτοῦ ὁ εὐπαιδευτος καὶ τοῦ χωρικοῦ ὁ κάτοικος τῆς πρωτευούσης· ἐν συντόμῳ, ὁ συγγραφεὺς τῶν Ἀναμνήσεων προσέθετο νὰ εἰκονίση τὴν ζῶσαν φύσιν, τὴν πραγματικότητα. Ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ; — περὶ τούτου εἰς τὸν Ἑλληνα ἀναγνώστην ἀπόκειται ἡ κρίσις. Ὁ ξένος ἀναγνώστης οὐδαμῶς δύναται ἐκ πρώτης ὕψεως νὰ ἐννοήσῃ τὴν γλῶσσαν τῶν χωρικῶν· ἀλλ' ἐὰν ὑπομείνῃ τὸν κόπον τοῦ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν λέξιν, καὶ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν φράσιν, εὐκόλως ἀναβιβάζει αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, πλην εἰ μὴ ἔτυχεν οὔσα Ἱταλικὴ λέξις, ἢ Τουρκικὴ, ξένον σῶμα περιβεβλημένον Ἑλληνικὰ ἐνδύματα· ἀλλ' ἡ τοιαύτη διάκρισις

(α) D'une pierre deux coups.

εἶναι εὐκολωτάτη εἰς ξένους Ἑλληνιστάς, ἱκανῶς γεγυμνασμέ-
νους πρὸς τοῦτο.

Ἡ ὑπόθεσις τῶν Ἀναμνήσεων δὲν εἶναι ἀπλῆ ἐπιπόνησις,
καὶ πεπλασμένη· ἀλλὰ πᾶν τὸ διήγημα, καὶ αὐταὶ αὐτοῦ αἰ-
λεπτομέρειαι, ὑπάρχει, οὕτως εἰπεῖν, ἀντίγραφον τῆς φύσεως·
τὰ δὲ ἱστορούμενα συμβάντα εἰσὶν ἀληθῆ καὶ πραγματικά· ὁ
συγγραφεὺς ἐκδέτει κατὰ τινα τρόπον συμβάντα εἰς διαφό-
ρους ἐποχὰς ἀνήκοντα, συνδέσας αὐτὰ εἰς μίαν συνεχῆ σειράν.

Καὶ λοιπὸν ὁ Ἡ' τόμος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου,
ὡς καὶ οἱ πρὸ τούτου ἐκδοθέντες, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ
ὡς εἰκονίζων μόνον τὸ ἐνεστὸς, εἰ μὴ κατὰ τὸ φιλολογικὸν
αὐτοῦ μέρος, ὅπερ προκατεδείξαμεν, καὶ ὅπερ καδιστᾶ ἐπά-
ναγκας ἢ προσοχὴ τῶν ἀλλογενῶν εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἡμε-
τέρας γλώσσης. Ἡ ἐπιγραφή, ἢ διακριτικὸς ὅρος „Ἡμερο-
λόγιον“ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀφορμὴ πρὸς δημοσίευσιν συγγραμ-
ματος περιοδικοῦ, κατ' ἔτος ἐκδιδομένου. Τὸ Ἐθνικὸν
Ἡμερολόγιον εἶναι καρφίον (ὡς εἶπεν ἐπικρίνον αὐτὸ ἐν
τῶν ἐν Δονδίνῳ ἐκδιδομένων περιοδικῶν συγγραμμάτων(α),

(α) Athenaeum 14 Νοεμβρίου 1863. Ἄρ. 1881. *National-Al-
manack for the Leap-Year 1864*— [Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον διὰ τὸ
δίσεκτον Ἔτος 1864]. Edited by Marinos P. Vrétos. (Paris, Lainé.)

There is certainly an inappropriateness in the title of this
publication, for it is neither strictly national nor simply an al-
manack. Several chapters of the work are translations from the
French, and the whole has been got up, printed and published
at Paris, where the editor appears to be a resident. It cannot,
therefore, have the same interest as if it were a genuine pro-
duction of modern Greek literature. Nor is it so much an al-
manack as a compound of almanack, guide-book and literary
annual. There is indeed a calendar, a chronological table, a list

eclipses and holidays, with tables of money, weights and mea-
sures, and even a multiplication-table; but the bulk of the book

ἀφ' οὗ πολλά καὶ παντοῖα πράγματα εἶναι ἐξηρητημένα,
ποίησις, ἱστορία, πολιτικὴ ἐμπόριον, στατιστικὴ κ. τ. λ. —
Δὲν λησμονῶ, ὅτι ἐν τῷ προγράμματί μου ὑπεσχόμην νὰ δη-
μοσιεύσω ἐν τῷ παρόντι τόμῳ μελέτην τινὰ ἐπὶ τῆς ἐν Πα-
ρισίοις γενομένης παγκοσμίου ἐκδέσεως· ἀλλ' ἔγραφον ἐκεῖνο
τὸ πρόγραμμα ἐν Ἀθήναις, ὅπου τὰ πάντα φαίνονται εὐκόλα,
καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ νὰ καταστήσῃ τις μέγας ἐκ μικροῦ, καὶ
Ἵπουργὸς ἐκ τοῦ μηδενός, ἔστω καὶ φύσει ἡλίθιος· ἀρκεῖ
μόνον νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐκλεχθῆ βουλευτῆς, ἢ νὰ γράφῃ
ὅπως δήποτε. Ὅτε ὅμως μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηῶν ἐπιστροφήν
μου εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως μέγα παλάτιον,
καὶ εἰσέδυν εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ μεγάλου ἐκείνου ταμείου τῆς
ἀνδρωπίνης εὐφυΐας, ὁμολογῶ ταπεινῶς, ὅτι εὗρον ἐμαυτὸν
ἀνίκανον νὰ ἐκπληρῶσῃ τὸν σκοπὸν, ὃν πρότερον εἶχον· τῇ
ἀληθείᾳ ἡσθάνθη ἐμαυτὸν τόσῳ τεταπεινωμένον, ὅσῳ καὶ
ὅτε ἀπέβλεψα πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἐκδέσεως, καὶ
πρὸ πάντων πρὸς τὰ ἔργα τῶν ὠραίων τεχνῶν(α). Ἐπειτα

comprises a variety of literary matter, in prose and poetry, hav-
ing no sort of connexion with an almanack. In fact, the almanack
is simply a peg on which the great body of the work is hung.
The whole is most profusely illustrated, the number of illustra-
tions being nearly a third of the number of pages. κ. τ. λ.

(α) Ἡ ἀποτυχία αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸν ὀργανισμόν τῆς ἐκδέσεως
ἐκείνης καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς παρ' ἡμῶν βιομηχανίας καὶ
τῶν τεχνῶν. — Ὁ Κύριος Δρόσης, μαθητεύων ἐν Ῥώμῃ, ἔλαβεν ἐν τῇ
Παγκοσμίᾳ ἐκδέσει τὸ ἀργυροῦν βραβεῖον (médaille d'argent) καὶ τῇ
ἀληθείᾳ ἱκανοποίησε τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν ὡς πρὸς τὰς τέχνας. Οἱ
ἀδελφοὶ Φιτάλαι δὲν ἀπέστειλαν τοὺς δύο ὠραίους ἀνδριάντας, οὓς
ἐθαύμασα ἰδὼν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ αὐτῶν. Ὁ Γεώργιος Μηλιάτης
ἀπέσχεν ὁμοίως· τὰ δὲ ἔργα τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀγαλματοποιίας ἐν
τῷ Σχολείῳ τῶν ὠραίων τεχνῶν εἰς τὰς Ἀθήνας συνετρίβησαν, ἀγαθῇ
τύχῃ, κατ' ὁδόν!!!

δὲ ἰδὼν τὰς μέχρι τοῦδε δημοσιευθεῖσας περιγραφὰς τῆς ἐκδόσεως, τὰς πάσας ἀτελεῖς, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν ἀποτροπαίους, ἐπαρηγορήθη οὐκ ὀλίγον διὰ τὴν ἐμὴν ἀποτυχίαν. — Ἐπιθυμῆσας νὰ δημοσιεύσω ἐν τῷ παρόντι τόμῳ συλλογὴν τινα καὶ ἐπιθεώρησιν τῶν τελευταίων ἀνακαλύψεων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν σπουδαίων ἐφευρέσεων τῆς βιομηχανίας, πράγμα διδακτικὸν ἀληθῶς καὶ τερπνόν, ἀνέβηκα τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τινα εὐφύεστατον τῶν Καθηγητῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἰατρικῆς Σχολῆς, χορηγήσας αὐτῷ ὅσην ἠδυνήθη νὰ συλλέξω ὕλην περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου πράγματος· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἐψεύσθη τῶν ἐλπίδων, μάτην ἀναμείνας μέχρι τοῦδε τὴν ἀποστολὴν τῆς ποδηγῆς ταύτης ἐκδόσεως· ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ ἐφεξῆς ἔτος δὲ κατορθώσωμεν τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς.

Ἐπεθύμουν ὁμοίως νὰ προσδέσω ἐν τῷ παρόντι ἔτει συνέχειαν τοῦ ἀπὸ τοῦ 1865 διακοπέντος ἄρθρου „Πολιτικὸς Βίος Ἑλλάδος“· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ πράξω τοῦτο, φοβηθεὶς μὴ ἐξεγείρω νέας ἀντεγκλήσεις, νέα παράπονα.

Τὸ Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1868 ὑπάρχει ἐλλιπὲς ὡς πρὸς τὴν στατιστικὴν, καίτοι κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη μακρὰς περιέλαβε πληροφορίας στατιστικάς· αἷτιον δὲ τῆς ἐλλείψεως ταύτης εἶναι ἢ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἔλλειψις πληροφοριῶν περὶ τῆς ἀξιολόγου ταύτης ἐπιστήμης· ὅθεν ἐπιφυλαττόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ἐφεξῆς ἔτος ὅσον δυνατὸν πλήρη στατιστικὴν τῆς Ἑλλάδος (α).

Ἄλλ' αἱ εἰκονογραφαί, ἃς περιέχει ὁ παρὼν τόμος τοῦ

(α) Κατ' ἣν στιγμὴν τυποῦται τὸ παρὼν φύλλον λαμβάνομεν τὴν ἀξιολογὸν στατιστικὴν διατριβὴν τοῦ Κ. Α. Μανσόλα δημοσιευθεῖσαν πρὸ ὀλίγου ἐν Ἀθήναις.

Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου εἰσὶν ἀναντιβῆτως τὸ μόνον ἀπεικόνισμα τῆς ἐνεστώσης ἵεσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Βασίλισσα ἡμῶν ΟΔΓΑ κατέχει, ὡς εἰκὸς, τὴν πρώτην ἐν τῷ ἡμετέρῳ εἰκονοστασίῳ θέσιν. Εἶναι ὡραία! Καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου, ἀποβλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα ταύτην· ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ἐννοεῖ εὐκόλως ἐκ τῆς εἰκόνης, ὅτι οὐ μόνον σώματος, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς, ἔχει ἡ Βασίλισσα ἡμῶν κάλλος θαυμασίον· ὦ! πόσον ἀναγκαῖον, πόσον σωτήριον εἶναι εἰς τε τοὺς Ἡγεμόνας αὐτοὺς καὶ εἰς τοὺς λαοὺς τὸ ψυχικὸν τοῦτο κάλλος! — Μετὰ τὴν εἰκόνα τῆς Βασιλίσσης ἔπονται αἱ εἰκόνας τῶν μαρτύρων τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκονται παρεμβεβλημένοι αἱ τῶν ἡρώων τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1827· ἐφεξῆς εἰσὶν οἱ ἀτρόμητοι κυβερνήται τῶν Ἑλληνικῶν ἀτμοκινήτων, ἅτινα τροφοδοτοῦσι τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν, ὅμοια πρὸς μητέρα πτηνὴν, διηνεκῶς ἐπανερχομένην εἰς τὴν φωλεάν καὶ φέρουσαν ἐν τῷ στόματι τροφήν, ἵνα θρέψῃ τοὺς ἀπτῆνας αὐτῆς νεοσσούς, καὶ καταστήσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ πετάσωσιν ἔξω τῆς τεθλιμμένης καλιᾶς, καὶ νὰ πνεύσωσι τὸν καθαρὸν καὶ ζωογόνον ἀέρα τοῦ δάσους καὶ τῶν ὀρέων, νὰ κελαθήσωσιν ἐπὶ τῶν δένδρων, ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ ζήσωσιν ἐλεύθερα· ἔχουσι μετὰ τούτους κατάλληλον τὴν προσήκουσαν θέσιν οἱ ἐπίσημοι ὑπερασπισταί, ἔχοντες καὶ μὴ ἔχοντες ἔνδυμα γάμου, τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ χριστιανῶν, διπλωμάται καὶ δημοσιογράφοι, ὁ στρατηγὸς Ἰγνατιέφ καὶ ὁ Κύριος Μόρβης, ὁ μὲν πρῶτος τῆς Ρωσσίας, ὁ δὲ δεύτερος τῆς Ἀμερικῆς πρεσβευτῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἱ ΚΚ. Σακκόπουλος, Δενδρινὸς καὶ Στίλμαν, πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐν Χανίοις· λυποῦμαι, ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ προσ-

Δέσω καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου Derché, ἀρχαίου προξένου τῆς Γαλλίας ἐν Χανίοις, περὶ οὗ ἡ κυανῆ βίβλος ἀρκούντως ἐμαρτύρησεν, ὅτι ὁ νομιζόμενος οὗτος πολέμιος ὑπῆρξεν ὄλως φίλος καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, ὑπερασπιστὴς τῶν Χριστιανῶν, ὡς ἤρμοζεν εἰς ἄνδρα πεφωτισμένον, καὶ μάλιστα Γάλλον. Ἐν ταῖς πολλαῖς τοῦ παρόντος τόμου εἰκόσι δύο μόναι ὑπάρχουσι Γάλλων, ἡ τοῦ μακαρίτου Κόμητος Μαρκέλλου καὶ ἡ τοῦ Σαιντ-Μάρκου Γιραρδίνου. Ὁ περικλεῆς δημοσιογράφος εἰκονίζεται δεξιούμενος τὸν πρέσβυν τῆς Ἀμερικῆς ἐν μέσῳ τῶν κυριωτέρων ὤματων τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου. Ἔστω ἡ εἰκὼν αὕτη ἀσθενὲς δεῖγμα σεβασμοῦ πρὸς τὴν τολμηρὰν ἐκείνην, σταδερὰν, ἀποφασιστικὴν καὶ ὄντως ἱπποτικὴν πίστιν, ἐκπλύνουσα τὸ ἐλαφρὸν ἀμάρτημα ἐφημεριδογράφου τινὸς ἐν Παρισίοις, ὃν κατὰ κακὴν τινα τύχην ὠνόμασα φίλον μου — ἀλλ' ὅστις εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας ἔψαλλεν τὸ ὡσαννὰ εἰς τε τὸν βασιλέα τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὸν Σουλτάνον! Ζήτημα παρασημοφορίας! ἀλλ' εἶναι τάχα δυνατόν νὰ κρεμασθῶσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὄβελου ὁ Σωτὴρ καὶ ὁ Μετζιδιές; δυοῖν ἄτερον, Κύριε, „ἡ Τοῦρκος, ἡ Ἑλλην“. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ὁ μόνος ἀμφιβέβητος μεταξὺ τῶν ἐν Παρισίοις συναδέλφων μου, ὃν αἱ πολιτικαὶ πεποιθήσεις ἔχουσι τοιαύτην τινὰ ἐλαστικότητα.

Παρατηρῶ ὅτι κατήντησα ὀλίγον τολμηρός· ἀλλὰ πρὸς τί αἱ πρὸς τὴν Τουρκίαν περιστολαὶ καὶ περισκέψεις; Ἡ Εὐρωπαϊκὴ διπλωματία ἱκανῶς γινώσκει τοῦτο, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ὁ μέσος ὄρος πρὸς τὴν Τουρκίαν. Τὸ κατ' ἐμὲ ἀπέφυγον πάντοτε πᾶσαν κατὰ τῆς Τουρκίας προσβολὴν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολόγιῳ· ἀπέφυγον πρὸ πάντων νὰ γράψω τι περὶ τοῦ ἡγεμόνος αὐτῆς καὶ περὶ Ἰσλαμισμού· καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα

Τοῦρκος οὐδέποτε σχεδὸν μετεχειρίσθη, ἀλλὰ πάντοτε περιφραστικῶς ὠνόμασα τοὺς δυνάστας τῆς πατρίδος μας, ὁσάκις εὐρέσθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ μνημονεύσω αὐτῶν. Καὶ ὅμως τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον ὑπέστη ἐν Τουρκίᾳ παντοίας καταδρομάς! καὶ κατ' ἅ μοι γράφει φίλος τις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ἀαλῆ Πασᾶς διέταξε ν' ἀπαγορευθῆ πανταχοῦ τῆς Τουρκίας ἡ διάδοσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, καὶ ὅταν ἀκόμη οὐδεμίαν περιέχῃ προσβλητικὴν κατὰ τῆς Τουρκίας φράσιν, δοὺς ἐνταυτῷ τὰ διακριτικὰ γνωρίσματα τοῦ βιβλίου τούτου, ὡς εὐκόλως γνωριζομένου ἐκ τε τοῦ σχήματος, καὶ ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τοῦ ἐπικοσμοῦντος αὐτὸ σταυροῦ. Μετὰ δυσκολίας δύναμαι νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ὁ Ἀαλῆ Πασᾶς, ἄνθρωπος μεγάλης περιωπῆς, ἄνθρωπος ἔξοχος, ἡδύνατο νὰ λάβῃ τὸ ἄδικον τοῦτο μέτρον κατὰ τοῦ ἔργου μου· καὶ μᾶλλον νομίζω τοῦτο ἀποτέλεσμα ζήλου κατωτέρου τινὸς ὑπαλλήλου. Ἐὰν ὁ Ἀαλῆ Πασᾶς ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ πολιτικῇ συνέσει δὲν δύναται νὰ σώσῃ τὴν Τουρκίαν, τὸ πάντῃ ἀδῶον ἔργον μου οὐδαμῶς δύναται νὰ κλονήσῃ τὸν ἄρονον τῶν Σουλτάνων. Ὁ σταυρὸς εἶναι τὸ σύμβολον πολλῶν ἑκατομμυρίων ὑπηκόων τοῦ Σουλτάνου· τὸ δὲ ἐρυθροῦν χρῶμα, δι' οὗ περικαλύπτεται τὸ βιβλίον μου, καὶ ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐμφαίνει, ἢ μόνον ἀναμνηστικὴ ἀπλῶς τὸ χρῶμα τῆς βαφῆς τῶν αὐγῶν τοῦ Πάσχα, δὲν εἶναι τάχα τὸ χρῶμα τῶν Ὀσμανλίδων; Ἄφες, Ἐξοχώτατε, τὸ βιβλίον μου ἐλεύθερον, καὶ πιστεύσον, ὅτι ἤθελε συμπεριλάβει καὶ τὴν εἰκόνα σου, ἐὰν δὲν ἐφοβούμην, μὴ ἐρεθίσω τὸ ὀξύχολον πολιτικῶν τιμῶν μυωπόντων. Εἰμί βέβαιος ὅτι καὶ ὁ Σουλτάνος αὐτὸς ἤθελε παραδεχθῆ τὴν αἵτησίν μου ὡς δικαίαν, ἐὰν ἐτόλμων νὰ

μιλήσω πρὸς τὴν Μεγαλειότητά του καὶ ἦν ἡμέραν συ-
νήντησα αὐτῷ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκδέσει· ἀλλὰ κατὰ δυστυ-
χίαν δὲν ἠδυνήθην οὔτε τὸν χαριέστατον αὐτοῦ χαιρετισμὸν
ν' ἀνταποδώσω. Δὲν πταίω κατὰ τοῦτο ἐγώ· τὸ σῶμά μου
δὲν ὑπήκουε κατ' οὐδένα τρόπον, ἀλλὰ εὕρισκετο εἰς κατὰ-
στασιν παραλυσίας· οὔτε ἡ κεφαλή μου ἠδύνατο νὰ κ' ῥη
πρὸς χαιρετισμὸν, οὔτε ἡ χεὶρ μου νὰ ὑψωθῇ πρὸς ἀποκά-
λυψιν τῆς κεφαλῆς μου. Ἐφάνην ἀγροῖκος τῇ ἀληθείᾳ, καὶ
ἀπώλεσα τὴν μόνην εὐκαιρίαν, καὶ ἦν ἡδυνάμην νὰ ὑπο-
βάλω τὸ Ἡμερολόγιόν μου εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Σουλ-
τάνου, ὅστις βεβαίως δὲν ἤθελεν ἀπορρίψειν τὴν αἴτησίν μου.
Οὐδεμίαν ἔχω περὶ τούτου ἀμφιβολίαν· ἀλλ' ὑπῆρξεν ἀδύνατον
εἰς ἐμέ νὰ τὸ κατορθώσω! Honni soit qui mal y pense.

Ἄλλ' ὁ Ἐπιλογός μου, περιωρισμένος ὢν ὑπὸ τοῦ τυπο-
γράφου μου εἰς μόνας τέσσαρας σελίδας, ὑπερβαίνει ἤδη τὰς
δώδεκα(α). Διὰ τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ περατώσω αὐτόν, καίτοι
πολλὰ ὀφείλων εἰπεῖν, καὶ πρὸ πάντων ὀφείλων νὰ εὐχαρι-
στήσω τοὺς μέχρι νῦν μετὰ προθυμίας καὶ καλοκαγαθίας
συνδραμόντας εἰς ἔκδοσιν καὶ διάδοσιν τοῦ ἔργου μου, καὶ
νὰ στιγματίσω ἐκείνους, οἵτινες ἀπρεπῶς κατεχράσθησαν τὴν
ἐμπιστοσύνην μου, σφετερισάμενοι τὰ ἐμά· ἀλλ' ἐπιφυλάττω
μαί πρὸς τοῦτο ἀρμοδιώτερον καιρὸν, ὅστις δὲν τὰ παραταθῇ
πέρα τοῦ ἐπιάντος ἔτους, Θεοῦ εὐδοκοῦντος.

Ἐν Παρισίοις τῇ 1/13 Σεπτεμβρίου 1867.

Μαρίνος Παπαδόπουλος Βρετός.

(α) Συνιστῶ τὸ τυπογραφεῖον τοῦ ἐν Λειψίᾳ Κυρίου Brockhaus
πρὸς πάντας τοὺς ἔχοντας νὰ τυπώσωσι βιβλία Ἑλληνικά. — Τοῦ
παρόντος τόμου τὰ πρῶτα τέσσαρα φύλλα ἐστοιχειοθετήθησαν μὲν καὶ
ἐστερογραφηθήσαν ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῶν ἐν Ἀθήναις υἱῶν Α. Κορο-
μηλά, ἐτυπώθησαν δὲ μόνον ἐν τῷ Κυρίου Brockhaus.

ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῷ Ἑθνικῷ Ἡμερολόγιῳ
τοῦ ἔτους 1868.

	σελ.		σελ.
Πασχάλιον τοῦ Δισέκτου ἔτους αὐξή	γ'	Αἱ ἐν τῇ Δύσει Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι. Ὀδοιπορία εἰς τὸν τάφον τοῦ Δάντη	21
Ἑθνικαὶ ἑορταί	γ'	II. Οὐίργιλίου Μάρωνος βουκο- λικῶν ἐκλογῶν Η', μετενεχ- θεῖσα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν . . .	60
Βασιλικαὶ ἑορταί	γ'	Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ Ἑλλήνων λογίων. Ἐπιστολαὶ Α. Κοραῆ καὶ Α. Μουστοξύδου	65
Ἐποχαί	δ'	Ἡμερολόγιον τοῦ Ἑλληνιστοῦ Ἀσίου (Hase)	72
Ἐορταὶ Τρησκευτικαὶ καὶ ἄς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ δημό- σια γραφεῖα	δ'	Κληρονομία τῶν ἠδικῶν καὶ φυσικῶν παθῶν	84
Ἰανουάριος	ε'	Ἀνέκδοτα ἄσματα καὶ ποιήματα	105
Φεβρουάριος	ε'	Θεσσαλικά ἄσματα	109
Μάρτιος	ς'	Παναγιωτάκη Μουρούζη ἀπο- χαιρετισμὸς	113
Ἀπρίλιος	η'	Εἰδύλλιον Στατηρᾶ τοῦ ἱατροῦ Στεφάνου Οἰκονόμου βιογρα- φικὸν σχεδᾶριον	119
Μαΐος	θ'	Πλουτάρχιος ἀνθολογία	126
Ἰούνιος	ι'	Κόρσεσος καὶ Καλλιρόη	141
Αὐγουστος	ιβ'	Ἔρωσ καὶ Φυχή	151
Σεπτέμβριος	ιγ'	Ἡ ἔρωμένη τοῦ Φίλωνος	189
Ὀκτώβριος	ιδ'	Ποίησις I. P. Νερουλοῦ	193
Νοέμβριος	ιε'	Κατάλογος στατιστικῶν τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν περιο- δικῶν συγγραμμάτων ὅσα κατὰ τὸ 1866 ἐξεδόθησαν ἐν Ἑλλάδι	194
Δεκέμβριος	ισ'	Αἱ ἀναμνήσεις μου	201
Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους	ις'		
Πάσχα κατὰ χρονολογίαν Ἰου- λιανῆν	ιη'		
Ἐκλείψεις τοῦ ἔτους 1868 . . .	ιθ'		
Διάβασις τοῦ ἔργου	κ'		
Γενεαλογικὸς πίναξ τῶν ἐπιση- μοτάτων βασιλευσῶν οἰκο- γενειῶν	κα'		
Τὰ Προφητικὰ ἡμερολόγια τῆς ς' ἑκατοταετηρίδος	1		
Δημοτικὰ ἄσματα ἐκ τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ Πελάγει, συλλεχ- θέντα καὶ τὸ πρῶτον δημο- σιεύμενα	10		

Ἰωάννου Βηλαρά ποιήματα σατυρικά.....	σελ. 259	προσωπογραφηθέντων ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ 1868.....	σελ. 353
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς γλώσσης.	311	Ἰωάννης Βαρβάκης (βιογραφία)	376
Ὁ ἔθνικος Ἑλληνικὸς ὕμνος.	321	Ποικίλα	385
Ἐπιγράμματα.....	323	Αἱ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἠμερολογίῳ εἰκόνες.....	449
Περὶ τῆς τῶν Ἰονίων νήσων ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς..	325	Παράρτημα.....	451
Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, σατυρι- κὸν ποίημα.....	337	Κατάλογος τῶν συνεισενεγκόν- των εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἐθ- νικοῦ Ἠμερολογίου τοῦ ἔτους 1867.....	453
Κατάστασις τοῦ Γυμνασίου τῆς Χίου κατὰ τὸ 1821.....	350	Κατάλογος τῶν συντακτῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἠμερολογίου τοῦ ἔτους 1868.....	454
Βιογραφικαὶ σημειώσεις, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, περὶ τῶν		Ἐπίλογος.....	455

ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἠμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1868
ἐμπεριεχομένων εἰκονογραφιῶν·

ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ·

Ἀρχαδίου (Μονὴ τοῦ).....	σελ. 160	Θάνατος τῆς Εἰρήνης.....	σελ. 256
Ἀρχάδιον (Τὸ) τυπογρ. φύλ.	ε'	Μυτιλήνη (Η).....	112
Γάμος τῆς Εἰρήνης.....	240	Πανελλήμιον (Τὸ).....	τ. φ. ε'
Γυνή τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος.....	416	Σούδας (Ὁ λιμὴν τῆς).....	80
Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Κρήτης (Συνεδριάσις τῆς).....	τ. φ. ε'	Σφακιά (Τὰ).....	96

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ·

Ἀγγελικάρας (Α.).....	σελ. 192	Καποδίστριας (Ἰωάννης) τ. φ.	σελ. γ'
Ἀργυρόπουλος (Περικλῆς)...	384	Κιοσσὲς (Θεόδωρος).....	192
Ἀσώπιος (Κωνσταντῖνος) τυπογραφικὸν φύλλον δ'		Κόρακας (Μιχαήλ).....	144
Βαλαωρίτης (Σπυροῖδων).....	336	Κορομηλάς (Ἀνδρέας).....	384
Βαρνάβας (Ἰωάννης).....	320	Κοτζιάς (Ἀνδρέας Χ. Γ.)... 192	
Βασιάδης (Ἡρόκλης Κωνσταν- τῖνος).....	368	Κουρεντῆς (Ἀναστάσιος).... 192	
Βασιλείου (Ἰωάννης).....	144	Κωλέττης (Ἰωάννης).....	τ. φ. γ'
Βαφειάδης (Ἀναστάσιος).... 144		Λεβαθεύς (Ἰωάννης Νικολαΐδης) 384	
Βούλαρης (Δημήτριος).....	τ. φ. ε'	Λυκούργος (Ἀλέξανδρος).... 352	
Βυζάντιος (Χρήστος).....	352	Μαμούρης (Ἰωάννης).....	320
Γαβριήλ.....	128	Μανουσογιαννάκης.....	320
Γενίσαρλης.....	352	Μάρκελλος.....	τ. φ. δ'
Γκίλφορντ (Φριδερίκος).....	τ. φ. γ'	Μαυροκορδάτος (Ἀλέξανδρος) τ. φ.	γ'
Δαμιανὸς (Ἰωάννης).....	τ. φ. δ'	Μαυροκορδάτος (Νικόλαος) τ. φ.	γ'
Δημακόπουλος (Ἰωάννης).... 128		Μεταξᾶς (Ἀνδρέας).....	τ. φ. γ'
Δρακόπουλος (Ἀριστοτέλης) . 320		Μηλιάτης (Γεώργιος).....	368
Δενδρινὸς (Σπυροῖδων).....	336	Μηλιάτου (Μαργαρίτα).....	48
Ἐρλάγγερ (Αἰμίλιος).....	336	Μόβρης (Ἐδουάρδος, Ζώη).. 128	
Ἐσπλεν (Νικόλαος, Φερδινάνδος) 144		Μουστοξύδης (Ἀνδρέας).....	τ. φ. δ'
Ζάνος (Πέτρος).....	336	Ὀλγα.....	τ. φ. α'
Ζαχαρίας (Ματῆς).....	368	Ὀλύμπιος (Γεώργιος, Νικόλαος) 128	
Ἰγνάτιεφ.....	336	Ὀρλώφ (Βασίλειος Α.).....	192
		Πανᾶς (Φώτιος).....	368

Πανταζής (Δημήτριος)	σελ. 384	Ῥασπόνης (Ἰωάννης)	σελ. 368
Παπαβήγγιopoulos (Ἰωάννης) .	352	Ῥίζος ὁ Νερουλός (Ἰάκωβος)	
Παπαβήγγιopoulos (Κωνσταν- τίνος)	384	Τ. Φ. Ὑ	
Παπαθανασίου (Λεωνίδα)	320	Σαιντ-Μάρκ Γιραρδίνος	128
Παπαδάκης (Ἰωάννης) . . τ. φ.	δ'	Σακόπουλος (Νικόλαος)	336
Πετροπουλάκης (Δημήτριος) τ. φ.	ε'	Σαχτούρης (Ν.)	192
Πουζάδ (Μαρία Εὐγενείου) . .	32	Σίνας (Σιμεών) τ. φ.	δ'
Πραΐδης (Ἀλέξανδρος)	144	Στὺλμαν (Γουλιέλμος)	336
Ῥαγκαβῆς (Ἀλέξανδρος Ῥίζος)		Στούρτζας (Μιχαήλ)	16
τ. φ. δ'		Τσώτσης (Γεώργιος Ν.)	192
Ῥάλλης (Γεώργιος Ἀλεξάνδρου)	352	Υψηλάντης (Γρηγόριος) τ. φ.	δ'
		Φαρμακίδης (Θεόκλητος) τ. φ.	Υ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1868.

ΕΤΟΣ Η'.

«Partout où il y a de Grecs, l'idée d'une destinée et d'un avenir commun propre à la race hellénique et que rien n'empêchera de s'accomplir, cette idée est avec eux et leur fait une patrie. C'est ce lien patriotique établi à travers les pays les plus divers que représente pour ainsi dire l'hémérologion hellénique.»
Saint Marc Girardin, journal des débats du 8 décembre 1866.

«Πανταχοῦ ὅπου ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, ἡ ἰδέα τύχης καὶ μέλλοντος κοινῆ, ἰδιαίτοντος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν, οὐ οὐδὲν δύναται νὰ κωλύσῃ τὴν πραγματοποιήσιν, ἡ ἰδέα αὕτη συζῆ μετ' αὐτῶν καὶ κατασκευάζει αὐτοῖς πατρίδα. Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον ἐκπροσωπεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τὸν πατριωτικὸν τοῦτον δεσμόν τὸν ὑπάρχοντα μεταξὺ τῶν διεσπαρμένων Ἑλλήνων εἰς τόπους λίαν ἀπ' ἀλλήλων διαφέροντας.» Σαιν-Μάρκος Γιραρδίνος. Ἐκ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων τῆς 8 Δεκεμβρίου 1866.

Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον βαίνειν ἤδη τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ δὲν ἔχει, νομίζομεν, χρεῖαν νέου προγράμματος. Ἐτήσιον περιοδικὸν πόνημα, συνάπτου τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ διδασκτικοῦ καὶ πρὸ πάντων δικαιολογοῦν τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα διὰ προσοδήκης πανελληνίου εἰκονογραφίας τῶν κατ' ἡμᾶς γνωριμωτέρων ἀνδρῶν καὶ περιεργωτέρων μνημείων καὶ τόπων, κατῆσταται σύνδεσμος τῆς ἀπανταχοῦ ἡμετέρας φυλῆς, ὑποδάλλει πρὸς ἔθνικὸν συμφέρον τὸ φιλόπατρι παντὸς Ἑλληνος αἰσθημα, καὶ συντελεῖ οὐκ ὀλίγον ἐν τε τῇ πατρίδι ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώραις τῆς Τουρκίας εἰς ἀνάπτυσιν τῆς φιλοκαλίας διὰ τε τῆς λαμπρᾶς αὐτοῦ τυπογραφικῆς καλλονῆς καὶ διὰ τῶν πολλῶν ἐν αὐτῷ ἐντελεστάτων χαλκογραφιῶν, λιθογραφιῶν καὶ ξυλογραφιῶν. Ἐνεκα τούτων τὸ ἡμέτερον ἡμερολόγιον, ἀφ' οὗ ἔπαυσεν ἤδη ἡ Πανδώρα τοῦ ἐκδίδεσθαι μετ' εἰκονογραφιῶν, παρίσταται μοναδικὸν σύγγραμμα παρ' ἡμῖν.

Ἡ τιμὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1868 δρίζεται εἰς φράγκα δεκαπέντε διὰ τοὺς συνδρομητάς. Τὰ εἰς ξένας γλώσσας ὁμοειδῆ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου βιβλία τιμῶνται πολὺ πλεῖστον. Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον εἶναι τὸ πολυτελέστατον τῶν παρ' ἡμῖν ὁμοειδῶν βιβλίων καὶ ἀναλόγως τὸ εὐωνότατον πάντων· ὅπως δὲ νῦν ἐτελειοποιήθη, χρησιμεύει καὶ ὡς δῶρον προσφορώτατον κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους, δυνάμενον ἀρμοδίως νὰ προσενεχθῆ πρὸς γυναικὰς καὶ παῖδας πάσης ἡλικίας καὶ τάξεως.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ F. A. Brockhaus ἐν Λειψία.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται·

Ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Δημητρίῳ Κωνσταντίνου, (ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ Αἰόλου, Ἄρ. 72) καὶ ἐν τοῖς καταστήμασι τῶν τέκνων Ἀνδρέου Κορομηλά.

Ἐν Παρισίοις, παρὰ τῷ Κ. Lainé 19, rue des St. Pères καὶ παρὰ τῷ ἐκδότη τῷ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, 8, rue Miroménil.

Ἐν Λονδίῳ, παρὰ τῷ Κυρίῳ Βαλέττα, 9, chepstow Villas-Bayswater.

Ἐν Μαγχεστρία, παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις ΚΚ. Palmer and Howe, Bond Street.

Ἐν Λειψία, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Brockhaus.

Ἐν Βιέννῃ, παρὰ τῷ εἰκονοπώλῃ Κ. Kaeser, Bogenstrasse, Ἄρ. 2.

Ἐν Μασσαλία, παρὰ τῷ Κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Λεονάρδῳ.

Ἐν Τερνέστη, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Munster.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Ἡλία Ζαχαρή.

Ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας, παρὰ τῷ Ἰατρῷ Κ. Σ. Μεταξᾶ.

Ἐν Κερκίρα, παρὰ τῷ Κ. Παπανικόλῃ.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἐν Ζακύνθῳ, παρὰ τῷ Κ. Ἀριστοτέλει Ι. Μεταξᾶ.

Ἐν Σμύρνῃ, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Ἀθανασίῳ Ζαχαρή.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Σ. Ἀνδρεάδῃ.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, παρὰ τῷ Κ. Β. Γ. Παππαζόγλῳ.

Ἐν Ἰβραΐλα, παρὰ τῷ Κ. Μαλαβάζῃ, πράκτορι τῶν Γαλλικῶν Ἀποκλιῶν καὶ παρὰ τῷ Κυρίῳ Α. Βαρβέρῃ.

Ἐν Πετροπόλει, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Isakoff.

Ἐν Βελιγραδίῳ, παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ΚΚ. Βόττη.

Ἐν Μόσχᾳ, παρὰ τῷ Προξένῳ τῆς Ἑλλάδος Κυρίῳ Μποστάνζόγλῳ.

Καὶ ἐν τοῖς ἀπανταχοῦ Προξενείοις τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου ἐπιστολαὶ δέον νὰ πέμπωνται ἐλεύθεραι παντὸς τέλους ταχυδρομικοῦ, ἄλλως δὲ, δὲν γίνονται δεκταί· νὰ ἐπιγράφωνται οὕτως *Almanach national de la Grèce, Paris, 8, rue Miroménil*. Ἐπιστώμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστολογράφων ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ὀλοκληροῦ γραφῆς τῆς διευθύνσεως, ἧς ἡ παραμέλησις γίνεται πολλάκις αἰτία ἀπωλείας τῶν ἐπιστολῶν.

Αἱ πωλήσεις γίνονται ἢ ἐπὶ μετρητοῖς, ἢ διὰ συναλλάγματος ἐπὶ τῶν Παρισίων, τῆς Μασσαλίας καὶ τοῦ Λονδίνου, ἢ διὰ ταχυδρομικῶν γραμματίων. Διὰ μικρὰ ποσὰ μὴ ὑπερβαίνοντα δεκαπέντε φράγκα γίνονται δεκτὰ γραμματόσημα Γαλλικὰ, Ἀγγλικὰ, Ἑλληνικὰ, Αὐστριακὰ καὶ Ἰταλικὰ.

Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον δημοσιεύει ἀγγελίας παντὸς εἶδους μὴ προσκρούουσας εἰς τὴν κοσμιότητα πρὸς ἕν φράγκον τὴν γραμμὴν, ὑπολογισμένην μὲ στοιχεῖα τῶν 13 στιγμῶν.

Ἀναγγέλλονται δωρεὰν πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ ἐκδιδόμενα βιβλία, ὧν ἀντίτυπον ἤτελε σταλῆ ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

Ἐκαστος τόμος τοῦ ἡμερολογίου πωλεῖται φράγκα δεκαπέντε.

Ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεῦτερος τόμος ἐξηγλήθησαν.

Τοῦ τρίτου (1863) καὶ τοῦ πέμπτου (1865) τόμου ὑπάρχει ἔκδοσις ἄδետος μὴ περιέχουσα ὅλας τὰς εἰκόνας πρὸς ἕξ φράγκα τὸν τόμον.

Ἡ σειρά πλήρης τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου (ἔτη 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867 καὶ 1868) καλῶς δεδεμένη, ἄνευ ὅμως χρυσώματος διὰ τὸ ὁμοίωσθον, ἀντὶ φράγκων 120 πωλεῖται φράγκων 90.

Τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1868 περιέχει πρὸς τοῖς ἄλλοις τὰς τῶν Ἑλλήνων εἰκόνας τὰς δημοσιευθείσας εἰς τοὺς ἐξηγτηθέντας τόμους καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς κριτὴν ἄξιον ἀνατυπώσεως κείμενον.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1861
ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΚΑΙ

λεπτομεροῦς σημειώσεως τῶν ἀστρονομικῶν φαινομένων συνταχθείσης ὑπὸ Παπαδάκη, καθηγητοῦ τῆς ἀστρονομίας ἐς τὴν Ὀθωνεῖα πανεπιστημίῳ.

Προσετέθη εἰς τὸ τέλος διατριβὴ ἀνέκδοτος Φιλίππου Ἰωάννου περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ: Ὅθων. — Κιρκάσσιοι στρατιῶται. — Ἰερὺς Ἄβουση-νός. — Ἡ Βενετία. — Ἡ Βερόνα. — Οἱ καπνοδοχοκαθαρισταί. — Γέφυρα τοῦ Ὄστερλιτζ ἐν Παρισίοις. — Μέγαρον τῆς Βιομηχανίας ἐν Παρισίοις. — Ἐλέφαντες τοῦ Ἰνδικοῦ στρατοῦ τῆς Ἀγγλίας. — Ἀγελάδες. — Ἡ Ὀδησσός. — Φίλιππος Ἰωάννου. — Γάμος Ἑλληνικός.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1862.

(ΕΤΟΣ Β')

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Μηνολόγιον. — Πασχάλιον τοῦ ἔτους 1862. — Σημείωσις τῶν διαφόρων φάσεων τῆς σελήνης. — Ἀνατολὴ καὶ δύσις τοῦ ἡλίου. — Μέγεθος τῶν ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις. — Αἱ ὥραι τοῦ ἔτους. — Αἱ ἐκλείψεις τοῦ 1862. — Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωνικοῦ ἔτους. — Ἡ διαφορά τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ δυτικοῦ ἡμερολογίου. — Αἱ ἐποχαί. — Αἱ βασιλικαὶ, πολιτικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ ἑορταί. — Πίναξ τῶν κυριωτέρων ἐπικρατειῶν καὶ ἐπισημοτέρων μοναρχῶν τῆς Εὐρώπης. — Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. — Μέτρα καὶ σταθμὰ ἐν Ἑλλάδι. — Μέτρα καὶ σταθμὰ Εὐρωπαϊκὰ μεταφερόμενα εἰς τὴν Τουρκικὴν ἰσλίαν καὶ εἰς τὸν πῆχυν. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ Γαλλικὰ νομίσματα. Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. — Πίναξ προχείρου πολλαπλασιασμοῦ. — Ἄσματα δημοτικὰ ἀνέκδοτα, κ. τ. λ. — Ποιήματα Κουμανούδη καὶ Ρίζου Νερουλοῦ. — Κατάστασις τοῦ γυμνασίου τῆς Χίου κατὰ τὸ 1821, παρὰ Νεοφύτου Βάμβα, κ. τ. λ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Αἰδέσιμος Ἰωσήφ Βασιλείου. — Παπαδάκης. — Ὅθων. — Ἀμαλία. — Νικόλαος Λαίχτεμπεργ. — Μιλόγ. — Ἀλέξανδρος Κούζας. — Ὁ Βέης τῆς Τύνιδος. — Δανιὴλ Μαυροβουνίου. — Νικόλαος Μαυροβουνίου. — Καποδίστριας. — Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης. — Δημήτριος Ὑψηλάντης. — Γρηγόριος Ὑψηλάντης. — Νικόλαος Μαυροκορδάτος. — Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. — Κωλέττης. — Μεταξᾶς. — Κανάρης. — Γκίλφορντ. — Μουστοξύδης. — Φαρμακίδης. — Ρίζος Νερούλος. — Ἀργυρόπουλος. — Δαμιανός. — Ἀσιώπιος. — Μάρκελλος. — Σίνας. — Μάρκος Γραβρίνος. — Βούλγαρης. — Ρίζος Ραγκαβῆς. — Δωραδίστρια. — Βουλγαρικὴ Οἰκογένεια. — Σιαμῆλ. — Φυσιογνωμίαι ἀνατολικαί. — Βηρυτία γυνή. — Μαχθὰλληνη μετανοοῦσα. — Ἐπαῖτις Ἰταλὶς. — Γάμος. — Τριήρης. — Σφίγγ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1863.

(ΕΤΟΣ Γ.)

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Προγνωστικὸν τοῦ ἔτους 1863. — Πρὸς τὸν ἀναγνώστην. — Ἐποχαί. — Πασγάλιον. — Ἐκλείψεις. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ ξένα νομίσματα. — Περὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ἡμερολογίου. — Δεισιδαιμονιῶν ἀντίδοτον. — Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. — Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ νῆσος Κρήτη. — Πολιτικὸς βίος τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1861 καὶ 1862. — Περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Ἀλέξανδρος καὶ Δημήτριος Ὑψηλάνται. — Ὁ ἀντιναύαρχος Ῥώσσοις Ῥίκορντ ὑποψήφιος κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος. — Γνώμαι περὶ γυναικῶν. — Ἰωσηφίνα, ἱστορία τῶν παλαιῶν ὑποδημάτων (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ). — Περὶ τῶν βραβευομένων ποιημάτων. — Ὁ Οὐμβόλδος καὶ τὸ Βερολίνον. — Οἱ Γότθοι καὶ οἱ Οὔνοι. — Ναπολεὼν ὁ Α' καὶ ἡ Εἰρήνη. — Ποίημα εἰς Λεύκωμα. — Δημοτικὰ ἄσματα. — Ὁ Βλαχόπουλος. — Περὶ καλλονῆς τῶν νεανίδων. — Τερπνὸν μέρος τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν. — Ἐκδρομὴ εἰς Πόρον. — Οἱ Παλμοὶ τῆς καρδίας, ποιημάτων. — Ὁ Πύργος τῆς Ζωῆς. — Αἱ ἐν Εὐρώπῃ ὀρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι. — Ὁ φιλέλλην Ἄβουτ. — Περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων. — Ὀλίγα περὶ λουτρῶν. — Αἱ νέαι Ἀθήναι. — Ἐπίλογος.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἄβουτ. — Ἀλφεράκης. — Βαρδαλάχος. — Βερναρδάκης. — Βρουνέτιος. — Γεννάδιος. — Δούκας. — Ἐυνάρδος. — Ζαΐμης (Ἀνδρέας). — Ζαμπάκος. — Θεοτόκης. — Καλλέργης. — Κανάρης. — Καρατζᾶς. — Κλεόβουλος. — Κοντουριώτης. — Κοραῆς. — Κούμας. — Κωστής. — Μανούσης. — Μαυροκορδάτος. — Μιαούλης. — Μιλόσχ. — Μπαλάνος. — Ξένος. — Ῥήγας (ὁ Φεραῖος). — Ῥώμας. — Σούτσος. — Τρικούπης. — Τζόκανος. — Ὑψηλάνται (Κωνσταντῖνος, Δημήτριος, Ἀλέξανδρος). — Φιλήμων. — Φίλιππος. — Φωτιάδης. — Χαθιαρᾶς. — Χάριτοφ. — Ἡ Ἑλληνοβλάχα. — Ἡ Πεντέλη. — Τὸ Σούνιον. — Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἐν Μαγχεστρίχ (ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικόν). — Ἐπανάστασις Ναυπλίου.

(Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο περιέχει 1,000,000 στοιχεῖα, δέκα ὀκτὼ τυπογραφικὰ φύλλα, 288 σελίδας καὶ τεσσαράκοντα τέσσαρας εἰκονογραφίας.)

Τοῦ Ἡμερολογίου τούτου ὑπάρχουσι δύο ἐκδόσεις· ἡ μὲν, πολυτελὲς δεδεμένη, ἐμπεριέχει ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας εἰκόνας, καὶ τιμᾶται φράγκων δεκαπέντε καὶ ἡμίσεος· ἡ δὲ δευτέρα ἐκδοσις, ἀπλῶς δεδεμένη, τιμᾶται φράγκων ἑξ, καὶ ἐμπεριέχει τὰς ἐξῆς μόνον εἰκόνας· 1. Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης· 2. Ἀλέξανδρος καὶ Δημήτριος Ὑψηλάνται· 3. Ἡ ἐν Ναυπλίῳ ἐπανάστασις· 4. Ἡ Ἑλληνοβλάχα· 5. Ἡ Πεντέλη· 6. Τὸ Σούνιον.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΣΕΚΤΟΝ ΕΤΟΣ 1864.

(ΕΤΟΣ Δ.)

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐποχαί. — Ἐορταὶ θρησκευτικαὶ καθ' ἃς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα. — Πασγάλιον τοῦ ἔτους 1864. — Βασιλικά ἐορταί. — Ἰανουάριος. — Φεβρουάριος. — Μάρτιος. — Ἀπρίλιος. — Μάιος. — Ἰούνιος. — Ἰούλιος. — Αὐγούστος. — Σεπτέμβριος. — Ὀκτώβριος. — Νοέμβριος. — Δεκέμβριος. — Ἐκλείψεις τοῦ 1864. — Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ Γαλλικὰ νομίσματα. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. — Μέτρα καὶ σταθμὰ. — Πρόχειρος πίναξ πολλαπλασιασμοῦ. — Σύγκρισις τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν διαφόρων ἐμπορικῶν πόλεων μὲ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ Κωνσταντινουπόλεως ὄντα εἰς χρῆσιν μέχρι τοῦδε καὶ ἐν Ἑλλάδι. — Περιληπτικὴ περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν. — Ὁ Πειραιεὺς. — Αἱ Νέαι Ἀθήναι. — Κλίμα τῶν Ἀθηνῶν. — Βίος Ἀθανασίου Χρηστοπούλου. — Ἄπαντα Ἀθανασίου Χρηστοπούλου (Ἐρωτικά καὶ Βακχικά). — Οἱ Νεώτεροι Ἕλληνας (ὁ ἔμπορος, ὁ ναύτης, ὁ ἰδιώτης καὶ ὁ ἱερεὺς). — Τὸ Τυρρηνικὸν ἀγγεῖον. — Σύμμικτα (Μεγαλοφρεῖς ἄνδρες ἀσθενεῖς ἐν τῇ συνδιαλέξει). — Θεολογικά. — Γράμμα πατριαρχικὸν περὶ ὄρου προικοδοσίας εἰς Ἀθήνας ἐκδοθὲν ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας μετατεθέντος. — Προτροπὴ εἰς τοὺς νέους ἕνεκα γάμου, καὶ κατὰ τοῦ τραχώματος. — Τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Ἐρέσου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τινὰ πρεσβύτερον Γεώργιον τὸν ὄνομα ἐν τῇ Μεθώνῃ σταλεῖσα. — Ἀποδοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ στέμματος παρὰ Γεωργίου τοῦ Α'. — Χρονολογικὴ ἔκθεσις Ἑλληνικῶν τυπογραφείων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθέντων Ἑλληνικῶν βιβλίων ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθιδρύσεως τῆς βασιλείας κατὰ τὸ 1832.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ὁ πατριάρχης Γρηγόριος Ε'. — Γεώργιος Α', βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. — Πρίγκηψ Χριστιανὸς, πατὴρ τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. — Φριδερίκος ὁ Ζ', βασιλεὺς τῆς Δανίας. — Κόμης Σπίννεκ. — Γόρδων. — Στρατηγὸς Κερεδὴν. — Κάρολος Λενορμάν. — Πέτρος Μαυρομιγᾶλης. — Καραϊσκάκης. — Κίτζος Τζαβέλλας. — Ἀντώνιος Κριεζῆς. — Παπανικολῆς. — Γεώργιος Σισίνης. — Ι. Μιλᾶιτης. — Κ. Δ. Σκιᾶς. — Α. Ἀρσάκης. — Ζήσης Σωτηρίου. — Ἀναστάσιος Μανᾶκης. — Παντιᾶς Ῥάλλης. — Μ. Φραγκόπουλος. — Κωνσταντῖνος Λεβίδης. — Δημήτριος Χριστίδης. — Θρασύβουλος Ζαΐμης. — Νικόλαος Βερναρδάκης. — Μπρετόν. — Ἀνδρέας Παπαδόπουλος Βρετός. — Αἱ Νέαι Ἀθήναι. — Ἡ Ἑλληνικὴ ἀκαδημία. — Μεταξοκλωστήριον Ἀθηνῶν. — Τελετὴ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ στέμματος παρὰ Γεωργίου τοῦ Α'. Σύλληψις Ἀμερικανῶν πρέσβειων. — Τὸ Μεξικόν. — Τελετὴ τῆς ἐνάργεως τῆς βιομηχανικῆς

ἐκθέσεις ἐν Λοιδίῳ κατὰ τὸ 1862. — Ἡ Νύξ. — Ἡ Ἀκρόπολις. — Ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. — Τὰ Προπύλαια (εἰσοδος τῆς Ἀκροπόλεως). — Εἰσοδος Προπυλαίων. — Τὰ Προπύλαια. — Ὁ Παρθενὼν (ὀπισθόδομος). — Ὁ Παρθενὼν (πρόναος). — Ὁ Παρθενὼν (ἐσωτερικόν). — Τὸ Ἐρεχθεῖον. — Αἱ Καρυάτιδες. — Ἡ Ποικιλὴ στοά. — Τὸ Θησεῖον. — Τὸ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου. Λυσικράτους χορηγικὸν μνημεῖον. — Ἡ Πινακοθήκη. — Τὸ θέατρον τοῦ Βάχχου. — Ναὸς τοῦ Αἰόλου. — Ἀδριανοῦ Ἄψις. — Ἀθηνᾶ. — Ἄγαλμα ἀρχαῖον κεχρωματισμένον (Μαρθωνομάχος). — Τετράδραχμον. — Ναὸς τῆς ἀπτέρου Νίκης. — Τὸ Ἐρεχθεῖον. — Τείχη τῆς Ἀκροπόλεως (Πελασγικά). — Τείχη τῆς ἀκροπόλεως (ἐγεθθέντα παρὰ τοῦ Θεμιστοκλέους). — Πανὸς ἄντρον. — Θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. — Ἡ πύλη τῆς Ἀγορᾶς. — Ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. — Καλλιῆρόη. — Στάδιον. — Ὁ Ἄρειος Πάγος. — Ἡ Ἡνύξ. — Ὁσαύτως. — Φυλακὴ τοῦ Σωκράτους. — Τάφος τοῦ Κίμωνος. — Γυμνάσιον τοῦ Πτολεμαίου. — Ἀλληγορικὸν ἄγαλμα φυλῆς τινος τῶν Ἀθηνῶν. — Ὑπόγειον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. — Ἀνάγλυφον. — Ἀνάγλυφον. — Νίκη. — Κεφαλὴ Νίκης (σώζεται ἐν Παρισίοις). — Ἀνάγλυφον. — Νίκη. — Ἀνάγλυφον τοῦ Παρθενῶνος.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1865.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΕΚΑΗΕΝΤΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐποχαί. — Ἐορταὶ θρησκευτικαὶ καθ' ἃς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα. — Πασχάλιον τοῦ ἔτους ἠωξέ'. — Ἐθνικαὶ ἑορταί. — Βασιλικαὶ ἑορταί. — Σημεῖωσις. — Ἰανουάριος. — Φεβρουάριος. — Μάρτιος. — Ἀπρίλιος. — Μάιος. — Ἰούνιος. — Ἰούλιος. — Αὐγουστος. — Σεπτέμβριος. — Ὀκτώβριος. — Νοέμβριος. — Δεκέμβριος. — Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. — Ἐκλείψεις τοῦ Ὁθωμανικοῦ ἔτους. — Ω! ἂν ἀπέθνησκον... (κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Georg Herwegh). — Ἀπάνθισμα Κρητικῶν ἄσμάτων ἄδομένων εἰς Ἀντικύθηρα. — Ἄσμα πρῶτον. Τὸ Διαζύγιον. — Ἄσμα δεύτερον. Ὁ θάνατος τῆς Σούσας. — Ἄσμα τρίτον. Ἡ Στεφανία. — Ἄσμα τέταρτον. — Ἄσμα πέμπτον. Ἀρπαγὴ νεάνιδος. — Ἄσμα ἕκτον. Ἡ Ἄρετοῦσα. — Ἄσμα ἕβδομον. Ὁ Δράκων. — Ἄσμα ὄγδοον. Ὁ Ναύτης. — Ἄσμα ἔννατον. Ὁ Ναύτης ψυχρῶραγῶν. — Ἄσμα δέκατον. Ὁ Βοσκὸς ψυχρῶραγῶν. — Ἄσμα ἑνδέκατον. Ὁ Δασκαλογιάννης. — Οἱ Νεώτεροι Ἕλληνες (ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμῶν, ὁ πολιτικὸς, ὁ ληστής, ὁ κλέφτης). — Ὁ ταλαίπωρος Λουδοβίκος. Ἰστορία τοῦ Δανοῦ Blicher. — Ἰωάννου Βηλαρά βίος. — Ἰωάννου Βηλαρά μῦθοι. — Πρόλογος. — Μῦθος α'. Τζιτζιζιρας καὶ Μυρμηγκί. — Μῦθος β'. Τὸ Ψάρι καὶ τὰ Ψαρόπουλα. — Μῦθος γ'. Ἡ Κουρτιονοῦρα Ἄλουπου. — Μῦθος δ'. Γάτος καὶ Καθρέπτης. — Μῦθος ε'. Ἀηδὸν καὶ Γεράκι. — Μῦθος ς'. Φοράδα καὶ Πουλάρι τῆς. — Μῦθος ζ'. Περιστέρι. — Μῦθος η'. Ὁ Χωριάτης καὶ τὰ Παιδιά του. — Μῦθος θ'. Τιμὴ, Φωτιά καὶ Νερό. —

Μῦθος ι'. Ἄλουπου καὶ Τράγος. — Μῦθος ια'. Μπάκακας καὶ Βοῖδι. — Μῦθος ιβ'. Οἱ Λαγοί. — Μῦθος ιγ'. Ὁ Γαΐδαρος ντυμένος Λιοντορόμαρο. — Μῦθος ιδ'. Κόρακας καὶ Ἄλουπου. — Μῦθος ιε'. Ἄλουπου καὶ Λιοντάρι. — Μῦθος ις'. Κριάρι, Ἀνάδα, Γουρούνι καὶ Γαΐδαρος. — Μῦθος ιζ'. Κικίδι καὶ Νυκτερίδα. — Μῦθος ιη'. Ἀρκοῦδα καὶ Λιοντάρι. — Μῦθος ιθ'. Γέρος καὶ Θάνατος. — Μῦθος κ'. Λιοντάρι, Λύκος καὶ Ἄλουπου. — Μῦθος λ'. Ζίνζιρας καὶ Μυρμηγκί. — Μῦθος β'. Τὸ Ψάρι μετὰ τὰ Ψαρόπουλά του. — Ποίημα ἐπικήδειον εἰς Ν. Βύρωνα, τελευτήσαντα ἐν Μεσολογίῳ ἔτει ἠωξέ' μηνί Ἀπρίλιῳ, ποιηθὲν ὑπὸ Φιλίππου Ἰωάννου, νῦν καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθῆναις Πανεπιστημίου. — Ὁ Βεντλέους καὶ ὁ Κουτόργας. — Πάτμος καὶ Κυθωνία. — Ἑλληνικὸς ἀγαθοεργὸς σύλλογος ἐν Παρισίοις. — Περὶ τοῦ τεχνητοῦ φωτός. — Τὸ πρότυπον ὁ Σιλβέστρης. — Ἡ Ἑνετις. Ἀναμνήσεις τῆς αὐλῆς τοῦ αὐτοκράτορος Φερδινάνδου τοῦ β'. — Γνωμικά. — Ὁ κατὰ τοὺς νῦν Ἕλληνας ἑλληνισμός. — Αἱ ἀναμνήσεις μου. — Περὶ τῆς πρακτικῆς χρήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. — Περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. — Βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τῶν εἰκονογραφηθέντων προσώπων ἐν τῷ παρόντι ἡμερολογίῳ. — Ἐρμηνεῖα τῶν ἐν τῷ παρόντι ἡμερολογίῳ ἐκδοθεισῶν εἰκονογραφιῶν. — Πάτρωνες τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου. — Ἀναποκρίται τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου. — Κατάλογος τῶν μέχρι τοῦδε συντακτῶν τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου. — Πίναξ καθ' ὅλην τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων ἐν τῷ Ἑθνικῷ ἡμερολογίῳ. — Ἀλφαριθμητικὸς πίναξ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν εἰκονογραφιῶν ἐν τῷ Ἑθνικῷ ἡμερολογίῳ. — Ἑλληνικὴ μετάφρασις τεμαχίου τοῦ Σακεσπέρου. — Ἑλληνικὴ ἑμμετρος μετάφρασις ἑτέρου ἄγγλου ποιητοῦ. — Ἐπίλογος. — Ἀναφορά τοῦ ἐκδότου τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὴν ἐν Ἀθῆναις β' Ἑθνικὴν Συνέλευσιν.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἅγιος Τάφος. — Ἀρχοστόλιον τῆς Κεφαλληνίας (τὸ). — Ἀκροκόρινθος (ὁ). — Ἀκρόπολις τῶν Μυκηνῶν (ἡ). — Ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας (ἡ). — Ἄλσος τῶν Μουσῶν (τὸ). — Ἄλφειδς ποταμὸς (ὁ). — Δελφοί (οἱ). — Ἐπίδαυρος (ἡ). — Ἐρείπια τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Χαϊρωνείας. — Ἐρείπια πυραμίδος εἰς Ἄργος. — Ἐρείπια τοῦ θεάτρου τῆς Σπάρτης. — Ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Σουινιάδος Ἀθηνᾶς κατὰ τὸ 1817 ἔτος. — Ἐρείπια τῶν Θεσπιῶν καὶ ὁ Ἐλικῶν. — Ἐρείπια τῆς Τίρυνθος. — Κέρκυρα (ἡ). — Ἀφίξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. — Κεφαλληνία (ἡ). — Κλεψύδρα ἐν Μεσσηνίᾳ (ἡ). — Λέοντες τῶν Μυκηνῶν. — Ναὸς τοῦ Νεμεαίου Διός. — Ναὸς τοῦ Πανελληνίου Διός ἐν Αἰγίνῃ. — Ναύπλιον (τὸ). — Παρνασσός (ὁ). — Πεδιάς τῶν Μεγάρων. — Πεδιάς τῆς Μεσσηνίας. — Πεδιάς τῆς Σπάρτης, ὁ Ταύγετος. — Πειραιεύς (ὁ). — Πόρος (ὁ). — Στάδιον τῆς Μεσσηνίας (τὸ). — Στρατὸς τῆς Ἰαπωνίας. — Στύξ (ἡ). — Σύρος (ἡ). — Τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος (ὁ). — Τροφώνιον ἄντρον (τὸ).

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἀθανάσιος. — Ἀλβέρτος. — Ἀλεξάνδρα. — Ἀνδρούτζος (Ὁδοσσεύς). — Ἀντωνιάδης (Ἐμμανουὴλ). — Ἀστηγῆ. — Βαλτινός (Γεώργιος). — Βότζαρης (Μάρκος). — Βότζαρης (Κώστας). — Βότζαρης (Νότης). — Βουλγαρῆς (Εὐγένιος). — Βρετὸς (Μαρίνος Παπαδόπουλος). — Βυζάντιος (Ἀναστάσιος). — Βύ-

ρων. — Γαζής (Ἄνθιμος). — Γαλανός (Δημήτριος). — Γεώργιος Α'. — Γερμανός. — Γιάδστον (Οὐίλιαμ). — Γοθδελάς (Δημήτριος). — Γορτζακώφ (Ἄλεξανδρος Μιχάλοβιτς). — Γρέγωρυ. — Γρίβας (Θεόδωρος). — Γρίβας (Γαρδικιώτης). — Γρίβας (Δημήτριος). — Δάνδολος (Ἰωάννης Ἀντώνιος). — Δελιγιάννης (Ἀναγνώστης). — Δελιγιάννης (Πέτρος). — Δηωθουινιώτης. — Διάκος (Α.). — Διομήδης Κυριακού. — Δωραδίστρια. — Ζαλακώστας (Γεώργιος). — Κατζόνης (Αάμπρος). — Κορωνάιος. — Κολοκοτρώνης (Θεόδωρος). — Κολοκοτρώνης (Γενναῖος). — Λενορμάν (Φραγκίσκος). — Λεοπόλδος Α' (Γεώργιος-Χριστιανός-Φριδερίκος). — Λεωτζάκος. — Λομβάρδος. — Μάνος (Γεώργιος). — Μαυρομιχάλης (Ἀναστάσιος). — Μελέτιος. — Μελετόπουλος (Δημήτριος). — Μηνιάτης (Ἡλίας). — Μωραϊτίνης (Ἀριστείδης). — Μωραϊτίνης (Περικλῆς). — Ναπολέων. — Νικηταρᾶς. — Νικόδημος (Κωνσταντῖνος). — Νικόλαος. — Νικολόπουλος (Βασίλειος). — Νεῖλος (ἀρχιμανδρίτης). — Οικονόμος (Κωνσταντῖνος). — Οικονόμος (Στέφανος). — Οὐμβέρτος. — Παδοβάς (Στέφανος). — Παλαμῆδης (Ῥήγας). — Πάλμερστον (Ἐνρίκος-Ἰωάννης Τέμπλε). — Παπαδιαμαντόπουλος. — Παπαδόπουλος (Γρηγόριος). — Παπακώστας (Ζαμάλας). — Παπαλεξοπούλου (Καλλιόπη). — Παπαφλέσσας (Γ.). — Περαιθός. — Πετριεῖς (Βασίλειος). — Πιεράκος. — Πλαπούτας (Κολλιόπουλος). — Πύλλας (Ἰωάννης). — Ῥενιέρης (Μάρκος). — Ρούφος (Βενιζέλος). — Ῥώσσελ (Ἰωάννης). — Σαχίνης (Γεώργιος). — Σκαρδέλης. — Σκυλιτζής (Ἰσίδωρος). — Σουτζος (Παναγιώτης). — Σταυρός (Γεώργιος). — Σωνιέρος (Σπυρίδων). — Τοσσίτζας (Μιχαήλ). — Τρικούπης (Χαρίλαος). — Φαβιέρος. — Φιλήμων (Τιμολέων). — Φριδερίκος. — Χάν. — Χατζηπέτρος (Ἀσπροποταμίτης). — Χατζηχρήστος. — Χρυσοθέγγης (Γεώργιος). — Ψύλλας (Γεώργιος).

Τοῦ παρόντος τόμου ὑπάρχει ἑκδοσις ἄδετος πρὸς ἕξ φράγκα μετὰ τῶν ἐξῆς εἰκοσι καὶ ἑπτὰ εἰκονογραφῶν.

Ἅγιος Τάφος (ὁ). — Ἀκροκόρινθος (ὁ). — Ἀκρόπολις τῶν Μυκηνῶν (ἡ). — Ἄλσος τῶν Μουσῶν (τὸ). — Ἄλφειός ποταμός (ὁ). — Δελφοί (οἱ). — Ἐπίδαυρος (ἡ). — Ἐρείπια τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Χαϊρωνείας. — Ἐρείπια πυραμίδος εἰς Ἄργος. — Ἐρείπια τοῦ θεάτρου τῆς Σπάρτης. — Ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Σουνιάδος Ἀθηνᾶς κατὰ τὸ 1817 ἔτος. — Ἐρείπια τῶν Θεσπιῶν καὶ Ἐλικῶν. — Ἐρείπια τῆς Τίρυνθος. — Κλεψύδρα ἐν Μεσσήνῃ (ἡ). — Ναός τοῦ Νεμεαίου Διός (ὁ). — Ναός τοῦ Πανελληνίου Διός ἐν Αἰγίνῃ (ὁ). — Παρνασσός (ὁ). — Πεδιάς τῶν Μεγαρίων. — Πεδιάς τῆς Μεσσηνίας. — Πεδιάς τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ Ταύγετος. — Στάδιον τῆς Μεσσήνης (τὸ). — Στρατὸς τῆς Ἰαπωνίας. — Στύξ (ἡ). — Τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος (ὁ). — Τροφωνίου ἄντρον.

Ο ΕΛΛΗΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ.

LE GREC MODERNE.

Λαμπρά λιθογραφία κεχρωματισμένη τοῦ περιφήμου ζωγράφου DUPRÉ, ὕψους μὲν 65 ἑκατοστῶν, πλάτους δὲ 50 ἑκατοστῶν.

Πωλεῖται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ, ὁδῷ Αἰόλου, ἀριθ. 20, παρὰ τὸ ξενοδοχεῖον τῆς ἈΝΑΤΟΛΗΣ, HÔTEL D'ORIENT. Τιμᾶται φράγκων ὀκτώ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1866 (ἔτος ε').

Τιμᾶται φράγκων δεκαπέντε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἑορτολόγιον μετὰ σημειώσεως τῶν φάσεων τῆς σελήνης, τῆς ἀνατολῆς καὶ ὕσεως τοῦ ἡλίου, καὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἡμερῶν. — Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. — Ἐκλείψεις τοῦ ἔτους 1866. — Γενεαλογικὸς πῖναξ τῶν ἐπισημοτάτων βασιλευσῶν οἰκογενειῶν. — Στατιστικαὶ πληροφορίαι περὶ τῶν ἐπισημοτάτων κρατῶν. — Διοικητικὴ στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. — Προσωπικὸν τῶν διαφόρων ὑπουργείων. — Δύναμις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ μῆνα ἀπρῖλιον 1865. — Ἱερὰ σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. — Ἀρχιερεῖς τοῦ βασιλείου. — Ἐθνικὸν πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. (Κατάλογος καθηγητῶν.) — Σημειώσεις περὶ τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1862-1863. — Ἀρχαιολογικὴ εἰσαγγελία. — Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων. (Κατάλογος βουλευτῶν.) — Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἔτος 1862. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ γαλλικὰ νομίσματα. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. — Πῖναξ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τῶν εἰς τὰ ταχυδρομεία τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου παραδοθέντων γραμμάτων, ἐφημερίδων, ἐντύπων, εἰσπραχθέντων ταχυδρομικῶν τελῶν καὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1864. — Περὶ τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ τοῦ καταλλήλου ἢ μὴ τῆς παρ' ἡμῖν ἐφαρμογῆς. — Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου. — Περὶ τῆς τοῦ νέου ἔτους ἑορτῆς παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς. — Περὶ Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. — Περὶ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Περὶ τῶν προηγουμένων πραγματειῶν τοῦ Κ. Ἐγγέρου. — Ἀνέκδοτον τεμάχιον μαθήματός τινος περὶ Ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ Hase. — Περιγραφή τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βοιωτίας περηνόμου μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά. — Ἀπόπειρα ἀναστατώσεως τῆς Μάνης κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα. — Ἐγγραφον ἀφορῶν τὴν πολιορίαν τῶν Χανιῶν τῆς Κρήτης. — Οἱ Βλάχοι τοῦ Πίνδου καὶ οἱ Ἀλβανοί. — Ἐπικήθειοι τελεταὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις Ἑλλησιν. — Ὁ Χάρος. — Δεισιδαιμονίαι καὶ ὄρκοι. — Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ λογίων καὶ σοφῶν Ἑλλήνων. — Ποικίλα. (Ἀποτελέσματα τῆς νικητιανῆς μέσον καταστροφῆς τῶν βλαπτόντων τὰ δένδρα ζωύφων ἐφευρέσεις τῶν κωδωνῶν ζῶα τὰ ὅποια δὲν πρέπει νὰ καταστρέφονται· στατιστικαὶ πληροφορίαι βασιλικαὶ ἐπιχορηγήσεις· τύπος Κωνσταντινουπόλεως· δύο ἠθικὰ διηγημάτια.) — Περὶ περιέργων ἀντιπαθειῶν. — Περιγραφή Κινεζικοῦ γεύματος. — Κυνὸς ἀξιοσημειώτος ἐκδίκησις. — Ὑγιεινὴ. — Ποιήματα. Ἡ ἔνωσις τῆς Ἐπτανήσου. Δημοτικὸν ἄσμα. — Ὁ Κυβερνήτης ἐν Ἀγχώνι. — Ναι καὶ ὄχι. Ἄσματα στρατιωτικά. Τὸ βέβαιον μέλλον μας. — Ἐκθεσις τῶν ἐν Ἑλλάδι συμβάντων ἀπὸ Ἰουνίου 1862 ἄχρι Ἰουνίου 1865. — Τύπος πρωτοτύπου καὶ λακωνικῆς βιογραφίας. — Περὶ τῆς ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. — Βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τῶν προσωπογραφηθέντων ἐν τῷ ἡμερολογίῳ. — Ἐξήγησις τῶν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ εἰκόνων. — Σχέσεις τῶν ὁμηωδῶν παραδόσεων τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν, ὑπὸ Φραγκίσκου Λενορμάν, κ. τ. λ.

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἀγγελίδης (Φώτιος). — Ἀλεξάνδρος ὁ Μακεδών. — Ἀλεξάνδρος. — Ἀλφρέδος. — Ἀναγνωστάκης (Ἀνδρέας). — Ἀργυρόπουλος (Ἰωάννης). — Ἀριστάρχης (Νικόλαος). — Βεγλερής (Γρηγόριος). — Βιλλεμαίν. — Βλαδεμάρ. — Βλάχος (Σταῦρος). — Βούδδεργ. — Βούρος (Ἰωάννης). — Βουτσινιάς (Ἰωάννης). — Βράϊλας (Πέτρος). — Βράϊτ (Ἰωάννης). — Βυζάντιος (Σκαρλάτος Δ.). — Γιαννηκώστας. — Γίβσων (Θωμάς Μίλνερ). — Γρότε (Γεώργιος). — Γυζώτος. — Δαγμαρ. — Δεέκ. — Δελιγιάννης (Θεόδωρος). — Δελιγιάννης (Κανέλλος). — Δελιγιάννης (Ἰωάννης). — Δέρβης. — Δραγούμης (Νικόλαος). — Δρανέτης Μπέης (Παῦλος). — Δουρούτης (Κωνσταντίνος). — Δρούνη δὲ Λουῆς. — Δυοβουνιώτης (Γεώργιος). — Ἑγγερ. — Εὐγενία. — Ἡρόδοτος. — Θιέρς. — Θουβενέλ. — Θύρα. — Ἰάκωβος (Πατ.). — Ἰόνσων. — Ἰούλιος Καίσαρ. — Καλλιγᾶς (Παῦλος). — Καλλιφρονᾶς (Δημήτριος). — Καλογερόπουλος (Σπυρίδων). — Καραθεοδωρῆς (Στέφανος). — Καρλότα. — Κίσελεφ. — Κλοτλδη. — Κόδδεν. — Κωνσταντίνος. — Κοντογόνης (Κωνσταντίνος). — Κομμουνδούρος (Ἀλεξάνδρος). — Κόχραν. — Κύριλλος (Πατ.). — Λαμαρτίνος. — Λάμπρος (Παῦλος). — Λαμπρύλλος (Κυριακός). — Λάνδερερ (Ξαβέριος). — Λάτρης (Ἰακείσιος). — Λεσσέφ. — Ληθωρικής (Ἀθανάσιος). — Λιθερόπουλος (Κοσμάς). — Λιντερμάδερ (Ἀγνώσιος). — Λίνκολν. — Λουίζα. — Μακρυγιάννης (Ἰωάννης). — Μαζαράκης (Ἀνθίμος). — Μαξιμιλιανός. — Μακρορᾶς (Γεώργιος). — Μεριμπίος. — Μοναργίδης (Ἀναγνώστης). — Μπουντούρης (Δημήτριος). — Ναπολέων Γ'. — Ναπολέον. — Νικολαΐδης (Βασίλειος). — Νικόλαος. — Νταγκλῆς (Ναστούλης). — Ὀρφανίδης (Θεόδωρος Γ.). — Οὐγκό. — Παλάσκας (Χρήστος). — Παμπούκης (Χαράλαμπος). — Παπαδόπουλος Βρετός (Ἀνδρέας). — Παπατᾶης (Α. Γ.). — Πίχκολος (Νικόλαος Σάβας). — Ποτλῆς (Μιχαήλ). — Πραϊδῆς (Γεώργιος). — Ράγκος (Ἰωάννης). — Ρῶτας (Φωκίων). — Σατωβριάνδ. — Σκαραμαγκᾶς (Ἀμβρόσιος). — Σκούφος (Γεώργιος). — Σπλιωτάκης (Σπυρίδων). — Στίρβης. — Στρατούλης (Κωνσταντίνος). — Συμβουλίδης (Γεώργιος). — Σχινᾶς (Μιχαήλ Γεώργιος). — Τομπᾶζης (Ἰάκωβος). — Τομπᾶζης (Ἑμμανουήλ). — Τράιμπερ. — Φλογαίτης (Νικόλαος). — Φραντς (Ἀμβρόσιος). — Φρεϊμαν. — Χᾶς. — Χρηστόπουλος (Ἀθανάσιος). — Χριστόπουλος (Χαράλαμπος). — Χρῦσανθος (Ἄρχ.).

ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἀκρόπολις Ἀθηνῶν ἐπεσκευασμένη. — Ἀπτέρου Νίκης (ἀνάγλυφον). — Ἀτρείος (θησαυροφυλάκιον ἐπεσκευασμένον). — Βαβέλ (ὁ πύργος τοῦ). — Βαβυλωνίας (πεδιάς τῆς). — Ἐρωὸς καὶ Ἀντέρως. — Θεμιστοκλέους (τάφος). — Θερμοπύλαι (αἱ). — Ἰάσωνος (τὸ σπήλαιον τοῦ). — Ἰθάκη. — Κέρκυρα. — Κύθηρα. — Κωνσταντινούπολις. — Λαΐλαφ (ἡ). — Μοίρις (ἡ). — Ὀλυμπίου Διὸς (ναὸς ἐπεσκευασμένος). — Πάργα. — Πάτμος. — Πεδιάς τοῦ Μαραθῶνος. — Πεδίον τῆς ἐν Παλαιαῖς μάχης. — Πυραμίδες (αἱ). — Σμύρνη. — Ταυρίς (ἡ). — Τάφος τοῦ Μυκερίνου. — Ἰασιλι-Καΐα (τὸ).

ΠΑΝΟΜΙΟΙΤΥΠΑ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἀσωπίου (Κωνσταντίνου). — Βάμβια (Νεοφύτου). — Γεωργίου (Βασιλείου τῶν Ἑλλήνων). — Γκίλφορντ. — Ζημιπέλιου (Ἰωάννου). — Κοραή (Ἀδαμαντίου). — Κανάρη (Κωνσταντίνου). — Λαμαρτίνου. — Μαυροκροδάτου (Ἀλεξάνδρου). — Μκνούση (Θεοδώρου). — Ραγκαβῆ (Ἀλεξάνδρου Ρίξου). — Σπόννεκ. — Σίνα. — Τρικούπη (Σπυρίδωνος). — Χρηστίδου (Δημητρίου).

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1867.

(ΕΤΟΣ Ζ΄.)

(Τιμᾶται φράγκων δεκαπέντε.)

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ.

Παράγλιον τοῦ ἔτους αὐξ'. — Ἐθνικαὶ ἑορταί. — Βασιλικάι ἑορταί. — Ἐποχάι. — Ἐορταὶ θρησκευτικαὶ (καθ' ἃς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ ἠμῶσια γραφεῖα). — Ἰανουάριος. — Φεβρουάριος. — Μάρτιος. — Ἀπρίλιος. — Μάϊος. — Ἰούνιος. — Ἰούλιος. — Αὐγουστος. — Σεπτέμβριος. — Ὀκτώβριος. — Νοέμβριος. — Δεκεμβριος. — Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. — Ἐκλείψεις τοῦ ἔτους 1867. — Γενεαλογικὸς πίναξ τῶν ἐπισημοτάτων βασιλευσῶν οἰκογενειῶν. — Ἀγγλία. — Ἀνόθερον. — Αὐστρία. — Βάδη. — Βαυαρία. — Βέλγιον. — Βυρτεμβέργη. — Γαλλία. — Δανιμαρκία. — Ἑλλάς. — Ἔσση. — Ἰσπανία. — Ἰταλία. — Μεξικόν. — Ὀλλανδία. — Παπικὸν κράτος. — Πορτογαλία. — Πρωσσία. — Ρωσσία. — Σαξωνία. — Σουηδία καὶ Νορβηγία. — Τουρκία. — Ὑποτελεῖς ἡγεμόνες ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ (Βλαχία καὶ Μολδαβία, Σερβία καὶ Μαυροβούνιον). — Ἰωάννου Βηλαρᾶ ποιήματα ἐρωτικά. — Παρισινὰ ἀναμνήσεις ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου (φιλέλληνας). — Ταξείδια. Πόρος. Τροιζήν. Σύρος. Ναύπλιον. Ὑδρα. Αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι. Ἡ Θεσσαλία. Τὸ Πάσχα εἰς τὰς Ἀθήνας. Τελετὴ γάμου εἰς τὰς Ἀθήνας. — Δύο τύποι περιηγητῶν ἐν Ἑλλάδι. — Δημοτικὰ τραγούδια καὶ παραμύθια. — Ὁ ἐρωτευμένος κλέφτης. — Ὁ Ὀθησαυρὸς. — Ἡ Μαρία κ' ἡ Ἑλένη. — Κακὴ μητέρα, καλὸς γιός. — Ἡ Χαΐδω. — Ἡ μάννα Κώστανα. — Ἡ ἐκδίκησι. — Ὁ καθρέφτης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. — Τὸ σύμφωνητικὸν μὲ τὸν διάβολο. — Ἡ καπετάνισσα. — Τὸ καταραμένο παιδί. — Ἰταλικά ἀναμνήσεις. — Λυρικά ποιήματα. — Περὶ τοῦ τῶν ἀλλοφύλων ἑλληνισμοῦ καὶ τινῶν τοῦ Φρασικλέους ἀμαρτημάτων. — Περὶ τῆς προφορᾶς καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Περὶ τῆς προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Ὁ Ἄσιος καὶ οἱ ἐν Παρισίοις λόγιοι Ἑλληνας ἐπὶ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τῶν Βουρβόνων. — Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον εἰς Ἀθήνας. — Ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Εὐχαριστήριον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. — Ἐκ τοῦ Δ' βιβλίου τῶν Μεταμορφώσεων Ὀβείδιου τὸ περὶ ἔρωτος καὶ θανάτου Πυράμου καὶ Θίσθης, μεταφρασθὲν ἐμμέτρως ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν ἰδίωμα ὑπὸ Φιλίππου Ἰωάννου. — Οὐρανοπορία. — Ἀθήη. — Εἰς κλάδον δάφνης. — Τὰ ῥόδα. — Εἰς ῥόδον. — Φύλλον ῥόδου. — Στέφανος ῥόδων. — Ῥοῆ ἡ βρουκαλιε. — Ἀνθοδέσμη ἀνοικτῶν ῥόδων. — Ἐρυθρὸν ῥόδον καὶ λευκὸν ῥόδον. — Ῥοῆ ἐν μέσῳ πόας. — Περὶ τῆς φιλοσοφίας τῶν ῥόδων. — Λεῖριον. — Μύρτος. — Φραγκικὴ δάφνη. — Καρυόφυλλον τῶν ἀνθο-

πωλουσῶν. — Ἡ συμβολικὴ τῶν ἀνθέων ἥτοι ἡ διὰ τῶν ἀνθέων συνομιλία. — Αὐτόγραφα Κοσμᾶ Μπαλάνου, Ἀλεξάνδρου Στούρτζα, Κωνσταντίνου Οἰκονόμου, Στεφάνου Οἰκονόμου, καὶ Καθούρ. — Ἐκθέσεις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἔτος 1863. — Κατάστασις τῶν δημοσίων χρεῶν τῆς Ἑλλάδος τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1865. — Πίναξ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 30 τόνων καὶ ἐπέκεινα κατὰ τὴν Ἀΐανουαρίου 1866. — Στατιστικαὶ πληροφορίαι περὶ τῆς νήσου Σάμου. — Οἱ σιδηροδρόμοι ἐν Ἑλλάδι. — Βιβλιοκρισίαι περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1866. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ γαλλικὰ νομίσματα. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. — Βιογραφίαι. — Ἀλέξανδρος Β'. — Ἀριστάρχης (Νικόλαος). Βαλτινός (Γεώργιος). — Βαρβάκης (Ἰωάννης Ἀνδρεάδης). — Βήτ (Witte, Ἰωάννης). — Βοισσονὰδ (Ἰωάννης Φραγκίσκος). — Γκίκας (Γρηγόριος). — Γκίκας (Μιχαήλ). — Δένμαν (T. L. Denman). — Δουρουὴ (Duruy, Βίκτωρ). — Δωραδίστρια. — Ζυγομαλᾶς (Ἀνδρέας). — Κατραμῆς (Νικόλαος). — Κλάδος (Πέτρος). — Κλίμακας. — Κουρκουμέλλης (Δημήτριος). — Κραλίδης (Βενέδικτος). — Λάϊωνς (Ἐδμόνδος). — Λεοντιάς (Σαπφώ). — Λεοπόλδος Β'. — Μαυροκορδάτος (Ἀλέξανδρος ὁ ἐξ ἀπορρήτων). — Μύλλερ (Ἐμμανουήλ). — Ὀλγα. — Πελλάτ (Κάρολος Αὐγουστος). — Πιεράκος Μαυρομηχάλης (Νικόλαος). — Πιττακὸς (Ἰωσήφ). — Ρίζος ὁ Νερούλδος (Ἰακώβος). — Ρίκορδ (Πέτρος). — Σκαραμαγκᾶς (Ἀμβρόσιος). — Στούρτζας (Μιχαήλ). — Φαρμακίδης (Θεόκλητος). — Ποικίλα (τέσσαρα τυπογραφικὰ φύλλα, φύρδην μίγδην περὶ παντός, τερπνὰ καὶ διδακτικὰ). — Εὐχαριστήριον τῶν κατοίκων τῆς νήσου Κεφαλληνίας. — Εὐχαριστήρια καὶ ἄλλα ἔγγραφα ἀφορῶντα τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον. — Ἐπίλογος. — Ἀγγελίαι (ἔπονται ἐπὶ τοῦ κιτρίνου χάρτου).

Π Ι Ν Α Ξ

ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ ΕΜΠΕΡΓΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

Ἀλέξανδρος Β'. — Ὀλγα. — Λεοπόλδος Β'. — Πυροβόλον. — Στούρτζας (Μιχαήλ). — Γκίκας (Γρηγόριος). — Γκίκας (Μιχαήλ). — Λάϊωνς (Ἐδμόνδος). — Ρίκορδ (Πέτρος). — Βαρβάκης (Ἰωάννης Ἀνδρεάδης). — Κραλίδης (Βενέδικτος). — Κατραμῆς (Νικόλαος). — Ζυγομαλᾶς (Ἀνδρέας). — Κουρκουμέλλης (Δημήτριος). — Βοισσονὰδ (Ἰωάννης). — Δουρουὴ (Βίκτωρ). — Βήτ (Ἰωάννης). — Μύλλερ (Ἐμμανουήλ). — Πελλάτ (Κάρολος Αὐγουστος). — Λεοντιάς (Σαπφώ). — Πιττακὸς (Ἰωσήφ). — Κλίμακας. — Κλάδος (Πέτρος). — Δεμιάν. — Μητρόπολις Ἀθηνῶν. — Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. — Πανεπιστήμιον Πίζης. — Βαρβάκειον. — Στράτα βεάλε, βασιλικὴ ὁδὸς ἐν Κερκύρα. — Ἅγιος Νικόδημος ἐν Ἀθήναις. — Ὀρφανοτροφεῖον κορασιῶν ἐν Ἀθήναις. — Ὀφθαλμια τρεῖον Ἀθηνῶν. — Ἀρσάκειον, ἐκπαιδευτήριον κορασιῶν, ἐν Ἀθήναις. — Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν. — Ἀνάκτορα Ἀθηνῶν. — Ἐξοχὴ τῆς σελήνης. — Ρόδον. — Ἐξοχὴ Ἀθηνῶν, τὸ Δαφνί. — Καρούφυλλον (γαρούφαλλον). — Λεῖριον (αἰλές). — Λίμνη τῶν Ἰωαννίνων. — Ροδοδάφνη.

ΝΕΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ,

Ἐνθα καὶ συνδιαλέξεις περὶ ὁδοποριῶν, σιδηροδρόμων, ἀτμοπλοίων κλπ., τὰ πάντα ἐκτεθέντα εἰς γλώσσας τέσσαρας, ἑλληνικὴν, γαλλικὴν, ἀγγλικὴν καὶ ἰταλικὴν, πρὸς χρῆσιν περιηγητῶν καὶ πάσης τάξεως σπουδαστῶν μίξις ἢ καὶ πλείων τῶν γλωσσῶν τούτων.

Τιμᾶται φράγων πέντε. — Πωλεῖται ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ Κ. Βρετῶ καὶ K. Lainé, 19, rue des Saints-Pères.

LE NOUVEAU GUIDE

DE CONVERSATIONS MODERNES,

OU DIALOGUES USUELS ET FAMILIERS,

Contenant en outre de nouvelles conversations sur les voyages, les chemins de fer, les bateaux à vapeur, etc., en quatre langues : français, grec moderne, anglais, italien, à l'usage des voyageurs et des personnes qui se livrent à l'étude de l'une ou de plusieurs de ces langues.

Prix : 5 francs, chez M. LAINÉ, 19, rue des Saints-Pères.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

Πρόλογος.
Τὸ ῥῆμα ἐγώ.
Τὸ αὐτὸ ἐρωτηματικῶς.
— ἀρνητικῶς.
— ἀρνητικῶς τε καὶ ἐρωτηματικῶς.
Τὸ ῥῆμα εἴμαι.
Τὸ αὐτὸ ἀρνητικῶς τε καὶ ἐρωτηματικῶς.
Τὰ ῥήματα ἐν γενεῖ.
Ἀπόλυτα ἀριθμητικά.
Τακτικὸ ἀριθμητικά.
Κλάσματα.
Πολλαπλασιαστικά.
Οἱ καιροὶ τοῦ ἐναυτοῦ.
Οἱ μῆνες.
Αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος.
Ἑορταί.

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Ἄπλαϊ φράσεις.
Συναπάντησις.
Ἀναχώρησις.
Αἰτήσεις καὶ εὐχαριστήσις.
Βεβαίωσις καὶ ἀρνησις.
Ἐκφράσεις θαυμασμοῦ.
Πιθανότης.
Δυσσερέστησις καὶ λύπη.
Ἀποδοκιμασία.
Ἡ ὀργή.
Ἡ χαρὰ.
Βουλῆ.
Τρώγειν καὶ πίνειν.
Νέα.
Ἐργεσθαὶ καὶ ὑπάγειν.
Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις.
Ἡλικία.
Ἡ ὥρα.
Ἡ καιρός.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εὐκόλοι διάλογοι.
Ὁ ἀσπασμός.
Ἡ ἐπίσκεψις.
Τὸ πρόγευμα.
Πρὸ τοῦ γεύματος.
Τὸ γεῦμα.
Ἐπὶ τραπέζης.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ τέτον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ δεῖπνον.
Πίνειν.
Τὸ σχολεῖον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὰ κατὰ τὴν παράδοσιν.
Διὰ φτιάσιμον κονδυλίου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Περὶ τοῦ γράψαι ἐπιστολήν.
Περὶ ἀγορᾶς.

ATHÈNES MODERNE

OU

Description abrégée de la capitale de la Grèce, suivie du tableau des départs des bateaux à vapeur, du rapport entre les monnaies grecques et les monnaies étrangères, du tarif des voitures, etc.

PRIX : 2 FRANCS.

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΗΤΟΙ

Περληπτική περιγραφή τῆς πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τῶν ἀναχωρήσεων τῶν ἀτμοπλοίων, τῆς ἀναλογίας τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ ξένα νομίσματα, τῆς ἀστυνομικῆς διατιμήσεως τῶν ἀμαξῶν, κ. τ. λ.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡΑΓΚΩΝ ΔΥΩ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Τῶ ἀναγνώστη, σ. 2. — Κλίμα, σ. 6. — Ἀρχαιότητες, σ. 12. — Περληπτική περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν, σ. 36. — Πίναξ τῶν ἀξιολογωτέρων λειψάντων τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς διατηρουμένων ἐν Ἀθήναις, σ. 50. — Ἑκκλησίαι, σ. 56. — Ἀγαθοεργὰ καταστήματα, σ. 66. — Σχολεῖα, σ. 72. — Ἐπιστημονικαὶ Ἑταιρίαι, Τυπογραφεῖα, Ἑφημερίδες, κ. τ. λ., σ. 80. — Δημόσια οἰκοδομήματα μὴ περιληφθέντα εἰς τὰ προηγούμενα κεφάλαια, σ. 80. — Βιομηχανία, σ. 86. — Τὰ περίχωρα, σ. 94. — Πρόσθετοι πληροφορίες, σ. 106. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ γαλλικὰ νομίσματα, σ. 112. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν, σ. 112. — Μέτρα καὶ σταθμὰ, σ. 114. — Πίναξ ἀναχωρήσεων τῶν ἀτμοπλοίων, σ. 116. — Ἀστυνομικὴ διατίμησις περὶ μισθώματος τῶν ἀμαξῶν, σ. 120.

TABLE DES MATIÈRES.

Au lecteur, p. 3. — Le climat, p. 7. — Les antiquités, p. 13. — Anciens monuments d'Athènes, p. 37. — Indication des fragments de sculpture les plus remarquables conservés à Athènes, p. 51. — Églises, p. 57. — Établissements de bienfaisance, p. 67. — Écoles, p. 73. — Sociétés savantes, imprimeries, journaux, etc., p. 81. — Édifices publics non compris dans les pages précédentes, p. 81. — Industrie, p. 87. — Les environs, p. 95. — Renseignements supplémentaires, p. 107. — Rapport des monnaies grecques avec la monnaie française, p. 113. — Quelques rapports de monnaies étrangères avec la drachme, p. 113. — Mesures et poids, p. 115. — Tableau des départs des bateaux à vapeur, p. 117. — Tarif des voitures, p. 121.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Δημητρίῳ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝῶ.
A ATHÈNES, chez le photographe M. CONSTANTIN.

Διαταγαὶ διὰ τὸ γεῦμα.
Τὰ ὄψαρια.
Τὸ ὥρολογιον.
Ἡ πρωΐα.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἡ ἑσπέρα.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἡ ὀ χειμῶν.
Ἡ ἀνοιξίς.
Τὸ καλοκαίριον.
Τὸ φθινόπωρον.
Ἀλλαγὴ νομισμάτων.
Ἐρωτήσεις περὶ ὁδοῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ζήτησις τινοῦ.
Τὸ βράδιον.
Τὸ πῦρ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ὀπωρικά.
Ἀνθη.
Λαχανικά.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Περίπατος.
Ἡ βρογχή.
Μετὰ τὴν βρογχήν.
Συναπάντησις φίλου.

ΤΡΙΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Συνήθεις διάλογοι.
Εἰς τὸ σχολεῖον.
Μεταξὺ δύο μαθητῶν.
Ἡ ἐξ ὕπνου ἐγερσις.
Μεταξὺ Γάλλου καὶ Ἀγγλοῦ.
Μετὰ βιβλιοπώλου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Εἰς ἐν ἐργαστήριον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἡ κατοικία.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μετὰ τοῦ ἐπιπλοπιοῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Διὰ ἑν' ἀγοράσης διάφορα πράγματα.
Μεθ' ἑνὸς βράπτου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μεθ' ἑνὸς ὑποδηματοπιοῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μεθ' ἑνὸς ἱατροῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ χαρτοπαίγιον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Εἰς τὸν χορόν.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.

Ὅχηματα μὲ ἀγῶγιον.
Εἰς τὸ παντοφορεῖον.
Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως.
Ταξείδιον ἐπὶ σιδηροδρόμου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐπιθίβασις, ἀπόπλους.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὰ κατὰ τὸν διάπλου.
Ὁ καταπλους (τὸ ἀραγμα).
Ἐν τῷ ξηνοδοχεῖῳ.
Πρὸς ἱπποκίον.
Πρὸς ξηνοδόχον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐν ὁδοπορίᾳ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Ἐπιδείγματα ἐπιστολῶν.
Διὰ ἑν' ἀρχίσης ἐπιστολήν.
Διὰ νὰ τελεωθῆς ἐπιστολήν.
Ἐπιδείγματα συναλλαγματικῶν.
Γραμμάτια καὶ ἀπογαί.
Ἐπιδείγματα ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν.

ΜΥΘΟΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΗΛΑΡΑ.

Ἐν τομίδιον 100 σελίδων εἰς 3^{ον} χρυσοδεμένον μετὰ πέντε λαμπρῶν χαλκογραφιῶν.

Ἐν Παρισίοις 1865, εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου, τιμᾶται φράγκων τριῶν.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Λίμνη. — Πίθηξ. — Ἄλουπὸν καὶ τράγος. — Κριάρι, ἀρνάδα, γουρούνη καὶ γαῖδαρος. — Αἴγες.

* Ἐκδοσις ἀδέτος ἀνευ εἰκονογραφιῶν φρ. ἔν.

LES GRECS MODERNES.

Mœurs, coutumes, usages, littérature, politique, religion, commerce, marine, etc.,

PAR DUVRAY (MARINO P. VRETO).

Un vol. in-12. — Prix : 1 fr.

Bruxelles, 1863, A. LACROIX-VERBOECKHOVEN et Ce.

Se vend à Paris, chez M. LAINÉ, 19, rue des Saints-Pères, et à la Librairie internationale, boulevard Montmartre, 15.

ATHÈNES MODERNE.

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ.

Κατάλληλον και ώραϊον στόλισμα εις δωμάτιον υποδοχής (Σαλόνη).

ΗΤΟΙ

Συλλογή εις μέγα σχῆμα (Ἄλπουμ) λιθογραφικῶν εἰκόνων τῶν μνημείων τῶν Ἀθηνῶν.

ALBUM

CONTENANT DES VUES LITHOGRAPHIQUES

DES

PRINCIPAUX MONUMENTS DE LA CAPITALE DU ROYAUME DE GRÈCE

PUBLIÉ PAR

MARINO P. VRÉTO.

IN-FOLIO.

Première édition avec texte.....	francs 30
Idem sur papier de Chine.....	» 50
Troisième édition sans texte.....	» 20
Α' Ἐκδοσις μετὰ κειμένου γαλλικοῦ και ἑλληνικοῦ (ἀπλοῦν δέσιμον).....	(1) φράγκα 30
Β' Ὡσαύτως εις papier de Chine (ώραϊον δέσιμον).....	(2) » 50
Γ' Ἐκδοσις (ἀνευ κειμένου) (ώραϊον δέσιμον).....	» 20

Παρά τῶ ἐκδότῃ Κ. Μαρίνῳ Π. Βρετῶ εις Παρισίους, 8, rue Miroménil, και εις Ἀθήνας παρά τῶ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ, ὁδῶ Αἰόλου, ἀριθ. 20.

(1) Ἀπέμειναν ὀλίγιστα ἀντίτυπα. — (2) Τῆς ἐκδόσεως ταύτης ἐτυπώθησαν μόνον εἰκοσιπέντε ἀντίτυπα, και μένουσιν ἀπόλητα ὀλίγα ἀντίτυπα.

ΛΥΡΙΚΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΠΟΛΟΥ.

(ΕΡΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΚΑ.)

Β'. Ἐκδοσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

*Ἐν τομίδιον 146 σελίδων εις 32^{ος} χρυσοδεμένον μὲν τιμᾶται φράγκων τριῶν, ἀδάτον δὲ ἐνός.

LA BULGARIE ANCIENNE ET MODERNE

SOUS LE RAPPORT

GÉOGRAPHIQUE, HISTORIQUE, ARCHÉOLOGIQUE ET COMMERCIAL,

PAR

ANDRÉ PAPADOPOULO-VRÉTOS.

SAINT-PÉTERSBOURG, 1856, in-8.

Se vend à Paris, chez l'éditeur de l'*Almanach national*, 19, rue des Saints-Pères. — 5 francs.

Cet ouvrage est le travail le plus complet et le plus intéressant qui ait été fait sur la Bulgarie. Il est indispensable à tous ceux qui veulent avoir des notions claires et précises sur cette nationalité orientale.

MÉMOIRE SUR LE PILIMA (πίλημα), ou espèce de feutre dont les anciens se servaient pour la confection de leurs armes défensives, retrouvé et proposé pour l'usage des armées modernes, par ANDRÉ PAPADOPOULO VRÉTOS. — Brochure in-8°. — Paris, chez DUMAINE, 30, rue Dauphine. — 1 franc 50 centimes.

Ce mémoire est très-curieux à consulter, et pourrait donner occasion aux hommes pratiques de faire de précieuses applications en ce moment où l'on s'occupe des vaisseaux blindés et cuirassés.

ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

S. GOLDENSTEIN,

CHIRURGIEN-DENTISTE.

PARIS,

22, rue Neuve-des-Capucines, 22.

DE MIDI A 5 HEURES.

23, RUE JOUBERT (CHAUSSÉE-D'ANTIN).

ALPH^{SE}. SOU,

FACTEUR DE PIANOS EN TOUS GENRES,

GARANTIS 5 ANNÉES.

Echanges. — Locations. — Réparations. — Accords.

EXPORTATION.

GRAND HOTEL DU LOUVRE

EN EXPLOITATION DEPUIS 1855,

SITUÉ DANS LE QUARTIER LE PLUS CENTRAL DE PARIS,

Rue de Rivoli et place du Palais-Royal.

600 chambres de 3 à 20 fr. — 60 salons de 4 à 20 fr. — Salle à manger richement décorée. — Table d'hôte à 6 heures. — Salons de restaurant. — Vins de choix. — Diners à la carte dans les salons et dans les appartements. — Salons de lecture, de conversation. — Salons pour les fêtes, pour les jeux, pour la musique. — Tous les journaux, toutes les publications. — Café. — Divans. — Billards. — Fumoirs. — Etablissement de bains. — Voitures dans l'hôtel. — Equipages de luxe. — Omnibus desservant toutes les gares de chemins de fer. — Boîte aux lettres. — Poste télégraphique de jour et de nuit. — Ateliers de photographie. — Personnel parlant toutes les langues.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡ.

Ἐκστῆθη τῆ 1855.

GRAND HOTEL

OUVERT EN JUILLET 1862,

BOULEVARD DES CAPUCINES ET PLACE DU NOUVEL OPÉRA,

Vis-à-vis la rue de la Paix et la place Vendôme.

700 chambres de 4 à 25 fr. — 70 salons de 5 à 30 fr. — Table d'hôte à 6 heures. — Salle à manger principale pouvant contenir plus de 300 personnes. — Grands salons pour déjeuners et dîners à la carte, ouverts aux habitants de l'hôtel et au public. — Déjeuners et dîners à la carte, dans les appartements. — Vins de premier choix. — Salons de lecture et de conversation, de fêtes, de jeux et de musique. — Salon-fumoir. — Journaux français et étrangers, publications universelles. — Café. — Divans. — Billards. — Bains (installation spéciale). — Voitures de remise. — Equipages de luxe. — Omnibus desservant toutes les gares de chemins de fer. — Personnel parlant toutes les langues. — Interprètes. — Renseignements de toutes sortes. — Boîte aux lettres. — Poste télégraphique ouvert jour et nuit.

Ce vaste Hôtel, situé dans le plus riche quartier de Paris, réunit à la fois ce que peuvent offrir les progrès du luxe et du confortable.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΓΡΑΝΤ ΟΤΕΛ.

(ΜΕΓΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ.)

Ἐκστῆθη τῆ 1862.

*Αμφοτέρα κείνται εἰς τὰ κεντρικώτατα τῶν Παρισίων μέρη. Περιέχουσι δὲ λουτρά, ἑστιατόρια, καφενεῖα, ἀναγνωστήρια, ἀμαξοστάσια, τηλεγραφεῖα, φωτογραφεῖα, κ. τ. λ. Τὸ ἡμερήσιον ἐνοίκιον τῶν δωμάτων εἶναι εἰς μὲν τὸ Λοὺβρ ἀπὸ ἀράγων τριῶν μέχρι εἰκοσίν, εἰς δὲ τὸ Γράντ Ὅτελ ἀπὸ τεσσάρων μέχρι εἰκοσιπέντε. Τὸ μὲν Λοὺβρ κείνται πλησίον τοῦ Παλὲ Ῥογιαλ καὶ τοῦ Κεραμεικοῦ (Τουλ-λερίες), τὸ δὲ Γράντ Ὅτελ παρὰ τὰ Βουλεβάρια, τὰ πολυτελέστατα καφε-νεῖα καὶ τὸ Γράντ Ὅπερα, τὸ μέγα θέατρον τοῦ Γαλλικοῦ μελοδράματος.

EXMAN

ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α'

EN PARISIΟIS, 13, BOULEVARD DES CAPUCINES.

Ὁ Κύριος Ἐχμαν χρυσοχός τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' ἔχει τὸ αὐτοῦ κατάστημα εἰς τὸ κεντρικώτατον μέρος τῶν Παρισίων, πλησίον τοῦ Grand-Hôtel ἀπέναντι τοῦ νέου Grand-Opéra, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τῆς οἰκίας τοῦ Tahan. Ὁ Κ. Ἐχμαν μὴ ἔχων ἔξοδα πολυτελοῦς διατηρήσεως ἰσογείου καταστήματος πωλεῖ ΔΕΚΑ-ΠΕΝΤΕ ΜΕΧΡΙΣ ΕΙΚΟΣΙ ΤΟΙΣ ΕΚΑΤΟΝ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ τῶν ἄλλων χρυσοχῶν τῆς rue de la Paix καὶ τοῦ Palais Royal.

J. HEIMANN

Joaillier-Bijoutier

DE SA MAJESTÉ LE ROI DES HELLÈNES.

13, BOULEVARD DES CAPUCINES, 13.

Au deuxième étage au-dessus de l'entre-sol.

PARIS.

EXMAN

HEIMANN,

Χρυσόχοος τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος
τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α΄.

SERVICE DES PAQUEBOTS-POSTE

DE LA NAVIGATION A VAPEUR DU LLOYD AUTRICHIEN.

DÉPARTS DES PAQUEBOTS DE TRIESTE :

- Pour Constantinople, tous les samedis, à 2 heures après-midi.
- » Alexandrie, le 5, le 12, le 20 et le 28 de chaque mois, à 10 heures du matin, par Corfou. Les départs du 5 et du 20 sont en correspondance directe avec les départs de la Company P. et O. de Suez à Bombay, et les départs du 12 et du 28 avec les bateaux pour Calcutta, la Chine, les Colonies hollandaises et Manille. La communication avec l'Océanie, Maurice et la Réunion a lieu avec le départ du 28 du mois.
- » Corfou, Syra, Athènes, la Candie, Chio, Smyrne, Metelino, Tenedos, les Dardanelles, Gallipoli, Galatz, Ibraila, Sulina, Tultscha, Kustenodje, Odessa, Varna, Bargas, Beyrouth, Catfa, Jafa, tous les samedis, à 2 heures après-midi.
- » Trapezonte, Samsun, Ineboli, Chypre, Rhodes, Salonique, Lagos, Cavalla et Voto, tous les deux samedis, à 2 heures après-midi.
- » Ancône et les îles Ioniennes, tous les mercredis, à 4 heures après-midi.
- » Venise, tous les mardis, jeudis et samedis, à minuit.
- » L'Istrie, tous les mardis et samedis, à 9 heures du matin, et tous les jeudis, 5 heures du matin.
- » La Croatie, tous les mardis, à 9 heures du matin.
- » La Dalmatie, tous les mardis, à midi.
- » " " jeudis, à 5 heures du matin.
- » " " samedis, à midi.
- » L'Albanie, tous les jeudis, à 5 heures du matin.
- » " " samedis, à midi.

N. B. Les marchandises destinées pour les Indes et l'Océanie doivent être affranchies à Trieste. Les marchandises pour Smyrne et la Syrie ne pourront être chargées qu'avec le bateau partant le mercredi pour Ancône, etc.

Pour les autres places du Levant, tous les samedis.

ΑΥΣΤΡΙΑΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΥΔ.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΕΡΓΕΣΤΗΣ.

- Διὰ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ, τὸ Σάββατον, ὥραν 2 μ. μ.
- » ἈΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ, τὴν 5, 12, 20, καὶ 28 ἐκάστου μηνός, ὥραν 10 π. μ.
- » ΚΕΡΚΥΡΑΝ, ΣΥΡΟΝ, ΑΘΗΝΑΣ, ΚΡΗΤΗΝ, ΧΙΟΝ, ΣΜΥΡΝΗΝ, ΜΙΤΥΛΗΝΗΝ, ΤΕΝΕΔΟΝ, ΔΑΡΔΑΝΕΛΑΙΑ, ΚΑΛΑΙΠΟΛΙΝ, ΓΑΛΑΤΖΙΟΝ, ΒΡΑΙΛΙΑΝ, ΣΟΥΛΙΝΑ, ΤΟΥΑΤΖΑ, ΚΟΥΣΤΕΝΑΖΕ, ΟΔΗΣΣΟΝ, ΒΑΡΝΑΝ, ΒΗΡΤΟΝ, ΚΑΙΟΦΑ, ΙΩΗΗΝ, τὸ Σάββατον ἐκάστης ἐβδομάδος ὥραν 2 μ. μ.
- » ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ, ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ, ΙΝΕΜΠΟΛΙΝ, ΚΥΠΡΟΝ, ΡΟΔΟΝ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ, ΒΔΟΝ, κ. τ. λ., κατὰ δεκαπενθημερίαν, ἡμέραν Σάββατον, ὥραν 2 μ. μ.
- » ΑΓΚΩΝΑ καὶ ΙΟΝΙΟΥΣ ΝΗΣΟΥΣ, τὴν τετάρτην ἐκάστης ἐβδομάδος, ὥραν 4 μ. μ.

ΣΗΜ. Αἱ εἰς Σμύρνην καὶ Συρίαν ἀποστελλόμεναι πραγματεῖται δὲν φορτόνονται εἰ μὴ ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων τῶν ἐκπλεοντων τὴν τετάρτην διὰ τὸν Ἀγκῶνα.

Αἱ φορτώσεις διὰ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀνατολῆς γίνονται τὸ Σάββατον ἐκάστης ἐβδομάδος.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

KAI

ΤΩΝ ΟΧΘΩΝ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ.

Ἀναχώρησις ἐκ Παρισίων καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Τὸ εἰσιτήριον ἰσχύει ἐπὶ ἓνα μῆνα, κατ' ὄν δύναται τις νὰ περιηγηθῆ ἔν ἀνέσει ὅλας τὰς παρακατιὸν ἀναφερομένας πόλεις. Τιμὴ τοῦ εἰσιτηρίου φράγκα 113 Ἀ' δέσις. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀπευδυνήτῳσαν Boulevard des Italiens, 4.

DE PARIS A CONSTANTINOPLE.

Depuis quelques années, la Compagnie des chemins de fer de l'Est a organisé un service à grande vitesse entre Paris, Munich, Vienne, les escales du Bas-Danube, Odessa et Constantinople.

Le prix des places déjà réduit, a été considérablement abaissé; depuis l'ouverture du chemin de fer de Rutschuck à Varna, ces prix sont de 434 fr. 65 c. pour la 1re classe et de 298 fr. 20 c. pour la 2me classe, y compris la nourriture à bord des bateaux à vapeur. De plus, il est accordé 30 kilogrammes de bagages gratuits de Paris à Vienne, et 25 kil. de Vienne à destination.

Cet itinéraire offre au voyageur l'avantage d'une courte traversée par mer, soit 15 heures seulement. De plus, il peut visiter Stuttgart, Munich, Salzbourg, Vienne, et le voyage en bateau à vapeur de Bazias à la mer Noire lui permet d'admirer la magnifique et historique vallée que baignent les eaux du Danube.

Le voyageur qui voudra se rendre directement à Constantinople devra partir de Paris à 8 h. 35 m. du soir, le samedi ou le mercredi, et, quelques heures après son arrivée à Vienne, il trouvera un train qui correspond à Bazias avec les bateaux à vapeur du Danube. De cette manière, le trajet de Paris à Constantinople se fait en moins de Cinq jours.

La Compagnie délivre également, de Paris à Constantinople, au prix de 368 fr. 20 c., des billets mixtes, donnant droit à la 2me classe sur tous les parcours de chemins de fer, et à la 1re classe sur les bateaux à vapeur.

ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

ΔΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ.

Α' δέσις 434 φράγκα 65 ἑκατοστά.

Β' δέσις 298 » 20 »

Εἰς τὰς τιμὰς ταύτας συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τροφή ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων.

Τὸ διὰ θαλάσσης ταξίδιον εἶναι μόνον δεκαπέντε ὥρων.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ὑπάγῃ κατ' εὐθείαν ἐκ Παρισίων εἰς Κωνσταντινούπολιν ὀφείλει ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων Τετάρτην ἢ Σάββατον, τὴν 8 ὥρ. 35 λεπτά, τὸ ἑσπέρασ, καὶ θέλει φθάσει ἐγκαίρως εἰς τὴν Βιέννην ἕνα προφθάσῃ πρὸς ἀναχώρησιν τοῦ ἀτμοπλοίου ἀπὸ Μπαζιάς (Bazias).

Ἡ διάρκεια τοῦ ταξιδίου ἀπὸ Παρισίων εἰς Κωνσταντινούπολιν εἶναι τεσσάρων ἡμερῶν καὶ ὀλίγων ὥρων.

CHEMINS DE FER DE L'EST ET DU NORD

VOYAGES A PRIX RÉDUITS

POUR VISITER

LES BORDS DU RHIN ET LA BELGIQUE

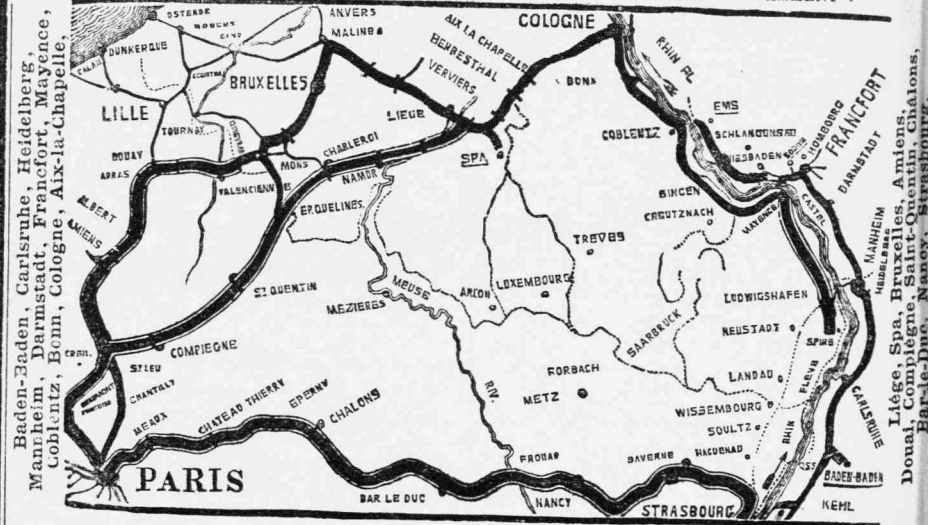
En partant par le Chemin de fer de l'Est et revenant par le Chemin de fer du Nord et réciproquement.

Billets valables pour un mois EN PREMIÈRE CLASSE

PRIX : 113 FRANCS.

Billets valables pour un mois EN PREMIÈRE CLASSE

AVEC FACILITÉ DE VISITER TOUTES LES VILLES DU PARCOURS ET NOTAMMENT :

ON DÉLIVRE DES BILLETS :

- 1° Dans les Gares des Chemins de fer du Nord et de l'Est; 2° Boulevard des Italiens, 4.

Περιήγησις τῶν ὀχθῶν τοῦ Ῥήνου καὶ τῶν κυριωτέρων πόλεων τοῦ Βελγίου.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ,

ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ,

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ ΥΠΟ

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ.

Ὁ λαὸς ὁ μελετῶν καὶ γενέσκειν τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, κρίνει σφαιρῶν πάντοτε ασφαλέστερον καὶ ὀρθότερον περὶ τοῦ παρόντων αὐτοῦ πραγμάτων, καὶ περὶ τῶν ὄρων τῆς προόδου, καὶ περὶ τῆς μελλούσης αὐτοῦ τύχης. ΤΡΙΣΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΙΚΗΤΑ ΠΑΣΣΑΡΗ.

Κατὰ τὴν ὁδὸν Νικίου ἀριθ. 15.

Ἡ ἱστορία αὕτη, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς δηλοῦται, δὲν συνετάχθη διὰ τοῦτε σοφοῦς, οὔτε ἔχει ἐπιστημονικὴν τινα ἀξίωσιν, ἀλλ' ἐφιλοπονήθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ καταστήσῃ, ὅσον ἐνδέχεται ἀφελῶς καὶ εὐκρινῶς, γνωστὰ εἰς τοὺς πολλοὺς τὰ κυριώτερα γεγονότα τῆς πατρίου ἡμῶν ἱστορίας, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων, καὶ τὰ ἐξαγόμενα ἀπὸ τῶν γεγονότων τούτων πρακτικὰ διδάγματα, ἡθικὰ τε καὶ πολιτικὰ.

Διηρέση δὲ ἡ ὅλη αὕτη ἱστορία εἰς δεκαπέντε βιβλία, τὰ ἀκόλουθα·

Βιβλίον Πρῶτον.	— Χρόνοι μυθικοί.
» Δεύτερον.	— Πρῶτοι ἱστορικοὶ χρόνοι.
» Τρίτον.	— Μηδικὸν πόλεμον καὶ Ἀθηναίων ἡγεμονίαν.
» Τέταρτον.	— Πελοποννησιακὸν πόλεμον καὶ Σπάρτης ἡγεμονίαν.
» Πέμπτον.	— Θηβαίων ἡγεμονίαν καὶ παρακμὴν τοῦ πρώτου Ἑλληνισμοῦ.
» Ἑκτον.	— Μακεδονικὸν Ἑλληνισμόν. Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος.
» Ἑβδομον.	— Μακεδονικὸν Ἑλληνισμόν. Οἱ διαδοχοί.
» Ὀγδοον.	— Ῥωμαϊκὴ Κυριαρχία.
» Ἐννατον.	— Ἐξελληνισμὸς τοῦ Ἀνατολικοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους.
» Δέκατον.	— Βυζαντινὸν Ἑλληνισμόν. Εἰκονομάχοι βασιλεῖς.
» Ἐνδέκατον.	— Βυζαντινὸν Ἑλληνισμόν. Μακεδονικὴ δυναστεία.
» Δωδέκατον.	— Βυζαντινὸν Ἑλληνισμόν. Κομνηνοί.
» Δεκατὸν τρίτον.	— Φραγκικὴ Κυριαρχία. Παλαιολόγοι.
» Δεκατὸν τέταρτον.	— Τουρκικὴ Κυριαρχία.
» Δεκατὸν πέμπτον.	— Ὁ καθ' ἑμᾶς Ἑλληνισμὸς. Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις.

Ἐκ τῶν δεκαπέντε τούτων βιβλίων ἐδημοσιεύθησαν ἄχρι τοῦδε τὰ ὀκτὼ διὰ τῶν δύο πρώτων τόμων, ὧν ἕκαστος τιμᾶται δραχ. 10, μετὰ δὲ πινάκων καὶ εἰκόνων δραχ. 12. Ὅσοι τῶν ἀρχαίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ λάβωσι τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς πίνακας, καταβάλλουσιν ἀντὶ τούτων δραχ. 2 δι' ἕκαστον τόμον.

Οἱ πίνακες καὶ αἱ εἰκόνας κατεσκευάσθησαν ἐν Λειψία. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος τόμος περιλαμβάνει ἓνα μέγαν γεωγραφικὸν πίνακα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἀποικιῶν αὐτῆς, καὶ τρεῖς μικροτέρους τοπογραφικοὺς, διεξηγούντας τὰς ἐν Σαλαμῖνι, ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μαντινείᾳ μάχας. Ὁ δὲ δεύτερος τόμος περιλαμβάνει ἓνα μέγαν γεωγραφικὸν χάρτην τῆς μακεδονικῆς Ἑλλάδος, δύο μικροτέρους τοπογραφικοὺς διεξηγούντας τὴν ἐν Ἰσῶ μάχην καὶ τὴν ὑπὸ Δημητρίου πολιορκίαν τῆς Ῥόδου· τελευταῖον τὴν εἰκόνα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ο κάλλιστος Ξεναγὸς τῶν Παρισίων.

PARIS-GUIDE

RÉDIGÉ PAR LES PRINCIPAUX LITTÉRATEURS

ET SAVANTS FRANÇAIS

Illustré par les premiers artistes

DEUX FORTS VOL. GR. IN 18 — CHACUN DE 1000 PAGES DE TEXTE — 102 GRAVURES

Grand nombre de plans. — Plan colorié de Paris.

— Six plans: Versailles, Saint-Germain, Fontainebleau, Vincennes, les Environs de Paris, le Cimetière du Père-Lachaise.

— Dix-huit plans (intérieur de la salle) des principaux Théâtres de Paris.

— Autographes de tous les auteurs.

Prix de chaque volume richement relié: 10 francs

Paris raconté, décrit, depuis ses monuments les plus fiers jusqu'à ses sous-sol et ses bas-fonds les plus mystérieux, non pas seulement par une élite de littérateurs, de savants, d'artistes, mais par toutes les illustrations de la science, des lettres et des arts: telle est l'œuvre annoncée, œuvre sans rivale comme sans précédents.

L'Exposition universelle aura été l'occasion, le prétexte de ce travail encyclopédique. Les éditeurs ont voulu que les honneurs de la capitale de la France fussent faits aux étrangers par toutes les illustrations parisiennes. Au milieu de ces fêtes internationales de l'industrie, la fédération de tous les esprits puissants de la France, collaborant au Guide que nous annonçons, et groupés autour de ce livre exceptionnel, est comme l'exposition universelle du génie français.

Tous les renseignements utiles au voyageur, toutes les indications pratiques pour les étrangers sont fournis par ce Guide, d'une manière très-complète et avec un classement si méthodique, que ce volume est indispensable à quiconque veut connaître Paris et dans sa physionomie intime et dans sa physionomie extérieure.

En un mot, PARIS GUIDE est:

Par ses illustrations, un véritable album;

Par l'ensemble des études qu'il comporte, une encyclopédie de Paris;

Par ses renseignements, un Guide pratique et élémentaire.

Ces volumes, dont l'impression est très-soignée, dont les gravures sont d'un fini complet, et qui ainsi répondent dignement par leur exécution matérielle au texte et aux dessins, sont accessibles à tout le monde, par l'étonnante modicité de leur prix.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΓΑΛΛΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ ΜΕΝ ΥΠΟ

Μ. Γ. ΣΧΙΝΑ ΚΑΙ Ι. Ν. ΛΕΒΑΔΕΩΣ,

Κατὰ τὰ πληρέστατα καὶ νεώτατα Γαλλικὰ Λεξικά
τοῦ

BESCHERELLE ΚΑΙ ΡΟΙΤΕΒΙΝ,

Εκδοθέν δὲ στερεοτύπως δαπάνῃ τῶν τέκνων

ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΑΣΙ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ

(Ὅδος Ἑρμοῦ, πλατεία Ἀνακτόρων ἀριθ. 1.)

1866.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Τῆς Νέας Διευθύνσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις τυπογραφείου
τοῦ μακαρίτου Α. Κορομηλά.

Τὸ ἀνά χειρὰς ὑμῶν νέον τοῦτο προϊόν τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά, τοῦ ὁποίου ἀνελάβομεν ἀρτίως τὴν διεύθυνσιν, εἶνε ἀπόδειξις ἀναντιρρήτος, ὅτι τὸ Κατάστημα τοῦτο, τὸ μόνον σήμερον ἐν τῇ Ανατολῇ δυνάμενον νὰ παραβληθῆ ὑπερεγγύως πρὸς τὰ ἐν Εὐρώπῃ ὁμοειδῆ του, καίτοι στερηθὲν τοῦ μεγαλεπήθλου πρώτου αὐτοῦ ἰδρυτοῦ, σπεύδει οὐχ ἥττον, καὶ μετὰ θάνατον ἐκείνου, πρὸς τὸν αὐτὸν ἐθνωφελεῖ καὶ μέγαν σκοπὸν, τὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ δηλονότι πολλαπλασιασμὸν τῶν πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς ἀπαιτουμένων διδασκαλικῶν βιβλίων, ἐξειργασμένων διὰ λαμπρᾶς τυπογραφικῆς ἐντελείας, καὶ Εἰς ΜΕΤΡΙΑΝ ΤΙΜΗΝ, ἅπερ ἀμφοτέρωθεν δὲν ἐπιτυγχάνονται εἰμὴ βοήθειά τῆς Στερεοτυπίας καὶ δι' ἀφθόνου ὀλικοῦ, ὡς ἀμφοτέρωθεν πλουτεῖ τὸ κατάστημα. Καὶ ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου οὐδὲν ἡμῖν ὑπολείπεται νὰ προσθέσωμεν οἷς προεβέβητο ἤδη ἐν τοῖς προλεγομένοις αὐτῶν οἱ πολυμαθεῖς αὐτοῦ συντάκται, περιμένοντες ἡσυχίαν τῶν τε Λογίων καὶ τοῦ Κοινοῦ τὴν κρίσιν, τὸν ἀκριβῆ τοῦτον γνῶμονα τῶν ὁμοίως φύσεως ἔργων, ἧτις ἀνέκαθεν προετίμησε καὶ ἐξακολουθεῖ προτιμῶσα δικαίως τὰ προϊόντα τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά, ἀφ' οὗ ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπεισθη, ὅτι καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ τὰ μέσα εἶχε καὶ ἔχει νὰ δικαιώσῃ τὴν τοιαύτην προτίμησιν. Τὴν ὑπόληψιν ταύτην φιλοτιμούμενοι οὐχὶ μόνον νὰ διατηρήσωμεν ἀπαραιμῶτον, ἀλλὰ, θεῖα συνάρσει, καὶ νὰ προσεπαυξήσωμεν, θέλωμεν ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ἀπαρεγκλίτως γραμμῆν, πολλαπλασιάζοντες καὶ τελειοποιούντες καθ' ἑκάστην τὰ μέσα, δι' ὧν ὁ πρῶτος αὐτοῦ ἰδρυτῆς τὸ προήγαγε βαθμῶν ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς τὴν σημερινὴν αὐτοῦ τελειότητα.

Ἀθήναι, τῇ 24 Ἰουλίου 1861.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν Καταστημάτων
ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

Τιμᾶται ἀντὶ Δραχμῶν Τεσσαράκοντα πέντε.

Η ΕΝ ΝΕΑΠΟΛΕΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΤΡΑΜΗ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ

Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘῶ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ.

1866.

Maison CADART & LUQUET

MAISON A LONDRES. 79, RUE RICHELIEU, PARIS. MAISON A NEW-YORK.
MARCHAND D'ESTAMPES. — EAUX-FORTES DE LA SOCIÉTÉ DES AQUAFORTISTES.
GALERIE DE TABLEAUX MODERNES.

Παρ' αὐτῷ πωλοῦνται εἰκόνες παντὸς εἴδους. — Τιμαὶ
συμπερώταται.

PHOTOGRAPHIE TROUILLET

16, RUE DU BOULEVARD. — BATIGNOLES-PARIS.

Reproductions en tous genres, Portraits après décès, Portraits de toutes
grandeurs, Scènes d'intérieur, Groupes de famille.

SPÉCIALITÉ DE PORTRAITS PEINTS A L'HUILE.

LE SALON DE POSE EST AU REZ-DE-CHAUSÉE.

ON OPÈRE PAR TOUS LES TEMPS.

Man spricht Deutsch. Φωτογραφείον Ἑλληνικόν. Man talar Svenska.

Εἷς ἐκ τῶν εὐσηνοτέρων καὶ καλλιτέρων φωτογράφων τῶν Παρισίων.

10 ΦΡΑΓΚΑ ΤΗΝ ΔΩΔΕΚΑΔΑ.

CHRÉTIENS ET TURCS

SCÈNES ET SOUVENIRS

DE LA VIE POLITIQUE, MILITAIRE ET RELIGIEUSE EN ORIENT

PAR

M. EUGÈNE POUJADE.

TROISIÈME ÉDITION.

Scribitur ad narrandum et ad probandum.

PARIS

LIBRAIRIE ACADÉMIQUE

DIDIER ET Cie, LIBRAIRES-ÉDITEURS

35, QUAI DES AUGUSTINS, 35.

1867.

BIBLIOTHÈQUE CONTEMPORAINE.

EUGÈNE POUJADE

LE LIBAN ET LA SYRIE

TROISIÈME ÉDITION

AVEC UNE NOUVELLE PRÉFACE.

PARIS

MICHEL LÉVY FRÈRES, LIBRAIRES-ÉDITEURS

RUE VIVIENNE, 2 BIS, ET BOULEVARD DES ITALIENS, 15

A la librairie nouvelle

1867.

DU MÊME AUTEUR

POUR PARAÎTRE SUCCESSIVEMENT

HISTOIRE ET DIPLOMATIE.

LA TURQUIE ET LES GRANDES PUISSANCES.

JOURNAL D'UN VOYAGE DANS LES PRINCIPAUTÉS-UNIES EN 1859,
par Constantinople et Vienne.

MADAME SWETCHINE.

L'INSTRUCTION PUBLIQUE EN ITALIE.

DE L'UNIFICATION DES LOIS EN ITALIE.

ASSOCIATION

POUR

L'ENCOURAGEMENT DES ÉTUDES GRECQUES

EN FRANCE.

Article 1.

L'Association est composée d'un nombre illimité de membres.

Art. 2.

La cotisation annuelle est fixée à dix francs.

Art. 3.

L'admission est prononcée par un Comité central ou par son Bureau, sur la présentation d'un membre de l'Association.

Art. 4.

Le Comité central est composé de 50 membres, dont 10 peuvent être choisis hors de Paris. Il représente et dirige l'Association.

Art. 5.

L'Association favorisera la propagation des meilleures méthodes d'enseignement et la publication des livres les plus utiles pour la connaissance de la langue et de la littérature grecques.

Art. 6.

Elle secondera, par tous les moyens mis à sa disposition, le

zèle des maîtres et des élèves qui se livrent à l'étude du grec. Elle décernera des médailles et des récompenses.

Art. 7.

Elle pourra proposer des sujets de prix. Elle entretiendra des rapports avec les hellénistes étrangers.

On peut remettre sa cotisation à M. G. D'EICHTHAL, trésorier de l'Association (100, rue Neuve-des-Mathurins), et à tous les membres du Comité, dont voici la liste:

MM.

ALEXANDRE, membre de l'Institut, inspecteur général de l'Université.
 BERTRAND, directeur de la *Revue archéologique*;
 BEULÉ, vice-président, secrétaire perpétuel de l'Académie des Beaux-Arts;
 BRÉAL, professeur au collège de France;
 BRUNET DE PRESLE, de l'Institut, professeur à l'École des langues orientales;
 BURNOUR, professeur de littérature ancienne à la Faculté de Nancy;
 CAMPEAUX, professeur de littérature ancienne à la Faculté de Strasbourg;
 CHASSANG, secrétaire, maître de conférences de grec à l'École normale;
 DAREMBERG, de la bibliothèque Mazarine;
 DAVID (Jérôme), vice-président du Corps législatif;
 DEHÈQUE, membre de l'Institut;
 DEVILLE, ancien membre de l'École d'Athènes;
 DIDOT (Firmin), membre du conseil municipal;
 DÜBNER;
 EGGER, vice-président, de l'Institut, professeur de littérature grecque à la Faculté des lettres;
 D'EICHTHAL (Gustave), trésorier;
 GIDEL, professeur de rhétorique;
 GIRARD, maître de conférences de grec à l'École normale;
 GOURMY, directeur de la *Revue de l'instruction publique*;
 GUIGNAUT, secrétaire perpétuel de l'Académie des Belles-Lettres;
 HAVET, professeur au collège de France;
 JOURDAIN, de l'Institut, chef de division au ministère de l'instruction publique;

MM.

HEUZEY, ancien membre de l'École d'Athènes, professeur à l'École des beaux-arts;
 HIGNIARD, professeur de littérature ancienne à la Faculté de Lyon;
 HILDEBRAND, professeur de littérature ancienne à la Faculté de Douai;
 LEGOUVÉ, de l'Académie française;
 LÉVÉQUE, de l'Institut, professeur au collège de France;
 LONGPÉRIER (de), membre de l'Institut;
 MAURY, de l'Institut, professeur au collège de France;
 MILLER, de l'Institut, bibliothécaire du Corps législatif;
 NAUDET, secrétaire honoraire de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres;
 PATIN, président, de l'Académie française, doyen de la Faculté de Paris;
 PERROT, ancien membre de l'École d'Athènes, professeur de rhétorique;
 RAVAISSON, de l'Institut, inspecteur général de l'Université;
 RENAN, membre de l'Institut;
 RENIER, de l'Institut, bibliothécaire de l'Université;
 SAINT-MARC GIRARDIN, de l'Académie française;
 THUROT, maître de conférences à l'École normale;
 VILLEMEN, secrétaire perpétuel de l'Académie française;
 VINCENT, membre de l'Institut;
 WADDINGTON, membre de l'Institut;
 WEIL, correspondant de l'Institut, professeur de littérature ancienne à la Faculté de Besançon;
 WESCHER, ancien membre de l'École d'Athènes.

ΦΩΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΑΙΣ ΔΥΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΡΗΡΤΗΤΑΙ ΠΟΝΗΜΑΤΙΑ.

Α'. — ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΔΕΚΑ ΣΥΝ ΙΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΑΠΟΚΡΙΣΕΣΙΝ.

Ἦτοι συναγωγὰ καὶ ἀποδείξεις ἀκριβεῖς, συνειλεγμέναι ἐκ τῶν συνοδικῶν καὶ ιστορικῶν γραφῶν περὶ ἐπισκόπων, μητροπολιτῶν, καὶ λοιπῶν ἐτέρων ἀναγκαίων ζητημάτων.

Β'. — ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΠΛΥΣΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ,

Τῷ θεοφιλεστάτῳ, δισωτάτῳ, Δέοντι ἀρχιεπισκόπῳ Καλαβρίας,

ΜΕΤΑ ΠΡΟΑΓΕΓΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΦΩΤΙΟΥ,
Κ. Τ. Α.

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΒΑΛΕΤΤΑ,

Πρώην διευθυντοῦ τοῦ ἐν Σύρῳ Ἑλληνικοῦ παιδαγωγείου.

Ἐν Λονδίῳ, D. NUTT, 270, Strand. 1864. — Εἰς τόμος εἰς τέταρτον μέγα, σελίδων 580.

Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο πόνημα, ὃ ὀφείλει ἕκαστος ὀρθόδοξος καὶ πᾶς φιλόλογος νὰ ἔχη ἐν τῇ αὐτοῦ βιβλιοθήκῃ, τιμᾶται φράγκων 20. Πωλεῖται ἐν Λονδίῳ παρὰ τῷ ἐκδότη, ἐν Παρισίοις, 19, rue des Saints-Pères, καὶ 8, rue Minoménil.

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΑ.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΒΑΛΕΤΤΑ.

Ἐν Λονδίῳ παρὰ τοῖς Κυρίοις Trübner and Co., 60, Paternoster Row, καὶ

Ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ Κυρίῳ Μ. Π. Βρετῶ, 8, rue Minoménil.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Κυρίῳ Α. Ζ. Μάμουκα.

Ἐν Σύρῳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Α. Ν. Γοζαδίνῳ.

Ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Γ. Δ. Παπανικόλα.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Κυρίῳ Κ. Γ. Πανωρίῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς Δεπάστα.

Περὶ τοῦ πολυτίμου τούτου συγγράμματος διάσημος Γάλλος ἐπικριτὴς εἶπεν „ὅτι εἶναι Ὀμηρικὴ Κιβωτὸς“ σύγγραμμα ἀναγκαιότατον εἰς πάντα εὐπαίδευτον. τιμᾶται φράγκων δεκαπέντε.